

ПРАДАДЗЕНА БОЛЬШ ЗА 18 000 000 ЭКЗЕМПЛЯЎ КНІГІ

ДЫЯНЕТЫКА

СУЧАСНАЯ НАВУКА ДУШЭЎНАГА ЗДАРОЎЯ

**Дыянетыка раскрывае
адзіную крыніцу
няўпэўненасці ў сабе,
болю і нешчаслівасці
ў вашым жыцці –
рэактыўны розум.
І яна паказвае вам, як
пазбавіцца яго!**

Л. РОН ХАБАРД

АЎТАР МІЖНАРОДНЫХ БЕСТСЕЛЕРАЎ

“Дыянетыка прывяла мяне да найвышэйшых дасягненняў. Я заўсёды быў здольны дасягаць некаторых поспехаў, але Дыянетыка вызваліла мяне да такой ступені, каб ў маім жыцці без усялякіх перашкод магло здарыцца нешта сапраўды вялікае”.

Джон Траволта

Акцёр

“Быць клірам значыць разумець свае мыслі і мэты. Бітва з маім рэактыўным розумам завершана. Больш няма ніякага “унутранага канфлікту”. Дзякуючы Дыянетыцы я дасягаю сваіх мэтаў”.

Чык Кору

Джазавы піяніст,

8-разовы лаўрэат прэміі Грэмі

“Дыянетыка пазбаўляе ад непадкантрольных думак, якія ўздзейнічалі на мяне на трэку. Зараз я магу ажыццявіць усё, што хачу. Я аднавіў велізарную частку свайго поўнага патэнцыялу, і гэта цудоўна!”

Кейт Код

Вядучы трэнер па мотакросу

“Мяркуючы па ўсім, яна (Дыянетыка) акажацца такой жа рэвалюцыйнай для чалавецтва, якім было адкрыццё і выкарыстанне агню першым пячорным чалавекам”.

Уолтэр Уінчэл

Газета New York Daily Mirror

Л. РОН ХАБАРД

ДЫЯНЕТЫКА

СУЧАСНАЯ НАВУКА ДУШЭЎНАГА ЗДАРОЎЯ

НЬЮ ЭРА

Москва
1999

Издательская группа *НЬЮ ЭРА*

129301 Москва

ул. Касаткина, д. 16, корп. 1

Россия

ISBN 5-7348-0035-X

©1999 L. Ron Hubbard Library.

Усе права захаванья

Английская версия © 1950, 1999 L. Ron Hubbard Library.

Усе права захаванья

Мастацкае афармленне вокладкі:

©1999 L. Ron Hubbard Library

Усе права захаванья

Рэгістрацыйны нумар у Бібліятэцы Кангрэса ЗША No. 73-184345

Гэтая кніга з'яўляецца часткай прац Л. Рона Хабарда, які распрацаваў *Дыянетыку*, тэхналогію духоўнага лячэння, і *Саенталогію*, прыкладную рэлігійную філасофію. Яна прадстаўлена чытачу як запіс назіранняў і даследаванняў прыроды чалавечага розуму і духу, а не як сцвярджанне прэтэнзій аўтара. Мэты Дыянетыкі і Саенталогіі і карысць ад іх могуць быць дасягнуты толькі ў выніку мэтанакіраваных намаганняў чытача.

Hubbard, Хабард, Scientology, Саенталогія, Dianetics, Дыянетыка, Clearsound, Цэнтр славетасцей, Flag, Флаг, Ачышчэнне, Рандаўн "Ачышчэнне" і эмблема Дыянетыкі з'яўляюцца гандлёвымі знакамі і знакамі абслугоўвання, якімі валодае Цэнтр Рэлігійнай Тэхналогіі і якіе выкарыстоўваюцца з яго дазволу.

NEW ERA з'яўляецца гандлёвым знакам і знакам абслугоўвання, які належыць выдавецтву *NEW ERA Publications International*.

Ніякая частка гэтай кнігі не можа быць перадрукавана ці скапіравана любым спосабам без дазволу ўладальніка аўтарскіх правоў.

ЛР №065049 от 07 марта 1997г.

Формат 84×108 1/2. Печать офсетная. Объем 20 п. л. Тираж 11 000 экз. Заказ 4207.

Отпечатано с готовых диапозитивов АОЗТ «Издательская группа Нью Эра» в ПФ «КРАСНЫЙ ПРОЛЕТАРИЙ», 103473, Москва, Краснопролетарская, 16, при участии ЗАО «СИГНАЛЬ», Москва, 4-ая Тверская-Ямская, 26/8, стр. 1

Прысвячаецца Уілу Дзюранту

Важная заўвага

Калі вы чытаеце гэту кнігу, будзьце цалкам упэўненыя ў тым, што вы ніколі не прапускаеце ніводнага слова, сэнс якога вам не зусім зразумелы.

Адзіная прычына таго, што чалавек адмаўляецца ад вучобы альбо адчувае збянтэжанасць ці няздольнасці да вучобы, заключаецца у тым, што ён прапусціў слова, якое не зразумеў.

Збянтэжанасць ці няздольнасць ухопліваць сэнс ці вучыцца прыходзяць ПАСЛЯ слова, якое чалавек не вызначыў і не зразумеў.

Ці здаралася з вамі калі-небудзь, што вы дачытвалі старонку да канца і адчувалі, што не ведаеце, пра што вы толькі-толькі чыталі? Гэта значыць, што недзе вышэй на гэтай старонцы вы прапусцілі слова, на якое ў вас не было азначэння ці было няправільнае азначэнне.

Вось вам прыклад: “Пасля дажджу на мокрым асфальце мы заўважылі рабакоў”. Бачыце, што адбываецца? Вам здаецца, што вы не здольныя нічога зразумець, але ваша няздольнасць узнікае толькі ад адзінага слова, якое вы не здолелі вызначыць, слова “рабак”, што абазначае “чарвяк” на адным з дыялектаў нашай мовы.

Вам, магчыма, давядзецца глядзець у слоўніку не толькі новыя і нязвычайныя словы. Некаторыя звычайныя словы таксама могуць быць няправільна зразуметы і тым самым выклікаць замяшанне.

Гэты факт – што не трэба праходзіць міма невызначанага слова – з’яўляецца найбольш важным ва ўсім навучанні. Кожны прадмет, за які вы браліся і які потым кідалі, змяшчаў словы, якія вы не вызначылі.

Вось чаму, вывучаючы гэтую кнігу, будзьце вельмі, вельмі ўпэўненыя ў тым, што выніколі не праходзіце міма слова, якое вы не зусім разумеете. Калі матэрыял становіцца заблытаным, ці здаецца, што вы няздольныя ўхапіць яго сэнс, у такім выпадку непасрэдна перад ім будзе слова, якое вы не зразумелі. Не ідзіце далей, а вярніцеся назад, да месца ПЕРАД тым, дзе пачаліся цяжкасці, знайдзіце тое незразуметае слова і вызначце яго.

Зноскі і азначэнні

Дзеля дапамогі чытачу словы, якія з найбольшай верагоднасцю могуць быць зразуметы няправільна, вызначаюцца ў зносках пры першым іх з'яўленні ў тэксце. Кожнае такое слова мае невялікі нумар справа ад яго, і азначэнне даецца ўнізе старонкі пад адпаведным нумарам.

Часам словы маюць некалькі значэнняў. Дэфініцыі ў зносках даюць толькі тое значэнне, якое падразумяваецца ў тэксце. Іншыя азначэнні слова можна знайсці ў слоўніку.

У канцы гэтай кнігі ёсць гласарый, які змяшчае ўсе гэтыя зноскі, а таксама іншыя тэрміны, якія вызначаны ў тэксце. Пад кожным азначэннем у гласарыі вы знойдзеце нумар раздзела, у якім яно даецца, і нумар адпаведнай зноскі, так што вы можаце звярнуцца да яе зноў пры жаданні.

Змест

Як чытаць гэтую кнігу **1**

Кніга першая:

Мэта чалавека

Раздзел першы

Сфера дзейнасці Дыянетыкі 9

Раздзел другі

Клір 16

Раздзел трэці

Мэта чалавека 30

Раздзел чацвёрты

Чатыры дынамікі 48

Раздзел пяты

Высновы 54

Кніга другая:

Адзіная крыніца

ўсіх неарганічных душэўных і арганічных

псіхасаматычных захворванняў

Раздзел першы

Аналітычны розум і

стандартныя банкі памяці 63

Раздзел другі

Рэактыўны розум 71

Раздзел трэці	
Клетка і арганізм	96
Раздзел чацвёрты	
“Дэмань”	114
Раздзел пяты	
Псіхасаматычныя захворванні	124
Раздзел шосты	
Эмоцыя і дынамікі	149
Раздзел сёмы	
Прэнатальны вопыт і нараджэнне	165
Раздзел восьмы	
Заразнасць аберацыі	180
Раздзел дзевяты	
Уключэнне інграмы	189
Раздзел дзесяты	
Прафілактычная Дыянетыка	203
<hr/>	
Кніга трэцяя:	
Тэрапія	
Раздзел першы	
Ахова розуму	219
Раздзел другі	
Рэліз ці клір?	225

Раздзел трэці	
Роля одытара	230
<hr/>	
Раздзел чацвёрты	
Дыягназ	237
<hr/>	
Раздзел пяты	
Вяртанне, файл-клерк і трак часу	256
<hr/>	
Раздзел шосты	
Законы вяртання	272
<hr/>	
Раздзел сёмы	
Эмоцыя і жыццёвая сіла	297
<hr/>	
Раздзел восьмы	
Некаторыя тыпы інграм	342
<hr/>	
Раздзел дзевяты	
Механізмы і аспекты тэрапіі – Частка першая	359
<hr/>	
Механізмы і аспекты тэрапіі – Частка другая	409
<hr/>	
Раздзел дзесяты	
Дыянетыка – мінуўшчына і будучыня	513
<hr/>	
Дадатак: Дыянетыка: мост да кліра	526
<hr/>	
Аб аўтары	531
<hr/>	
Гласарый	536
<hr/>	
Паказальнік	584
<hr/>	
Як знайсці дыянетычнага одытара	604

Як чытаць гэтую кнігу

Дыянетыка – гэта прыгода. Гэта даследаванне “тэра інкогніта”¹, чалавечага розуму, таго вялікага і дасюль нязведанага абсягу, што знаходзіцца ў сантыметры з нечым за нашым ілбом.

Адкрыцці і распрацоўкі, якія зрабілі магчымым стварэнне Дыянетыкі, занялі шмат гадоў дакладных даследаванняў і ўважлівых праверак. Гэта было даследванне невядомага, і разам з тым абагульненне ўжо вядомага. Цяпер накірунак бачны, шляхі дастаткова падрабязна нанесены на карту, каб вы маглі бяспечна падарожнічаць у глыбіні вашага уласнага розуму і аднавіць такім чынам ваш прыроджаны патэнцыял, які, як цяпер вядома, вельмі, вельмі, вельмі высокі.

Па меры руху наперад у дыянетычнай тэрапіі ваша прыгода заключаецца ў тым, каб даведацца, *чаму* вы зрабілі тое, што зрабілі, у той момант, калі вы гэта зрабілі, *што* выклікала тых цёмных і незразумелых страхі, якія з’яўляліся ў вашым дзяцінстве ў начных кашмарах, *дзе* схаваны моманты вашага болю і здавальнення. Існуе шмат таго, што чалавек не ведае пра сябе, пра сваіх бацькоў, пра свае “матывы”. Нешта з адкрытага вамі можа вас вельмі ўразіць, бо найбольш значная інфармацыя аб вашым жыцці часам захоўваецца не ў памяці, а ў інграмах², што схаваны ў патаемных глыбінях вашага розуму, невыразныя і здольныя толькі разбураць.

Вы знойдзеце шмат прычын, з-за якіх вы “не здольныя паправіцца”, і ўрэшце даведаецеся, наколькі гэтыя прычыны смехатворныя, асабліва для вас, калі знойдзеце ў інграмах фразы, якія іх дыктуюць.

1 “тэра інкогніта”: невядомая зямля, рэгіён альбо прадмет, пра які невядома нічога.

2 **інграма**: разумовы запіс моманту фізічнага болю і непрытомнасці. Па азначэнню, неад’емнай часткай зместу інграмы з’яўляецца ўдар ці траўма. Інграмы – гэта поўныя, да апошняй кропкі падрабязнасці, запісы кожнага ўспрымання, якое мела месца ў момант частковай ці поўнай непрытомнасці.

Дыянетыка гэта зусім не ўрачыстае мерапрыемства. Нягледзячы на тое, што яна займаецца пакутамі і стратамі, усё заўсёды заканчваецца смехам: такім недарэчным і скажона патлумачаным было тое, што выклікала сум.

Ваша першае падарожжа ў вашую “тэра інкогніта” адбудзецца праз старонкі гэтай кнігі. Чытаючы яе, вы ўбачыце, што тут асвечаны многія з’явы, пра якія вы “заўсёды ведалі, што гэта так”. Вам прыемна будзе даведацца, што ў шмат якіх з вашых жыццёвых канцэпцый вы кіруецца не проста сваімі ўласнымі думкамі, але навуковымі фактамі. Вы знойдзеце таксама многа інфармацыі, якая даўно ўсім вядома, і якую вы, магчыма, будзеце ўспрымаць як далёка не новую, і будзеце схільныя недаацэньваць яе. Улічыце, што недаацэнка гэтых фактаў перашкаджала ім праявіць сваю каштоўнасць, нягледзячы на тое, наколькі даўно яны былі вядомыя, бо сам па сабе факт не мае значэння без яго правільнай ацэнкі і без дакладнага вызначэння яго узаемаадносін з іншымі фактамі.

Вы сустрэнеце тут вялікае мноства фактаў, якія, як можна заўважыць, ахопліваюць усе галіны жыццядзейнасці чалавека. На шчасце, вы не павінны накіроўвацца далёка па якому-небудзь з гэтых кірункаў, пакуль не скончыце чытанне. А потым вашыя веды стануць настолькі шырокімі, што будуць здольныя задаволіць каго хочаце.

Дыянетыка – гэта вялікі прадмет, але гэта толькі дзякуючы таму, што чалавек сам па сабе – вялікі прадмет. Навука аб ягоным мысленні не можа не ахопліваць усе віды яго дзейнасці. З дапамогай стараннай класіфікацыі і перадачы інфармацыі сцэжка была звужана, каб па ёй было лягчэй ісці. У асноўным гэты дапаможнік раскажа вам, без якога-небудзь канкрэтнага ўпамінання, уласна пра вас, пра вашу сям’ю і сяброў, бо вы іх тут сустрэнеце і пазнаеце.

У гэтай кнізе зусім няма імкнення ўжываць гучнагалосныя альбо напышлівыя выразы, пахмурныя шматскладовыя³ словы ці

3. шматскладовы: (аб словах) той, які мае некалькі, асабліва чатыры ці больш, складоў. (У англійскай мове, на якой напісаны арыгінал гэтай кнігі, такія словы, ў адрозненне ад мовы беларускай – рэдкасць, і, як правіла, не з’яўляюцца звычайнымі ці агульнаўжывальнымі. – Заўв. перакл.)

па-прафесарску адлучаную мову. Калі чалавек дае простыя адказы, то яму не трэба рабіць свае паведамленне больш складаным, чым гэта неабходна для перадачы ідэй. Кніга напісана на “звычайнай мове”, вялікая частка наменклатуры⁴ – гэта размоўныя выразы, аўтар не проста пазбягаў педантызму⁵, але наўмысна не звяртаў на яго ўвагі. Гэтая кніга скіравана на людзей розных сацыяльных слаёў і прафесій, і мы не прытрымліваліся чыей-небудзь улюбёнай наменклатуры, бо яе выкарыстанне перашкодзіла б разуменню астатніх людзей. Так што будзь цяжкім, псіхіятр, калі твая структура не выкарыстоўваецца, бо мы не маем тут патрэбы ў структуры. Будзь цяжкім і ты, доктар, калі мы называем прастуду прастудаю, а не “катаральным⁶ захворваннем дыхальнага тракту”; наша справа – гэта, па сутнасці, інжынерная справа, а інжынеры могуць сказаць усё, што толькі хочаце. І табе, “вучоны”, не хацелася б быць абцяжараным знакамі складання і ўраўненнямі Лорэнца-Фіцджэральда-Эйнштэйна⁷, таму мы не будзем абцяжарваць нашага чытача, не настолькі схільнага да пурызму, навукова немагчымай граматыкай Гегеля⁸, які настойваў на тым, што абсалюты на самой справе існуюць.

4. наменклатура: шэраг тэрмінаў, якія выкарыстоўваюцца для апісання рэчаў у межах пэўнага прадмета.

5. педантызм: непатрэбны націск на нязначныя альбо трывіяльныя моманты ведаў; праява школярскага недахопу здаровага сэнсу альбо недахопу пачуцця суразмернасці.

6. катаральны: звязаны з запаленнем слізістай абалонкі, асабліва носа ці гартані, што выклікае узмацненне цяжэння слізі.

7. ураўненні Лорэнца-Фіцджэральда-Эйнштэйна: матэматычныя ўраўненні, распрацаваныя Хендрыкам Лорэнцам і Джорджам Фрэнсісам Фіцджэральдам, цесна звязаныя з працаю Эйнштэйна. Гэтыя ўраўненні, вядомыя таксама як скарачэнне Лорэнца-Фіцджэральда, утрымліваюць гіпотэзу, што цела, якое рухаецца, скарачаецца ў напрамку руху, калі яго хуткасць блізкая да хуткасці святла.

8. Гегель: Георг Вільгельм Фрыдрых Гегель (1770 – 1831), нямецкі філосаф. Гегель прапанаваў філасофію, заснаваную на прынцыпе, што ідэя альбо здарэнне (тэзіс) нараджае сваю супрацьлегласць (антытэзіс), што вядзе да прымірэння супрацьлегласцяў.

Кніга спланавана ў выглядзе конуса, што пачынаецца з простых прынцыпаў, і спускаючыся ад вяршыні да асновы, пераходзіць у шырэйшае іх прымяненне. Гэтая кніга, у большай ці меншай ступені, кіруецца сапраўднымі этапамі развіцця Дыянетыкі. Першым быў адкрыты дынамічны прынцып існавання⁹, пасля – значэнне, потым – крыніца аберацыі¹⁰, і, у рэшце рэшт, прымяненне ўсяго гэтага ў якасці тэрапіі і методыкі тэрапіі. Вы не палічыце нічога з гэтага вельмі цяжкім. Хто сапраўды зведаў цяжкасці, дык гэта заснавальнік навукі. Паглядзелі б вы на першыя ўраўненні і пастулаты¹¹ Дыянетыкі! Па меры прагрэсу ў даследаваннях і развіцця гэтай сферы Дыянетыка рабілася прасцейшай. Гэта надзейная гарантыя, што даследчык знаходзіцца на правільным навуковым шляху. Толькі тое, што дрэнна вядома, становіцца тым складаней, чым даўжэй над ім працуеш.

Гэтую кнігу рэкамендавана чытаць ад самага пачатку, па парадку. Калі вы дойдзеце да пасляслоўя, вы ўжо будзеце выдатна валодаць прадметам. Кніга пабудавана такім чынам. Кожны факт, які мае дачыненне да тэрапіі Дыянетыкі, сфармуляваны

9. дынамічны прынцып існавання: выжыванне. Мэтай жыцця можна лічыць бясконцае выжыванне. Можна паказаць, што чалавек, як форма жыцця, падпарадкоўваецца ва ўсіх ягоных дзеяннях і мэтах адзінай камандзе: “Выжывай!” Гэта не новая думка, што чалавек выжывае. Новаю думкаю з’яўляецца тое, што чалавекам кіруе *толькі* выжыванне.

10. аберацыя: адхіленне ад рацыянальнага мыслення ці паводзін. Гэтае слова паходзіць ад лацінскага “*aberrare*” (адхіляцца ад чаго-небудзь), якое складаецца з “*ab*,” прэч, і “*errare*,” блукаць. Гэта, у аснове, азначае памыляцца, рабіць памылкі, альбо, больш канкрэтна, мець фіксаваныя ідэі, якія не з’яўляюцца праўдаю. Слова таксама ўжываецца ў яго навуковым сэнсе. Яно азначае адхіленне ад прамой лініі. Калі лінія павінна ісці ад А да Б, то, калі яна “абераваная,” яна пойдзе ад А да нейкага іншага пункту, яшчэ да нейкага іншага пункту, яшчэ да нейкага іншага пункту, яшчэ да нейкага іншага пункту, і нарэшце дойдзе да Б. Калі браць гэта слова ў яго навуковым сэнсе, яно таксама азначае адсутнасць прамалінейнасці, альбо бачанне чагосьці ў скажоным выглядзе, як, напрыклад, чалавек бачыць каня, але думае, што бачыць слана. Абераванымі паводзінамі былі б няверныя паводзіны, альбо паводзіны, не падтрыманыя розумам. Калі чалавек мае інграмы, яны імкнуцца засланіць яго нармальную здольнасць успрымаць ісціну і параджаюць абераваны погляд на сітуацыі, што з гэтым выклікае абераваную рэакцыю на іх. Супрацьлеглым *аберацыі* станам з’яўляецца псіхічнае здароўе. Вось найбольш фундаментальны ўзровень аберацыі: “Калі ежа пахне добра, дык прэч ад яе!” Гэта адкрыта ідзе супраць выжывальнага намеру арганізму.

11. пастулаты: тое, што прынята за ісціну, асабліва ў якасці асновы для разважанняў.

некалькімі спосабамі і сустракаецца зноў і зноў. Такім чынам ваша ўвага будзе засяроджвацца на самых значных фактах. Скончыўшы чытанне, вы зможаце зноў вярнуцца ў пачатак, прагледзець кнігу зноў і вывучыць тое, што лічыце неабходным.

Амаль усю філасофскую аснову і, пэўна ж, усё, што датычыць паходжання асноўнага прадмета Дыялетыкі, мы выключылі, часткова таму, што ў гэтай кнізе павінна быць не больш за паўмільёна слоў, а часткова і з той прычыны, што ўсяму гэтаму месца ў асобным тэксце, дзе яго ацанілі б належным чынам. Аднак і ў гэтай кнізе акрамя уласна тэрапіі вы знойдзеце поўны аб'ём навуковых звестак па прадмеце.

Вас чакае прыгода. Стаўцеся да яе як да прыгоды. І няхай вы ніколі ўжо не будзеце такімі, як былі.

КНИГА ПЕРШАЯ

Мэта Чалавека

Раздзел першы

Сфера дзейнасці

Дыянетыкі

Навука аб розуме – гэта мэта, імкненнем да якой былі ахоплены тысячы пакаленняў людзей. Войскі, дынастыі¹ і сучальныя цывілізацыі загінулі з нагоды таго, што яе не было. Рым пераўтварыўся ў пыл з-за недахопу гэтай навукі. Кітай заліты крывёй таму, што яе няма. І, праз няведанне яе, недзе ў арсенале чакае свайго часу атамная бомба², поўнаасцю начыненая баепрыпасамі.

Ніводны прадмет пошуку не адшуквалі так нястомна і так адчайна. Ніводнае прымітыўнае племя, якім бы цёмным яно ні было, не магло не распазнаць гэтую праблему як праблему, і не магло хаця б не паспрабаваць прапанаваць яе фармулёўку. Сёння аўстралійскаму абарыгену³ навуку аб розуме замяняе “магічны лекавы крышталі”. Шаману⁴ Брытанскай Гвіяны⁵ імправізаванаю заменаю сапраўдных законаў розуму служаць яго манатонная песня і асвячоная⁶ сігара. Ракатанне барабана нанайскага⁷ лекара

1. дынастыі: паслядоўнасці змяняючых адзін аднаго правіцеляў, якія належаць да адной і той жа сям’і.

2. атамная бомба: бомба, якая ўжывае энергію расшчаплення атамаў, выклікаючы выбух магутнай сілы разам з асляпляльным святлом.

3. абарыген: адзін з першых альбо з найбольш ранніх часоў вядомых насельнікаў рэгіёну, каранні жыхар.

4. шаман: святар або лекар-вядзьмар сярод пэўных людзей, які сцвярджае, што ён адзін мае зносіны з багамі, і г.д.

5. Брытанская Гвіяна: краіна ў паўночна-усходняй Амерыцы; былая брытанская калонія, якая стала незалежнай і увайшла ў Садружнасць у 1966 годзе.

6. асвячоны: вылучаны альбо абвешчаны як святы.

7. нанайцы: народ, спрадвеку паляўнічыя і рыбакі, якія насяляюць даліну ракі Амур у паўднёва-усходняй Сібіры і паўночна-ўсходняй Маньчжурый (рэгіён і былая адміністрацыйная адзінка на паўночным усходзе Кітая).

служыць яму замест дзейнай metodyкі для таго, каб аблегчыць непакой пацыентаў.

У асвечаным залатым вяку⁸ ў Грэцыі, у яе галоўным санаторыі⁹ для душэўна хворых, храме Асклепія¹⁰, усё ж не было нічога, акрамя забабонаў. Самае большае, што маглі зрабіць рымляне для душэўнага спакою хворага, гэта звяртацца да *пенатаў*, хатніх багоў, альбо прыносяць ахвяраванні Фебрыс – багіні ліхаманкі. А англійскага караля, праз стагоддзі пасля гэтага, можна было пабачыць ў руках экзарцыстаў, што імкнуліся вылячыць яго трызненні, выганяючы з яго дэманаў.

З найбольш старажытных часоў і да сённяшніх дзён, ў самым грубым першабытным племені альбо ў найбольш дзіўна ўпрыгожанай цывілізацыі, чалавек апынаўся ў стане адчайнай бездапаможнасці, калі паўставаў твар ў твар з феноменамі дзіўных хваробаў альбо аберацый. Яго адчай, у ягоных спробах лячыць індывідуўма, заставаўся амаль нязменным на працягу ўсёй гісторыі, і да сярэдзіны дваццатага стагоддзя працэнт тых, чые разумовыя адхіленні¹¹ чалавек здолеў аблегчыць, дакладна раўняўся працэнту поспеху шаманаў, калі тыя сутыкаліся з тымі ж праблемамі. Згодна аднаму сучаснаму пісьменніку, адзіным крокам наперад у псіхатэрапіі сталі чыстыя памяшканні для душэўна хворых. Па жорсткасці ў лячэнні псіхічна ненармальных метады шамана, альбо метады, якія ўжываліся ў Бедламе¹², моцна адстаюць ад “цывілізаваных” metodyк разбурэння нервовых тканак шокавым і хірургічным насіллям – спосабаў лячэння, якія не апраўдваюцца атрыманымі вынікамі і якія б не пацярпелі ў самым нізкаразвітым прымітыўным грамадстве, таму што яны

8. **залаты век:** перыяд, у які нацыя, пэўнае мастацтва ці від дзейнасці чалавека знаходзяцца ў стане найвышэйшага росквіту.

9. **санаторый:** установа для лячэння хронічных хвароб.

10. **Асклепій:** бог медыцыны і лячэння ў старажытнай грэчаскай і рымскай міфалогіі.

11. **адхіленні:** парушэнні функцый розуму; душэўныя захворванні, вар’яцтвы.

12. **Бедлам:** старая бальніца для душэўна хворых (поўная назва: святой Марыі Віфлеемскай) ў Лондане, якая карысталася дурною славаю з нагоды жорсткіх метадаў лячэння, якія прымяняліся да душэўна хворых.

зводзяць ахвяру проста да ўзроўню зомбі¹³, разбураючы яго асобу, пазбаўляючы яго большай часткі імкненняў, робячы яго не больш чым жывёлаю, якою можна кіраваць. Я далёкі ад таго, каб прад'яўляць абвінавачванне “нейрахірургу” з ягонымі практыкамі і з ягоным шылам, якое ён усаджвае і ўкручвае ў хворы розум. Гэта згадваецца толькі для таго, каб адлюстравіць глыбіні адчаю, якіх можа дасягнуць чалавек, калі ён сутыкаецца з праблемаю разумовых адхіленняў – праблемаю, якая здаецца невырашальнай.

Калі разгледзець большую сферу – грамадствы і нацыі – дык у ёй адсутнасць навукі аб розуме ніколі яшчэ не была такая відавочная, бо фізічныя навукі, бяздумна развіваючыся куды хутчэй, чым чалавечая здольнасць разумець чалавека, узброілі яго жудаснымі і знішчальнымі відамі зброі, што чакаюць толькі яшчэ аднога выбуху сацыяльнага вар'яцтва – вайны.

Гэта вострыя праблемы, яны ляжаць поперак шляху кожнага чалавека, яны чакаюць яго разам з ягонай будучыняй. Пакуль чалавек усведамляе, што яго галоўная перавага перад царствам жывёл – гэта розум, які мысліць, пакуль ён разумее, што розум – гэта яго адзіная зброя, ён шукае, раздумвае і прымае пастулаты, спрабуючы знайсці рашэнне.

Як часцінкі мазаікі-галаваломкі, рассыпаныя бесклапотнаю рукою, ураўненні, якія маглі б прывесці да стварэння навукі аб розуме і, звыш таго, галоўнай навукі аб сусвеце, насіліся навокал там і тут, быццам бы пад уздзеяннем нейкай сілы. Здаралася, што злучаліся два фрагменты, часам, як у выпадку залатога веку ў Грэцыі, будавалася цэлая секцыя. Філософ, шаман, лекар, матэматык: кожны з іх глядзеў на кавалачкі. Некаторыя лічылі, што гэтыя кавалачкі павінны ўсе належаць да розных мазаік. Некаторыя думалі, што яны ўсе належаць да адной мазаікі. Некаторыя казалі, што там на самой справе ўсяго шэсць мазаік, некаторыя казалі, што дзве. А войны ішлі, і грамадствы прыходзілі ў заняпад альбо рассыпаліся, і вучоныя тамы былі напісаны пра орды вар'ятаў, колькасць якіх увесь час расла.

13. зомбі: чалавек, які, здаецца, зусім не мае розуму альбо волі. Слова азначае ў рэлігіі вуду мерцвяка, ажыўленага, як кажуць, нейкай сілаю і прымушанага падпарадкоўвацца камандам.

З развіццём метадаў Бэкана¹⁴ і матэматыкі Ньютона¹⁵ фізічныя навукі рушылі наперад, злучаючыся і пашыраючы свае межы. А навукі аб розуме адставалі, быццам батальён, што заняў свой абавязак, не хвалючыся пра тое, колькі саюзных войскаў ён пакідае адкрытымі ворагу на знішчэнне.

Але, у рэшце рэшт, колькасць кавалачкаў у любой мазаіцы абмежаваная. І да, і пасля Фрэнсіса Бэкана, Гербэрта Спэнсэра¹⁶, а таксама вельмі нямногіх іншых, шматлікія маленькія секцыі былі сабраны разам, шмат якія сапраўдныя факты былі заўважаны.

Каб рызыкнуць кінуцца ў мора з тысяч пераменных, з якіх складалася гэтая мазаіка, трэба было толькі адрозніваць вернае ад нявернага, праўду ад няпраўды, і выкарыстоўваць у якасці прабірка¹⁷ для доследаў усё чалавецтва і усю прыроду.

З чаго павінна складацца навука аб розуме?

1. Адказ на пытанне аб тым, што з'яўляецца мэтай мыслення.
2. Адзіная крыніца ўсех відаў вар'яцтва, псіхозаў¹⁸, неўрозаў¹⁹, кампульсій²⁰, рэпрэсій²¹ і сацыяльных адхіленняў.

14. Бэкан: Фрэнсіс Бэкан (1561 – 1626), англійскі філосаф і эсэіст, які настойваў, што даследванне павінна пачынацца з фактаў, якія можна назіраць, а не з тэорый.

15. Ньютон: сэр Ісак Ньютон (1642 – 1727), англійскі матэматык і фізік. Будучы адным з найвялікшых геніяў, якіх ведаў свет, ён зрабіў тры навуковых адкрыцці фундаментальнай важнасці: па-першае, метады змянення пераменных колькасцяў, што ўтварае аснову сучаснага дыферэнцыяльнага і інтэгральнага вылічэння; па-другое, закон пра склад святла; па-трэцяе, закон сусветнага прыцягнення.

16. Гербэрт Спэнсэр: англійскі філосаф (1820 – 1903). Адзін з нешматлікіх сучасных мысляроў, што спрабавалі даць сістэматычнае тлумачэнне ўсім касмічным феноменам, у тым ліку разумовым і сацыяльным прынцыпам.

17. прабірка: трубка з тонкага, празрыстага шкла, закрытая з аднаго канца, якая ўжываецца ў хімічных эксперыментах і г.д. Тут гэтакія слова выкарыстоўваецца ў пераносным сэнсе.

18. псіхозы: цяжкія формы душэўнага нездароўя; вар'яцтвы.

19. неўрозы: эмацыянальныя станы, якія ўтрымліваюць канфлікты і эмацыянальную інфармацыю, што падаўляе здольнасці індывідуума і перашкаджае яго дабрабыту.

20. кампульсіі: непераадольныя, паўторныя, нерацыянальныя імпульсы зрабіць нешта.

21. рэпрэсіі: каманды, якія загадваюць, што арганізм не павінен чагосьці рабіць.

3. Стабільнае навуковае сведчанне фундаментальнай прыроды і функцыянальнай асновы чалавечага розуму.
4. Методыкі, майстэрства прымянення, з дапамогаю якіх адкрытая адзіная крыніца можа быць нязменна вылечана, канешне, за выключэннем выпадкаў вар'яцтва, выкліканага тым, што мозг альбо нервовая сістэма няверна сфармаваліся, былі выдалены альбо паталагічна²² пашкоджаны, і, у прыватнасці, ятрагенных псіхозаў (тых, што выкліканы ўрачамі і ўключаюць разбурэнне самога жывога мозгу).
5. Метады прадухілення разумовых адхіленняў.
6. Прычына і метады лячэння ўсіх псіхасаматычных²³ хвароб, якія складаюць, па некаторых звестках, 70% ад спісу захворванняў чалавека.

Такая навука пераўзышла б найбольш жорсткія патрабаванні, што прад'яўляліся да яе ў любую эпоху, але любы разлік на гэтую тэму паказвае – навука аб розуме павінна мець менавіта гэтыя асаблівасці.

Навука аб розуме, каб у сапраўднасці быць вартай гэтай назвы, павінна быць такой жа эксперыментальна дакладнай, як фізіка і хімія. Не павінна быць “асаблівых выпадкаў” для яе законаў. Яна не павінна звяртацца да аўтарытэтаў. Атамная бомба выбухне незалежна ад таго, дазволіць ёй гэта Эйнштэйн²⁴ ці не. Выбух гэтай бомбы рэгулюецца законамі, што уласцівы прыродзе. Тэхнічны персанал, прымяняючы методыкі, заснаваныя на адкрытых натуральных законах, можа зрабіць адну ці мільён атамных бомб, якія ўсе будуць аднолькавыя.

22. паталагічна: шляхам, выкліканым хваробаю альбо зв'язаным з ёю. Гл. таксама паталогія ў гласарыі.

23. псіхасаматычны: “*псіха*” адносіцца да розуму, а “*саматычны*” – да цела; тэрмін “*псіхасаматычны*” азначае розум, які робіць цела хворым, іншымі словамі, хваробы, якія былі фізічна створаны ў цэле разумовым адхіленнем.

24. Эйнштэйн: Альберт Эйнштэйн (1879 – 1955), нямецкі фізік, грамадзянін ЗША з 1940 года, сфармуляваў тэорыю пераўтварэння масы ў энергію, што адкрыла шлях да распрацоўкі атамнай бомбы.

Пасля таго, як былі створаны сістэма аксіём і методыка, якія працавалі як навука аб розуме, параўнальная з фізічнымі навукамі, часцяком выяўлялася, што гэтая навука знаходзіцца ў згодзе па асобных пунктах амаль з кожнай школай думкі аб мысленні, якая калі-небудзь існавала. Гэта, ізноў жа, перавага, а не недахоп.

Пры усёй сваёй прастаце Дыянетыка мае наступныя асаблівасці:

1. Гэта арганізаваная навука аб мысленні, пабудаваная на пэўных аксіёмах (фармулёўках натуральных законаў таго ж парадку, што і законы фізічных навук).
2. Яна мае тэрапеўтычную методыку, з дапамогаю якой можна лячыць усе неарганічныя душэўныя хваробы і ўсе арганічныя псіхасаматычныя хваробы, не праводзячы папярэдняга адбору пацыентаў і з гарантыяй поўнага іх выздараўлення.
3. Яна прыводзіць чалавека ў такі стан ягоных здольнасцяў і рацыянальнасці, які далёка пераўзыходзіць сучасную норму, і пры гэтым узмацняе, а не знішчае ягоную энергію і індывідуальнасць асобы.
4. Дыянетыка дазваляе ў поўнай меры спасцігнуць усе патэнцыяльныя магчымасці чалавечага розуму, адкрываючы, што яны намнога вышэй, чым гэта лічылася ў мінулым.
5. Фундаментальная прырода чалавека адкрыта ў Дыянетыцы, а не прапанавана як смелая здагадка альбо прынята як пастулат, паколькі яе можна цалкам прывесці ў дзеянне ў кожным чалавеку. І па фундаментальнай сваёй прыродзе, як было адкрыта, чалавек *добры*.
6. Адзіная крыніца разумовых адхіленняў адкрыта Дыянетыкай і прадэманстравана на клінічнай альбо лабараторнай аснове.

7. Працягласць і ёмістасць чалавечай памяці, а таксама здольнасць чалавека ўспамінаць тое, што ў ёй захоўваецца, канчаткова устаноўлена Дыянетыкай.
8. Дыянетыкай адкрыты поўныя здольнасці розуму да запісу інфармацыі, і зроблена заключэнне, што яны зусім не такія, як лічылася раней.
9. Дыянетыка прапануе немікробную тэорыю захворванняў, дапаўняючы біяхімію²⁵ і працы Пастэра²⁶ па мікробнай тэорыі, каб ахапіць ўсю гэтую сферу.
10. Дыянетыка кладзе канец “неабходнасці” разбурэння мозгу з дапамогаю шоку альбо хірургіі з мэтай зрабіць душэўна хворых пацыентаў “згаворлівымі” і “прыстасаванымі”.
11. У Дыянетыцы існуе працаздольнае тлумачэнне фізіялагічных эфектаў лекаў, наркотыкаў і рэчываў, якія выпрацоўваюцца эндакрыннай сістэмай, і даецца адказ на шматлікія праблемы, пастаўленыя эндакрыналогіяй.
12. Разнастайныя даследаванні ў галінах адукацыі, сацыялогіі, паліталогіі, ваеннай справы і іншых гуманітарных навук паглыбляюцца Дыянетыкай.
13. Дыянетыка дапамагае цыталогіі, а таксама іншым галінам даследаванняў.

Гэта, такім чынам, сціслы нарыс таго, якая была б сфера дзейнасці навукі аб розуме, і таго, што ўяўляе сабою сфера дзейнасці Дыянетыкі.

25. **біяхімія:** хімія жывых арганізмаў.

26. **Пастэр:** Луі Пастэр (1822 – 1895), французскі хімік і біёлаг, які даказаў, што распад і гніенне выклікаюцца бактэрыямі, і распрацаваў сыраваткі і вакцыны супраць такіх хвароб, як халера і шаленства.

Раздзел другі

Клір²⁷

У Дыянетыцы чалавек у самым аптымальным стане называецца клір. Гэтае слова будзе часта сустракацца на старонках гэтай кнігі, як у форме назоўніка, так і ў форме дзеяслова (“кліраваць”), таму будзе добра ўжо з самага пачатку дакладна патлумачыць, што ж такое клір, мэта тэрапіі Дыянетыкі.

Можна праверыць кліра на прадмет абсалютна любых псіхозаў, неўрозаў, кампульсій і рэпрэсій (усіх аберацый), а таксама абследаваць яго на любыя аўтагенныя (пароджаныя самім арганізмам) захворванні, якія называюць псіхасаматычнымі. Гэтыя даследаванні падцвердзяць, што клір зусім пазбаўлены такога роду хвароб і аберацый. Дадатковыя тэсты дэманструюць, што яго інтэлектуальны ўзровень значна пераўзыходзіць сучасную норму, а назіранні за яго дзейнасцю дэманструюць скіраванасць жыцця энергічна і з задавальненнем.

Акрамя таго, такія ж вынікі можна атрымаць на аснове параўнання. Можна праверыць неўротыка²⁸, які таксама мае псіхасаматычныя захворванні, і прадэманстраваць, што ўсе гэтыя аберацыі і хваробы ў яго ёсць. Пасля атрымання ім дыянетычнай тэрапіі ўсе неўрозы і хваробы канчаткова знікаюць. Нарэшце, праводзяцца новыя тэсты, каб упэўніцца ў станоўчых выніках. Гэты эксперымент, дарэчы, праводзіўся некалькі разоў і меў нязменныя вынікі. Лабараторныя тэсты з’яўляюцца падцверджан-

27. клір: чалавек без аберацый. Ён рацыянальны, бо прымае найлепшыя магчымыя рашэнні, кіруючыся пэўнымі дадзенымі і сваім уласным пунктам гледжання. Клір не мае інграм, якія маглі б быць рэстимуляваны і парушылі б правільнасць яго разлікаў унясеннем ў іх патаемнай і памылковай інфармацыі. Стан клір з’яўляецца мэтай Дыянетычнай тэрапіі. Вытрымка і заняткі дапамогуць дасягнуць гэтага. Тэрмін паходзіць ад англійскага слова “clear”, што значыць “ясны”, “чысты”.

28. неўротык: чалавек, які не з’яўляецца душэўна здаровым, ці нармальным, у дачыненні да нейкага прадмета (як супрацьлегласць псіхотыку, які проста ненармальны наогул).

нем таго, што ўсе людзі, якія маюць арганічна цэласную нервовую сістэму, рэагуюць такім чынам на дыянетычную тэрапію – кліраванне.

Да таго ж, клір валодае якасцямі, фундаментальнымі і прыроджанымі (але не заўсёды даступнымі чалавеку ў некліраваным стане), пра якія не падазравалі, што яны ўласцівыя чалавеку, і якія не разглядаліся ў мінулым пры абмеркаванні яго здольнасцей і паводзінаў.

Найперш гэта датычыцца сферы ўспрымання. Нават так званыя нармальныя людзі не заўсёды поўнасю адрозніваюць колеры, дакладна чуюць усе гукавыя тоны ці ў аптымальнай ступені валодаюць органамі, адказнымі за адчуванне паху, смаку, тактыльных²⁹ і арганічных адчуванняў.

Гэта – асноўныя каналы зносін з абмежаваным светам, які большасць людзей успрымае як рэальнасць. Цікава адзначыць, што хоць у мінулым назіральнікі і адчувалі, што, калі абераваны чалавек хоча быць душэўна здравым, яму неабходна сустрэць рэальнасць твар у твар, але ніводнага азначэння таго, як гэта зрабіць, не было дадзена. Для таго, каб сустракаць рэальнасць твар у твар у цяперашнім часе, чалавек, безумоўна, павінен быць здольны адчуваць яе праз тыя камунікацыйныя каналы, якія знаходзяцца ў яго паўсядзённым карыстанні.

Любое з успрыманняў чалавека можа быць аберавана псіхічнымі³⁰ адхіленнямі, што перашкаджаюць магчымасці апрацоўкі гэтых адчуванняў аналітычнай часткай розуму чалавека. Іншымі словамі, нават калі механізм успрыняцця колераў з'яўляецца спраўным, ў розуме могуць існаваць контуры³¹, якія знішчаюць колеры яшчэ да таго, як свядомасці будзе можна ўбачыць прадмет. Колеравая слепата, як можна выявіць, з'яўляецца адноснай, альбо мае некалькі ступеняў:

29. тактыльны: які выкарыстоўвае адчуванне дотыку альбо мае дачыненне да яго.

30. псіхічны: які належыць да чалавечай душы ці розуму; душэўны (супрацьлегласць фізічнаму).

31. контур: частка банка (размоўная назва для рэактыўнага розуму) чалавека, якая паводзіць сабе так, як быццам яна – нехта ці нешта асобнае ад чалавека, і якая альбо размаўляе з ім, альбо пачынае дзейнічаць па ўласнаму разуменню, а можа нават, калі яна дастаткова сур'ёзная, захапіць кантроль над ім пад час свайго дзеяння.

колеры падаюцца менш сакавітымі, затым бляклымі і ў горшым выпадку адсутнічаюць наогул. Кожны з нас знаёмы з людзьмі, якія не прымаюць “кідкія”³² колеры і з тымі, для якіх гэтыя ж колеры з’яўляюцца недастаткова “кідкімі”, каб іх заўважыць. Гэтая разнастайнасць ступеняў колеравай слепаты ніколі не разглядалася як псіхічны фактар, аб ёй цьмяна меркавалі, што гэта нейкага тыпу стан розуму, калі яе наогул заўважалі.

Ёсць такія, каго гукі даволі непакоюць і раздражняюць і якім, напрыклад, настойлівы плач скрыпкі вельмі нагадвае свідраванне іх барабанных перапонак корбаю³³. Сустракаюцца і тыя, каго б заспакойвалі 50 скрыпак, якія гучна граюць, або тыя, хто ў час скрыпічнай музыкі не праяўляе цікаўнасці і адчувае нудоту. Ёсць таксама і такія, для каго гук скрыпкі, незалежна ад мудрагелістасці мелодыі, з’яўляецца манатонным. Такія адрозненні ў санічным (слыхавым) успрыманні, як і памылкі ў адрозненні колера і іншай візуальнай інфармацыі, прыпісваліся прыроджаным якасцям, арганічнай недастатковасці ці не браліся ў разлік наогул.

Такім жа чынам у розных людзей вельмі адрозніваюцца пахавыя, тактыльныя, арганічныя ўспрыняцці, адчуванне болю і зямнога прыщажэння. Калі вы праведзяце павярхоўную праверку сярод сваіх сяброў, дык выявіце, што існуюць велізарныя адрозненні ва ўспрыманні аднолькавых стымулаў³⁴. Аднаму пах індычкі ў духоўцы здаецца цудоўным, другі застаецца да яго абыякавым, а трэці не адчувае яго зусім. А нехта можа сцвярджаць, што індычка, якая смажыцца, пахне гэтак жа, як масла для валасоў, – калі казаць пра крайнасці.

Да таго часу, пакуль мы не атрымалі кліраў, прычына такіх адрозненняў заставалася схаванай, бо ў найбольшай ступені такое неверагоднае адрозненне колькасці і якасці з’яўляецца вынікам аберацыі. Як вынік наяўнасці прыемных момантаў у мінулым і

32. **кідкі:** надта яркі; які кідаецца ў вочы.

33. **корба:** інструмент для свідравання. Складаецца са здымнага свердзела, замацаванага ў рукаятцы, якую верцяць.

34. **стымулы:** тое, што падахвочвае чалавека ці рэч да дзейнасці ці ўзбуджае іхнюю энергію, альбо тое, што выклікае рэакцыю ў органе ці ў тканіне цела.

прыроджанай адчувальнасці, кліры таксама будуць у пэўнай ступені адрознівацца. Рэакцыя кліра не павінна аўтаматычна прымацца за стандартызаваны, усталяваны сярэдні паказальнік, за гэтую бляклую і абрыдлую мэту дактрынаў мінулага. Клір адчувае максімальную рэакцыю, якая адпавядае ягонаму жаданню рэагаваць. Палены кардыт³⁵ па-ранейшаму пахне небяспекаю для яго, але ўжо не выклікае нездароўя. Індычка, якую смажаць, прыемна пахне для яго, калі ён галодны і любіць індычаціну; у такі момант яна пахне вельмі, вельмі прыемна. Скрыпкі гучаць меладычна, а не манатонна, не выклікаюць болю, а прыносяць асалоду і поўнае задавальненне – калі кліру падабаюцца скрыпкі, што з'яўляецца справаю густу. Калі гэта не так, яму могуць падабацца літаўры, саксафон ці, адпаведна настрою, адсутнасць музыкі наогул.

Іншымі словамі, мы маем справу з дзвюма пераменнымі. Адна з іх, самая непрадказальная, выклікаецца аберацыямі. Іншая, даволі рацыянальная і зразумелая, абумоўлена спецыфікай асобы.

Такім чынам, успрыманні абераванага чалавека (не кліра) вельмі розныя з адчуваннямі кліраванага (неабераванага) чалавека.

Акрамя таго, існуюць адрозненні ў саміх органах успрымання і выклікання гэтым памылкі. Невялікая іх колькасць звязана з арганічнымі пашкодваннямі: прабітая барабанная перапонка не з'яўляецца паўнацэнным гуказапісным механізмам. Большасць памылак ўспрыняцця (інфармацыі ад органаў-пачуццяў) у арганічнай сферы звязана з псіхасаматычнымі адхіленнямі.

Акуляры можна ўбачыць паўсюль на насах людзей, нават дзеці іх носяць. Найчасцей гэта мае на мэце выпраўленне пэўнага стану, у той час як сам арганізм змагаецца за тое, каб перашкодзіць гэтаму выпраўленню, вярнуўшы усё на былыя месцы. Зрок са з'яўленнем акуляраў пагаршаецца не з-за акуляраў, а папсіхасаматычных прычынах. І гэта настолькі ж безадказнае сцвярджэнне, як і тое, што калі яблыкі падаюць з дрэў, яны звычайна падпарадкоўваюцца сіле зямнога прыцяжэння. Адзін з

35. кардыт: бяздымнае выбуховае рэчыва, якім начыняюць патроны і снарады.

пабочных эфектаў, якія адбываюцца з клірам, – гэта тое, што яго зрок, калі ў абераваным стане ён быў дрэнны, звычайна прыкметна паляпшаецца, а калі ўдзяляць гэтаму хаця б невялікую ўвагу, з часам аднаўляецца аптымальнае ўспрыманне. (Насуперак нападкам акулістаў на Дыянетыку трэба адзначыць, што яна прыносіць ім значную карысць, бо вядомы выпадкі, калі тыя, хто станавіўся клірамі, перад канцом тэрапіі вымушаны былі хутка купляць 5 пар акулераў адна за адной, паколькі іх зрок паляпшаўся. У многіх людзей, якія сталі клірамі даволі позна, зрок застаецца, самае горшае, крыху ніжэй аптымальнага ўзроўню.)

Зрок абераванага чалавека пагаршаецца на арганічным узроўні за кошт яго аберацый. Такім чынам самі органы пачуццяў губляюць здольнасць аптымальна функцыянаваць. Калі ж ліквідаваць аберацыі, як даказалі шматлікія даследаванні, арганізм робіць гераічныя намаганні па вяртанню ў аптымальны стан.

Арганічныя змяненні слыху, як і іншых успрыманняў, адрозніваюцца ў вельмі шырокіх межах ад чалавека да чалавека. Кальцыевыя адклады, напрыклад, могуць выклікаць няспынны “звон” у вушах. Знішчэнне аберацый дазваляе арганізму ажыццяўляць самарэгуляванне дзеля дасягнення найлепшага магчымага стану: адклады кальцыя распадаюцца, і звон у вушах знікае. Але акрамя менавіта гэтага канкрэтнага выпадку, паміж слыхам розных людзей існуюць вялікія арганічныя адрозненні. Арганічна, як і аберацыйна, слых можа змяняцца – станавіцца значна танчэйшым ці, наадварот, моцна прытупляцца. Так што адзін чалавек здольны пачуць крокі за квартал і не лічыць гэта незвычайным, а іншы не пачуў бы грукату барабана, што грміць пад яго пад’ездам.

Той факт, што разнастайныя успрымання ад чалавека да чалавека адрозніваюцца неверагодна з прычыны аберацый і псіхасаматычных адхіленняў – гэта яшчэ найменш значнае з адкрыццяў, якія апісваюцца тут. Здольнасць успамінаць у розных людзей значна больш разнастайная; тут адрозненні проста фантастычныя.

Пры назіранні за клірамі і абераванымі быў адкрыты зусім новы працэс успамінання, які з'яўляецца прыроджаным для розума, але ніколі не быў заўважаны. Яго праяўленні ў поўнай форме можна заўважыць толькі ў невялікай часткі абераваных людзей. Ён, аднак, з'яўляецца звычайным для кліра. Тут, безумоўна, няма намёку на тое, што вучоныя мінулага былі неназіральныя. Мы маем справу з зусім новым і дагэтуль не існаваўшым аб'ектам вывучэння – *клірам*. Тое, што клір можа рабіць лёгка, многія людзі ў мінулым час ад часу былі часткова здольныя выконваць.

Існуе прыроджаная (не набытая) здольнасць механізмаў памяці ў розуме, якая абазначаецца ў Дыянетыцы тэхнічным тэрмінам “*вяртанне*”. Гэтае слова ўжываецца ў сваім слоўнікавым значэнні, з дапаўненнем таго факта, што розум валодае гэтай здольнасцю як звычайнай функцыяй успамінання. Усё адбываецца наступным чынам – чалавек можа “накіраваць” частку свайго розуму ў перыяд мінулага на разумовай ці адначасова на разумовай і фізічнай асновах і зноў перажываць здарэнні, якія мелі месца ў мінулым, тым жа чынам і з тымі ж адчуваннямі, што і раней. У свой час майстэрства, вядомае як гіпнатызм, выкарыстоўвала на загіпнатызаваных так званую “рэгрэсію”: гіпнатызёр вяртаў свайго пацыента ў мінулае адным з двух спосабаў. Гэта рабілася з дапамогай метадык увядзення ў транс, наркотыкаў і даволі складанай тэхналогіі. Загіпнатызаваны мог апынуцца ў моманце з мінулага “поўнасцю,” так што ён падаваў прыкметы знаходжання ў тым узросце, куды ён быў вернуты, праяўляў толькі тыя здольнасці і зведваў толькі тыя ўражання, якія ён меў на той момант. Гэта было названа *рэвіфікацыяй* (паўторным перажываннем). *Рэгрэсія* – гэта метадыка, па якой частка “я” індывідуўма заставалася ў цяперашнім часе, а частка вярталася ў мінулае. Лічылася, што такія здольнасці розума былі ўласцівыя толькі гіпнатызму, і яны выкарыстоўваліся толькі ў метадыцы гіпнозу. Гэтае майстэрства вельмі старое, яно мае тысячагадовыя карані і сёння існуе ў Азіі ў тым самым выглядзе, у якім яно існавала, здаецца, спрадвечу.

Тэрмін “рэгрэсія” замяняецца тут на “вяртанне” таму, што гэта два розныя паняцці, а таксама таму, што слова “рэгрэсія” мае пэўнае негатыўнае адценне, што магло б перашкодзіць яго

выкарыстанню. “Паўторнае перажыванне” замяняе ў Дыянетыцы “рэвіфікацыю”, бо Дыянетыка тлумачыць прынцыпы гіпнатызму, але не ўжывае іх у сваёй тэрапіі, пра што пойдзе гаворка пазней.

Такім чынам, розум валодае яшчэ адной здольнасцю ўспамінаць. Частка розуму можа “вярнуцца” і зноў перажыць ва ўсіх дэталях мінулыя здарэнні, нават калі чалавек зусім не спіць. Калі вы захочаце ўпэўніцца ў гэтым, правядзіце тэст на некалькіх людзях, пакуль не знойдзеце чалавека, якому гэта будзе лёгка зрабіць. Зусім не ў сне, ён можа “вярнуцца” да момантаў свайго мінулага. Пакуль вы яго аб гэтым не папросіце, ён, магчыма, і не будзе ведаць, што ў яго ёсць такая здольнасць. Калі ён мог гэта рабіць, дык, напэўна, лічыў, што і ўсе астатнія могуць (Такога тыпу меркаванні якраз і перашкаджалі таму, каб гэтая інфармацыя стала вядомаю раней). Ён можа вярнуцца да таго моманту, калі ён аднойчы плаваў, і поўнасцю ўзнавіць свае слыхавыя, зрокавыя, смакавыя, пахавыя, арганічныя, тактыльныя і іншыя адчуванні.

Аднойчы нейкі “вучоны муж” правёў некалькі гадзін, прыводзячы слухачам доказы таго, што ўспомніць, напрыклад, пах як адчуванне, зусім немагчыма, бо “неўралогія”³⁶ даказала, што нюхальныя³⁷ нервы не злучаюцца з таламусам”³⁸. Нягледзячы на тое, што двое слухачоў выявілі ў сабе здольнасць да *вяртання*, джэнтльмэн працягваў настойваць на сваім. Праверка ўсіх прысутных на гэтае ўменне паказала: незалежна ад здольнасці вяртацца, палова з іх успамінала пах пры дапамозе адчування яго зноў.

Вяртанне – гэта праца вобразнай памяці на поўную моц. Поўная памяць здольная прымусіць часці органа зноў адчуць раздражняльнікі, якія былі ў момант здарэння ў мінулым. Частковае ўспамінанне – з’ява звычайная, не настолькі звычайная, каб быць нормаю, але, пэўна ж, даволі звычайная для таго, каб удзяліць ёй значную ўвагу пры вывучэнні, бо яна, ізноў жа, можа мяняцца ў вельмі шырокіх межах.

36. неўралогія: навука аб нервах і нервовай сістэме, асабліва аб іх хваробах.

37. нюхальныя: які мае дачыненне да пачуцця паху.

38. таламус: унутраная частка мозгу, адкуль ідуць сенсорныя (тыя, па якіх перадаюцца адчуванні) нервы.

Успрыманне цяперашняга часу было б адным са спосабаў глядзець у твар рэальнасці. Аднак калі чалавек не здольны зазірнуць у мінулае, ён ужо не будзе ўспрымаць нейкую частку рэальнасці. Калі пагадзіцца з тым, што глядзець у твар рэальнасці – гэта пажадана, то даводзіцца глядзець у твар таксама і рэальнасці мінулага, калі чалавек хоча лічыцца поўнасьцю “душэўна здаровым,” паводле сучаснага азначэння. А гэта патрабуе пэўнай здольнасці ўспамінаць. Чалавек павінен быць здольным прыпамінаць. Але ж колькі існуе розных шляхоў прыпамінання?

Найперш, існуе *вяртанне*. Гэта нешта новае. Вяртанне дае тую перавагу, што ў чалавека з’яўляецца магчымасць прагляду рухомах карцінак і іншых пачуццёвых успрыманняў, якія запісваліся ў момант падзеі, з усімі адчуваннямі ў наяўнасці. Чалавек можа таксама звярнуцца да сваіх былых высноў і фантазій. Гэтая здольнасць вяртацца ў мінулае, да таго месца, дзе неабходная інфармацыя была разгледжана ўпершыню, аказвае значную дапамогу ў вучобе, даследчай дзейнасці і паўсядзённым жыцці.

Далей, ёсць больш звычайныя віды ўспамінання. Аптымальным успамінаннем з’яўляецца метад вяртання аднаго ці некалькіх пачуццяў, прычым сам чалавек застаецца ў цяперашнім часе³⁹. Іншымі словамі, некаторыя людзі, думаючы пра ружу, бачаць яе, адчуваюць яе пах і яе саму. Яны бачаць “унутраным зрокам,” калі ўжыць гэты стары выраз, ва ўсім багацці колеру, выразна. Яны адчуваюць яе пах ў той жа ступені. І яны могуць адчуваць яе дотык, нават да шыпоў. Яны думаюць пра ружы, на самой справе ўзнаўляючы у памяці якую-небудзь ружу.

Гэтыя людзі, думаючы аб караблі, убачылі б канкрэтны карабель, адчулі б яго рух, калі б яны думалі аб знаходжанні на борце яго, водар хваёвага дзёгцю⁴⁰ ці нават менш апетыгтных пахі,

39. цяперашні час: час, які ёсць зараз, і становіцца мінулым па меры назірання. Гэта тэрмін, які ў шырокім сэнсе прымяняецца да асяроддзя, што зараз існуе.

40. хваёвы дзёгаць: густая, цёмная вадкасць, якую атрымліваюць сухой перагонкай (раскладаннем пры награванні ў адсутнасць паветра) хваёвай драўніны і выкарыстоўваюць для вырабу мазей, фарбаў на аснове дзёгцю і г.д.

пачулі б усе гукі навокал яго. Карабель паўстаў бы перад імі ва ўсім багаці фарбаў і гукаў.

Гэтыя здольнасці ў абераваных людзей праяўляюцца вельмі парознаму. Калі папрасіць іх падумаць пра ружу, то адны здольны яе толькі ўявіць. Іншыя адчуваюць пах, але не бачаць саму кветку. Трэція бачаць яе без колеру ці ў вельмі бляклых адценнях. Калі прапанаваць ім уявіць карабель, некаторыя абераваныя людзі ўбачаць плоскую, бясколерную, застылую выяву накшталт фотаздымка ці малюнка. Іншыя ўбачаць судна ў руху, без колеру, але з гукам. Некаторыя чуюць гукі карабля, але пры гэтым не бачаць ніякай выявы. Некаторыя проста ўяўляюць карабель як прадмет, які існуе і пра які яны ведаюць, але яны няздольныя па памяці яго ўбачыць, пачуць, адчуць яго пах і г.д.

Некаторыя назіральнікі ў мінулым называлі гэта “вобразным мысленнем”, але гэты тэрмін настолькі непрыдатны да гуку і дотыку, да арганічных адчуванняў і болю, што ў Дыянетыцы паўсюль ужываецца тэхнічны тэрмін “*рыкол*”⁴¹. Значнасць *рыколу* ў жыцці раней прыцягвала так мала ўвагі, што само гэтае паняцце цалкам ніколі не было сфармулявана раней. З гэтай прычыны ён апісваецца тут досыць падрабязна.

Даследаваць рыколы даволі проста. Калі вы распытаеце сваіх сяброў пра іхнія здольнасці, вы атрымаеце добрае ўяўленне аб тым, наколькі яны адрозніваюцца паміж людзьмі. У некага адзін рыкол, у другога іншы, нехта яго наогул не мае, але дзейнічае выключна на аснове паняцця рыкола. Праводзячы тэсты на рыкол са сваімі сябрамі, памятайце, што кожнае ўспрыманне рэгіструецца ў памяці, а значыць мае рыкол, які ўключае ў сябе болевыя, тэмпературныя, рытмічныя, смакавыя, вагавыя адчуванні, у дадатак да раней згаданых зроку, гуку, дотыку і паху.

Дыянетычныя назвы гэтых рыколаў: *відэа* (зрок), *сонік* (гук), *тактыльны* (дотык), *нюхальны* (пах), *рытмічны*, *кінестэтычны* (вага і рух), *саматычны* (боль), *тэрмічны* (тэмпература) і *арганічныя* (унутраныя адчуванні і, згодна з новым азначэннем, эмоцыі).

41. **рыкол:** узнаўленне ў памяці розных відаў адчуванняў з мінулага. Паходзіць ад англійскага слова recall, што значыць “выклікаць з мінулага”.

Акрамя таго, існуе іншы шэраг відаў разумовай дзейнасці, які можна звесці пад загалоўкі “*ўяўленне*” і “*творчае ўяўленне*”. Яны таксама ўяўляюць сабою багаты матэрыял для даследаванняў.

Уяўленне – гэта рэкамбінацыя⁴² таго, што чалавек адчуваў, думаў ці разлічваў пры дапамозе інтэлекту, якая не абавязкова існуе. Гэта спосаб, які ўжывае розум, каб прадбачыць жадання мэты альбо прадказваць будучыню. Уяўленне з’яўляецца надзвычай каштоўным, як частка прынцыпова важных рашэнняў любой разумовай праблемы, а таксама ў паўсядзённым жыцці. Тое, што гэта рэкамбінацыя, ні ў якім разе не пазбаўляе яго ягонай велізарнай і чароўнай складанасці.

Клір выкарыстоўвае ўяўленне ва ўсёй яго паўнаце. Існуюць шаблоны для ўяўлення вобраза, паху, смаку, гуку – карацей, для кожнага з магчымых адчуванняў. Яны створаны на аснове мадэляў у банку памяці, аб’яднаных канцэптuallyнымі ідэямі і структурай. Новыя фізічныя структуры, заўтра з пункту гледжання сённяшняга дня, будучы год з пункту гледжання мінулага, здавальненне, якое трэба атрымаць, справы, якія неабходна выканаць, няшчасныя здарэнні, якіх варта пазбегнуць, – усё гэта функцыі ўяўлення.

Клір мае поўнае колер-відэа, тон-сонік, датыкальнае, нюхальнае, рытмічнае, кінестэтычнае, тэмпературнае і арганічнае ўяўленне, і ўсё гэта ў яго ў выдатным стане. Калі прапанаваць яму ўявіць сябе ў пазалочанай карэце, якая запражана чацвёркай коней, ён “бачыць” экіпаж⁴³, які рухаецца, поўнасцю ў колеры, “чуе” ўсе шумы, якія маглі б быць, “адчувае” пахі, якія, на яго думку павінны прысутнічаць, абіўку крэсла, рух карэты і сваю прысутнасць у ёй.

У дапаўненне да звычайнага ўяўлення існуе яшчэ і *творчае ўяўленне*. Гэтая здольнасць, якая не мае пэўных межаў, даволі істотна мяняецца ад чалавека да чалавека, і некаторыя валодаюць ёй у неверагоднай ступені. Тут яна згадваецца не таму, што гэта частка працы розуму, з якой звычайна мае справу Дыянетыка, а каб вылучыць яе як асобны феномен, што існуе. У кліра, які

42. **рэкамбінацыя:** злучэнне чагосьці зноў у адзінае цэлае.

43. **экіпаж:** каляска на коннай цязе, якую абслугоўваюць слугі.

раней, калі ён быў абераваны, валодаў *творчым уяўленнем*, нават калі яно было тады прыглушана, яно выразна заўважаецца зараз. Гэта прыроджаная здольнасць. Яна можа быць аберавана толькі забаронай ужываць яе ў звычайнай практыцы, іншымі словамі, пры дапамозе аберавання настойлівасці ў яе прымяненні, ці “капсулявання”⁴⁴ ўсяго розуму. Але творчае ўяўленне, гэты здабытак, з дапамогаю якога ствараюцца творы мастацтва, утвараюцца дзяржавы і развіваецца чалавек, можа разглядацца як асаблівая функцыя, незалежная ў сваёй працы, існаванне якой ніякім чынам не залежыць ад абераванага стану чалавека, бо вывучэнне яе дзейнасці і яе выкарыстання на прыкладзе кліра, які ёю валодае, пераканаўча паказваюць прыроджаны характар гэтай здольнасці. Рэдка знойдзецца чалавек, у якога яна адсутнічае.

І нарэшце, апошні, але самы значны від дзейнасці розуму. Чалавек павінен разглядацца як *свядомая*⁴⁵ істота. Ягоная свядомасць залежыць ад ягонай здольнасці вырашаць праблемы, выкарыстоўваючы ўспрыняцці ці праз стварэнне і асэнсоўванне сітуацый. Гэтая рацыянальнасць з’яўляецца першаснай, вышэйшай функцыяй той часткі розуму, якая робіць чалавека чалавекам і адрознівае яго ад жывёл. Прыпамінаючы, успрымаючы, уяўляючы, ён мае *неардынарную*⁴⁶ здольнасць вырашаць праблемы і выкарыстоўваць атрыманыя высновы для вырашэння новых праблем. Гэта чалавек рацыянальны.

Рацыянальнасць асобна ад аберацыі можа вывучацца толькі на клірах. Аберацыі надаюць людзям знешнія праявы нерацыянальнасці. Хаця гэтая нерацыянальнасць можа называцца больш мякка – “эксцэнтрычнасцю”⁴⁷, “чалавечымі памылкамі” ці нават “індывідуальнымі асаблівасцямі”, тым не менш, гэта – нерацыянальнасць. Індывідуальнасць чалавека не залежыць ад таго, наколькі нерацыянальна ён сябе паводзіць. Напрыклад, быць за рулём у нецвярозым стане і задавіць дзіця на скрыжаванні ці

44. **капсуляванне:** замыканне ў пузыры ці сумцы, альбо як быццам бы ў пузыры ці сумцы.

45. **свядомы:** той, які мае адчуванне ці ўспрыманне, альбо здольны да іх.

46. **неардынарны:** не сярэдні, не звычайны; выдатны; прыметны.

47. **эксцэнтрычнасць:** незвычайныя ці дзіўныя паводзіны, альбо своеасаблівая звычка.

проста быць пагрозай яго жыццю – гэта не рыса індывідуальнасці. Гэта якраз і ёсць нерацыянальнасць – няздольнасць атрымаць правільныя адказы, калі маеш інфармацыю.

Хаця і “агульнавядома” (і якая жудасная колькасць няправільнай інфармацыі ходзіць сярод людзей дзякуючы *менавіта* гэтаму “агульнавядома”), што “чалавеку ўласціва памыляцца”, тым не менш святая частка розуму, якая вырашае праблемы і робіць чалавека чалавекам, *зусім не здольная памыляцца*.

Выяўленне гэтага факта стала надзвычайным адкрыццём, але так не абавязкова павінна было быць. Гэты факт можна было лагічна вывесці раней, бо ён даволі просты і яго лёгка зразумець. На самой справе здольнасць чалавека праводзіць разлікі ніколі яго не падводзіць, нават калі чалавек ў велізарнай ступені абераваны. Назіраючы дзейнасць такога чалавека, можна бяздумна дапусціць, што яго разлікі няверныя. Але гэта была б памылка назіральніка. Любы чалавек, абераваны ці клір, робіць дасканалыя разлікі *на падставе наяўнай і ўспрынятай інфармацыі*.

Возьмем любы звычайны калькулятар (а розум – гэта выключны, цудоўны інструмент, які далёка, далёка пераўзыходзіць любую машыну, якую ён калі-небудзь у будучыя эпохі створыць) і зададзім яму задачу. Памножым 7 на 1. Калькулятар адкажа як трэба, 7. Цяпер памножым 6 на 1, але будзем па-ранейшаму націскаць на сямёрку. Шэсць на адзін – шэсць, але адказам будзе 42. Працягваючы трымаць сямёрку, задайце іншыя задачы. Адказ будзе памылковым, – адказ, а не зыходная задача. Цяпер зрабіце так, каб сямёрка была націснута заўсёды, незалежна ад таго, якія кнопкі ўводзяцца ў дзеянне, і паспрабуйце каму-небудзь аддаць калькулятар. Яго ніхто не возьме, бо, відавочна, машына “з глузду з’ехала”. Яна паказвае, што дзесяць, памножанае на дзесяць, будзе семсот. Але ці сапраўды тая частка калькулятара, якая праводзіць разлікі, памыляецца? Ці ў яе проста ўводзіцца няправільная інфармацыя?

Такім жа чынам і чалавечы розум, прызначаны вырашаць даволі сур’ёзныя праблемы з такой колькасцю невядомых, што любая вылічальная машына блыталася б тысячу разоў на гадзіну, становіцца ахвярай няправільнай інфармацыі. Няправільная

інфармацыя трапляе ў машыну. Машына дае няправільныя адказы. Няправільная інфармацыя трапляе ў банк памяці чалавека, і ён рэагуе “ненармальным чынам”. Па сутнасці, праблема вырашэння аберацыі зводзіцца да знаходжання “націснутай сямёркі”. Але пра гэта значна, значна пазней. На гэты момант мы сваёй мэты дасягнулі.

Ёсць разнастайныя здольнасці і віды дзейнасці чалавечага розуму ў яго пастаяннай працы па вырашэнню мноства праблем. Ён успрымае, прыгадвае ці вяртаецца, уяўляе, задумвае і потым вырашае. Яго абслугоўвае яго апарат – адчуванні, банкі памяці і вобразы, створаныя ўяўленнем – і розум дае адказы, якія заўсёды беспамылковыя, на рашэнні ўплываюць толькі назіранні чалавека, яго адукацыя і пункт гледжання.

І мэты розуму ў аснове, а таксама і чалавечая натура ў аснове, як можна ўбачыць на прыкладзе кліра, стваральныя і добрыя, нязменна стваральныя і нязменна дабрыя, і на іх уплываюць толькі назіранні чалавека, яго адукацыя і пункт гледжання.

Чалавек – добры.

Пазбаўце яго ад яго асноўных аберацый, і разам з імі знікне тое зло, якое так падабаецца схаластам⁴⁸ і маралістам. Адзіная частка чалавека, якой можна пазбавіцца, гэта “злая” частка. І калі яе пазбавіліся, яго індывідуальнасць і жыццёвая энергія праяўляюцца больш яскрава. Чалавек рады збаўленню ад “злой” часткі, бо гэта быў *фізічны боль*.

Пазней будуць прадстаўлены эксперыменты і доказы на карысць азначаных фактаў. Яны могуць баць разгледжаны з усёй скрупулёзнасцю, якая так прыемна сэрцу прадстаўнікоў дакладных навук.

Клір, такім чынам, – гэта не “прыстасаваны” чалавек, дзеянні якога прадыхтаваны рэпрэсіямі, шчыльна “закапсуляванымі”. Ён не падпарадкоўваецца камандам забароны і дзейнічае на аснове сэлф-дэтэрмінізму⁴⁹. І ягоныя здольнасці ўспрымаць, вяртацца,

48. **схаласт:** чалавек, які праяўляе абмежаванасць, прытрымліваючыся традыцыйных вучэнняў, дактрын ці метадаў.

49. **сэлф-дэтэрмінізм:** (ад англ. “self” – сам, “determine” – вызначаць) стан, у якім чалавек можа па ўласным выбары кантраляваць навакольнае асяроддзе ці знаходзіцца пад яго кантролем. Ён упэўнены ў сваіх зносінах з людзьмі. Ён разважае, але не абавязаны рэагаваць.

уяўляць, ствараць, разлічваць, а таксама здольнасць да рыколу, былі апісаны вышэй.

Клір з'яўляецца мэтай дыягностычнай тэрапіі. Той мэтай, якой магчыма дасягнуць з дапамогай пэўнай вытрымкі, навучання і працы. Любы чалавек можа быць клірам, калі ён не страціў вялікай часткі мозгу і калі ён не быў народжаны з сур'ёзным дэфектам нервовай сістэмы.

У гэтай главе мы пазнаёміліся з мэтай Дыягностыкі. Давайце зараз паглядзім на мэту чалавека.

Заўвага рэдактара англійскага выдання: Дэманстрацыі дыягностычнай працэдуры і лекцыі для публікі, праведзеныя Л. Ронам Хабардам, запісаны на касеце і паказваюць рэальныя прыклады практыкі, а таксама вынікі гэтых метадык. Гл. старонку 535.

Раздзел трэці

Мэта чалавека

Чалавецтва здаўна імкнулася высветліць, што ёсць мэта чалавека, найбольш просты агульны назоўнік усёй ягонаў дзейнасці, дынамічны прынцып яго існавання. Калі б такі адказ быў знойдзены, з яго вынікалі б адказы на многія іншыя пытанні. Гэта патлумачыла б усе з'явы, звязаныя з паводзінамі чалавека, гэта прывяло б да вырашэння асноўных праблем чалавецтва, і, самае галоўнае, гэта павінна было б працаваць.

Уявіце, што ўсе веды чалавецтва падзелены дэмаркацыйнай⁵⁰ лініяй. Усё, што знаходзіцца вышэй яе, не з'яўляецца неабходным для вырашэння праблемы аберацый і агульных недахопаў чалавека і вядома недакладна. Гэтая сфера мыслення ўключыла б у сябе такія галіны, як метафізіка⁵¹ і містыцызм⁵². Ніжэй дэмаркацыйнай лініі размясціўся б абмежаваны сусвет. Усё, што ёсць у ім, вядомае ці яшчэ невядомае, можна адчуць, перажыць ці вымераць. Ужо вядомую інфармацыю пра гэты сусвет можна класіфікаваць як *навуковую ісціну*, калі яна была адчута, перажыта і вымерана. Усе фактары, неабходныя для стварэння навукі аб розуме, былі знойдзены ў абмежаваным сусвеце, былі адкрыты, адчуты, вымераны і перажыты і сталі навуковай ісцінай. Абмежаваны сусвет змяшчае час, прастору, энергію і жыццё. Ні ў якіх іншых фактарах няма неабходнасці для нашага ўраўнення.

50. дэмаркацыйны: той, які ўсталёўвае межы альбо падзяляе нешта.

51. метафізіка: раздзел філасофіі, які мае справу з прыродай існавання, ісціны і ведаў.

52. містыцызм: веравання ці практыкі тых людзей, якія сцвярджаюць, што мелі перажыванні духоўнай прыроды, заснаваныя на інтуіцыі, медытацыі і г.д., праз якія яны спасцігнулі ісціны, невядомыя звычайным людзям.

Час, прастора, энергія і жыццё маюць адзін агульны назоўнік. Для аналогіі⁵³ можна лічыць, што час, прастора, энергія і жыццё пачаліся ў нейкім зыходным пункце, і ім было загадана прадоўжыць сваё існаванне да нейкіх амаль бясконцых межаў. Ім не казалі нічога, акрамя таго, што рабіць. Яны падпарадкоўваюцца адзінаму загаду, і загад гэты: “Выжывай!”.

Динамічны прынцып існавання – выжыванне.

Мэтай жыцця можна лічыць бясконцае выжыванне. Чалавек, будучы адной з формаў жыцця, ва ўсіх сваіх дзеяннях і мэтах, як можна паказаць, падпарадкоўваецца адзінай камандзе: “Выжывай!”.

Тое, што чалавек заняты выжываннем, думка не новая. Новай думкаю з’яўляецца тое, што чалавекам кіруе *выключна* імкненне выжыць.

Той факт, што адзіная мэта чалавека – гэта выжыванне, не азначае, што ён сам з’яўляецца самым лепшым механізмам выжывання, які быў ці будзе створаны жыццём. Мэтай дыназаўраў таксама было выжыванне, але іх болей не існуе.

Падпарадкаванне камандзе “**Выжывай!**” не значыць, што кожная спроба выконваць яе будзе абавязкова паспяховаю. Змены навакольнага асяроддзя, мутацыі і шмат што яшчэ супрацьстаіць любому арганізму ў яго імкненні дасягнуць беззаганнага спосабаў выжывання або формы, якая была б беззаганнай з пункту гледжання выжывання.

Формы жыцця змяняюцца і паміраюць па меры таго, як узнікаюць новыя, такім жа чынам, як і любы жывы арганізм, які не з’яўляецца бессмяротным, стварае іншыя жывыя арганізмы, а пасля памірае сам. Цудоўным спосабам выжывання на працягу доўгага перыяду была здольнасць жыцця прымаць розныя формы, і сама смерць здаецца неабходнай для палягчэння выжывання жыццёвай сілы самой па сабе, паколькі толькі смерць і распад могуць прыбраць са шляху старыя формы, калі новыя змены ў

53. аналогія: тлумачэнне чагосьці пры дапамозе параўнання яго, частка за часткаю, з нечым падобным.

навакольным асяроддзі выклікалі неабходнасць узнікнення новых формаў жыцця. Жыццё як сіла, якая існуе амаль у бясконцасці, здаецца, мае патрэбу ў цыклічным праяўленні ў асобных арганізмах і формах.

Якімі былі б аптымальныя для выжывання характарыстыкі розных форм жыцця? Гэтыя формы павінны былі б мець разнастайныя фундаментальныя характарыстыкі, якія адрозніваюцца ў розных відаў у той жа ступені, як і адно асяроддзе адрозніваецца ад другога.

Гэта важна, паколькі ў мінулым не надавалася асаблівага значэння таму, што набор характарыстык для выжывання аднаго віду не падыходзіць для іншага.

Метады выжывання можна абагульніць пад наступнымі паняццямі: харчаванне, бяспека (абарона і нападзенне) і размнажэнне. Не існуе ніводнай формы жыцця, якая б не мела рашэнняў гэтых праблем. Любая форма жыцця так ці інакш можа памыляцца – прытрымлівацца адной характарыстыкі занадта доўга ці выпрацоўваць некаторыя ўласцівасці, якія прыводзяць да знішчэння ўсяго віду. Але эвалюцыя, што забяспечвае поспех віду, значна больш здзіўляе, чым яго памылкі. Натуралісты і біёлагі ўвесь час вывучаюць розныя характарыстыкі той ці іншай формы жыцця, робячы адкрыццё, што менавіта неабходнасць, а не капрыз абумоўлівае ўзнікненне такога развіцця. Створкі ракавіны малюска і пагрозны малюнак на крылах матыля каштоўныя для выжывання.

Як толькі стала вядома, што выжыванне – адзіная дынаміка* формы жыцця, якая тлумачыць усе віды яе дзейнасці, узнікла неабходнасць працягваць вивучэнне дзеяння выжывання. Было выяўлена, што неабходна прыняць да ўвагі толькі боль і здавальненне, каб сфармуляваць, што ж робіць усё жывое ў памкненні выжыць.

Як можна заўважыць на графіку, змешчаным на наступнай старонцы, спектр жыцця, як лічыцца, працягваецца ад нуля (смерць ці выміранне) да бясконцасці патэнцыяльнай неўміручасці. Спектр утрымлівае неабмежаваную колькасць ліній, якія нібы ўтвараюць лесвіцу, што вядзе да патэнцыяльнай неўміручасці. Кожная лінія, – умоўная прыступка, – знаходзіцца ў

параўнанні з папярэдняй на большай адлегласці, і гэтая адлегласць павялічваецца ў геаметрычнай прагрэсіі⁵⁴.

Выжыванне адштурхоўваецца ад смерці і накіравана ў неўміручасць. Можна лічыць, што максімальны боль – гэта той, што існуе непасрэдна перад смерцю, а максімальнае здавальненне – гэта неўміручасць.

З пункту гледжання кожнага арганізма або віду, неўміручасць валодае прыцягальнай сілай, а смерць адштурхоўвае. Але калі выжыванне ўздымаецца вышэй і вышэй, накіраванае да неўміручасці, прамежкі паміж прыступкамі робяцца усё больш і больш шырокімі, пакуль нарэшце пераадолець іх становіцца немагчыма. Імкненне выжыць накіравана ад смерці, якая валодае адштурхоўваючай сілай, да бессмяротнасці, якая мае прыцягальную сілу; сіла прыцяжэння – гэта здавальненне, сіла адштурхоўвання – гэта боль.

Даўжыня стрэлкі абазначае вышыню патэнцыялу выжывання чалавека па чатырох зонах. У межах чацвёртай зоны патэнцыял выжывання выдатны, чалавек атрымлівае асалоду ад свайго існавання.

Напрамак злева направа паказвае час у гадах.

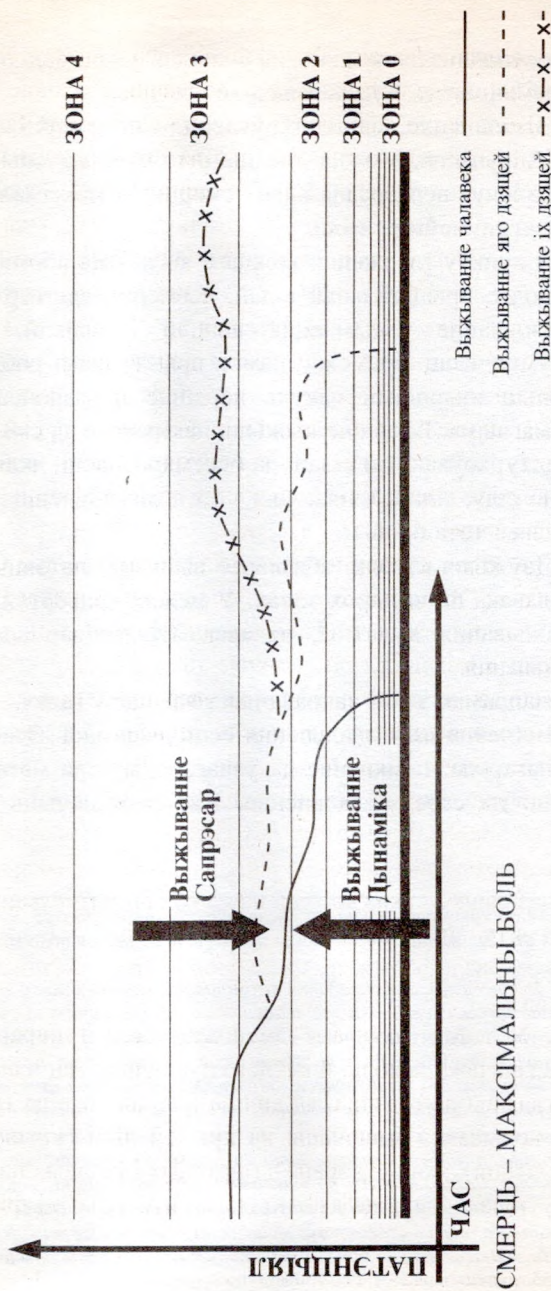
Імкненне да здавальнення ёсць дынаміка. Здавальненне – гэта ўзнагарода, і імкненне да ўзнагароды – да мэтай выжывання, – само па сабе здавальненне. Каб забяспечыць падпарадкаванне

54. геаметрычная прагрэсія: паслядоўнасць лічбаў, як 1, 3, 9, 27, 81, і г.д., кожная з якіх атрымліваецца памнажэннем папярэдняй на пастаянную велічыню.

** У Дыянетыцы, для складання тэрміналогіі, якая не была б занадта складанай для нашай мэты, словы, якія звычайна лічацца прыметнікамі ці дзеясловамі, часам былі ўціснуты ў форму назоўнікаў. Гэта было зроблена на падставе дзейнага прыняцця: існуючая тэрміналогія з яе шматлікімі значэннямі не можа выкарыстоўвацца ў Дыянетыцы без неабходнасці поўнасцю растлумачыць старое значэнне перад наменклатуры, каб пазбегнуць лішняга дзеяння (патлумачыць старое значэнне тэрміна, а потым сказаць, што ён гэтага не азначае, што б забылася нашы зносіны безнадзейна), а таксама каб пазбавіцца старажытнага звычайна награвашчаваць нязграбныя і аглушальныя словы з грэчаскай і лацінскай мовы. Слова “дынаміка” тут выкарыстоўваецца як назоўнік і будзе так ужывацца да канца кнігі. “Саматыка”, “успрыманне” і некаторыя іншыя словы адзначаюцца ў тэксце, і ім даюцца азначэнні. – Л. Рон Хабард*

АПСАЛНЫ ГРАФІК ВЬЖЫВАННЯ

ПАТЭНЦЫЯЛЬНАЯ НЕУМІРУЧАСЦЬ – МАКСІМАЛЬНАЕ ЗДАВАЛЬНЕННЕ

выжывання загаду “Выжывай!”, здаецца, усё ўладкавана так, што памяншэнне патэнцыялу выжывання выклікае боль.

Боль існуе, каб адштурхнуць чалавека ад смерці; здавальненне ж прызначана заклікаць яго да аптымальнага жыцця. Пошукі і атрыманне здавальнення не менш важныя для выжывання, чым магчымасць пазбегнуць болю. Па фактычных назіраннях, здавальненне значна важней у касмічнай схеме, чым боль.

Тут было б да месца даць азначэнне паняццю “здавальненне”, не беручы пад увагу яго сувязь з неўміручасцю. Слоўнік падае, што здавальненне – гэта “узнагарода; прыемныя эмоцыі, разумовыя ці фізічныя; мімалётная асалода; супрацьлегласць болю”. Здавальненне можна знайсці ў такой вялікай колькасці рэчаў і заняткаў, што адзін толькі спіс усіх гэтых рэчаў і заняткаў, якія чалавек мае і лічыць ці палічыў бы прыемнымі, мог бы зрабіць азначэнне поўным.

А што мы маем на ўвазе пад словам “боль”? Слоўнік тлумачыць яго як “фізічныя або душэўныя пакуты, пакаранне”.

Гэтыя два вызначэнні дэманструюць, між іншым, інтуітыўны тып мыслення, які праходзіць праз усю мову. Як толькі хто-небудзь знойдзе рашэнні не вырашаных да гэтага часу праблем, высвятляецца, што нават слоўнікі “заўсёды пра гэта ведалі”.

Калі б мы захацелі зрабіць такі графік для жыццёвага цыклу асобнай формы жыцця, яна была б такой самай, але час ужо вымяраўся б эпохамі, таму што паміж адным прадстаўніком віду і відам цалкам не існуе іншага адрознення, акрамя маштабу. Гэтае назіранне можна зрабіць нават без выкарыстання таго прыкметнага факту, што чалавек у сваім развіцці ад зіготы⁵⁵ да дарослага праходзіць тры ж фазы эвалюцыі, якія, як лічыцца, прайшоў увесь від.

У гэтай дыяграме змешчана больш інфармацыі, чым было адзначана дасюль. Фізічны і душэўны стан чалавека змяняецца ад гадзіны да гадзіны, ад дня да дня, ад года да года. Таму ўзровень выжывання змешчаны на крывой лініі (крывой дня або крывой жыцця), якая ўтворана з гадзінных і гадавых палажэнняў чалавека ў зонах. Існуюць дзве крывыя: душэўнага і фізічнага стану. Калі

55. зігота: першая клетка новага чалавечага арганізму.

мы будзем падыходзіць да заканчэння кнігі, то ўбачым, што ўзаемасувязь гэтых дзвюх крывых мае вялікае значэнне і што звычайна зніжэнне лініі псіхічнага стану папярэднічае зніжэнню лініі фізічнага стану. Зоны на дыяграме могуць адносіцца да двух катэгорый існавання: фізічнага і псіхічнага. Такім чынам, гэтыя чатыры зоны могуць быць названы зонамі стану існавання. Калі чалавек душэўна шчаслівы, яго ўзровень выжывання знаходзіцца ў чацвёртай зоне. Калі чалавек мае надзвычай сур'ёзнае фізічнае захворванне, яго графік змесціцца ў першай зоне ці блізка ад смерці – у залежнасці ад цяжкасці хваробы.

Гэтым зонам дадзены вельмі недакладныя, але выразныя назвы. Зона 3 – зона агульнага шчасця і дабрабыту. Зона 2 – узровень цяжкіх існавання. Зона 1 называецца зонай гневу. Зона 0 ёсць зона апатыі. Усе яны могуць быць выкарыстаны як шкала тонаў⁵⁶, з дапамогай якой можна вызначыць душэўны стан. Крыху вышэй нуля, якім абазначана смерць, знаходзіцца ніжэйшы ўзровень душэўнай апатыі, ніжэйшы ўзровень фізічнага жыцця – 0,1. Тон 1, калі арганізм змагаецца з фізічным болем ці хваробаю, або калі чалавек змагаецца ў гневе, пачынаецца ад 1,0, што адпавядае абурэнню альбо варожасці, праз тон 1,5 – кіпучая лютасць, да 1,9 – што адпавядае проста схільнасці да сваркі. Ад тону 2,0 да 3,0 будзе паступова павялічвацца цікавасць да існавання, і гэтак далей.

Душэўны і фізічны стан не застаецца доўгі час на адным узроўні, ён змяняецца. На працягу аднаго дня душэўны стан абераванага можа вагацца ад 0,5 да 3,5 угару і ўніз па шкале. Прычынай падобных ваганняў можа быць няшчасны выпадак або хвароба.

Гэтымі лічбамі, такім чынам, вызначаюцца чатыры станы: востры⁵⁷ душэўны, агульны (сярэдні) душэўны, востры фізічны і агульны фізічны. У Дыянегтыцы мы не асабліва часта працуем з

56. шкала тонаў: шкала, якая паказвае эмацыянальныя тоны чалавека, якія, у парадку ад вышэйшага да ніжэйшага, выглядаюць наступным чынам: ціхамірасць (найвышэйшы ўзровень), энтузіязм (на ступеньку ніжэй), кансерватызм, нуда, антаганізм, гнеў, схаваная варожасць, страх, гора, апатыя.

57. востры: кароткатэрміновы і моцны.

фізічнай шкалой тонаў. Аднак шкала тонаў разумовага ці душэўнага стану мае вялікае і жыццёва важнае значэнне!

Гэтыя велічыні шчасця, цягнёмага існавання, злосці і апатыі не з'яўляюцца адвольнымі⁵⁸. Яны – вынік даследаванняў паводзін чалавека ў розных эмацыянальных станах. Клір на працягу сярэдняга дня знаходзіцца ў межах тону 4,0 (з невялікімі ваганнямі). Ягоны агульны тон – 4, і гэта адна з характарыстык, якія уласцівыя клірам. Нармальным у сучасным грамадстве, калі адгадваць наўдачу, хутчэй за ўсё, можа быць агульны тон каля 2,8.

У гэтым апісальным двухмерным графіку злучаюцца ў прыдатным для працы выглядзе жыццёва важныя дадзеныя для вырашэння праблемы дынамікі жыцця. Гарызантальныя лініі адзначаюць геаметрычную прагрэсію, якая пачынаецца з лініі нуля – трохкі вышэй смерці. Кожная зона налічвае дзесяць ліній і адлюстроўвае душэўны і фізічны стан, як ужо апісвалася раней. У геаметрычнай прагрэсіі, выкарыстанай такім чынам, прамежкі паміж лініямі пастаянна павялічваюцца. Іх шырыня характарызуе патэнцыял выжывання, які існуе ў той момант, калі канец стрэлкі дынамікі выжывання знаходзіцца ў гэтым прамежку. Чым далей ад смерці знаходзіцца канец стрэлкі, тым болей шанс у чалавека выжыць. Геаметрычная прагрэсія імкнецца да бясконцасці і, зразумела, не можа дасягнуць яе. Арганізм выжывае на працягу часу злева направа. Аптымальнае выжыванне – неўміручасць – знаходзіцца справа на шкале часу. Толькі патэнцыял выжывання вымяраецца па вертыкалі.

Дынаміка выжывання на самой справе існуе ўнутры арганізма, яна была атрымана ў спадчыну ад біялагічнага віду. Арганізм – частка віду; гэта прыкладна таксама, як і чыгуначная шпала ёсць частка чыгункі з пункту гледжання пасажыра ў вагоне, – назіральнік заўсёды знаходзіцца ў “зараз”, але, магчыма, гэта і не самае ўдалае параўнанне.

У арганізме існуе сіла, якая адштурхоўвае яго ад крыніцы болю. Крыніца болю з'яўляецца рухаючай сілай не ў большай ступені, чым ёю з'яўляецца калючы куст, што абдзірае руку; гэта арганізм адштурхоўвае ад сябе патэнцыяльны боль у выглядзе калючкі.

58. адвольны: заснаваны на ўласных сімпатыях, думцы, дзівацтве; народжаны капрызам.

У той жа час арганізм валодае сілай, якая прыцягвае яго да крыніц здавальнення. Здавальненне не прыцягвае яго магнітам. Гэта сам арганізм валодае сілай прыцяжэння. Гэта – прыроджаная здольнасць.

Сіла адштурхоўвання ад крыніц болю дзейнічае разам з сілай прыцяжэння да крыніц задавальнення, і разам яны надаюць імпульс прэч ад смерці і да неўміручасці. Імпульс ад смерці не мацней за імпульс да неўміручасці. Іншымі словамі, з пункту гледжання дынамікі выжывання здавальненне настолькі ж значна, як і боль.

Сказанае не трэба тлумачыць так, што выжыванне заўсёды звязана з клопатам пра будучыню. Роздум аб здавальненні, чыстая асалода, успамін пра мінулыя моманты здавальнення – усё збіраецца ў гарманічнае цэлае, якое, хаця і дзейнічае аўтаматычна і працуе на павышэнне патэнцыялу выжывання чалавека пры дапамозе фізічнага дзеяння ў арганізме, не патрабуе будучага як актыўнай часткі разумовых разлікаў пад час такіх роздумаў.

Здавальненне, рэакцыяй на якое з'яўляецца фізічнае пашкоджанне арганізма, як у выпадку оргіі⁵⁹, адкрывае суадносіны паміж фізічным эфектам (які паніжаны ў напрамку болю) і душэўным эфектам зведанага задавальнення. Такія паводзіны выклікаюць наступнае зніжэнне дынамікі выжывання. Калі падлічыць у сярэднім, магчымасць будучых непрыемнасцей, звязаных з падобнымі ўчынкамі, у дадатак да стану пад час оргіі, ізноў жа зніжае дынаміку выжывання. Менавіта з гэтай прычыны рознага роду оргіі мелі пасрэдную рэпутацыю на працягу ўсёй гісторыі чалавецтва. Гэта ўраўненне “амаральных здавальненняў”. І любое дзеянне, якое выклікала падаўленне здольнасці выжываць, або можа прывесці да такога выніку, нават калі выкарыстоўваецца як здавальненне, рана ці позна асуджалася ў чалавечай гісторыі. Пячатка амаральнасці заўсёды ляжала на тых учынках ці тыпах дзеянняў, якія зніжалі ўзровень дынамікі выжывання. Тое, што на чалавека потым ставіцца ганебнае кляймо, можа залежаць галоўным чынам ад забабонаў і аберацый людзей, і таму ідзе несупынная спрэчка пра тое, што – *маральна*, а што – *амаральна*.

59. оргіі: шкодныя альбо амаральныя заняткі дзеля атрымання здавальнення.

З прычыны таго, што пэўныя рэчы, якія скарыстоўваюцца як здавальненні, на самой справе з’яўляюцца болем – і як лёгка вам будзе зразумець, чаму гэта так, калі вы скончыце чытанне гэтай кнігі, – і ў выніку дзеяння “маральнага ўраўнення”, прыведзенага вышэй, само здавальненне можа стаць аб’ектам ганьбавання у любым абераваным грамадстве. Існуе асаблівы від мыслення (размова аб ім пойдзе пазней), які дапускае толькі вельмі слабую здольнасць адрозніваць адзін прадмет ад другога. Напрыклад, некаторыя ўпэўнены, што ўсе палітыкі несумленныя, таму што адзін з іх такі. У старажытныя часы рымляне любілі здавальненні, але некаторыя рэчы, якія рымляне лічылі здавальненнямі, былі, мякка кажучы, крыху непрыемнымі для іншых – напрыклад, для хрысціян. Калі хрысціяне захапілі язычніцкую⁶⁰ дзяржаву, рымскія парадкі сталі лічыцца ліхадзейскімі. Усё, што было рымскім, апынулася ліхадзейскім. Гэта зайшло настолькі далёка, што звычай рымлян прымаць ванну зрабіў мыццё настолькі “амаральным”, што Еўропа хадзіла нямытай на працягу каля 1500 год. Тое, што Рым – крыніца болю, стала настолькі агульнапрынятым, што ўсё рымскае стала *злом* і заставалася такім на працягу доўгага часу пасля падзення рымскага язычніцтва. Такім чынам, амаральнасць мае тэндэнцыю станавіцца даволі складанай для разумення. У нашым прыкладзе яна стала настолькі складанай, што любое здавальненне клеймавалася як амаральнае.

Калі са спіса таго, што лічыцца дазволеным, выкрэсліваецца палова патэнцыялу выжывання, адбываецца значны заняпад выжывальнасці. Разглядаючы гэты графік у дачыненні да рас, мы бачым, што памяншэнне патэнцыялу ў два разы сведчыць пра тое, якія жудасныя рэчы чакаюць расу ў будучым. Сапраўды, паколькі чалавек, у рэшце рэшт, ёсць чалавек, ніякія законы, як бы яны ні насаджаліся, не могуць цалкам звесці на нішто прыцягальную сілу здавальнення. Але ў нашым прыкладзе вялікая колькасць здавальненняў *была* забаронена і выкрэслена, і гэта стала прычынай таго, што адбылося: прыйшло сярэднявечча і заняпад грамадства. Грамадства “весьлела” толькі ў такія перыяды, як

60. **язычніцкі:** нехрысціянскі; адносіцца да тых народаў, якія верылі ў шматлікіх багоў, напрыклад, да такіх, як старажытныя грэкі і рымляне.

эпоха Адраджэння⁶¹, калі здавальненне становілася менш незаконным.

Калі чалавек ці раса апускаецца да другой зоны, як адзначана на схеме, і агульны тон распаўсюджваецца ад першай зоны і амаль не захоплівае трэцюю, надыходзіць стан усеагульнага вар'яцтва. Вар'яцтва – гэта нерацыянальнасць. Гэта таксама стан, пры якім раса (ці арганізм) падходзіць да небяспечнай рысы выжывання настолькі блізка, што пачынае вырашаць свае праблемы самымі дзікімі шляхамі. Для далейшага разгляду гэтага графіка патрэбна паняцце “сапрэсар⁶² выжывання”. Гэта сіла, якая цісне расу ці арганізм уніз, прэч ад патэнцыяльнай неўміручасці, і якая прадстаўлена як *дынаміка выжывання*. *Сапрэсар выжывання* – спалучэнне ўсіх пагроз (якія не застаюцца нязменнымі) выжыванню расы або арганізма. Пагрозы ўзнікаюць ад іншых відаў жыцця, ад часу і ад іншых энергій. Усе яны ўдзельнічаюць у саборніцтве за выжыванне да патэнцыяльнай неўміручасці з пункту гледжання сваіх відаў ці асоб. Такім чынам, тут існуе канфлікт. Кожная іншая форма жыцця ці энергіі магла б быць адзначана на графіку як *дынаміка выжывання*. Калі б мы карысталіся для графіка выжываннем качкі, у такім выпадку чалавек быў бы часткай сапрэсара качкі, якая імкнецца да высокага ўзроўню выжывання.

Раўнавага і прырода рэчаў не дазваляюць дасягнуць бяскончасці – мэты неўміручасці. У няўстойлівай раўнавазе і

61. Адраджэнне (Рэнесанс): вялікае ажыўленне мастацтва, літаратуры і навук у Еўропе ў 14-м, 15-м і 16-м стагоддзях, заснаванае на класічных (грэчаскіх і рымскіх) крыніцах. Яно пачалося ў Італіі і паступова распаўсюдзілася на іншыя краіны, адзначыўшы пераход ад сярэднявечнага свету (прыблізна 500 – 1450 гг. н.э.) да сучаснага.

62. сапрэсар: (ад англійскага “supress” – падаўляць, прыгнятаць) тое ці той, хто націскае, зневажае, робіць няўпэўненым, прыносіць шкоду.

* “*Веда*⁶³”; а таксама “*Прырода рэчаў*” *Лукрэцыя*⁶⁴. – Л. Рон Хабард

63. “Веда”: найбольш старажытныя святыя пісанні індусаў.

64. Лукрэцый: (98? – 55 да н.э.) рымскі паэт, аўтар нескончанай працы “Аб прыродзе рэчаў”, дыдактычнай (вучэбнай) паэмы ў шасці кнігах, у якой прадстаўлена апісанне ўсёй навукі аб сусвеце. Мэтаю працы было давесці, даследуючы прыроду света, ў якім жыве чалавек, што ўсе рэчы, і чалавек ў тым ліку, дзейнічаюць па сваіх ўласных законах і на іх зусім не уплываюць звышнатуральныя сілы.

амаль неабмежаванай складанасці розныя віды жыцця і энергіі праходзяць свае прылівы і адлівы, бясформенная цьмянасць набывае форму, яны распадаюцца і зноў пераходзяць у цьмянае*. Можна было б прывесці шмат ураўненняў на гэтую тэму, але гэта не ўваходзіць у нашу задачу.

Пры вывучэнні зон графіка адносна важна ведаць, у якой ступені сіла сапрэсара супрацьстаіць дынаміцы выжывання. Дынаміка ўласцівая ўсім людзям, групам і расам, што з'явіліся шляхам эвалюцыі на працягу геалагічных эпох, каб супрацьстаяць сапрэсарам. Чалавек нясе ў сабе дадаткова яшчэ адзін від наступальнай і абарончай тэхналогіі – сваю культурную спадчыну. Асноўная тэхналогія выжывання чалавека – разумовая дзейнасць, якая кіруе фізічнымі дзеяннямі на свядомым узроўні. Аднак кожная форма жыцця мае ўласную тэхналогію для вырашэння праблем харчавання, бяспекі і размнажэння. Ступень дзейнасці тэхналогіі, распрацаванай любой формай жыцця (браня ці мозг, хуткасць перамяшчэння ці падманлівая форма) – непасрэдны паказальнік патэнцыялу выжывання, адноснай неўміручасці, дадзенага віду арганізмаў. У мінулым адбываліся велізарныя непрыемнасці; чалавек, калі ён пераўтварыўся ў самую небяспечную жывёлу ў свеце (ён можа забіць ці звярнуць у рабства любую форму жыцця, і сапраўды гэта робіць, ці не так?), занадта павялічыў сілу сапрэсіі на шмат якія іншыя арганізмы, у выніку чаго іх колькасць паменшылася, ці яны зусім зніклі.

Значныя кліматычныя змены тыпу той, якая “спакавала” столькі мамантаў у сібірскую мерзлату, можа празмерна павялічваць сілу сапрэсіі, якая дзейнічае на форму жыцця. Працяглая засуха на паўднёвым захадзе Амерыкі, што адбылася не так ужо і даўно, знішчыла большую частку індзейскай цывілізацыі.

Катаклізм⁶⁵ нахштальт выбуху ў сярэдзіне Зямлі (калі б гэта стала магчымым), атамная бомба, або раптоўнае спыненне свячэння Сонца, знішчылі б усе формы жыцця на Зямлі.

65. катаклізм: любы вялікі пераварот, што выклікае раптоўныя і гвалтоўныя змены, такі, як землятрус, вайна і г.д.

Форма жыцця нават можа празмерна павялічыць ціск сапрэсара на сябе. Дыназаўры знішчылі ўвесь свой харч, і такім чынам знішчылі дыназаўраў. Бацыла⁶⁶ бубоннай чумы⁶⁷ атакуе пераносчыка хваробы з такім усепаглынальным апетытам, што цэлае пакаленне *Pasteurella pestis*⁶⁸ знікае. Такія рэчы не планаваліся як самазабойства, проста від сутыкнуўся з ураўненнем, якое ўтрымлівае невядомую пераменную, а яна, на жаль, аказалася дастаткова значнай па велічыні, каб празмерна павялічыць сілу сапрэсара. Гэта ўраўненне тыпу “не ведаў, што стрэльба зараджана”.

І калі бацыла бубоннай чумы павялічвае сілу ўласнага сапрэсара ў нейкай мясцовасці і потым перастае турбаваць свой харч і прыстанішча – жывёл, то жывёлы ўздыхаюць з палёгкай.

Дзёрзкі, разумны і практычна невынішчальны чалавек ішоў шляхам, у кожнай сферы вельмі далёкім ад прымітыўнай барацьбы за існаванне з дапамогай “кіпцюроў і іклаў”. Але тое ж робяць чырвонае дрэва і акула. Будучы формай жыцця, чалавек існуе ў сімбіёзе⁶⁹ з іншымі відамі, як і кожная форма жыцця. Жыццё ёсць групавое намаганне. Лішайнікі⁷⁰, планктон⁷¹ і водараслі могуць жыць і квітнець выключна за кошт сонечнага святла і мінеральных рэчываў, але яны – гэта будаўнічыя блокі. За межамі такога існавання, па меры ўскладнення формаў, адчуваецца вялікая залежнасць відаў адзін ад аднаго.

Ляснічаму добра было б паверыць у тое, што некаторыя дрэвы знарок знішчаюць іншыя віды дрэў вакол сябе, і зрабіць выснову,

66. бацыла: ў шырокім сэнсе, любая з бактэрый, асабліва якая выклікае хваробу.

67. бубонная чума: вельмі небяспечнае заразнае захворванне, што суправаджаецца ліхаманкаю, азнобам і апуханнем лімфатычных залоз. Яно пераносіцца да людзей блыхамі ад пацукоў і вавёрак.

68. *Pasteurella pestis*: мікраарганізм, які выклікае бубонную чуму.

69. сімбіёз: сумеснае існаванне падобных ці розных арганізмаў дзеля агульнай карысці.

70. лішайнікі: любое з вялікай групы раслін, якія выглядаюць як нешта падобнае да моху і растуць плямамі на дрэвах, скалах і т.п.

71. планктон: маленькія арганізмы з ліку раслін і жывёл, якія плаваюць альбо дрэйфуюць у вадзе, асабліва на паверхні ці блізка ад яе. Планктон з’яўляецца важнай крыніцай ежы для буйнейшых жывёл, такіх, як рыбы.

што дрэвы як быццам бы “ставяцца пэўным чынам” адно да аднаго. Але няхай ён яшчэ раз паглядзіць на ўсё гэта. Што ўтварыла глебу? Што дае магчымасць прыродзе падтрымліваць баланс кіслароду? Што дапамагае дажджу прайсці ў іншых месцах? Гэтыя дрэвы – наўмысныя забойцы. І вавёркі саджаюць дрэвы. І чалавек саджае дрэвы. І дрэвы даюць прытулак іншым дрэвам. І жывёлы ўгнойваюць глебу пад імі. І дрэвы хаваюць жывёл. І дрэвы захоўваюць глебу, каб іншыя больш слабыя расліны таксама маглі існаваць. Зірніце куды хочаце – і вы ўбачыце, як жыццё дапамагае жыццю. Мноства складанасцей жыцця як шматлікіх афініці⁷² да жыцця зусім не драматычныя. Але яны становяцца той трывалай, практычнай, важнай прычынай, дзякуючы якой жыццё ўвогуле можа працягвацца.

Чырвонае дрэва можа існаваць у першую чаргу выключна для такіх, як само, і, хоць яно выдатна стварае ўражанне, што існуе само па сабе, больш уважлівы позірк пакажа: яно залежыць ад іншых арганізмаў, а тыя залежаць ад яго.

Таму дынаміка любой формы жыцця, як можна ўбачыць, мае дапамогу ад многіх іншых дынамік і злучаецца з імі супроць фактараў сапрэсіі. *Ніхто не выжывае сам па сабе.*

Неабходнасць была абвешчана цудоўнай рэччу. Аднак неабходнасць – гэта слова, якое прымаецца так, як ёсць, у даволі расплывістым сэнсе. Па большасці, як здаецца, пад неабходнасцю разумеўся апартунізм⁷³. Што такое неабходнасць? Акрамя таго, што яна – “маці вынаходніцтва”, ці з’яўляецца неабходнасць драматычнай раптоўнасцю, якая апраўдвае войны і забойствы і паўстае перад чалавекам толькі ў той час, калі ён памірае з голаду? Ці неабходнасць – значна мякчэйшая і менш драматычная велічыня? “Неабходнасць, – казаў Леўкіп⁷⁴, – рухае ўсё ў свеце”. Гэта галоўная ідэя вялікай колькасці тэорый, якія ўзніклі на

72. афініці: сіла прыцягнення, што існуе паміж двума людзьмі ці паміж людзьмі і іншымі жывымі арганізмамі.

73. апартунізм: палітыка альбо практыка (як ў палітыцы, бізнэсе ці асабістых справах) прыстасавання дзеянняў, рашэнняў і г.д. да мэтазгоднасці ці эфектыўнасці, ахвяруючы пры гэтым этычнымі прынцыпамі.

74. Леўкіп: грэчаскі філосаф V ст. да н.э.

працягу стагоддзяў. “*Рухае*” – вось ключ да памылкі. Усім неабходна кіраваць, і ўсё трэба рухаць. Неабходнасць рухае. Боль рухае. Неабходнасць і боль, боль і неабходнасць.

Згадваючы ўсё драматычнае і не звяртаючы ўвагі на важнае, чалавек час ад часу бачыў сябе аб’ектам праследавання з боку неабходнасці і болю. Гэта былі дзве антрапаморфныя (чалавекападобныя) істоты, якія ў поўным баявым убранні ўтыкалі ў яго здіды. Можна сказаць, што гэтая канцэпцыя памылковая ўжо таму, што яна не дае ніякіх іншых адказаў.

Якой бы ні была неабходнасць, яна знаходзіцца *ўнутры* чалавека. Нішто ім не кіруе, акрамя прыроджанага імпульсу да выжывання, уласцівага і яму, і групам, да якіх ён належыць. У сабе чалавек нясе сілу, з дапамогаю якой адводзіць боль. У сабе чалавек нясе сілу, з дапамогаю якой прыцягвае здавальненне.

Так адбылося: навуковым фактам з’яўляецца тое, што чалавек уяўляе сабой сэлф-дэтэрмінаваны арганізм у найвялікшай ступені, магчымай для любой формы жыцця, хаця ён усё ж залежыць ад іншых форм жыцця і ад свайго асяроддзя. Але ён усё ж такі сэлф-дэтэрмінаваны. Гэтае пытанне будзе асветлена пазней. І ўсё ж тут трэба адзначыць, што чалавек не з’яўляецца прыроджана абумоўленым арганізмам ў тым сэнсе, што яго пабуджае да дзеяння гэты цудоўны раздражняльна-адказны механізм, які выглядае так прыгожа ў пэўных падручніках, але зусім не працуе ў свеце людзей. Жыццярядасныя ілюстрацыі пра пацукоў не прыдатныя, калі мы гаворым пра чалавека.

Чым складаней арганізм, тым менш надзейна спрацоўваюць ураўненні раздражняльна-адказнага механізму. І калі размова ідзе пра самую складаную істоту, чалавека, мы дасягаем высокай ступені непрадказальнасці з пункту гледжання раздражняльна-адказнага механізма. Чым больш свядомы, чым больш рацыянальны арганізм, тым больш ён сэлф-дэтэрмінаваны. Сэлф-дэтэрмінізм, як і ўсё ў свеце, адносны. У параўнанні з пацуком, аднак, чалавек сапраўды вельмі сэлф-дэтэрмінаваны. Гэта толькі навуковы факт, бо яго вельмі проста даказаць.

Чым больш свядомы чалавек, тым менш ён нагадвае інструмент з кнопкамі, якія трэба націскаць, каб ім кіраваць. Калі чалавек абераваны і прыгнечаны, яго можна, безумоўна, да пэўнай ступені

прымусіць паводзіць сябе, нібы марыянетка; але зразумела, што, чым больш абераваны чалавек, тым ён па сваім інтэлекце бліжэй да жывёлы.

Цікава паглядзець, як чалавек выкарыстоўвае дадзены яму сэлф-дэтэрмінізм. Хаця ён не можа абысці ўраўненне “не ведаў, што стрэльба зараджана”, калі размова ідзе пра катаклізмы або нечаканыя перамогі іншых форм жыцця, ён дзейнічае ў зоне высокага ўзроўню патэнцыялу выжывання. Але вось перад намі ён, сэлф-дэтэрмінаваны, рацыянальны чалавек, той, хто мае галоўную сваю зброю – розум – у цудоўным працоўным стане. Якія ж ён мае інстынкты, звязаныя з неабходнасцю?

Неабходнасцю, як сцвярджае гэтая вельмі разумная (хаця яна і надта хутка пераклучаецца з прадмета на прадмет) штукавіна, слоўнік, з’яўляецца “стан, калі нешта абавязкова патрэбна; тое, што непазбежна; прымус”. Ён таксама дадае, што неабходнасць – гэта “надзвычайная беднасць⁷⁵”, але нам гэта не падыходзіць. Мы гаворым пра выжыванне. Прымус, які згадваўся вышэй, можа быць перагледжаны з пазіцыі дынамікі выжывання. Яна прысутнічае ў кожным арганізме або расе. Што ж “неабходна” для выжывання?

Мы бачылі і можам давесці эксперыментальна, што тут спрацоўваюць два фактары. Неабходнасць пазбегнуць болю – гэта фактар, бо нязначныя болі, не вельмі моцныя паасобку, могуць складацца ў вялікі боль, які можа ўзрастаць у геаметрычнай прагрэсіі і прыводзіць да смерці. Боль – гэта сумны настрой з прычыны наганяю за дрэнную працу, бо гэта можа прывесці да звальнення, потым да голаду, які вядзе да смерці. Прааналізуйце любое ўраўненне, у якое трапіў боль, і вы заўважыце, што яно вядзе да магчымага невыжывання. І калі б гэта было ўсё, што мае дачыненне да выжывання, калі б неабходнасць была толькі злым маленькім гномам⁷⁶ з віламі, то здаецца даволі відавочным, што не было б малейшай прычыны працягваць жыць. Але існуе і іншая частка ўраўнення – здавальненне. Гэта больш устойлівая частка,

75. Англійскае слова “necessity” (неабходнасць), ў адрозненне ад беларускага, сапраўды можа мець і такі сэнс.

76. **гном:** (фалькл.) любы з расы маленькіх, нязграбных, карлікападобных істот, што, як лічыцца, жывуць пад зямлёю і ахоўваюць свае скарбы.

чым боль, што супярэчыць вучэнню стоікаў⁷⁷, але падцверджана эксперыментальна даследаваннямі Дыянетыкі.

Значыць, існуе неабходнасць здавальнення, неабходнасць працы для дасягнення вядомых мэт праз пераадоленне перашкод, якія магчыма распазнаць (такое азначэнне можна даць шчасцю). І здавальненне настолькі неабходнае, што чалавек гатовы вытрываць моцны боль, толькі б яго адчуць. Здавальненне – карысная рэч.

Гэта асалода ад працы, успамін пра былыя заслугі; гэта добрая кніга ці сапраўдны сябра; гэта – калі здзіраеш усю скуру з каленяў у час узыходжання на Матэрхорн⁷⁸; гэта – калі чуеш голас дзіцяці, якое ўпершыню кажа “тата”; гэта – шумная бойка на наберажнай у Шанхаі ці заклік амура⁷⁹ з падваротні; гэта – прыгоды і надзея, энтузіязм і мара “калі-небудзь я навучуся пісаць карціны”; гэта – добры абед, пацалунак прыгожай дзяўчыны, блефавая гульня на біржы. Гэта – занятак тым, што чалавеку падабаецца рабіць; гэта – занятак тым, пра што чалавеку прыемна думаць; гэта занятак – тым, пра што чалавеку прыемна ўспамінаць, гэта можа быць проста размова аб тым, чаго чалавек ніколі не зробіць і ведае пра гэта.

Чалавек згодны трываць вялікі боль дзеля атрымання маленькага здавальнення. У лабараторыі жыцця падцвярджэнне гэтага не зойме шмат часу.

А як жа ўпісваецца ў гэты малюнак неабходнасць? Існуе неабходнасць здавальнення, такая ж трапяткая, жывая і патрэбная для жыцця, як чалавечае сэрца. Той, хто сцвярджаў, што чалавек, які мае два боханы хлеба, павінен прадаць адзін і купіць белы гіяцынт⁸⁰, меў рацыю. Творчае, стваральнае, прыгожае,

77. стоікі: прадстаўнікі грэчаскай школы філасофіі, заснаванай Зенонам прыкладна ў 308 годзе да н.э. Яны сцвярджалі, што людзі павінны быць вольнымі ад моцных пачуццяў і спакойна ўспрымаць тое, што адбываецца навокал, як непазбежны вынік волі багоў.

78. Матэрхорн: гара на мяжы Швейцарыі і Італіі.

79. амур: (ад франц. amour) каханне.

80. гіяцынт: расліна з сямейства лілейных, якую паўсюдна разводзяць з-за яе цыліндрычнага суквецця араматных кветак разнастайных колераў.

гарманічнае, прыгодніцкае і нават выратаванне з бездані забыцця – усё гэта здавальненні, і ўсе яны неабходны. У свеце аднойчы жыве чалавек, які прайшоў пехатой тысячу міль толькі дзеля таго, каб убачыць апельсінавае дрэва, а яшчэ адзін чалавек, які быў цалкам са шрамаў і зламаных касцей, марыў толькі аб адным – атрымаць шанс аб'ездзіць яшчэ аднаго мустанга.

Нядрэнна было б сядзець недзе на вяршыні Алімпа⁸¹ і пісаць кнігу аб пакараннях або даведвацца з кніг пра тое, што гавораць адны пісьменнікі пра працы іншых пісьменнікаў, але гэта не вельмі практычна.

Тэорыя “боль кіруе ўсім”⁸² не працуе. Калі б гэтыя асновы Дыянетыкі не былі нічым іншым, акрамя паэзіі пра ідылічны⁸³ стан чалавека, іх можна было б апраўдаць ужо гэтым. Але сталася так, што яны да таго ж яшчэ і працуюць у лабараторыі жыцця.

Чалавек, у цеснай блізкасці з іншымі людзьмі, выжывае, і гэтае выжыванне – здавальненне.

81. Алімп: гара на паўночным усходзе Грэцыі, на якой, згодна з легендаю, жылі багі старажытнай Грэцыі.

82. тэорыя “боль кіруе ўсім”: тэорыя, сутнасць якой у тым, што боль, нягоды ці іншае непрыемнае наступства, якое перажывае, альбо пад якое пападае арганізм, што рэагуе няправільна ў канкрэтных умовах, усталявае, пры дапамозе пазбягання, пажаданы ўзор выхавання альбо паводзін.

83. ідылічны: прыемны і прасты; пастаральны (характэрны для вясковага жыцця, ідэалізаванага як спакойнае, простае і натуральнае) альбо малюнкавы.

Раздзел чацвёрты

Чатыры дынамікі

У зыходных ураўненнях Дыянетыкі, калі даследаванні толькі пачыналіся, лічылася, што паняцце “выжыванне” можа прымяняцца толькі ў дачыненні да асобы самой па сабе і пры гэтым адпавядаць усім патрэбам. Тэорыя будзе добрай толькі ў тым выпадку, калі яна працуе. А працуе яна настолькі добра, наколькі тлумачыць наяўныя дадзеныя і прадказвае з’яўленне новага матэрыялу, які потым, як аказваецца, на самой справе існуе.

Паняцце “выжывання” разглядалася ў адносінах да асобы да таго часу, пакуль усю дзейнасць чалавека можна было тэарытычна растлумачыць толькі з пункту гледжання *яго ўласнага* выжывання. Гэтая логіка выглядала даволі абгрунтаванай. Потым яна была прыменена ў жыцці, але нешта было не так: яна не вырашала праблем. Тэорыя выжывання, зведзенага да выжывання асобы, з’явілася настолькі непрацаздольнай, што большая частка феноменаў паводзін засталася без тлумачэння. Аднак усё гэта можна было разлічыць, і тэорыя ўсё роўна выглядала добра.

Затым узнікла адна амаль інтуітыўная ідэя. Свядомасць чалавека развівалася разам з усведамленнем ім свайго братэрства з сусветам. Хоць гэта і было трохі напышліва, аднак прынесла свае вынікі.

Ці не з’яўляецца сам чалавек братэрствам людзей? Чалавек развіваўся і дужэў, як стадная істота, як жывёла, якая палое зграяй. Здавалася магчымым разлічыць усе яго дзеянні адносна выжывання ўсёй групы. Такія разлікі былі праведзены. Усё выглядала добра. Зыходзячы з гэтага, з’явіўся пастулат, што чалавек выжывае выключна дзеля выжывання груп. Ідэя была нядрэнной, але пакідала большасць феноменаў нерастлумачанымі.

Затым паспрабавалі растлумачыць учынкi людзей толькі з пункту гледжання чалавецтва; гэта азначала, было дапушчана, што чалавецтва выжывае дзеля чалавецтва з чыстага альтруізму⁸⁴. Ідэя проста-такі знойдзена на лясной сцяжынцы Жана Жака Русо⁸⁵. З гэтага можна было б зрабіць выснову, што чалавек жыву выключна дзеля выжывання ўсяго чалавецтва. Але ва ўмовах лабараторыі, якой з'яўляецца ўвесь свет, гэтая ідэя не працуе.

Потым успомнілі чыюсьці думку, што ўсю дзейнасць чалавека і ўсе яго паводзіны можна растлумачыць, дапускаючы, што ён жыве толькі дзеля сексу. Гэта не было арыгінальным дапушчэннем, але ў гэтым кірунку былі праведзены некаторыя арыгінальныя разлікі, і гэта праўда, што пры дапамозе некалькі спехам зробленых паправак да ўраўнення, дзейнасць чалавека па выжыванню можна было растлумачыць адным толькі сексам. Але па прымяненні гэтай тэорыі да наяўных дадзеных высветлілася: гэта зноў жа не можа растлумачыць кожную з'яву.

Потым была праведзена праверка ўсяго таго, што было выпрабавана. Было дапушчана, што чалавек выжывае выключна дзеля сябе самога, як індывідуум, разлічвалася, што ён выжывае толькі для групы, статка, для грамадства; пастулявалася, што ён выжывае толькі для чалавецтва, і, нарэшце, вылучалася тэорыя, што ён жыве толькі дзеля сексу. **Нічога з гэтага не спрацоўвала паасобку.**

Былі праведзены новыя разлікі на прадмет *дынамікі выжывання*. Дзеля чаго, уласна кажучы, чалавек імкнецца выжыць? Усе чатыры фактары – *асоба, секс, група і чалавецтва* – былі ўнесены ў новае ўраўненне. І цяпер было знойдзена, што ў нас у руках тэорыя, якая працуе. Яна растлумачыла ўсе наяўныя з'явы і прадказала існаванне новых з'яў, якія пазней сапраўды былі адкрыты. Значыць, гэта было навуковае ўраўненне!

84. **альтруізм:** імкненне бескарысліва дзейнічаць на карысць іншых.

85. **Жан Жак Русо:** (1712 – 1778) французскі (народжаны ў Швейцарыі) філосаф, пісьменнік, палітычны тэарэтык і кампазітар, які даводзіў, што прырода – гэта добра, а цывілізацыя – дрэнна.

Такім чынам з *дынамікі выжывання* былі выведзены чатыры *дынамікі*. Пад дынамікай выжывання мелася на ўвазе асноўная каманда “**Выжывай!**”, якая з’яўляецца асноваю ўсёй дзейнасці. Пад *дынамікай* разумелася адна з чатырох мэтавых частак усяго дынамічнага прынцыпу. Чатыры *дынамікі* не былі новымі сіламі, яны з’яўляліся часткамі асноўнай сілы.

Першая дынаміка – гэта імкненне чалавека да максімальнага выжывання дзеля самога сябе. Яна ўключае непасрэдных сімбіётаў* чалавека, культуру, у развіцці якой ён удзельнічае дзеля сваёй карысці і бессмяротнасці свайго імя.

Другая дынаміка – гэта імкненне чалавека да максімальнага выжывання праз палавую дзейнасць, нараджэнне і выхаванне дзяцей. Гэтая дынаміка ўключае ў сябе дзяцей і іх сімбіётаў, працяг культуры для дзяцей і іх будучага дабрабыту.

Трэцяя дынаміка – гэта імкненне чалавека да максімальнага выжывання дзеля групы. Яна ўключае сімбіётаў гэтай групы і працяг іх культуры.

Чацвёртая дынаміка ўключае імкненне чалавека да максімальнага выжывання дзеля ўсяго чалавецтва. Яна ўключае сімбіётаў чалавецтва і працяг іх культуры.

Жыццё, атам, сусвет і сама энергія ўключаны ў групу сімбіётаў.

Адразу ж відаць, што на самой справе гэтыя чатыры дынамікі ўтвараюць спектр без дакладных межаў паміж асобнымі яго часткамі. Пачынаючы індывідуумам, *дынаміка выжывання* ахоплівае ўвесь від з яго сімбіётамі.

Ніводная з гэтых дынамік не павінна быць мацнейшай за іншыя. Кожная з іх моцная. Гэта чатыры дарогі, па якіх чалавек ідзе да выжывання, і якія на самой справе з’яўляюцца адным шляхам. А гэты адзіны шлях – па сутнасці, спектр тысячы сцяжынак, якія знаходзяцца ў межах чатырох. Яны маюць адносіны да мінулага, цяперашняга і будучага, бо сучаснасць можа быць вынікам мінулага, а будучыня можа быць прадуктам мінулага і сучаснага.

* Значэнне слова “сімбіёт” у Дыянетыцы ахоплівае больш, чым слоўнікавае яго азначэнне, і абазначае “любьы, ці ўсе, формы жыцця або энергіі, выжыванне якіх залежыць адзін ад аднаго”. Атам залежыць ад сусвету, і сусвет залежыць ад атама.
– Л. Рон Хабард

Можна лічыць, што ўсе мэты чалавека знаходзяцца ў гэтым спектры, і ўсе яго паводзіны аказваюцца патлумачанымі.

Тое, што чалавек эгаістычны – праўда, калі размова ідзе пра *абераванага* чалавека. Тое, што чалавек антысацыяльны – гэта таксама праўда, і ўсё з той жа агаворкай пра аберацыю. І любая іншая падобная заява патрабуе такога ж удакладнення.

Здараецца так (і гэта можна ўбачыць), што ўсе гэтыя чатыры дынамікі саборнічаюць паміж сабой, калі дзейнічаюць у межах чалавека ці грамадства. Гэта мае рацыянальную прычыну. Тэрмін “сацыяльнае саперніцтва” адлюстроўвае спалучэнне абераваных паводзін і цяжкасцей, звязаных з успрыманнем і пачуццямі.

Любы чалавек, група ці раса могуць саборнічаць з іншай расай, групай, чалавекам ці нават з полам на цалкам рацыянальным узроўні.

Ураўненне аптымальнага рашэння заключаецца ў тым, што аптымальным вырашэннем любой праблемы з’яўляецца тое, якое азначае максімальную карысць для найбольшай колькасці дынамік. Іншымі словамі, любое вырашэнне праблемы, з улікам часу, які ёсць у наяўнасці для ўкаранення яго ў жыццё, павінна быць стваральным, ці канструктыўным, для як мага большай колькасці дынамік. Аптымальным рашэннем любой праблемы з’яўляецца тое, пры якім усе дынамікі атрымліваюць максімальную карысць. Гэта значыць, што ў чалавека, які прымае рашэнне ў дачыненні да якога-небудзь праекта, справы пойдучы найлепшым чынам, калі яго праект будзе карысным для ўсяго, да чаго ён мае дачыненне па чатырох дынаміках. Чалавек павінен мець карысць і сам, каб вырашэнне праблемы было аптымальным. Іншымі словамі, праца на карысць дынамік групы і чалавецтва, блакіруючы пры гэтым дынамікі асобы і сексу – гэта шмат горш за аптымальнае рашэнне. *Узор паводзін для выжывання* пабудаваны на аснове дадзенага ўраўнення аптымальнага рашэння. Гэта ўраўненне, якое ляжыць у аснове ўсіх рацыянальных паводзін, і на яго падставе дзейнічае *клір*. Для чалавека – гэта прыроджаная ўласцівасць.

Інакш кажучы, самым лепшым вырашэннем любой праблемы з’яўляецца тое, што прыносіць найбольшую карысць найбольшай колькасці людзей, уключаючы самога чалавека, яго нашчадкаў,

сяброў сям'і, палітычныя і расавыя групы, і ў рэшце рэшт, усё чалавецтва. Найвялікшая колькасць дабра можа патрабаваць таксама пэўных разбурэнняў, але каштоўнасць рашэння пры гэтым зніжаецца прапарцыянальна колькасці ўчыненых разбурэнняў. Самаахвяраванне і эгаізм аднолькава робяць дзеянне менш аптымальным, як адмоўныя велічыні ва ўраўненні. Людзі здаўна з недаверам ставіліся і да першага, і да другога, і мелі рацыю.

Справа выключна ў адным: *“Ці спрацоўвае гэта?”*. Нават пры адсутнасці аберацыі часам даводзіцца не браць пад увагу тую ці іншую дынаміку пры разліках той ці іншай дзейнасці, ды і не так ужо шмат праблем такія неверагодна вострыя, што пры іх вырашэнні трэба браць у разлік усе дынамікі. Але калі праблема дасягае такой ступені абвостранасці, і час не з'яўляецца вырашальным фактарам, вось у такім выпадку сур'ёзныя памылкі могуць быць зроблены з-за таго, што тая ці іншая дынаміка не апынецца ў ліку фактараў, выкарыстаных для прыняцця рашэння.

У выпадку з Напалеонам⁸⁶, які “ратаваў Францыю” за кошт іншага насельніцтва Еўропы, ураўненне аптымальнага рашэння настолькі не прымалася да ўвагі, што ўсе рэвалюцыйныя дасягненні французскага народа былі страчаны. У выпадку з Цэзарам⁸⁷, які “ратаваў Рым”, ураўненне было настолькі дрэнна распрацавана, што выжыванне Рыма было пастаўлена пад пагрозу.

Аднак ёсць асаблівыя выпадкі, калі ўраўненне аптымальнага рашэння з цягам часу становіцца настолькі складаным, што пэўнымі дынамікамі даводзіцца ахвяраваць дзеля таго, каб астатнія працягвалі сваё існаванне. Гісторыя марака, які аддаў сваё жыццё за выратаванне свайго карабля, адпавядае патрабаванням дынамікі групы. Такі ўчынак – правамернае, але не

86. Напалеон: Напалеон Банапарт (1769 – 1821), французскі ваеначальнік і імператар Францыі (1804 – 1815). Ён вёў бліскучую кампанію за панаванне Францыі ў Еўропе, але скончыў крахам, і апошнія гады жыцця правёў як вязень на самотным брытанскім востраве.

87. Цэзар: Юлій Цэзар (100? – 44 да н.э.), рымскі генерал і дзяржаўны дзеяч. У працэсе сваіх захопніцкіх паходаў захапіў Брытанію ў 55 і 54 г. да н.э. Стаў дыктатарам Рыма ў 49 г. да н.э.

аптымальная рашэнне, бо яно не адпавядае патрабаванням першай дынамікі – інтарэсам самога марака.

Можна было б прывесці шмат розных прыкладаў, калі тая ці іншая дынаміка павінна ў выніку неабходнасці атрымліваць прыярытэт – і ў кожным выпадку гэта будзе зусім рацыянальна.

Пры наяўнасці аберацыі ўраўненне ўсё роўна мае сілу, але ўскладняецца нерацыянальнасцю, праявы якой не з'яўляюцца часткай сітуацыі. Многія рашэнні будуць дрэннымі з-за няправільнай інфармацыі, атрыманай у працэсе адукацыі, або з-за адсутнасці ўсялякай інфармацыі. Але гэта ўсё роўна рашэнні. У выпадку абераваных рашэнняў дынамікі зведваюць яўны і моцны ўціск, але аб гэтым падрабязней гаворка пойдзе ніжэй.

Раздзел пяты

Высновы

Дынамічным прынцыпам існавання з'яўляецца выжыванне.

Выжыванне можна падзяліць на чатыры зоны, прычым кожная наступная з іх, па парадку, прадвяшчае лепшыя магчымасці для дасягнення патэнцыялу неўміручасці. Нулявая зона пачынаецца ад смерці і нясе ў сабе апатыю; першая зона пачынаецца ад апатыі і нясе ў сабе гвалтоўнае намаганне; другая зона пачынаецца ад насілля да пасрэднага, але не зусім здавальняючага поспеху; трэцяя зона распаўсюджваецца ад пасрэднага поспеху да цудоўных магчымасцей. Існаванне кожнай з гэтых зон выклікана суадносінамі *сапрэсара з дынамікай выжывання*. У апатыі, зоне 0, сапрэсар здаецца занадта магутным, каб яго перамагчы. У раёне насілля, у зоне 1, сапрэсар у большай ці меншай ступені пераўзыходзіць дынаміку выжывання, што патрабуе наймаверных намаганняў; і калі яны не прыносяць вынікаў, то выклікаюць падзенне арганізма ў нулявую зону. У раёне пасрэднасці, зоне 2, сапрэсар і дынаміка выжывання прыблізна ўраўнаважваюць адзін аднаго. У трэцяй зоне дынаміка выжывання перамагла сапрэсар і, пры цудоўных шансах на выжыванне, чалавек эфектыўна рэагуе на праблемы. Гэтыя чатыры зоны можна было б класіфікаваць як зоны безнадзейнасці, гвалтоўнага дзеяння, раўнавагі і высокай надзеі. Аснова такога падзелу – клінічны эксперымент, паколькі самі зоны адпавядаюць паляпшэнню душэўнага і фізічнага быцця па меры руху ад смерці да высокага ўзроўню існавання.

Чатыры *дынамікі* з'яўляюцца складальнікамі *дынамікі* выжывання і ўяўляюць сабой, у маштабе чалавецтва, імпульс у напрамку да патэнцыяльнага выжывання ў дачыненні да ўсяго існага. Яны ахопліваюць усе мэты, дзеянні і паводзіны чалавецтва. Яны могуць быць названы *мадэллю паводзін для выжывання*. *Першай дынамікай*, не абавязкова самай значнай ці прыярытэтнай у розных намаганнях, з'яўляецца дынаміка

індывідуўма, якая ўключае ў сябе асабістае выжыванне чалавека як жывой асобы, і выжыванне яго асабістых сімбіётаў. *Другая дынаміка* – гэта імпульс да патэнцыяльнай неўміручасці праз дзяцей, і яна ўключае ў сябе ўсю сексуальную дзейнасць, а таксама сімбіётаў дзяцей. *Трэцяя дынаміка* – гэта выжыванне ў тым, што датычыць групы, якая можа быць прадстаўлена клубам, вайскавай часткай, горадам, штатам, нацыяй; у дынаміку ўключаны таксама сімбіёты групы. *Чацвёртая дынаміка* – гэта імпульс да патэнцыяльнай неўміручасці чалавецтва як віда, і яго сімбіётаў. Гэтая класіфікацыя ахоплівае кожную частку існага, любую форму матэрыі і, на самой справе, сусвет.

Любая праблема або сітуацыя, якую можна знайсці ў рамках мэтаў ці дзейнасці чалавецтва, ахопліваюцца гэтымі *дынамікамі*.

Ураўненне аптымальнага рашэння закладзена ў арганізме ад прыроды. З улікам змен, якія ўносяць адукацыя, пункт гледжання, а таксама дадатковых змен, унесеных часам, яно з’яўляецца метадам дзеяння для неабераваных людзей, груп ці чалавецтва. Гэта ўраўненне заўсёды існуе нават у сур’ёзна абераваных людзей і выкарыстоўваецца імі са зменамі, якія ўносяць адукацыя, пункт гледжання і час, якім яны валодаюць. Аберацыя не спыняе дзейнасці чалавека ў накірунку дынамік выжывання. Абераваныя паводзіны з’яўляюцца *нерацыянальнымі* паводзінамі дзеля выжывання, і яны прадпрымаюцца толькі з мэтай дасягнуць выжывання. Тое, што намер – яшчэ не дзеянне, не знішчае самога намеру.

Вось фундаментальныя аксіёмы Дыянетыкі:

Дынамічны прынцып існавання – “Выжывай!”.

Выжыванне, узятае за адзіную мэту, падзяляецца на чатыры дынамікі.

Першая дынаміка – гэта імкненне чалавека да выжывання дзеля самога сябе і сваіх сімбіётаў. (Пад *сімбіётамі* разумеюцца ўсе тыя істоты, аб’екты і энергіі, якія дапамагаюць выжыванню).

Другая дынаміка – гэта імкненне чалавека да выжывання праз размнажэнне; яна ўключае ў сябе як сам секс, так і выхаванне дзяцей, клопат пра іх і пра іх сімбіётаў.

Трэцяя дынаміка – гэта імкненне чалавека да выжывання дзеля групы, альбо групы дзеля групы, і яна ўключае сімбіётаў гэтай групы.

Чацвёртая дынаміка – гэта імкненне чалавека да выжывання дзеля чалавецтва, або імкненне чалавецтва да выжывання дзеля чалавецтва, а таксама групы дзеля чалавецтва і г.д.; яна ўключае сімбіётаў чалавецтва.

Абсалютная мэта выжывання – неўміручасць або бясконцае выжыванне. Да гэтай мэты чалавек імкнецца праз выжыванне сябе самога як арганізма, як духу або імені, у якасці сваіх дзяцей, праз выжыванне групы, членам якой ён з’яўляецца, ці ўсяго чалавецтва, нашчадкаў і сімбіётаў, як яго ўласных, так і іншых.

Узнагародай за дзейнасць, якая дапамагае выжыванню, з’яўляецца *здавальненне*.

Канчатковае пакаранне за разбуральную дзейнасць – гэта смерць ці поўнае невыжыванне, і *боль*.

Поспехі павышаюць патэнцыял выжывання ў напрамку да бясконцага выжывання.

Няўдачы зніжаюць патэнцыял выжывання ў напрамку да смерці.

Чалавечы розум займаецца ўспрыманням і захоўваннем інфармацыі, складаннем ці разлікам высноў, фармулёўкай і вырашэннем праблем, якія маюць дачыненне да арганізмаў па ўсіх чатырох дынаміках. Мэта ўспрымання, захоўвання, складання высноў і вырашэння праблем – накіраваць свой арганізм і сімбіётаў, іншыя арганізмы і сімбіёты па чатырох дынаміках да выжывання.

Інтэлект – гэта здольнасць успрымаць, ставіць і вырашаць праблемы.

Дынаміка – гэта жыццязстойкасць, энергічнасць і настойлівасць у выжыванні

Як дынаміка, так і інтэлект неабходны, каб настойліва імкнуцца да чагосьці і дасягаць поспеху ў гэтым; ніводны з

гэтых фактараў не з'яўляецца пастаяннай велічынёй у розных людзей і груп.

Дынамікі стрымліваюцца інграмамі, якія сустракаюцца на іх шляху і расейваюць жыццёвую сілу.

Інтэлект стрымліваецца інграмамі, якія ўводзяць у аналайзер⁸⁸ памылковую ці ўзведзеную ў неадпаведны ранг інфармацыю.

Шчасце – гэта пераадоленне перашкод, якія не з'яўляюцца невядомымі, на шляху да вядомай мэты, а таксама мімалётны стан, калі чалавек аддаецца здавальненню або раздумвае пра яго.

Аналітычны розум – гэта тая частка розуму, якая успрымае і захоўвае інфармацыю, атрыманую чалавекам з вопыту, каб кампанаваць праблемы, вырашаць іх, і накіроўваць арганізм па чатырох дынаміках. Ён разважае катэгорыямі адрознення і падабенства.

Рэактыўны розум – гэта тая частка розуму, якая збірае і захоўвае фізічны боль, балючыя эмоцыі, і імкнецца кіраваць арганізмам выключна на раздражняльна-адказнай аснове. Ён разважае толькі катэгорыямі тоеснасці.

Саматычны розум – гэта той розум, які накіроўваецца аналітычным або рэактыўным розумам і здзяйсняе іх рашэнні на фізічным узроўні.

Засвоеная мадэль наводзін – гэта раздражняльна-адказны механізм, які выкарыстоўваецца па рашэнню аналітычнага розуму для здзяйснення руцінных дзеянняў або дзеянняў, якія робяцца ў выпадках крайняй неабходнасці. Гэтая мадэль закладзена ў саматычным розуме і можа па жаданню быць зменена аналітычным розумам.

Звычка – гэта раздражняльна-адказная рэакцыя, прадыктаваная рэактыўным розумам са зместу інграм і выкананая саматычным розумам. Звычкі можна змяніць толькі з дапамогаю тых жа сродкаў, якія змяняюць інграмы.

88. *аналайзер*: гл. аналітычны розум у гласарыі.

Аберацыі, якія ўключаюць у сябе ўсе адхіленні ў паводзінах і нерацыянальныя паводзіны, з'яўляюцца вынікам інграм. Яны ўсе – раздражняльна-адказныя, незалежна ад таго, яны за ці супраць выжывання.

Псіхасаматычныя захворванні выклікаюцца інграмамі.

Інграмы – адзіная крыніца усіх аберацый і псіхасаматычных захворванняў.

Моманты “непрытомнасці”, калі аналітычны розум паслаблены ў большай ці меншай ступені, – адзіныя моманты, калі можна атрымаць інграмы.

Інграма – гэта момант “непрытомнасці”, які ўтрымлівае фізічны боль ці балючую эмоцыю і ўсе ўспрымання. Інграма недасягальная для аналітычнага розуму як жыццёвы вопыт.

Эмоцыя складаецца з трох кампанентаў: інграмнай рэакцыі на сітуацыю, эндакрынных⁸⁹ паказчыкаў арганізма, з дапамогаю якіх ён спраўляецца з сітуацыямі на аналітычным узроўні, і са стрымліванняці падтрымкі жыццёвай сілы.

Патэнцыяльная каштоўнасць чалавека або групы можа быць прадстаўлена ўраўненнем:

$$ПК = ІД^X,$$

дзе І – гэта Інтэлект, а Д – Дынаміка.

Каштоўнасць чалавека разлічваецца адносна супадзення яго патэнцыяльнай каштоўнасці па любой з дынамік з аптымальным выжываннем на той жа дынаміцы. Высокая ПК можа, калі яе вектар⁹⁰ накіраваны ў адваротны бок, прывесці да адмоўнай каштоўнасці, як здараецца ў выпадку некаторых сур'ёзна абераваных людзей. Высокая ПК на любой з дынамік *гарантуе* высокую каштоўнасць толькі ў неабераванага чалавека.

89. эндакрынны: той, які мае дачыненне да залозаў унутранай сакрэцыі.

90. вектар: фізічная велічыня, якая мае як лічбавае значэнне, так і накірунак, напрыклад, сіла ці хуткасць.

КНИГА ДРУГАЯ

Адзіная крыніца ўсіх
неарганічных
душэўных і
арганічных
псіхасаматычных
захворванняў

Раздзел першы

Аналітычны розум і стандартныя банкі памяці

У гэтым раздзеле пачынаюцца пошукі памылкі, якая закладзена ў чалавеку, і гаворыцца пра тое, дзе яе няма.

Чалавечы розум, як можна лічыць, мае тры галоўныя часткі. Па-першае, ёсць *аналітычны розум*, па-другое – *рэактыўны розум* і па-трэцяе – *саматычны розум*.

Аналітычны розум можна параўнаць з вылічальнай машынай. Гэта толькі аналогія, таму што аналітычны розум, хаця і паводзіць сябе як вылічальная машына, усё ж мае больш фантастычныя здольнасці, чым любая з калі-небудзь створаных вылічальных машын, і ён намнога складанейшы за іх. Яго можна назваць “разліковы розум” ці як-небудзь яшчэ. Але для нашых мэтаў падыходзіць вызначэнне “аналітычны розум”. Гэты розум, магчыма, знаходзіцца ў прэфронтальных долях¹ – існуе пэўны намёк на гэта – але гэта праблема структуры, а пра яе ніхто нічога на самой справе не ведае. Такім чынам, мы будзем называць гэтую разліковую частку розуму “аналітычным розумам”, бо ён аналізуе інфармацыю.

Кантралёр можа лічыцца часткаю аналітычнага розуму. Яго можна назваць цэнтрам усведамлення чалавека. Ён, кажучы недакладна, і ёсць чалавек. Яму даваліся разнастайныя прыблізныя імёны на працягу тысячагоддзяў, але кожнае з іх зводзіцца да “Я”. Кантралёр кіруе аналітычным розумам.

Не таму, што яму так сказалі, а толькі таму, што гэта яго прыроджаная справа. Гэта не дэман, які жыве ў галаве, і не чалавечак, які агучвае вашы думкі. Гэта “Я”. Колькі б аберацый ні

1. *прэфронтальныя долі*: частка мозгу непасрэдна за лбом.

меў чалавек, “Я” заўсёды ёсць “Я”. Як бы ён ні наблізіўся да кліра, “Я” усё роўна ёсць “Я”. “Я” можа час ад часу быць схавана ў аберыраванага чалавека, але яно заўсёды прысутнічае.

Ёсць розныя сведчанні на карысць таго, што аналітычны розум – гэта нейкі орган, але паколькі мы на гэты час ведаем пра структуру вельмі мала, то поўнае пазнанне структуры аналітычнага розуму павінна адбыцца пасля таго, як мы даведаемся, што ён робіць. І ў Дыянетыцы мы ўпершыню *дакладна* гэта ведаем. Вядома (і гэта можна лёгка давесці), што аналітычны розум – усё роўна, адзін гэта орган ці сістэма органаў, паводзіць сябе такім чынам, як паводзіла б, па вашаму разуменню, добрая вылічальная машына.

Чаго б вы хацелі ад вылічальнай машыны? Аналітычны розум – ці аналайзер – робіць усё, чаго можна патрабаваць ад лепшага камп’ютэра, які толькі ёсць. Ён можа выконваць (і выконвае) усе аперацыі, якія выконвае камп’ютэр. Нават больш таго – ён кіруе стварэннем камп’ютэраў. І ён у абсалютнай ступені мае рацыю, у такой жа, як і кожны камп’ютэр. Аналітычны розум – гэта не проста *добры* камп’ютэр, гэта *дасканалы* камп’ютэр. Ён ніколі не памыляецца. Ён ніякім чынам не можа памыліцца, пакуль чалавечы арганізм не пашкоджаны (калі нешта не пазбавіла яго часткі ягонага разумавага абсталявання).

Аналітычны розум няздольны да памылкі, і ён настолькі перакананы, што няздольны да памылкі, што выпрацоўвае ўсе свае высновы на той падставе, што ён памыліцца не можа. Калі чалавек кажа: “Я не ўмею складаць лічбы”, ён мае на ўвазе, што яго альбо ніколі не вучылі складаць, альбо ў яго ёсць аберацыя наконт складання. Гэта не значыць, што з ягоным аналітычным розумам нешта не так.

Хаця чалавек, як суцэльная істота, у абераваным стане ў велізарнай ступені здольны да памылак, усё роўна аналітычны розум памыляцца не можа, паколькі камп’ютэр добры менавіта настолькі, наколькі добрая інфармацыя, пры дапамозе якой ён працуе, і не больш. Аберацыя, такім чынам, узнікае ад прыроды той інфармацыі, якая прапанавана аналітычнаму розуму ў якасці праблемы для вырашэння.

Аналітычны розум мае свае стандартныя банкі памяці. Тое, дзе яны размешчаны структурна, зноў жа ў гэты момант нас не цікавіць. Каб працаваць, аналітычны розум павінен мець перцэпты² (інфармацыю), памяць (інфармацыю) і ўяўленне (інфармацыю).

Існуе іншы банк для захавання інфармацыі і іншая частка чалавечага розуму, якія ўтрымліваюць аберацыі і з'яўляюцца крыніцаю вар'яцтваў. Пра іх мы поўнаасцю раскажам далей, і іх нельга блытаць ні з аналітычным розумам, ні са стандартнымі банкамі памяці.

Няважна, верна ці не чалавек ацаніў інфармацыю, якая знаходзіцца ў стандартных банках памяці, яна ўсё роўна поўнаасцю прысутнічае. Розныя органы пачуццяў атрымліваюць інфармацыю, і яна падшываецца непасрэдна да стандартных банкаў памяці. Яна не праходзіць спачатку праз аналайзер. Яна падшываецца, і аналайзер потым можа ёю карыстацца са стандартных банкаў.

Існуе некалькі гэтых стандартных банкаў, і з іх можна зрабіць дублікаты, так што існуе па некалькі банкаў кожнага тыпу. Прырода, здаецца, шчодрая на гэтыя рэчы. Ёсць банк, ці шэраг банкаў, для кожнага ўспрымання. Іх можна лічыць стэлажамі з інфармацыяй, падшытай па сістэме перакрыжаваных паказальнікаў, якая прымусіла б разведчыка пасінець ад зайздрасці. Кожны асобны *перцэпт* захоўваецца ў выглядзе *канцэпта*. Від машыны, якая рухаецца, напрыклад, падшываецца ў відэа-банку з колерам, як рухомая карціна, у той момант, калі чалавек яе пабачыў; з перакрыжаванымі спасылкамі да месца, дзе гэта адбылося, да ўсёй інфармацыі аб машынах, да думак аб машынах, і г.д., і г.д., з дадаткова падшытымі высновамі (патокам думкі) гэтага моманту і патокамі думкі мінулага, з усімі тагачаснымі высновамі. Тым жа чынам гук гэтай машыны падшываецца пасля ўспрымання непасрэдна ў банк гукаў, і з перакрыжаванымі спасылкамі, як згадана раней. Іншыя адчуванні гэтага моманту таксама падшываюцца ў адпаведныя банкі.

2. перцэпты: адчуванні ці ўражання, якія чалавек можа распазнаць, і якія атрыманы розумам праз органы пачуццяў.

Магчыма, гэта ўсё падшываецца ў адзін банк. Так гэта было б прасцей. Але зараз размова не аб структуры, а аб дзейнасці розуму. У рэшце рэшт нехта высветліць, як гэтая інфармацыя падшываецца. Зараз нас цікавіць толькі функцыя падшыўкі.

Кожны перцэпт – від, пах, дотык, смак, арганічнае адчуванне, боль, рытм, кінестэзія (вага і мускульны рух) і эмоцыя – кожны з іх належным чынам акуратна падшыты цалкам у стандартныя банкі. Няважна, колькі аберацый у чалавека, няважна, лічыць ён ці не, што мае гэтую інфармацыю і можа ўспомніць яе, падшыўка заўсёды прысутнічае, і яна поўная.

Гэтая падшыўка пачынаецца ў вельмі ранні перыяд, аб якім пагаворым пазней. Яна потым працягваецца паслядоўна, усё роўна, спіць чалавек ці не, на працягу ўсяго жыцця, апрача момантаў “непрытомнасці”.* Як здаецца, яе ёмістасць неабмежаваная.

Колькасць канцэптаў (*канцэпт* азначае “тое, што захавалася пасля таго, як нешта было ўспрынята”) уразіла б і камп’ютэр астранома, звыклы да вялікіх лічбаў. Тое, што захаваныя ўспаміны існуюць, і існуюць у вялікай колькасці, было адкрыта і вывучана на шматлікіх кейсах³, і гэта можна даследаваць на кожным з людзей з дапамогаю пэўных працэсаў.

Усё ў гэтым банку правільна, што датычыць самога дзеяння па ўспрыманню. Могуць існаваць арганічныя недахопы ў органах успрымання, такія, як слепата ці глухата (калі яны абумоўлены не аберацыяй, а фізічнай прычынай), якія пакідаюць у банках прагалы, і можа існаваць арганічнае пашкоджанне, такое, як частковая арганічная глухата, якое пакіне частковыя прагалы. Але гэта ўсё – не памылкі ў стандартных банках памяці; гэта проста адсутнасць інфармацыі. Як і камп’ютэр, стандартныя банкі памяці працуюць дасканалы, запісваючы праўдзіва і надзейна.

* Непрытомнасць на працягу гэтай працы азначае зніжэнне, у большай ці меншай ступені, ўсведамлення з боку “Я” – аслабленне працоўнай магучнасці аналітычнага розуму. – Л. Рон Хабард

3. кейс: агульны тэрмін для чалавека, з якім працуюць ці якому дапамагаюць. Слова “кейс” таксама ўжываецца ў дачыненні да стану, у якім чалавек знаходзіцца, і які кантралюецца змесцівам ягонага рэактыўнага розуму. Кейс чалавека – гэта спосаб, якім ён рэагуе на навакольны свет з прычыны сваіх аберацый.

Частка стандартных банкаў – аўдыа-семантычная.⁴ Інакш кажучы, там захоўваюцца запісы пачутых слоў. А іншая частка банкаў – відэа-семантычная. Інакш кажучы, яна ўтрымлівае запісы прачытаных слоў. Гэта асаблівыя часткі ў гукавой і відавой падшыўках. Сляпы чалавек, які павінен чытаць пры дапамозе пальцаў, стварае тактыльна-семантычную падшыўку. Падшыўкі ўтрымліваюць размовы дакладна так, як яны былі пачуты, без скажэння.

Яшчэ адна цікавая асаблівасць стандартных банкаў – гэта тое, што яны, здаецца, падшываюць арыгінал і выдаюць аналайзеру дакладную копію. Яны могуць выдаць столькі дакладных копій, колькі трэба, і арыгінал у падшыўцы ад гэтага не змяншаецца. І яны выдаюць кожную з гэтых копій у натуральным выглядзе: від з колерам і рухам, гук з тонам і г. д.

Колькасць матэрыялу, што захоўваецца ў сярэдніх стандартных банках памяці, такая, што ім можна запоўніць некалькі бібліятэк. Але метад захавання не мяняецца ад чалавека да чалавека. І *патэнцыяльна* рыкол чалавека можа быць дасканалым.

Асноўная крыніца памылкі у “рацыянальным” разліку – гэта недастатковая і памыльковая інфармацыя. Чалавек, кожны дзень сустракаючы новыя сітуацыі, не заўсёды мае ўвесь матэрыял, які яму патрабуецца для таго, каб прыняць рашэнне. І, магчыма, яму сказалі нешта (спаслаўшыся на “добраю аўтарытэтную крыніцу”), што было няпраўдаю, але ў ягоных банках не знайшлося доказаў таму, што гэта няпраўда.

Паміж стандартнымі банкамі, дасканалымі і надзейнымі, і камп’ютэрам – аналітычным розумам, – які таксама дасканалы і надзейны, не існуе супрацоўніцтва на нерацыянальнай аснове. Адказ заўсёды настолькі верны, наколькі яго можна зрабіць верным з улікам наяўнай інфармацыі, і гэта ўсё, што можна патрабаваць ад разліковага ўстройства ці ад устройства для запісу.

Аналітычны розум ідзе нават далей у сваіх намаганнях мець рацыю, чым можна сабе ўявіць. Ён няспынна правярае і ўзважвае новы вопыт у святле старога, стварае новыя высновы ў

4. семантычны: той, які адносіцца да розных значэнняў слоў ці іншых сімвалаў, ці які выцякае з іх.

святлестарых, мяняе старыя высновы, і наогул, вельмі заняты тым, каб мець рацыю.

Можна лічыць, што аналітычны розум у якасці даверу атрымаў ад клетак высокую пасаду – берагчы ўсю калонію, і ён робіць усё, што толькі можа, каб выканаць гэтую задачу. У яго ёсць правільная інфармацыя, настолькі правільная, наколькі гэта магчыма, і ён праводзіць на яе падставе правільныя разлікі, настолькі правільныя, наколькі іх можна такімі зрабіць. Калі вы звернеце ўвагу на наймаверную колькасць фактараў, з якімі вы працуеце, напрыклад, каб праехаць на машыне дзесяць кварталаў, вы зможаце ацаніць належным чынам тое, якім вельмі, вельмі занятым (і на якой вялікай колькасці ўзроўняў) можа быць аналітычны розум.

Перад тым, як мы пазнаёмім вас з ліхадзеям гэтай п'есы, *рэактыўным розумам*, неабходна зразумець некаторыя рэчы наконт адносін аналітычнага розуму да самога арганізму.

Аналітычны розум, на які ўскладзена ўся адказнасць, мае ўсе паўнамоцтвы для ажыццяўлення сваіх дзеянняў і пажаданняў. Праз механізмы рэгулятара жыццядзейнасці (які кіруе ўсімі механічнымі функцыямі жыццядзейнасці), аналітычны розум можа ўздзейнічаць на кожную функцыю цела, на якую жадае.

Знаходзячыся ў выдатным працоўным стане – інакш кажучы, калі арганізм не абераваны – аналітычны розум можа ўплываць на сэрцабіцце, працу эндакрыннай сістэмы (кальцый і цукар у крыві, адрэналін,⁵ і г.д.), можа кантраляваць цяжэнне крыві (па жаданню спыняючы і зноў пачынаючы яго ў канечнасцях), мочааддзяленне, выдзяленні і г.д. Усе эндакрынныя, рытмічныя функцыі цела і рэгуляцыя патокаў вадкасці ў ім могуць быць пад кантролем аналітычнага розуму. Гэта не значыць, што ў кліра заўсёды так і ёсць. Гэта было б вельмі нязручна і клопатна. Але гэта значыць, што аналітычны розум можа выклікаць змены па свайму жаданню, калі ён прызвычаіцца рабіць гэта. Такое вельмі лёгка даказаць пры дапамозе лабараторных эксперыментаў.

5. адрэналін: гармон, што выпрацоўваецца наднырачнікамі. Ён стымулюе працу сэрца, павялічвае сілу мускулаў і г.д.

Людзі даўно інтуітыўна здагадваліся аб “поўнай моцы розуму”. Што ж, поўная моц розуму – гэта быў бы аналітычны розум, што працуе са стандартнымі банкамі памяці, рэгулятарам жыццядзейнасці і яшчэ адной рэччу.

Гэтая апошняя і найважнейшая рэч, канешне ж, арганізм. Ён кіруе аналітычным розумам. А аналітычны розум кантралюе яго іншымі спосабамі, чым жыццядзейнасць. Усе мускулы і астатнія часткі арганізму могуць знаходзіцца пад поўным кантролем аналітычнага розуму.

З мэтай вызваліць сябе і свае контуры ад дробязей і малазначных відаў дзейнасці, аналітычны розум мае рэгулятар засвоеных мадэляў паводзін. Пры дапамозе навучання ён можа змяшчаць у яго раздражняльна-адказныя мадэлі, неабходныя для таго, каб, напрыклад, гаварыць, хадзіць, іграць на піяніна і г.д. Гэтыя засвоеныя мадэлі – не заўсёды нязменныя. Рэдка ўзнікае нейкая неабходнасць у іх змяненні, паколькі яны абраны аналітычным розумам у выніку мыслення і намаганняў; калі ўзнікае новая сітуацыя, мускулы засвойваюць новую мадэль. Ніводная з іх не з’яўляецца “умоўным рэфлексам”, гэта проста засвоеныя мадэлі паводзін, якія арганізм можа ўжываць без ніякай увагі з боку аналізера. Незлічонае мноства такіх мадэляў можа быць закладзена ў арганізм па гэтаму метаду. І яны не прыносяць яму ніякіх непрыемнасцей, таму што ўпарадкаваныя па часе і сітуацыі, і каб адмяніць старыя мадэлі на карысць новых, патрэбна вельмі мала намаганняў розуму.

Усе мускулы, адвольныя і “неадвольныя”, могуць знаходзіцца пад кантролем аналітычнага розуму.

Вось з чаго складаецца надзеленая свядомасцю істота. Памылкі ўзнікнуць не можа, хіба што дзякуючы недастатковай інфармацыі і памылковай, але прынятай інфармацыі (і апошняя будзе выкарыстана аналізерам толькі аднойчы, калі гэта стане доказам таго, што яна памылковая). Гэта – царства здавальнення, эмоцыі, творчасці і стварэння (і нават разбурэння, калі разлік аптымальнага рашэння пакажа, што нешта трэба разбурыць).

У аснове дзейнасці аналітычнага розуму ляжаць дынамікі. Імкненне да выжывання тлумачыць усе яго дзеянні. Тое, што мы можам зразумець фундаментальную прастату функцыянальнага

механізма, аднак, не азначае, што чалавек, які дзейнічае толькі такім чынам, халодны, падобны да вылічальнай машыны, ці схільны да вырашэння справы метадам “кіпцюроў і іклаў”. Чым бліжэй чалавек да гэтага оптымуму, на індывідуальным ўзроўні ці на ўзроўні суцэльнага грамадства, чым больш хутка і дынамічна развіваецца такое грамадства, тым больш сумленнымі могуць быць яго намеры і дзеянні.

Душэўнае здароўе залежыць ад рацыянальнасці. Тут мы бачым аптымальную рацыянальнасць, а з ёй – аптымальны душэўны стан. І тут усе рысы, якія, як лічаць людзі, павінен мець чалавек, і тыя, якія ён прыпісваў лепшым са сваіх багоў. Гэта клір.

Гэта душэўнае здароўе. Гэта шчасце. Гэта выжыванне.

Дзе ж памылка?

Раздзел другі

Рэактыўны розум

У нашы часы даволі агульнапрынятым з'яўляецца тое, што ўсе формы жыцця з'явіліся шляхам эвалюцыі з зыходных будаўнічых блокаў: віруса¹ і клеткі. Адзінае дачыненне гэтага меркавання да Дыянетыкі ў тым, што яно працуе – а гэта якраз і ёсць усё, што мы хочам ад Дыянетыкі. Тут не ставіцца мэта – напісаць велізарны том па біялогіі і эвалюцыі. Мы можам дадаць некалькі раздзелаў да гэтых прадметаў, але Чарльз Дарвін добра выканаў тое, што задумаў, і фундаментальныя прынцыпы эвалюцыі можна знайсці ў яго працах і працах іншых вучоных.

Меркаванне, на падставе якога першапачаткова з'явілася Дыянетыка – гэта эвалюцыя. Быў прыняты пастулат, што самі клеткі імкнуцца да выжывання, і што гэтае імкненне з'яўляецца агульным для жыцця. Потым быў прыняты пастулат, што арганізмы – індывідуўмы – былі пабудаваныя з клетак і з'яўляюцца на самой справе зборшчамі ці калоніямі клетак.

Якім шляхам ішоў будаўнічы блок, такім жа – і арганізм. У рамках абмежаванага сусвету і для любой з нашых мэт – чалавека можна лічыць каланіяльным зборшчам клетак, і можна дапусціць, што ягонае прызначэнне тое ж, што і прызначэнне асобных блокаў, з якіх ён пабудаваны.

Клетка – гэта адзінка жыцця, якая імкнецца выжыць і толькі выжыць.

Чалавек – гэта структура з клетак, якія імкнуцца выжыць і толькі выжыць.

Чалавечы розум – гэта камандны пункт дзеяння, пабудаваны для таго, каб ставіць і вырашаць праблемы, якія маюць дачыненне да выжывання, і толькі да выжывання.

1. вірус: мікраскапічная істота, якая можа размнажацца толькі ўнутры клетак жывых арганізмаў-гаспадароў – галоўным чынам бактэрый, раслін і жывёл.

Дзеянне па выжыванню, калі яно аптымальнае. павінна прывесці да выжывання.

Была сфармулявана аптымальная мадэль выжывальных паводзін, а потым яе вывучылі на прадмет выключэнняў, і выключэнняў знойдзена не было.

Мадэль выжывальных паводзін, як было адкрыта, зусім не бесплодная і не пазбаўленая жыцця, але поўная багатай і самай прыемнай дзейнасці.

Ніводны з гэтых пастулатаў не ставіў па-за законам ніводнай з ідэй адносна чалавечай душы, бога, ці творчага ўяўлення. Мы выдатна разумелі, што гэта было даследаванне толькі ў рамках абмежаванага сусвету, і што, цалкам верагодна, могуць існаваць сферы думкі і дзеяння вышэй гэтай абмежаванай сферы. Але было таксама адкрыта: ніводны з гэтых фактараў не патрэбны для вырашэння праблемы аберацыі і нерацыянальных паводзін.

Як было адкрыта, на чалавечы розум быў узведзены велізарнейшы паклёп, бо высветлілася, што ягонія здольнасці значна вышэй тых, якія чалавек сабе дагэтуль уяўляў, і тым больш тых, якія дагэтуль былі вывучаны.

Як было знойдзена, фундаментальная чалавечая натура стала прадметам агульных кпінаў таму, што чалавек не быў здольны адрозніць нерацыянальныя паводзіны, якія паходзяць ад дрэннай інфармацыі, і нерацыянальныя паводзіны, якія паходзяць з іншай, значна больш шкоднай крыніцы.

Калі існаваў калі-небудзь д'ябал, дык гэта ён стварыў рэактыўны розум.

Гэты функцыянальны механізм здолеў схавацца ад назірання настолькі добра, што толькі індуктыўная² філасофія, што ідзе ад выніку да прычыны, дапамагла адкрыць яго. Следчыцкая праца па пошуку гэтага архізлодзея чалавечай душы заняла шмат гадоў. Зараз яго з упэўненасцю можа вызначыць кожны спецыяліст у кожнай клініцы ці ў любой з груп людзей. Было праведзена абследаванне двухсот сямідзесяці чатырох чалавек. Што паказала работа з імі? У гэтай групе былі прадстаўлены ўсе разнастайныя

2. індуктыўны: той, што мае дачыненне да індукцыі (лагічнага разважання аб тым, што існуе агульны закон, паколькі існуюць асобныя выпадкі, якія здаюцца прыкладамі яго дзеяння), ці той, што скарыстоўвае яе.

тыпы псіхічных захворванняў, і шмат розных відаў псіхасаматычных хвароб. У кожнага з гэтых людзей быў знойдзены рэактыўны розум у дзеянні, і прынцыпы, на якіх ён пабудаваны, былі нязменныя. Спіс гэтых людзей доўгі, і хутка ён стане яшчэ даўжэйшым.

Рэактыўны розум ёсць у кожнага. Ніводны чалавек, дзе б ён ні быў абследаваны, не быў пазбаўлены яго, і ў ніводнага *інграмны банк* – сховішча інфармацыі, што абслугоўвае рэактыўны розум – не быў пазбаўлены аберавальнага змесціва.

Што робіць гэты розум? Ён перакрывае гукавы рыкол. Ён размяшчае ў розуме галасавыя контуры. Ён робіць людзей глухімі да тону гука. Ён прымушае іх заікацца. Ён робіць усё, што толькі можна знайсці ў кожным спісе душэўных хвароб: неўрозы, кампульсіі, рэпрэсіі...

Што ён можа зрабіць? Ён можа выклікаць у чалавека артрыт³, бурсіт⁴, астму⁵, алергічныя рэакцыі, сінусіт⁶, хваробы сэрца, высокі ціск крыві... Адным словам, увесь каталог псіхасаматычных захворванняў, за дадаткам тых, якія ніколі не лічыліся псіхасаматычнымі, накіраваны на звычайнай прастуды.

І гэта адзінае з таго, што ў чалавека ёсць, што можа выклікаць такія вынікі. Гэта тое, што нязменна іх выклікае.

Гэта той розум, што прымусіў Сакрата⁷ лічыць, нібыта ў яго ёсць “дэман”, які дае яму адказы. Гэта той розум, што прымусіў

Калігулу⁸ прызначыць свайго каня на дзяржаўную пасаду. Гэта той розум, што прымусіў Цэзара адсекчы правыя рукі тысячам

3. артрыт: хвароба, якая выклікае запаленне, боль і нягнуткасць у суставах.

4. бурсіт: запаленне бурсы, сумкі паміж суставамі (мышцамі, скурай, і г.д.) і касцямі, прызначанай для памяншэння трэння.

5. астма: захворванне, як правіла, хранічнае, для якога характэрныя задыхка, кашаль і пачуццё ўдушша.

6. сінусіт: запаленне аднаго ці некалькіх сінусавых поласцей у чэрапе.

7. Сакрат: (каля 469 – 399 да н.э.) грэчаскі філосаф і настаўнік, які верыў у “дэмана”, голас якога засцерагаў яго кожны раз, калі ён быў гатовы прыняць нявернае рашэнне.

8. Калігула: (12 – 41 н.э.) рымскі імператар (37 – 41 н.э.). Яго праўленне вызначалася крайняй жорсткасцю і тыраніяй.

галаў⁹, той, што прымусіў Напалеона паменшыць рост французаў на адну цалю.

Гэта той розум, праз які свету дагэтуль пагражае вайна, той, што робіць палітыку нерацыянальнаю, той, што прымушае старшых афіцэраў гыркаць на падначаленых, той, што прымушае дзяцей плакаць, баючыся цемры. Гэта той розум, што прымушае чалавека хаваць свае надзеі, той, што трымае яго ў апатыі, той, што надзяляе яго нерашучасцю, калі яму трэба дзейнічаць, і забівае яго раней, чым ён пачне жыць.

Калі існаваў калі-небудзь д'ябал, гэта ён яго выдумаў.

Разрадзіце змесціва банка гэтага розуму, і артрыт знікае, міяпія¹⁰ паслабляецца, хвароба сэрца ўціхае, астма прападае, страўнік пачынае працаваць як трэба, і цэлы спіс хваробаў пакідае чалавека і ніколі не вяртаецца.

Разрадзіце рэактыўны інграмны банк, і шызафрэнік¹¹ нарэшце глядзіць у твар рэальнасці, маніякальна-дэпрэсіўны¹² хворы бярэцца за справы, каб давесці іх да канца, неўротык перастае чапляцца за кнігі, што нагадваюць, як яму патрэбны ягонья неўрозы, і пачынае жыць, жанчына перастае ляць сваіх дзяцей і алкаголік¹³ можа выпіць, калі хоча, і сваечасова спыніцца.

Гэта навуковыя факты. Яны нязменна знаходзяцца ў згодзе з эксперыментальнымі фактамі.

Рэактыўны розум – адзіная крыніца аберацьці. Можна давесці, і неаднаразова даводзілася, што іншай крыніцы няма: калі інграмны банк разрадзаны, усе непажаданыя сімптомы знікаюць і чалавек пачынае дзейнічаць згодна аптымальнай для яго мадэлі паводзін.

9. галы: кожны з народаў Галіі, якія размаўлялі па-кельтску. Галія – старажытны рэгіён ў Заходняй Еўропе. Большая частка яго ўваходзіць зараз ў склад Францыі і Бельгіі.

10. міяпія: няздольнасць ясна бачыць тое, што знаходзіцца далёка, блізарукасць.

11. шызафрэнік: (псіхіятрыя) чалавек, хворы на шызафрэнію, душэўнае захворванне, пры якім ён як быццам бы з'яўляецца двума людзьмі ўнутры самога сябе. Гэта тэрмін з псіхіятрычнай класіфікацыі і паходзіць ад лацінскага "schizo", што азначае "расшчэплены", і грэчаскага "phren", што азначае "розум".

12. маніякальна-дэпрэсіўны: (псіхіятрыя) той, што мае душэўнае расстройство, пры якім стан чалавека мяняецца з крайнасці ў крайнасць: ад ўзбуджанасці да дэпрэсіі.

13. алкаголік: чалавек, які пакутуе ад бескантрольнай цягі да алкаголю.

Калі б нехта шукаў у чалавечым розуме нешта накшталт дэманаў – такіх, якіх можна назіраць у некаторых насельнікаў бальніц для душэўна хворых – ён бы мог знайсці іх даволі лёгка. Але гэта не дэмань. Гэта абходныя контуры з рэактыўнага банка. Якія толькі малітвы і ўгаворы не ўжываліся супраць гэтых абходных контураў!

Калі не верыць у дэманаў, калі дапусціць, што чалавек усё ж такі добры (у якасці пастулата, канешне), як зло магло б у яго пранікнуць? Што магло б быць крыніцай гэтых вар’яцкіх прыпадакў шаленства? Што магло б быць крыніцай ягоных абмовак¹⁴? Як так здараецца, што ён зазнае неразумны страх?

Чаму камусьці не падабаецца ягоны начальнік, хаця той заусёды быў і застаецца прыемным чалавекам? Чаму самагубствы разносяць чалавечыя целы на дробныя кавалачкі?

Чаму чалавек паводзіць сябе разбуральна, нерацыянальна, ваюючы, забіваючы, пераўтвараючы ў руіны суцэльныя рэгіёны Зямлі?

Што з’яўляецца крыніцаю ўсіх неўрозаў, псіхозаў, вар’яцтваў?

Давайце вернемся да кароткага даследавання аналітычнага розуму. Давайце даследуем ягоныя банкі памяці. Мы знаходзім тут падшытымі ўсе пачуццёвыя паняцці. Ці так здаецца на першы погляд. Давайце паглядзім яшчэ раз, паглядзім на фактар часу. Банкі аналітычнага розуму маюць пачуццё часу. Яно вельмі дакладнае, як быццам бы арганізм абсталяваны добрым гадзіннікам. Але нешта тут не так з часам – у ім ёсць прагалы! Ёсць моманты, калі ў стандартных банкі, здаецца, не запісвалася нічога. Гэта прагалы, якія ўзнікаюць на працягу момантаў “непрытомнасці” – стану існавання, выкліканага анэстэзіяй, наркотыкамі, траўмаю ці шокам.

Гэта адзіная інфармацыя, якой у стандартным банку няма. Калі ў гіпнатычным трансe вы даследуеце ўспаміны пацыента аб аперацыі, гэтыя інцыдэнты – адзіныя перыяды, якіх вы не знойдзеце ў стандартных банках. Вы можаце іх знайсці, калі паклапоціцеся іх пашукаць, і калі вас не клапоціць, што адбываецца з вашым пацыентам (аб гэтым будзе сказана пазней).

14. абмоўкі: памылкі ў размове, напрыклад, нядбайныя заўвагі.

Але асноўная ідэя тут у тым, што нечага не хапае, і што гэта “нешта”, як у любую эпоху лічыў кожны чалавек, увогуле не было запісана.

Ніводны чалавек у любую эпоху не здолеў і разабрацца з праблемаю вар’яцтва. Ці ў згодзе паміж сабою гэтыя два дадзеныя, і ці ёсць паміж імі сувязь? Безумоўна, ёсць.

Існуюць дзве рэчы, якія, здаецца, запісаны – а на самой справе адсутнічаюць – у стандартных банках: балючыя эмоцыі і фізічны боль.

Як бы вы праектавалі адчувальную машыну, ад якой залежыць жыццё ці смерць арганізма, якая павінна стаць галоўным інструментам чалавека? Вы пакінулі б яе далікатныя контуры гібець пад кожнаю перагрузкаю, ці ўсталявалі б сістэму засцерагальнікаў¹⁵? Калі ў электрычны ланцуг уключаны далікатны прыбор, яго ахоўваюць пры дапамозе некалькіх набораў засцерагальнікаў. Пад такою аховаю быў бы кожны камп’ютэр.

Існуе пэўная невялікая колькасць сведчанняў на карысць электрычнай тэорыі нервовай сістэмы. У моманты болю нервы адчуваюць велізарныя перагрузкі. Цалкам можа быць, што мозг ёсць паглынальнік электрычных перагрузак, якія ўзнікаюць ад траўмы, а сама электрычнасць генерыруецца пашкоджанымі клеткамі ў зоне траўмы. Разлікі на гэтую тэму рабіліся ў Дыянетыцы. Гэта тэорыя, і ёй тут не месца: яна можа быць толькі прыкладам. Цяпер жа мы маем справу толькі з навуковым фактам.

Дзеянне аналітычнага розуму ў момант інтэнсіўнага болю прыпыняецца. На самой справе, аналітычны розум паводзіць сябе менавіта так, як калі б гэта быў орган, падача жыццёва важных рэсурсаў да якога перакрывалася б у кожны момант шоку.

Напрыклад, чалавек, на якога наехала машына, ад удару “знепрытомнеў” і, калі “прытомнасць” вярнулася да яго, не мае ніякага запісу пра той перыяд, калі ён быў “непрытомны”. Гэта была б невыжывальная акалічнасць. Гэта б азначала, што кожны

15. засцерагальнік: дрот ці стужка з легкаплаўкага металу, звычайна ўсталяваны ў пробцы, што ўключаецца ў электрычны ланцуг для засцярогі: калі ток становіцца надта моцным, метал плавіцца, размыкаючы такім чынам ланцуг.

з людзей, калі ён траўмаваны, пазбаўлены ўсялякай волі, і гэта ў той момант, калі воля арганізму найбольш патрэбная. Ці можна спадзявацца на выжыванне, калі ўвесь розум выключаецца пры з'яўленні болю. Ці пакінуў бы арганізм, за плячыма якога больш за мільярд гадоў інжынернай працы ў галіне біялогіі, падобную праблему нявырашанай?

Сапраўды, арганізм вырашыў праблему. Магчыма, гэтая праблема з біялагічнага пункту гледжання вельмі складаная, і магчыма, што вырашэнне не вельмі добрае, але была забяспечана вялікая мера засцярогі для тых момантаў, калі арганізм “непрытомны”.

Адказ да праблемы таго, як прымусіць арганізм рэагаваць у моманты “непрытомнасці” ці блізкія да “непрытомнасці” – гэта таксама адказ да праблемы вар'яцтва, псіхасаматычных захворванняў і ўсіх тых незвычайных разумовых дзівацтваў, да якіх людзі схільныя, і якія нарадзілі гэтую байку – “чалавеку ўласціва памыляцца”.

Клінічныя выпрабаванні даводзяць, што наступныя сцвярдженні ёсць навуковыя факты:

1. Розум робіць запісы на нейкім узроўні няспынна на працягу ўсяго жыцця арганізма.
2. Усе запісы, зробленыя на працягу жыцця, даступныя
3. “Непрытомнасць”, у якой розум не ўсведамляе свайго наваколля, магчыма толькі пры смерці, і не існуе як поўная амнэзія ў жыцці.
4. Усе разумовыя і фізічныя адхіленні псіхічнай прыроды з'яўляюцца ад момантаў “непрытомнасці”.
5. Гэтыя моманты можна знайсці і пазбавіць зараду¹⁶.
Вынікам будзе вяртанне розуму ў аптымальны працоўны стан.

“Непрытомнасць” – адзіная крыніца аберацыі. Такога дзеяння – “выпрацоўка ўмоўных рэфлексаў ў розуме”, – не існуе, хіба што на ўзроўні свядомага навучання (ды і там гэта адбываецца толькі са згоды чалавека).

16. зарад: шкодная энергія ці сіла, што накопліваецца і захоўваецца ў рэактыўным розуме. Яна – ад канфліктаў і непрыемных здарэнняў, што адбываліся з чалавекам.

Калі вы хочаце правесці эксперымент, можаце ўзяць чалавека, прывесці яго ў стан “непрытомнасці”, зрабіць яму балюча і даць яму інфармацыю. Дыянетычная методдыка дазволіць вам аднавіць гэтую інфармацыю, якая б яна ні была. Гэты эксперымент не павінен праводзіцца бяздумна. Ведайце: вы таксама можаце зрабіць чалавека вар’ятам.

Слабым ценем гэтай аперацыі з’яўляецца тое, што можна атрымаць пры дапамозе гіпнозу (звычайных яго методдык ці з ужываннем наркотыкаў). Усталёўваючы гіпнатызаванаму чалавеку “гіпнатычныя ўнушэнні”, яго можна прымусяць дзейнічаць так, як быццам ён вар’ят. Гэты тэст не новы. Было добра вядома, што такім чынам можна ўкараніць у псіхіцы кампульсіі і рэпрэсіі. Старажытныя грэкі былі даволі добра з гэтым знаёмыя, і ўжывалі гэтую з’яву для таго, каб ствараць разнастайныя галюцынацыі.

Існуе тое, што вядома як “постгіпнатычнае ўнушэнне”. Разуменне гэтага можа дапамагчы нам зразумець механізм, што ляжыць у аснове вар’яцтва. Дзеянні ў гэтых сітуацыях не аднолькавыя, але яны даволі падобныя па сутнасці.

Чалавека ўводзяць у гіпнатычны транс пры дапамозе стандартнай методдыкі гіпнозу ці якога-небудзь снатворнага прэпарату. Потым гіпнатызёр можа яму сказаць: “Калі вы прачнецеся, вы павінны будзеце нешта зрабіць. Калі я дакрануся да майго гальштука, вы здымеце пінжак. Калі я адпушчу свой гальштук, вы апранеце пінжак. Зараз вы забудзецеся, што я вам сказаў рабіць так”.

Потым чалавека абуджаюць. Ён не ведае пра каманду на свядомым узроўні. Калі б яму сказалі, што яму аддалі загад, калі ён “спаў”, ён бы прарэчыў гэтай ідэі ці паціскаў плячыма, але ён не ведаў бы пра загад. Потым гіпнатызёр дакранаецца да свайго гальштука. Чалавек можа зрабіць нейкую заўвагу: “Нешта тут надта горача”, і зняць пінжак. Потым гіпнатызёр адпускае гальштук. Чалавек можа заўважыць, што яму зараз холадна, і зноў апране пінжак. Потым гіпнатызёр дакранаецца да гальштука. Чалавек можа сказаць, што ягоны пінжак быў у краўца, і шматслоўна патлумачыць нарэшце, чаму ён яго здымае: магчыма, каб паглядзець, ці добра зашытае шво на спіне. Потым гіпнатызёр

адпускае гальштук, і чалавек кажа, што ён задаволены працаю краўца, і таму зноў апранае пінжак. Гіпнатызёр можа дакранацца да свайго гальштука шмат разоў, і кожны раз ён атрымлівае пэўнае дзеянне з боку чалавека, які быў загіпнатызаваны.

Нарэшце чалавек можа ўсвядоміць па выразах твараў людзей, што нешта не так. Ён не будзе ведаць, што не так. Ён нават не будзе ведаць, што дакрананне да гальштука – гэта сігнал, што прымушае яго зняць пінжак. Яму пачне рабіцца няёмка. Ён можа прычапіцца да знешняга выгляду гіпнатызёра і пачаць крытыкаваць ягоную вопратку. Ён па-ранейшаму не ведае, што гальштук – гэта сігнал. Ён будзе па-ранейшаму рэагаваць і заставацца ў няведанні, што ёсць нейкая дзіўная прычына, па якой ён павінен здымаць свой пінжак – усё, што ён ведае, гэта тое, што яму няёмка ў пінжаку, калі гіпнатызёр дакранаецца да гальштука, і няёмка без яго кожны раз, калі ён адпускае гальштук.

Гэтыя разнастайныя дзеянні вельмі важныя для разумення рэактыўнага розуму. Гіпнатызм ёсць лабараторны інструмент. Ён асабліва не ўжываецца ў дыягностычнай тэрапіі, але паслужыў сродкам для вывучэння розуму на розных людзях і атрымання ад іх разумовых рэакцый. Гіпнатызм – непрадказальная пераменная. Нямногіх людзей можна загіпнатызаваць, і шмат каго нельга. Гіпнатычныя ўнушэнні часам спрацоўваюць, а часам не. Часам яны робяць людзей здаровымі, а часам хворымі – адно і тое ж унушэнне выклікае розную рэакцыю ў розных людзей. Інжынер ведае, як скарыстаць непрадказальную пераменную. Існуе нешта, што робіць яе такой. Знаходжанне таго, чаму гіпнатызм з'яўляецца пераменнай велічынёй, дапамагло адкрыць крыніцу вар'яцтва. А разуменне механізму постгіпнатычнага ўнушэння можа дапамагчы разуменню аберацыі.

Няважна, наколькі бязглуздае ўнушэнне дадзена чалавеку пад гіпнозам, ён будзе ажыццяўляць яго тым ці іншым спосабам. Яму можна сказаць, каб ён зняў свае туфлі, патэлефанаваў камусьці заўтра ў дзесяць гадзін ці паснедаў гарохам, і ён гэта зробіць. Гэта непасрэдня загады, і ён будзе падпарадкоўвацца ім. Яму можна сказаць, што ягоныя капелюшы яму не падыходзяць, і ён гэтаму паверыць. Любое ўнушэнне будзе працаваць у ягоным розуме без ведама яго вышэйшых узроўняў свядомасці.

Можна даць вельмі складанья ўнушэнні. Адноўчы чалавеку было ўнушана, што ён будзе няздольны вымавіць слова “Я”. Ён абыходзіў яго ў сваёй мове, выкарыстоўваючы надзвычай здзіўныя замены, не “усведамляючы”, што ён павінен пазбягаць гэтага слова. Ці яму можна сказаць: “Ніколі не глядзі на свае рукі”, – і ён не будзе гэтага рабіць. Гэта *рэпрэсіі*. Хаця гэтыя ўнушэнні даюцца чалавеку, калі ён пад ўздзеяннем прэпаратаў ці ў гіпнатычным сне, яны дзейнічаюць, калі ён не спіць. І яны будуць працягваць дзейнічаць да таго часу, пакуль гіпнатызёр іх не здыме.

Чалавеку можна сказаць, што яго будзе цягнуць на чых кожны раз, калі ён пачуе слова “дыванок”, і ён будзе чыхаць кожны раз, калі яго пачуе. Яму можна сказаць, што ён павінен падскокнуць на шесцьдзсят сантыметраў кожны раз, калі пабачыць кошку, і ён будзе падскокваць. І ён будзе рабіць гэтыя рэчы пасля таго, як яго пабудзяць. Гэта *кампульсіі*.

Яму можна сказаць, што ў яго будуць вельмі сексуальныя думкі пра адну дзяўчыну, але, калі ён падумае аб гэтым, ён будзе адчуваць, што ў яго свярбіць нос. Яму можна сказаць: “Цябе ўвесь час будзе цягнуць легчы і паспаць, але кожны раз, калі ты ляжаш, ты будзеш адчуваць, што не можаш заснуць”. Ён будзе адчуваць гэта. Гэта *неўрозы*.

У далейшых эксперыментах яму можна сказаць, калі ён знаходзіцца ў гіпнатычным “сне”, што ён прэзідэнт краіны, і агенты сакрэтнай службы намагаюцца яго забіць. Ці можна сказаць, што яму падсыпаюць у ежу атруту ў кожным рэстаране, дзе ён спрабуе паесці. Гэта *псіхозы*.

Яму можна паведаміць, што ён на самой справе іншы чалавек, што ў яго ўласная яхта, і што яго імя – сэр Рэджынальд. Ці яму можна сказаць, што ён злодзей, што ён не аднойчы сядзеў ў турме, і што яго шукае паліцыя. Гэтыя віды вар’яцтва называліся б, адпаведна, “шызафрэнія” і “паранаідальная шызафрэнія¹⁷”.

17. **паранаідальная шызафрэнія:** (псіхіятрыя) душэўны стан, падобны да параноі (тэпу псіхозу, калі чалавек уяўляе сабе, што яго пераследуюць, ці што ён вельмі вялікая і значная персана), Для яго, аднак, характэрны таксама аўтыстычныя паводзіны (аўтызм – стан розуму, што характарызуецца летуценнасцю, галюцынацыямі і занярдбаннем знешняй рэальнасці) і паступовы распад асобы.

Гіпнатызёр можа паведаміць чалавеку, што той – самы цудоўны чалавек на Зямлі, і што так лічыць кожны. Ці што ўсе жанчыны ад яго ў захапленні. Гэта будзе маніякальны тып вар'яцтва. Яго можна пераканаць, калі ён пад гіпнозам, у тым, што, калі ён прачнецца, будзе адчуваць сябе настолькі жудасна, што яго адзінай надзеяй будзе смерць. Гэта будзе дэпрэсіўны тып вар'яцтва.

Яму можна сказаць, што ўсё, пра што ён можа думаць, – гэта тое, які ён хворы, і што кожная хвароба, пра якую ён чытае, становіцца ягонаю хваробаю. Гэта прымусіць яго рэагаваць такім чынам, як гэта рабіў бы *іпахондрык*.¹⁸

Такім чынам мы можам прайсціся па ўсяму спісу душэўных захворванняў, і, выбіраючы з яго гіпнатычныя ўнушэнні для стварэння адпаведнага стану розуму, мы можам выклікаць у чалавека, пасля ягонага абуджэння, падабенства кожнага з відаў вар'яцтва.

Зразумела, што гэта *падабенствы*. Яны падобны да вар'яцтва ў тым, што чалавек будзе *дзеінічаць* як вар'ят. Ён не будзе вар'ятам. У момант, калі ўнушэнне знятае – чалавек даведаўся, што гэта было ўнушэнне – аберацыя (а ўсе гэтыя вар'яцтвы аб'ядноўваюцца загаловакам “*аберацыя*”) тэарэтычна знікае.*

Штучнае стварэнне аберацый усіх класаў і тыпаў у людзей, што знаходзіліся пад гіпнозам ці пад ўздзеяннем прэпаратаў, прадэманстравала: існуе нейкая частка розуму, што не мае кантакту са свядомасцю, але ўтрымлівае інфармацыю. Менавіта пошукі гэтай часткі розуму і прывялі да вырашэння праблемы вар'яцтва, псіхасаматычных захворванняў і іншых аберацый. Гэтага не ўдалося дасягнуць з дапамогаю гіпнатызму, і гіпнатызм – гэта проста адзін з інструментаў, інструмент, які выкарыстоўваецца ў

18. іпахондрык: чалавек, які пастаянна праяўляе непатрэбную трывогу аб сваім здароўі.

* Указанне. Гэта эксперыменты. Яны рабіліся на людзях, якія паддаюцца гіпнозу, і на людзях, якія не паддаюцца яму, але знаходзіліся пад уздзеяннем адпаведных прэпаратаў. Яны далі Дыянетыцы каштоўную інфармацыю. Іх можна паўтарыць, толькі калі вы ведаеце Дыянетыку – калі вы не хочаце выпадкова зрабіць некага на самой справе вар'ятам, бо гэтыя ўнушэнні не заўсёды знікаюць. Гіпнатызм – гэта непрадказальная пераменная. Ён небяспечны і яму такое ж месца ў гасцеўні, як і атамнай бомбе. – Л. Рон Хабард

Дыянетыцы толькі ад выпадку да выпадку і на самой справе наогул не патрэбны.

Такім чынам, ёсць індывідуўм, што дзейнічае як душэўна здаровы чалавек, якому даюць гіпнатычнае ўнушэнне, і які потым часова дзейнічае па-вар'яцку. Яго душэўнае здароўе аднаўляецца пры дапамозе давядзення зместу ўнушэння да ягонай свядомасці, і ў гэты момант яно губляе сваё ўздзеянне на яго. Але гэта толькі падабенства механізма, які дзейнічае на самой справе. Сапраўднае вар'яцтва, а не закладзенае гіпнатызёрам, не абавязкова павінна ўсплысці ў свядомасці, каб чалавек быў вызвалены ад яго. Існуе гэта, а таксама іншыя адрозненні паміж гіпнатызмам і сапраўднай крыніцай аберацыі; але гіпнатызм – гэта дэманстрацыя яе дзейных частак.

Перагледзьце першы прыклад гіпнатычнага ўнушэння. Чалавек быў “непрытомны”, інакш кажучы, ён не меў поўнага ўсведамлення ці сэлф-дэтэрмінізму. Яму загадалі нешта, што ён павінен рабіць, і гэтае “нешта” было схавана ад яго свядомасці. Гіпнатызёр падаў яму сігнал. Па ім чалавек выканаў дзеянне. Чалавек прывёў прычыны гэтага дзеяння, якія ў рэальнасці не былі яго прычынамі. Чалавек чапляўся да гіпнатызёра і ягонай вопраткі, яле не бачыў, што гэта гальштук падаваў сігнал да дзеяння. Унушэнне было знята, і чалавек больш не адчуваў кампульсіі выконваць гэтае дзеянне.

Гэта састаўныя часткі аберацыі. Як толькі чалавек дакладна ведае, якія часткі ўваходзяць у тое, што з'яўляецца аберацыяй, уся праблема аказваецца вельмі лёгкай. Здаецца неверагодным на першы погляд, што крыніца заставалася так глыбока схаванаю на працягу столькіх тысячагоддзяў даследаванняў. Але, калі паглядзець больш уважліва, дык тое, што гэтая крыніца наогул была адкрыта – гэта цуд, бо яна была схавана каварна і грунтоўна.

“Непрытомнасць” негіпнатычнага тыпу крыху грубейшая за тую, што выклікана гіпнозам. Каб выклікаць “непрытомнасць” таго тыпу, што нараджае вар'яцтва, патрабуецца крыху больш, чым некалькі пасаў рукі.

Галоўныя крыніцы таго, што мы называем “непрытомнасцю”, – гэта шок ад няшчасных здарэнняў, анестэтыкі, што ўжываюцца пры аперацыях, боль ад траўм і трызненні пад час хваробы.

Механізм, як гэта можна сабе ўявіць на прыкладзе нашага аналага¹⁹ розуму, з'яўляецца вельмі простым. Прыходзіць разбуральная хваля фізічнага болю ці пранікальная атрута накшталт эфіру²⁰, і ляцяць некаторыя ці ўсе засцерагальнікі аналітычнага розуму. Калі гэта адбываецца, адключаецца тое, што нам вядома як стандартныя банкі памяці.

Перыяды непрытомнасці – гэта прагалы ў стандартных банках памяці. Гэтыя адсутныя перыяды складаюць тое, што ў Дыянеціцы завецца банкам рэактыўнага розуму.

Моманты, калі аналітычны розум дзейнічае на поўную моц, плюс моманты, калі дзейнічае рэактыўны розум, разам складаюць безупынную лінію паслядоўнага запісу на працягу ўсяго жыцця.

На працягу перыядаў, калі аналітычны розум выключаны з ланцуга цалкам ці часткова, уключаецца рэактыўны розум, цалкам ці часткова. Іншымі словамі, калі аналітычны розум пазбаўлены засцерагальнікаў настолькі, што ён напалову выключаны з ланцуга, рэактыўны розум напалову ўключаны ў ланцуг. На самой справе нельга разважаць аб такіх выразных працэнтных суадносінах, але гэта згадваецца, каб даць вам прыблізнае ўяўленне.

Калі чалавек “непрытомны” цалкам ці часткова, рэактыўны розум уключаецца, цалкам ці часткова. Калі ён у поўнай прытомнасці, аналітычны розум поўнасю кіруе арганізмам. Калі ўзровень яго прытомнасці зніжаны, рэактыўны розум уключаецца ў ланцуг якраз да той ступені, да якой аналітычны розум выключаны.

Моманты, што ўтрымліваюць “непрытомнасць” індывідуўма – гэта па большасці контрвыжывальныя²¹ моманты. Значыць, жыццёва неабходна, каб нешта ўзяло на сябе паўнамоцтвы з тым, каб індывідуўм мог выконваць патрэбныя рухі для ратавання ўсяго арганізму. Баец, які б'еца ў напалову непрытымным стане,

19. аналаг: рэч ці частка, якая падобна да нечага, ці якую можна параўнаць з нечым у пэўных адносінах.

20. эфір: медыцынскі прэпарат для анэстэзіі, напрыклад, перад хірургічнай аперацыяй.

21. контрвыжывальны: (англ. “contra-“ – супраць, насупраць) скіраваны супраць выжывання (Заўвага перакладчыка).

застаючыся на сваіх нагах, чалавек, які, абгарэўшы, выпаўзае з агню, – у гэтых выпадках можна казаць пра каштоўнасць рэактыўнага розуму.

Рэактыўны розум вельмі грубы. Ён, напэўна, павінен быць такім, каб вытрымаць хвалі болю, якія адключаюць у цэле іншыя віды свядомасці. Ён не вельмі вытанчаны. Але ён жудасна, жудасна дакладны. Ён валодае разліковымі здольнасцямі нізкага парадку, амаль таго ж парадку, што і ідыёт, але гэтага і трэба чакаць ад розуму, які застаецца ўключаным у ланцуг, калі цела расціскаюць ці падсмажваюць.

Рэактыўны банк не захоўвае ўспамінаў у звычайным для нас выглядзе. Ён захоўвае інграмы.* Гэтыя інграмы – поўныя, да апошняй кропкі падрабязнасці, запісы кожнага ўспрымання, якое мела месца ў момант частковай ці поўнай “непрытомнасці”. Яны настолькі ж дакладныя, як і кожны іншы запіс у цэле. Але яны маюць уласную сілу. Яны падобныя да грампласцінак ці фільмаў, калі б тыя ўтрымлівалі ўсе ўспрымання – від, гук, пах, смак, арганічныя адчуванні і г.д.

Адрозненне паміж інграмаю і ўспамінам, аднак, даволі відавочнае. Інграма можа быць пастаянна “ўпаяна” у кожны з цялесных ланцугоў, і яна паводзіцца як нешта адзінае.

Ва ўсіх лабараторных эксперыментах з гэтымі інграмамі было знойдзена, што яны валодаюць “невычарпальнымі” крыніцамі ўлады над целам. Няважна, колькі разоў інграма паўторна актывізавалася ў чалавека, яна была усё такая ж магутная. На самой справе яна станавілася нават больш здольнай праяўляць сваю ўладу, прапарцыянальна колькасці актывізацый.

Адзінае, што магло хаця б пахіснуць гэтыя інграмы, была метадыка, з якой развілася дыянетычная тэрапія, што будзе цалкам асветлена ў трэцяй частцы гэтай кнігі.

Вось прыклад інграмы: жанчыну ўдарылі, яна падае. Яна “страціла прытомнасць”. Яе б’юць нагой і кажуць, што яна прытворшчыца, што яна нікчэмная, што яна заўсёды мяняе сваю

* Слова інграма ў Дыянетыцы ўжываецца ў яго строга дакладным сэнсе, як “канкрэтны і пастаянны след, пакінуты нейкім стымулам на прапаплазме тканкі”. Ён разглядаецца як адзіная група стымулаў, што сутыкнуліся выключна з клетачнаю істотаю. – Л. Рон Хабард

думку. На працягу гэтага пераварочваецца стул. На кухні з крана бяжыць вада. Па вуліцы праязджае машына. Інграма ўтрымлівае безупынны запіс ўсіх гэтых успрыманняў: віду, гуку, тактыльных адчуванняў, смаку, паху, арганічных адчуванняў, пачуцця руху, стану суставаў, запісу смагі і г.д. Інграма будзе складацца з усяго сцвярджэння, што было выказана ёй, калі яна была “непрытомная”: тоны голасу і эмоцыя ў голасе, гук і адчуванне першага і наступных удараў, тактыльныя адчуванні падлогі, адчуванне і гук паравернутага стула, арганічнае адчуванне ўдару, магчыма, смак крыві ў яе ў роце ці нейкі іншы смак, што прысутнічае, пах чалавека, што нападае на яе, і пахі ў пакоі, гук матора і колаў машыны, што праязджае, і г.д.

Усё гэта можна было б лічыць нечым накшталт гіпнатычнага ўнушэння. Але ў гэтым ёсць нешта яшчэ, нешта новае, нешта, чаго не знойдзеш у стандартных банках, хіба што ў якасці асацыяцыі з канкрэтнымі абставінамі: боль і балючыя эмоцыі.

Гэта тое, што складае розніцу паміж стандартнымі банкамі і рэактыўнымі інграмнымі банкамі: фізічны боль і балючыя эмоцыі. Фізічны боль і балючыя эмоцыі – вось у чым розніца паміж інграмаю, што з’яўляецца прычынаю аберацый – усіх аберацый – і ўспамінам.* Мы ўсе чулі пра тое, што адмоўны вопыт прыносіць карысць у жыцці, і што без адмоўнага вопыту чалавек ніколі не навучыцца чамусьці. Гэта можа быць цалкам, цалкам праўдзіва. Але гэта не мае дачынення да інграмы. Яна – не вопыт. Гэта дзеянне па загаду.

Магчыма, да таго, як у чалавека з’явіўся вялікі слоўны запас, гэтыя інграмы прыносілі яму нейкую карысць. Яны дапамагалі выжыванню спосабамі, пра якія раскажам пазней. Але калі чалавек набыў далікатную, поўную амонімаў (слоў, якія гучаць аднолькава, але азначаюць нешта рознае) мову, ды й на самой справе, калі ён набыў хаця б якую мову, гэтыя інграмы сталі больш абузаю, лішнім клопатам, чым дапамогаю. А зараз, калі

* У Дыянетыцы ўспамінам лічыцца любы канцэпт успрыманняў, які захоўваецца ў стандартных банках памяці, і які “Я” патэнцыяльна здольнае ўспомніць. Карціна, якую чалавек назіраў уласнымі вачыма і ўспрымаў пры дапамозе астатніх органаў пачуццяў, становіцца запісам у стандартных банках памяці і “Я” пазней можа яе ўспомніць для атрымання інфармацыі. – Л. Рон Хабард

чалавек прайшоў добры шлях эвалюцыі, яны не абараняюць яго зусім, але робяць яго душэўна і фізічна хворым і неэфектыўным.

Доказ любога сцвярджэння заключаны ў яго прымянімасці. Калі інграмы выдалены з банка рэактыўнага розуму, рацыянальнасць і эфектыўнасць узрастаюць наймаверна, чалавек становіцца намнога здаравейшым і праводзіць свае разлікі рацыянальна, у адпаведнасці з мадэллю выжывальных паводзін. Інакш кажучы, ён атрымлівае асалоду ад сябе і ад кампаніі тых, хто навокал яго, і паводзіць сябе як стваральнік і творца. Ён разбурае толькі тады, калі нешта сапраўды пагражае сферы ягоных дынамік.

Такім чынам, каштоўнасць гэтых інграм цалкам адмоўная на сённяшнім этапе развіцця чалавека. Калі чалавек быў бліжэй да ўзроўню сваіх братоў-жывёл (якія, усе да адзінага, маюць рэактыўныя розумы таго ж тыпу), ён, магчыма, неяк скарыстоўваў гэтую інфармацыю. Але з'яўленне мовы і змена ладу жыцця зрабілі інграму пэўнаю абузаю, і ніводная з інграм не мае ніякай стваральнай каштоўнасці.

Рэактыўны розум быў прызначаны засцерагчы выжыванне ад небяспекі. Ён да гэтага часу прыкідваецца, што дзейнічае такім чынам. Але яго дзікія памылкі сёння вядуць толькі ў адваротным кірунку.

На самой справе існуюць тры тыпы інграм, усе яны аберавальныя. Па-першае, *контрвыжывальная інграма*. Яна ўтрымлівае фізічны боль, балючыя эмоцыі, усе іншыя ўспрымання і пагрозу для арганізма. Інграму гэтага тыпу атрымлівае дзіця, што было згвалтаванае ў непрытомным стане. Контрвыжывальная інграма ўтрымлівае ўяўны ці сапраўдны антаганізм да арганізма.

Другі тып інграмы – гэта *правыжывальная*²² *інграма*. Дзіця, з якім раней абыходзіліся дрэнна, хварэе. Яму кажуць, калі ён часткова ці цалкам “непрытомны”, што аб ім паклапоцяцца, што яго вельмі любяць і г.д. Гэта інграма ўспрымаецца не як контрвыжывальная, а як правыжывальная. Здаецца, што яна на карысць выжыванню. З гэтых дзвюх апошніх – найбольш аберавальная, бо яна ўзмацняецца законам афініці, які заўсёды

22. пра- (ад англ. “pro-” – той, што дапамагае, спрыяе): спрыяльны (Заўвага перакладчыка).

мацнейшы за страх. Гіпнатызм паразітуе на гэтай характарыстыцы рэактыўнага розуму, паколькі гіпноз ёсць звяртанне са спачуваннем да чалавека, які штучна зроблены непрытымным. Гіпнатызм гэтым і абмежаваны, бо ён не ўтрымлівае ў якасці фактара фізічны боль і балючыя эмоцыі: тое, што трымала інграму за межамі назірання, замацоўваючы яе ніжэй узроўню “прытомнасці”.

Трэці тып – гэта *інграма балючых эмоцый*, якая падобная да іншых інграм. Яна выклікаецца шокам раптоўнай страты, такой, як смерць чалавека, якога любіў.

Банк рэактыўнага розуму складзены выключна з гэтых інграм. Рэактыўны розум думае выключна пры дапамозе гэтых інграм. І “думае” ён пры іх дапамозе такім чынам, што гэта прымусіла б Карзібскага²³ вылаяцца, бо ён думае з пункту гледжання поўнага атаясамлення, інакш кажучы, *тоеснасцяў*: адна рэч *тоесная*, аднолькавая з іншай.

Калі б аналітычны розум праводзіў разлік на тэму яблыкаў і чарвякоў, гэта можна было б сфармуляваць, магчыма, такім чынам: у некаторых яблыках ёсць чарвякі, у іншых няма; калі надкусваеш яблык, можна часам сустрэць у ім чарвяка, калі яблык не быў належным чынам апырсканы; чарвякі пакідаюць у яблыках дзіркі.

Рэактыўны розум, аднак, праводзячы разлік на тэму яблыкаў і чарвякоў на падставе таго, што ёсць аб іх у *ягоным* інграмным банку, разлічваў бы так: яблыкі – гэта чарвякі, гэта ўкусы, гэта дзіркі ў яблыках, гэта дзіркі ў чым хочаце, гэта яблыкі, і заўсёды гэта чарвякі, гэта яблыкі, гэта ўкусы і г.д. Разлікі аналітычнага розуму могуць уключаць самыя ашаламляльныя падлікі з дапамогаю дыферэнцыяльнага і інтэгральнага вылічэння,²⁴

23. Карзібскі: Альфрэд Карзібскі (1879 – 1950), амерыканскі вучоны і пісьменнік; распрацаваў прадмет агульнай семантыкі, метадалогію, якая імкнулася палепшыць паводзіны людзей з дапамогаю разборлівага выкарыстання слоў і сімвалаў.

24. дыферэнцыяльнае і інтэгральнае вылічэнне: (матэматыка) метад разлікаў у вышэйшай матэматыцы; спосаб правядзення разлікаў з велічынямі, якія ўвесь час мяняюцца, такімі, як хуткасць каменя, які падае, ці нахіл крывой лініі. Дыферэнцыяльнае і інтэгральнае вылічэнне вымярае маленькія фрагменты, каб знайсці велічыню цэлага. У гэтым і заключаецца ўся тэорыя дыферэнцыяльнага і інтэгральнага вылічэння.

спрытныя павароты сімвалічнай логікі,²⁵ разлікі, патрэбныя для пабудовы маста ці пашыву сукенкі. Любое матэматычнае ўраўненне, што калі-небудзь існавала, выйшла з аналітычнага розуму і можа быць скарыстана аналітычным розумам у вырашэнні самых што ні ёсць паўсядзённых праблем.

Але не розумам рэактыўным! Ён настолькі цудоўна, чароўна просты, што можна сказаць, ён аперуе толькі адным ураўненнем: $A=A=A=A=A$.

Пачніце любы разлік з дапамогаю рэактыўнага розуму. Пачніце яго з той інфармацыяй, якую гэты розум утрымлівае, канешне. Кожнае дадзенае – гэта для яго проста тое ж самае, што і кожнае іншае дадзенае з таго ж здарэння.

Аналітычны разлік, зроблены на тэму той жанчыны, якую ўдарылі нагой, як у згаданым прыкладзе, быў бы такі: жанчыны часам трапляюць у сітуацыі, калі іх б'юць нагамі і наносяць ім пашкоджанні, вядомыя такія мужчыны, што б'юць жанчын нагамі і наносяць ім пашкоджанні.

Разлік рэактыўнага розуму на тэму гэтай інграмы, як інграмы, быў бы такім: боль ад удару нагою *раўняецца* болю ад удару рукою *раўняецца* стулу, што пераварочваецца, *раўняецца* машыне, што праязджае, *раўняецца* крану, *раўняецца* факту, што яна прытворшчыца, *раўняецца* факту, што яна нікчэмная, *раўняецца* факту, што яна мяняе сваю думку, *раўняецца* тонам голасу мужчыны, *раўняецца* эмоцыі, *раўняецца* прытворшчыцы, *раўняецца* цячэнню вады з крана, *раўняецца* болю ад удару нагою, *раўняецца* арганічнаму адчуванню ў месцы удару нагою, *раўняецца* стулу, што пераварочваецца, *раўняецца* змяненню сваёй думкі, *раўняецца*... Але навошта працягваць? Кожнае асобнае ўспрыманне ў гэтай інграме *раўняецца* кожнаму іншаму ўспрыманню ў гэтай інграме. Што? Гэта вар'яцтва? Менавіта так!

Давайце даследуем далей наша пастгіпнатычнае ўнушэнне пра дакрананне да гальштука і здыманне пінжака. У гэтым ёсць відавочныя фактары, што характэрныя для манеры дзеяння рэактыўнага розуму.

25. сімвалічная логіка: сучасны тып фармальнай логікі, што ўжывае спецыяльныя матэматычныя сімвалы замест выказванняў і адносінаў паміж выказваннямі.

Гэтаму пастгіпнатычнаму ўнушэнню не хапае толькі эмацыянальнага зараду і фізічнага болю, каб зрабіць яго небяспечнай інграмай. На самой справе гэта і ёсць своеасаблівая інграма. Яна закладзена пры дапамозе спачування з боку гіпнатызёра, што робіць яе інграмай спачування – правыжывальнай інграмай.

Далей, мы ведаем, што гіпнатызёру было трэба толькі дакрануцца да гальштука, каб прымусіць чалавека пасля таго, як яго абудзілі, зняць пінжак. Чалавек не ведаў, што гэта было такое, што прымусіла яго зняць пінжак, і знаходзіў разнастайнейшыя тлумачэнні гэтаму дзеянню, ніводнае з якіх не з'яўлялася правільным. Інграма, у гэтым выпадку пастгіпнатычнае ўнушэнне, была сапраўды змешчана ў банк рэактыўнага розуму. Гэта было ніжэй узроўню свядомасці, гэта была кампульсія, што раптоўна з'яўлялася з глыбіні ніжэй ўзроўню свядомасці. І яна ўздзейнічала на мышцы, каб прымусіць чалавека зняць пінжак. Гэта была інфармацыя, упаяная ў ланцугі цела ніжэй каманднага ўзроўню аналітычнага розуму, і яна ўздзейнічала не толькі на цела, але і на сам аналітычны розум.

Калі б гэты чалавек здымаў пінжак кожны раз, калі ён бачыць кагосьці, хто дакранаецца да гальштука, грамадства палічыла б яго крыху вар'ятам. І ўсё ж чалавек не даваў сваёй згоды на тое, каб так паводзіцца. Калі б ён паспрабаваў дзейнічаць насуперак гіпнатызёру, адмаўляючыся зняць пінжак, ён адчуў бы вялікі дыскамфорт таго ці іншага роду.

Давайце разгледзім прыклад працэсаў, якія працякаюць у рэактыўным розуме на больш нізкім узроўні жыцця. Рыбка заплывае на мель, дзе вада саланаватая, жоўтая і мае прысмак жалеза. Яна толькі набіла рот крэветкаю, калі вялікая рыба напала на яе і пашкодзіла ёй хвост.

Маленькая рыбка здолела ўцячы, але яна атрымала фізічнае пашкоджанне. Валодаючы нязначнымі аналітычнымі здольнасцямі, маленькая рыбка галоўным чынам спадзяецца на рэакцыю, выбіраючы, як дзейнічаць.

Хвост у яе зажыў, і рыбка працягвае займацца сваімі справамі. Але аднойчы на яе нападае буйнейшая рыба і ўдарае па хвасце. Зараз ёй не нанеслі сур'ёзнага пашкоджання, проста стукнулі па хвасце. Але нешта здарылася. Нешта ўнутры яе лічыць, што яна

зараз неасцярожная ў выбары таго, як дзейнічаць. Вось ужо другая траўма на тым жа месцы.

Разлікі рыбкі на рэактыўным узроўні такія: мель раўняецца саланаватасці, раўняецца жоўтаму, раўняецца прысмаку жалеза, раўняецца болю ў хвасце, раўняецца крэветцы ў роце, і кожны фактар з гэтых раўняецца кожнаму іншаму.

Удар па хвасце ў другім выпадку ўключыў²⁶ інграму. Арганізму было прадэманстравана, што нешта, падобнае да першага нешчаслівага здарэння (мысленне тоеснасцю), можа здарыцца зноў. Таму – сцеражыся!

Маленькая рыбка пасля гэтага заплывае ў саланаватую ваду. Гэта прымушае яе крыху “нервавацца”. Але яна плыве далей і апынаецца ў жоўтай і саланаватай вадзе. І па-ранейшаму яна не паварочвае назад. Яе хвост пачынае крыху балець. Але яна працягвае плысці. Раптам яна адчувае смак жалеза, і боль у хвасце рэзка ўзмацняецца. І яна імчыцца куляю прэч. Ніводная рыба за ёю не гналася.

У тым месцы былі крэветкі. Але яна ўсё роўна збегла.

Небяспечнае месца! І калі б яна не павярнула назад, яе хвост сапраўды балеў бы.

Гэты механізм – своеасаблівая дзейнасць па выжыванню. Для рыбы ён, магчыма, мэтазгодны. Але для чалавека, што здымае пінжак кожны раз, калі нехта дакранаецца да гальштука, гэты выжывальны механізм даўно зжыў сябе. *Але ён існуе!*

Давайце даследуем далей нашага маладога чалавека з пінжаком. Сігнал да здымання пінжака быў вельмі дакладны. Гіпнатызёр дакрануўся да гальштука. Гэта раўназначна кожнаму з успрыманняў, якія атрымала рыбка і якія прымусілі яе павярнуць назад, ці ўсім ім адразу. Замест дакранання да гальштука мог быць тузін рэчаў. Што хочаце з гэтага тузіна магло б быць сігналам да здымання пінжака.

У выпадку з жанчынай, якая ад удара страціла прытомнасць, і якую потым білі нагамі, кожнае ўспрыманне ў інграме, якую яна

26. уключыць: зрабіць актыўнай. Уключэнне – гэта момант, калі асяроддзе навокал чалавека, які ў прытомнасці, але стомлены ці прыгнечаны, само па сабе падобнае да дрымотнай (неактыўнай) інграмы. У гэты момант інграма становіцца актыўнай.

атрымала, да некаторай ступені здольна ажыццявіць рэстимуляцыю.²⁷

Цячэнне вады з крана можа і не аказаць на яе вялікага ўздзеяння. Але вада, якая бяжыць з крана, плюс машына, што праязджае, могуць актывізаваць інграму зноў, выклікаць цмяны дыскамфорт у месцах удараў, хаця недастатковы для таго, каб выклікаць у яе рэальны боль, але гэта ўсё ж нязручнасць. Калі мы дададзім да цячэння вады і праезду машыны рэзкае падзенне стула, яна перажыве невялікі шок. Дадайце зараз пах і голас мужчыны, які яе біў, і боль пачынае расці. Механізм падказвае ёй, што яна ў небяспечным месцы, што ёй трэба пайсці прэч. Але яна – не рыба, яна – істота з высокаразвітай свядомасцю, у адпаведнасці з нашымі ведамі, найбольш складаная разумовая структура, якая да гэтага часу ўзнікла на Зямлі – арганізм віду “чалавек”. Ёсць шмат іншых фактараў у праблеме, акрамя гэтай адной інграмы. Яна застаецца. Болі ў месцах удараў пераўтвараюцца ў схільнасць да захворвання, ці самі па сабе з’яўляюцца хранічным захворваннем, праўда, невялікім у выпадку аднога гэтага інцыдэнта, але ўсё роўна гэта захворванне. Яе афініці да чалавека, які біў яе, можа быць настолькі высокае, што аналітычны ўзровень свядомасці, з дапамогаю звычайна высокага агульнага тону, можа супраціўляцца гэтаму болю. Але, калі гэты ўзровень нізкі, і яму асабліва няма чым дапамагчы, боль можа стаць вялікім.

Рыба, якая адчула той удар і атрымала інграму, не адмовіцца ад крэветак. Крэветкі, магчыма, пасля гэтага выклікаюць у яе крыху менш энтузіязму, але патэнцыял выжывання, звязаны з паяданнем крэветак, робіць іх у значна большай ступені здавальненнем, чым болям.

Жыццё, якое ў цэлым прыемнае і поўнае надзеі, мае высокі патэнцыял выжывання, і гэта можа пераважыць вельмі вялікі боль (і ні ў якім разе не лічыце, што мы, маўляў, намякаем: гэтая жанчына застаецца толькі дзеля ежы; гэта не так, што б ні казалі дасціпнікі²⁸ пра жанчын). Па меры таго, як патэнцыял выжывання памяншаец-

27. рэстимуляцыя: актывізацыя памяці мінулага дзякуючы абставінам у цяперашнім часе, што падобныя да абставін у мінулым.

28. дасціпнікі: людзі, здольныя рабіць вясёлыя, разумныя заўвагі ў з’едлівай, забаўляльнай манеры.

ца, аднак, чалавек падыходзіць бліжэй да ўзроўню болю (зона 0 і зона 1), і такая інграма можа пачаць актывізавацца не на жарт.

Аднак, тут існуе яшчэ адзін фактар, акрамя болю – фактычна яшчэ некалькі фактараў. Калі нашаму маладому чалавеку з пінжаком далі адно з тых унушэнняў, што вызначаюць неўротыка, такіх, як пералічаныя некалькімі старонкамі раней, ён бы рэагаваў на яго па сігналу.

Інграма, якую атрымала гэтая жанчына, утрымлівае неўратычнае гіпнатычнае ўнушэнне, у дадатак да агульных рэстымулятараў,²⁹ такіх, як кран, машына і стул, што пераварочваецца. Ёй казалі, што яна прытворшчыца, што яна нікчэмная, і што яна заўсёды мяняе сваю думку. Калі інграма рэстымуляваная адным з вельмі шматлікіх магчымых шляхоў, ў жанчыны ўзнікае “адчуванне”, што яна нікчэмная, прытворшчыца, і яна зараз будзе мяняць сваю думку.

У нас ёсць некалькі кейсаў для прыкладу, гісторыі якіх асабліва добра ілюструюць, як гэта сумна. У прыватнасці, кейс адной жанчыны, якая стала клірам; яе жорстка збівалі шмат разоў, і казалі прыблізна аднолькавыя зневажальныя рэчы кожны раз. Са зместу гэтых выказванняў вынікала, што яна вельмі маральна разбэшчаная жанчына і гатовая жыць з кожным. Яе прывёў для дапамогі яе бацька – яна ў той час ужо развялася – ён скардзіўся, што яна вельмі маральна разбэшчаная і на працягу некалькіх тыдняў змяніла не аднаго мужчыну. Яна прызнала гэта, яна не разумела, як такое магло здарыцца, і гэта яе хвалявала, але яна проста “не магла, здаецца, нічога з гэтым зрабіць”. Даследаванне інграм у банку яе рэактыўнага розуму вывела на свет доўгі шэраг збіванняў з гэтым зместам. Паколькі гэта ўяўляла цікавасць для даследавання, не для тэрапіі – хаця апошняя і была праведзена, – звязаліся з яе былым мужам. Даследаванне, незалежна ад таго, што ведала яна, паказала, што ягоная драматызацыя³⁰ лютасці

29. рэстымулятары: тое, што пастаянна ўспрымаецца арганізмам у яго асяроддзі і нагадвае змесціва рэактыўнага розуму ці нейкай яго часткі.

30. драматызацыя: узнаўленне абераваным чалавекам інграмнага зместу, цалкам ці часткова, у яго асяроддзі, што існуе ў цяперашнім часе. Аберавання паводзіны – гэта цалкам драматызацыя. Ступень драматызацыі прама прапарцыянальная ступені рэстымуляцыі інграм, што выклікаюць яе. Драматызуючы, чалавек падобны да акцёра, які іграе сваю прадыктаваную ролю і праходзіць праз цэлы шэраг нерацыянальных дзеянняў.

ўтрымлівала тыя ж самыя словы. Ён біццём зрабіў сваю жонку маральна разбэшчанай жанчынаю, таму што ён баяўся маральна разбэшчаных жанчын.

Ва ўсіх тых кейсах, што вывучаліся ў гэтым даследаванні, была праведзена праверка інграм пацыента ў параўнанні з інграмамі донара. Змест інцыдэнтаў быў вывераны, дзе толькі можна, і ў кожным выпадку, як было знойдзена, яны адпавядалі адзін аднаму. Былі прыняты ўсе меры перасцярогі, каб прадухіліць любыя зносіны паміж пацыентам і донарам. Усё, што было знойдзена ў перыядах “непрытомнасці” кожнага пацыента, пасля праверкі аказалася дакладна праўдзівым.

Аналогія паміж гіпнатызмам і аберацыяй добра падцвярджаецца. Гіпноз з дапамогаю ўнушэння ўкараняе ў розуме ту ці іншую форму вар’яцтва. Гэта звычайна часовае ўкараненне, але часам гіпнатычнае ўнушэнне не “здымаецца” ці выдаляецца тым чынам, як таго хоча гіпнатызёр. У чым небяспека правядзення эксперыментаў з гіпнозам на некліраваным пацыенце, можна ўбачыць, калі разгледзець яшчэ адзін механізм рэактыўнага розуму.

Калі існуе такая інграма, як у тым прыкладзе, што прыведзены вышэй, відавочна, што жанчына была “непрытомная” пад час атрымання інграмы. У яе стандартным банку няма ўспаміну (запісу) аб інцыдэнце, акрамя таго, што яна ведае: мужчына ўдарыў яе, і яна страціла прытомнасць. Такім чынам, інграма – гэта не вопыт у тым сэнсе, як мы разумеем гэтае слова. Яна можа дзейнічаць, схаваная ў глыбіні, аберауючы мысленне жанчыны, яна можа надзяліць яе незразумелым болем у месцах траўм, які жанчына прыпіша чамусьці іншаму. Але яна не ведае зместу інграмы.

Каб актывізаваць інграму, неабходна было ўключэнне. Але што дакладна магло б яе ўключыць? У нейкі пазнейшы момант, калі яна была стомленая, мужчына пагражаў яе ўдарыць зноў, і абражаў яе. Гэта было здарэнне, успрынятае на свядомым узроўні. Яна палічыла, што ён выклікае ў яе “душэўны боль”. А выклікае ён “душэўны боль” толькі таму, што пад ім ёсць нябачны рэальны, жывы, фізічны боль, які быў “уключаны” гэтым здарэннем, што

успрынята на свядомым узроўні. Другое здарэнне было локам.³¹ Гэта ўспамін, але ён дзейнічае новым чынам у стандартных банках. У яго занадта многа сілы, і ён прыдбаў гэтую сілу за кошт фізічнага ўдару ў мінулым. Рэактыўны розум не вельмі ўважлівы да гадзінніка, па якім ён працуе. Ён не можа адрозніць узрост у адзін год ад дзевяноста гадоў, калі адбылося ўключэнне. Сама інграма падымаецца пад узровень стандартнага банка. Жанчына думае, што яна ўстрывожана тым, што мужчына сказаў пад час лока. На самой справе яе трывожыць інграма. Такім чынам успаміны становяцца “балючымі”. Але боль не захоўваецца ў стандартных банках. У гэтым банку няма месца для болю. Ніякага месца. Там ёсць месца для канцэпта болю, і гэтыя канцэпты таго, што з’яўляецца балючым, дастаткова добрыя, каб трымаць свядомы арганізм пад назваю чалавек на адлегласці ад усяго болю, які, на ягоную думку, сапраўды небяспечны. У кліра няма ўспамінаў, што выклікаюць боль: не засталася ж ніводнага запісу фізічнага болю, што мог бы разбурыць механіку, дзейнічаючы з рэактыўнага банка.

Малады чалавек, які здымаў пінжак, не ведаў, што яго трывожыла, ці што яго прымушала рабіць тое, што ён рабіў. Чалавек з інграмаю не ведае, што трывожыць яго. Ён думае, што гэта лок, а лок можа знаходзіцца вельмі далёка ад чагосьці падобнага на інграму. Лок можа ўтрымліваць падобныя ўспрымання. Але ён можа быць і на нейкую зусім іншую тэму.

Не вельмі складана зразумець, што робяць гэтыя інграмы. Гэта проста моманты фізічнага болю, дастаткова моцнага, каб адключыць частку механізмаў аналітычнага розуму; яны ўяўляюць сабою антаганізм да выжывання арганізма ці прытворнае спачуванне выжыванню арганізма. Гэта поўнае азначэнне. Вялікая ці малая “непрытомнасць”, фізічны боль, успрымання і контрвыжывальная ці правыжывальная інфармацыя. З інграмамі працуе рэактыўны розум, што думае выключна тоеснасцямі: усё

31. лок: аналітычны момант, у які ўспрымання падобныя да ўспрыманняў у інграме, і такім чынам рэстимулюць інграму, інакш кажучы, прыводзяць яе ў дзеянне. Пры гэтым успрымання цяперашняга часу памылкова тлумачацца рэактыўным розумам, азначаючы, што зараз мае месца тая ж самая сітуацыя, якая аднойчы ў мінулым выклікала фізічны боль.

раўняецца ўсяму. І яны навязваюць свае каманды арганізму, трымаючы пугу фізічнага болю. Калі арганізм не робіць дакладна тое, што яны кажучь (і паверце любому кліру, гэта немагчыма!), уключаецца фізічны боль. Яны кіруюць чалавекам, як дрэсіроўшчык кіруе тыграм – і яны могуць лёгка зрабіць з чалавека тыгра і ў дадатак яшчэ даць яму лішай³².

Калі б чалавек не выдумаў мову, ці, як будзе далей прадэманстравана, калі б ягоныя мовы ўтрымлівалі крыху менш амонімаў і былі больш канкрэтныя ў тым, што датычыцца асабовых займеннікаў, інграмы ўсё яшчэ былі б інфармацыяй, карыснай для выжывання, і механізм па-ранейшаму працаваў бы. Але чалавек перарос іх карыснасць. Ён выбіраў паміж моваю і патэнцыяльным вар'яцтвам, і за велізарныя перавагі першага ён атрымаў праклён у выглядзе апошняга.

Інграма – адзіная крыніца аберацый і псіхасаматычных захворванняў, і іншай крыніцы няма. Была ўважліва разгледжана наймаверная колькасць інфармацыі. Не было знойдзена ніводнага выключэння. У “нармальных людзей”, у неўротыкаў і вар'ятаў выдаленне інграм, цалкам ці часткова, без ніякай іншай тэрапіі, нязменна прыводзіла да стану, што значна пераўзыходзіць сучасную норму. Не было знойдзена патрэбы ў нейкай іншай тэорыі ці тэрапіі, чым тыя, што выкладзены ў гэтай кнізе, для лячэння ўсіх псіхічных ці псіхасаматычных захворванняў.

32. лішай: захворванне скуры, якім хварэюць жывёлы і людзі. Яно выклікаецца паразітам, і для яго характэрны інтэнсіўны сверб, з'яўленне струпоў і страта валасоў.

Раздзел трэці

Клетка і арганізм

Прычына, па якой інграма так доўга заставалася схаванай як адзіная крыніца аберацый і псіхасаматычных захворванняў, у тым, што з простых інграм могуць паходзіць разнастайныя і амаль бясконца складаныя праявы іх дзеяння.

Можна было б пастуляваць некалькі тэорый аб тым, чаму розум чалавека развіваўся менавіта так, як гэта адбылося, але гэта тэорыі, а Дыянетыка не займаецца пытаннямі структуры. Можна, аднак, зрабіць адну ці дзве заўвагі ў якасці стымула для будучых даследчыкаў у гэтай сферы, толькі як пастулат, што існуе безумоўная сувязь паміж любой электрападобнай энергіяй у цэле, і той энергіяй, што вылучаюць клеткі, якія перажываюць траўму. Можна пабудаваць тэорыю ў накірунку таго, што траўмавання клеткі наносілі потым траўму суседнім клеткам, разраджаючыся ў іх энергіяй накшталт электрычнай, і гэта прымусіла арганізм развіць спецыяльную клетку, якая б працавала як трубаправод для таго, каб “зліць” гэты балючы зарад. Гэтыя клетачныя трубаправоды, магчыма, сталі нейронамі¹ і такім чынам зарад лепш размяркоўваўся па цэле і памяншалася верагоднасць, што тое месца, куды папаў удар пры траўме, будзе выведзена са строю. Стварэнне гэтых трубаправодаў – нейронаў – магчыма, пачалося ад удараў па крайняй пярэдняй частцы цела (у накірунку руху арганізма). Гэта, верагодна, зрабіла чэрап месцам, дзе аказалася сабранай найвялікшая колькасць нейронаў. У чалавека, які ходзіць прама, большасць удараў прыходзілася на іншае месца, лоб, і такім чынам ён прыдбаў свае лобныя долі. А магчыма, гэта і не так. Гэта проста тэорыя, у падтрымку якой існуе толькі невялікая колькасць навукова значных фактаў. І эксперыментальнай праверкі яе не праводзілася зусім.

1. нейроны: галоўныя адзінкі, што складаюць нервы. Яны складаюцца з целаў клетак з ніцпадобнымі часткамі, па якіх сігналы ідуць ад клетак і да іх.

Наступнае, аднак, павінна быць прапанавана як тэорыя адносна структуры. Клетка – адзін з базавых будаўнічых блокаў цела. Здаецца, што клеткі, для таго каб лепей выжываць, аб'ядноўваліся ў калоніі, галоўным інтарэсам якіх, у сваю чаргу, было выжыванне. І калоніі развіваліся ці збіраліся разам, пераўтвараючыся ў зборышчы, якія потым станавіліся арганізмамі, і адзінаю іх мэтай таксама было выжыванне. А арганізмы развівалі розум, каб каардынаваць мышцы і вырашаць праблемы выжывання. Гэта, зноў жа, усё роўна тэорыя, і нават калі гэта і быў той шлях разважанняў, які прывёў да стварэння Дыянетыкі, усё гэта можа быць зусім памылкавым. Гэта працуе. Гэта можна выключыць з Дыянетыкі, і Дыянетыка застаецца навукай і будзе працаваць. Ідэя аб электронным мозгу ўсяго толькі карысная для Дыянетыкі, але не жыццёва важная, і яе таксама можна адкінуць – Дыянетыка ўсё роўна ўтрымаецца. Навука мяняецца да таго моманту, пакуль мяняецца заключаная ўнутры яе тэорыя. Дыянетыка ўяўляе сабою інструмент, з дапамогаю якога мы можам распачаць даследаванні неабсяжнага маштабу. Дыянетыка, у той форме, у якой яна існуе, працуе, і працуе заўсёды і без выключэнняў. Прычыны, па якіх яна працуе, несумненна, будуць пераасэнсоўвацца і мяняцца ў тым-сім, ёй на карысць – калі гэта не будзе так, непакісная вера аўтара ў сённяшняе і будучыя пакаленні вучоных не апраўдаецца.

Чаму мы гаворым пра клеткі, высветліцца па меры нашага руху наперад. Мы ведаем, што ідэі мінулага аб структуры няправільныя, і прычына, чаму мы гэта ведаем, у тым, што яны не працуюць у дачыненні да функцыі. Усе нашы факты – функцыянальныя, і гэта навуковыя факты, якія падтрымліваюцца лабараторнымі сведчаннямі цалкам і поўнасцю. Функцыя папярэднічае структуры. Матэматычныя ўраўненні Джэймса Клерка Максвэла² былі пастуляванымі, і электрычнасць ужывалася шырока і з карысцюзадоўга да таго, як у некага з'явілася больш-менш рэальнае ўяўленне аб будове атама. Функцыя заўсёды ідзе перад структураю. Здзіўляючую адсут-

2. Джэймс Клерк Максвэл: (1831 – 1879) шатландскі фізік, якому належыць тэорыя аб тым, што электрычнасць і святло па сваёй фундаментальнай прыродзе – адно і тое ж.

насць прагрэсаў ў галіне чалавечага розуму за апошнія тысячагоддзі часткова можна аднесці на кошт таго, што “орган мыслення” знаходзіўся ў сферы дзейнасці медыцыны, якая была і яшчэ доўга, магчыма, застанецца майстэрствам, а не навукаю. Павінна з’явіцца фундаментальная філасофія, што тлумачыць жыццё, перад тым як гэта майстэрства здолее ў якой-небудзь значнай ступені рушыць наперад.

Напрыклад, тое, якія здольнасці ёсць у клеткі, было вывучана толькі ў нязначнай ступені. Пэўная праца ў гэтым накірунку была праведзена ў апошнія гады, але адсутнічала фундаментальная філасофія. За клеткаю назіралі, але яе паводзіны не прадказвалі.

Даследаванні клетак чалавека ў большасці праводзіліся на мёртвай тканцы. Але ў мёртвай тканцы адсутнічае непазнаная якасць, важная якасць – жыццё.

У Дыянетыцы, на ўзроўні лабараторных назіранняў, мы адкрылі, шмат у чым сабе на вялікае здзіўленне, што клеткі відавочна, нейкім яшчэ незразумелым чынам, надзелены свядомасцю. Калі толькі не прымаць у якасці пастулата, што чалавечая душа ўсяляецца ў сперматазоід і яйцаклетку ў момант зачачця, існуюць рэчы, якія нельга патлумачыць інакш, як толькі прыняўшы, што гэтыя клеткі з’яўляюцца ў пэўнай ступені свядомымі. Калі ўваходзіш у новую галіну з пастулатамі, якія працуюць ва ўсіх кірунках – а фундаментальная філасофія выжывання падобная лощману, які вядзе нас далей і далей, у новыя і новыя сферы, растлумачваючы і прадказваючы з’явы на кожным кроку, – непазбежна тое, што з’явіцца інфармацыя, якая не будзе ў згодзе са старой тэорыяй. Калі гэтая інфармацыя такая ж навуковая, як назіранне, што яблык, выпушчаны з вышыні пры звычайных умовах на Зямлі, падае, дык нічога не застаецца, як толькі прыняць яе. Адмова ад старых тэорый можа сапраўды пашкодзіць дарагім сэрцу перакананням і чыейсці настальгічнай любові да традыцый старой школы, але факт ёсць факт.

Клеткі, як мыслячыя адзінкі, відавочна могуць самі уплываць на цела, як на мыслячую адзінку і арганізм. Нам не патрэбна разблытваць гэтую структурную праблему, каб вырашыць справу з нашымі функцыянальнымі пастулатамі. Клеткі відавочна захоўваюць інграмы балючых інцыдэнтаў. У рэшце рэшт, гэта

менавіта яны атрымліваюць траўмы. І, відавочна, яны захоўваюць за сабою паўнамоцтвы пакараць аналайзер кожны раз, калі ён іх падводзіць. Здаецца, што гісторыя інграмы – гэта гісторыя пра тое, як змагалася войска са сваім генералам кожны раз, калі частка войска ў генерала гінула. Чым менш генералу шанцуе на тое, каб захаваць свае войска ў цэласці, тым больш улады прысвойваюць войскі. Клеткі відавочна падштурхоўвалі мозг да эвалюцыі ў накірунку больш высокага ўзроўню свядомасці. Боль паварочваў гэты працэс у адваротны бок, як быццам бы клеткі шкадавалі, што яны аддалі столькі ўлады ў рукі цэнтральнага камандавання.

Цалкам магчыма, што рэактыўны розум – гэта супольны клетачны інтэлект. Няма неабходнасці прымаць, што гэта так, але гэта структурная тэорыя, якой зручна карыстацца ў адсутнасць усялякай рэальнай працы, праведзенай у накірунку вывучэння структуры. Рэактыўны інграмны банк можа ўяўляць сабою матэрыял, што захоўваецца ў саміх клетках. Няважна, верагодным ці неверагодным здаецца гэта зараз. Нешта трэба сказаць пра гэта, каб даць нейкую зачэпку для розуму на прадмет таго, што адбываецца на працягу момантаў “непрытомнасці”.

Навуковым фактам, назіраным і правераемым, з’яўляецца тое, што арганізм пры фізічным болю дазваляе, каб аналайзер апынуўся адключаным, тады ад асабістага ўсведамлення “я – адзіны арганізм”, мала што застаецца, ці не застаецца нічога. Арганізм робіць так ці для таго, каб абараніць аналайзер, ці для таго, каб адабраць у яго ўладу, лічачы, што інграма – гэта найлепшае ў выпадку надзвычайнай сітуацыі, з чым, дарэчы, аналайзер, як сведчаць назіранні, не пагаджаецца.

Кожны наяўны перцэпт, у тым ліку фізічны боль, запісваецца на працягу гэтых неаналітычных момантаў. Як толькі прысутнічае боль – фізічны боль – аналайзер у малай ці вялікай ступені адключаецца. Калі боль працягваецца толькі імгненне, усё роўна на імгненне дзеянне аналітычнага розуму памяншаецца. Гэта можна давесці вельмі лёгка – проста паспрабуйце ўспомніць апошні момант, калі вы атрымалі сур’ёзнае пашкоджанне, і паглядзіце, ці ёсць у гэтым успаміне прагал працягласцю хаця б у імгненне. Засынанне пад анестэзіяй і абуджэнне праз некаторы

час – гэта больш складаны від адключэння аналайзера, бо ў ім прысутнічае фізічны боль, але першапачаткова ён выклікаецца атрутаю (а кожны анестэтык – гэта, з тэхнічнага пункту гледжання, атрута). Акрамя таго, існуе стан удушша, як пры ўтапленні, і гэта перыяд адключэння аналайзера ў большай ці меншай ступені. Існуе таксама стан, выкліканы адлівам крыві, па той ці іншай прычыне, ад месца ці месцаў арганізма, у якіх засяроджана аналітычная сіла – дзе б гэтыя месцы ні знаходзіліся – і гэта зноў жа выклікае большую ці меншую ступень аналітычнага адключэння. Гэта такія інцыдэнты, як шок (пры якім кроў імкнецца збірацца ў цэнтры цела), страта крыві пад час хірургічнай аперацыі, траўмы, ці ад анеміі,³ і перакрыццё артэрыі, што праходзяць праз горла. Натуральны сон выклікае зніжэнне аналітычнай дзейнасці, але яно на самой справе не вельмі глыбокае ці сур’ёзнае; з дапамогаю дыягностычнай тэрапіі можна лёгка аднавіць усё, што здарылася на працягу сна.

Можна зараз заўважыць, што існуе некалькі шляхоў адключэння аналітычнай сілы. І можна заўважыць, што яна можа змяншацца ў большай ці меншай ступені. Калі чалавек апальвае сабе палец цыгарэтаю, гэта невялікі момант болю і невялікае змяншэнне аналітычнай сілы. Калі чалавеку робяць аперацыю, працягласць болю можа вымярацца гадзінамі і ступень адключэння, магчыма, будзе найвышэйшай. Працягласць і ступень зніжэння аналітычнай сілы – розныя рэчы, яны звязаныя паміж сабою, але зусім непадобныя. Гэта не так ужо і важна, але гэта згадваецца.

Мы бачым, дачытаўшы кнігу па Дыягностыцы да гэтага месца, што прыцып спектра быў дагэтуль даволі карысны для нас. І можна заўважыць, што ступень змяншэння аналітычнай сілы можна апісаць тым жа чынам, як і патэнцыял выжывання. Яна можа змяншацца ў вельмі, вельмі малой, ці ў велізарнейшай ступені. Калі вярнуцца і паглядзець на дыяпазон патэнцыялу выжывання, можна пабачыць, што з самага нізу знаходзіцца смерць, а на самым версе – неўміручасць. Існуе “бясконцае” выжыванне. Можа ці не можа існаваць бясконцая аналітычная

3. анемія: недахоп у крыві рэчыва, што пераносіць кісларод, што вядзе да бледнасці, агульнай слабасці і г.д.

сіла, гэта пытанне са сферы містыцызму. Але тое, што існуе несумненна сувязь паміж тонам чалавека і ступенню адключэння аналайзера – гэта навуковы факт. Разгледзьце гэта такім чынам: калі чалавек здаровы, шчаслівы і поўны энтузіязму, аналітычную сілу можна лічыць высокай (зоны 3 і 4). Калі чалавек знаходзіцца пад коламі грузавіка, “непрытомны” і ў агоніі, яго аналітычная сіла, як можна лічыць, знаходзіцца ў зоне 0. Зніжаецца адно – зніжаецца і другое. З гэтага можна вывесці больш інфармацыі, чым падаецца на першы погляд. Гэта вельмі важныя адносіны.

У склад інграмы ўваходзяць усе перцэпты. Два з іх – гэта фізічны боль і балючая эмоцыя. Трэцяе – гэта арганічнае адчуванне, інакш кажучы, стан арганізму ў момант інграмы. А як адчуваў сябе арганізм, калі атрымліваў інграму? Прысутнічала большая ці меншая “непрытомнасць”. Гэта азначае, што было арганічнае адчуванне зменшанай аналітычнай сілы, бо аналітычная сіла паходзіць, відавочна, з органа ці органаў у целе. Калі інграма актывізавалася зноў пад уздзеяннем рэстимулятара ці рэстимулятараў – інакш кажучы, калі чалавек, які мае інграму, атрымлівае нешта ў сваім асяроддзі, што падобнае да ўспрыманняў у інграме, – інграма запускае ў дзеянне да большай ці меншай ступені ўсё, што ў ёй утрымліваецца, усе яе перцэпты, нахшталт вадаправодных кранаў і тых жа слоў.

Рэстимуляцыя можа быць большай ці меншай. Інграму можна запусціць у дзеянне толькі крыху, з дапамогаю рэстимулятараў у асяроддзі чалавека, ці яна, у прысутнасць вялікай колькасці рэстимулятараў і пры ўжо аслабленым целе, можа праявіць сябе ў поўную сілу (аб чым гаворыцца далей). Аднак, рэстимуляваная інграма злёгка ці моцна, усё, што яна ўтрымлівае, пачынае дзейнічаць тым ці іншым чынам.

Існуе толькі адзіная агульная аснова усіх інграм, толькі адно, што ёсць у кожнай інграме, якая б яна ні была. Кожная з іх утрымлівае звестку аб тым, што аналайзер больш ці менш адключаны. У кожнай інграме ёсць гэтая звестка аб адключэнні. Таму кожны раз, калі інграма рэстимуляваная, *нават калі цела не адчувае фізічнага болю*, некаторая колькасць аналітычнай сілы адключаецца; орган ці органы, якія з’яўляюцца аналайзерам, да

некаторай ступені выключваюцца з ланцуга пры дапамозе засцерагальнікаў.

Гэта вельмі важна для разумення механізму аберацыі. Гэта навуковы факт, які можна давесці, і які нязменна пацвярджаецца. Гэта адбываецца заўсёды: калі чалавек атрымлівае інграму, аналайзер адключаецца намаганнямі фізічнага болю і эмоцыі; калі інграма рэстимулявана, аналайзер адключаецца, бо гэта з'яўляецца часткай каманд інграмы. На самой справе гэта ў вялікай ступені адбываецца даволі механічна. Інграма рэстимулявана – частка аналітычнай сілы адключаецца. Гэта так жа непазбежна, як уключэнне і выключэнне электрычнай лампачкі. Пацягніце за шнур, і святло выключаецца. Аслабленне аналайзера не настолькі рэзкае – існуюць адценні святла – але да такой жа ступені механічнае.

Дайце чалавеку падыхаць эфірам і прычыніце яму боль у грудзях. Ён атрымаў інграму, бо аналітычная сіла была адключаная, па-першае, эфірам, а па-другое, болем у грудзях. Калі ён знаходзіўся на аперацыйным стале, рэактыўны розум запісваў бразганне інструментаў, усё, што было сказана, усе гукі і пахі. Давайце дапусцім, што медсястра трымала яго за ступню, каб ён не штурхаўся. Гэта і ёсць інграма.

Інграма ўключыцца ў будучым пад уздзеяннем чагосьці, нейкага падобнага інцыдэнта. Пасля гэтага, калі ён пачуе бразганне, падобнае да бразгання інструментаў, ён будзе ў большай ці меншай ступені нервавацца. Калі ён зверне ўвагу на тое, што ў гэтую хвіліну адбываецца з яго целам, ён можа заўважыць, што адчувае, як быццам бы яго злёгка трымаюць за ступню. Але малаверагодна, што ён зверне хаця б якую ўвагу на ступню, бо калі б ён меў магчымасць звярнуць на нешта ўвагу, ён бы заўважыў, што адчувае да той ці іншай ступені боль у грудзях. Аднак яго аналітычныя здольнасці крыху адключыліся. Як у ступні было адчуванне, што за яе трымаюць, гэтаксама ж і аналайзер меў у гэты момант ідэю таго, што ён адключаны эфірам і болем. Рэстимулятар (бразганне) імкнуўся прывесці ўсю інграму да невялікай ступені ўдзеянне, а часткаю каманд інграмы з'яўляецца зніжаная аналітычная сіла.

Гэта дакладна тое, што называецца “кнопкаю”. Калі б чалавек ведаў галоўныя рэстимулятары іншага чалавека (словы, тоны галасоў, музыку, усё што хочаце – тое, што падшыта ў банку рэактыўнага розуму як часткі інграм), ён мог бы амаль цалкам адключыць аналітычную сілу таго чалавека, сапраўды прывесці яго ў непрытомны стан.

Мы ўсе ведаем людзей, якія прымушаюць нас адчуваць сябе дурнымі. Гэтаму могуць быць дзве прычыны, але абедзве паходзяць з інграм, і адною з іх з’яўляецца той факт, што, незалежна ад таго, якая інграма была рэстимуляваная, частка аналітычнай сілы адключаецца.

Інграмы могуць, калі асяродзе застаецца нязменным, знаходзіцца ў хранічнай рэстимуляцыі! Гэта азначае хранічнае частковае адключэнне аналітычнай сілы. Адраджэнне інтэлекту ў кліра і рост яго інтэлекту да такіх фантастычных вышынь адбываецца часткова дзякуючы таму, што больш не дзейнічаюць слоўныя каманды ў інграмах, якія пераконвалі яго, што ён дурны, але ў большасці дзякуючы таму, што настаў канец гэтаму стану хранічнай адключанасці.

Гэта не тэорыя. Гэта навуковы факт. Ён строга правераны эксперыментальна. Інграма ўтрымлівае перцэпт адключанага аналізера; калі яна рэстимуляваная, інграма зноў надае гэтай інфармацыі сілу да некаторай ступені.

Такім чынам, інграмы, паколькі іх атрымліваюць у “непрытомным” стане, выклікаюць частковую “непрытомнасць” кожны раз, калі яны рэстимуляваныя. Чалавек, у якога ёсць інграма (кожны абераваны чалавек), не мае патрэбы ў атрыманні новага фізічнага болю для таго, каб з ім адбыўся новы момант частковай “непрытомнасці”. Пачуццё “адурманенасці”, “санлівасці” ці “тупасці” – гэта да нейкай ступені вынік часткова адключанага аналізера. “Нервавацца”, лютаваць ці быць спалоханым таксама азначае частковае перакрыццё аналітычнай сілы.

Гіпнатызёр мае “поспех” там, дзе ён яго мае, бо ён можа, кажучы людзям пра “сон”, прывесці ў рэстимуляцыю нейкую

4. адурманенасць: пачуццё стомленасці, санлівасці, затуманенасці (як пад уздзеяннем наркотыкаў).

інграму, што ўтрымлівае слова “спаць” і адключэнне аналітычнай сілы. Гэта адна з прычын, па якой гіпнатызм “працуе”.

З другога боку, цэлае грамадства схільнае ў большай ці меншай ступені да аналітычнага адключэння за кошт рэстимуляцыі інграм.

Колькасць інграм у рэактыўным банку чалавека можа, аднак, і не вызначаць тое, да якой ступені зніжаецца яго аналітычная сіла. Чалавек можа мець інграмы, і яны могуць не быць уключаныя. А калі б яны былі ўключаныя, ён можа не знаходзіцца ў асяроддзі, што ўтрымлівае не надта вялікую колькасць рэстимулятараў. У такіх умовах ён можа знаходзіцца ў дастаткова высокай зоне патэнцыялу выжывання, негледзячы на тое, што ў яго велізарная колькасць інграм. І да таго ж ён мог у пэўнай невялікай ступені дапамагчы сабе самаадукацыяй, у дадатак да гэтых інграм.

Але чалавек, які мае ўключаныя інграмы і сапраўды жыве ў месцы з вялікай колькасцю рэстимулятараў, адчувае рэстимуляцыю і аналітычнае адключэнне ў неверагоднай ступені. Гэта нармальнае сітуацыя. Калі ў чалавека шмат інграм, і яны ўключаныя, і ён жыве сярод вялікай колькасці рэстимулятараў, яго стан можа мяняцца ад нармальнага да вар’яцкага. І на працягу аднаго дня – як у выпадку з мужчынай, у якога бываюць моманты лютасці, ці жанчынаю, што часам упадае ў апатыю, – стан чалавека можа мяняцца ад нормы да вар’яцтва і зноў да нормы. Мы ўжываем тут слова вар’яцтва, каб пазначыць поўную нерацыянальнасць. Такім чынам, існуе часовае ці хранічнае вар’яцтва.

Суд, у якім слухаецца сумная справа аб тым, каб прызнаць чалавека душэўна здаровым ці вар’ятам пасля таго, як гэты чалавек некага забіў, сам па сабе з’яўляецца нерацыянальнасцю. Канешне ж, гэты чалавек быў вар’ятам у *той момант, калі ён забіваў*. А суд пытаецца зараз, ці з’яўляецца ён *хранічным* вар’ятам. Гэта мае мала дачынення да справы. Калі чалавек у дастатковай ступені стаў вар’ятам, каб забіць аднойчы, ён у будучым стане ў дастатковай ступені вар’ятам, каб забіць зноў. Акрамя таго, “хранічны” азначае ці хранічны цыкл, ці пастаянны стан. Закон сцвярджае, што душэўнае здароўе – гэта “здольнасць адрозніваць правільнае ад няправільнага”. Калі чалавек

знаходзіцца пад уздзеяннем механізма, які дазваляе яму быць у адну хвіліну рацыянальным, а ў наступную – рэстимуляваным (а гэта так для ўсіх людзей), дык нікога ў грамадстве, калі ён не клір, нельга лічыць здольным заўсёды адрозніваць правільнае ад няправільнага. Гэта зусім не залежыць ад таго, што закон мае на ўвазе пад правільным, а што – пад няправільным.

Гэта прыклад кривой накшталт “амерыканскіх горак”, што вызначае стан душэўнага здароўя абераванага чалавека. Усе абераваныя людзі маюць інграмы (звычайная колькасць якіх, верагодна, складае сотні на аднаго чалавека). Аналітычна людзі маюць вялікую прастору для выбару, і яны могуць мець справу нават з філасофскімі паняццямі “правільнасці” і “няправільнасці”. Але ў абераваных людзей інграмны банк заўсёды схільны да рэстимуляцыі. Абераваны чалавек, што ў аўторак з’яўляецца “верхам душэўнага здароўя”, можа стаць у сераду забойцаю, калі ўзнікне дакладна такая сітуацыя, якая запусціць у дзеянне адпаведную інграму. Клір не зусім прадказальны ў кожнай канкрэтнай сітуацыі – такі шырокі выбар ён мае. Але абераваны чалавек знаходзіцца за межамі якой бы то ні было прадказальнасці па наступных прычынах: (1) якія інграмы мае абераваны чалавек у сваім рэактыўным банку, не ведае ніхто, у тым ліку ён сам; (2) якая сітуацыя якія рэстимулятары будзе ўтрымліваць, гэта справа выпадку; (3) якую здольнасць да выбару ён будзе мець на рэактыўным узроўні з улікам фактараў у інграмах, гэтага вызначыць нельга.

Разнастайнасць паводзінаў, якія можа праяўляць чалавек у выніку дзеяння гэтых фундаментальных механізмаў, такая вялікая, што не здаецца дзіўным, чаму некаторыя філасофіі лічылі чалавека даволі безнадзейным выпадкам.

Можна тэарэтычна дапусціць, што клеткі, калі інграмны банк захоўваецца на клетачным узроўні, застрахаваліся ад таго, каб аналізер не быў надта рызыкаўным у гэтых жыццёвых справах, дзе на кожным кроку вырашаецца пытанне “жыццё ці смерць?” Таму яны, як можна лічыць, зрабілі копіі ўсёй інфармацыі, што ўтрымлівалася ў кожным моманце фізічнага болю, і эмоцыі, што прывяла да “непрытомнасці” ці ўтрымлівалася ў ёй. Потым, калі любая інфармацыя, падобная да гэтай, з’яўлялася ў асяроддзі, яны

маглі насцярожыцца і, калі ў полі зроку з'яўлялася вялікая колькасць рэстимулятараў, – адключыць аналайзер і працягваць дзейнічаць на аснове рэакцыі. У гэтым ёсць прымітыўны фактар бяспекі. Відавочна, калі арганізм выжыў на працягу аднаго перыяду “непрытомнасці”, клеткі маглі зрабіць выснову, што прымяненне гэтай інфармацыі і гэтых дзеянняў пры абставінах, якія пагражаюць стаць падобнымі тым, што былі ў першым выпадку, яшчэ аднойчы прывядзе да выжывання. Што падыходзіла дзеду, падыходзіла і мне. Што падыходзіла для аўтобуснай аварыі, падыходзіла і ў звычайнай аўтобуснай паездцы.

Гэткае прыдуркаватае “мысленне” тыповае для рэактыўнага розуму. Гэта менавіта той тып мыслення, які ён ужывае. Ён уяўляе сабою верх кансерватызму. Ён не заўважае галоўнага і ўпускае важную інфармацыю на кожным кроку, ён перагружае цела болем, ён уяўляе сабою вадаварот, поўны хаосу. Калі б было толькі па адной інграме на кожную сітуацыю, можа, гэтак бы яшчэ і абышлося. Але можа быць дзесяць інграм, якія ўтрымліваюць падобную інфармацыю (інграмны локавы ланцуг⁵) і ўсё ж гэтая інфармацыя можа быць настолькі супярэчлівай, што, калі з'яўляецца новая надзвычайная сітуацыя, якая ўтрымлівае рэстимулятары гэтага ланцуга, немагчыма прапанаваць ніводнага належнага ўзору паводзін з мінулага, каб прытрымлівацца яго.

Відавочна, што невядомы фактар – гэта мова. Клеткі, калі праблема ў клетках (нагадаем, што гэтая частка тэксту – тэорыя, заснаваная на дадзеных і прапанаваная ў якасці намагання патлумачыць, што адбываецца, а тэорыю можна змяніць, і навуковая карыснасць фактаў пры гэтым не зменіцца), верагодна, не вельмі добра разумеюць мовы. Калі б яны іх разумелі, яны б не выпрацавалі падобныя “рашэнні праблем”.

Разгледзім у якасці прыкладу дзве інграмы на тэму бейсбольных біт. У першай чалавека ўдараюць па галаве, ён траціць прытомнасць, і нехта крычыць: “Бяжы! Бяжы! Бяжы!” У другой чалавек траціць прытомнасць ад удару бітаю ў тым жа асяроддзі, і нехта крычыць: “Заставайся тут! Ты ў бяспецы!” І што ж ён робіць, калі чуе ўдар бейсбольнаю бітаю, адчувае яе пах, бачыць

5. ланцуг: серыя інцыдэнтаў падобнага тыпу ці на падобную тэму.

яе, ці чуе гэтыя словы? Бяжыць ці застаецца на месцы? У выпадку кожнага з дзеянняў ён атрымлівае амаль аднолькавы боль. Гэта тое, што завецца канфліктам. Гэта трывога. І трывога можа стаць сапраўды вельмі вострай чыста на механічным узроўні, калі чалавек мае дзевяноста інграм, што цягнуць яго на поўнач, і восемдзесяць дзевяць, што цягнуць яго на поўдзень. Дык на поўнач ці поўдзень ён пойдзе? Ці ён атрымае “нервовы зрыў”?

Узровень геніяльнасці рэактыўнага розуму прыблізна такі ж, як у грамафона. Іголку ставяць на запіс, і запіс іграе. Рэактыўны розум проста ставіць іголку на запіс. Калі ён спрабуе выбраць некалькі запісаў і сыграць іх усе адначасова, здараецца тое, аб чым казалі вышэй.

Ці то наўмысна пабудаваўшы ўсё такім чынам, ці то дзякуючы нешчасліваму здарэнню пры распрацоўцы, ці то дзякуючы таму, што эвалюцыя пайшла ў гэтым месцы абходным шляхам, – і паранейшаму будзеца стары, непатрэбны орган – клеткі здолелі схаваць інграмны банк даволі добра. Калі чалавек у прытомнасці, працуе яго аналітычны розум. Калі ён “непрытомны”, яго аналітычны розум няздольны сачыць за той інфармацыяй, што прыходзіць, і гэтую інфармацыю нельга знайсці ў тым месцы, якое мы па аналогіі называем стандартнымі банкамі. Такім чынам, усё, што прыходзіць у гэты момант, праходзіць міма свядомасці. А калі так здарылася, свядомасць не можа (без дыянетычнага працэсу) ажыццявіць рыкол гэтага, таму што для рыколу не існуе канала.

Інграма з’яўляецца, калі свядомасць адсутнічае. Пасля гэтага яна дзейнічае непасрэдна на арганізм. Толькі пасля дыянетычнай тэрапіі можа аналайзер авалодаць гэтай інфармацыяй (і выдаленне яе зусім не залежыць ад таго, ці ўступіць аналайзер з ёю ў кантакт, негледзячы на старое меркаванне аб тым, што “усведамленне” нечага вылучвае гэта: “усведаміце” інграму, і вы хутка апынецца ў бядзе, калі няма дыянетычнай тэхнікі). Інграму атрымлівае сукупнасць клетак. Рэактыўны розум можа быць найніжэйшым узроўнем аналітычнай сілы, але гэта не ўплывае на той навуковы факт, што інграма дзейнічае так, як быццам бы яна была ўпаяным злучэннем паміж рэгулятарам жыццёвых функцый і каардынацыяй арганізма, і ўзроўнем асновы самога аналітычнага

розуму. Калі мы кажам “упаянае”, мы маем на ўвазе “пастаяннае злучэнне”. Уключэнне – гэта далучэнне інграмы ў якасці часткі дзейнай механікі цела. Працэс аналітычнага мыслення не падключаны ў ланцуг пастаянна, а можа быць падключаны ці адключаны па жаданню аналайзера. Гэта не так ў дачыненні да інграмы, адсюль тэрмін “упаяны”.

Аналітычны розум закладае засвоеную мадэль паводзін; гэтая засвоеная мадэль паводзін будзе працаваць на раздражняльна-адказнай аснове гладка і добра там і тады, дзе яна прынесе максімум добра для арганізма. Інграма – гэта засвоеная мадэль паводзін, у поўным камплекце, “пастаянна” (у адсутнасць дыягностычнай тэрапіі) падключаная ў ланцуг, і яна прыходзіць у дзеянне падобна засвоенай мадэлі паводзін, толькі без ніякай згоды з боку аналайзера.

Аналітычны розум, які знаходзіцца ў некаторых адносінах (такіх, як зменшаная аналітычная сіла і гіпнатычнае ўнушэнне ў інграме) пад уздзеяннем інграмы, няздольны адкрыць сапраўдную прычыну паводзінаў арганізма. Таму ён выдумляе нейкую прычыну, бо ягоны абавязак – забяспечыць, каб арганізм заўсёды меў рацыю. Як і той малады чалавек, які здымаў свой пінжак, выдаваў шэраг бязглуздых тлумачэнняў наконт таго, навошта ён яго здымае, гэтаксама ж і аналітычны розум, – заўважаючы, што цела займаецца нерацыянальнымі дзеяннямі, у тым ліку і гаворыць нешта, і што гэтаму, здаецца, няма тлумачэння – апраўдвае гэтыя дзеянні. Інграма можа дыктаваць усе разнастайныя працэсы, уласцівыя жыццю; яна можа дыктаваць перакананні, меркаванні, працэсы мыслення ці іх адсутнасць, і дзеянні любога кшталту, і можа ўсталёўваць на дзіва складаныя, гэтаксама ж як і на дзіва бязглуздыя станы арганізма. І аналітычны розум вымушаны, у святле нерацыянальных паводзінаў ці нерацыянальнага пераканання, апраўдваць дзеянні арганізма і станы, у якіх ён знаходзіцца, а таксама свае ўласныя здзіўныя промахі. Гэта апраўдальнае мысленне.

Такім чынам, існуе тры тыпы мыслення, на якія здольны арганізм: (а) аналітычнае мысленне, якое з’яўляецца рацыянальным, з улікам таго, што засвоіў чалавек пры навучанні, і ягонага пункту гледжання; (б) апраўдальнае мысленне, спроба аналітыч-

нага розуму патлумачыць рэакцыі; і (с) рэактыўнае мысленне, якое цалкам заснавана на тым, што ўсё ў інграме раўняецца ўсяму ў інграме, раўняецца ўсім рэстымулятарам у асяроддзі і ўсяму, што звязана з гэтымі рэстымулятарамі.

Мы ўсе бачылі, як нехта робіць промах і потым выдае тлумачэнне таго, чаму ён яго зрабіў. Гэта апраўдальнае мысленне. Промах быў зроблены інграмай, калі толькі ён не быў заснаваны на інфармацыі, атрыманай пры навучанні, ці на пункце гледжання. Аналітычны розум потым быў павінен апраўдваць гэты промах, каб зацвердзіць правільнасць дзеянняў цела і сваіх разлікаў.

Існуюць таксама яшчэ дзве праявы, якія могуць быць выкліканы інграмамі. Адно з іх – *драматызацыя*, другое – *вэйланс*.⁶

Вы бачылі часам дзіця ў момант ягонай гнеўнай тырады, выбуху злосці? Вы бачылі нейкага чалавека, увесь учынак якога прасягнуты лютасцю? Вы бачылі людзей, што ўчыняюць цэлы шэраг нерацыянальных дзеянняў? Гэта драматызацыі. Яны ўзнікаюць, калі інграма грунтоўна рэстымуляваная, настолькі грунтоўна, што яе ўпаяная частка бярэ ўладу над арганізмам. Яна можа ўключыцца ў дзеянне злёгка ці поўнасцю, інакш кажучы, існуюць ступені драматызацыі. Калі яна ва ўсёй красе, інграма разыгрываецца даслоўна, і чалавек падобны да акцёра, што іграе сваю прадыктаваную ролю, як марыянетка. Чалавек можа атрымаць новыя інграмы, і гэта прымусіць старыя адысці на другі план па важнасці. (Комплекс пакаранняў, што існуе ў грамадстве, адкрыта скіраваны на “анты-інграмную адукацыю”.)

Драматызацыя – гэта выжывальныя паводзіны (згодна з тым прыдуркаватым тыпам мыслення, што характэрны для рэактыўнага розуму), заснаваныя на дапушчэнні: арганізм, знаходзячыся ў “падобнай” сітуацыі, перажыў яе таму, што прысутнічалі гэтыя дзеянні.

Жанчына, якую павалілі ўдарам на падлогу і білі нагамі, будзе драматызаваць сваю інграму, магчыма, робячы і кажучы дакладна

6. вэйланс: асоба. Тэрмін ужываецца, каб пазначыць запазычанне асобы іншага чалавека. Вэйланс – гэта замена самому сабе, якую чалавек прымае пасля таго, як ён страціў упэўненасць у сябе. Прэклір “у вэйлансе свайго бацькі” будзе дзейнічаць так, як быццам бы ён – бацька.

тое ж, што рабілі і казалі ёй. Яе ахвярай можа быць яе дзіця ці іншая жанчына. Гэта таксама мог бы быць ці быў бы чалавек, які даў ёй гэтую інграму, калі б у яе хапала сілы ўзяць верх над ім. Толькі тое, што ў яе ёсць гэтая інграма, не азначае, што яна будзе яе выкарыстоўваць. Яна можа мець сотню іншых інграм, каб выкарыстоўваць іх. Але калі яна драматызуе інграму, гэта адбываецца так, як быццам бы інграма, будучы ўпаянай, брала ўладу над марыянеткай. Жанчына можа накіраваць столькі аналітычнай сілы, колькі ў яе застаецца, на тое, каб змяніць шаблон. Такім чынам, яна можа ўтварыць падобную ці ідэнтычную зместу інграмы драматызацыю.

Гэты аспект драматызацыі ёсць выжыванне выключна па прынцыпу “кіпцюроў і іклаў”. Гэта тое, што прымусіла назіральнікаў лічыць, што “кіпцюры і іклы” – гэта асноўнае правіла.

Вось з’явілася інграма, у абход рацыянальнасці і стандартных банкаў памяці. Зараз яна ў арганізме, але арганізм на свядомым узроўні пра гэта не ведае. Яна ўключаецца ў працэсе жыцця, калі арганізм знаходзіцца на свядомым узроўні. Потым яна можа драматызавацца. І яна далёка не “мякчэе” ад большай колькасці ўжыванняў: чым больш драматызуюць інграму, тым больш цвёрда яна замацоўваецца ў ланцугах цела. Мышцы, нервы – усё павінна падпарадкоўвацца.

Гэта выжыванне па прынцыпу “кіпцюроў і іклаў”. Клеткі дзейнічалі напэўна. І тут мы пераходзім да паняцця “вэйланс”. “*Valens*” азначае па латыні “магутны”. Гэта добры тэрмін, таму што ён уяўляе сабою другую палову ад “ambivalent” (магутнасць у двух накірунках) і яго можна знайсці ў кожным добрым слоўніку англійскай мовы. Гэта добры тэрмін, таму што ён апісвае (хаця слоўнік і не меў гэтага на ўвазе) намер арганізма пад час драматызацыі інграмы. “Мультивэйлансны”, пэўна ж, азначае “многа магутных”. Гэта паняцце, хутчэй за ўсё, ахоплівае феномены расшчаплення асобы, дзіўныя адрозненні асобы адных і тых жа людзей спачатку ў адной, а пасля ў іншай сітуацыі. Вэйланс у Дыянетыцы азначае асобу чалавека, які з’яўляецца адной з дзеючых асоб у інграме.

7. ambivalent: (чытаецца “эмбівэйлэнт”) англійскае слова, што азначае “супярэчлівы, супрацьлеглы”.

У выпадку з жанчынай, якая ад удару страціла прытомнасць, і якую білі нагамі, у інграме прысутнічалі два вэйлансы – яе і яе мужа. Калі б прысутнічаў яшчэ адзін чалавек (у выпадку, калі ён прымаў бы ўдзел нейкім чынам), інграма ўтрымлівала б тры вэйлансы: яе, яе мужа і трэцяга чалавека. У інграме, скажам, аўтобуснай аварыі, дзе размаўляюць ці дзейнічаюць дзесяць чалавек, “непрытомны” пад час аварыі чалавек будзе мець адзінаццаць вэйлансаў: свой уласны і дзесяць вэйлансаў тых, хто гаварыў ці дзейнічаў.

Але ў выпадку жанчыны, якую збіў яе муж, інграма ўтрымлівае толькі два вэйлансы. Хто перамог? Вось ён, закон “кіпцюроў і іклаў”, выжыванне ў такім выглядзе, якое яно ў інграмах. Хто перамог? Муж. Значыцца, драматызавацца будзе вэйланс мужа. Яна не перамагла. Яна атрымала пашкоджанні. Ага! Калі прысутнічаюць рэстимулятары, тое, што трэба рабіць – гэта быць пераможцай, мужам, гаварыць, як ён, казаць тое, што ён казаў, рабіць тое, што ён рабіў. Ён выжыў. “Будзь як ён!” – кажуць клеткі.

Такім чынам, калі ў жанчыны гэтая інграма будзе рэстимуляваная нейкім дзеяннем, скажам, з боку яе дзіцяці, яна драматызуе пераможны вэйланс. Яна збівае дзіця на падлогу і б’е яго нагамі, кажа яму, што ён прытворшчык, што ён нікчэмны, што ён заўсёды мяняе сваю думку.

Што б здарылася, калі б яна драматызавала сама сябе? Яна павінна была б упасці, пераварочваючы стул, страціць прытомнасць і палічыць, што яна прытворшчыца, нікчэмная і заўсёды мяняе сваю думку, і павінна была б таксама адчуць боль ад усіх удараў!

“Будзь сабою” – гэта парада, да якой рэактыўны розум глухі. Вось схема. Кожны раз, калі арганізм атрымлівае пакаранне ад жыцця, аналітычны розум, згодна рэактыўнаму розуму, памыліўся. Рэактыўны розум пасля гэтага адключае аналітычны розум прапарцыянальна колькасці наяўнай рэстимуляцыі (небяспекі) і прымушае цела рэагаваць так, як рабіў бы той чалавек, хто перамог у ранейшай, аднак падобнай, сітуацыі, дзе арганізму прычынілі шкоду.

А што здараецца, калі “грамадства” ці муж, ці нейкая знешняя сіла сказала жанчыне, якая драматызуе гэтую інграму, што яна павінна глядзець у твар рэальнасці? Гэта немагчыма. Рэальнасць – гэта азначае быць самой сабою, а яна сама атрымлівае пашкоджанні ў гэтай інграме. Што, калі нейкая знешняя сіла *ламае драматызацыю*? Іншымі словамі, калі грамадства супраць драматызацыі і не дазваляе ёй біць некага нагамі, лямантаваць і крычаць. Інграма па-ранейшаму ўпаяная. Рэактыўны розум прымушае яе быць пераможным вэйлансам. Зараз яна не можа ім быць. У якасці пакарання *рэактыўны розум*, па меры набліжэння яе да таго, каб быць самой сабою, набліжае ўмовы да тых, у якіх знаходзіўся ў інграме іншы вэйланс. У рэшце рэшт, гэты вэйланс не памёр. І ўключаецца боль ад удараў, і яна думае, што яна прытворшчыца, што яна нікчэмная, і што яна заўсёды мяняе сваю думку. Іншымі словамі, яна ў пройгрышным вэйлансе. Рэгулярнае ламанне драматызацыі зробіць чалавека хворым – гэта можна сцвярджаць так жа ўпэўнена, як тое, што бываюць змрочныя дні.

Чалавек накоплівае з інграмамі паўсотні вэйлансаў яшчэ да таго, як яму будзе дзесяць. Якія з і былі пераможнымі? Вы знойдзеце, што ён выкарыстоўвае іх кожны раз, калі якая-небудзь інграма рэстимулюецца. Множнасць асобы? Два чалавекі ў адным? Лепш сказаць, пяцьдзсят ці сто. У Дыянеціцы вы пабачыце, як вэйлансы ўключаюцца і выключаюцца ў чалавека, змяняючыся з хуткасцю, што ўразіла б і артыста-трансфарматара.⁸

Паназірайце за гэтымі складанасцямі паводзін людзей. Калі б нехта сабраўся вырашыць праблему аберацыі, складаючы каталог усяго, што ён назірае, і не ведаў бы крыніцу, што ляжыць у аснове гэтага, гэта б скончылася такой колькасцю асобных відаў вар’яцтва, неўрозаў, псіхозаў, кампульсій, рэпрэсій, навязлівых станаў і непаўнацэннасцяў, якая раўняецца колькасці словазлучэнняў у мове. Адкрыццё асноў пры дапамозе класіфікацыі ніколі не бывае добрым даследаваннем. І неабмежаваныя складанасці, што могуць узнікаць з інграм (а ў самых скрупулёзных, самыч

8. трансфарматар: фокуснік ці акцёр, які хутка і неаднаразова мяняе сваё аблічча пад час выступлення

старанна кантраляваных эксперыментах было адкрыта, што інграмы здольны паводзіць сябе менавіта такім чынам, як гэта апісана тут), складаюць увесь каталог абераваных чалавечых паводзін.

Існуе яшчэ некалькі фундаментальных рэчаў з таго, што робяць інграмы. Яны будуць асветлены пад уласнымі загаловамі: паразітныя контуры, эмацыянальны адбітак і псіхасаматычныя захворванні. З дапамогаю той невялікай колькасці асноў, што пералічана тут, праблема аберацыі можа быць вырашана. Гэтыя асновы простыя, але іх няведанне прывяло да ўсіх тых непрыемнасцей, што перажылі людзі і грамадствы. Клінікі для душэўна хворых, турмы для злачынцаў, арсеналы зброі, накопленыя нацыямі, і нават той пыл, што ўчора быў цывілізацыяй, – усё гэта існуе таму, што людзі не разумелі гэтых асноў.

Клеткі развіліся шляхам эвалюцыі ў арганізм, і ў працэсе эвалюцыі стварылі тое, што некалі было неабходна для розуму. Чалавек дарос цяпер да таго, каб стварыць сродак для пераадолення гэтага промаху эвалюцыі, які, як паказвае даследаванне кліраў, больш не патрэбны яму. Чалавек зараз у такой сітуацыі, што ён сам можа зрабіць штучны эвалюцыйны крок. Праз каньён пабудаваны мост.

Раздзел чацвёрты

“Дэманьы”

Давайце на момант пакінем такія навуковыя рэчы, як клеткі, і разгледзім яшчэ некаторыя аспекты праблемы разумення чалавечага розуму.

Людзі працавалі над праблемамі, што маюць дачыненне да паводзінаў чалавека, на працягу многіх, многіх тысячагоддзяў. Індусы¹, егіпцяне, грэкі, рымляне, а таксама – на працягу апошніх некалькіх стагоддзяў – нашы філосафы і даследчыкі змагаліся з надзвычайным мноствам складанасцяў.

Дыянетыка магла быць распрацаваная толькі пры дапамозе філасофскага расчлянення праблемы на яе элементарныя часткі і вынаходства некалькіх дзесяткаў эталонаў², такіх, як “увядзенне адвольнай велічыні”, “закон афініці”, “дынаміка”, “ураўненне аптымальнага рашэння”, “законы выбару па важнасці”, “навука аб арганізацыі навук”, “ануляванне праз параўнанне аўтарытэта з аўтарытэтам”, і г.д., і г.д. Усё гэта – выдатны матэрыял для філасофскага тома, але ў выніку ўзнікла Дыянетыка, якая з’яўляецца навукай. Трэба згадаць, аднак, што адным з першых зробленых крокаў было не вынаходства, а запазычанне і мадыфікацыя: гэта было “пазнавальнае” і “непазнавальнае” Герберта Спэнсэра.

Прыхільнасць да абсалютаў – пэўная дарога да застою, і я не лічу, што Спэнсэр хацеў быць настолькі ўжо абсалютным са сваім “пазнавальным” і “непазнавальным”. “Выжывай!” – вось дэмаркацыйная лінія паміж тым, што можа быць адчута пры дапамозе органаў пачуццяў (як тое даводзілі нашы старыя сябры

1. індусьы: прыхільнікі індуізму, рэлігійнай і сацыяльнай сістэмы, якая ўзнікла ў Індыі каля 1400 года да н.э., і ўключае веру ў рэінкарнацыю, пакланенне некалькім багам і каставую сістэму (пязмёныя сацыяльныя класы, прыналежнасць да якіх перадаецца ў спадчыну) у якасці асновы грамадства.

2. эталон: стандарт для вымярэння ці меркавання.

Юм³ і Лок⁴) і тым, што не абавязкова можна пазнаць пры дапамозе органаў пачуццяў, тым, што, магчыма, і можна пазнаць, але што не абавязкова з’яўляецца неабходным для вырашэння праблемы.

Сярод таго, што не абавязкова трэба ведаць (дыянетычная версія “непазнавальнага”), апынуліся сферы містыцызму і метафізікі. У працэсе эвалюцыі Дыянетыкі мы прайшлі міма шмат чаго, не зважаючы на гэта, толькі таму, што з дапамогаю гэтага не здабыў рашэння праблемы ніхто іншы. Таму і містыцызм не атрымаў многа ўвагі, негледзячы на тое, што аўтар вывучаў яго, і не з маларазумелых другасных крыніц, якія звычайна выкарыстоўваюцца ў якасці аўтарытэтаў некаторымі заходнімі культурамі розуму. Аўтар вывучаў яго ў Азіі, дзе містык, які не можа прымусіць свайго “астральнага двойніка⁵” выйсці з цела і злётаць па ягоных даручэннях, – гэта сапраўды абсалютна другарадны персанаж. Добра ведаючы, што ў гэтай мазаіцы ёсць аранжавыя з жоўтымі кропкамі і пурпурныя ў кармінавую⁶ палоску кавалачкі, аўтар палічыў неабходным браць толькі тыя кавалачкі, што падыходзілі. Адночы да мазаікі будзе далучаная вялікая колькасць кавалачкаў – наконт структуры і ўсяго астатняга – і з’яўца адказы на пытанні адносна тэлепатыі⁷,

3. Юм: Дэвід Юм (1711 – 1776), шатландскі філосаф і гісторык. Юм быў вядомы сваім скептыцызмам. Ён настойваў, што ўсе веды заснаваныя ці на ўражаннях органаў пачуццяў, ці на лагічных узаемаадносінах ідэй.

4. Лок: Джон Лок (1632 – 1704), англійскі філосаф, які выступаў супраць веры ў тое, што людзі нараджаюцца ўжо з пэўнымі ідэямі ў розуме. Ён заяўляў, што, насупраць, розум – гэта *tabula rasa* (чыстае месца) да таго моманту, калі вопыт не пачне “пісаць” па ім.

5. астральны двойнік: таксама называецца “астральнае цела”; згодна некаторым плыням філасофскай і рэлігійнай думкі, другое цела, якое мае кожны чалавек. Яно пабудавана з субстанцыі, якую немагчыма адчуваць органамі пачуццяў, і якая напаўняе ўсю прастору. Згодна гэтым вераванням, астральнае цела спадарожнічае чалавеку на працягу жыцця, можа пакідаць чалавечае цела па жаданню, і перажывае чалавека пасля яго смерці. Астральныя целы на самой справе – проста чыясыці памылка. Яны звычайна створаны самім чалавекам, а пасля гэтага містык намагаецца паверыць у іх рэальнасць. У найбольш распаўсюджаных практыках “астральных прагулак” ён бачыць астральнае цела як нешта асобнае, а потым імкнецца ўсяліцца ў яго.

6. кармінавы: чырвоны ці пурпурна-чырвоны; малінавы.

7. тэлепатыя: зносіны аднаго розуму з другім без выкарыстання мовы, пісьма, жэстаў і г.д.

прадбачання⁸, і г.д., і г.д. Зразумейце, што ў пабудове філасофскага сусвету ўдзельнічае шмат кавалачкаў. Але ніводны з містычных кавалачкаў не спатрэбіўся для стварэння нязменна прымянімай і здольнай вырашыць праблему аберацыі навукі аб розуме. На гэтым этапе развіцця Дыянетыкі нельга выказаць ніякага меркавання наконт прывідаў ці індзейскага фокуса з вяроўкаю⁹, акрамя таго, што гэта, як відаць, шматкаляровыя кавалачкі, а адзіныя, якія нам патрэбны, – гэта белыя. У нас ёсць большасць белых кавалачкаў, і яны ўтвараюць добрую суцэльную белізу там, дзе раней была чарната.

Уявіце, такім чынам, якое аняменне нас павінна было ахапіць, калі былі адкрытыя “дэмань”. Вы помніце, у Сакрата быў дэман. Ён не падказваў яму, што трэба рабіць, а казаў, ці правільнае рашэнне ён прыняў. Мы трымаліся такога курсу ў рамках абмежаванага сусвету, які пацешыў бы самога Юма цвёрдаю прыхільнасцю толькі да таго, што можна адчуць з дапамогаю органаў пачуццяў. І – вось вам, “дэмань”.

Глыбокае вывучэнне шэрагу людзей (чатырнаццаці) высветліла, што кожны з іх, як аказалася, меў “дэмана” таго ці іншага тыпу. Гэта былі людзі, розныя па сваім становішчы ў грамадстве і адабраныя без ніякай сістэмы. Таму тое, што мы бачылі “дэманаў”, выклікала найбольшую трывогу. Аднак, у адрозненне ад некаторых культаў (ці школ, як яны сябе самі называюць), мы ўстрымаліся ад спакусы пачаць навешваць на гэтую з’яву рамантычныя, незразумелыя і поўныя блытаніны ярлыкі. Трэба было будаваць мост праз каньён, а дэмань ні к чорту не вартыя ў якасці фермаў для маста.

На астравах Ціхага акіяна – на Барнэа, на Філіпінах – я бачыў даволі шмат разоў дэманалогію ў дзеянні. Дэманалогія – гэта чароўная штука. Дэман усяляецца ў чалавека і робіць яго хворым. Ці ён усяляецца ў чалавека і гаворыць ад яго імя. Ці чалавек вар’яецца, таму што ў ім жыве дэман, і чалавек беге навокал, а дэман крычыць. Гэта дэманалогія ў вузкім сэнсе слова. Шаман,

8. прадбачанне: веданне здарэнняў ці дзеянняў да таго, як яны здарацца.

9. індзейскі фокус з вяроўкаю: магічны фокус, у якім маг стварае ўражанне, што вяроўка вісіць у паветры, і ён ці ўзлазіць па ёй угару і знікае, ці накіроўвае ўгару іншыя рэчы, якія знікаюць.

лекар – гэтыя людзі даволі сур’ёзна займаюцца дэманалогіяй (яна добра аплачваецца). Але, хаця я і не асабліва скептык па натуре, мне заўсёды здавалася, што дэманаў можна было б патлумачыць крыху прасцей, чым з дапамогаю эктаплазмы¹⁰ і іншых падобных недарэчнасцяў.

Знайсці “дэманаў”, што жывуць у тваіх цывілізаваных суайчынніках – гэта была падстава для непакую. Але яны былі. Прынамсі, былі праявы, пра якія шаман і лекар казалі, што яны выкліканыя дэманамі. Было знойдзена, што гэтых “дэманаў” можна класіфікаваць. Былі “дэманьы, што камандуюць”, “дэманьы-крытыкі”, звычайныя “дэманьы скажу-табе-што-казаць”, дэманьы, якія толькі сядзелі і лямантавалі, ці “дэманьы”, якія проста закупорвалі нешта і хавалі гэта. Гэта не ўсе класы, але яны ў цэлым ахопліваюць сферу “дэманалогіі”.

Некалькі эксперымантаў з людзьмі, якія знаходзіліся пад уздзеяннем наркотыкаў, паказалі, што можна ўсталёўваць гэтых “дэманаў” па жаданню. Было нават магчыма ўсталяваць увесь аналітычны розум у якасці “дэмана”. Таму нешта было не так з дэманалогіяй, бо без належнага рытуалу, толькі з дапамогаю слоў, можна было ствараць у людзях новых дэманаў. Так што ў Дыянетыцы не існуе сапраўдных дэманаў (гэта падкрэсліваецца, каб нейкі містык не пабег казаць людзям навокал, што новая навука аб розуме верыць у дэманаў).

У Дыянетыцы дэман – гэта паразітычны контур. Ён дзейнічае ў розуме так, што нагадвае асобную ад самага чалавека істоту. І ён паходзіць толькі ад слоў, што ўтрымліваюцца ў інграмах.

Як узнікае гэты дэман, не вельмі цяжка зразумець, як толькі вы ўважліва вывучыце аднаго з іх. Бацька, у момант, калі дзіця непрытомнае, крычыць на маці, што яна павінна слухаць яго і нікога іншага, далібог. Дзіця атрымлівае інграму. Яна ўключаецца недзе ў перыяд паміж маленствам і смерцю. І такім чынам мы маем дэманскі контур у дзеянні.

10. эктаплазма: святлівая субстанцыя, якая, па вераваннях, выходзіць са спірытычнага медыўма.

✓ Інжынер – спецыяліст па электроніцы можа ўсталёўваць у радыёконтуры дэманаў на ўласны густ. У прымяненні да чалавека ўсталяванне дэмана азначае, як быццам бы нехта працягнуў лінію ад стандартных банкаў у накірунку аналайзера, але перад тым, як давесці яе да пункту прызначэння, ён паставіў дынамік і мікрафон, а потым прадоўжыў лінію да ўзроўню свядомасці. Паміж дынамікам і мікрафонам была б звычайная, дзейная секцыя аналайзера, якая б, аднак, была адасобленая ад астатняй часткі аналайзера. “Я” на свядомым узроўні патрабуе інфармацыю. Яна павінна прыйсці непасрэдна са стандартнага банка, быць пралічанай на ніжнім узроўні аналайзера і прыбыць проста як інфармацыя. Не як слоўная інфармацыя. Проста як інфармацыя.

Калі частка аналайзера аддзелена, усталяваны дынамік і мікрафон, і інграма, што ўтрымлівае вышэй згаданыя словы “павінна слухаць мяне, далібог”, знаходзіцца ў хранічнай рэстымуляцыі, здараецца нешта іншае. “Я” ў адзінках увагі¹¹ вышэйшага ўзроўню патрабуе інфармацыю. Ён пачынае праглядаць стандартныя банкі з дапамогаю ніжэйшага ўзроўню. Інфармацыя прыходзіць да яго ў *словах*. Як быццам голас у ягонаў галаве.

У кліра няма ніякіх “разумовых галасоў”! Ён не думае ў голас. Ён думае, не агучваючы свае думкі, і яго думкі не сфармуляваныя ў словах. Гэта будзе сюрпрызам для многіх людзей. Дэман “слухай мяне” – звычайная справа ў грамадстве, інакш кажучы, гэтая інграма шырока распаўсюджаная. “Заставайся тут і слухай мяне” замацоўвае інграму ў цяперашнім часе (і замацоўвае чалавека да некаторай ступені ў моманце інграмы). Пачынаючы з таго моманту, як інграма ўключылася, чалавек думае “услых”, іншымі словамі, ён перакладае свае думкі ў мову. Гэта вельмі павольна. Розум выдумляе рашэнні (у кліра) з такой хуткасцю, што слоўная плынь свядомасці засталася б у параўнанні з ім на стартавай лініі.

Давесці гэта вельмі лёгка. Пры кліраванні кожнага кейса, без выключэнняў, быў знойдзены той ці іншы з гэтых дэманаў. У

¹¹ адзінкі ўвагі: колькасць уведамлення. Кожны арганізм усведамляе да пэўнай ступені. Рацыянальны ці адносна рацыянальны арганізм усведамляе, што ён усведамляе. Пра адзінкі ўвагі можна сказаць, што яны існуюць у розуме розных людзей у рознай колькасці.

некаторых кейсах іх тры ці чатыры. У некаторых – дзесяць. У некаторых – адзін. Можна дапусціць, не рызыкуючы памыліцца, што амаль у кожнага абераванага чалавека ёсць дэманскі контур.

Тып інграмы, якая стварае дэмана-крытыка, гэта “Ты заўсёды мяне крытыкуеш”. У інграмах утрымліваюцца тысячы такіх сцвярджэнняў, кожнае з якіх створыць дэмана-крытыка, гэтаксама ж, як і кожнае спалучэнне слоў, што патрабуе слухаць ці падпарадкоўвацца камандам, створыць дэмана, які камандуе.

Усе гэтыя дэмань з’яўляюцца паразітамі. Інакш кажучы, яны бяруць частку аналайзера і аддзяляюць яе. Дэман можа думаць толькі да такой ступені добра, да якой ступені добра можа думаць чалавечы розум. Дадатковай магутнасці няма. Ніякіх пераваг, адны страты.

Магчыма ўсталяваць увесь камп’ютэр (аналайзер) як дэманскі контур і пакінуць “Я” на маленькай закінутай паліцы. Гэта, з першага погляду, даволі добры фокус. Гэта дазваляе ўсяму аналітычнаму розуму спакойна выпрацоўваць рашэнні і перадаваць адказ да “Я”. Але на практыцы гэта вельмі дрэнна, таму што “Я” – гэта воля, вызначальная сіла арганізма, усведамленне. І вельмі хутка “Я” пачынае ў такой ступені залежаць ад гэтага контура, што контур пачынае яго паглынаць. Кожны такі контур, да апошняга, павінен быў бы ўтрымліваць боль і быць хранічным. Карацей кажучы, яму трэба было б быць інграмай. Такім чынам, гэты контур павінен быў бы знізіць інтэлект яго ўладальніка і пераўтварыць яго ў сваю ахвяру, у рэшце рэшт зрабіўшы яго хворым тым ці іншым чынам.

З усіх інграмных дэманскіх контураў, якія былі знойдзеныя і выдаленыя, найбольш небяспечнымі былі тыя, што ўтрымлівалі як быццам бы ўсемагутную знешнюю істоту, якая, здвалася, вырашыць усе праблемы і забяспечыць кожную патрэбу. Калі інграма ўключалася больш і больш, і няспынна знаходзілася ў рэстимуляваным стане, яна ў рэшце рэшт рабіла з “Я” бязвольную марыянетку; паколькі існавалі і іншыя інграмы, розум у сумарным выніку быў аслаблены настолькі, што справа схілялася да сур’ёзнага вар’яцтва. Калі вам патрэбны прыклад, проста ўявіце, што б вам трэба было сказаць загіпнатызаванаму чалавеку, каб прымусяць яго думаць, што ён у руках магутнай

істоты, якая аддае яму загады, а потым уявіце сабе гэта ў якасці фразы, якую казалі, калі чалавек тым ці іншым чынам апынуўся непрытомным.

Існуе яшчэ адзін поўны клас дэманаў – дэманаў-закупоршчыкаў, дэманаў, якія адгароджваюць інфармацыю ад чалавека. Гэта па праўдзе не зусім дэмань, паколькі яны не размаўляюць. Сапраўдны дэман – той, які агучвае думкі ці паўтарае ўнутраным рэхам сказанае слова, ці дае разнастайныя складаныя парады як рэальны, жывы голас звонку. (Людзі, якія чуюць галасы, маюць знешніх галасавых дэманаў – контуры, якія звязалі іхнія контуры ўяўлення.) Дэману-закупоршчыку не трэба нешта гаварыць. Разумовае адхіленне выклікае тое, што ён не дазваляе сказаць ці зрабіць.

Дэман-закупоршчык можа існаваць для адзінага слова. Напрыклад, дзяўчынка атрымлівае інграму, упаўшы з веласіпеда і страціўшы прытомнасць; паліцэйскі спрабуе ёй дапамагчы; яна ўсё яшчэ непрытомная, але рухаецца і мармыча, што яна не можа рухацца (старая інграма ў дзеянні); паліцэйскі кажа з усмешкай: “Ніколі не кажы “Не магу”!” Праз некаторы час з ёй адбываецца здарэнне на свядомым узроўні, напрыклад, другое падзенне, але без траўмы. (Мы яшчэ раз згадваем гэты другі неабходны крок, лок, бо гэта тое, што містыкі старых часоў лічылі прычынаю ўсіх непрыемнасцей – гэта “душэўная пакута”.) Зараз ёй цяжка сказаць “не магу”, што небяспечна ў любым выпадку. А што, калі б гэта быў той звычайны інграмны выраз, “Ніколі не кажы “не””!?

Дэмань-закупоршчыкі хаваюць нешта ад “Я”. Для такога дэмана не цяжка замаскіраваць многа слоў. Чалавек, у якога ён ёсць, будзе пасля гэтага прапускаць гэтыя словы, скажаць іх, ці няправільна іх пісаць, рабіць з імі памылкі. Дэман – не адзіная прычына, чаму людзі скажаюць словы, але ён – асаблівы выпадак. Дэман-закупоршчык можа быць намнога мацнейшым і мець значна шырэйшы дыяпазон дзеяння. Ён можа быць створаны фразою “Маўчы!” ці “Ніколі не гавары, калі з табою размаўляюць старэйшыя”, ці “Табе нельга гаварыць тут. Хто табе сказаў, што табе можна гаварыць?” Кожная з гэтых фраз магла б зрабіць чалавека заікаю.

Можа быць закупоранай не толькі мова. Любая са здольнасцей розуму можа быць падаўлена дэманам, канкрэтна прызначаным для гэтай мэты. “Ты нічога не бачыш!” закупорыць відэа-рыкол. “Ты нічога не чуеш!” закупорыць сонік-рыкол. “Ты нічога не адчуваеш!” закупорвае рыкол болю і тактыльны рыкол (вось вынік таго, што ў мове існуюць амонімы).

Любое ўспрыманне можа быць закупорана ў рыколе. І там, дзе яно закупорана ў рыколе, гэта ўздзейнічае таксама на само ўспрыманне і орган успрымання. “Ты нічога не бачыш!” можа знізіць не толькі здольнасць да рыкола, але і рэальную арганічную здольнасць вачэй бачыць, як у выпадку астыгматызму¹² ці міяпіі.

Можна ўявіць сабе, улічыўшы, што ўся мова можа ўваходзіць у склад інграм, наколькі вялікае мноства здольнасцей розуму можа быць закупорана. Надзвычай распаўсюджана фраза “Ты не можаш падумаць!”

Дагэтуль у ілюстрацыях і прыкладах ужывалася слова “ты”, каб захаваць падабенства да эксперыментаў з гіпнозам ці наркотыкамі. На самой справе фразы, што ўтрымліваюць “Я”, з’яўляюцца больш разбуральнымі. “Я нічога не адчуваю,” “Я не магу падумаць”, “Я не магу ўспомніць” – гэтыя фразы, а таксама тысячы і тысячы іхніх варыяцый, калі іх вымаўляюць у прысутнасці “непрытомнага” чалавека, прымяняюцца потым да яго самога, калі інграма падключаецца.

“Ты” выклікае некалькі эфектаў. Сцвярджэнне “Ты нікчэмны”, скіраванае да чалавека ў прытомным стане, магчыма, прымусіць гэтага чалавека вельмі раззлавацца, калі ў яго ёсць інграма з такім сэнсам. Унутрана ён, магчыма, адчувае, што людзі лічаць яго нікчэмным. Ён можа мець дэмана, які кажа яму, што ён нікчэмны. І ён будзе драматызаваць гэта, кажучы іншым людзям, што яны нікчэмныя. За кошт драматызацыі ён можа “спусціць пару”. Чалавек, у якога, напрыклад, ёсць інграма са зместам, што ён сексуальна бясплодны, будзе казаць людзям, што яны сексуальна бясплодныя. (“Не рабі, як я раблю, а рабі, што я кажу”). Калі ў яго ёсць інграма, што падказвае: “Ты нікчэмны, ты павінен есці з нажа”, ён можа есці з нажа, але абураецца, калі людзі ядуць з

12. **астыгматызм:** дэфект вока ці лінзы, што не дазваляе належнай факусіроўкі.

нажа, і ён бы вельмі раззлаваўся, калі б нехта яму сказаў, што ён ёсць з нажа.

Такім чынам, ёсць “дэманьы кампульсіі” і “дэманьы збянтэжана-сці”, і г.д., і г.д.

Інграма мае сілу каманды. У рэактыўным розуме існуе свабода выбару на конт таго, якія менавіта інграмы будуць ужывацца. Але кожная інграма, калі яна дастаткова моцна рэстымуляваная, выйдзе на паверхню, каб яе драматызавалі. А калі драматызацыі перашкодзілі, яна будзе нападаць на самога чалавека – часова ці хранічна.

Літаральнасць, з якой рэактыўны розум тлумачыць каманды, і літаральнасць іх дзеяння ўнутры беднага змардаванага аналітычнага розуму – гэта дзіўная рэч сама па сабе. “Гэта занадта жудасна, каб гэта вынесці” можа быць патлумачана такім чынам, што дзіця ў такім жудасным стане, што яго лепей не выношваць, каб яно і не нараджалася. У кожнай мове існуюць тысячы штампаў, якія пры літаральным успрыманні азначаюць нешта цалкам супрацьлеглае таму, што мае на ўвазе той, хто гаварыць.

Рэактыўны інграмны банк бярэ іх, захоўвае іх разам з болем, эмоцыяй і “непрытомнасцю”, і з ідыёцкай даслоўнасцю выдае іх у якасці **законаў** і **каманд** для аналітычнага розуму. А калі шчаслівы маленькі ідыёт, што кіруе інграмным банкам, знаходзіць магчымым скарыстаць некаторыя контуры аналітычнага розуму пад пэўную колькасць гэтых праклятых дэманаў, ён так і робіць.

Такім чынам, можна ўбачыць, што аналітычны розум знясільваюць яшчэ адным спосабам. Ягоньы контуры, звычайна прызначаныя для гладкіх, хуткіх разлікаў, звязваюцца і перагружаюцца наспех злепленымі дэманскімі самаробкамі. Дэманьы – гэта паразіты. Гэта часткі аналітычнага розуму, адасобленыя і пазбаўленыя магчымасці ўдзельнічаць у буйнейшых разліках.

Ці ж гэта цуд, што, калі гэтыя дэманьы выдаленыя, IQ рэзка ўзлятае ў гару, як гэта адбываецца ў кліраў? Дадайце дэманскія контуры да той акалічнасці, што рэстымуляцыя адключае аналізер, і можна ўбачыць праўду ў тым назіранні, што людзі выкарыстоўваюць каля адной дванаццатай свайго разумовага патэнцыялу. Даследаванні і сістэматычныя навуковыя дадзеныя

паказваюць: калі “непрытомнасць” і дэманскія контуры выдаленыя з інграмнага банку, а інфармацыя адноўлена ў якасці вопыту ў стандартным банку, дзе ёй і трэба быць, каля 98 % розуму аказваецца да паслуг “Я”. Чалавек ў абераваным стане ніколі б не змог карыстацца ўсім гэтым.

Раздзел пяты

Псіхасаматычныя захворванні

Псіхасаматычнымі захворваннямі называюцца тыя, якія маюць душэўнае паходжанне, але тым не менш з'яўляюцца арганічнымі. Негледзячы на тое, што да Дыянетыкі не існавала дакладнага навуковага доказу таго, што такія захворванні існуюць, меркаванне аб іх існаванні было моцным з часоў старажытнай Грэцыі, і ў апошнія часы гатуюцца і прадаюцца разнастайныя прэпараты, прызначаныя для таго, каб пераадолець гэтыя хваробы. Быў дасягнуты некаторы поспех, дастатковы для таго, каб апраўдаць вялікую працу даследчыкаў. Язва страўніка, напрыклад, паддалася ўгаворам і перамене асяроддзя. Прэпарат пад назваю АКТГ¹ даў здзіўляючыя, але абсалютна непрадказальныя вынікі. Алергіі, як было знойдзена, больш ці менш паддаюцца ўздзеянню прэпаратаў, што зніжаюць утрыманне гістаміну² ў целе.

Праблема псіхасаматычных захворванняў цалкам ахопліваецца Дыянетыкай, і з дапамогаю дыянетычнай metodyкі такія захворванні можна вынішчыць у кожным кейсе.

Каля 70 працэнтаў захворванняў ад сённяшняга іх спісу, якім карыстаюцца ўрачы, трапляюць у катэгорыю псіхасаматычных. Колькі з іх яшчэ можа быць так класіфікавана пасля некалькіх гадоў практычнага ўжывання Дыянетыкі, цяжка прадказаць, але пэўна ж псіхасаматычнымі з'яўляюцца больш захворванняў, чым гэта лічыцца сёння. Тое, што ўсе захворванні – псіхасаматычныя, гэта, канешне ж, абсурд, паколькі, у рэшце рэшт, існуюць такія формы жыцця, як мікробы, і іхняю мэтаю таксама з'яўляецца выжыванне.

1. АКТГ: (адрэнакортыкатропны гармон) гармон, які часам ужываўся для барацьбы з сімптомамі рэўматоіднага артрыту; ён стымуляе вытворчасць іншых гармонаў у целе.

У працах Луі Пастэра сфармуляваная мікробная тэорыя захворванняў. Дыянетыка дае нам немікробную тэорыю захворванняў. Гэтыя дзве тэорыі з дапамогаю біяхіміі дапаўняюць адна адну, ахопліваючы ўсю сферу паталогіі³ ў тым выглядзе, як яе можна вызначыць на гэты момант, канешне, пры ўмове, што вірусы ўключаюцца ў мікробную тэорыю.

Дыянетыка дадае нешта новае да мікробнай тэорыі ў тым сэнсе, што ў ёй даецца тлумачэнне *схільнасці* людзей да захворванняў. Ёсць тры стадыі паталогіі: *схільнасць*, пад якой разумеюцца фактары, што падрыхтоўваюць цела да хваробы; пачатковая стадыя, пад якой разумеюцца фактары, што выклікаюць праяўленне хваробы; і зацягванне, пад якім разумеюцца фактары, што выклікаюць працяг хваробы.

Існуюць два тыпы захворванняў: да першага адносяцца так званыя *аўтагенныя* (тыя, крыніца якіх знаходзіцца ў арганізме; створаныя самім арганізмам), да другога – *экзагенныя* (калі захворванне мае знешнюю крыніцу). На самой справе, хаця гэтая класіфікацыя і добрая для медыцыны, яна не такая дакладная, як гэта было б патрэбна Дыянетыцы. Але з медыцынскага пункту гледжання мы лічым, што захворванні могуць быць створаны самім целам (аўтагенныя захворванні) ці мець знешнюю крыніцу, такую, як бактэрыі (экзагенныя захворванні). Мікробная тэорыя Пастэра будзе ў такім выпадку тэорыяй экзагенных – створаных знешнімі фактарамі – захворванняў. Псіхасаматычныя захворванні з’яўляюцца аўтагеннымі, створанымі самім целам.

Лячэнне траўмы, атрыманай у выніку няшчаснага здарэння, хірургічнае лячэнне розных паталогій накіравана на спадчынныя генетычныя⁴ выродлівасцяў, і артапедыя⁵ (якую, аднак можна

2. гістамін: рэчыва, што выдзяляюць тканкі пры алергічных рэакцыях; яно пашырае крывяносныя сасуды, стымулюе выдзяленне страўнікавага соку і г.д.

3. паталогія: навука пра паходжанне, прыроду і цяжэнне захворванняў, ці вывучэнне гэтых з’яў.

4. генетычны: той, што мае дачыненне да генетыкі, галіны біялогіі, што вывучае спадчыннасць і тое, якім чынам жывёлы і расліны перадаюць сваім нашчадкам такія характарыстыкі, як памер, колер і г.д.

5. артапедыя: галіна хірургіі, што вывучае лячэнне дэфармацый, хвароб і траўмаў касцей, суставаў, мышцаў і г.д.

ўключыць у дзве папярэднія катэгорыі), застаюцца па справядлівасці па-за сфераю дзейнасці Дыянетыкі, хаця можна заўважыць між іншым, што амаль усе няшчасныя здарэнні паходзяць ад драматызацый інграм, і што з клірамі няшчасныя здарэнні адбываюцца рэдка.

Частка “*псіха-*“, канешне ж, адносіцца да розуму, а “*саматычны*” – да цела; такім чынам, тэрмін “*псіхасаматычны*” азначае, што розум робіць цела хворым. Інакш кажучы, фізічныя захворванні ўзнікаюць у цэле за кошт адхілення ў розуме. Канешне ж, такія хваробы становіцца магчымым вылечыць заўсёды, калі вырашана праблема чалавечых аберацый.

Артрыт, дэрматыт⁶, алергіі, астма, некаторыя праблемы, звязаныя з сэрцам, хваробы вачэй, бурсіт, язвы, сінусіт, і г.д., складаюць вельмі малую частку спісу псіхасаматычных захворванняў. Болі незразумелага паходжання ў розных частках цела з’яўляюцца па большасці псіхасаматычнымі. Мігрэнь⁷ – гэта таксама псіхасаматычныя хвароба, і як і астатнія, яна нязменна вылечваецца дыянетычнай тэрапіяй. (І слова вылечваецца ўжываецца ў яго самым поўным сэнсе).

Колькі дакладна фізічных адхіленняў з’яўляюцца псіхасаматычнымі, залежыць ад таго, ці многа іх можа стварыць цела на аснове фактараў, што ўтрымліваюцца ў інграмах. Напрыклад, прастуда, як было знойдзена, з’яўляецца псіхасаматычнай. У кліраў не бывае прастуд. Якую менавіта ролю адыгрывае ў прастудзе вірус (калі ўвогуле ён мае да яе дачыненне), невядома, але вядома, што калі падняць інграмы, звязаныя з прастудамі, больш прастуд не бывае – гэта лабараторны факт, якому дагэтуль не супярэчаць дадзеныя па 270 кейсах. Звычайна прастуда узнікае з інграмы, якая ўнушае яе, і якую ўмацоўвае прысутнасць сапраўднай слізі ў іншай інграме. Схільнасць да шэрагу

6. дэрматыт: запаленне скуры.

7. мігрэнь: разнавіднасць інтэнсіўнага галаўнога болю, што перыядычна вяртаецца. Звычайна гэты боль засяроджаны толькі ў адной частцы галавы; часта ён суправаджаецца пачуццём млоснасці, расстройствамі зроку і г.д.

мікробных захворванняў, а таксама іх зацягванне выклікаеца інграмамі. Адно з такіх захворванняў – туберкулёз.⁸

Сама інграма, як ужо гаварылася, падпарадкоўваецца пэўнаму цыклу дзеяння. Цела мае схільнасць да тых паводзін і тых станаў, якія адбываліся ў момант атрымання інграмы, і якія утрымліваюцца ў ёй. Потым нейкае здарэнне, што адбываецца з чалавекам на свядомым узроўні, ўключае гэтую інграму, а іншае здарэнне ці сам па сабе змест інграмы могуць зрабіць яе хранічнай. Так праяўляюцца схільнасць, пачатковая стадыя і зацягванне ў дачыненні да розуму.

Інграмы, спадчынныя парушэнні, няшчасныя здарэнні і мікробы – вось чатыры шляхі, якімі можна давесці арганізм да неаптымальнага фізічнага стану. Шмат якія адхіленні, што называліся “спадчыннымі парушэннямі”, на самой справе маюць інграмнае паходжанне. Інграмы выклікаюць схільнасць людзей да няшчасных выпадкаў. Інграмы могуць выклікаць схільнасць да бактэрыяльных інфекцый і зацягваць іх. Такім чынам, спіс захворванняў, на якія ўплывае Дыянетыка, вельмі доўгі. Гэтая кніга прызначана не для таго, каб пералічыць вынікі, а для таго, каб назваць прычыны, і, такім чынам, чытач можа сам зразумець (звярнуўшыся да ўласных ведаў ці зазірнуўшы ў дапаможнік па медыцыне), якія тысячы і тысячы захворванняў, што з’яўляюцца вынікамі інграм, непакояць ці выводзяць са строю наша цела.

На сённяшні момант запланаваны даследаванні ў сферы Дыянетыкі, што ўключаюць вывучэнне рака і дыябету⁹. Ёсць шэраг прычын, па якіх можна дапусціць, што гэтыя захворванні могуць быць абумоўленыя інграмамі, асабліва рак. Гэта заўважаецца, каб прыцягнуць увагу да таго, што такая магчымасць існуе; ніякіх эксперыментаў з пацыентамі, хворымі на рак ці дыябет, не праводзілася. Гэтая ідэя чыста тэарэтычная, і яе ні ў якім выпадку нельга разглядаць як абвясчэнне таго, што знойдзены сродак супраць рака. Аднак, тыя захворванні, што

8. туберкулёз: (сухоты) інфекцыйнае знісільваючае захворванне, што ўздзейнічае на розныя часткі цела.

9. дыябет: захворванне, пры якім цукар і крухмал не засвойваюцца цэлам як трэба.

пералічаны вышэй, былі старанна даследаваны эксперыментальна, і яны нязменна паддаваліся дыянетычнай тэрапіі.

Механізм, па якім розум здольны выклікаць фізічнае парушэнне ці зрабіць цела схільным да захворвання і потым зацягваць яго, – вельмі просты, калі паглядзець на прычыну, што ляжыць у яго аснове. Складанасць з’яўляецца, калі пачынаеш камбінаваць усе магчымыя фактары; тады можна скласці ашаламляльны спіс патэнцыяльных захворванняў.

Для клінічнага доказу гэтага механізма можна правесці ў іншых лабараторыях шэраг простых эксперыментаў на пацыентах пад гіпнозам ці пад уздзеяннем наркотыкаў. Гэтыя эксперыменты былі праведзены пры стварэнні Дыянетыкі, і нязменна вынік быў паспяховым.

Давайце спачатку разгледзім тое, што толькі ў невялікай ступені з’яўляецца псіхасаматычным і што наогул наўрад ці можна назваць захворваннем. Пацыент знаходзіцца пад гіпнозам. Яму даюць гіпнатычнае ўнушэнне, што ягоны слых стане намнога больш адчувальным. Гэта “падвышаны слых”. Кантралюючы адсутнасць іншых спосабаў атрымання ім інфармацыі (у тым ліку прымаючы меры засцярогі супраць тэлепатыі паміж гіпнатызёрам і пацыентам), можна знайсці, што слых магчыма ўзмацніць у многа разоў. На самой справе, навокал існуе мноства абераваных людзей з “падвышаным слыхам”. З дапамогай ўнушэння слых можна паслабляць ці ўзмацняць, ды так, што чалавек становіцца амаль глухім ці, наадварот, чуе на вялікай адлегласці, як падаюць шпількі. Калі ўнушэнне знята, слых чалавека вяртаецца да свайго папярэдняга нармальнага стану.

Падобным чынам можна правесці эксперыменты адносна адчувальнасці вачэй да святла. Зрок пацыента ўзмацняецца ці паслабляецца; ягоныя вочы становяцца намнога больш ці намнога менш адчувальнымі да святла, чым звычайна. Гэта робіцца выключна на аснове слоўнага ўнушэння, такога, як: “Святло падасца Вам вельмі, вельмі яркім” ці “Святло падасца Вам такім цьмяным, што Вам цяжка будзе нешта бачыць”. Першым унушэннем пацыента можна прымусіць бачыць амаль гэтак жа добра, як і кошка, і ён будзе без памылкі паказваць на аб’екты, хаця іншыя людзі навокал могуць лічыць, што бачыць іх

немагчыма. З другім унушэннем пацыента можна пасадзіць пад амаль асляпляльнае святло, і тым не менш ён зможа чытаць пры ім з відавочным камфортам.

Гэтак жа і тактыльнае пачуццё можна ўзмацніць ці паслабіць слоўным унушэннем: дотык становіцца балюча вострым ці настолькі невыразным, што амаль не адчуваецца.

Такім жа чынам гэта можна зрабіць і з іншымі пачуццямі. Сказаныя словы проста пранікаюць у розум і выклікаюць змяненне фізічнай функцыі.

Давайце зараз звернемся да сэрца. З дапамогаю глыбокага гіпнозу ці наркотыкаў мы ўводзім пацыента ў амнэзійны транс, стан існавання, ў якім “Я” не кантралюе нічога, а ролю “Я” выконвае гіпнатызёр (і гэта ўсё, у чым, на самой справе, заключаецца функцыя гіпнозу: перадача аналітычнай сілы пры дапамозе закону афініці ад пацыента да гіпнатызёра. Здольнасць да гэтага развівалася разам з развіццём расы, і яна каштоўная для жыцця жывёл, якія жывуць зграямі).

Трэба захоўваць перасцярогу, каб для гэтага эксперыменту быў абраны пацыент з вельмі здаровым сэрцам і каб у мінулым у яго не было сардэчных захворванняў, бо ў адваротным выпадку гэты эксперымент (нават больш, чым які-небудзь іншы эксперымент з гіпнозам) можа зрабіць чалавека вельмі хворым. І ніводны эксперымент з гіпнозам не павінен праводзіцца, пакуль вы не скончыце чытаць гэтую кнігу і не будзеце ведаць, як пазбавіцца ўнушэнняў, бо гіпноз у тым выглядзе, як ён практыкуецца, гэта чыстай вады бомба з падпаленым кнотам. Гіпнатызёр, незнаёмы з Дыянетыкай, ведае аб тым, як пазбавіцца зробленых ім унушэнняў, не больш, чым аб расшчапленні атаму. Гіпнатызёры думаюць, што ў іх ёсць адказ да гэтага пытання, але Дыянетыка мела справу з многімі, многімі людзьмі, што бывалі пад гіпнозам, і іхнія кейсы былі добра, – як кажуць інжынеры, што цікавяцца Дыянетыкай, – “спаскуджаныя”. Гэта ні ў якім разе не крытыка гіпнатызму ці гіпнатызёраў, якія часта вельмі здольныя людзі, гэта заўвага наконт таго, што ў гэтай галіне ёсць рэчы, якія яшчэ трэба пазнаць.

Толькі за кошт гіпнатычнага ўнушэння можна паскорыць ці запаволіць сэрцабіцце, ці іншым чынам узбудзіць сэрца. *Словы,*

трапіўшы ў глыбінныя пласты розуму, выклікаюць *фізічнае* дзеянне. Больш таго, можна спыніць цячэнне крыві ў пэўнай частцы цела толькі пры дапамозе ўнушэння. (Трэба папярэдзіць, што гэты эксперымент асабліва перагружае сэрца.) Можна, напрыклад, спыніць доступ крыві ў руку, так што, калі разрэзаць вену на гэтай руцэ, крыві будзе мала, а можа і зусім не будзе. Аўтара больш за ўсё ўразіў у Індыі выдатны фокус аднаго свамі¹⁰, які спыняў у сабе кровазварот, будучы ў прытомнасці. Па камандзе кроў з парэзу то цякла, то не цякла. Гэта выглядала фантастычна і зрабіла выдатную рэкламу гэтаму свамі, які настолькі далучыўся да нірваны¹¹, што кантралюе ўсю матэрыю. Пачуццё глыбокай пашаны паменшылася, калі аўтар даведаўся, што пры дапамозе гіпнозу ён можа прымусіць свае цела рабіць тое ж самае, і без ніякай нірваны. Гэты механізм хутка разладжваецца і праз некалькі дзён патрабуе аднаўлення: цела мае ўласны аптымальны рэжым дзеяння, і гэта не справа для вышэйшага ўзроўню аналітычнага розуму – падтрымліваць кровазварот у руцэ, хаця гэтую функцыю і можна ажыццяўляць “аналітычна”. Галоўная ідэя тут, што цячэнне крыві можна спыніць слоўным унушэннем. Словы звязваюцца з фізічным станам чалавека.

Як такое можа быць, можна паказаць пры дапамозе тлумачэння па аналогіі, такога, як схематычная дыяграма. Але на гэтым этапе навукі аб розуме мы не настолькі цікавімся структураю, як функцыяй – таму што, ведаючы толькі функцыю, мы можам пазбаўляць людзей аберацый і псіхасаматычных захворванняў, прадказваць новыя хваробы, і ўвогуле “ствараць цуды”, як называліся такія дзеянні да таго, як чалавек даведаўся нешта аб розуме.

Выдзяленні – гэта адно з таго, што лягчэй за ўсё рэгуляваць унушэннем. Запор надзвычай лёгка і проста выклікаць ці вылечыць гіпнатычным унушэннем. Мачаспусканне таксама можна кіраваць гэтакім жа чынам. *І эндакрыннаю сістэмаю таксама.*

10. свамі: уладар; пан – індусскі ганаровы тытул, асабліва рэлігійных настаўнікаў індуізму.

11. нірвана: у буддызме – найвышэйшы стан свядомасці, у якім душа вызвалена ад усіх жаданняў і прыхільнасцяў.

Цяжэй праводзіць даследаванні некаторых з функцый эндакрынных залоз, якія сёння горш зразумелыя за астатнія. Даследаванні ў гэтай галіне на сённяшні час яшчэ не вельмі прасунуліся наперад. Але, выдаляючы інграмы і назіраючы, як эндакрынная сістэма зноў прыходзіць у раўнавагу, мы павінны былі зрабіць відавочную выснову: эндакрынная сістэма – гэта частка кантрольнага механізма, праз які розум кіруе цэлам. На эндакрынныя залозы лёгка ўздзейнічаць. Вадкасці і сакрэты¹², што выпрацоўваюць гэтыя залозы – тэстастэрон¹³, эстраген¹⁴, адрэналін, тыраксін¹⁵, паратырэоідны гармон¹⁶, гармоны гіпофізу¹⁷ і г.д. – гэта рэчывы, што розум ужывае як адзіны сродак кантролю цела. Яны ўтвараюць, так бы мовіць, рэлейную схему¹⁸. Кожны з іх уздзейнічае на цела па-свойму.

Наступны эксперымент, хутчэй за ўсё, абвяргае старажытнае дапушчэнне аб тым, што залозы кантралююць розум. Абераванаму чалавеку колюць па 25 мг тэстастэрону (раствор у алеі) двойчы на тыдзень. Можа адбыцца нейкае паляпшэнне яго фізічнага стану – на кароткі час яго голас можа стаць ніжэйшым, і на грудзях вырасце больш валасоў. Цяпер, не робячы ўнушэння, мы проста выдаляем інграмы з яго рэактыўнага банка, і яны могуць пераўтварыцца ў вопыт у стандартным банку. Раней, чым мы скончым з гэтым, яго цела пачынае засвойваць больш

12. сакрэт: (фізіялогія) рэчыва, якое выпрацоўваецца і выдзяляецца залозамі жывёл і чалавека.

13. тэстастэрон: мужчынскі палавы гармон.

14. эстраген: палавы гармон ці іншае рэчыва, здольнае развіваць і падтрымліваць жаночыя характарыстыкі цела.

15. тыраксін: гармон, які рэгулюе рост і развіццё цела.

16. паратырэоідны гармон: гармон, які адыгрывае важную ролю ў падтрыманні кальцыева-фасфатнага балансу цела.

17. гармоны гіпофізу: разнастайныя рэчывы, якія выпрацоўваюцца гіпофізам – залозаю, размешчанай у асновы галаўнога мозгу. Яны аказваюць значнае ўздзеянне на рост і функцыі цела.

18. рэлейная схема: электрычны ланцуг, у склад якога ўваходзіць рэле – аўтаматычны прыбор, што замыкае ці размыкае ланцуг, рэагуючы на нейкую пэўную з'яву.

тэстастэрону. Доза можа быць значна зменшана, і ад яе ўсё роўна будзе значна больш карысці, чым раней. Нарэшце, уколы тэстастэрону можна адмяніць. Гэты эксперымент таксама праводзіўся на людзях, якім не дапамагалі гарманальныя прэпараты накшталт тэстастэрону і эстрагену, а таксама на людзях, якія сталі хворымі ад прыёму гэтых гармонаў. Выдаленне інграм з рэактыўнага банка заўсёды прыводзіла людзей да стану, у якім яны маглі ўжо атрымліваць карысць ад гармонаў, але штучнае іх увядзенне ў арганізм ужо не было неабходным, за выключэннем кейсаў надзвычай пажылога ўзросту. Што гэта азначае для геранталогіі (навукі аб працягласці жыцця), нельга ацаніць на сённяшні момант, але можна ўпэўнена прадказаць, што выдаленне інграм з рэактыўнага банка значна павялічвае працягласць жыцця. Праз сто гадоў, ці каля таго, такая інфармацыя будзе даступная, але сёння няма яшчэ кліраў, якія пражылі столькі.

Лёгка прадэманстраваць ужо зараз, дзеля нашай мэты, уздзеянне гіпнатычнага ўнушэння на эндакрынную сістэму і адсутнасць уздзеяння штучных гармонаў на абераваных людзей.

Інграма такога тыпу наймаверна зніжае выпрацоўку тэстастэрону ў арганізме: “Секс – гэта жудасна; гэта брыдка; я ненавіджу яго”.

На часткі аўтаномнай нервовай сістэмы¹⁹ (якая працуе, як лічылася, без асаблівай сувязі з розумам), розум, як можна паказаць, здольны ўздзейнічаць. Існуе эфект сыходнай спіралі (гл. лініі на графіку патэнцыялу выжывання), пры якім інграма пачынае шкодзіць нармальнаму дзеянню рэгулятара жыццёвых функцый; гэта выклікае парушэнне функцый розуму, што ў сваю чаргу адбываецца далей на рэгулятары жыццёвых функцый; гэта зноў зніжае фізічную актыўнасць, і розум, які з’яўляецца часткаю органа і, наколькі мы можам гэта сказаць, арганічны па сваёй прыродзе, далей зніжаецца па тоне. Душэўны тон прымушае знізіцца тон цела. Тон цела, які пасля гэтага нізкі, прымушае знізіцца душэўны тон. Гэта адваротная геаметрычная прагрэсія.

19. аўтаномная нервовая сістэма: сістэма нерваў у цэле, якая рэгулюе мімавольную дзейнасць органаў, напрыклад, кішэчніка, сэрца і залоз.

Чалавек пачынае хварэць і, маючы інграмы, становіцца яшчэ больш хворым. Кліры не схільныя да такой сыходнай спіралі. На самой справе гэтая жудасная штука пад назваю псіхасаматычнае захворванне – настолькі паверхневая з’ява, што гэта першае, што здаецца тэрапіі, і яго можна аблегчыць, не кліруючы чалавека.

Чаму розныя лекавыя прэпараты, якія былі створаны з мэтай ўздзеяння на псіхасаматычныя захворванні, прыносілі такія няпэўныя вынікі, – прычына гэтага ў тым, што розум, што ўтрымлівае інграмы, якія “патрэбны для выжывання” (як дзірка ў галаве), уздзейнічае на рэгулятар жыццёвых функцый такім чынам, каб мэтанакіравана стварыць захворванні. Нехта пачынае пазбаўляць чалавека ад хвароб (разумеце, яны “патрэбны для выжывання”, і гэтыя праклятыя клеткі па-ідыёцку настойваюць на гэтым), а розум пачынае хутка паварочваць гэтую дзейнасць у адваротным кірунку і вяртае захворванне зноў на месца. Паспрабуйце паўздзейнічаць на рэактыўны розум пры дапамозе разумных довадаў ці ўколаў – пераканаць яго не прасцей, чым таго хлопца, які, з’ехаўшы з глузду ад наркотыкаў, сабраўся забіць усіх, хто ёсць у бары. Гэты таксама “выжывае”.

Прэпараты накшталт АКТГ маюць крыху іншы эфект. АКТГ надта цяжкадаступны, каб праводзіць з ім нейкія даследаванні, але з паведамленняў пра такія работы здаецца, што ён уздзейнічае на інграмы з пазіцыі часу. Інакш кажучы (гэта будзе больш падрабязна асветлена ў раздзеле тэрапіі), ён перамяшчае чалавека ў іншы момант часу ў рэактыўным банку. АКТГ і, магчыма, шмат якія іншыя прэпараты з гэтай катэгорыі перамяшчаюць чалавека з адной хранічнай інграмы ў другую. Гэта настолькі ж надзейна, як мяняць аднаго дыктатара ў Еўропе на другога. Наступная інграма можа быць у два разы горшай. Яна нават можа быць маніякальнай інграмай (манікам)²⁰, і гэта жудасна, негледзячы на ўяўную “эйфарыю”.

Лячэнне электрашокам, пабоі (як гэта практыкавалася ў Бедламе) і іншыя рэчы накшталт гэтых, у тым ліку хірургічнае лячэнне псіхасаматычных па паходжанню захворванняў, маюць іншы эфект. Аднак іх дзеянне падобна да дзеяння прэпаратаў тыпу

20. маніякальны: той, для якога характэрны ўзбуджальнасць звыш нормы, перабольшанае пачуццё здароўя, палёт думкі, празмерная актыўнасць і г.д.

АКТГ у тым, што яны выклікаюць новы шок, які перамяшчае інграмны шаблон у іншую частку цела (і мяняе адну аберацыю на другую; калі такія рэчы спрацоўваюць, гэта таму, што новая аберацыя менш інтэнсіўная, чым старая). Шокі, пабоі, хірургія, і, можа, нават такія рэчы, як яд кобры, мяняюць уздзеянне інграмнага банка на цела, не абавязкова да горшага, але не абавязкова і да лепшага; яны проста яго мяняюць. Як пры гульні ў косці: часам выпадае сямёрка²¹.

Такім чынам, існуе лячэнне псіхасаматычных захворванняў, заснаванае на выдаленні тканкі. Гэта проста выдаляе тую частку цела, якая ў фізічным сэнсе займаецца драматызацыямі. Можна выдаліць палец на назе, а можна і мозг. Выкарыстанне такіх метадаў – даволі звычайная з’ява ў час, калі пішуцца гэтыя радкі. Выдаленне пальца накіравана на адну частку зместу інграмы – на *саматыку*, а выдаленне частак мозгу (як у выпадку трансарбітальнай лейкатаміі²² і прэфронтальнай лобатаміі²³, ці нечага яшчэ, больш сучаснага) памылкова накіравана на “выдаленне” псіхічнай аберацыі. Тут таксама спрацоўвае механізм “пазбаўлення”: хірург ці пацыент мае аберацыю пра тое, што трэба “пазбавіцца гэтага”, і такім чынам кавалкі цела разразаюцца на часткі ці выдаляюцца. Некаторыя пацыенты развітваюцца з часткамі ўласнага цела па чыейсьці парадзе ці таму, што яны самі на гэтым настойваюць. Гэта нагадвае тое, як у ранейшыя часы людзі развіталіся са сваёй крывёй пад час кровапускання²⁴. Існуе непасрэдная паралель паміж выпусканнем з пацыента крыві, каб ён выздаравеў, і выразаннем частак ягонага цела, каб ён выздаравеў. Абодва падыходы заснаваныя на інграме

21. часам выпадае сямёрка: спасылка на гульні ў косці (падкідванне кубікаў), у якой выйграе той, хто першым выкінуў сем ачкоў.

22. трансарбітальная лейкатамія: (псіхіятрыя) аперацыя, пры якой пацыенту, што знаходзіцца ў электрашоку, утыркаюць па звычайнаму шылу ў кожнае вока, і цягнуць яго ўгару, раздзіраючы аналізер на часткі.

23. прэфронтальная лобатамія: (псіхіятрыя) аперацыя, пры якой пераразаюць белыя валокны, што злучаюць прэфронтальныя і лобныя долі мозгу з яго ўнутранымі часткамі.

24. кровапусканне: выпусканне крыві з чалавека ў якасці тэрапеўтычнай працэдуры.

“пазбаўлення”, і ніводны з іх ні ў якім разе не эфектыўны. Ёсць надзея, што медыцына цырульнікаў²⁵ у рэшце рэшт вымра, як вымерлі яе пацыенты.

Існуе пяць класаў псіхасаматычных захворванняў: (1) захворванні, што паходзяць ад парушэння патоку вадкасцей арганізма, выкліканага душэўнымі прычынамі; гэты клас падзяляецца на (а) прыгнечанне патоку вадкасці і (б) павелічэнне патоку вадкасці; (2) захворванні, што паходзяць ад адхіленняў у працэсах росту цела; гэты клас падзяляецца на (а) прыгнечанне росту і (б) павелічэнне росту; (3) захворванні, што паходзяць ад схільнасці да хваробы, выкліканай хранічным псіхасаматычным болем у нейкай частцы цела; (4) захворванні, што паходзяць ад зацягвання хваробы за кошт хранічнага болю ў нейкай частцы цела (5) захворванні, што выкліканы слоўным зместам каманд у інграмах.

У клас 1 (а) трапляюць такія звычайныя рэчы, як запор, і такія надзвычайныя рэчы, як артрыт. Артрыт – гэта складаны механізм з простаай прычынай і адносна простым спосабам лячэння. Успомніце, што ў інграме прысутнічаюць дзве рэчы: фізічны боль і слоўная каманда. У выпадку артрыта павінны прысутнічаць абедзве (як і ў выпадку большасці псіхасаматычных захворванняў). Павінна адбыцца няшчаснае здарэнне з суставам ці часткаю цела, на якой потым узнікне артрыт, і на працягу перыяду “непрытомнасці”, што суправаджаў траўму, павінна прысутнічаць каманда, якая б зрабіла інграму схільнай да хранічнай рэстимуляцыі. (Такія каманды, як “Вось, заўсёды так” ці “Яно ўсё баліць і баліць” ці “Я ўліп”, прыводзяць да аднолькавых вынікаў.) Калі ёсць такая інграма, і яна ўключаная, у месцы траўмы будзе хранічны боль. Ён можа быць невялікім, але гэта ўсё роўна боль. (Боль можа прысутнічаць, але не адчувацца, калі інграма ўтрымлівае каманду анестэзіі, нахштальт “Ён ніколі гэтага не адчуе”, якая не мяняе агульнай карціны, але прымушае чалавека “не ўсведамляць” наяўнасць болю). Гэты боль у целе, магчыма,

25. медыцына цырульнікаў: спасылка да хірургіі, якую ў ранейшыя стагоддзі практыкавалі цырульнікі. Паколькі яны звычайна не мелі медыцынскай падрыхтоўкі, іх “лячэнне” было вельмі балючым, выклікала сур’ёзныя інфекцыі і часта смерць у выніку антысанітарных умоў.

падказвае клеткам і крыві, што гэтае месца небяспечнае. Таму яго пазбягаюць. Каманда дазваляе розуму паўздейнічаць на, скажам, парашчытападобную залозу, сакрэт якой рэгулюе ўтрыманне кальцыя ў крыві. Пасля гэтага ў месцы траўмы пачынаюць адкладацца мінеральныя солі. Мінеральныя солі – гэта не абавязкова прычына болю, але гэта рэстимулятар на арганічным узроўні, так што, чым большыя мінеральныя адкладанні, тым большы боль, тым больш уключаецца інграма. Гэта сыходная спіраль. І гэта артрыт у дзеянні. Зразумейце, што парашчытападобная залоза і тое, што кроў пазбягае месца траўмы – гэта тэарэтычная прычына; навуковым фактам з’яўляецца тое, што калі знойдзена і выдалена інграма, звязаная з месцам, у якім развіваецца артрыт, то гэты артрыт знікае і ніколі не вяртаецца, аб чым сведчыць рэнтгенаўскі здымак; так здараецца заўсёды, і не дзякуючы нейкаму там унушэнню ці лякарству; так здараецца таму, што інграма знойдзена і перападшыта ў стандартны банк. Калі інграма знікае, тое ж самае адбываецца і з болем, тое ж самае адбываецца і з артрытам. Такая карціна агульная для цэлага класа захворванняў, з якіх артрыт – толькі адно. Механізмы, якія пры гэтым дзейнічаюць, у розных хвароб гэтага класу амаль аднолькавыя. Усе гэтыя захворванні можна аб’яднаць загалюкам “фізічныя адхіленні, выкліканыя зніжаным патокам вадкасцей цела.”

У клас 1 (б) псіхасаматычных захворванняў (павелічэнне патоку вадкасцей) трапляюць такія захворванні, як высокі ціск крыві, панос, сінусіт, прыяпізм (павышаная актыўнасць мужчынскіх палавых залоз) і любыя іншыя фізічныя парушэнні, што паходзяць ад лішку вадкасці ў арганізме.

Вынікам захворванняў класа 2 (а) могуць з’явіцца такія рэчы, як высахлая рука, скарочаны нос, недаразвітыя геніталіі ці недаразвіццё любой іншай залозы, звязанае з памерам (што злучае гэты клас з 1 (а)), аблысенне (якое, а таксама і астатняе з гэтага, можа быць і часткаю генетычнага шаблону, і таму быць спадчынным), карацей кажучы, скарачэнне памераў любой часткі цела.

Вынікам захворванняў класа 2 (б) з’яўляюцца такія рэчы, як павялічаныя рукі, падоўжаны нос, павялічаныя вушы, павяліча-

ныя органы і іншыя звычайныя фізічныя выродствы. (Рак, магчыма, трапляе ў гэты клас, як “вылячэнне звыш патрэбнага”.)

Клас 3, верагодна, уключае некаторыя выпадкі туберкулёзу, захворванні печані і нырак, розныя высыпанні, прастуды і г.д. (перакрыжоўваючыся з іншымі класамі, як і яны паміж сабою перакрыжоўваюцца тым ці іншым чынам).

Клас 4 ўключае, хутчэй за ўсё, такія захворванні, якія, узнікаючы без уздзеяння псіхасаматычных фактараў, тым не менш трапляюць дзякуючы выпадку на месца, траўмаванае раней, і за кошт рэстимуляцыі трымаюць уключанай інграму траўмы гэтага месца: захворванне становіцца хранічным. Сюды можна ўключыць туберкулёз, а таксама кан’юнктывіт²⁶, усе гнойныя раны, усе захворванні, што ніяк не вылечваюцца, і г.д.

У чацвёрты клас трапляюць, напэўна, і болі незразумелага паходжання і хваравітыя станы, у выпадку якіх не ўдаецца знайсці рэальнай паталогіі.

Клас 5 ўключае наймаверна вялікі спіс захворванняў, кожнае з якіх можа быць аднесена таксама да іншых класаў ці паходзіць толькі з інграм, якія дыктуюць прысутнасць ці неабходнасць захворвання. “Ты заўсёды прастужваешся,” “У мяне баляць ногі,” і г. д., абвясчаюць аб псіхасаматычным захворванні, а механізмы цела могуць яго стварыць.

Пачатак любой хваробы можа быць паскораны інграмі. Хвароба можа быць мікробнага паходжання: чалавек мае інграму, якая сцвярджае, што ён можа захварэць, і дзякуючы гэтаму абагульненню, ён хварэе ўсім, чым толькі можна. Акрамя таго, здараецца (і гэта нават больш агульны выпадак), што інграма зніжае фізічную супраціўляльнасць цела хваробе, і калі яна рэстимулюецца (магчыма, у выніку хатняй сваркі, няшчаснага здарэння ці чагосьці падобнага), здольнасць чалавека супраціўляцца хваробе аўтаматычна памяншаецца.

Дзеці, як будзе п’ятлумачана далей, маюць намнога больш інграм, чым гэта лічылася. Амаль усім дзіцячым захворванням папярэднічае неспакой псіхікі, і калі неспакой псіхікі (трыманне

26. кан’юнктывіт: запаленне кан’юнктывы, слізистой абалонкі, што пакрывае ўнутранае павеса і частку вока.

інграмы ў рэстымуляваным стане) прысутнічае – такія захворванні могуць быць намнога сур’ёзнейшымі ў параўнанні з тым, якімі яны павінны быць. Адзёр, напрыклад, можа быць проста адром, ці адром разам з інграмнай рэстымуляцыяй, у такім выпадку ён можа аказацца смяротным ці блізкім да таго. Праверка многіх дзяцей на прадмет таго, ці не выклікаюць інграмы схільнасць да дзіцячых захворванняў, іх паскораны пачатак і зацягванне, прымушае задацца пытаннем: а наколькі гэтыя захворванні сур’ёзныя на самой справе? Яны ніколі не назіраліся ў дзіцяці-кліра, і ёсць сэнс даследаваць магчымасць таго, што дзіцячыя захворванні самі па сабе надзвычай лёгкія і ўскладняюцца толькі неспакоем псіхікі дзіцяці – інакш кажучы, рэстымуляцыяй інграм.

Фактычна тое ж пытанне можна задаць і ў дачыненні да ўсёй галіны паталогіі: “Што ўяўляе сабою рэальнае ўздзеянне самой хваробы, за вылікам ураўнення, што апісвае душэўны фактар? Наколькі небяспечныя бактэрыі?”

Галіна бактэрыялогіі заставалася дагэтуль без дынамічных прынцыпаў, але дынаміка, выжыванне прымянімыя да ўсіх формаў жыцця, у тым ліку і мікробаў. Мэта мікроба – выжыванне. Ягоняя праблемы – гэта праблемы ежы, бяспекі (напазнення і абароны) і размнажэння. З ім адбываюцца мутацыі, ён мяняецца з дапамогаю натуральнага адбору, а таксама мяняецца дынамічна, зыходзячы з неабходнасці выжывання (гэта апошняе – адсутнае звязно ў тэорыі эвалюцыі), каб дасягнуць максімальнага магчымага выжывання. Ён робіць памылкі, забіваючы сваіх гаспадароў, але мець мэтаю выжыванне не азначае абавязкова выжываць.

З пункту гледжання паталогіі, мікроб, скіраваны на дасягненне сваёй мэты, дзейнічае як сапрэсар да дынамікі выжывання віду “чалавек”. Наколькі гэты сапрэсар сур’ёзны ў адсутнасць падаўлення чалавека інграмамі, не вызначалася; існуе дастаткова дадзеных, каб зазначыць, што чалавек, патэнцыял якога знаходзіцца ў чацвёртай зоне, відавочна, не вельмі схільны да захворванняў: прастуда, напрыклад, абмінае яго, усё роўна, вірусная яна ці не; адсутнічаюць хранічныя інфекцыі. Якое дачыненне маюць да гэтага антыцелы, ці які фактар тут

адыгрывае ролю, гэта ўжо іншае пытанне. Фактам застаецца адно: кліра нялёгка зрабіць хворым. У абераванага чалавека захворванне наступае хутка за станам душэўнай прыгнечанасці (прыгнечанасці ўзроўню дынамікі).

Аберацыя розуму і цела інграмамі вядзе, такім чынам, не толькі да псіхасаматычных захворванняў, але і да сапраўднай паталогіі, якая дагэтуль лічылася больш ці менш незалежнаю ад душэўнага стану. Як даведзена клінічнымі даследаваннямі, кліраванне не толькі знішчае псіхасаматычныя захворванні, патэнцыяльныя, вострыя ці хранічныя. Кліраванне таксама звычайна робіць чалавека менш успрымальным да паталогіі. Да якой ступені, гэта пакуль яшчэ невядома, таму што, каб вызначыць рэальную статыстыку, патрабуецца настолькі шырокі і доўгатэрміновы агляд, што для рэалізацыі гэтага праекта спатрэбіцца назіранні дактароў за тысячамі кейсаў на працягу доўгага перыяду.

Тое, наколькі чалавек абераваны, іншымі словамі, якую пазіцыю ён заняў бы на шкале душэўнага здароўя, мае мала дачынення да псіхасаматычных захворванняў. Такія захворванні для свайго з'яўлення патрабуюць толькі адной ці дзвюх інграм пэўнага тыпу. Гэтыя інграмы не выклікаюць больш ніякіх аберацый чалавека, акрамя захворвання. Мець псіхасаматычнае захворванне – гэта не тое ж самае, што быць “вар’ятам” ці мець тэндэнцыю да іпахондрыі. Іпахондрык думае, што ў яго ёсць захворванні; гэта асаблівы выпадак класу 5 з прыведзенай класіфікацыі.

Адхіленні рэзка падзяляюцца на дзве катэгорыі. Першая катэгорыя – гэта душэўнае адхіленне, любы стан нерацыянальнасці, які ў Дыянетыцы мы называем *аберацыяй*, каб пазбегнуць *бясконцага* складання каталогаў тых тысяч і мільёнаў праяў, якія можа мець нерацыянальнасць. Другую катэгорыю складаюць *саматычныя* адхіленні чалавека; гэта датычыцца выключна яго фізічнага стану, фізічных здольнасцяў і здароўя. Абедзве гэтыя рэчы прысутнічаюць у кожнай інграме: *аберацыя* і *саматыка*. Але інграма можа праяўляць сябе хранічна ці як *саматыка* (гэта слова – назоўнік, утвораны з прыметніка “саматычны” – шырока ўжываецца ў Дыянетыцы, каб пазбегнуць

ужывання слова “боль”, якое не ахоплівае поўнасьцю сэнсу і да таго ж рэстымулюе), ці як *аберацыя*, ці як абедзве яны разам.

Інграма павінна ўтрымліваць фізічны боль. Калі інграма рэстымулюецца ў штодзённым жыцці, гэты фізічны боль можа з’явіцца ці не. Калі яна праяўляецца не як *саматыка*, а як аберацыя, у такім выпадку чалавек знаходзіцца не ў сваім вэйлансе (“неабходнасць праявіць сваю варожасць”). Калі ён дастаткова душэўна здаровы для таго, каб быць у сваім вэйлансе, будзе прысутнічаць фізічны боль. У Дыянетыцы мы кажам, што з’явілася саматыка. Калі з’яўляецца любая саматыка, з’яўляецца таксама некаторая частка аберацыі, калі толькі чалавек не знаходзіцца ў гэты момант у тэрапіі ў якасці прэкліра²⁷. Калі чалавек драматызуе не свой вэйланс, прысутнічае аберацыя; калі аберацыя, якая ідзе з інграмы, як грамафонны запіс, у тым ці іншым вэйлансе, падаўляецца нейкім іншым фактарам, такім, як паліцыя ці больш моцны чалавек, ці нават сам чалавек, які драматызуе (гэта называлася *рэпрэсіяй*, гэты тэрмін тут не ўжываецца, бо ён нагружаны іншымі значэннямі), у такім выпадку можна ўпэўнена казаць, што з’явіцца саматыка.

Такім чынам, чалавек, як аказваецца, знаходзіцца ў лепшым стане (з пункту гледжання клетак), калі ён выконвае выжывальную ролю ў інграме (пераможны вэйланс), таму што ён, ва ўсялякім выпадку, не хворы. Але колькі людзей было забіта, колькі банкаў было абрабавана і колькі мужоў і жонак было даведзена да вар’яцтва гэтымі драматызацыямі? Такім чынам, грамадства, у сваіх намаганнях абараніць людзей, здароўе асобнага чалавека звычайна лічыць другараднай справай. На самой справе “грамадства” не ведала дагэтуль пра гэты механічны бок пытання. Чалавек, які драматызуе выжывальны вэйланс у сваіх інграмах, можа здзяйсняць гвалтоўныя ўчынкi ў дачыненні да іншых людзей. Чалавек, які не дазволіць сабе такой драматызацыі, ці якога грамадства прымусіць ад яе адмовіцца, безумоўна, стане хворым па псіхасаматычных прычынах. “Арол –

27. прэклір: ад “прэ-клір”, чалавек, які яшчэ не клір; у шырокім сэнсе – чалавек, які атрымлівае одытынг і таму знаходзіцца на шляху да кліра; чалавек, які праз дыянетычны одытынг даведваецца больш пра сябе і пра жыццё.

я выйграў, рэшка – ты прайграў²⁸”. Адказам на праблему з’яўляецца аблягчэнне ці выдаленне інграмы, таму што ў гэтай праблемы ёсць шмат дадатковых аспектаў: чалавек, які драматызуе свае інграмы, у грамадстве ці без яго, наўрад ці будзе паспяхова выжываць; і калі ён драматызуе іх, на яго ўздзейнічаюць усе абразы, што накіроўвае ў бок таго вэйланса, у якім ён знаходзіцца, іншы вэйланс у той жа самай інграме.

Камбінацыі розных класаў псіхасаматычных захворванняў і іх аспектаў, пералічаных і апісаных тут, вядуць да некаторых вельмі складаных сітуацый. Гэта навуковы факт, што не існуе псіхасаматычнага захворвання без аберацыі. І верна, што ніводная аберацыя не існуе без патэнцыяльнай ці рэальнай псіхасаматычнай хваробы. Адным з псіхасаматычных захворванняў, ад якога найменш верагодна было б чакаць, што яно псіхасаматычнае, з’яўляецца палавая ненармальнасць.

Чалавек з палавой ненармальнасцю (і гэты тэрмін у Дыянетыцы аб’ядноўвае, дзеля сцісласці, усе формы адхіленняў па другой дынаміцы, такія, як гомасексуалізм, лесбіянства²⁹, сексуальны садызм³⁰ і г.д., па ўсяму спісу Эліса³¹ і Крафт-Эбінга³²) на самой справе з’яўляецца даволі хворым фізічна. Палавая ненармальнасць, як захворвання, мае столькі праяў, што яе можна размеркаваць па ўсіх класах ад 1 да 5, зазначаных вышэй. Празмернае развіццё палавых органаў, іх недаразвіццё, прыгнечанне выпрацоўкі спермы ці яе празмерная выпрацоўка, і г.д. – штосьці з гэтага знойдзецца ў аднаго з тых, хто пакутуе ад палавой ненармальнасці, штосьці – у другога. І выснова з гэтага –

28. “Арол – я выйграў, рэшка – ты прайграў”: апісанне “гульні ў адны вароты”. Фраза паходзіць з гульні, у якой манету падкідаюць у павестра і трымаюць пары на тое, якім бокам угару яна ўпадзе.

29. лесбіянства: гомасексуальныя адносіны паміж жанчынамі.

30. садызм: атрыманне сексуальнага здавальнення ад панавання над партнёрам, дрэннага абыходжання з ім ці прычынення яму болю.

31. Эліс: Генры Хэйвлак Эліс (1859 – 1939), англійскі крыміналаг і псіхолаг, які праводзіў даследаванні па псіхалогіі і сацыялогіі сексу.

32. Крафт-Эбінг: барон Рыхард фон Крафт-Эбінг (1840 – 1902), нямецкі неўролаг і аўтар прац па сексуальнай паталогіі.

такі чалавек заўсёды вельмі хворы тым ці іншым чынам, усведамляе ён гэта сабе ці не. Ён ні ў якім разе не вінаваты ў сваім захворванні, але ён настолькі далёкі ад нормы і да такой ступені небяспечны для грамадства, што і цярпімасць да палавой ненармальнасці, і пакаранне за яе – гэта аднолькава надзвычай дрэнная справа. Не маючы да гэтага часу належных сродкаў для вырашэння праблемы, грамадства кідалася паміж цярпімасцю і пакараннем, і, канешне ж, праблема не была вырашаная. Я крыху адступлю зараз ад тэмы, аднак усё ж заўважу наконт палавой ненармальнасці: найлепшым тлумачэннем для яе раней было нешта пра дзяўчынак, якія зайздросцяць бацькаваму пенісу, ці хлопчыкаў, якія засмучаюцца, убачыўшы гэтую жудасную рэч, похву, якую маці неасцярожна ім аднойчы паказвае. Каб зрабіць чалавека ненармальным у палавым сэнсе, патрабуецца нешта намнога большае, чым гэтая абсалютная лухта. Да гэтага хутчэй прывядзе нешта такое: праламіць дзіцяці галаву, праехацца па ім паравым катком, разрэзаць яго на дзве часткі ржавым нажом, паварыць яго ў лізоле³³, і каб увесь гэты час вар’яты ляляліся на яго самымі жудаснымі і нецэнзурнымі словамі. Чалавек – вельмі стойкая істота. Ён настолькі чартоўскі стойкі, што перамог увесь жывёльны свет, а зараз можа пахіснуць і зоркі. І калі справа даходзіць да вывядзення яго другой дынамікі з раўнавагі, дык гэта патрабуе нечага такога, што варта Дантэ³⁴ разам з Саксам Рамэрам³⁵. Такім чынам, чалавек з палавой ненармальнасцю, у якога сотні і сотні небяспечнейшых інграм, мае невялікі выбар: ці быць мёртвым, ці быць такім, які ён ёсць. Але калі, маючы эфектыўную навуку, каб управіцца з гэтай праблемай, грамадства будзе працягваць цярпець палавыя ненармальнасці і ўсе іх сумныя і агідныя вынікі, дык такое грамадства не вартае выжывання.

33. лізол: (гандлёвы знак) марка празрыстага карычневага алеістага раствору, што ўжываецца як сродак для дэзінфекцыі і антысептык.

34. Дантэ: псеўданім Джэрантэ Аліг’еры (1265 – 1321), італьянскага паэта. Ён напісаў “Боскую камедыю”, у якой распавядае пра ўяўнае падарожжа аўтара праз пекла, чысцец і рай.

35. Сакс Рамэр: псеўданім Артура Сарсфілда Уорда (1883 – 1959), англійскага пісьменніка, аўтара таямнічых трылераў, асабліва вядомага па серыі кніг, прысвечаных выдуманаму персанажу доктару Фу Манчу.

Палавая ненармальнасць можа мець і іншыя аспекты. У адным даследаваным грамадстве гэтыя аберацыі размножыліся настолькі, што ўзнік асноўны містычны культ, які сцвярджаў, што ўсе душэўныя захворванні паходзяць ад сексу; гэта, канешне ж, надало новы імпульс аберацыям па другой дынаміцы (секс), паколькі такая вера як аснова для культу магла быць створана толькі чалавекам, сур'ёзна абераваным па другой дынаміцы. Вера, што секс – адзіная крыніца чалавечых аберацый і пакутаў, натуральна ж, прыцягвала людзей з падобнымі ж аберацыйнымі шаблонамі, і тыя станавіліся яе святарамі. І такім чынам гэты культ яшчэ больш узмоцніў аберавальныя фактары, што існавалі ў грамадстве, бо ўся яго дзейнасць была скіраваная на тое, каб зрабіць секс нечым пачварным і жудасным, называючы яго асноўнаю крыніцаю душэўных захворванняў сярод людзей. Прапрокам гэтай веры быў Мані, перс, які жыў у трэцім стагоддзі. Ён вучыў, што ўсё, што мае дачыненне да цела, асабліва секс, ёсць зло. Культ маніхейства, заснаваны ім, праіснаваў значную частку сярэднявечча, а потым знік, каб больш не трывожыць чалавека.

Кожная з дынамік можа быць заблакіравана: дынаміка асобы, дынаміка сексу, дынаміка групы ці дынаміка чалавецтва. Кожная з іх была калісьці мішэнню таго ці іншага культу, які імкнуўся вылячыць усе хваробы чалавека і выратаваць яго. Дыянетыка не займаецца ратаваннем чалавека, але можа шмат чаго зрабіць для прадухілення таго, каб яго *нехта* “ратаваў”. Як арганізаваная сістэма навуковых ведаў, Дыянетыка можа рабіць толькі высновы з таго, што яна назірае ў лабараторыі.

Можна заўважыць, што царква цалкам мае рацыю, робячы ўсё, што можа, каб прадухіліць блюзнерства³⁶. Блюзнерствы вельмі часта вымаўляюцца ў момант “непрытомнасці” чалавека, што атрымаў удар. Гэта ўводзіць свяшчэнныя імёны і праклёны ў інграмы, якія, выклікаючы рэакцыю ў чалавека, надзяляюць яго ненатуральным жахам і кампульсіяй ў дачыненні да Бога ці, наадварот, антыпатыяй да яго. Вінавата ў гэтым не рэлігія, а блюзнерства. Яно стварае вар'ятаў-фанатыкаў і забойцаў-

36. **блюзнерства:** абраза Бога ці нечага святога, а таксама пагарджанне імі.

атэістаў; калі б зніклі і тыя, і другія, царква б з вялікай радасцю пабачыла гэта.

У дачыненні да псіхасаматычнага захворвання любая камбінацыя слоў у інграме прыносіць столькі ж шкоды, як і любы іншы фактар. З прыдуркаватых разважанняў рэактыўнага розуму, які лічыць, што ўсё ў інграме раўняецца ўсяму ў інграме, таксама вынікае, што любая рэч у навакольным свеце, што нагадвае інграму (рэстымулятары) – гэта дастатковая прычына, каб прывесці інграму ў дзеянне. Так з’яўляюцца аберацыя і хвароба.

Ёсць, аднак, асаблівасць у тых псіхасаматычных захворваннях, якія з’яўляюцца хранічнымі: рэактыўны розум абераванага чалавека праяўляе сваю свабоду выбару ў тым, што *толькі правыжывальныя інграмы робяцца хранічнымі*. Можна было б сказаць, на рэактыўным узроўні, што абераваны чалавек не дазволіць сабе пакутаваць ад захворвання са сваіх інграм, калі толькі гэтае захворванне не мае каштоўнасці для “выжывання”. Гэта вельмі важна для тэрапіі. Хранічнымі псіхасаматычнымі захворваннямі пацыента з’яўляюцца тыя, што маюць правыжывальную аснову – спачуванне.

Немагчыма “сапсаваць” дзіця любоўю і пяшчотаю. Той, хто сцвярджаў, што такое магчыма, грунтаваўся на дрэннай інфармацыі і адсутнасці назіранняў. Дзіцяці *патрэбна* ўся любоў і пяшчота, якую ён толькі можа атрымаць. У адной бальніцы быў праведзены эксперымент, які, хутчэй за ўсё, паказаў, што ў дзяцей, пакінутых без увагі, падскоквае тэмпература. Калі ім удзялялі ўвагу, тэмпература адразу ж прыходзіла ў норму. Гэты эксперымент, хаця аўтар і не назіраў за ім асабіста, здаецца, быў праведзены адпаведна належным стандартам, калі меркаваць па справаздачы. Калі ўсё верна, гэтым сцвярджаецца, што ў чалавеку ёсць механізм, які выкарыстоўвае захворванне, каб атрымаць пяшчоту, і робіць гэта на генетычнай аснове. Няма прычыны, чаму б такога не магло быць; прайшло дастаткова гадоў, напоўненых канструктарскай працай – амаль два мільярды – каб убудоваць нешта такое ў генетычны шаблон. Гэтыя дзеці, у некалькіх групах, былі пакінуты ў бальніцы сваімі бацькамі для эксперыменту; яны нязменна хварэлі, калі ім не ўдзялялі ўвагі. Гэта закон афініці ў дзеянні, калі толькі эксперыменты былі

карэктна праведзеныя. Іхняю мэтаю не было дапамагчы Дыянетыцы, але паказаць: калі пакінуць дзіця ў бальніцы пасля нараджэння толькі таму, што ў яго нейкая невялікая хвароба, гэтая хвароба нязменна ўзмацняецца.

Шэраг строга кантраляваных дыянетычных эксперыментаў на працягу значна даўжэйшага перыяду прадэманстравалі, што закон афініці, у прымяненні да псіхасаматычных захворванняў, намнога мацнейшы за страх і антаганізм. Ён настолькі мацнейшы, што гэта можна была б параўнаць з трываласцю сталёвай бэлькі і травінкі. Было знойдзена, як казалася вышэй, што хранічныя псіхасаматычныя захворванні існавалі толькі тады, калі яны мелі пад сабою інграму спачування. Закон афініці можна патлумачыць як закон счаплення; афініці можна было б даць азначэнне як “любоў” у абодвух сэнсах гэтага слова. Пазбаўленне чалавека пяшчоты ці яе адсутнасць можна разглядаць як парушэнне закона афініці. Чалавек павінен знаходзіцца ў афініці з людзьмі, каб выжываць. Самазабойца звычайна ідзе на гэты ўчынак, разлічваючы, што знішчэннем сябе ён нейкім чынам прынясе карысць іншым – гэта, на ўзроўні рэактыўнага розуму, вельмі звычайны разлік, які паходзіць выключна з інграм. Жорсткі начальнік на нейкім прадпрыемстве, той, што абыходзіцца з людзьмі бязлітасна, калі ён хварэе псіхасаматычнай хваробаю, звычайна бярэ яе з інграмы спачування.

Інграма спачування прыкідваецца, што яна правыжывальная. Як сказаў адзін прэклір, чалавек становіцца ахвяраю не сваіх ворагаў, а сваіх сяброў. Інграма ўзнікае заўсёды з большага ці меншага моманту “непрытомнасці”. Няма інграмы без “непрытомнасці”. Толькі тады, калі аналайзер адключаны, знешні свет можа ўвайсці ў чалавека, неасэнсаваны, і дзейнічаць знутры. У тое імгненне, калі аналайзер распознае адну з гэтых інграм як інграму, яна губляе каля 20% сваёй аберавальнай здольнасці і звычайна 100% здольнасці выклікаць псіхасаматычныя захворванні. Боль надзвычай недаўгавечны. Здавальненне адліта ў бронзу. (Гэта не паэзія, а навука. Фізічны боль знікае, калі ўдзяліць яму нядоўгую ўвагу; прыемнае ці нават так сабе здарэнне настолькі цвёрда замацавана ў розуме, што ніводным спосабам, вядомым у Дыянетыцы, не ўдасца яго пахіснуць. Вельмі многа сіл

было скарыстана, каб зрабіць нешта з запісамі здавальненняў – проста каб праверыць іх на ўстойлівасць. Яны ўстойлівыя; фізічны боль недаўгавечны. Вельмі шкада, Шапенгаўэр³⁷, але ты вельмі памыляўся.)

Калі паказаць лок (момант “душэўнага болю”) аналайзеру, пасля таго, як інграма, якая надавала яму сілу, знікла – гэты лок як ветрам здзімае. Аналайзер працуе на падставе “дактрыны праўдзівага дадзенага”: ён не мае ніякай справы з тым, што аднойчы аказалася для яго няпраўдаю. Проста кантакт з інграмай, без яе аблягчэння, мае нейкую тэрапеўтычную каштоўнасць – 20 працэнтаў – і гэта дало пачатак думцы, што чалавеку толькі трэба ведаць пра свае хваробы, і яны тады знікнуць. Выдатна, калі б гэта было так.

Самая аберавальная інграма, такім чынам, – тая, якая ўтрымліваецца ў дзеянні ідэяй гэтага прыдурка, рэактыўнага розуму, што яна патрэбная для выжывання чалавека. Гэтая інграма спачування вылучаецца і застаецца хранічна ў якасці псіхасаматычнага захворвання. Для гэтага ёсць дзве прычыны: па-першае, чалавек звычайна знаходзіцца ў сваім вэйлансе, калі атрымлівае інграму спачування; па-другое, рэактыўны розум чалавека, добра ведаючы каштоўнасць афініці, выстаўляе напаказ псіхасаматычнае захворванне, каб прыцягнуць афініці. Тут не праяўляецца воля аналітычнага “Я” індывідуума. Але тут у найвышэйшай ступені паказвае сябе “воля” рэактыўнага розуму.

Інграма спачування выглядае прыблізна так: маленькі хлопчык, якога вельмі ўціскаюць яго бацькі, вельмі хворы. Яго бабуля даглядае яго і, калі ён у гарачцы, суцяшае яго і кажа яму, што яна паклапоціцца аб ім, што яна застанецца тут, пакуль ён не паправіцца. Гэта надае высокую “выжывальную” каштоўнасць таму, каб быць хворым. Ён не адчувае сябе ў бяспецы побач са сваімі бацькамі; ён хоча, каб прысутнічала бабуля (яна –

37. Шапенгаўэр: Артур Шапенгаўэр (1788 – 1860), нямецкі філосаф. Ён адстойваў пункт гледжання, што жаданні і пабуджальныя матывы людзей, а таксама сілы прыроды – гэта праявы адзінай волі, а менавіта волі да жыцця, якая з’яўляецца сутнасцю свету. Шапенгаўэр настойваў, што паколькі дзеянне гэтай волі азначае пастаяннае імкненне без задавальнення, жыццё складзецца з пакутаў, і што толькі кантралюючы волю інтэлектам, падаўляючы жаданне ствараць сабе падобных, можна паменшыць пакуты.

пераможны вэйланс, паколькі яна камандуе бацькамі направа і налева), і ў яго зараз ёсць інграма. Без інграмы не было б псіхасаматычнага захворвання. Хворы стан, “непрытомнасць” і фізічны боль неабходныя для атрымання гэтай інграмы. Але гэта не контрвыжывальная інграма. Гэта правыжывальная інграма. Яе можна драматызаваць у сваім вэйлансе.

Псіхасаматычнае захворванне ў такім кейсе, як гэты, будзе “каштоўным набыткам”. “Я” нават не ведае разліку. Аналайзер быў адключаны, калі ўвайшла інграма. Аналайзер не можа ўспомніць гэтую інграму без дыягностычнай тэрапіі. І яна не знікне сама сабою.

Зараз з гэтай інграмай у нас ёсць пацыент з сінусітам і схільнасцю да лёгачных інфекцый. Можа здарыцца так, што ён меў няшчасце ажаніцца з жанчынаю, падобнаю да яго маці ці бабулі. Рэактыўны розум не можа адрозніць бабулю (ці маці) ад жонкі, нават калі яны толькі крыху падобныя маўленнем, тонам голасу ці манерамі. Жонка не схільная да спачування. Уступае ў дзеянне інграма, каб запатрабаваць спачування. І нават калі жонка лічыць, што сінусіт і лёгачная інфекцыя – дастаткова агідныя рэчы, каб прывесці да разводу, рэактыўны розум трымае гэтую інграму ўключанай. Чым больш нянавісці ад жонкі, тым больш уключаецца інграма. Такім чынам можна забіць чалавека.

Вышэй апісанае – гэта стандартная інграма спачування. Калі той, хто праводзіць тэрапію, спрабуе выдаліць гэтую інграму ў пацыента, рэактыўны розум перашкаджае гэтаму. “Я” не перашкаджае. Аналайзер не перашкаджае. Яны спадзяюцца, што гэтая інграма пойдзе прэч. Але рэактыўны розум трымае яе ўсё роўна як цвікамі прыбітую, пакуль Дыягностыка не падсуне пад яе лом. І тады яна знікае. (Дарэчы, можна таксама выдаліць дастатковую колькасць локаў, і гэты стан будзе аблегчаны. Але тады пацыент адкапае іншую інграму!)

Супраціўленне чалавечых хвароб і аберацый тэрапіям мінулага паходзіла ад гэтых інграм спачування. А яны ляжаць проста на паверхні, поўнасьцю адкрытыя як хранічныя псіхасаматычныя захворванні.

Лякарствы ў любой колькасці могуць прынесці пацыенту з псіхасаматычным захворваннем толькі часовую палёгку. “Я” не

жадае захворвання. Аналайзер не жадае яго. Але цела яго мае, і калі нехта атрымае поспех у яго лячэнні, не выдаліўшы гэтую інграму, дык цела, пад кіраўніцтвам рэактыўнага розуму, знойдзе нейкую замену гэтай хваробе, выпрацуе “алергію” да лякарства ці цалкам звядзе на нішто эфект ад яго.

Канешне, заўсёды можна выдзіраць жывую тканку з чэрапа нажамі, шыламі ці з дапамогаю шоку ў неабмежаванай колькасці. Гэта вылечыць пацыента ад псіхасаматычнага захворвання. А таксама, на жаль, вылечыць яго ад індывідуальнасці, ад інтэлекту і, вельмі, вельмі часта, ад самога жыцця.

У Дыянетыцы прымяненне метадкі для аблягчэння інграм, што выклікаюць гэтыя захворванні, забяспечвала нязменнае выздараўленне ва ўсіх пацыентаў, і хвароба не вярталася потым. Карацей кажучы, псіхасаматычныя захворванні зараз можна вылечыць. Усе да адной.

Раздзел шосты

Эмоцыя і дынамікі

Эмоцыя – гэта колькасць велічыні Θ^1 , інакш кажучы, яна настолькі звязана з жыццёвымі сіламі, што Дыянетыка на гэтым этапе не спрабуе даць для яе нешта большае, чым апісальную тэорыю, хаця і працуе з ёй з нязменным поспехам. Трэба правесці вялікія даследаванні па эмоцыі; але, пакуль тэрапія ўключае ў сябе працу з ёй і паспяхова яе аблягчае, без далейшай інфармацыі на гэтым этапе можна абысціся.

Эмоцыі трэба было б рэзка падзяліць на адмоўныя і станоўчыя. Адмоўнай эмоцыяй будзе невыжывальная па характары, станоўчай – правыжывальная. Прыемныя эмоцыі, тыя, што прыносяць здавальненне, не вельмі нас тут цікавяць. Лічыцца, што ўсе эмоцыі – адно і тое ж па сутнасці, але эмоцыі, што знаходзяцца вышэй зоны 1, можна пакінуць без увагі, паколькі іх на гэты момант, зыходзячы з задумы кнігі, няма патрэбы тлумачыць.

У зонах 1 і 0 эмоцыя становіцца вельмі важнай для тэрапіі. Як гаварылася раней, зоны 1 і 0 – гэта, адпаведна, зоны гневу і апатыі. Ад смерці і да мяжы паміж гневамі і страхам знаходзіцца зона 0. Ад гэтай мяжы да пачатку нуды знаходзіцца гнеў, зона 1.

Гэта выглядае так, як калі б дынаміка выжывання, будучы заціснутаю ў зону 1, праяўляла варожасць, потым, пры большым падаўленні ў накірунку да смерці, гнеў. З далейшым падаўленнем пачне праяўляцца лютасць, потым – у якасці наступнага ніжэйшага ўзроўню – страх, потым жах і, нарэшце, апатыя, што знаходзіцца непасрэдна над смерцю.

Па меры падаўлення дынамікі, як можна сказаць, клеткі з сілаю рэагуюць на небяспеку, аказваючы ёй супраціўленне. Аналізер

1. гэта, восьмая літара грэчаскага алфавіта, якую грэкі выкарыстоўвалі як сімвал для думкі, жыцця ці духу.

супраціўляецца да верхняй мяжы зоны 1, але кантроль з яго боку пры гэтым увесь час памяншаецца. Ад гэтага пункта і ўніз клеткі – сапраўдны арганізм – бяруць супраціўленне на сябе ў якасці апошняга рубяжу абароны. Рэактыўны розум поўнаасцю кіруе ад верхняй мяжы зоны 1 і ўніз да смерці, і ён забірае усё больш улады над арганізмам па меры падаўлення дынамікі.

Эмоцыя, здаецца, непарыўна звязана з самой сілаю жыцця. У тым, што сіла жыцця ёсць, не сумняваюся б ніводны інжынер. Чалавек і медыцына звычайна глядзяць на збан і забываюць, што збан існуе толькі для таго, каб наліваць у яго малако, і што важнае менавіта малако. Сіла жыцця – гэта гелій², што напаўняе парожні паветраны шар. Выходзіць гелій – падае шар. Калі гэты тып энергіі будзе знойдзены і выдзелены сам па сабе – калі гэта сапраўды толькі від энергіі – медыцына зможа пайсці наперад такімі вялізнымі крокамі, у параўнанні з якімі яе папярэднія дасягненні будуць выглядаць як бег у мяшках³. Справа ў тым, што запасу гелію ў медыцыны няма.

Як высока гэтая сіла жыцця можа ўзняцца па шкале выжывання, невядома. Вышэй зоны 3 знаходзіцца зона пытанняў. Той, хто стаў клірам, уздымаецца на ўзровень настойлівасці, энергіі, стойкасці, рацыянальнасці і шчасця. Магчыма, аднойчы нейкі клір дасягне таго невызначанага стану, аб якім аўтар чуў аднойчы ў Індыі – калі чалавек складаецца выключна з душы.

Як нізка сіла жыцця можа апусціцца па шкале, добра вядома. Чалавек памірае. Ён не рухаецца і не мысліць. Ён памірае як арганізм, а потым ён памірае як клеткі. Клеткі маюць розныя перыяды “жыцця пасля смерці”, і біёлагі заўважаюць, што клеткі валасоў і пазногцяў не паміраюць на працягу месяцаў. Такім чынам, вось ён, спектр смерці: спачатку арганізм, а потым, калонія за калоніяй, клеткі.

Гэта тое, што адбываецца ад ніжняй мяжы зоны 0 уніз. Але тое, чым мы цікавімся – гэта частка шкалы ад зоны 1 да ніжняй мяжы

2. гелій: адзін з хімічных элементаў, вельмі лёгкі, інертны, бескаляровы газ; ён ужываецца для напаўнення паветраных шароў і г.д.

3. бег у мяшках: спаборніцтва, у якім кожны з удзельнікаў скача наперад з завязанымі ў мяшку пагамі.

зоны 0. Можна прыняць як пастулат, што аналітычны розум мае найвялікшую супраціўляльнасць сапрэсару, найвышэйшую здольнасць клапаціцца пра арганізм, калі ён знаходзіцца ў трэцяй зоне. Калі сапрэсар цісне яго ўніз, аналайзер, у ніжняй частцы зоны 3, магутна цісне ўгару. Гэта неабходнасць у дзеянні. Узровень неабходнасці можа на працягу гэтага дзеяння ўзрасці настолькі, што адключаюцца⁴ ўсе інграмы!

Трэба ўсвядоміць сабе, што аналайзер разглядае будучых сапрэсараў і няспынна займаецца разлікамі, у якіх ставяцца і вырашаюцца ім праблемы будучыні – гэта адна з функцый уяўлення. Акрамя таго, трэба ўсвядоміць сабе, што аналайзер займаецца мноствам разлікаў, што датычацца цяперашняга часу, паколькі аналітычны розум няспынна сутыкаецца з неймавернай колькасцю фактараў, што ўключаюць у сябе цяперашніх і будучых сапрэсараў. Ён праводзіць разлікі, напрыклад, на тэму саюзаў з сябрамі і сімбіётамі, і буйнейшых перамог ён дасягае, калі пераўтварае частку сапрэсараў у саюзнікаў.

Чалавека можна сабе ўявіць на спектры выжывання як істоту, што знаходзіцца на вострай дынаміцы выжывання. Сапрэсар цісне ўніз, ці будучыя сапрэсары пагражаюць уціскам, і аналітычны розум цісне ўгару сваімі рашэннямі. Узровень чалавека вызначаецца тым, як добра на самой справе ён спраўляецца з гэтымі сапрэсарамі.

Цяпер мы гаварым пра кліра, і пакуль не зазначым асабліва, будзем працягваць мець на ўвазе менавіта яго. Клір – неабераваны чалавек. Ён рацыянальны ў тым сэнсе, што ён прымае найлепшыя магчымыя рашэнні, якія можа, на падставе інфармацыі, якую ён мае, і з уласнага пункту гледжання. Ён атрымлівае максімальнае здавальненне для арганізма (як на сённяшні момант, так і з пункту гледжання будучага), а таксама для ўсяго таго, што належыць да іншых дынамік. Клір не мае інграм, якія маглі б быць рэстимулявацца і парушылі б правільнасць яго разлікаў унясеннем у іх патаемнай і памылковай інфармацыі. Аберацыя адсутнічае. Вось чаму мы ўжываем яго тут як прыклад.

4. адключыць: прымусяць інграму (ці інграмы) адысці прэч, не сціраючы яе (іх).

Дынаміка выжывання высокая, вышэй, чым патрэбна для ўраўнаважвання сапрэсара. Возьмем гэта ў якасці першага стану. Такім чынам, дынаміка размесціцца ў зоне 3, тон 3.9. Цяпер павялічым сапрэсар. Дынаміка прыціснутая да тону 3.2. Уздымаецца неабходнасць. Сапрэсар адкінуты назад. Дынаміка зноў у тоне 3.9. Гэтае дзеянне можна назваць адраджэннем энтузіязму. Чалавек на самой справе “раззлаваўся” – інакш кажучы, ён сабраў свае рэсурсы, каб забяспечыць сілу для мыслення і дзеяння. На ўзроўні розуму ён сабраў тое, што называецца душэўнай энергіяй. На фізічным узроўні, калі падаўленне было фізічным, у кроў быў бы выкінуты адрэналін. Гэта належнае выкарыстанне эндакрынных залоз – карыстацца імі для захавання сваіх пазіцый у дачыненні да сапрэсара. Усе і кожная з функцый цела знаходзяцца пад аналітычным кантролем (але “Я” за імі не абавязкова назірае).

Цяпер давайце ўявім сабе, што сапрэсар наступае на дынаміку і зніжае яе тон да 3.0. Уздымаецца ўзровень неабходнасці. Прымаюцца меры. Усе сілы кінуты супраць сапрэсара. А цяпер давайце ўявім сабе, што новы фактар далучаецца да сапрэсара і робіць яго намнога, намнога мацнейшым. Чалавек па-ранейшаму спрабуе ўзняцца супраць сапрэсара. Але сапрэсар цісне на яго ўсё цяжэй і цяжэй. Яго фізічная і душэўная энергія пачынаюць вычэрпвацца (а гэты сапрэсар можа быць ці на душэўным, ці на фізічным узроўні). Стамляючыся, чалавек падае да 2.5. Сапрэсар зноў узрастае. Зноў прадпрымаецца спроба адраджэння. Кінуты ў дзеянне апошнія запасы наяўнай энергіі ці інфармацыі. І яшчэ адзін фактар далучаецца да сапрэсара, павялічваючы яго вагу. Чалавек зніжаецца па тону да 2.0.

Менавіта ў гэты момант аналайзер, пацярпеўшы няўдачу, нарэшце адключаецца. Гэта ўваход у верхнюю частку зоны 1. Прыходзіць варожасць. Сапрэсар цісне ніжэй, прыціскаючы ўніз рэальнае выжыванне клетак. І ўзровень дынамікі падае. Чалавек прыходзіць у гнеў, збіраючы на клетачным, але не на свядомым, узроўні апошнія сілы. Сапрэсар зноў становіцца цяжэй. Чалавек прыходзіць у лютасць. Яшчэ ніжэй цісне сапрэсар. Чалавек прыходзіць у страх, тон 0.9. І зноў сапрэсар цісне ніжэй, мабілізуючы новыя фактары. Чалавек скінуты ў тон 0.6 і

знаходзіцца ў жаху. Яшчэ раз сапрэсар цісне ўніз з новай сілаю. Чалавек паралізаваны страхам – тон 0.2.

Давайце паралельна гэтаму прывядзём вельмі просты, драматычны прыклад, каб не было неабходнасці разглядаць тысячы дробных фактараў. Клір, які не мае вопыту палявання, збіраецца падстрэліць грызлі⁵. У яго выдатная вінтоўка. Грызлі падаецца лёгкаю здабычаю. Чалавек збіраецца забіць гэтага грызлі, бо ён пагражае ягонаму статку. Высокі энтузіязм прыводзіць яго да бярогі. Ён чакае і нарэшце бачыць грызлі. Побач ёсць скала вышэй чалавечага росту, на якую ён бы звычайна не залез. Але, каб атрымаць добрую пазіцыю для выстралу, пакуль грызлі не знік, чалавеку трэба ўзлезці на скалу. Ubачыўшы, што ёсць небяспека ўпусціць здабычу, чалавек зніжаецца па тону да 3.2. Неабходнасць накіроўвае яго на верх скалы. Ён страляе, але пад час выстралу падае са скалы. Грызлі паранены. Ён накіроўваецца да чалавека. Уздымаецца неабходнасць. Чалавек перазараджае вінтоўку і страляе зноў. Ён у тоне 3 у момант, калі страляе. Промах. Ён страляе зноў, але промах і грызлі, які набліжаецца, апускаюць ягоны тон да 2.5. Ён страляе яшчэ. Куля трапляе ў грызлі, але ён па-ранейшаму набліжаецца. Чалавек страляе зноў, але ён раптам усвядоміў, што вінтоўка не спыніць грызлі. Яго тон падае да 2.0. Ён пачынае з рыкам ліхаманкава ціснуць на курок. Ягоныя кулі ляцяць абы куды. Ён лютуе на вінтоўку, на грызлі, на ўвесь свет, і адкідае вінтоўку прэч, гатовы сустрэць грызлі, які амаль побач, голымі рукамі. Раптам чалавек адчувае страх. Яго тон – 1.2. Ён падае да 0.9, калі чалавек адчувае пах мядзведзя. Ён ведае, што мядзведзь яго заб'е. Ён паварочваецца і спрабуе залезці на скалу і збегчы, ды яго намаганні ліхаманкавыя. Ён у тоне 0.6, поўны жах. Мядзведзь ударае яго і скідае са скалы. Чалавек ляжыць нерухома, дыханне амаль спынілася, сэрца амаль не б'ецца. Мядзведзь ударае яго зноў, і чалавек ляжыць нерухома. Мядзведзь вырашае, што ён мёртвы, і ідзе прэч. Ашаломлены, чалавек нарэшце прыходзіць у сябе, яго тон паступова ўздымаецца да 2.0, да таго пункту, дзе

5. грызлі: мядзведзь грызлі; вялікі, люты мядзведзь карычневатага, шэраватага ці жаўтаватага колеру, што жыве на захадзе Паўночнай Амерыкі, мае горб на плячах і доўгія пярэднія кіпшоры.

адключыўся ягоны аналайзер. Ён ажывае больш і ўстае. Яго тон зноў 2.5: ён спалоханы на аналітычным узроўні і асцярожны. Ён знаходзіць сваю стрэльбу і пачынае пакідаць гэта месца. Ён адчувае вялікую неабходнасць аднавіць сваю самапавагу, і яго тон даходзіць да 3.2. Ён ідзе прэч і дасягае бяспечнага месца. Раптам яму прыходзіць у галаву, што ён можа пазычыць у сябра маўзер⁶. Ён пачынае планаваць, як забіць гэтага мядзведзя. Ягоны энтузіязм расце. Але, цалкам незалежна ад інграмы, якую ён атрымаў, калі ад удару мядзведзя страціў прытомнасць, ён дзейнічае на аснове свайго вопыту. Праз тры дні ён забівае мядзведзя, і ягоны тон узрастае да 4.0 на той час, калі ён думае пра гэтыя ці расказвае байку, а потым ягоны розум займаецца іншымі справамі.

Жыццё намнога больш складанае, чым паляванне на грызлі, звычайна намнога менш драматычнае, але заўсёды поўнае сітуацый, якія выклікаюць ваганне велічыні сапрэсара. Дасягненне кожнай з прыемных мэтай – забіты мядзведзь, жанчына, якую пацалаваў, месца ў першым радзе оперы, знойдзены сябра, украдзены яблык – гэта скачкі праз розныя ўзроўні тону. А чалавек звычайна вядзе ад трох да трох тысяч разлікаў адначасова, і ў гэтых разліках можа быць ад трыццаці да трыццаці тысяч пераменных. Надта многа невядомых велічынь, надта многа ўмяшальніцтва фактараў “не ведаў, што стрэльба зараджаная”; усё гэта можа адкінуць аналайзер з прамога ўпарадкаванага курсу ў рассеянне бяздзейнасці. Можна лічыць, што аналайзер адключаецца, калі дасягаецца тон 2.0. Уніз ад 2.5 ягоныя разлікі не вельмі рацыянальныя – надта многа невядомых, надта многа нечаканых фактараў, надта многа адкрыццяў, што разлік быў зроблены памылкова.

Гэта ёсць жыццё, разгледжанае на прыкладзе кліра. Калі наш паляўнічы атрымаў удар ад мядзведзя, ён атрымаў інграму. Гэтая інграма, калі яна уключылася, выклікала б у яго страх, апатычныя паводзіны ў прысутнасці пэўных фактараў – пах зямлі, галінак, дыханне мядзведзя і г.д. Але ён забіў мядзведзя. Шансы на тое, што гэтая інграма ўключыцца, невялікія. Не таму,

6. маўзер: марка армейскіх ці паляўнічых вінтовак.

што ён забіў мядзвездзя, а таму, што ён быў, у рэшце рэшт, дарослым чалавекам. І, калі ён клір, ён мог бы ўспомніць і ачысціць увесь эпізод самастойна.

Гэта поўны цыкл эмоцыі. Энтузіязм і вялікае здавальненне знаходзяцца на самым версе. Страх і параліч – у ніжняй частцы. Прытворная смерць у чалавека вельмі блізкая па шкале тонаў да сапраўднай смерці. Яна з’яўляецца дзейным механізмам. Але гэта поўная апатыя.

Пакуль дзейнічае аналайзер, атрымаць інграму немагчыма. Усё падшываецца ў стандартныя банкі. Як толькі пройдзена мяжа тону 2.0 на шляху ўніз, можна лічыць, што з’явілася “непрытомнасць”, і ўсё ўспрынятае, разам з болем ці балючай эмоцыяй, становіцца інграмай. Гэта не змяненне дэфініцыі. Аналайзер выключаецца пры дапамозе хірургічнага анестэтыка, пры 2.0. Анестэтык можа падавіць узровень усведамлення ніжэй. Боль можа падавіць яго яшчэ ніжэй. Але зніжэнне ўзроўню усведамлення не азначае зніжэння эмоцыі. Колькі ўсвядомленай небяспекі ці спачування прысутнічае ў асяроддзі? Вось што выклікае зніжэнне па шкале тонаў. Можа быць рэактыўная інграма, што ўтрымлівае тон 4.0, можа быць інграма з тонам 1.0 ці з тонам 0.1. Яна, такім чынам, не такая простая рэч, гэтая эмоцыя.

На ўзровень свядомасці могуць ўплываць балючыя эмоцыі, яды ці іншыя рэчы, што прыгнятаюць усведамленне. Пасля гэтага ўсё, што адбываецца, становіцца інграмай, а інграмы маюць сваю ўласную шкалу тонаў ад 4.0 да 0.1.

Можна цяпер пабачыць, што тут дзейнічаюць дзве рэчы. Па-першае, гэта фізічны стан. Гэта тое, што цягне ўніз аналайзер. Акрамя таго, ёсць душэўны стан. Гэта тое, што зніжае ўзровень па шкале тонаў.

Але помніце, што ў інграмах прысутнічае яшчэ адзін фактар – вэйланс. Як толькі ўласны аналайзер выключыўся, цела пачынае прымаць ацэнку ці эмацыянальны стан любога іншага аналайзера, што прысутнічае. Тут у поўную сілу дзейнічае афініці. Будучы “непрытымным” у прысутнасці іншых, чалавек падбірае вэйланс кожнага з тых, хто прысутнічае. Некаторыя з гэтых вэйлансаў з’яўляюцца выпадковымі. Ён можа ў першую чаргу падабраць той

вэйланс, які найбольш спачувае, у якасці пажаданага сябра на будучыню (ці ён абярэ сябрам кагосьці да яго падобнага). І ён падбярэ той вэйланс, што знаходзіцца на вышыні (найвышэйшае выжыванне, гаспадар становішча, пераможца), для сваёй драматызацыі. Ён таксама абярэ вэйланс таго, хто перамагае (перамагае яго ці іншых), для эмацыянальнага тону. Калі пераможны вэйланс – таксама і спачувальны вэйланс, ён мае інграму, якую можна выкарыстоўваць у самай поўнай ступені.

Давайце прывядзём прыклад: чалавеку, які пад уздзеяннем закісу азоту (найшкяднейшы анестэтык, калі-небудзь прыдуманы, паколькі ён на самой справе не анестэтык, а снатворнае), выдаляюць зуб. Як звычайна, кожны з людзей навокал “непрытомнага” пацыента плявузгае і балбоча пра пацыента, надвор’е, найпапулярнейшую зорку кіно ці бейсбол. Хірург суровы па натуре, ставіцца па-начальніцку да медсястры, схільны злавацца па дроб’язях; ён таксама вельмі спачувае пацыенту. Медсястра – бландзінка з блакітнымі вачыма, сексуальна абераваная. Пацыент – на самой справе ў цяжкім стане, атрымліваючы інграму з інграм, што можа разбурыць яго жыццё, – знаходзіцца ў стане адключэння аналайзера. (Жудасная рэч – закіс азоту; ён сапраўды дае надзвычай складаныя інграмы, як можа засведчыць кожны спецыяліст па Дыянетыцы.) Усё, што сказана яму ці каля яго, успрымаецца літаральна. Ён бярэ вэйланс урача як найвышэйшы вэйланс і адначасова спачувальны вэйланс. Але кожная вымаўленая фраза з’яўляецца аберавальнай і будзе патлумачана гэтым шчаслівым маленькім ідыётам, рэактыўным розумам, у духу Сымона-прасцяка⁷, якому казалі, каб ступаў асцярожна сярод пірагоў, таму ён ступаў асцярожна у сярэдзіну кожнага пірага. Гэтыя людзі, магчыма, размаўлялі пра некага іншага, але кожнае вымаўленае “я” ці “ён” з’яўляецца інграмным і будзе прымяняцца пацыентам да сябе самога і іншых у самым літаральным сэнсе. “Ён нічога не ўспомніць,” – кажа ўрач. Выдатна, калі інграма ўключыцца, пацыент будзе мець закупораную памяць у большай ці меншай ступені. “Ён гэтага не пабачыць і не адчуе” – гэта азначае закупорку зрокавага, балявога

7. Сымон-прасцяк: дурань, персанаж з вядомага англійскага дзіцячага верша анімімнага аўтара.

і тактыльнага ўспрымання. Калі вочы пацыента слязіліся ад пакуты ў той момант (хаця ён поўнасю “адключыўся”), ён можа сапраўды атрымаць у выніку гэтага дрэнны зрок, а таксама дрэнны відэа-рыкол. Потым яго перадаюць пад нагляд гэтай бландзінкі-медсястры, каб ён праспаўся ад наркозу і апамятаўся. Яна – абераваная з абераваных. Яна ведае, што пацыенты робяць дзіўныя рэчы, калі яны яшчэ “непрытомныя”, таму яна выцягвае з яго інфармацыю пра ягонае жыццё. І яна ведае, што яны знаходзяцца ў гіпнатычным стане (так, яна, канешне ж, ведае), таму яна дае яму некалькі гіпнатычных унушэнняў. Дзеля пацехі. Яна кажа, што яна яму спадабаецца. Што яна будзе добра да яго ставіцца. І што ён на нейкі час застанеца тут.

Такім чынам, бедны пацыент, якому выдалілі два ўросшыя зубы мудрасці, мае поўную драматызацыю гневу-спачування. Агульны тон, які ён прымае, – гэта тон, які ўрач праяўляў да астатніх людзей у пакоі. Урач злаваўся на сястру. Маючы поўнасю заблытанья рыколы, пацыент праз некалькі гадоў сустракае жанчыну, падобную да гэтай медсястры. Медсястра дала яму кампульсіі да сябе. Маленькі ідыёцік, рэактыўны розум, бачыць у гэтай цалкам іншай асобе дастатковае падабенства да сястры, каб палічыць, што медсястра і гэтая новая жанчына – адно і тое ж. Таму пацыент разводзіцца са сваёй жонкаю і бярэ шлюб з псеўдамедсястрою⁸. Як толькі ён ажаніўся з псеўдамедсястрою, інграма аперацыі па выдаленню зубоў уключаецца па-сур’ёзнаму. Ён становіцца фізічна хворым: у двух карэнных зубах побач з месцам, дзе былі зубы мудрасці, развіваюцца вялікія дзіркі, і яны пачынаюць гніць (спыненне кровавароту, боль у гэтым месцы, які ён, аднак, не можа адчуць, таму што існуе перакрыццё рыколу болю). Яго памяць поўнасю расстройваецца. Яго рыколы пагаршаюцца. У яго пачынаюцца праблемы з вачыма і дзіўны кан’юнктывіт. Больш таго (паколькі дантыст упіраўся ў ягоныя грудзі і жывот вострым локцем), ён адчувае боль у грудзях і жываце. Закіс азоту пашкодзіў ягоныя лёгкія, і гэты боль таксама знаходзіцца ў хранічнай рэстмуляцыі. Але самае жудаснае: ён верыць, што гэтая псеўдамедсястра паклапоціцца пра яго, і

8. псеўда-: прыстаўка, што азначае “блізка ці зманліва падобны да (нечага пэўнага)”, як у словах “псеўдамедсястра”, “псеўдамаці”, “псеўдабацька”.

перастае да некаторай ступені клапаціцца пра сябе сам; яго энергія рассейваецца; і аналітычна ён ведае, што ўсё гэта няправільна, і што ён – ужо не ён. Паколькі ён Цяпер замацаваны ў вэйлансе ўрача, які злаваўся на гэтую сястру, ён збівае псеўдамедсястру, паколькі адчувае, што ўсё зло ідзе ад яе. Жанчына, з якой ён ажаніўся, не медсястра і ніколі ёю не была: у яе проста ў чымсьці падобны голас і яна бландзінка. Яна мае свае ўласныя інграмы і рэагуе. Яна спрабуе пакончыць з сабою.

Потым, аднойчы, паколькі гэта адна інграма сярод многіх, нашага пацыента забіраюць у бальніцу для душэўна хворых, а там дактары вырашаюць, што ўсё, што яму трэба, гэта добры, салідны шэраг электрашокаў, каб разнесці на часткі ягоны мозг, а калі гэта не спрацуе, дык па шыльцу ў кожнае вока пасля электрашоку і на працягу яго, шыльце з шырокім вуглом захопу, каб разарваць аналітычны розум на шматочкі. Яго жонка пагаджаецца. Наш пацыент не можа абараніцца: ён вар'ят, а ў вар'ятаў, разумееце, няма правоў.

Але гэтаму кейсу прыйшла на дапамогу Дыянетыка. Муж і жонка сталі клірамі і сёння яны жывуць шчасліва. Гэта сапраўдная інграма і сапраўдная гісторыя кейса. Гэта інграма спачування, правыжывальная з пункту гледжання прыдуркаватага рэактыўнага розуму.

Гэта расказана, каб паказаць прылівы і адлівы эмоцыі ўнутры адной гэтай інграмы. Фізічная сутнасць чалавека непрытомная і ў вельмі цяжкім стане. Душэўная сутнасць чалавека атрымлівае шэраг розных эмацыянальны тонаў па прынцепах заражэння. Сапраўдны эмацыянальны тон пацыента, яго ўласны – знясіленая апатыя; такім чынам, ён больш не можа быць “сам сабою”.

Між іншым, трэба адзначыць, што пры любой аперацыі ці траўме павінна панаваць толькі абсалютная цішыня, поўная цішыня, магільная цішыня. Няма нічога такога, што пацыент можа пачуць ці ўспрыняць у любы момант “непрытомнасці”, і што было б яму на карысць. Нічога! У святле гэтых даследаванняў і навуковых знаходак (якія могуць быць у вельмі кароткі тэрмін пацверджаны любой іншай лабараторыяй ці групай людзей), размова ці гукі паблізу ад “непрытомнага” чалавека – гэта крымінальнае злачынства, паколькі для кожнага,

хто ведае гэтыя факты, гэтае дзеянне было б свядомым намаганнем разбурыць інтэлект ці душэўную раўнавагу чалавека. Калі пацыенту кажуць кампліменты (пад гіпнозам, пры траўме ці аперацыі), утвараецца *манік*, які дасць яму часовую эйфарыю і ў рэшце рэшт зацягне яго ў *дэпрэсійную* стадыю цыкла.*

Залатое правіла⁹ можна было б змяніць наступным чынам: “Калі любіш свайго блізкага, трымай рот на замку, калі ён непрытомны.”

Эмоцыя, такім чынам, як можна бачыць, існуе на двух узроўнях: на асабістым і на ўзроўні знешняга вэйланса. Яе можна перадаць ад чалавека да чалавека ў выглядзе тоеснага мыслення. Лютасць, што прысутнічае ў момант, калі чалавек “непрытомны”, дасць яму інграму ў тоне 1, што будзе ўтрымліваць лютасць. Апатыя побач з “непрытомным” чалавакам дасць яму інграму ў тоне 0. Шчасце, што прысутнічае на працягу інграмы, не вельмі аберавальнае, але дасць інграму ў тоне 4, і гэтак далей. Іншымі словамі, эмоцыі тых, хто прысутнічае вакол “непрытомнага” чалавека, перадаюцца гэтаму чалавеку, як частка інграмы. Любы настрой можна перадаць такім чынам.

Драматызуючы інграму, абераваны чалавек заўсёды прымае пераможны вэйланс, і гэты вэйланс, канешне ж, не ягоны. Калі ў момант інграмы прысутнічае толькі яшчэ адзін чалавек, і ён

* *Аўтар добра ведае, што многія ўрачы, ужываючы наркасінтэз (гіпноз з прымяненнем наркотыкаў), выпадкова траплялі ў перыяды “непрытомнасці”. Яны адразу ж палічылі пасля ўсяго, што гэтыя перыяды выклікаюць сумненне: маўляў, пацыент хутчэй за ўсё, не быў непрытомны. У дыягностычных даследаваннях пацыентаў прыводзілі ў “непрытомны” стан, да задавальнення двух дактароў, якія абодва былі скептыкамі (з таго моманту яны ўжо больш не скептыкі), і давалі ім матэрыял, пра які спецыяліст па Дыягностыцы нічога не ведаў. Гэтая інфармацыя была поўнаасцю адноўленая ў кожным кейсе і для кожнага стану “непрытомнасці”, разам з поўнай інфармацыяй пра самі эксперыменты. Доктары мармыталі, калі прымалі іх, каб пераканацца ў іхнім стане па ціску крыві, дыханню і г.д., што, маўляў, пацыент не мог бы знаходзіцца ў большай “непрытомнасці”, калі толькі ён не мёртвы. Два пацыенты былі на некаторы час сур’ёзна абераваныя неасцярожнымі заўвагамі дактароў, што праводзілі анестэзію і абследаванне (гэта дабаўлена ў якасці перасцярогі для тых, хто наспрабуе паўтарыць гэты эксперымент у будучыні). Гэта тое, з чаго зроблена вар’яцтва. Будзьце асцярожныя з гэтым, калі працуеце “сваімі рукамі” з пацыентам. – Л. Рон Хабард*

9. залатое правіла: біблейскае павучанне пра тое, што чалавек павінен абыходзіцца з іншымі так, як, на яго думку, яны павінны абыходзіцца з ім.

размаўляе ў тоне апатыі, тады тонам інграмы будзе апатыя. Калі рэстимулюецца інграма апатыі, чалавек, калі ён не хоча адчуваць моцны боль, знаходзіцца ў апатыі, і гэты тон, як найбліжэйшы да смерці, найбольш небяспечны для яго. Эмоцыя лютасці, перададзеная “непрытомнаму” чалавеку, дае яму інграму лютасці, якую ён можа драматызаваць. Гэта найбольш шкодна для грамадства. Проста варожы тон побач з “непрытымным” чалавекам дае яму “проста варожую” інграму (схаваная варожасць). Калі прысутнічаюць два чалавекі ў розным настроі, “непрытымны” чалавек атрымлівае інграму з двума вэйлансамі, акрамя свайго ўласнага. Калі такое адбываецца, ён у першую чаргу будзе драматызаваць пераможны вэйланс з ягоным настроем, а калі нешта прымушае яго пакінуць гэты вэйланс, ён будзе драматызаваць другі вэйланс з ягоным настроем. Калі ён вымушаны і яго пакінуць, а інграма хранічная, ён становіцца вар’ятам.

Нічога з гэтага не трэба тлумачыць такім чынам, што чалавек выкарыстоўвае ці драматызуе толькі інграмы спачування. Гэта вельмі далёка ад ісціны. Інграма спачування дае яму хранічнае псіхасаматычнае захворванне. Ён можа драматызаваць любую інграму, якая ў яго ёсць, калі яна рэстимуляваная.

Эмоцыя, такім чынам, ёсць тое, што перадаецца, *а таксама* асабісты стан. Ацэнка сітуацыі на клетачным узроўні залежыць ад любога іншага прысутнага аналайзера, нават калі гэты аналайзер – заклёты вораг арганізма. Калі такой ацэнкі няма, чалавек на гэты момант прымае свой уласны тон.

Існуе яшчэ адзін стан існавання эмоцыі, які надзвычай цікавы і карысны для тэрапіі, таму што гэта першае, з чым давядзецца мець справу, адкрываючы кейс. Мы не збіраемся пачынаць тут абмеркаванне тэрапіі, але толькі апісваем неабходную частку эмоцыі.

Вялікая страта і іншае хуткае і моцнае ўздзеянне сапрэсара замураўваюць эмоцыю ў інграме. Страта сама па сабе можа быць шокам, які памяншае аналітычную сілу. І чалавек атрымлівае інграму. Калі гэта страта чалавека, які яму спачуваў і ад якога ён залежаў, то яму здаецца, што да яго падкрадаецца сама смерць. Калі адбываецца такое ўздзеянне сапрэсара, гэта як быццам бы ў

інграму змясцілі сціснутую моцную сталёвую спружыну. Калі яна вызваляецца, гэта адбываецца з неймавернаю хваляю эмоцыі (калі гэтая разрадка ёсць на самой справе эмоцыя, хаця наўрад ці мы знойдзем для яе іншую назву).

Сіла жыцця, здаецца, замураўваецца ў гэтыя жыццёвыя моманты. Чалавек можа мець надзвычайную колькасць гэтай жыццёвай сілы, але нейкая частка яе апынаецца запячатанай у інграме страты. Пасля гэтага чалавек, здаецца, ужо больш не мае столькі кіпучай энергіі, як да таго. Гэта можа быць не эмоцыя, але сама сіла жыцця. Розум, такім чынам, мае пад сабою, як у капсуле, вялікую колькасць смутку ці адчаю. Чым больш гэтых зарадаў існуе ў такім закапсуляваным стане, тым менш вольныя эмоцыі чалавека. Гэта можа дайсці, праз падаўленне, да такога стану, з якога ўжо нельга хутка ўзняцца. Здаецца, нічога ў будучыні чалавека не ўздые яго да такога ўзроўню, на якім ён знаходзіўся раней.

Зачараванне і фарбы дзяцінства блякнуць з гадамі. Але дзіўна тое, што гэтая чароўнасць, прыгажосць і адчувальнасць да жыцця не зніклі. Яны закапсуляваныя. Адно з найбольш незвычайных перажыванняў чалавека, што на шляху да кліра, у працэсе тэрапіі – гэта тое, што да яго вяртаецца здольнасць цаніць прыгажосць свету.

Людзі, калі іх дзяцінства канчаецца, па меры жыцця перажываюць страту за стратаю, і кожная з гэтых страт забірае ад іх яшчэ крыху той самай велічыні Θ, якая можа быць сапраўды самой сілаю жыцця. Калі гэтая сіла замураваная ўнутры іх, яны яе пазбаўлены, і на самой справе яна дзейнічае супраць іх.

Толькі гэтае эмацыянальнае капсуляванне можа, напрыклад, падзяліць на асобныя часткі розум мультывэйласнага чалавека альбо таго, хто не можа бачыць ці чуць сваё мінулае. Аналітычны розум, на які ўплывае рэактыўны банк, раз'ядноўваецца і дзеліцца з кожнаю стратаю, пакуль не знікне апошняя прастора для вольнага патоку. Пасля гэтага чалавек памірае.

Такім чынам, мы маглі б сказаць, што эмоцыя, ці тое, што называлася эмоцыяй, на самой справе складаецца з дзвюх частак: па-першае, ёсць эндакрынная сістэма, якая пад кіраваннем аналітычнага (у дзвюх вышэйшых зонах) ці рэактыўнага (у дзвюх

ніжэйшых зонах) розуму, выклікае эмацыянальныя рэакцыі страху, энтузіязму, апатыі і г.д., па-другое, пэўна, ёсць сама сіла жыцця, якая дзеліцца на асобныя часткі інграмамі і запячатваецца патроху ў рэактыўным банку.

Магчыма, што магла б быць створаная тэрапія, якая б вызваляла адны толькі гэтыя разнастайныя зарады жыццёвай сілы, ствараючы такім чынам поўнага кліра. На жаль, на сённяшні момант такое аказалася немагчымым.

Дзіўным у эмоцыі з'яўляецца тое, што яна настолькі часта заснаваная на слоўным змесце інграм. Калі інграма кажа: “Я баюся”, абераваны чалавек будзе баяцца. Калі інграма кажа: “Я спакойны”, нават калі астатняя частка інграмы прымушае яго здрыгануцца, абераваны чалавек усё ж павінен быць “спакойны”.

Праблема эмоцыі як эндакрыннага балансу і жыццёвай сілы ўскладняецца яшчэ і тым, што фізічны боль у інграме часта памылкова прымаецца за канкрэтную эмоцыю, пайменаваную ў інграме. Напрыклад, інграма сваім слоўным зместам можа казаць, што чалавек “сексуальна ўзрушаны”, у якасці балявога зместу мець тупы боль у нагах, і ў якасці сапраўднага эмацыянальнага зместу (вэйланс, які кажа: “Я сексуальна ўзрушаны”) – гнеў. Гэтая інграма – складаная рэч для абераванага чалавека, які драматызуе яе. Калі ён “сексуальна ўзрушаны,” – ён ведае, што гэта такое, проста з мовы, – ён таксама злуецца і адчувае тупы боль у нагах. Гэта сапраўды вельмі забаўна ў многіх кейсах і прывяло да стандартнага набору клінічных жартаў, кожны з якіх пачынаецца з: “Ведаеце, я адчуваю сябе, як і кожны з людзей.”

Тыя, хто працуе ў Дыянетыцы, адкрыўшы, што людзі ацэньваюць эмоцыі, меркаванні, інтэлект і саматыку ўсяго свету ў тэрмінах сваіх уласных інграмных рэакцыяй, прыходзяць у захапленне, калі сутыкаюцца з новымі канцэпцыямі “эмоцыі”. “Вы ж ведаеце, як людзі адчуваюць сябе, калі яны шчаслівыя. У іх вушы гараць.” “Я адчуваю сябе, як і кожны з людзей, калі я шчаслівы; у мяне ньюць ступні і вочы.” “Канешне ж, я ведаю, як людзі сябе адчуваюць, калі яны шчаслівыя; іх проста як быццам бы колюць шпількамі па ўсім целе.” “Я не разумею, як гэта людзі церпяць, калі яны закаханыя, у іх жа ад гэтага так баліць нос”.

“Канешне ж, я ведаю, што людзі адчуваюць, калі яны ўзрушаныя; ім трэба ў туалет.”

Відаць, кожны чалавек на Зямлі мае ўласнае дзіўнае азначэнне для кожнага эмацыянальнага стану ў тэрмінах інграмнай каманды. Каманда плюс саматыка і ўспрымання складаюць тое, што яны называюць “эмацыянальным станам”.

На самой справе, такім чынам, праблему трэба фармуляваць, беручы за аснову кліра, які можа дзейнічаць без інграмных загадаў ад рэактыўнага розуму. Сфармуляваная такім чынам, яна падзяляецца на дзве часткі: эндакрынная сістэма і пераменны ўзровень жыццёвай сілы, свабоднай для таго, каб паўстаць супраць сапрэсара.

Трэба дадаць, што смех, строга кажучы, з’яўляецца не эмоцыяй, а палёгкаю ад эмоцыі. Насельнікі старажытнай Італіі былі ўпэўненыя, як тое сведчаць іх народныя казкі, што смех мае тэрапеўтычную каштоўнасць. Меланхолія¹⁰ – гэта адзінае душэўнае захворванне, якое разглядаецца ў гэтых казках, і адзіным сродкам з’яўляецца смех. У Дыянетыцы нам даводзіцца мець шмат справы са смехам. У тэрапіі рэакцыя пацыентаў, калі яны смяюцца, розніцца ад лёгкіх смяшкоў да вясёлага рогату. Ад кожнай інграмы, якая сапраўды аблягчаецца, можна чакаць, што пацыент пачне яе праходзіць у тоне недзе паміж слязьмі і нудою, і скончыць смехам; чым бліжэй тон інграмы да слёз пры першым кантакце, тым больш упэўнена можна казаць: калі яна будзе аблегчана, з’явіцца смех.

Прэклір часта дасягае такога этапу ў тэрапіі, калі ўсё ягонае мінулае жыццё здаецца яму тэмай для нястрымнай вясёласці. Гэта не азначае, што ён клір, але гэта азначае, што вялікая частка закапсуляваных зарадаў была “адкаркаваная.” Адночы прэклір смяюцца амаль няспынна на працягу двух дзён. Гэты смех і гебефрэнія¹¹ – не адно і тое ж, бо палёгка прэкліра, ўсвядоміўшага, што яго былыя страхі і жахі былі цэнямі і па сваёй прыродзе былі цалкам зразумелыя, ідзе ад шчырага сэрца.

10. меланхолія: змрочны душэўны стан, асабліва калі ён звычайны для чалавека ці калі ён зацягнуўся; прыгнечанасць.

11. гебефрэнія: (псіхіятрыя) форма аберацыі, для якой характэрныя дзіцячыя ці неразумныя паводзіны.

Смех адыгрывае канкрэтную ролю ў тэрапіі. Даволі забаўна бачыць прэкліра, якога неадступна праследавала інграма з вялікім эмацыянальным зарадам, і які раптам аблегчыў яе, таму што сітуацыя, незалежна ад таго, якою жудаснаю яна была, становіцца ва ўсіх адносінах прадметам вялікай весялосці, калі яна аблегчана. Смех праходзіць, калі прэклір губляе цікавасць да яе, і можна сказаць, што ён “у тоне З” у дачыненні да яе.

Смех бяспрэчна ёсць аблягчэнне балючай эмоцыі.*

* Поўная шкала тонаў, а таксама апісанне таго, як яе выкарыстоўваць для прадказання паводзінаў іншых людзей і для дапамогі ў одытыngu, прыведзены ў кнізе “Навука выжывання” Л. Рона Хабарда.

Раздзел сёмы

Прэнатальны¹ вопыт і нараджэнне

Старыя жанчыны менш сотні гадоў таму мудра казалі пра “прэнатальны ўплыў” і пра тое, як маці надае асобныя рысы свайму дзіцяці. Многія з такіх інтуітыўных думак на самой справе заснаваныя на назіраннях. Можна заўважыць, што дзіця, народжанае па-за шлюбам, часта аказваецца нешчаслівым (у грамадстве, дзе на нараджэнне такіх дзяцей глядзяць з асуджэннем). Гэтыя прынцыпы заставаліся прадметам разгляду на працягу многіх тысячагоддзяў. Яны не абавязкова павінны быць вернымі толькі таму, што яны пратрымаліся столькі часу, але расказ пра іх – гэта выдатны пачатак для раздзела пра прэнатальны вопыт і нараджэнне.

Калі б Дыянетыка працавала на базе цьмяных тэорый, такіх, як тэорыі старых жанчын ці містыкаў, якія верылі, што “дзіцячыя фантазіі” здольныя абераваць дзіця, Дыянетыка не была б навукай аб розуме. Але да адкрыцця дакладнай ролі прэнатальнага вопыту і нараджэння ва ўзнікненні аберацыі і псіхасаматычных захворванняў прывяла зусім не цьмяная тэорыя.

Пасля таго, як была пастулявана філасофія, што складае аснову Дыянетыкі, былі вывучаны шматлікія школы душэўнага лячэння ад школы Асклепія да сучаснага гіпнозу. Было накоплена шмат інфармацыі, было праведзена шмат эксперыментаў. Былі ўжо сфармуляваныя асноўныя палажэнні пра інграмы, і было ўжо адкрыта, што “непрытомнасць” – гэта перыяд, у які сапраўды адбываецца запіс, калі тэорыя пачала прадказваць новыя з’явы, якія не назіраліся дагэтуль.

1. прэнатальны: той, што існуе ці адбываецца да нараджэння.

У апошнія гады існавала практыка пад назваю “наркасінтэз”². Гэта было на самой справе адгалінаванне “гіпнааналізу”³ і “глыбокага аналізу”⁴. Яна не стварыла кліраў і нават не выклікала аблягчэння ў большасці кейсаў. Але было адкрыта, што яна з’яўляецца аберавальным фактарам сама па сабе. Тое, што аберае, цалкам можа прывесці да чагосьці, што выдаляе аберацыі, калі правесці навуковае вывучэнне гэтага. Наркасінтэз быў вывучаны такім чынам. Былі даследаваныя некалькі кейсаў, на якіх ужываўсы наркасінтэз. Некаторыя з іх адчулі ад яго палёжку, іншым стала шмат горш.

Працуючы з гіпнааналізам, мы адкрылі, што методыку можна было б змяніць такім чынам, што яна сапраўды б выдаляла аберавальны зарад, што ўтрымліваецца ў локах. Пры лячэнні шызафрэнікаў наркасінтэзам было знойдзена, што локі (перыяды душэўнага болю, што не ўключаюць фізічнага болю ці “непрытомнасці”) часам знікаюць, а часам не.

Наркасінтэз – гэта складаная назва для вельмі старажытнага працэсу, даволі добра вядомага ў Грэцыі і Індыі. Гэта гіпнатызм з выкарыстаннем наркотыкаў. І ён звычайна ўжываецца альбо тымі спецыялістамі, якія не ведаюць гіпнатызму, альбо на тых пацыентах, што не паддаюцца звычайнаму гіпнозу. Пацыенту робіцца ўнутрывенны ўкол пентаталу натрыю⁵ і яго просяць лічыць у адваротным накірунку. Хутка ён спыняецца, у гэты момант ін’екцыя таксама спыняецца. Пацыент зараз у стане “глыбокага сну”. Тое, што гэта не сон, здаецца, было ўпушчана як тымі, хто практыкаваў наркасінтэз, так і гіпнатызёрамі. Гэты сродак на самой справе падаўляе ўсведамленне, так што можна непасрэдна дабрацца да тых адзінак увагі, якія застаюцца за

2. наркасінтэз: практыка, у якой выклікаюць сон з дапамогаю наркотыкаў, а потым размаўляюць з пацыентам, каб адкрыць схаваныя думкі.

3. гіпнааналіз: (псіхааналіз) выкарыстанне гіпнозу ці гіпнатычных наркотыкаў у спалучэнні з псіхааналітычнымі методыкамі.

4. глыбокі аналіз: тэрапія неўсвядомленага; форма псіхатэрапіі, якая намагаецца прабрацца праз неўсвядомленыя канфлікты, каб вырашыць праблемы паводзін чалавека.

5. тыяпентал натрыю: прэпарат жаўтавата-белага колеру, які прымяняюць унутрывенна як анестэтычны сродак агульнага дзеяння і як снатворны сродак.

завесаю ягонага рэактыўнага банка. Гэтыя адзінкі ўвагі знаходзяцца побач са стандартнымі банкамі. Абходныя контуры (дэманскія контуры), што ляжаць паміж гэтымі банкамі і “Я”, зараз абойдзеныя самі. Іншымі словамі, адкрылася секцыя аналітычнага розуму, якая не абераваная. Яна не вельмі магутная і яе інтэлект не вельмі высокі, але ў яго тая перавага, што яна знаходзіцца ў непасрэднай блізкасці ад стандартных банкаў. Гэта базавая асоба. Намеры, мэта і настойлівасць гэтай невялікай колькасці адзінак увагі маюць той жа накірунак і такія ж якасці, якія б меў увесь аналітычны розум, калі б чалавек быў клірам. Гэта вельмі мілая група адзінак увагі, які ахвотна супрацоўнічае, і яна вельмі карысная, бо *базавая асоба* мае ўсе рыколы – сонік (аўдыя), тактыльны, пах, боль і г.д. Яна можа дабрацца да ўсяго, што ёсць у банках – гэта значыць, да ўсяго, што было ўспрынята альбо падумана на працягу жыцця, хвіліна за хвілінаю. Гэтыя якасці *базавай асобы* былі дрэнна апісаныя гіпнатызмам, і сумніўна нават, ці было агульнавядома, што сонік з’яўляецца часткай сістэмы рыколаў, раскрытай глыбокім гіпнозам ці гіпнозам з выкарыстаннем наркотыкаў пад назваю “наркасінтэз”.

Вывучэнне базавай асобы на прыкладзе мультывэйланскага чалавека, у якога была дрэнная памяць, нікуды не вартыя рыколы і ўбогае ўяўленне, раскрыла той факт, што БА (адзінкі ўвагі пад назваю *базавая асоба*) былі больш здольныя выбіраць інфармацыю, чым АА (*абераваная асоба*, гэты чалавек у прытомным стане). Акрамя таго, было адкрыта, што АА звычайна магла *вяртацца* лепш за БА з пункту гледжання адлегласці ў часе, але калі АА прыбывала ў найбольш ранні момант, яна была няздольная ажыццявіць рыкол. Аднак, калі АА вярнулася і ўсталявала невыразны *кантакт* з інцыдэнтам, гіпноз з ужываннем наркотыкаў ці стандартны гіпноз, прымененыя да чалавека ў *цяперашнім часе* (больш ужо не *вернутага*), давалі потым БА магчымасць вярнуцца. Гіпноз з выкарыстаннем наркотыкаў рэдка даваў магчымасць вярнуць пацыента ў вельмі ранні момант ягонага жыцця. Але прымушаючы вярнуцца АА з яе магутнасцю, і ўжываючы потым БА для рыкола, можна было дасягнуць некаторых вельмі ранніх інцыдэнтаў. Гэты прыём быў вынайздзены, каб пераадолець некаторыя цяжкасці, што зрабілі

гіпноз з выкарыстаннем наркотыкаў адносна няпэўным па выніках.

Потым быў адкрыты яшчэ адзін фактар. Усім тым пацыентам, якіх лячылі наркасінтэзам, станавілася горш кожны раз, калі тыя, хто з імі працаваў, закраналі перыяд “непрытомнасці”, але пакідалі яго (бо “агульнавядома”, што “непрытомны” чалавек нічога не запісвае). Калі адзін з такіх перыядаў “непрытомнасці” закраналі такім чынам, як быццам зондам зачэплялі – у гіпнозе з выкарыстаннем наркотыкаў пад назваю “наркасінтэз” – пацыенту звычайна станавілася горш, а не лепш. Праводзячы крыху больш “зандажу”, чым гэта рабілася звычайна спецыялістамі, у даследаваннях Дыянетыкі ўдалося ўвайсці ў некаторыя перыяды “непрытомнасці” з позняй часткі жыцця, і, з дапамогаю вялікай працы, адкрыць іх.

Дык вось, увесь наркатычны гіпноз, называецца ён наркасінтэзам ці візітам бога Асклепія, усё роўна ёсць гіпноз. Што б ні было сказана загіпнатызаванаму, гэта застаецца ў якасці гіпнатычнага ўнушэння, і гэтыя гіпнатычныя ўнушэнні з’яўляюцца папросту інграмамі, у чымсьці лягчэйшымі па ўздзеянні і карацейшымі па працягласці. Калі прысутнічае наркотык, гіпнатызм ускладняецца тым фактам, што снатворныя наркотыкі, у рэшце рэшт, з’яўляюцца ядамі; цела потым мела пастаянную (па меншай меры, так было да адкрыцця Дыянетыкі) саматыку, што суправаджала ўнушэнне. Наркатычны гіпноз нязменна стварае інграму. Што б спецыяліст ні казаў чалавеку пад уздзеяннем наркотыкаў, гэта да некаторай ступені становіцца інграмным. На працягу дыянетычных даследаванняў спачатку лічылася, калі атрымлівалі з розумаў пацыентаў нядбайную балбатню спецыялістаў, якія ўжывалі на іх наркатычны гіпноз, што менавіта гэтая нядбайнасць – вымаўленне такой колькасці аберавальных рэчаў – з’яўляецца прычынаю некаторых няўдач. Але, як было знойдзена, гэта верна ў вельмі абмежаваным сэнсе. Потым было адкрыта, што калі перыяды “непрытомнасці” дасягаліся з дапамогаю наркатычнага гіпнозу, яны не аблягчаліся, нават калі пацыент праходзіў іх паўторна незлічоную колькасць разоў. У гэтым абвінавацілі тое, што гіпноз быў наркатычны.

Потым быў выкарыстаны звычайны гіпноз, каб дасягнуць гэтых позніх перыядаў “непрытомнасці”, і гэтыя перыяды ўсё роўна не аблягчаліся. І тады пачалі ўжываць прыём з чаргаваннем АА і БА.

Было адкрыта з дапамогаю наркатычнага гіпнозу (дзе гэта было неабходна) і звычайнага гіпнозу (дзе гэта было магчыма), што “шызафрэніка” (мультивэйланснага абераванага чалавека) можна прымусіць дасягнуць вельмі ранніх перыядаў, і такое магчыма ў кожным такім кейсе. Акрамя таго, было знойдзена, што ранні перыяд “непрытомнасці” часта можна аблегчыць. Эксперыменты дазволілі сфармуляваць навуковую аксіёму: чым ранейшы перыяд “непрытомнасці”, тым больш верагодна, што яго можна аблегчыць. Гэта фундаментальная аксіёма дыянетычнай тэрапіі.

Праводзілася праца з маніякальна-дэпрэсіўнымі пацыентамі, што мелі сонік-рыкол, па большасці ўжываўся звычайны гіпноз, і было адкрыта, што яны таксама падпарадкоўваюцца гэтаму правілу. Але найбольш драматычна яно праяўлялася ў выпадку мультивэйланснага абераванага чалавека: калі інграма не аблягчалася, яна па абуджэнні пацыента сутыкалася з ягоным аналітычным розумам і стварала варыяцыю ягоных псіхозаў, а таксама прыносіла з сабою псіхасаматычныя захворванні.

Гэта прывяло да разумення таго, чаму мультивэйланснаму абераванаму пацыенту, якому праводзілі наркасінтэз, становілася горш, калі нехта са спецыялістаў закранаў (але не ўваходзіў у яго, канешне) позні перыяд “непрытомнасці”. Зараз узнікла праблема прымянення гэтай аксіёмы. Было прынята ў якасці пастулата, што больш ранняя інграма павінна нейкім чынам падаўляць пазнейшыя інграмы. З улікам іншых дадзеных і пастулатаў, гэта было цалкам разумнае дапушчэнне. Чым у больш ранні перыяд з жыцця мультивэйланснага абераванага чалавека вернешся, тым менш верагодна яго штучна рэстимуляваць. Часта інграма недзе ва ўзросце двух ці трох гадоў цалкам аблягчалася, што прыносіла пацыенту вялікую палёжку.

Праблема, якой займаліся ў гэтым даследаванні, вельмі адрознівалася ад праблемы тых даследчыкаў, якія, не ведаючы пра рэактыўны розум і “непрытомнасць”, спрабавалі проста знайсці фактары разлікаў на рацыянальным узроўні ці інцыдэнты

штодзённага жыцця, якія з'яўляюцца аберавальнымі для пацыента.

Калі да інграмы дакранешся, яна вельмі моцна супраціўляецца, асабліва калі яна ва ўзросце больш за два гады. Акрамя таго, увесь рэактыўны банк глыбока пахаваны пад туманымі слямі “непрытомнасці”, і дадаткова ахоўваецца механізмам аналітычнага розуму, які імкнецца не дапусціць дакранання да болю і балючай эмоцыі. Рэактыўны банк ахоўваў сябе ўвесь час на працягу даследаванняў, але ён, відавочна, быў правільным адказам. Праблема была ў тым, як аблегчыць яго, калі гэта магчыма.

Прычыніўшы некалькім мультывэйлансным пацыентам моцныя непрыемнасці, мы апынуліся на новым узроўні неабходнасці, на якім нешта неабходна было зрабіць з праблемай. Але была гэтая зорка надзеі, аксіёма, пра якую мы казалі. Патрэбна было пабудаваць мост паміж вар'яцтвам і душэўным здароўем, і ў гэтай аксіёме ў нас быў хаця б прабліск плана. Чым раней чалавек перажыў гэтую цьмянасць і гэты боль, тым лягчэйшымі здаваліся гэтыя інграмы.

Потым аднойчы мультывэйлансны пацыент пад уздзеяннем наркотыкаў вярнуўся да свайго нараджэння. Ён пакутаваў ад болю – а гэта было вельмі балюча з гэтай грубай метадыкай, бо Дыянетыка не была яшчэ тады даведзена да стану добра падмазанай машыны – і ён прадзіраўся праз “непрытомнасць”, змагаўся з доктарам, які намагаўся закапаць яму каплі ў вочы, і ўвогуле супраціўляўся ўсяму, што рабілася. АА была пасланая ў гэты перыяд першай, а потым, пад уздзеяннем наркотыкаў, БА ўсталявала кантакт з інцыдэнтам.

Гэта, здавалася, быў знамянальны дзень для Дыянетыкі. Пасля дваццаці праходжанняў нараджэння, пацыент адчуў, што адышлі ўсе саматыкі, “непрытомнасць” і аберавальны змест. У яго была астма. Здавалася, што гэтую астму выклікаў энтузіязм доктара, сцягнуўшага яго са стала ў той момант, калі ён змагаўся за свой першы ўдых. У яго быў кан'юнктывіт. Ён паходзіў ад вочных кропель. У яго быў сінусіт. Ён узнік ад тампонаў, што засунула яму ў нос прыгожанькая медсястра.

Панавала весялосць, бо ён здаваўся новым чалавекам. Галоўны псіхоз, наконт таго, што “ім папіхаюць”, знік. Суб’ектыўная рэальнасць гэтага інцыдэнту была моцнай. Аб’ектыўная не мела значэння, але маці гэтага пацыента была побач, і аб’ектыўная рэальнасць была ўсталяваная проста вяртаннем яе ў тэрапіі да яго нараджэння. Яны не гаварылі пра яго адзін з адным падрабязна. Запіс паслядоўнасці здарэнняў, як яе расказала маці, адпавядаў ягонаму слова ў слова, дэталі у дэталі, імя ў імя. Такое супадзенне, нават калі б яны пра гэта і размаўлялі, было (калі не браць у разлік Дыянетыку) матэматычна немагчымым. І яна была “непрытомная” на працягу яго родаў і заўсёды лічыла, што ўсё было зусім інакш. Дадзеныя, атрыманыя з дапамогаю вяртання, абверглі яе ранейшае апісанне родаў, як байку.

Каб пераканацца, што гэта не было зусім незвычайнай з’явай (бо той, хто засноўвае свае вывады на адным эксперыменце – вельмі дрэнны даследчык), мы вярнулі двух маніякальна-дэпрэсіўных пацыентаў да іх нараджэння, і абодва праз яго прайшлі. *Але адна з гэтых дзвюх інграм нараджэння не аблягчалася!*

Пастуляваная раней аксіёма была зноў закліканая на дапамогу. Калі б удалося знайсці найранейшую інграму, кожную з астатніх потым можна было б аблегчыць па чарзе. У гэтым была надзея.

Маніякальна-дэпрэсіўны пацыент, чыё нараджэнне не аблегчылася, быў вернуты ў перыяд да нараджэння ў намаганні знайсці ранейшую інграму.

Структурныя тэорыі, якімі так даражылі на працягу стагоддзяў, ужо поўнасьцю палі, калі ўдалося пранікнуць у туман і боль “непрытомнасці” і адкрыць інграму як аберавальную адзінку. Эксперыменты падтрымалі адкрыццё, што ўся інфармацыя, пачынаючы ад моманту зачачця (няважна, у прытомным стане чалавек знаходзіўся, спаў ці быў “непрытомны” у момант яе атрымання), заўсёды запісана недзе ў розуме ці целе. Невялікі момант наконт міелінавага пакрыцця⁶ быў адкінуты, бо гэтая ідэя была ўжо абвергнутая лабараторнымі даследаваннямі, у тым ліку і дасягненнем моманту нараджэння. Тэорыя, што ў розуме не

6. міелінавае пакрыццё: тлусты слой тканак, што пакрывае нервы.

мога адбывацца ніякіх запісаў, пакуль нервы не пакрытыя міелінам, залежыць ад тэарэтычнага пастулата, яе ніколі не правяралі навуковымі даследаваннямі, і яе існаванне абапіраецца выключна на аўтарытэт; а “навука”, якая абапіраецца выключна на аўтарытэт – гэта ціхі шэпт пад ветрам праўды і, такім чынам, гэта зусім не навука. У тым, што нованароджаныя не могуць нічога запісваць, пакуль не сфармуецца міелінавае пакрыццё, аказваецца пры даследаванні не больш праўды, чым у факце, што зайздрасць да пеніса⁷ – прычына жаночай гомасексуальнасці. Ніводная з гэтых тэорый не працуе, калі яе прымяніць. Нованароджаны, у рэшце рэшт, складаецца з клетак, і зараз вялікі аб’ём даследаванняў сведчыць аб тым, што клетка, а не орган, запісвае інграму.

Такім чынам, не існавала перашкод, каб пашукаць раней нараджэння тое, што ў Дыянетыцы пачалі называць бэйсік-бэйсік (першая інграма на першым ланцугу інграм). І ранейшая інграма была дасягнута.

Пасля таго было адкрыта, што дзіця ва ўлонні робіць шмат запісаў, якія не з’яўляюцца інграмнымі. На працягу пэўнага часу лічылася, што дзіця ва ўлонні запісвае пры дапамозе “падвышанага слыху”, і слых падвышаецца пры небяспецы і асабліва ў моманты “непрытомнасці”. Але першае даследаванне паказала, што прэнатальныя інграмы лягчэй за ўсё дасягнуць, калі яны ўтрымліваюць вялікую колькасць болю. Даведзена, што клеткі, а не чалавек, запісваюць боль. А рэактыўны інграмны банк складаецца толькі з клетак.

Звяртанне да прыроды, а не да аўтарытэта – вось тое, на падставе чаго пабудавана сучасная навука. Пакуль Гален⁸ заставаўся аўтарытэтам па крыві, ніхто, акрамя “вар’ятаў” накшталт Леанарда да Вінчы, Шэкспіра і Уільяма Гарвея⁹ і не

7. зайздрасць да пеніса: (псіхааналіз) падаўленае жаданне дзяўчыны альбо жанчыны мець пеніс.

8. Гален: (прыбл. 130 – 200 н.э.) грэчаскі ўрач, чые працы на працягу стагоддзяў былі стандартамі для анатоміі і фізіялогіі. Хаця Гален даў добрыя апісанні некаторых частак чалавечага цела і іх функцый, ягоныя назіранні і высновы па цыркуляцыі крыві былі далёкія ад правільных.

9. Уільям Гарвей: (1578 – 1657) англійскі ўрач і анатам, першаадкрывальнік механікі цыркуляцыі крыві.

думаў праводзіць эксперыменты, каб вызначыць сапраўдную функцыю крыві! Пакуль Арыстоцель¹⁰ заставаўся аўтарытэтам для ўсіх, працягвалася сярэднявечча. Прагрэс паходзіць ад пытанняў да прыроды, пастаўленых вольным розумам, а не ад цытат і думак, што належаць мінулым гадам. Звяртанне да мінулага ёсць сцвярджэнне таго, што ўчарашнія ментары¹¹ былі лепш інфармаваныя за сённяшніх; гэтае сцвярджэнне знікае ў святле той ісціны, што веды складаюцца з вопыту ўчарашніх дзён, якога ў нас, пэўна ж, больш, чым у найбольш дасведчанага ўчарашняга ментара.

Паколькі Дыянетыка была заснаваная на філасофіі, што разглядала клетку як фундаментальны будаўнічы блок, факт, што запіс інграм робіцца клеткамі, выклікаў меншае здзіўленне, чым гэта магло б быць. Інграма – не ўспамін; *гэта клетачны запіс, глыбока адбіты ў самой структуры цела.*

Ужо быў пастаўлены эксперымент, які паказаў – самі клеткі здольныя накопліваць вопыт. Было знойдзена, што аднаклетачны арганізм пры дзяленні падзяляе не толькі свае рэчыва, але і ўвесь свой вопыт, сваім нашчадкам, падобна таму, як робяцца копіі грампласцінак з арыгінала. Гэта здзіўная асаблівасць аднаклетачных арганізмаў: яны выжываюць як тоеснасці. Кожны асабіста з'яўляецца ягоным продкам. Клетка А дзеліцца ў першым пакаленні; гэтае пакаленне таксама з'яўляецца клеткаю А; другое пакаленне, што ўзнікае ў выніку другога дзялення – гэта таксама істота, якая з'яўляецца клеткаю А. Не маючы неабходнасці ў такіх працаёмкіх працэсах, як пабудова цела, нараджэнне і рост, што папярэднічаюць размнажэнню, аднаклетачны арганізм проста дзеліцца. І можна прыняць як пастулат, што ўсё засвоенае ім утрымліваецца ў новым пакаленні. Клетка А памірае, але, праз пакаленні ад яе, самае апошняе пакаленне – усё яшчэ клетка А. Вера чалавека, што ён будзе жыць у сваіх нашчадках, магчыма, паходзіць ад гэтай клетачнай тоеснасці размнажэння. Іншая цікавая магчымасць заключана ў факце, што нават нейроны

10. Арыстоцель: (384 – 322 да н.э.) грэчаскі філосаф, вядомы па сваіх працах па логіцы, этыцы, палітыцы і г.д.

11. ментары: мудрыя і вартыя даверу дарадцы ці настаўнікі.

існуюць у зачаткавым стане ў зігоце, і нейроны самі па сабе не дзеляцца, але падобныя да арганізмаў (і магчыма, маюць вірус у якасці будаўнічага блока, што складае іх аснову). Дыянетыка, як вучэнне аб функцыі і навука аб розуме, аднак, не мае патрэбы ў якім-небудзь пастулаце адносна структуры. Адзіным тэстам з'яўляецца: ці працуе той або іншы факт. Калі ён сапраўды працуе і можа быць выкарыстаны, гэта навуковы факт. І прэнатальная інграма – гэта навуковы факт. Выпрабаваная і правяраная на адпаведнасць аб'ектыўнай рэальнасці, яна ўсё яшчэ цвёрда трымаецца. А што да суб'ектыўнай рэальнасці, *толькі прызнанне прэнатальнай інграмы як дзейнага факту робіць магчымым стварэнне кліра.*

У канцы серыі з 270 кейсаў, што былі кліраваныя ці аблегчаныя, была ўзята кароткая серыя з пяці кейсаў, каб нарэшце вырашыць спрэчнае пытанне. У гэтых пяці кейсах не дазвалялася прымаць у якасці сапраўднага факта нешта, што адбылося да нараджэння. На іх выкарыстоўвалі ўсё, што маглі прапанаваць Дыянетыка, гіпнатызм і іншыя тэрапіі, і ніводны з іх не стаў клірам. Гэта выключыла “асобу спецыяліста”, “унушэнне” ці “веру” з ліку фактараў у Дыянетыцы. Гэтым пяці чалавекам ніколі не казалі пра прэнатальныя інграмы. Кожны з гэтых людзей імкнуўся ў іх накірунку, але іх стрымлівалі, не кажучы, што існуюць інграмы ў такім раннім перыядзе. У іх былі аблегчаны па некалькі псіхасаматычных захворванняў, але яны былі толькі аблегчаныя, не поўнасю вылечаныя. Аберацыі засталіся, але крыху змяніліся. Людзі засталіся надзвычай расчараваныя, бо кожны нешта чуў пра “цуды, што можа рабіць Дыянетыка”. Да іх праводзілася работа з 270 кейсамі, і ў гэтых 270 кейсах былі дасягнутыя прэнатальныя інграмы. І гэтыя 270 кейсаў былі кліраваныя ці аблегчаныя, адпаведна выбару спецыяліста і наяўнасці часу. Кожны з іх мог бы быць кліраваны, калі б з тымі, чые кейсы былі аблегчаныя, папрацавалі б дадаткова ў сярэднім 100 гадзін ці каля таго. Карацей кажучы, на выпадкова ўзятых кейсах (і на спецыяльна адабраных кейсах, такім чынам, каб самае меншае два чалавекі з кожнай разнавіднасцю неўрозу ці псіхозу былі ўключаны ў групу для кліравання), калі прэнатальныя інграмы і нараджэнне прымаліся ў разлік і ўжываліся ў тэрапіі, былі атрыманыя рэзультаты. Калі

гэтыя фактары не браліся ў разлік, рэзультаты былі не лепшыя, чым у выпадку найлепшых поспехаў школаў мінулага – што зусім не здавальняюча для навукі аб розуме.

Дыянетыка сутыкнулася з прэнатальнымі інграмамі і інграмамі нараджэння як з фактамі, што існуюць у прыродзе. Тое, што школы мінулага праходзілі міма гэтых інграм і траплялі ў прэнатальны перыяд, не атрымліваючы поспеху ад гэтага, не азначае, што прэнатальныя інцыдэнты нельга знайсці, як і не азначае, што школы мінулага надавалі вялікую значнасць прэнатальнаму вопыту (калі яны ўвогуле яго разглядалі). Праблема крыху больш складаная: цяжкасць заключаецца ў тым, каб знайсці рэактыўны банк, што закупораны “непрытомнасцю”, у якую ніколі не пранікалі да гэтага наўмысна як у “непрытомнасць”. Адкрыццё гэтага рэактыўнага банка прывяло да адкрыцця прэнатальных інграм, якія цалкам адрозніваюцца ад “прэнатальнай памяці”.

Пасля таго, як некалькі кейсаў былі абследаваныя на прадмет аб’ектыўнай і суб’ектыўнай рэальнасці, Дыянетыка была вымушаная прызнаць, калі хацела атрымліваць кліраў, што клеткі плода¹² запісваюць інфармацыю. Яшчэ некалькі кейсаў і невялікі дадатковы вопыт прывялі да адкрыцця, што клеткі зародка¹³ запісваюць інфармацыю. І раптам было адкрыта, што запісы пачынаюцца з клетак зіготы – інакш кажучы, з моманту зачачця. Тое, што цела ўспамінае зачачце, якое з’яўляецца выжывальнай дзейнасцю высокага ўзроўню, мае мала дачынення да інграм. На сённяшні момант большая частка пацыентаў рана ці позна аказваюцца ашаломленыя, знаходзячы, што яны плывуць па нейкаму каналу ці чакаюць злучэння з чымсьці. Запіс прысутнічае. І мала карысці ў тым, каб спрачацца з прэклірам, што ён не можа ўспомніць сябе сперматазоідам, усё роўна, пра інграму размова ці не пра інграму. Гэта трэба адзначыць, бо з гэтым сутыкнецца кожны, хто займаецца Дыянетыкай.

12. плод: у чалавека – дзіця ва ўлонні маці ад канца другога месяца цяжарнасці да нараджэння.

13. зародак: дзіця ва ўлонні на працягу першых васьмі тыдняў свайго развіцця.

Кожны, хто прымае, што імкненнем у гэтых выпадках з'яўляецца “вяртанне ва ўлонне”, павінен даследаваць жыццё ва ўлонні крыху больш уважліва. Нават дрэнны навуковец па меншай меры хаця б паспрабаваў вызначыць, ці можа нехта ўспомніць яго, перад тым, як сцвярджаць, што існуе памяць пра яго. Але жыццё ва ўлонні не здаецца раем, якім яго прадстаўляла калі не навука, дык паэзія. Рэальнасць такая, што тром чалавекам і каню, што апынуліся разам у тэлефоннай кабіны, было б толькі крыху цясней, чым ненароджанаму дзіцяці. Ва ўлонні сыра, няўтульна і не вельмі бяспечна.

Маці чхае – дзіця ў “непрытомным” стане. Маці налятае лёгка і бесклапотна на стол – галоўка дзіцяці ўціснутая ўнутр. У маці запор – дзіця, у адчайным намаганні, расціснутае. Бацьку ахоплівае нястрымнае пачуццё да маці – а дзіця ў выніку мае такое адчуванне, як быццам яго засунулі ва ўключаную пральную машыну. У маці істэрыка – у дзіцяці інграма. Бацька ўдарае маці – у дзіцяці інграма. Старэйшае дзіця скача на каленках у маці – у дзіцяці інграма. І гэтак далей.

Нармальныя людзі маюць велізарную колькасць прэнатальных інграм. Яны могуць мець іх больш за дзве сотні. І кожная з іх аберавальная. Кожная ўтрымлівае боль і “непрытомнасць”.

Інграмы, атрыманыя ў якасці зіготы, патэнцыяльна найбольш аберавальныя, бо яны цалкам рэактыўныя. Тыя, што атрыманы ў якасці зародка, вельмі аберавальныя. Тых, што атрыманы ў якасці плода, дастаткова саміх па сабе, каб адправіць чалавека ў бальніцу для душэўна хворых.

Зігота, зародак, плод, немаўля, дзіця, дарослы – усё гэта адзін і той жа чалавек. Лічылася, што час – вялікі лекар. Гэта сцвярджанне можна аднесці да таго ж разраду, што і некаторыя іншыя “агульнавядомыя” рэчы. На свядомым узроўні яно можа быць праўдзівым. Але на ўзроўні рэактыўнага розуму час – гэта нішто. Інграма, калі б чалавек яе ні атрымаў, мае сілу да той ступені, да якой яна рэстимуляваная.

Механізм інграмы мае цікавую асаблівасць. Яна не “асэнсоўваецца”, не аналізуецца, не мае ніякага значэння, пакуль яна не ўключаная. Немаўля можа мець інграму ў рэстимуляцыі,

але гэтая інграма павінна была ўключыцца пад уздзеяннем аналітычнай інфармацыі, якая ёсць у немаўляці.

Рэактыўны розум крадзе значэнне з аналітычнага розуму. Інграма – гэта толькі запісы хваляў, пакуль яна не ўключыцца, і гэтыя запісы пры дапамозе такой рэстымуляцыі пачнуць уздзейнічаць на аналітычны розум. Можна быць так, што інграма не мае ніякага сэнсу ці значэння сама па сабе, але толькі кідае свае хвалі, як нешта неасэнсаванае, на цела і аналайзер, а цела і аналайзер пры дапамозе адпаведных механізмаў надаюць ім значэнне. Іншымі словамі, інграма – не свядомы запіс, які ўтрымлівае значэнні. Гэта толькі серыя адбіткаў, такіх, якія магла б зрабіць іголка на воску. Гэтыя адбіткі пазбаўленыя значэння для цела, пакуль інграма не ўключыцца, у гэты момант і пачынаюцца аберацыі і псіхасаматычныя захворванні.

Такім чынам, можна зразумець, што дзіця да нараджэння не мае абсалютна ніякага ўяўлення пра тое, што было сказана, калі мець на ўвазе словы. Яно сапраўды засвойвае, будучы арганізмам, што пэўныя рэчы могуць мець значэнне пэўнай небяспекі. Але гэтым і абмяжоўваецца сэнс гэтых запісаў. Розум павінен больш ці менш цалкам сфармавацца да таго, пакуль інграма зможа ўздзейнічаць на аналітычны ўзровень.

Ненароджанае дзіця можа, канешне, адчуваць жах. Калі бацькі ці спецыяліст па абортах пачынаюць паляваць на яго і рабіць у ім дзіркі, яно зазнае страх і боль.

Аднак гэтае ненароджанае дзіця мае адну перавагу ў такой сітуацыі. Паколькі навокал яго знаходзіцца амніятычная вадкасць¹⁴ і ягонае сілкаванне залежыць ад маці, паколькі яно знаходзіцца ў стане росту і лёгка перабудоўваецца фізічна, яно можа загаіць неверагодную колькасць пашкодванняў, і сапраўды іх загойвае. Здольнасць чалавечага цела да самааднаўлення ніколі не бывае вышэй, чым да нараджэння. Пашкодванні, што знявечылі б нованароджанага на ўсё жыццё ці забілі б дарослага чалавека, ненароджанае дзіця можа перанесці спакойна. Не тое, каб гэтае пашкоджанне не стварала інграмы – канешне ж, яно яе стварае, цалкам запоўненую інфармацыяй, размовамі і эмоцыяй –

14. амніятычная вадкасць: вадкасць, у якой знаходзіцца зародак ці плод.

але галоўнае тут тое, што такім пашкоджаннем яго нялёгка забіць.

Чаму людзі спрабуюць зрабіць аборт? Гэта пытанне, адказам на якое з'яўляецца толькі аберацыя, бо пазбавіцца ад дзіцяці праз аборт вельмі цяжка. Можна сказаць, што замах на аборт – гэта большая рызыка смерці для маці, чым для дзіцяці, *усё роўна які ўжываецца метада*.

Грамадства, якое падаўляе секс як зло, і якое так абераванае, што кожны з людзей робіць замах на аборт – гэта грамадства, якое асуджае сябе на трывалы рост вар'яцтваў, бо навуковым фактам з'яўляецца тое, што замахі на аборт ёсць найбольш важны фактар у аберацыі. Дзіця, якога спрабавалі пазбавіцца праз аборт, асуджанае жыць са сваімі *забойцамі* (пра якіх яно на рэактыўным узроўні ведае, што яны забойцы) на працягу ўсяго свайго безабароннага і бездапаможнага дзяцінства! У яго ўзнікае незразумелая цяга да бабулі і дзеда, яно з жахам успрымае ўсе пакаранні, лёгка хварэе і доўга пакутуе ад гэтых хвароб. І гарантаванага шляху выклікаць аборт не існуе. Выкарыстоўвайце кантрацэптывы, а не вязальны пруток ці спрынцоўку¹⁵, для кантролю за колькасцю насельніцтва. Як толькі дзіця зачатае, нягледзячы на тое, наколькі “ганебнымі” былі абставіны, нягледзячы на звычаі, нягледзячы на ўзровень даходаў, той чалавек, хто робіць замах на аборт ненароджанага дзіцяці, робіць замах на забойства. Гэты замах рэдка бывае паспяховым, і ён закладае фундамент дзяцінства, поўнага хваробаў і душэўных пакутаў. Кожны, хто робіць замах на аборт, дзейнічае супраць усяго грамадства і будучыні; кожны суддзя ці доктар, які рэкамендуе аборт, павінны быць імгненна пазбаўленыя пасады і практыкі, незалежна ад “прычыны”.

Калі чалавек ведае, што ён учыніў гэтае злачынства супраць дзіцяці, якое нарадзілася, ён павінен зрабіць усё магчымае, каб зрабіць дзіця клірам як мага хутчэй пасля таго, як яму будзе восем гадоў, а да гэтага часу абыходзіцца з гэтым дзіцём настолькі

15. спрынцоўка: невялікі шпрыц са здымальнымі насадкамі для спрынцавання: прамывання часткі цела, органа ці поласці (напрыклад, похвы) струменям вады, часам з распушчаным у ёй лячэбным прэпаратам ці ачышчальным сродкам, у медыцынскіх ці гігіенічных мэтах.

ласкава і ветліва, наколькі магчыма, каб не рэстимуляваць гэтую інграму. Інакш ён можа асудзіць дзіця на знаходжанне ў бальніцы для душэўна хворых.

Вялікая частка дзяцей, якіх лічаць прыдуркаватымі – гэта на самой справе кейсы з замахам на аборт, якіх іх інграмы заганяюць у тон “амярцвення ад страху” ці выклікаюць у іх рэгрэсіўны параліч і загадваюць ім не расці, а назаўсёды заставацца такімі, якія яны ёсць.

Тым не менш шматлікія мільярды, што траціць Амерыка штогод на бальніцы для душэўна хворых і турмы для злачынцаў, трацяцца галоўным чынам з нагоды таго, што некаторыя маці з блакіраванай дынамікай сексу, для якіх дзеці – праклён, а не блаславенне Божае, робяць замахі на аборт.

Антыпатыя¹⁶ да дзяцей азначае блакіраваную другую дынаміку. Фізіялагічнае абследаванне кожнага, хто мае такую праяву, высветліць фізічныя адхіленні геніталій ці залоз. Дыянетычная тэрапія такіх людзей паказала б, што іхні прэнатальны перыяд утрымлівае замах на аборт ці ўяўляе сабою такое брыдкае існаванне, што раўназначна замаху на аборт. І гэтая тэрапія зрабіла б чалавека клірам.

Кейс дзіцяці, які на момант напісання гэтых радкоў яшчэ не нарадзіўся, але ў дачыненні да якога адбыўся замах на аборт, не безнадзейны. Калі з ім абыходзяцца ласкава пасля нараджэння і не рэстимулююць, прымушаючы глядзець на сваркі, ён вырасце і пасталее да васьмі гадоў, і тады яго можна кліраваць. Пад час тэрапіі ён будзе, магчыма, вельмі ашаломлены, калі даведаецца праўду. Але гэтая ашаломленасць і антаганізм, якія яна з сабою нясе, знікнуць, калі ён будзе клірам, і ягоная любоў да бацькоў будзе мацнейшая, чым дагэтуль.

Усё гэта – навуковыя факты, правераныя і пераправераныя. І з дапамогаю іх можна стварыць кліра, ад якога залежыць будучыня чалавецтва.

16. антыпатыя: моцная ці глыбока ўкаранелая непрыязнасць.

Раздзел восьмы

Заразнасць аберацыі

Хвароба – заразная рэч. Мікробы, вандруючы ад чалавека да чалавека, праходзяць праз усё грамадства, не паважаючы нікога, пакуль іх не спыняць такія рэчы, як сульфаміды¹ ці пеніцылін².

Аберацыі – таксама заразныя. Як і мікробы, яны не паважаюць нікога і так, нікога не паважаючы, цягнуцца ад чалавека да чалавека, ад бацькоў да дзіцяці, пакуль іх не спыніць Дыянетыка.

Людзі мінулага меркавалі, што павінна існаваць генетычнае вар'яцтва, паколькі можна было назіраць, што дзеці абераваных бацькоў часта самі былі абераваныя. Генетычнае вар'яцтва існуе, але яно абмежавана кейсамі, у якіх сапраўды не хапае пэўных частак арганізма. У гэтую катэгорыю трапляе вельмі малы працэнт вар'яцтваў, і яе праявамi з'яўляюцца тупасць ці адсутнасць каардынацыі, і больш ніякіх аберацый гэта не выклікае (такія людзі атрымліваюць інграмы, якія ўскладняюць іхнія кейсы).

Заразнасць аберацыі – занадта простая рэч у прынцепах, каб траціць тут шмат сіл на яе паразуменне. Мы даведаліся ў Дыянетыцы, што толькі моманты “непрытомнасці”, кароткія ці доўгія, больш ці менш глыбокія, могуць утрымліваць інграмы. Калі чалавек трапіў у “непрытомны” стан, людзі навокал яго рэагуюць больш ці менш пад дыктоўку сваіх інграм: сапраўды, “непрытомнасць” даволі часта выклікаецца чыейсьці драматызацыяй. Такім чынам, клір можа быць прыведзены ў непрытомны стан абераваным чалавекам, які драматызуе, і яго драматызацыя ў гэтым выпадку ўвойдзе ў кліра ў якасці інграмы.

Механіка гэтага простая. Людзі пад уздзеяннем стрэсу, калі яны абераваныя, драматызуюць інграмы. Такая драматызацыя можа

1. сульфаміды: група хімічных рэчываў з антыбактэрыяльнымі ўласцівасцямі.

2. пеніцылін: вельмі магутны антыбактэрыяльны прэпарат.

ўключачь нанясенне траўмы іншай асобе, што прывядзе яго ў больш ці менш “непрытомны” стан. Непрытомны чалавек пасля гэтага атрымлівае драматызацыю ў якасці інграмы.

Гэта не адзіны спосаб, якім можна заразіць чалавека аберацыяй. Людзі на аперацыйных сталах, пад уздзеяннем анестэтыку, успрымаюць больш ці менш абераваную размову прысутных. Гэтая размова ўваходзіць у “непрытомнага” чалавека інграмаю. Падобным чынам пры няшчасным здарэнні надзвычайны характар сітуацыі можа схіліць людзей да драматызацыі, і калі нейкі чалавек “непрытомны” у выніку няшчаснага здарэння, ён атрымлівае інграму.

Абераваныя бацькі непазбежна заразяць сваіх дзяцей інграмамі. Бацька і маці, драматызуючы ўласныя інграмы паблізу ад хворага ці траўмаванага дзіцяці, перадаюць іх з такой жа непазбежнасцю, як калі б гэтыя інграмы былі бактэрыямі. Гэта не азначае, што ўвесь рэактыўны банк дзіцяці складаецца толькі з інграм бацькоў, бо, у дадатак да хатніх, існуе шмат знешніх уздзеянняў, што могуць пакінуць адбітак на дзіцяці, калі яно “непрытомнае”. І гэта не азначае, што дзіця будзе рэагаваць на тыя ж інграмы тым жа чынам, як мог бы рэагаваць кожны з бацькоў, таму што дзіця, у рэшце рэшт, – гэта індывідуўм з уласным характарам, свабодаю выбару і іншым, чым у бацькоў, жыццёвым вопытам. Але гэта азначае, што абераваныя бацькі абсалютна непазбежна, так ці інакш, абераюць сваё дзіця.

Памылковыя ўяўленні і недахоп інфармацыі ў культуры грамадства пераходзяць у інграмы, бо не ўсе паводзіны навокал “непрытомнага” чалавека з’яўляюцца драматызацыяй. Калі б у нейкім грамадстве верылі, што паяданне рыбы выклікае праказу³, можна казаць з поўнай упэўненасцю, што гэтае няправільнае дадзенае знайшло б сабе дарогу ў інграмы, і рана ці позна нехта, з’еўшы рыбу, захварэў бы чымсьці падобным да праказы.

У першабытных грамадствах, на якія моцна націскаюць прыродныя стыхіі, людзі маюць намнога больш выпадкаў для таго, каб атрымаць траўму, чым у цывілізаваных грамадствах.

3. праказа: хранічная інфекцыйная хвароба, выкліканая бактэрыямі, што пашкоджваюць скуру, мяккія тканкі, нервы і г.д.; для яе характэрны язвы, белья лускаватыя струпы, дэфармацыя і знясіленне частак цела.

Акрамя таго, гэтыя грамадствы кішаць няправільнымі дадзенымі. Акрамя таго, іхнія практыкі ў галіне медыцыны і душэўнага лячэння самі знаходзяцца на даволі аберавальным узроўні. Колькасць інграм у якога-небудзь зулуса⁴ ашаламіла б вас. Калі яго забраць з ягонай рэстимулявальнай мясцовасці і навучыць англійскай мове, ён пазбегнуў бы шкоднага ўздзеяння большай часткі сваёй рэактыўнай інфармацыі. Аднак у сваім прыроджаным асяроддзі зулус не знаходзіцца ў вар'яцкім доме толькі таму, што ў ягоным племі няма вар'яцкіх дамоў. Можна спакойна казаць, і гэта будзе ацэнкай, заснаванай на лепшым вопыце, чым той, які звычайна маюць людзі, што робяць высновы пра “сучаснага чалавека” на падставе вывучэння першабытных народаў, – гэтыя народы намнога больш абераваныя, чым цывілізаваныя народы. Іхняе дзікуства, іхняя непрагрэсіўнасць, іхняя колькасць захворванняў – усё гэта паходзіць з іх рэактыўных шаблонаў, а не ад іхніх унутраных рысаў асобы. Вымяраць адзін шэраг абераваных людзей па другім шэрагу абераваных людзей – гэта наўрад ці прынясе шмат інфармацыі. І тое, што заразнасць аберацыі намнога вышэйшая ў першабытным племі, і тое, што ў інграмах такога племя знаходзіцца няправільная, заснаваная на забабонах, інфармацыя – гэта ўсё вядзе да высновы, якая, па назіраннях, адпавядае рэчаіснасці.

Заразнасць аберацыі вельмі лёгкая вывучаць у працэсе кліравання любога абераванага чалавека, чые бацькі сварыліся. Маці, напрыклад, была адносна неабераванай на пачатку шлюбу. Калі яе збівае муж, які, у рэшце рэшт, драматызуе, яна пачне падхопліваць ягоныя аберацыі ў якасці часткі свайго рэактыўнага шаблону. Гэта асабліва відаць, калі кліруеш чалавека, зачатага хутка пасля вяселля бацькоў ці да яго. Бацька можа пачаць з пэўнай драматызацыі, што ўключае збіванне жонкі. Што б ён ні казаў падчас такой драматызацыі, гэта рана ці позна пачне ўздзейнічаць на жонку, і яна можа – калі толькі яна не надзвычай добра ўраўнаважаная – пачаць драматызаваць гэта сама. У выніку, калі нараджаецца дзіця, жанчына пачне драматызаваць на дзіцяці, такім чынам трымаючы яго ў няспыннай рэстимуляцыі.

4. зулус: чалавек, які належыць да вялікага, у мінулым ваяўнічага, народу групы банту, што жыве ў паўднёва-усходняй Афрыцы.

Нараджэнне – гэта адна з найбольш знамянальных інграм з пункту гледжання заразнасці. У гэтым выпадку дзіця і маці атрымліваюць адну і тую ж інграму, якая адрозніваецца толькі месцазнаходжаннем болю і глыбінёй “непрытомнасці”. Што б ні казалі дактары, сёстры і іншыя звязаныя з родамі людзі на працягу схватак і родаў, і адразу ж пасля іх, да моманту, пакуль дзіця не забралі, – гэта запісваецца ў рэактыўным банку, ствараючы аднолькавую інграму ў маці і ў дзіцяці.

Гэтая інграма надзвычай разбуральная ў некалькіх адносінах. Голас маці можа рэстимуляваць інграму нараджэння ў дзіцяці, а прысутнасць дзіцяці можа рэстимуляваць інграму родаў у маці. Такім чынам, яны з’яўляюцца ўзаемна рэстимулявальнымі людзьмі. З улікам таго факта, што ўсе іншыя рэстимулятары ў іх таксама агульныя, пазнейшая сітуацыя ў жыцці можа прымусіць іх пакутаваць ад гэтай інграмы адначасова. Калі пры родах зачынілася з трэскам акно, то акно, зачыненае з трэскам, можа ўключыць драматызацыю родаў у абодвух адначасова. Вынікам будзе варожасць ці апатыя.

Калі доктар злуецца ці адчайваецца, эмацыянальны тон родаў можа быць цяжкім. І калі доктар увогуле гаворыць нешта, гэтая размова прымае поўнае, рэактыўнае, літаральнае значэнне як для маці, так і для дзіцяці.

Было кліравана шмат кейсаў, дзе былі даступныя і маці, і дзіця. У адным такім кейсе знайшлі, што маці (як чула дзіця пры дыянетычным кліраванні) стагнала: “Мне так сорамна, мне так сорамна”, зноў і зноў. У дзіцяці быў неўроз сораму. Калі кліравалі маці, высветлілася, што яе маці ў момант родаў стагнала: “Мне так сорамна, мне так сорамна”. Можна дапусціць, што гэтая зараза цягнулася з тых часоў, калі Хеопс⁵ будаваў сваю ўсыпальню.

У буйнейшай сферы – грамадстве – заразнасць аберацыі надзвычай небяспечная і яе трэба лічыць важнейшым фактарам, што падрывае здароўе гэтага грамадства.

5. Хеопс: фараон старажытнага Егіпту, які валадарыў 23 гады (каля 2900 г. да н.э.). Хеопс вядомы як будаўнік піраміды Хеопса ў Егіпце, якая з’яўляецца адным з сямі цудаў свету. Егіпецкія піраміды будаваліся як усыпальні фараонаў; кожны манарх будаваў сваю пірамідку.

Сацыяльны арганізм паводзіць сябе падобна да жывога арганізма ў тым, што ў грамадстве існуюць сацыяльныя аберацыі. Грамадства расце і можа прыходзіць у заняпад, як і арганізм – з той розніцаю, што ягонымі часткамі з’яўляюцца не клеткі, а людзі. Калі вярхі грамадства прыносяць боль любому з людзей гэтага грамадства, закладаецца крыніца аберацыі, якая будзе заразнай. Аргументы супраць цялеснага пакарання⁶ – не проста меркаванні “гуманізму”, гэта практычныя меркаванні. Грамадства, якое практыкуе любое пакаранне ў дачыненні да любога са сваіх грамадзян, перадае далей заразу аберацыі. Грамадства мае сацыяльную інграму, якая ахоплівае ўсё грамадства, і якая сцвярджае, што пакаранне неабходнае. Пакаранне прысуджаецца. Турмы і бальніцы для душэўна хворых напаўняюцца. А потым аднойчы нейкая частка грамадства, падаўленая да ўзроўню зоны 1, таму што ўрад быў вольны драматызаваць свае інграмы, уздымаецца і знішчае гэты ўрад. І закладаецца новы шэраг аберацый за кошт насілля, што ідзе побач з гэтым разбурэннем. Гвалтоўныя рэвалюцыі ніколі не перамагаюць, бо яны пачынаюць гэты цыкл аберацыі.

Грамадства, поўнае абераваных людзей, можа адчуваць неабходнасць пакарання. Няма ніякага іншага сродку, акрамя пакарання. Знаходжанне сродку супраць антыграмадскіх паводзінаў членаў групы ўяўляе больш чым проста мімалётную цікавасць для ўрада, таму што гэты ўрад працягвае практыку цялесных пакаранняў; калі дадаць іх да тых аберацый, што цягнуцца з мінулага, гэта сур’ёзна зніжае патэнцыял выжывання гэтага ўрада і аднойчы выклікае яго падзенне. Мноства ўрадаў пала такім чынам, а пасля гэтага іх народы таксама знікалі з твару Зямлі.

Заразнасць аберацыі нідзе не бывае такой відавочнай, як у гэтым сацыяльным вар’яцтве, што завецца вайною. Войны ніколі не вырашаюць тых праблем, якія іх выклікалі. Біцця за тое, каб ратаваць свет у імя дэмакратыі, ці каб ратаваць яго ад

6. цялеснае пакаранне: (права) фізічнае пакаранне, такое, напрыклад, як лупцоўка асуджанага бізуном; раней у гэтую катэгорыю ўключалася пакаранне смерцю, асуджэнне на некалькі гадоў і г.д.

канфуцыянства⁷, і ў гэтай бойцы непазбежна прайграюць усе. Вайну ў мінулым пачалі звязваць ва ўяўленні са спаборніцтвам, і таму верылі, адпаведна зманлівай логіцы, што войны неабходныя. Грамадства, якое даходзіць да вайны, каб вырашыць такім чынам свае праблемы, не можа не падавіць уласны патэнцыял выжывання. Ніводны ўрад ніколі не здолеў пачаць вайну, не ахвяруючы пры гэтым некаторымі свабодамі свайго народа. Канчаецца ўсё тым, што ўладная каста жрацоў упадае ў апатыю, і толькі таямнічасць і забабоны могуць злучыць разам звар'яцелыя рэшткі народа. Гэтую з'яву надта ўжо лёгка назіраць у гісторыі мінулага, каб яна патрабавала шмат тлумачэнняў. Дэмакратыя, уцягнутая ў вайну, непазбежна губляе частку сваіх дэмакратычных правоў. Па меры таго, як яна ўцягваецца ў больш і больш войнаў, яна ў рэшце рэшт трапляе ў рукі якога-небудзь дыктатара (кіраванне пры дапамозе адзінай інграмы). Дыктатар, прымушаючы ўсіх падпарадкоўвацца свайму кіраванню, павялічвае аберацыі сваімі дзеяннямі супраць меншасцяў. Пачынаюцца паўстанне за паўстаннем. Касты жрацоў квітнеюць. Наперадзе чакае апатыя. А пасля апатыі прыходзіць смерць. Такім шляхам ішла Грэцыя, такім шляхам ішоў Рым. Такім шляхам ідзе Англія. Такім шляхам ідзе Расія. І такім шляхам ідзе Амерыка, а разам з ёю ўсё чалавецтва.

Кіраванне з дапамогай насілля ёсць парушэнне закона афініці, таму што насілле нараджае насілле. Кіраванне з дапамогай насілля зніжае сэлф-дэтэрмінізм асобных людзей у грамадстве і, такім чынам, сэлф-дэтэрмінізм самога грамадства. Зараза аберацыі распаўсюджваецца як лясны пажар. Інграмы нараджаюць інграмы. Сыходную спіраль можна перапыніць за кошт далучэння новых зямель і ўтварэння змешаных рас – яны пазбегнуць свайго аберавальнага асяродзя. Можна гэта зрабіць і з дапамогаю новага сродка, што спыняе заражэнне аберацыяй – кліравання людзей. Калі ж не зрабіць ні першага ні другога, раса дойдзе ў сваім падзенні да канца цыкла – да зоны 0.

Веліч расы залежыць ад таго, наколькі сэлф-дэтэрмінаваныя людзі, што яе складаюць.

7. канфуцыянства: сістэма маральнасці, выкладзеная Канфуцыем, кітайскім філосафам (551? – 479? да н.э.)

У меншай сферы – сям’і, як гэта відаць на прыкладах з жыцця нацыі, заразнасць аберацыі стварае перашкоду аптымальнаму выжыванню.

Камп’ютэр, што дае рацыянальныя адказы, магчыма пабудаваць толькі на аснове сэлф-дэтэрмінізму. Трыманне націснутых сямёрак у калькулятары прымушае яго даваць няправільныя адказы. Увядзенне фіксаваных і не прызначаных для асэнсавання адказаў у розум любога чалавека прывядзе да таго, што яго вылічэнні будуць даваць няправільныя адказы. Выжыванне ж залежыць ад правільных адказаў. Інграмы приходзяць са знешняга свету, трапляючы ў патаемныя сховішчы ніжэй узроўню рацыянальнага мыслення, і не дазваляюць дасягнуць рацыянальных адказаў. Гэта дэтэрмінізм знешніх сіл. Любая перашкода сэлф-дэтэрмінізму не можа не прывесці да памылковых разлікаў.

Паколькі клір схільны да супрацоўніцтва, у грамадстве кліраў панавала б супрацоўніцтва. Гэта можа быць ідылічнай, утапічнай⁸ марай, а можа і не быць ёй. У сям’і кліраў відавочныя гармонія і супрацоўніцтва. Клір можа распазнаць, які з разлікаў найлепшы, калі ён бачыць яго. Яго не трэба біць, прыгнятаць і прымушаць падпарадкоўвацца, каб ён прыклаў свае намаганні да агульнай справы. Калі яго ўсё ж прымушаюць падпарадкоўвацца, незалежна ад таго, што ён думае, ягоны сэлф-дэтэрмінізм парушаны да такой ступені, што ён не можа атрымліваць правільныя адказы; грамадства, якое яго стрымлівае, само знізіла ягоную здольнасць думаць і дзейнічаць рацыянальна. Кліра можна было б прымусяць так падпарадкоўвацца, даючы яму інграмы ці напусціўшы на ягоны мозг нейрахірурга. Але кліра няма неабходнасці прымушаць; калі работа дастаткова важная з пункту гледжання агульных патрэбаў, ён безумоўна яе выканае ў адпаведнасці са сваім інтэлектам, і выканае яе так добра, як гэта магчыма. Ніхто ніколі не бачыў, каб чалавек добра працаваў пад прымусам, таксама як і ніхто ніколі не бачыў, каб грамадства пад прымусам перамагло роўнае яму па ўзроўню развіцця вольнае грамадства.

Сям’я, якая жыве па прынцыпу: “Галава сям’і – цар і бог”, сям’я, дзе некаму трэба бяспрэчна падпарадкоўвацца, не бывае шчаслі-

8. утапічны: той, што належыць утопіі, ці той, што нагадвае ўтопію (любое ідэалізаванае месца, стан ці ідэальная сітуацыя).

ваю. У ёй можа быць нейкі матэрыяльны дабрабыт, але яе выжыванне як адзінага цэлага – гэта толькі знешняе ўяўленне.

Групы, што знаходзяцца пад прымусам, нязменна менш эфектыўныя, чым свабодныя групы, што працуюць для агульнай карысці. Але любая група, у якой ёсць абераваныя члены, схільная стаць цалкам абераванай група, у выніку заразнасці аберацыі. Намаганне абмежаваць абераваных членаў групы непазбежна будзе абмяжоўваць групу як цэлае і весці да новых і новых абмежаванняў.

Кліравання аднаго з сям’і абераваных людзей рэдка дастаткова для вырашэння праблем гэтай сям’і. Калі муж быў абераваны, ён тым ці іншым чынам абераваў ці рэстимуляваў сваю жонку і дзяцей, нават калі і не ўжываў супраць іх фізічнага насілля. Бацькі перасаджваюць свае агульныя аберацыі дзецям, а дзеці, будучы патэнцыяльна сэлф-дэтэрмінаванымі, у адказ паўстаюць і ўзбуджаюць гэтым аберацыі бацькоў. Паколькі вялікае мноства гэтых аберацый, дзякуючы заразнасці, становіцца агульнымі для ўсёй сям’і, яе шчасце аказваецца сур’ёзна падараным.

Цялесныя пакаранні дзяцей – гэта толькі яшчэ адна грань праблемы групы, што знаходзіцца пад прымусам. Калі нехта збіраецца адстойваць неабходнасць пакарання дзяцей, няхай уважліва паглядзіць на прычыны дрэнных паводзінаў дзяцей.

Абераванае дзіця можа мець не ўсе цалкам інграмы ўключанымі. Яму, магчыма, трэба будзе дачакацца свайго шлюбу, калі ў яго з’явіцца дзеці ці цяжарная жонка, каб мець дастаткова рэстимулятару для раптоўнага пераўтварэння ў аднаго з тых, каго называюць “дарослым чалавекам” – сляпога да прыгажосці свету і абцяжаранага ўсімі сваімі турботамі. Але гэтае дзіця тым не менш абераванае, і ў яго шмат драматызацый. Яно ў вельмі неспрыяльнай сітуацыі, таму што побач з ім два наймагутнейшыя ягоныя рэстимулятары – бацька і маці. Яны прымаюць на сябе паўнамоцтвы ягонага фізічнага пакарання. І яны для яго – гіганты, ён жа – пігмей⁹. І ён павінен залежаць ад іх, бо яны даюць яму ежу, адзенне і прыстанішча. Можна вельмі напышліва казаць пра “дзіцячыя фантазіі”, пакуль не ведаеш інграмнага фону большасці дзяцей.

Дзіця знаходзіцца ў нешчаслівым становішчы, атрымліваючы вынікі ўсіх драматызацый бацькоў на сваю галаву. Вельмі

9. **пігмей:** (перан.) вельмі маленькі чалавек.

незвычайнае відовішча ўяўляе сабою дзіця-клір: гэта – чалавек! Адно толькі афініці можа вывесці яго з непрыемнасцей. Сапсаванае дзіця – гэта тое дзіця, якому ўвесь час перашкаджалі выконваць яго рашэнні і якога пазбавілі незалежнасці. Любоўю можна сапсавать дзіця не больш, чым сонца можна затушыць вядром бензіну.

Пачатак і канец “дзіцячай псіхалогіі” заключаюцца ў тым, што дзіця – гэта чалавек, што яно мае права на сваю годнасць і на сэлф-дэтэрмінізм. Дзіця абераваных бацькоў з’яўляецца праблемаю, таму што аберацыя заразная, і таму, што ён пазбаўлены ўсялякага права драматызаваць ці супраціўляцца. Здзіўляцца трэба не таму, што дзеці з’яўляюцца праблемаю, а таму, што яны ўвогуле дзейнічаюць разумна, бо калі прыгледзецца (з нагоды заразнасці аберацыі, пакаранняў і пазбаўлення сэлф-дэтэрмінізму) яны пазбаўлены ўсяго, што патрэбна для рацыянальнага жыцця. А з гэтых жа дзяцей складаецца будучая сям’я і будучая раса.

Гэта, аднак, не дысертацыя пра дзяцей ці палітыку, а раздзел пра заразнасць аберацыі. Дыянетыка займаецца чалавечым мысленнем, а чалавечае мысленне – гэта шырокая сфера. Калі ўважліва ўгледзецца ў тое, які патэнцыял закладзены ў механізм заражэння, нельга не пранікнуцца павагаю да ўнутранай стойкасці чалавека. Ніякая “дзікая жывёла” з прыроднымі “антысацыяльнымі тэндэнцыямі” не змагла б пабудаваць Нінявію¹⁰ ці Валунную плаціну¹¹. Цягнучы на сабе механізм заразнасці аберацыі, як нейкага Марскога Дзядка¹², мы ўсё ж зайшлі далёка. Цяпер, калі мы яго ведаем, мы, магчыма, і сапраўды дасягнем зорак.

10. Нінявія: сталіца старажытнай Асірыйскай імперыі, што размяшчалася на ўсходнім беразе ракі Тыгр, насупраць сучаснага горада Мосул у Іраку. У Нінявіі знаходзіліся дзіўныя палацы і ўзоры скульптуры, якія былі знойдзены пры археалагічных раскопках.

11. Валунная плаціна: (афіцыйная назва – плаціна Гувера) адна з найвышэйшых плацін у свеце, на рацэ Каларада паміж паўднёвым краем Нывады і Арызонаю.

12. Марскі Дзядок: персанаж з казкі “Сіндбад-мараход”, змешчанай у кнізе “Арабскія ночы”. Гэты дзядок, які здаваўся бяскрыўдным, залез на плечы паслужлівага Сіндбада і адмовіўся злезці. Ён сядзеў там многа дзён і начэй, пакуль Сіндбад не збег ад яго, нападшы яго дап’яна.

Раздел дзевяты

Уключэнне інграмы

Адзінаю крыніцай неарганічных душэўных захворванняў і арганічных псіхасаматычных захворванняў з’яўляецца рэактыўны інграмны банк. Рэактыўны розум уздзейнічае гэтымі інграмамі на аналітычны розум і арганізм, калі б яны ні былі рэстимуляваныя пасля ўключэння.

У жыцці чалавека ёсць шмат вядомых яму інцыдэнтаў, якія, як здаецца, маюць моцнае ўздзеянне на ягонае шчасце і душэўны стан. Чалавек помніць іх і прыпісвае ім свае непрыемнасці. У пэўнай ступені ён мае рацыю: па меншай меры, ён азіраецца на тыя інцыдэнты, якія ўтрымліваюцца на месцы інграмамі. Ён не бачыць інграм. На самой справе чалавек не ведае, што інграмы ёсць, калі ён не знаёмы з Дыянетыкай. І нават калі знаёмы з ёю, то не будзе ведаць, што ў іх утрымліваецца, пакуль не пройдзе тэрапію.

Можна лёгка паказаць, што кожны з нешчаслівых момантаў на “свядомым узроўні”, які ўтрымлівае вялікі стрэс ці вялікую колькасць эмоцыі, не выклікае аберацый ці псіхасаматычных захворванняў. Гэтыя моманты, канешне, адыгралі ролю ў гэтай справе – яны былі *ўключэннямі*.

Працэс ўключэння інграмы не вельмі складаны. Скажам, інграма № 105 была момантам “непрытомнасці”, калі ненароджанае дзіця атрымала ўдар ад бацькі праз цела маці. Бацька, ведаючы ці не ведаючы пра дзіця, вымавіў словы: “Каб цябе чэрці ўзялі, ты, брудная распусніца, ты нікчэмнасць!” Гэтая інграма ляжыць там, дзе яна захавалася – у рэактыўным банку. Яна можа ляжаць там на працягу сямі гадоў і ніколі не ўключыцца. Яна ўтрымлівае галаўны боль, падзенне цела, скрыгatanне зубоў і гукі кішэчніка маці. І кожны з гэтых гукаў пасля нараджэння можа прысутнічаць у вялікай колькасці, не выклікаючы *ўключэння* гэтай інграмы.

Але аднаго дня бацька злуецца на дзіця. Дзіця стомленае і ў гарачцы, інакш кажучы, ягоны аналітычны розум можа быць не на вышыні сваёй дзейнасці. А бацька мае пэўны набор інграм, якія ён драматызуе, і адна з гэтых інграм – вышэй згаданы інцыдэнт. Бацька працягвае руку і пляскае дзіця, кажучы: “Каб цябе чэрці ўзялі, ты нікчэмнасць!” Хлопчык плача. Гэтай ноччу ў яго баліць галава, і ён у значна горшым фізічным стане. І ён адчувае моцную нянавісць да бацькі і страх перад ім. Інграма ўключылася. Зараз гук падзення цела, скрыгтанне зубоў ці хаця б нейкі намёк на гнеў у бацькавым голасе прымусіць хлопчыка нервавацца. Яго фізічнае здароўе пагоршыцца. У яго пачне балець галава.

Калі мы возьмем гэтага хлопчыка, які стаў ужо дарослым, і пакапаемся ў яго мінулым, то знойдзем (хаця ён можа быць закупораны) лок нахштальт згаданага ўключэння. І не толькі ўключэнне – мы можам знайсці паўсотні, паўтысячы такіх локаў толькі на адну гэтую тэму. Чалавек, калі ён не ведае Дыянетыкі, сказаў бы, што жыццё гэтага дзіцяці было разбурана пасля нараджэння бацькоўскімі пабоямі, і, магчыма, паспрабаваў бы прывесці розум пацыента ў лепшы стан, выдаляючы гэтыя локі.

У сярэднім жыцці існуюць літаральна тысячы, дзесяткі тысяч локаў. Выдаліць іх усе – гэта была б задача для Геракла.¹ Кожная інграма, якая ёсць у чалавека, калі яна ўключаная, можа мець сотні локаў.

Калі б умоўныя рэфлексы існавалі як механізм болю і стрэсу, чалавецтва было б у вельмі дрэнным стане. На шчасце, у такой форме ўмоўных рэфлексаў не існуе. Знешне здаецца, што яны існуюць, але знешняе ўяўленне – гэта не факт. Можна было б палічыць, што калі б дзіця кожны дзень штурхалі туды-сюды і лаялі апошнімі словамі, дык у яго паступова выпрацаваўся б умоўны рэфлекс, і ён паверыў бы, што жыццё такое і ёсць на самой справе, і што яму лепш паўстаць супраць яго. Аднак умоўных рэфлексаў не існуе. Паўлаў², можа, і мог даводзіць сабак

1. Геракл: міфічны грэчаскі герой казачнай сілы і мужнасці, які пасля 12 подзвігаў, якія яму было прызначана здзейсніць (у тым ліку забойства некалькіх легендарных пачвараў), стаў неўміручым.

2. Паўлаў: Іван Пятровіч Паўлаў (1849 – 1936), рускі фізіёлаг, вядомы па сваіх эксперыментах па вывучэнню паводзінаў сабак.

да вар'яцтва паўторнымі эксперыментамі, але гэта было проста дрэннае назіранне з боку даследчыка. Сабак можна было прывучыць рабіць тое ці гэтае. Але гэта не быў умоўны рэфлекс. Сабакі вар'яцелі (у тых выпадках, калі яны вар'яцелі, – і калі такое было сапраўды), таму што атрымлівалі інграмы. Шэраг такіх эксперыментаў, належным чынам пастаўленых і з належнымі назіраннямі, даводзіць гэтае сцвярджанне.

Хлопчык, якому кожны дзень казалі, што ён нікчэмны, і які, здаецца, толькі з гэтай прычыны апынуўся ў дрэнным стане, на самой справе апынуўся ў такім стане толькі з прычыны інграмы. Гэта шчаслівы факт. Адшукванне інграмы можа заняць пэўны час – некалькі гадзін, – але калі яна аблегчана ці перападшыта ў стандартныя банкі памяці, усе яе локі таксама перападшываюцца.

Людзі, якія спрабавалі дапамагчы іншым пераадолець іхнія аберацыі, і не ведалі пра інграмы, канешне ж, мелі вельмі нізкія шансы на які-небудзь поспех. Па-першае, самі локі могуць схвацца ў рэактыўным банку. І, такім чынам, мы атрымліваем пацыента, які кажа: “О, мой бацька не быў такім ужо дрэнным. Ён быў даволі слаўным.” А мы адкрываем, разам з пацыентам, калі інграма паднятая, што для бацькі было звычайнаю справаю драматызаваць. Тое, што ведае пацыент пра сваё мінулае да таго, як паднятыя інграмы, не вартае асаблівай увагі. У іншым кейсе мы можам знайсці, што пацыент кажа: “О, у мяне было жудаснае дзяцінства, жудаснае дзяцінства. Мяне сур'ёзна білі.” А мы адкрываем, калі перападшываем інграмы, што бацькі гэтага пацыента за ўсё жыццё ніколі і пальцам яго не кранулі.

Інграма можа спакойна ляжаць і не ўключацца дзесяцігоддзямі. Адзін з кейсаў найбольш знамянальнага тыпу – гэта кейс, які на працягу ўсёй маладосці не праяўляў ніякіх аберацый. Потым раптам, ва ўзросце дваццаці шасці, мы знаходзім яго настолькі абераваным і так раптоўна, што здаецца, быццам бы яго сурочылі.³ Магчыма, большасць ягоных інграм былі звязаны з жаніцьбаю і завядзеннем дзяцей. Ён ніколі дагэтуль не быў жанаты. У першы момант, калі ён стомлены ці хворы, і ўсведамляе, што ў яго ёсць жонка, пра якую ён павінен клапаціцца,

3. сурочыць: заваражыць; уздзейнічаць на (кагосьці) чарамі.

уключаецца першая інграма. Потым пачынае дзейнічаць сыходная спіраль. Гэта адключае аналайзер у дастатковай ступені для таго, каб маглі ўключыцца астатнія інграмы. І нарэшце мы можам знайсці гэтага чалавека ў бальніцы для душэўна хворых.

Дзяўчынка, якая была шчасліваю і бестурботнаю да трынаццаці гадоў, а потым раптам яе стан рэзка пагоршыўся, не атрымала ў гэты момант інграмы. У яе адбылося ўключэнне інграмы, што дазволіла ўключыцца і другой інграме. Пачынаецца ланцуговая рэакцыя. Для гэтага ўключэння можа патрабавацца не больш, чым адкрыццё, што ў яе ідзе кроў з похвы. У яе эмацыянальная інграма з гэтай прычыны; яна зусім губляе душэўную раўнавагу. З цягам часу іншыя інграмы могуць пачаць на яе ўздзейнічаць. І такім чынам яна пачынае хварэць.

Першы сексуальны вопыт можа быць тым, што ўключыць інграму. Гэта настолькі звычайная рэч, што секс паўсюль набыў дрэнную рэпутацыю – быццам бы ён сам па сабе з'яўляецца аберавальным фактарам. Секс не выклікае аберацый і ніколі іх не выклікаў. Аберавальнымі фактарамі з'яўляюцца фізічны боль і эмоцыі, якія выпадкова ўтрымліваюць у сабе тэму сексу.

Можа здарыцца так, што пацыентка настойліва сцвярджае: калі ёй было дзевяць гадоў бацька яе згвалтаваў, і ў гэтым прычына ўсіх яе пакутаў. Вялікае мноства псіхічна хворых пацыентаў сцвярджаюць гэта. І гэта чыстая праўда. Бацька сапраўды яе згвалтаваў, але гэта адбылося, калі ёй было толькі дзевяць дзён ад зачатця. Ціск і бязладдзе, звязаныя з палавым актам, прычыняюць вялікі дыскамфорт дзіцяці, і звычайна можна чакаць, што яны прывядуць да ўзнікнення ў дзіцяці інграмы, зместам якой будзе палавы акт і ўсё, што было сказана.

Як ужо згадалася, гіпноз з выкарыстаннем наркотыкаў небяспечны, калі намагаешся працаваць з псіхотыкамі. І ёсць іншыя прычыны, чаму ён небяспечны. Любая аперацыя пад анестэзіяй ці любое ўздзеянне наркотыкаў на пацыента можа выклікаць ўключэнне інграм. Аналайзер адключаны, а рэактыўны банк адкрыты для таго, каб яго магло ўзбаламуціць любое выказванне з боку людзей, што знаходзяцца побач. Гіпноз сам па сабе з'яўляецца станам, у якім могуць уключацца інграмы, што ніколі да таго не рэстимуляваліся: ашклянелы позірк чалавека,

якога “надта часта гіпнатызавалі”, недахоп волі ў такіх людзей, залежнасць чалавека пад гіпнозам ад гіпнатызёра – усё гэта паходзіць ад уключэння інграм. У кожны момант, калі цела прыведзена у “непрытомны” стан без фізічнага болю, няважна, наколькі легкая гэтая “непрытомнасць”, нават калі гэта толькі недахоп сіл ад стамлення, інграма можа ўключыцца. А калі “непрытомнасць” ускладняецца новым фізічным болем, ствараецца новая інграма, якая можа пацягнуць з сабою цэлы шэраг старых інграм, якія да таго не ўключаліся. Такая позняя інграма называецца скрыжавальнай інграмай, таму што яна скрыжоўвае ланцугі інграм. А калі вынікам такой інграмы стала вар’яцтва, яна называецца інграмай зрыву. Існуюць некаторыя аспекты розных відаў наркатычнай “непрытомнасці”, якія выклікалі вялікую збянтэжанасць у мінулым. Жанчыны-псіхотыкі часта настойваюць пасля абуджэння ад наркатычнага сну (а часам такое адбываецца і пасля гіпнатычнага сну), што іх згвалтавалі. Мужчыны часам сцвярджаюць, што гіпнатызёр намагаўся ўвайсці з імі ў гомасексуальную сувязь, калі яны былі пад уздзеяннем наркотыкаў. Хаця часам і здараецца, што людзі сапраўды аказваюцца згвалтаваныя пасля таго, як ім далі наркотык, большая частка гэтых заяў – гэта проста адзін з аспектаў механізма ўключэння. Амаль кожнае дзіця адчула ў прэнатальны перыяд дыскамфорт, звязаны з палавым актам. Часта там прысутнічала бурная эмоцыя, інакшая, чым нястрымнае пачуццё. Такая інграма можа заставацца нядзейнай на працягу гадоў, пакуль наркатычная “непрытомнасць” ці нешта падобнае не ўключаць яе. Пацыент засынае без уключанай інграмы, а прачынаецца з ёю. Ён спрабуе патлумачыць свае дзіўныя адчуванні (а інграмы пазбаўлення часу, калі толькі яны не ўпарадкаваны адпаведным чынам на траку часу⁴) і прыходзіць да высновы, што яго, мусіць, згвалтавалі.

Згвалтаванні дзяцей рэдка з’яўляюцца прычынай, адказнай за сексуальную аберацыю. Яны – уключэнні.

Чалавек глядзіць на локі, што адбыліся на свядомым узроўні, і бачыць сум, душэўны боль і няшчасце. Некаторыя са здарэнняў

4. трак часу: прамежак часу жыцця чалавека ад зачачця да цяперашняга часу, на якім знаходзіцца паслядоўнасць здарэнняў ягонага жыцця.

здаюцца такімі жудаснымі, што яны, пэўна ж, павінны былі выклікаць аберацыю. Але гэта не так. Чалавек – стойкая істота, што хутка ажывае пасля непрыемнасцей. Гэтыя здарэнні на свядомым узроўні – у лепшым выпадку толькі паказальнікі, што вядуць да сапраўднай крыніцы непрыемнасцей, якая невядома чалавеку дэтална.

Інграма ніколі не “пралічваецца”. Прыкладам гэтага, на ўзроўні лёгкай ступені аберавальнасці, можа быць пакаранне дзіцяці. Калі чалавек возьмецца даследаваць дзяцінства, поўнае частых цялесных пакаранняў, ён зразумее поўную бясплённасць тэорыі “боль кіруе ўсім”. Пакаранне сапраўды – і я павінен падкрэсліць гэта – не прыносіць абсалютна, зусім ніякай карысці, але дае супрацьлеглы вынік, бо вядзе да бунту на рэактыўным узроўні супраць крыніцы пакарання, і яно схільнае не толькі выклікаць душэўны разлад у дзіцяці, але і падштурхоўваць яго да таго, каб няспынна даймаць таго, хто яго карае. Чалавек рэагуе такім чынам: з крыніцамі болю трэба змагацца. Калі ён спыняе змаганне, значыць, ён душэўна зламаны і ад яго мала карысці для каго-небудзь, тым больш для яго самога. Разгледзім кейс хлопчыка, якога білі шчоткаю для валасоў кожны раз, калі ён “дрэнна сябе паводзіў”. Пры даследаванні гэтага кейса самыя старанныя намаганні не дапамаглі знайсці хоць нейкі выразны рыкол таго, за што яго пакаралі, была знойдзена толькі само пакаранне. Ход развіцця здарэнняў быў прыблізна такі: больш ці менш рацыянальная дзейнасць, страх перад пагрозай пакарання, пакаранне, смутак ад пакарання, аднаўленне дзейнасці. Механіка кейса паказвала, што чалавек быў заняты нейкай дзейнасцю, якая была для яго выжывальнай (незалежна ад таго, лічылі так іншыя ці не), бо яна давала яму ці здавальненне, ці рэальныя дасягненні, ці нават упэўненасць у тым, што ён можа і будзе выжываць. У той момант, калі пагражала пакаранне, старыя пакаранні рэстимуляваліся як невялікія інграмы, якія звычайна заснаваныя на буйных інграмах. Гэта адключала аналітычную сілу да некаторай ступені, і запіс ужо вёўся на рэактыўным узроўні; адбывалася пакаранне, зацямяючы аналітычнае ўсведамленне настолькі, што запісвалася гэтае пакаранне толькі ў інграмны банк; у наступны перыяд смутку аналізер усё яшчэ адключаны;

потым ён паступова ўключаецца; вяртаецца поўнае ўсведамленне, і пасля гэтага дзейнасць на аналітычным узроўні можна ўзнавіць. Усе цялесныя пакаранні праходзяць па гэтай схеме, а ўсе астатнія пакаранні з'яўляюцца ў лепшым выпадку локамі, што адбываюцца адпаведна гэтаму ж шаблону (адсутнічае толькі поўнае адключэнне аналайзера як вынік болю).

Калі аналайзер патрабуе гэтую інфармацыю для разліку, то яна для яго недаступная. Калі паблізу ёсць нешта такое ж, адбываецца рэакцыя ў рэактыўным розуме. *Але рэактыўны розум мае пяць варыянтаў таго, што рабіць з гэтай інфармацыяй!* І няма ніякай гарантыі, і ніводнага метаду на белым свеце не існуе, каб даведацца, які з гэтых варыянтаў абярэ рэактыўны розум – акрамя таго, каб ведаць увесь змест інграмнага банка. А калі яго ведаць, дык можна было б зрабіць чалавека клірам за некалькі дадатковых гадзін працы, і не трэба было б яму пасля гэтага ніякіх пакаранняў.

Гэтыя пяць варыянтаў працы з інфармацыяй робяць цялеснае пакаранне нестабільным і ненадзейным метадам уздзеяння. Існуе сувязь, якую можна праверыць і даказаць на вопыце любога чалавека: *чалавек злы роўна настолькі, колькі разбуральнай сілы было скіравана супраць яго*. Індывідуўм (і ў тым ліку тыя, у кім грамадства не прывыкла бачыць індывідуўмаў – дзеці) рэагуе, выступаючы супраць крыніцы пакаранняў, незалежна ад таго, бацькі гэта ці ўрад. Усё, што выступае ў дачыненні да індывідуўма крыніцаю пакаранняў, будзе лічыцца ў большай ці меншай ступені (у залежнасці ад таго, як суадносяцца паміж сабою карысць і непрыемнасці ад гэтага) мішэнню для рэакцый з боку індывідуўма.

Гэтыя шклянкі з малаком, якія дзіця выпадкова перакульвае, гэты шум, які проста выпадкова даносіцца з веранды, дзе гуляюць дзеці, гэтакія дробязі, як выпадковае знішчэнне бацькавага капелюша ці матчынага дыванка – часта гэта проста халодныя, разлічаныя дзеянні рэактыўнага розуму супраць крыніц болю. Аналітычны розум можа ў пошуках кампрамісу нагадваць пра любоў, пра пяшчоту і пра патрэбу ў хлебе надзённым. Рэактыўны розум іграе тое, што завучыў, і чорт яго бяры, гэты хлеб надзённы.

Калі даць ідыёту волю, дапусціўшы яго да вылічальнай машыны, каб ён правёў праверку фінансавай дакументацыі кампаніі, і дазволіць яму не даваць аўдытару⁵ дакранацца да абсталявання і інфармацыі (а гэта ўсё павінна належаць аўдытару, калі мы хочам мець колькі-небудзь верныя адказы), мы прасунемся вельмі мала ў накірунку правільных адказаў. А калі працягваць карміць ідыёта і зрабіць яго тлустым і магутным, фірма хутка дойдзе да краху. Рэактыўны розум – гэта ідыёт, аўдытар – гэта “Я”, а фірма – арганізм. Пакаранне корміць ідыёта.

Бездапаможнае здзіўленне паліцыі наконт “закаранелага злачынцы” (а паліцыя верыць у “крымінальны тып асобы” і “крымінальны розум”) з’яўляецца вынікам гэтага цыкла. Паліцыя, з той ці іншай прычыны, як і ўрады, стала атаясамляцца з грамадствам. Вазьміце любога з гэтых “злачынцаў”, зрабіце яго клірам, і грамадства зноў атрымае рацыянальнага чалавека, ад якога яно можа мець столькі карысці, колькі ён можа даць. Працягвайце цыкл пакаранняў, і турмаў стане яшчэ больш, і яны яшчэ больш напоўняцца.

Праблема з дзіцём, якое “сустракае ў штыкі” усё сказанае ці зробленае ягонымі бацькамі, і праблема з Джымі-паханом⁶, што прыстрэльвае ахоўніка банка пры ўзброеным абрабаванні, паходзяць ад аднаго і таго ж механізма. Дзіця, калі яго спытаць пра гэта на “свядомым узроўні”, не ведае прычын сваіх паводзінаў, але будзе прапаноўваць разнастайныя іх апраўданні. Джымі-пахан, які чакае, пакуль гэтае “о-якое-надзвычай-разумнае” грамадства прывяжа яго рамянямі да электрычнага стула і правядзе яму электрашокавую тэрапію, пасля чаго ён знікне і спыніць свае дзеянні назаўсёды, – калі яго спытаць пра прычыны гэтых дзеянняў, вылье ў адказ струмень апраўданняў, каб патлумачыць сваё жыццё і паводзіны. Чалавечы розум – даволі здзіўляючая вылічальная машына. Разумныя абгрунтаванні, якія ён можа выдумаць для неразумных дзеянняў, выклікалі ашаламленне ва ўсіх і кожнага, асабліва ў сацыяльных

5. **аўдытар:** чалавек, упаўнаважаны праводзіць аўдыт (праверку ці вывучэнне) бухгалтарскіх рахункаў.

6. **Джымі-пахан:** выдуманая імя для злачынцы. “Пахан” на крымінальным жаргоне азначае “верхавод злачыннай групы”.

працаўнікоў. Без ведання прычыны і механізма ўсяго гэтага, шансы на тое, што параўнанне ўсіх тыпаў паводзін прывядзе да вернай высновы, такія ж малыя, як і шансы на перамогу над кітайцам у фэн-тэн⁷. Таму працягваліся пакаранні – бязладны адказ на праблемы вельмі бязладнага грамадства.

Існуе пяць спосабаў, якімі чалавек рэагуе на крыніцу небяспекі. Гэта таксама і пяць варыянтаў дзеяння, якія ён можа абраць у дачыненні да любой пэўнай праблемы. І можна сказаць, што “пераменная” гэтага дзеяння можа прымаць пяць значэнняў. Прытча пра чорную пантэру* будзе тут дарэчы. Давайце ўявім сабе, што асабліва злосная чорная пантэра сядзіць на лесвіцы ў доме, а чалавек па імені Гас сядзіць у гасцінай. Гас хоча пайсці спаць. Але на яго шляху чорная пантэра. Праблема ў тым, каб трапіць у пакой наверх. Вось пяць шляхоў, якія Гас можа абраць у дачыненні да гэтай пантэры: (1) ён можа атакаваць чорную пантэру; (2) ён можа выбегчы з дому і ўцячы ад чорнай пантэры; (3) ён можа выкарыстаць лесвіцу чорнага хода і пазбегнуць чорнай пантэры; (4) ён можа не звярнуць увагі на чорную пантэру; і (5) ён можа здацца чорнай пантэры.

Вось пяць механізмаў: *атакаваць, уцячы, пазбегнуць, не звярнуць увагі ці здацца*.

Усе дзеянні, як бачым, належаць якому-небудзь з гэтых пяці варыянтаў. І ўсе іх можна пабачыць у жыцці. У выпадку з крыніцай пакарання рэактыўны розум можа здацца, не звярнуць увагі, пазбегнуць, уцячы ці атакаваць яе. Дзеянне дыктуецца складаным спалучэннем інграм, і яно залежыць ад таго, якая з іх рэстимулюецца. Гэты вадаварот рэакцый звычайны, аднак, праяўляецца ў межах аднаго з гэтых пяці варыянтаў дзеяння.

Калі дзіця паслухмянае пасля пакарання, можна лічыць, што яно здалася. І каштоўнасць дзіцяці, якое здаецца пакаранню, такая

7. **фэн-тэн:** кітайская азартная гульня, у якой кучку манет, фішак ці іншых прадметаў накрываюць кубкам, і гульцы робяць стаўкі на тое, колькі прадметаў застанецца, калі агульную іх колькасць падзяляць на чатыры.

* У Дыянецьцы спецыялісты і пацыенты стварылі значную колькасць слэнгу, і яны называюць абыякаваць стаўлення да праблемы “механізмам чорнай пантэры”. Відаць, гэта паходзіць ад таго, што смешна спрабаваць укусіць чорную пантэру.
– Л. Рон Хабард

невялікая, што спартанцы⁸ ў старажытныя часы ўтапілі б яго, бо гэта азначае, што ён упаў у апатыю, калі толькі ён сам, адкідаючы прэч усе рэакцыі, не дадумаўся да ідэі, што дзеянне, за якое яго пакаралі, было неразумным (яму нельга дапамагчы дадумацца да гэтага, калі пакаранне ўводзіцца ў рэактыўны розум тым, хто спрабуе яму дапамагчы). Ён можа ўцячы ад пакарання, што па меншай меры не будзе апатыяй, а толькі баязлівасцю, згодна распаўсюджанаму меркаванню. Ён можа зусім не звярнуць на гэта ўвагі і ігнараваць крыніцу пакаранняў – і людзі старажытнасці назвалі б яго стойкам, але сябры, магчыма, палічылі б проста тупіцаю. Ён можа пазбягаць крыніцы пакаранняў, за што можа атрымаць сумніўны камплімент, што ён хітрук, спрытнага ці інтрыган. Ён можа атакаваць крыніцу пакаранняў – прамым дзеяннем ці ўскосна, псуючы настрой чалавеку, які з’яўляецца крыніцай пакаранняў, ці пэцкаючы ягоную маёмасць. У першым выпадку яго б назвалі адчайным дурнем (калі прыняць да ўвагі габарыты бацькоў), а ў другім – яго можна было б назваць “схавана варожым” ці сказаць, што ён “сустракае ўсё ў штыкі”. Пакуль чалавек будзе атакаваць у адказ на сапраўдную пагрозу, пра яго можна сказаць, што ён у прыстойным душэўным стане (“нармальны”), а пра дзіця кажуць: “проста паводзіць сябе, як кожнае нармальнае дзіця”.

Увядзіце ў разлікі пакаранне, і ніякага разліку ў вас больш не атрымаецца. У выпадку “вопыту” усё зусім інакш. У жыцці кожнага чалавека чакае шмат балючага вопыту і без таго, каб іншыя людзі яшчэ ўскладнялі гэтую акалічнасць. Чалавек, дынамікі якога ўсё яшчэ не заблакіраваныя, ці разблакіраваныя пры дапамозе Дыянетыкі, можа вынесці самую неверагодную колькасць жыццёвых удараў. Нават калі рэактыўны розум атрымлівае інграмы ў працэсе атрымання жыццёвага вопыту, аналітычны розум можа працягваць спраўляцца з сітуацыяй і зусім не рабіцца абераваным. Чалавек – гэта стойкая, жыццялюбівая, кампетэнтная істота. Але калі закон афініці пачынае парушацца, і такое парушэнне афініці трапляе ў

8. спартанцы: грамадзяне Спарты, горада ў старажытнай Грэцыі, якія дазвалялі дзіцяці жыць толькі ў тым выпадку, калі ён паказваў патэнцыяльную здольнасць стаць каштоўным для дзяржавы.

рэактыўны банк, людзі, як антаганістычныя крыніцы невыжывання, пераўтвараюцца ў крыніцы пакарання. Калі ў рэактыўным банку ў раннім (да пяці гадоў) перыядзе няма контрвыжывальных інграм з удзелаў людзей, правыжывальныя інграмы ўспрымаюцца як нешта само сабою зразумелае і не з’яўляюцца моцна аберавальнымі. Інакш кажучы, найбольш грунтоўна блакіруе дынамікі разрыў афініці з сваімі блізкімі на інграмным узроўні. Афініці чалавека да людзей – гэта ў большай ступені навуковы факт, чым паэтычная, ідылічная ідэя.

Такім чынам, цыкл жыцця, якое з’яўляецца “нармальным” (сярэдні стан на сённяшні дзень) ці псіхатычным, вельмі лёгка намаляваць. Ён пачынаецца з вялікай колькасці інграм да нараджэння, іх збіраецца больш у залежным і даволі бездапаможным стане пасля нараджэння. Пакаранні розных тыпаў, якія зараз з’яўляюцца як локі, уключаюць інграмы. З’яўляюцца новыя інграмы, што ўцягнуць у дзеянне ранейшыя. Накопліваюцца новыя локі. Хваробы і абераваныя паводзіны ўсталёўваюцца, пэўна, недзе ў сорок-пяцьдзсят гадоў. І праз некаторы час прыходзіць смерць.

Калі нельга вырашыць праблему аптымальным чынам – кліраваннем ад інграм, ёсць некалькі рэчаў, якія можна зрабіць адносна аберацый і псіхасаматычных захворванняў. Тое, што гэтыя метады няпэўныя і маюць толькі абмежаваную каштоўнасць, не азначае, што яны час ад часу не будуць прыносіць на дзіва карысныя вынікі.

Такія метады можна падзяліць на наступныя групы: перамена асяроддзя, адукацыя і фізічнае лячэнне. Выдаленне пэўных фактараў з асяроддзя абераванага чалавека, ці выдаленне яго з асяроддзя, у якім ён нешчаслівы ці дзейнічае неэфектыўна, можа выклікаць у некаторых выпадках здзіўляльна хуткае выздараўленне – гэта дзейсная тэрапія. Яна забірае рэстимулятары ад чалавека ці чалавека ад рэстимулятараў. Гэта звычайна ў вялікай ступені справа выпадку: пашанцуе ці не (і часцей не шанцуе); і з яе дапамогаю не выдаліш усе рэстимулятары на дзевяць дзесятых, таму што чалавек сам носіць з сабою большую частку гэтых рэстимулятараў ці вымушаны ўваходзіць з імі ў кантакт. Успамінаецца кейс, які меў сур’ёзную астму. Ён атрымаў яе ў

выніку вельмі сур'ёзнай інграмы нараджэння; бацькі, страціўшы розум ад адчаю, вазілі яго на кожны прапанаваны горны курорт для астматыкаў і патрацілі дзесяткі тысяч долараў на гэтыя паездкі. Калі пацыент стаў клірам, а інграма была перападшытая, высветлілася, што рэстимулятрам ягонай астмы было чыстае, халоднае паветра! Адзінае, што можна ўпэўнена сказаць наконт змены асяроддзя, гэта тое, што хваравітае дзіця выздаравее, калі яго забраць ад бацькоў, што яго рэстимулююць, туды, дзе яго любяць і ён адчувае сябе ў бяспецы, бо яго хвароба – непазбежны вынік рэстимуляцыі прэнатальных інграм адным ці абодвума бацькамі. Недзе там ёсць, напэўна, ці то муж, ці то жонка, якія сышлі на ўзровень першых дзвюх зон пасля шлюбу, таму што ажаніліся з псеўдамаці, псеўдабацькам, ці псеўдаабортнікам.

Што датычыць адукацыі, то новая інфармацыя ці энтузіязм, цалкам верагодна, могуць адключыць інграмы, пераважваючы рэактыўны розум у святле новага аналітычнага ўздыму. Калі чалавека можна проста пераканаць, што ён змагаўся з ценямі, ці калі яго можна ўгаварыць, што ягоныя страхі абумоўлены адной пэўнай прычынаю, то, праўдзівая гэта прычына ці не, ён можа атрымаць ад гэтага карысць. Часам яго можна “навучыць” моцнай веры ў нейкае бажанства ці культ, што прымусіць яго адчуць сябе настолькі непакісным, што ён уздымаецца вышэй сваіх інграм. Пад'ём патэнцыялу выжывання чалавека любым спосабам уздыме яго агульны тон да ўзроўню вышэй таго, на якім рэактыўны розум можа на яго ўплываць. Калі даць яму адукацыю ў галіне інжынернай справы ці музыкі, пасля чаго ён можа стаць больш паважаным чалавекам, часта абараняе яго ад ягоных рэстимулятараў. Уздым да пасады, на якой яго паважаюць, на самой справе з'яўляецца зменаю асяроддзя, але мае дачыненне і да адукацыі, паколькі ў гэты момант чалавек вучыцца таму, што ён каштоўны. Калі чалавек атрымае занятак у выглядзе хобі ці працы, даведаўшыся сам ці ад іншых, што гэта для яго добра, прыходзіць у дзеянне іншы механізм – аналітычны розум становіцца настолькі занятым, што ён бярэ для сваёй дзейнасці больш і больш энергіі і пачынае працаваць у накірунку новай мэты.

Фізічнае лячэнне, што прыводзіць да паляпшэння фізічнага стану, дае надзею на змяненне рэакцый чалавека, вяртаючы яго на ягоны трак часу. Гэта можа адключыць інграмы.

Гэтыя метады з'яўляюцца дзейнымі відамі тэрапіі. Калі іх прымяняць з дакладнасцю да наадварот, яны вымушаюць аберацці праявіць сябе. Існуюць няправільныя метады дзеяння, няправільныя ўчынкі і няправільныя метады абыходжання з людзьмі, якія, у святле таго, што мы зараз ведаем, з'яўляюцца злачынствамі.

Змясціць чалавека ў асяроддзе, якое яго рэстимулюе, і прымусяць яго заставацца там – у гэтым ёсць нешта ад забойства. Прымушаць яго працягваць жыць з чалавекам, што рэстимулюе яго – дрэнна; прымушаць мужчыну ці жанчыну заставацца ў шлюбе з тым, хто іх рэстимулюе – гэта *мараль*, якая не працуе (калі толькі не ўжываецца дыянетычная тэрапія); прымушаць дзіця заставацца ў доме, дзе ён рэстимуляваны – значыць безумоўна перашкаджаць не толькі яго шчасцю, але і яго душэўнаму і фізічнаму развіццю. Дзіця павінна мець значна больш правоў на конт гэтага, у яго павінна быць больш месцаў, дзе яно можа знайсці прытулак.

На ўзроўні фізічнай тэрапіі ўсе такія гвалтоўныя метады, як хірургія ці выдаленне зубоў пры псіхасаматычных захворваннях, з'яўляюцца поўным варварствам у святле Дыянетыкі. “Зубны боль” звычайна псіхасаматычны. Арганічныя захворванні ў колькасці, дастатковай, каб запоўніць некалькі каталогаў, з'яўляюцца псіхасаматычнымі. Не павінна прымяняцца аніякай хірургіі, пакуль не будзе ўпэўненасці казаць, што захворванне не псіхасаматычнае, ці што яно не сціхне само сабою, калі зменшыцца сіла рэактыўнага розуму. Фізічная тэрапія душэўных захворванняў – гэта проста смешна цяпер, калі крыніца аберацці вядомая. Яна не вартая таго, каб яе згадваць усур'ёз, бо ніводны разумны ўрач ці псіхіятр, што валодае гэтай інфармацыяй, не дакранецца больш да электродаў для электрашока і нават не паглядзіць на скальпель ці шыла для аперацый на прэфронтальных долях мозгу – калі толькі гэты ўрач ці псіхіятр не абраваны сам настолькі моцна, што дзейнічае не з жадання вылечыць чалавека, а на падставе самага апошняга і баязлівага садызму, да якога могуць давесці чалавека інграмы.*

* Многія людзі, даследуючы лячэнне душэўна хворых псіхіятрамі і іншымі, хто стаіць на чале адпаведных бальніц, калі яны проста адкрываюць, што на самой справе робяць з пацыентамі прэфронтальная лобатамія, трансарбітальная лейкатамія і электрашок, адчуваюць імкненне жорстка раскрытыкаваць псіхіятраў, як не вартых даверу, і абвінаваціць іх у тым, што яны ўжываюць гэтыя метады для эксперыментаў па вівісекцыі на людзях. У тым, што для большасці гэтых няшчасных пацыентаў, магчыма, страчана ўсялякая надзея на выздараўленне з дапамогаю Дыянетыкі, не трэба вінаваціць псіхіятраў і нейрахірургаў. Гэтыя людзі толькі кіраваліся тым, чаму іх вучылі ў розных універсітэтах, і практыкавалі падобныя дзеянні толькі таму, што яны не верылі ў магчымасць вырашэння кім-небудзь праблемы розуму. “Паляванне на ведзьмаў” у дачыненні да гэтых людзей зусім не адпавядае таму, як ставіцца да іх Дыянетыка. Указанне на той факт, што яны забілі розумы, якія ў іншым выпадку сталі б здаровымі, навешванне на іх ярлыка “выкрадальнікаў розуму”, стварэнне жудаснай гісторыі з іхніх дзеянняў – гэта далёка ад рацыянальных наводзінаў. У цэлым гэтыя людзі былі цалкам шчырыя ў сваіх намаганнях дапамагчы псіхічна хворым. За кошт заразнасці аберацыі такія людзі адчувалі неверагодныя стрэсы ў сваёй працы, таму што іх уласныя інграмы знаходзіліся ў пастаяннай рэстимуляцыі. Іх можна зрабіць клірамі, і іхні вопыт будзе каштоўным. Прыняцце законаў супраць іх, накшталт тых, пра якія нядаўна згадваў сенатар, знаёмы з Дыянетыкай, жудасныя гісторыі пра іх у газетах і агульная антыпатыя людзей, таксама як і традыцыйны недавер да іх з боку медыкаў, – гэта не можа не прывесці да стану бязладдзя. Дыянетыка – новаадкрытая навука, і яна бесстаронняя⁹.

9. **бесстаронні:** не прыхільнік ніякага чалавека, групы, партыі ці ідэі; аб’ектыўны.

Раздзел дзесяты

Прафілактычная

Дыянетыка

У Дыянетыцы існуе многа галінаў. Яна на самой справе з'яўляецца сямействам навук, аб'яднаных агульным наборам аксіём. Існуе, напрыклад, *адукацыйная Дыянетыка*, якая ўтрымлівае сістэму арганізаваных ведаў, неабходных для навучання розуму да ўзроўню яго аптымальнай эфектыўнасці і да оптымуму ўмення і ведаў у розных галінах чалавечай дзейнасці. Існуе таксама *палітычная Дыянетыка*, якая ахоплівае сферу групавой дзейнасці і арганізацыі, каб усталяваць аптымальныя ўмовы і працэсы кіраўніцтва, а таксама міжгрупавыя адносіны. Існуюць таксама медыцынская *Дыянетыка* і *сацыяльная Дыянетыка*. Ёсць шмат такіх падраздзелаў, што самі па сабе з'яўляюцца навукамі і заснаваныя на ўласных аксіёмах.

Мы ў гэтай кнізе займаемся асновамі Дыянетыкі і дыянетычнай тэрапіяй у яе прымяненні да індывідуўма. Гэта ўяўляе самую непасрэдную цікавасць для індывідуўма і з'яўляецца найбольш каштоўным для яго.

Але ніводная кніга па дыянетычнай тэрапіі не была б поўнай, калі б у ёй не згадвалася галіна Дыянетыкі, якая, на думку некаторых, з'яўляецца нават больш важнай для расы, чым тэрапія. Гэта прафілактычная Дыянетыка.

Калі чалавек ведае прычыну чагосьці, ён звычайна можа прадухіліць тое, каб гэтая прычына стала дзейнічаць. Адкрыццё Рональда Роса¹, што ўзбуджальнік малярыі пераносіцца камарамі, і пацвярджэнне ім гэтай ідэі дазволілі прадухіліць спусташальныя эпідэміі малярыі, якія раней наносілі вялікую шкоду чалавецтву. Падобным жа чынам, калі чалавек ведае прычыну аберацый і

1. **Рональд Рос:** (1857 – 1932) брытанскі ўрач.

псіхасаматычных захворванняў, ён можа зрабіць вельмі многае, каб іх прадухіліць.

Хаця прафілактычная Дыянетыка – гэта вялікі прадмет, што пранікае ў галіны прамысловасці, сельскай гаспадаркі і іншых спецыялізаваных відаў дзейнасці чалавека, прынцыпам, што ляжыць у яе аснове, з’яўляецца навуковы факт, што інграмы можна звесці да мінімуму ці зусім прадухіліць, што вядзе да паляпшэння ў вялікай ступені душэўнага і фізічнага здароўя людзей, а таксама іх сацыяльных паводзінаў.

Інграма на самой справе вельмі простая рэч: гэта момант, калі аналайзер адключаны фізічным болям, наркотыкамі ці іншымі сродкамі, і рэактыўны банк адкрыты для атрымання запісу. Калі гэты запіс утрымлівае словы, ён становіцца наўболей моцна аберавальным. Калі ён утрымлівае антаганізм на эмацыянальным узроўні, ён становіцца вельмі разбуральным. Калі ён у вялікай ступені правыжывальны па зместу, можна з вялікай упэўненасцю казаць, што ён здольны сур’ёзна разладзіць жыццё чалавека.

Інграма, паміж іншым, вызначае лёс. Інграма гаворыць, што чалавек павінен пацярпець няўдачу, каб выжыць, – і ён вынаходзіць шматлікія спосабы, як пацярпець няўдачу. Інграма камандуе, што ён можа адчуваць здавальненне толькі ў асяроддзі іншай расы – і ён кідае сваіх зямлякоў і едзе да гэтай іншай расы. Яна камандуе, што ён павінен забіць, каб жыць – і ён забівае. Інграма можа дзейнічаць і намнога больш вытанчана, сплятаючы ў адну павуціну інцыдэнт за інцыдэнтам, каб выклікаць катастрофу, якую яна дыктуе.

Адзін з нядаўніх кейсаў, як высветлілася, прайшоў неверагодна доўгі шлях для таго, каб зламаць сабе руку, бо са зламанаю рукою ён атрымаў спачуванне, без якога, як падказвала інграма, ён не змог бы жыць. Увесь сюжэт займаў тры гады і ўключаў паўсотні нявінных, як здаецца, інцыдэнтаў, якія, злучаныя разам, і расказалі гэтую гісторыю.

Схільны да няшчасных здарэнняў чалавек – гэта кейс, у якім рэактыўны розум загадвае трапляць у няшчасныя здарэнні. Ён уяўляе сабою сур’ёзную небяспеку ў любым грамадстве, таму што ягоня няшчасныя здарэнні намерана створаныя на

рэактыўным узроўні, і яны ўключаюць гібель ці знявечанне іншых, ні у чым не вінаватых людзей.

Вадзіцелі, на рахунку якіх некалькі аварый, як правіла, схільныя да аварый. У іх ёсць інграмы, якія камандуюць ім, каб яны траплялі ў аварыі. Калі вы скончыце работу з кейсам, толькі з адным, вы пабачыце, як грунтоўна і як злосна гэтае прыдуркаватае стварэнне, рэактыўны розум, можа імкнуцца да падобных рэчаў. Вадзіцелі-кліры могуць трапіць у аварыю толькі па дзвюх прычынах: (а) з нагоды механічнай паломкі і, што больш важна, (б) па віне схільных да няшчасных здарэнняў людзей. Жудасная і пагрозная колькасць людзей, што знаходзяць сваю смерць на дарозе ці ў машыне, амаль цалкам тлумачыцца тым, што нехта вёў машыну не з дапамогаю засвоеных рэакцый, а з дапамогаю рэактыўнага розуму. Пра глыбіню апатыі гэтага грамадства сведчыць той факт, што яно не прымае самыя цвёрдыя меры для прадухілення ўсіх дарожна-транспартных здарэнняў; адно пабітае ветравое шкло – гэта ўжо занадта многа. Зараз, калі рашэнне праблемы пад рукою, можна прыняць меры. Абераваны чалавек ускладняе жыццё іншых людзей тысячамі спосабаў. Прафілактычная Дыянетыка дае магчымасць знайсці абераваных людзей, схільных да няшчасных здарэнняў, і не дапусціць іх да відаў дзейнасці, у якіх яны могуць быць небяспечнымі для іншых людзей. Гэта адзін з агульных аспектаў прафілактычнай Дыянетыкі. Тое, што гэтых людзей можна зрабіць клірамі, гэта ўжо іншае пытанне.

Другі агульны, і больш важны, аспект прафілактычнай Дыянетыкі – гэта прадухіленне інграм і кантроль за іх зместам, як у маштабе грамадства, так і ў маштабе асобнага чалавека. У маштабе грамадства можна выдаліць з яго прычыны ягоных аберацый, гэтаксама ж, як выдаляюць інграмы ў чалавека. Такім жа чынам можна прадухіліць узнікненне такіх прычын з самага пачатку.

На ўзроўні індывідуўма прадухіленне інграм – вельмі лёгкая справа. Як толькі крыніца аберацый і псіхасаматычных захворванняў вядомая, можна не даць гэтай крыніцы ўвайсці ў чыёсці жыццё. Калі ўжо вядома, што гэта адбылося, можна прадухіліць наступны крок, уключэнне. Канешне ж, канчатковае

вырашэнне ўсяго гэтага заключаецца ў тэрапіі, пакуль чалавек не стане клірам, але ў крыніцы аберацый ёсць адзін аспект, які такім чынам не вырашыць.

Каб не прычыніць шкоды, дзіця нельга кліраваць, пакуль яму не споўнілася па меншай меры пяць гадоў, і ў сённяшняй практыцы лічыцца, што гэта можна рабіць, пачынаючы прыблізна з васьмі гадоў. Удасканалены падыход да праблемы можа зменшыць гэтую лічбу, але яе нельга зменшыць больш, чым да ўзросту, у якім дзіця пачынае гаварыць – калі толькі нехта ў будучым не вынайдзе каталізатар², які проста выдаляе рэактыўны розум, і больш ніякай тэрапіі не спатрэбіцца (гэта не такая дзікая рэч, як можа здавацца). Але на сённяшні момант і, верагодна, яшчэ надоўга, дзіця застанеца праблемай для Дыянецікі.

Дзіцячыя хваробы галоўным чынам паходзяць з інграм. Найчасцей яны бываюць сур'ёзнымі ў перыяд, пакуль дзіця не пачне гаварыць, і колькасць смерцяў на працягу першага году жыцця, хаця медыцына і можа паменшыць яе, усё ж застаецца значнай.

Прафілактычная Дыянеціка займаецца гэтай праблемай ў два этапы: па-першае, прадухіленне інграм; па-другое, прадухіленне ўключэння.

Калі разгледзяць у першую чаргу ўключэнне, можна зрабіць дзве рэчы, каб прадухіліць яго. Дзіця можна акружыць спакойнай і гарманічнай атмасферай, якая яго не рэстымулюе, ці, калі дзіця аказваецца рэстымуляваным нягледзячы на добразычлівае абыходжанне, яго можна перамясціць у іншае асяроддзе, у якім не будзе дзвюх найбольш пэўных крыніц рэстымуляцыі – ягоных бацькі і маці, – і ў якім будзе нехта, здольны падарыць яму пяшчоту. Праверыць, рэстымуляванае дзіця ці не, незалежна ад таго, гаворыць яно ці не гаворыць, вельмі проста. Ці схільнае яно да захворванняў? Ці добра яно есць? Ці не нервовае яно? У дзіцяці могуць быць сапраўдныя фізічныя праблемы, канешне, але ўрач можа хутка іх вызначыць, і яны знаходзяцца ў катэгорыі фізічных непаладак.

2. каталізатар: (перан.) чалавек ці рэч, што дзейнічае як стымул, выклікаючы ці паскараючы пэўны вынік.

Сваркі, якія чуе дзіця, гучныя шумы, нервозныя паводзіны, спачуванне яму, калі ён хворы ці траўмаваны, – вось некалькі рэчаў са спісу таго, што можа выклікаць уключэнне. Яны робяць дзіця *хворым* фізічна і абераваным душэўна, уключаючы ягоныя інграмы. І колькі іх у яго, не ведае ніхто!

Галоўны метада прадухілення аберацый і псіхасаматычных захворванняў дзіцяці, як гэта ні дзіўна, ляжыць у іншым накірунку: наколькі паважліва абыходзяцца з іншым чалавекам – ягонай маці.

Прычына таго, што маці адыгрывае такую наймаверную ролю ў жыцці чалавека – зусім не “біялагічная любоў”. Гэта простая механічная ісціна, што маці – агульная аснова ўсіх прэнатальных інграм дзіцяці. Прэнатальная інграма намнога больш сур’ёзная, чым атрыманая пасля нараджэння. Любая такая інграма, што ёсць у чалавека, утрымлівае яго маці, ці маці і яшчэ кагосьці, але маці – заўсёды. Таму яе голас, тое, што яна гаворыць, тое, што яна робіць, аказвае наймаверна вялікі ўплыў на ненароджанае дзіця.

Няпраўда, што эмоцыя трапляе да дзіцяці праз пупавіну, як заўсёды лічаць людзі ў той момант, калі чуюць пра прэнатальныя інграмы. Эмоцыі перадаюцца з дапамогаю іншага (у большай ступені электрычнага, чым фізічнага) тыпу хваляў. Якога тыпу – гэта пытанне структуры. Такім чынам, кожны, хто знаходзіцца ў эмацыянальна ўзрушаным стане побач з цяжарнаю жанчынаю, перадае гэтую эмоцыю непасрэдна дзіцяці. І эмоцыя маці тым жа чынам перадаецца ў ягоны рэактыўны розум.

Здольнае ці няздольнае ненароджанае дзіця да аналітычнага мыслення, гэта ніяк не звязана з яго здольнасцю атрымліваць інграмы. Прэнатальная інграма – гэта проста яшчэ адна інграма. Толькі калі дзіця на самой справе атрымала ўдар ці адчула боль – за кошт высокага ціску крыві, аргазмаў ці іншых крыніц траўмы, – яно аказваецца “непрытомнае”. Калі ж яно аказваецца “непрытомнае”, то атрымлівае ўсё тое, што можна ўспрыняць, і ўсе словы, што сказаны побач з маці, у якасці інграм. Аналітычная сіла не мае нічога агульнага з інграмамі. Калі дзіця “пазбаўленае аналітычнага мыслення”, гэта не робіць яго схільным да атрымання інграм. Калі дзіця “непрытомнае” ці яму балюча – вось тады яно сапраўды да гэтага схільнае. Прысутнасць

ці адсутнасць “аналітычнай сілы” не мае нічога агульнага з тым, атрымлівае ці не атрымлівае дзіця інграмы.

Ранішня млоснасць³, кашаль, усе маналогі (размовы маці з сабою), вулічныя шумы, хатнія шумы, і г.д. – усё гэта перадаецца “непрытомнаму” дзіцяці, калі яно траўмаванае. А траўмаваць дзіця вельмі лёгка. Яно не абароненае сфармаванымі касцямі і пазбаўленае рухомасці. Яно на месцы; калі нешта ўдарае па ім ці цісне на яго, ягоныя клеткі і органы аказваюцца пашкоджанымі. Просты эксперымент, які паказвае, як на гэта ўплывае магчымасць рухацца, заключаецца ў наступным: ляжце на ложак і пакладзіце галаву на падушку, і няхай нехта пакладзе вам руку на лоб. Паколькі рухомасць адсутнічае, ціск ад рукі значна мацнейшы, чым калі б яе паклалі вам на лоб, калі вы стаіце. Тканка і вада навокал дзіцяці ўтвараюць вельмі слабыя амартызатары. Пры траўме амніятычная вадкасць, як несціскальнае асяроддзе, цісне на яго, таму што не можа сціснуцца сама. Дзіця знаходзіцца ў далёка не абароненым становішчы. Нават зашнуроўванне ботаў маткаю можа быць балючым для дзіцяці. Напружанне маці, калі яна падымае нешта важнае, у асаблівай ступені выклікае траўмы. А сутыкненне маці з чымсьці накшталт краю стала можа, зусім верагодна, праламіць дзіцяці галаву. Здольнасці ненароджанага дзіцяці да “рамонту” свайго цела, як ужо згадвалася, намнога вышэй за ўсё, што было дагэтуль адкрыта. У дзіцяці можа быць праломленая галава, але шаблон па-ранейшаму на месцы, як і будаўнічыя матэрыялы, і “рамонт” можна правесці. Таму справа не ў тым, што з дзіцём “усё добра” проста таму, што яно можа перажыць амаль усё што хочаце. Справа ў тым, будуць ці не будуць гэтыя траўмы мець моцнае аберавальнае ўздзеянне як інграмы.

Замах на аборт – вельмі распаўсюджаная з’ява. І надзвычай беспаспяхова. Кожны раз, калі маці наносіць траўму дзіцяці такім д’ябальскім спосабам, яна на самой справе карае сама сябе.

Ранішня млоснасць, як гэта можна на сённяшні момант вызначыць, цалкам інграмная, таму што кліры дагэтуль не адчувалі яе на працягу сваёй цяжарнасці. І рвота з нагоды

3. каталізатар: (перан.) чалавек ці рэч, што дзейнічае як стымул, выклікаючы ці паскараючы пэўны вынік.

цяжарнасці паходзіць ад заразнасці аберацыі. Сапраўдная хвароба з'яўляецца толькі тады, калі маці спрабавала пакончыць з дзіцём пры дапамозе спрынцавання, вязальных пруткоў ці чагосьці падобнага. Такое ўмяшальніцтва прымушае маці захварэць і, з рэальнага фізічнага пункту гледжання, адбіваецца на маці значна цяжэй, чым на дзіцяці. Ранішняя млоснасць відавочна ўзнікае ў людзей з прычыны такіх умяшальніцтваў, як замах на аборт і, канешне ж, траўма.

Клеткі ведаюць пра пачатак цяжарнасці. Рэактыўны розум знаёмы з гэтым фактам раней аналайзера, за кошт арганічных адчуванняў, бо перабудоўваецца эндакрынная сістэма. Такім чынам, адкрыццё маці таго факта, што яна цяжарная, мае мала дачынення да таго, ці было ёй млосна да гэтага адкрыцця.

Уся гэтая галіна была прадметам значнай колькасці даследаванняў у Дыянетыцы. Трэба правесці яшчэ шмат даследаванняў. Гэтыя высновы з'яўляюцца папярэднімі. Але выснова, што інграма атрымліваецца, і што яна настолькі моцная, наколькі пра гэта гаворыць яе змест, а не наколькі шмат у ёй сапраўднага болю – гэта навуковы факт, а зусім ніякая не тэорыя. Гэты факт – такое ж рэальнае адкрыццё, як і гравітацыя.

Першым меркаваннем з'яўляецца прадухіленне інграм. Другім – прадухіленне таго, каб у іх быў які-небудзь змест. Жанчыны, што жывуць сялянскім жыццём, выконваючы цяжкую працу, трапляюць у разнастайныя няшчасныя здарэнні. Магчыма, гэтых здарэнняў нельга прадухіліць з нагоды той ролі, якую гэтыя жанчыны адыгрываюць у грамадстве. Але, калі вядома, што кожная траўма маці можа стварыць інграму ў ненароджанага дзіцяці, справа ўсіх, хто прысутнічае ў момант такой траўмы, у тым ліку самой маці, – захоўваць поўнае і абсалютнае маўчанне. У інграме *аберавальнай з'яўляецца кожная фраза*. Нават такое выказванне, як: “Ты зможаш гэта ўспомніць у дыянетычнай тэрапіі”, зробленае ў адрас ненароджанага дзіцяці, усталёўвае інграму, у якой кожнае слова азначае фізічны боль у тым месцы, дзе дзіця адчувала яго ў момант інграмы; і ў будучым словы “дыянетычная тэрапія” будуць для гэтага чалавека рэстымулявальнымі.

Доктар, тыркаючы ў розныя месцы, каб вызначыць, цяжарная маці ці не, можа сказаць: “Што ж, цяжка сказаць так рана”. Пацыент у дыягностычнай тэрапіі, праз гады, вернецца да гэтага інцыдэнту і атрымае толькі пустое месца, пакуль спецыяліст не здагадаецца раптам пра змест на аснове таго, як пацыент апісвае свае рэакцыі. Калі доктар вельмі строгі, і ён кажа: “Вам бы лепш добра паклапаціцца пра сябе, місіс Джонс. Калі вы не зробіце гэтага, вы моцна захварэеце!”, дзіця, “непрытомнае” у выніку агляду, незалежна ад таго, наколькі ён мякка праводзіцца, атрымае лёгкую форму іпахондрыі, калі інграма ўключыцца, і будзе вельмі турбавацца пра сваё здароўе.

Калі муж размаўляе на працягу палавога акта, кожнае ягонае слова будзе інграмным. Калі ён б’е маці, то гэтыя пабоі, усё, што кажа ён і што кажа *яна*, – усё гэта стане часткаю інграмы.

Калі яна не хоча дзіця, а ён хоча, пазней дзіця будзе рэагаваць на яго як на заступніка⁴ і, магчыма, атрымае нервовы зрыў, калі бацька памрэ. Калі яна хоча дзіця, а ён – не, разлік на заступніка⁵ мяняе накірунак. Тое ж самае верна і ў дачыненні да замаху на аборт ці пагрозы абарту, калі гэтая пагроза ўтрымліваецца ў інграме.

Калі маці траўмаваная, і бацька вельмі клапатлівы, інграма будзе мець гэта ў якасці зместу, і ў дзіцяці будзе інграма спачування. Пасля гэтага шлях да выжывання – быць жаласным, калі ты траўмаваны, і нават клапаціцца пра тое, каб атрымаць траўму.

Цяжарнай жанчыне павінна аказвацца ўся магчымая ўвага з боку грамадства, калі яно хаця б крыху думае пра свае будучыя пакаленні. Калі яна падае, ёй трэба дапамагчы, але *моўчкі*. Ад яе

4. заступнік: у дыягностыцы гэта, у аснове, азначае кагосьці, хто абараняе чалавека, які знаходзіцца ў становішчы слаблага, і набывае вельмі моцны ўплыў на гэтага чалавека. Слабейшы чалавек, напрыклад, дзіця, нават пераймае характарыстыкі заступніка. Бывае можна знайсці, напрыклад, што ў чалавека хворая нага таму, што абаронца (заступнік) у ягоным дзяцінстве меў хворую нагу.

5. разлік на заступніка: не больш чым проста ідыёцкае меркаванне, што кожны, хто з’яўляецца сябрам, можна застацца ім, толькі ў тым выпадку, калі стварыць прыблізна такія ж умовы, у якіх ажыццявілася сяброўства. Гэта разлік на аснове таго, што можна адчуваць сябе ў бяспецы толькі побач з пэўнымі людзьмі, і што быць з імі побач можна, толькі будучы хворым, ненармальным, вартым жалю ці ўвогуле інвалідам.

нельга патрабаваць, каб яна насіла цяжкія рэчы. І яе нельга прымушаць да палавога акта, *бо кожны палавы акт на працягу цяжарнасці* – гэта інграма ў дзіцяці.

Хутчэй за ўсё, колькасць цяжарнасцей, якія так ні да чаго і не прыводзяць, проста неверагодная. Жорсткасць палавога акта, выкарыстанне спрынцаванняў і супрацьзачаткавых жэле (якія жанчына ўжывае каб засцерагчыся ад цяжарнасці, бо не ведае, штояна ўжо цяжарная), патугі кішэчніка, падзенні і няшчасныя здарэнні, – вось, пэўна, тлумачэнне для вялікай колькасці выкідышаў, якія адбываюцца ў перыяд прыблізна ад зачачця да першай прапушчанай менструацыі. Дзіця ў форме зіготы і зародка даволі няўстойліва трымаецца за жыццё, і яго можна сур'ёзна траўмаваць тым, што маці палічыла б за нішто. Пасля першай прапушчанай менструацыі шансы на выкідыш хутка зніжаюцца, і яго можна чакаць толькі тады, калі ў дзіцяці генетычнае выродства, ці калі адбываюцца замахі на аборт. Працэнт выродстваў настолькі нізкі, што на іх магчымасць можна не звяртаць увагі.

Амніятычны мяшок⁶ пасля першай прапушчанай менструацыі можна пракалоць шмат разоў, зрабіць так, што з яго высеча ўся вадкасць, і дзіця ўсё роўна можа выжыць. Дваццаць ці трыццаць замахай на аборт – не такая ўжо рэдкасць для абераванага чалавека, і ў кожным выпадку маглі пракалоць цэла ці мозг дзіцяці.

Успрыманні дзіцяці да нараджэння не залежаць ад стандартных органаў пачуццяў. Інграмы – не ўспаміны, а запісы на клетачным узроўні. Такім чынам, дзіцяці не патрэбны барабанныя перапонкі, каб запісаць інграму. Сярод нашых кейсаў былі такія, дзе сыхавы механізм, які мела ненароджанае дзіця, хутчэй за ўсё, быў часова разбураны замахам на аборт. Інграма ўсё роўна запісвалася. Клеткі адбудоўвалі нанова апарат, які павінен быў служыць крыніцаю гукавай інфармацыі для стандартных банкаў, і захоўвалі сваю ўласную інфармацыю ў рэактыўным банку.

Аблягчэнне такіх інграм азначае аднаўленне рацыянальнасці чалавека намнога вышэй за сённяшняю норму, і стабільнасць і

6. амніятычны мяшок: мембранны мяшок, дзе знаходзіцца плод, які развіваецца, і амніятычная вадкасць.

здараўе, што перавышаюць самыя смелыя ўяўленні чалавека пра сябе самога. Змест гэтых інграм быў пацверджаны дадзенымі ад дзіцяці, ад маці і ад бацькі, якія потым поўнасьцю звяралася паміж сабою. Такім чынам, мы маем тут справу з навуковымі фактамі, якія, нягледзячы на іх ашаламляльнасьць, тым не менш ісцінныя.

Такім чынам, маці павінна быць надзвычай ласкавай да сябе на працягу цяжарнасці, і тыя, хто побач з ёю, усе павінны ведаць пра неабходнаць маўчання пасля любога сутыкнення ці траўмы. І з улікам таго факта, што немагчыма сказаць, калі жанчына зацяжарала, а таксама з улікам высокай аберавальнай здольнасці інграм зіготы і зародка, відавочна, што грамадства павінна палепшыць свае стаўленне да жанчыны, калі яно хоча зберагчы здараўе дзіцяці ў будучым.

У гэтым грамадстве жанчыну сталі лічыць да некаторай ступені менш каштоўнай, чым гэта было ў іншых грамадствах і ў іншыя часы. Ад яе чакаюць, што яна будзе спаборнічаць з мужчынам. Гэта бязглуздзіца. Узровень дзейнасці жанчыны такі ж высокі, як і ў мужчыны. Ён можа з ёй спаборнічаць не больш, чым яна з ім – у тым, што датычыць будовы цела і выканання цяжкай працы. Цэнтрам вялікай часткі таго сацыяльнага бязладдзя, што існуе зараз, з'яўляецца непрызнанне важнай ролі жанчыны як жанчыны і таго факта, што ў жанчын і мужчын розныя сферы дзейнасці.

Змены, якія адбудуцца ў наступныя дваццаць гадоў, не патрабуюць таго, каб за іх тут агітавалі. Але з нядаўнімі адкрыццямі ў галіне фотасінтэзы⁷, якія павінны забяспечыць дастатковую колькасць ежы, каб накарміць людзей лепш і за меншую цану, патрэба ў кантролі нараджальнасці зніжаецца. Маральныя стандарты ўжо змяніліся, што б маралісты ні рабілі ў намаганні не дапусціць гэтыя змены. І таму жанчыну можна вызваліць ад яе многіх непатрэбных аковаў.

Справа мужчыны – сённяшні свет, ягоная дзейнасць і ўладкаванне. Справа жанчыны – клопат пра асобу чалавека і пра яго дзяцей. Амаль у адзіноцтве несучы на сабе цяжар клопату пра заўтрашняе пакаленне, яна заслугоўвае намнога больш павагі, чым прыпадала на яе долю ў рабскім мінулым.

7. **фотасінтэз:** працэс, у якім зялёныя расліны скарыстоўваюць сонечнае святло для пераўтварэння вуглякіслага газу (узятага з паветра) і вады ў складаныя рэчывы.

Такім чынам, гэта зусім не фантастычная ўтапічная ідэя, што жанчыне можа быць адведзена месца вышэй, чым яна займала да таго. І гэта павінна быць зроблена, калі мы хочам, каб дзяцінства заўтрашняга пакалення дасягнула колькі-небудзь высокага стандарту, каб у дамах панавалі спакой і цішыня, і каб грамадства рухалася наперад.

У дамашняй сферы прафілактычная Дыянетыка павінна зрабіць акцэнт на жанчыне, каб аберагчы дзіця.

У якасці самага першага кроку маці павінна стаць клірам, таму што любая маці, якая робіць замах на аборт, мае заблакіраваную другую дынаміку, і любая блакіроўка пагражае яе здароўю і шчасцю. Антыпатыя да дзяцей, як было знойдзена, ідзе побач з сексуальнай аберацыяй.

Прафілактычная Дыянетыка, такім чынам, на ўзроўні індывідуўма патрабуе, каб бацькі былі клірамі, і, акрамя таго, дазваляе засцерагчыся ад аберавання дзіцяці, а таксама ад уключэння любой аберацыі, якую дзіця магло атрымаць.

Зрабіць гэта вельмі лёгка. Захоўвайце цішыню, калі адбылася траўма. Рабіце для параненага ці хворага тое, што трэба, і рабіце гэта моўчкі. Захоўвайце цішыню пры родах, каб не пашкодзіць душэўнаму здароўю маці і дзіцяці, і аберагчы дом, у якім яны пасля будуць жыць. Але захаванне цішыні не азначае бясконцых “Ш-ш-ш”, бо гэтак можна зрабіць чалавека заікаю.

Калі казаць пра больш шырокую сферу, захаванне цішыні побач з любым “непрытомным” ці траўмаваным чалавекам мае другасную важнасць толькі ў параўнанні з важнасцю прадухілення “непрытомнасці” у першую чаргу.

Не кажыце нічога і не ўтварайце ніякіх гукаў побач з “непрытомным” ці траўмаваным чалавекам. Размаўляць, незалежна ад таго, што гаворыцца – значыць пагражаць ягонаму душэўнаму здароўю. Не кажыце нічога, калі чалавеку робяць аперацыю. Не кажыце нічога пад час вулічнай аварыі. Не размаўляйце!

Не кажыце нічога побач з хворым ці параненым дзіцём. Усміхайцеся, выглядайце спакойнымі, але не кажыце нічога. Дзеянні не гавораць гучней за словы, але дзеянні – гэта ўсё, што можна рабіць побач з хворымі і параненымі, калі толькі ў вас няма

актыўнага жадання давесці іх да неўрозу ці вар'яцтва, ці ў лепшым выпадку прынесці ім у будучым нейкую хваробу.

І, самае галоўнае, не гаварыце нічога побач з жанчынаю, якая атрымала які-небудзь ўдар ці сутыкнулася з чымсьці. Дапамажыце ёй. Калі яна нешта кажа, не адказвайце. Проста дапамажыце ёй. Вам невядома, цяжарная яна ці не.

І гэта знамянальны факт, навуковы факт – самыя здаровыя дзеці нараджаюцца ў самых шчаслівых маці. Напрыклад, роды ў кліраванай маці працякаюць вельмі лёгка. Толькі інграмы нараджэння ў маці робяць іх цяжкімі. Кліраваная маці не мае патрэбы ў анестэзіі. І гэта добра, таму што анестэтык ашаламляе дзіця, і інграма, калі яна рэстимуляваная, прымушае яго здавацца тупіцаю. Шчаслівая маці мае вельмі мала непрыемнасцей. І нават некалькі інграм, што з'яўляюцца, нягледзячы на ўсе засцярогі, – гэта нішто, калі агульны тон маці высокі.

Жанчына, у цябе ёсць права і разумная прычына патрабаваць добрага абыходжання з сабою.

КНИГА ТРЕЦЯ

Тэрапія

Раздзел першы

Ахова розуму

Розум – гэта механізм, які ахоўвае сам сябе. Калі не ўжываюцца наркатыкі і лекавыя прэпараты (як у наркасінтэзе), шок, гіпноз ці хірургія, одытар¹ не можа зрабіць такой памылкі, якую не быў бы здольны выправіць ён альбо іншы одытар. Тыя рэчы, якія падкрэсліваюцца далей у гэтай кнізе, гэта спосабы правядзення тэрапіі так хутка, як толькі можна, з мінімальнымі памылкамі, бо памылкі адбіраюць час. Одытары будуць рабіць памылкі, гэта непазбежна. Калі одытар робіць адну і тую ж памылку зноў і зноў, яму б лепш было знайсці каго-небудзь, хто б правёў яго праз тэрапію.

Пэўна, існуюць тысячы спосабаў, як трапіць у непрыемнасці, займаючыся лячэннем розуму, але ўсе іх можна падзяліць на наступныя групы: (1) выкарыстанне шоку ці хірургіі на мозгу; (2) выкарыстанне моцных наркатыкаў і лекаў; (3) выкарыстанне гіпнозу як такога; і (4) спробы скрыжаваць Дыянетыку з больш старымі формамі тэрапіі.

Розум сам сабе не дазволіць быць сур'ёзна перагружаным да таго часу, пакуль ён можа захоўваць частковае ўсведамленне самога сябе; яго можна перагрузіць, толькі калі яго самаўсведамленне зніжана да ўзроўню, на якім ён не можа нічога ацэньваць: у такім стане яго можна сур'ёзна разладзіць. Дыянетычнае рэверы²

1. одытар: чалавек, навучаны і кваліфікаваны для таго, каб прымяняць працэсы і працэдурны Дыянетыкі да людзей з мэтай зрабіць іх лепшымі; называецца одытарам, таму што гэтае слова азначае “той, хто слухае”.

2. рэверы: стан рэверы – гэта на самой справе проста назва. Гэта этыкетка, уведзеная для таго, каб пацыент лічыў, што яго стан змяніўся і стаў такім, што яго памяць цяпер вельмі добрая, ці ён можа зараз рабіць нешта, чаго звычайна дагэтуль рабіць не мог. Праўда ж у тым, што ён так ці інакш быў здольны рабіць гэта заўсёды. Гэта не незвычайны стан. Чалавек зусім не спіць, але, калі яго папрасіць заплюшчыць вочы, у тэхнічным сэнсе ён знаходзіцца ў рэверы.

пакідае пацыента ў поўным усведамленні ўсяго таго, што адбываецца, і з поўным рыколам усяго таго, што адбылося. Тыпы тэрапіі, якія так не робяць, маюць права на існаванне і прыносяць карысць, але да іх трэба падыходзіць, поўнасьцю ўсведамляючы сабе, што яны не засцярожаныя ад наступстваў памылак. У Дыянетыцы ж у большасці выкарыстоўваецца рэверы, і пры яго выкарыстанні одытар ніяк не можа трапіць у такую непрыемнасць, з якой ён не зможа выцягнуць сябе і пацыента. Ён працуе з механізмам, які амаль застрахаваны ад наступстваў ягоных памылак да таго часу, пакуль розум захоўвае нейкае самаўсведамленне. Радые, гадзіннік ці электрычны матор у руках рабочага намнога больш схільныя да таго, каб быць пашкоджанымі, чым чалавечы розум. Розум пабудаваны настолькі трывала, наколькі гэта магчыма. Вы пабачыце, што цяжка завесці яго ў сітуацыі, у якіх ён адчувае сябе няўтульна, і немагчыма, выкарыстоўваючы рэверы, так заблытаць яго, што гэта выклікае неўроз ці вар'яцтва. У інструкцыі для пехацінцаў амерыканскай арміі ёсць такая фраза наконт рашучасці: “Любы план, няважна, як дрэнна ён прадуманы, калі смела выкананы – гэта лепей за бяздзейнасць”.

У *Дыянетыцы любы кейс, незалежна ад яго сур'ёзнасці, незалежна ад таго, наколькі няўмелы одытар, лепей адкрыць, чым пакінуць закрытым*. Лепей распачаць тэрапію, якую давядзецца потым спыніць пасля дзвюх гадзін працы, чым не пачынаць тэрапію зусім. Лепей увайсці ў кантакт з інграмаю, чым пакінуць яе некранутай, нават калі вынікам будзе фізічны дыскамфорт³ пацыента – бо гэтая інграма ўжо не будзе потым такой моцнай, а дыскамфорт паступова знікне.

Гэта навуковы факт. Механізм, які ўжываецца ў Дыянетыцы, – гэта здольнасць мозгу, якой людзі валодалі, не ведаючы пра тое. Гэта працэс мыслення, якім прыроджана валодае кожны, і які відавочна прызначаны для карыстання ім у агульным працэсе мыслення, але які, дзякуючы нейкаму дзіўнаму недагляду, ніколі не быў да таго адкрыты чалавекам. Як толькі чалавек даведваецца, што ў яго ёсць менавіта гэтая новая здольнасць, яго ўменне думаць паляпшаецца, параўнальна з мінулым, і засвоіць

3. **дыскамфорт:** пачуццё няўтульнасці.

гэтую здольнасць ён можа за дзесяць хвілін. Акрамя таго, калі чалавек, ужываючы гэтую здольнасць (якая ў пасіленым выглядзе ёсць рэверы), набліжаецца да інграмы, некаторыя сувязі гэтай інграмы на ўнутраным узроўні разбураюцца, і аберавальныя фактары ўжо больш не маюць такой вялікай сілы, як у фізічнай, так і ў душэўнай сферы. Да таго ж і веданне, што можна вырашыць праблему душэўных хваробаў, – гэта стабілізавальны фактар.

Набліжэнне да інграмы ў рэверы мае вельмі мала агульнага з рэстимуляцыяй гэтай інграмы асяроддзем, як гэта адбываецца ў жыцці. Інграма – магутны і злосны “персанаж” толькі да таго часу, пакуль яна некрутая. Калі яна ёсць, і знаходзіцца ў актыўным стане, яе можна рэстимуляваць, выклікаючы гэтым незлічоныя душэўныя і фізічныя хваробы. Але набліжацца да яе ў рэверы азначае набліжацца да яе іншым шляхам, які яе разбroyвае. Моц інграмы ёсць часткова страх перад невядомым, а веданне дае стабільнасць само па сабе.

Не лічыце, што вы не створыце пацыентам невыгодаў. Гэта няпраўда. Праца одытара, калі ён дакранаецца да інграм, якія нельга падняць, можа выклікаць у пацыента галаўныя і іншыя болі, і нават лёгкае фізічнае недамаганне, нават калі праца вядзецца асярочна. Але жыццё рабіла гэта з пацыентам у значна большых памерах на працягу гадоў, і як бы жорстка ні мучылі кейс, колькі б аберацый ні з’явілася на свет, каб дапякаць пацыента дзень ці два, нічога з гэтага не з’яўляецца такім сур’ёзным, як тое, што можа быць выклікана ўздзеяннем асяроддзя на некрутую інграму.

Одытар можа зрабіць усё наадварот, дагары нагамі і зусім няверна, і пацыенту ўсе роўна будзе лепей, калі толькі одытар не ўжывае лекі і наркатыкі, не адпрацаваўшы перад гэтым з некалькімі кейсамі, калі ён не выкарыстоўвае гіпноз сам па сабе і не спрабуе скрыжаваць Дыянетыку з нейкім старэйшым відам тэрапіі. Ён можа выкарыстоўваць лекі ў Дыянетыцы, калі ён ведае Дыянетыку, і толькі па дазволу ўрача. Ён можа ўжываць усе тэхнікі гіпнатызму, калі ён вельмі добра напрактыкаваны ў *Дыянетыцы*. І пасля прымянення Дыянетыкі ён не вернецца да містычных намаганняў лячэння розуму. Карацей кажучы,

асноўнае, аб чым тут гаворыцца – калі одытар спачатку бярэ адносна прасты кейс, каб паглядзець, як працуюць механізмы розуму, і ўжывае толькі рэверы, ён не можа трапіць у непрыемнасці. Канешне, будуць тыя, хто лічыць, што ў іх такі велізарнейшы вопыт біцця ў тамтам ці трасення гарбузовай бразготкаю⁴, што яны не дадуць Дыянетыцы працаваць, як гэта трэба Дыянетыцы, яны прынясуцца і пачнуць дапякаць пацыента “зайздрасцю да пеніса” ці прымушаць яго пакаяцца ў грахах; але пацыент, з якім такое адбываецца, разумна зробіць, калі перасядзе з кушэткі ў крэсла одытара і вызваліць таго ад некаторых аберацый перад тым, як праца будзе працягвацца.

Кожны, хто прачытаў гэтую кнігу ад пачатку да канца і здабыў для спробы пацыента з сонік-рыколам, даведаецца аб розуме, займаючыся гэтай справаю, больш, чым ён калі-небудзь да гэтага ведаў; і ён будзе больш умелы і здольны ў працы з розумам, чым хто заўгодна, незалежна ад рэпутацыі, хто спрабаваў гэта рабіць у вельмі недалёкім мінулым. Гэта не азначае, што людзі, якія мелі вопыт працы з душэўна хворымі пацыентамі, не будуць, ведаючы Дыянетыку (ведаючы Дыянетыку), мець перавагі перад тымі, хто не ўсведамляе сабе некаторыя са слабінак⁵, якія могуць мець аберавання людзі. І, з другога боку, гэта не азначае, што нейкі інжынер, адвакат ці кухар, паслужны спіс якога ў Дыянетыцы складае некалькі кейсаў, не будзе больш умелым, чым кожны, хто практыкаваў любыя іншыя метады, незалежна ад адукацыі і вопыту. У гэтым выпадку дасканаласці няма межаў.

Нельга легкадумна казаць, што здольны гіпнатызёр ці здольны псіхолаг, які гатовы выкінуць за борт памылкі мінулага і перавучыцца, не лепей падрыхтаваны для таго, каб практыкаваць Дыянетыку, чым нехта іншы. У галіне псіхасаматычнай медыцыны ўрач, з яго велізарным вопытам лячэбнай практыкі, можа далёка пераўзыходзіць іншых дыянетычных одытараў. Але гэта не абавязкова так, бо ў працэсе даследаванняў аказвалася, што людзі з найбольш далёкай ад гэтай сферы прафесійнай

4. Намёк на рытуальныя дзеянні шаманаў (Заўвага перакладчыка).

5. **слабінкі:** невялічкія слабасці альбо недахопы характару; маленькія заганы альбо дэфекты.

падрыхтоўкай раптам станавіліся больш умелымі одытарамі, чым тыя, хто да гэтага працаваў, як можна было б лічыць, у больш роднаснай галіне. Асабліва выдатны матэрыял – інжынеры, і яны становяцца выдатнымі одытарамі. Ізноў жа, мы робім Дыянетыку вядомай не толькі для прадстаўнікоў нейкай пэўнай прафесіі, бо ніводная прафесія не магла б яе ахапіць. Яна недастаткова складаная, каб вывучаць яе гадамі ў нейкім універсітэце. Яна належыць людзям, і наўрад ці нехта зможа манапалізаваць⁶ яе, таму што яна нідзе не падпадае ні пад якое заканадаўства. Калі б Дыянетыка заканадаўча пераўтварылася ў ліцэнзаваную прафесію, дык баюся, што трэба было б зрабіць тое ж самае з выслухоўваннем гісторый, жартаў і здарэнняў, што адбыліся з людзьмі. Такія законы засадзілі б за калючы дрот усіх людзей добрай волі, якія са спачуваннем выслухоўваюць расказы сяброў пра іх непрыемнасці. Дыянетыка – не псіхіятрыя. Гэта не псіхааналіз. Гэта не псіхалогія. Гэта не асабістыя адносіны. Гэта не гіпноз. Гэта – навука аб розуме, і яна патрабуе прыблізна столькі ж ліцэнзавання і рэгулявання, як прымяненне навукі, што завецца фізіка. Тыя рэчы, што рэгулююцца заканадаўствам, з’яўляюцца прадметам дзеяння закона таму, што могуць нейкім чынам пашкодзіць асобным людзям ці грамадству. Законы аб псіхааналізе існуюць недзе ў трох штатах, законы аб псіхіятрыі існуюць паўсюдна. Калі одытар хоча зрабіцца псіхіятрам і мець паўнамоцтвы на вівісекцыю⁷ чалавечага мозгу, калі ён хоча зрабіцца доктарам і прапісваць людзям наркотыкі і лекі, калі ён хоча займацца гіпнозам і нашпігоўваць пацыента ўнушэннямі, дык ён павінен уладзіць справы з псіхіятрыяй, медыцынай і мясцовымі законамі аб гіпнозе, бо ён увайшоў у сферы, якія не маюць дачынення да Дыянетыкі. У Дыянетыцы не ўжываецца гіпноз, не праводзяцца аперацыі на мозгу і чалавеку не даюць лекаў ці наркотыкаў, калі толькі мясцовы ўрач не працуе ў дыянетычнай арганізацыі. Дыянетыка ніякім чынам не падпадае пад заканадаўства нідзе, бо ніякі закон не можа забараніць аднаму чалавеку сесці

6. манапалізаваць: атрымаць выключнае права вырабляць, прадаваць нешта, а таксама карыстацца нечым.

7. вівісекцыя: разразанне альбо анатаміраванне (звычайна – жывой тканкі).

і расказаць пра свае непрыемнасці іншаму чалавеку, і калі нехта жадае манаполіі на Дыянетыку, дык будзьце пэўныя, што прычына гэтага не ў Дыянетыцы, а ў прыбытку. Пачнем з таго, што ў краіне не хапае псіхіятраў, каб працаваць ў клініках для душэўна хворых. Безумоўна, сённяшняе пакаленне, асабліва з улікам ятрагенных* захворванняў, будзе і надалей мець патрэбу ў такіх клініках і ў псіхіятрах. Сфера дзейнасці псіхіятраў, па азначэнню, гэта лячэнне вар'ятаў, і гэта не мае дачынення да нас з вамі. У псіхалогіі Дыянетыка займае сваё месца, не парушаючы нічога, што датычыць персаналу, даследаванняў ці выкладчыцкіх пасадаў, таму што псіхалогія – гэта проста вывучэнне псіхікі, і цяпер, калі існуе навука аб псіхіцы, яно можа пайсці наперад з падвоенай энергіяй. Такім чынам, Дыянетыка не з'яўляецца нічыім ворагам, і яна ніякім чынам не падпадае пад дзейнае заканадаўства, бо ў ім не зроблена ніводнага дапушчэння і не прынята аніякіх мер на выпадак з'яўлення навукі аб розуме.

* “Ятрагенны” азначае хваробу, створаную ўрачамі. Аперацыя, падчас якой скальпель доктара саслізнуў і выпадкова параніў пацыента, можа выклікаць хваробу ці траўму. Гэта будзе ятрагеннаю з'яваю, бо вінаваты быў хірург.

– Л. Рон Хабард

Раздзел другі

Рэліз ці клір?

Мэта дыягностычнай тэрапіі – зрабіць чалавека *рэлізам* ці *клірам*. *Рэліз* (ад англійскага “*to release*” – вызваляць, аблягчаць; тут гэтае слова выкарыстоўваецца як назоўнік) – гэта чалавек, які пазбавіўся асноўнай часткі сваіх стрэсаў і трывог пры дапамозе дыягностычнай тэрапіі.

Клір (ад англійскага “*clear*” – ясны, чысты; гэта таксама назоўнік) – гэта чалавек, які пасля дыягностычнай тэрапіі не мае ні наяўных, ні патэнцыяльных псіхасаматычных захворванняў і аберацый.

Кліраваць – значыць пазбавіць жыццё чалавека (ці, як у выпадку палітычнай Дыягностыкі, жыццё грамадства) усяго фізічнай болю і ўсёй балючай эмоцыі, якія ў ім былі. Вынікам гэтага будзе настойлівасць па чатырох дынаміках, аптымальныя аналітычныя здольнасці, і, у дапаўненне да гэтага, поўны рыкол. Кліру даступны вопыт усяго ягонага жыцця, і ў яго вызвалены для выкарыстання ўсе яго прыроджаныя разумовыя здольнасці і ўяўленне. Яго фізічная жыццяздольнасць і здароў’е значна паляпшаюцца, а ўсе псіхасаматычныя хваробы знікаюць і ніколі не вяртаюцца. Ён мае большую супраціўляльнасць да звычайных захворванняў. Ён здольны прыстасоўвацца да свайго асяроддзя, ён здольны яго мяняць. Ён не “прыстасаваны”, ён дынамічны. Яго этычныя і маральныя стандарты высокія. Яго здольнасць імкнуцца да здавальнення і адчуваць яго – вялікая. Яго індывідуальнасць праяўляецца з большай сілаю, ён – творца і стваральнік. Пакуль невядома, на колькі гадоў кліраванне падаўжае жыццё, але з улікам аўтаматычнай балансіроўкі эндакрыннай сістэмы, зніжэння колькасці няшчасных здарэнняў і павышэння агульнага фізічнага тону, безумоўна, кліры павінны жыць даўжэй.

Рэліз – гэта чалавек, пазбаўлены бягучых альбо хранічных душэўных і фізічных праблем, а таксама балючых эмоцый. У параўнанні з клірам каштоўнасць рэліза можа падацца на першы погляд невысокай, але, калі прыняць да ўвагі, што рэліз звычайна знаходзіцца вышэй сучаснай нормы душэўнай стабільнасці, відавочна, што гэты стан таксама вельмі каштоўны.

Клір, калі браць яго ў якасці стандарта, побач з нармальным па сучасных мерках чалавекам выглядае так, як гэты нармальны чалавек выглядае побач з вар’ятам, месца якога ў псіхіятрычнай бальніцы. Адрозненне вялікае, і яго цяжка перабольшыць. Клір, напрыклад, мае поўны рыкол усяго, што калі-небудзь адбывалася з ім, і ўсяго, што ён калі-небудзь вывучаў. Ён праводзіць разумовыя разлікі, накітвалі такіх, як у шахматах¹, напрыклад, за дзесяць-пятнаццаць секунд там, дзе нармальнаму чалавеку спатрэбілася б палова гадзіны. Яго мысленне не “галасавое”, а вольнае. У ягоным розуме няма дэманскіх контураў, акрамя тых, якія сам ён можа ўсталяваць – і разбурыць зноў – для ўласнай забавы, каб паклапаціцца пра наяўнасць разнастайных падыходаў да жыцця. Ён цалкам сэлф-дэтэрмінаваны. І яго творчае ўяўленне знаходзіцца на высокім узроўні. Ён можа хутка вывучыць усё, што ў межах яго інтэлектуальных здольнасцяў, якія з’яўляюцца прыроджанымі, і гэтая вучоба будзе па выніках раўназначная для яго году ці двум гадам навучання ў той час, калі ён быў “нармальны”. Яго энергія, настойлівасць і трываласць да жыццёвых здарэнняў намнога, намнога вышэй, чым тое здавалася людзям магчымым.

Пярэчанне, што ствараць у грамадстве надта многа кліраў – гэта небяспечна, не мае ніякай разумнай падставы. Клір рацыянальны. Дзеянні, якія шкодзяць грамадству, не рацыянальныя. Тое, што жменька кліраў магла б, магчыма, управіцца з любой колькасцю “нармальных”, – гэта ідэя ў межах разумнага. Але неразумным будзе лічыць, што клір будзе ўпраўляцца з імі – ім на шкоду. Чым больш кліраў у грамадстве, тым больш шансаў у гэтага

1. шахматы: гульня, якая патрабуе ўменняў. У яе гуляюць на клетчатай дошцы два чалавекі, у кожнага з іх па 16 фігур, у тым ліку фігура пад назваю “кароль”. Для кожнай фігуры існуюць індывідуальныя правілы руху. Гульцы робяць ходы па чарзе, і кожны імкнецца напасці на караля праціўніка такім чынам, што нельга будзе ні збегчы, ні абараніцца ад нападу, і калі гэта ўдаецца, гульня заканчваецца.

грамадства на тое, каб квітнець. Тое, што клір пазбаўлены імкненняў, не пацвержана навуковымі назіраннямі, таму што знікненне імкненняў ідзе рука ў руку са зніжэннем рацыянальнасці, і тыя людзі, якія сталі клірамі, давялі гэта. Яны актывізавалі зноў ўсе свае здольнасці і скіравалі іх на дасягненне мэтаў, да якіх яны раней імкнуліся, але потым, будучы “нармальнымі”*, сталі лічыць іх недасягальнымі. Тое, што клір да некаторай ступені адрозніваецца ад “нармальнага”, можна прыпісаць розніцы іх разумовых здольнасцяў, таму што клір даходзіць да рашэнняў і заключэнняў да таго, як у “нармальнага” пачне ўзнікаць ідэя аб тым, якое заключэнне зрабіць. Гэта не робіць кліра невыносным для “нармальнага”, бо ў кліра зусім няма гэткага пачуцця ўласнай перавагі, якое на самой справе з’яўляецца прадуктам інграм. Гэта кароткі нарыс аб тым, што ўяўляе сабою стан клір, але гэты стан нельга апісаць, яго трэба адчуць на сабе, каб ацаніць належным чынам.

Рэліз – гэта ў пэўнай ступені пераменная велічыня. Кожны, хто прайшоў добрую частку дарогі да кліра, ёсць рэліз. Нельга параўнаць кліра з ніводным станам, які чалавек да таго лічыў дасягальным, і нельга параўнаць кліраванне з любой тэрапіяй, якая практыкавалася да сённяшняга часу. Толькі ў выпадку рэліза існуе аснова для параўнання Дыянетыкі з тэрапіямі мінулага, такімі, як псіхааналіз і любая іншая. Рэліза можна атрымаць за некалькі тыдняў. Стан чалавека ў выніку гэтага будзе самае меншае такім жа, як пасля двух гадоў псіхааналізу, з той розніцаю, што ў выпадку рэліза гарантавана ўстойлівасць вынікаў, а псіхааналіз ніколі не даваў ніякіх гарантый поспеху. Рэліз не вяртаецца да ніводнага з шаблонаў, ад якіх ён быў вызвалены.

У дыянетычнага одытара існуюць дзве мэты: клір і рэліз. Пад час, калі пішуцца гэтыя радкі, невядома, колькі часу ў сярэднім трэба, каб давесці вар’ята, які падлягае шпіталізацыі, да ўзроўню

* “Нармальны” – гэта тэрмін у псіхалогіі, які азначае індывідуўма у межах нормы, інакш кажучы, сярэдняга чалавека. IQ і паводзіны “нармальнага” з’яўляюцца сярэднімі адносна сучаснага насельніцтва. Няма нічога добрага ў тым, каб быць “нармальным”, паколькі такі чалавек моцна абераваны. – Л. Рон Хабард

неўротыка: гэта рабілася і за дзве гадзіны, і за дзесяць гадзін, а ў некаторых кейсах на гэта спатрэбілася дзвесце гадзін.*

Дыянетычны одытар павінен вырашыць загадзя для кожнага кейса, каго ён імкнецца атрымаць – рэліза ці кліра. Ён можа дасягнуць як адной, так і другой мэты з тым, хто не з'яўляецца вар'ятам па арганічных прычынах (адсутнасць ці знішчэнне частак мозгу, што выклікае вар'яцтва, галоўным чынам гэта здараецца па генетычных ці ятрагенных прычынах, і сустракаецца адносна рэдка, хіба што ў клініках для душэўна хворых). Але ён павінен ацаніць, колькі часу ён можа патраціць на кожнага канкрэтнага чалавека, падкарэктаваць свой намер адпаведна гэтаму, і сказаць аб гэтым свайму пацыенту. Дзве гэтыя мэты крыху розняцца паміж сабою. У выпадку рэліза не робяцца спробы пранікнуць у тыя часткі кейса, што патрабуюць ці могуць патрабаваць доўгай працы, і ўвага надаецца таму, каб знайсці і вызваліць эмацыянальны зарад. Пры кліраванні одытар клапаціцца пра тое, каб знайсці бэйсік-бэйсік, разрадзіць эмоцыі і ўвесць інграмны банк.

Ёсць і трэцяя мэта, якую можна лічыць разнавіднасцю рэліза. Гэта *асіст*²: ён робіцца пасля траўмы, ці пры хваробе, якая адбылася следам за траўмаю, ці калі хвароба проста зацягнулася, каб паспрыяць больш хуткаму выздараўленню, *дапамагчы* цэлу аднавіць здароўе пасля траўмы ці хваробы. Гэта спецыялізаваны від тэрапіі, які, верагодна, знойдзе даволі шырокае прымяненне, але ў першую чаргу ён карысны для ўрача, які з яго дапамогаю можа ратаваць жыцці і паскараць выздараўленне, разраджаючы інграму гэтай канкрэтнай хваробы ці траўмы і такім чынам

* Дыянетычны одытар, які працуе выключна з вар'ятамі, павінен прыдбаць падручнік па гэтым прадмеце, які зараз рыхтуецца. Методыкі там падобныя да тых, якія апісваюцца тут, але схіляюцца ў большай ступені да гераічных мер. Гэтая кніга прызначана для працы з нармальным чалавекам ці неўротыкам, які не настолькі шалёны, каб быць шпіталізаваным. Аднак, пры дапамозе інтэлекту і ўяўлення, тыя ж самыя методыкі можна паспяхова прымяніць да любога душэўнага стану ці фізічнай хваробы. Дыянетыка для душэўна хворых – гэта ў першую чаргу звязанне вар'яцтва да неўрозу. – Л. Рон Хабард.

2. *асіст*: (ад англійскага “assist” – дапамога) просты працэс, які можна прымяніць да любога чалавека, каб дапамагчы яму хутчэй выздаравецць ад захворвання ці траўмы ў выпіку няшчаснага здарэння, альбо апамятацца ад расстройства.

пазбаўляючы чалавека ад розных інграмных канцэпцый, якія рэстымулююцца тым, што траўма працягвае існаваць. Кожны дыягностычны одытар можа гэта практыкаваць. Асіст знаходзіцца па карыснасці прыблізна на ўзроўні цуду вылячэння вераю, калі б апошні спрацоўваў кожны раз.

Ацэнкі таго, колькі часу будзе патрабаваць праца над кейсам, цяжка зрабіць з дакладнасцю больш за 50%, і пацыенту трэба разумець, што час у тэрапіі – гэта велічыня пераменная. Ён залежыць у пэўнай ступені ад умення одытара, ад колькасці інграм, якія ніколі да таго не прыходзілі ў дзеянне і пра якія не падазравалі, і ад таго, колькі рэстымуляцыі атрымлівае пацыент ў той час, калі ён праходзіць тэрапію. Таму одытар не павінен быць надта аптымістычным у ацэнцы часу, але павінен даць зразумець свайму пацыенту, што для тэрапіі можа спатрэбіцца большы ці меншы час.

Любы разумны чалавек сярэдняй настойлівасці, які жадае прачытаць гэтую кнігу ўважліва, пэўна, здольны стаць дыягностычным одытарам. Калі ён зробіць клірамі два ці тры кейсы, ён даведаецца і зразумее намнога больш, чым ёсць у гэтай кнізе, бо нічога не развівае так разуменне машыны, як праца з ёю, калі яна дзейнічае. Гэта вучэбны дапаможнік, і патрэбная машына ёсць пад рукою паўсюль, дзе ёсць людзі. Насуперак забабонам аб розуме, амаль немагчыма незваротна пашкодзіць гэты механізм. Гэта можна зрабіць пры дапамозе электрашоку, скальпеля ці шыла, ала гэта амаль немагчыма зрабіць пры дапамозе дыягностычнай тэрапіі.

Раздзел трэці

Роля одытара

Мэтаю тэрапіі і яе адзінай задачаю з'яўляецца выдаленне змесціва рэактыўнага інграмнага банка. У выпадку рэліза большасць эмацыянальнага напружання выдалена з банка. У выпадку кліра выдалена ўсё, што там знаходзілася.*

Прымяненне навукі – гэта майстэрства. Гэта праўда для кожнай навукі. Эфектыўнасць яе прымянення залежыць ад разумення, умеласці і здольнасці таго, хто яе прымяняе. Хімік карыстаецца навукай хіміяй, але прафесія хіміка – гэта майстэрства. За працаю інжынера могуць стаяць усе фізічныя навукі з іх дакладнасцю, і ўсё роўна практыка інжынернай справы ёсць майстэрства.

Пэўныя правілы працэдуры можна сфармуляваць пасля таго, як аксіёмы, пакладзеныя ў аснову навукі, зразумелыя. За межамі гэтых правілаў працэдуры ляжаць разуменне, умеласць і здольнасць, неабходныя для таго, каб гэтую працэдуру прымяняць.

Дыянетыка надзвычай простая. Гэта не азначае, што кейсы не могуць быць надзвычай складанымі. Каб апісаць па аднаму кейсу для кожнага з тыпаў кейсаў у гэтай кнізе, спатрэбілася б расказаць аб двух мільярдах кейсаў, і гэта б ахапіла толькі ўсё сучаснае насельніцтва Зямлі¹. Гэта так, таму што кожны чалавек моцна адрозніваецца ад кожнага іншага чалавека сваёй прыроджа-

* Змесціва інграмнага банка на самой справе перамяшчаецца, а не выдаляецца, таму што яно перападшываецца пад назваю жыццёвага вопыту ў стандартных банках. Аднак здаецца, што матэрыял знікае ў працэсе тэрапіі, таму што тэрапія зьяртаецца да інграмнага банка, а не да стандартных банкаў. – Л. Рон Хабард

1. Гэтая лічба адносіцца да 1950 года, калі была напісана гэтая кніга (Заўвага перакладчыка).

най індывідуальнасцю, сукупнасцю свайго вопыту і сілаю сваіх дынамік.

Адзіная сталая велічыня – гэта механізм рэактыўнага інграмнага банка, толькі ён застаецца нязменным. Змесціва гэтага банка розніца ад чалавека да чалавека, як у колькасці, так і ў інтэнсіўнасці, але механізмы работы банка, а значыць, і механізмы, якія ляжаць у аснове Дыянетыкі, нязменныя ад чалавека да чалавека, і былі такімі заўсёды, і будуць такімі заўсёды аж да таго часу, пакуль чалавек не пераўтварыцца шляхам эвалюцыі ў іншы арганізм.

Мішэнню з'яўляецца інграм. Гэта таксама і мішэнь аналітычнага розуму пацыента і дынамік пацыента ў ягоных намаганнях пражыць сваё жыццё. Гэта мішэнь аналітычнага розуму одытара і дынамік одытара. Так што, захоплены ў вілку² і пад перакрыва-ваным агнём³, рэактыўны розум аддае свае запасы інграм.

Павінна быць надзвычай ясна для кожнага одытара, што ў той ступені, у якой ён адыходзіць ад ролі одытара і забывае пра задачу, у такой жа ступені ён пажынае⁴ непрыемнасці, якія будуць адбіраць у яго час. У той момант, калі ён памылкова думае, што гэта *асоба* пацыента, яго *аналітычны розум* ці яго *дынамікі* супраціўляюцца, калі ён спрабуе спыніць тэрапію ці здаецца, одытар робіць фундаментальную і самую галоўную памылку ў практыцы Дыянетыкі. Амаль усё, што ідзе ў тэрапіі не так, пачынаецца, як можна прасачыць, з гэтай памылкі. Трэба падкрэсліць вельмі, вельмі выразна, што аналітычны розум і дынамікі пацыента ніколі, ніколі, ніколі не супраціўляюцца одытару. Одытар існуе не для таго, каб яму супраціўляліся. Яго не трывожыць ніякае супраціўленне, акрамя аднаго – з боку інграм пацыента (а часам – сваіх уласных).

Одытар прысутнічае не для таго, каб быць кіраўніком пацыента ці ягоным дарадчыкам. Ён не для таго, каб прыходзіць у жах ад інграм пацыента ці палохацца іхніх дэталей. Ён для таго, каб

2. захапіць у вілку: вызначыць, дзе знаходзіцца мішэнь, стрэлішы з недалётам і з пералётам. Ужываецца ў пераносным сэнсе.

3. пад перакрываваным агнём: пад агнём з некалькіх стрэльбаў ці гармат адначасова.

4. пажынаць: набываць; збіраць.

адытаваць, і толькі адытаваць. Калі ён лічыць, што яму трэба пагардліва ставіцца да пацыента, дык яму лепш самому стаць пацыентам; бо гэтыя думкі – праява яго аўтарытарнага кейса. Таму і ўжываецца слова *одытар*, а не *апэратар* ці *тэрапеўт*, што гэта сумеснае намаганне одытара і пацыента, і тут дзейнічае закон афініці.

Пацыент няздольны бачыць свае аберацыі. Гэта адна з прычын, чаму прысутнічае одытар. Пацыента трэба падбадзёрваць, каб ён паглядзеў у твар невядомым рэчам у сваім жыцці. Гэта другая прычына, чаму прысутнічае одытар. Пацыент не асмеліцца звярнуцца да свету, які знаходзіцца ўнутры яго, і павярнуцца спіною да навакольнага свету, калі побач не будзе вартавога. Гэта яшчэ адна прычына, чаму прысутнічае одытар.

Справа одытара – аберагаць асобу пацыента на працягу тэрапіі, разлічваць прычыны, па якіх розум пацыента не можа трапіць у інграмны банк, узмацняць ягоны дух і *распраўляцца з гэтымі інграмамі*.

У гэты момант дзейнічае трохбаковае афініці. Я адчуваю афініці да одытара: я распавядаю яму аб усім, што было адкрыта і ўжываецца ў практыцы Дыянетыкі, і я жадаю яму поспеху. Одытар адчувае афініці да пацыента: ён хоча, каб той атакаваў інграмы. Пацыент адчувае афініці да одытара, таму што гэтаму пацыенту стане лепш, пры мінімальным намаганнях з яго боку, і – з дапамогаю настойлівасці, пазычанай яму одытарам, плюс уласнай, – ён стане рэлізам ці клірам. Дзейнічаюць і іншыя віды афініці, велізарнае мноства іх, звязаных адно з адным. Гэта намаганне, заснаванае на супрацоўніцтве.

Мішэнню з’яўляецца інграмны банк, а не пацыент. Калі пацыент лаецца, стогне, плача і моліць – гэта гавораць інграмы. Праз некаторы час інграмы, што прымусалі яго ляяцца, стогнаць, плакаць і ўмяляць, будуць разрадзаны і нанова падшыты. Пацыент, незалежна ад яго стану, выдатна ведае: тое, што робіцца – неабходна. Калі одытару настолькі не хапае рацыянальнасці, што ён памылкова прымае гэтую лаянку і стагнанне за нешта такое, што скіравана асабіста на яго, такому одытару лепш памяншаць месцамі з пацыентам і прайсці тэрапію.

Адзінае, што супраціўляецца, – гэта інграма! Калі яе рэстимулююць, яна сутыкаецца з аналайзерам пацыента, імкнецца паменшыць аналітычную сілу, і пацыент праяўляе крыху змененую драматызацыю. Ніводны одытар, у якога ў галаве крыху больш за адну звiліну, ніколі не будзе нават у малейшай небяспеды ад прэрэліза ці *прэкліра**. Калі одытар хоча ўжываць гіпноз і спрабуе праходзіць познія інграмы фізічнага болю, такія як аперацыі, калі даступныя раннія інграмы, тады ён можа апынуцца ў якасці мішэні. Але ў такім выпадку ён у чымсьці вельмі памыліўся. Калі одытар раптам становіцца супермаралістам і пачынае чытаць пацыенту лекцыі, ён можа апынуцца ў складанай сітуацыі. Але зноў жа ён у чымсьці вельмі памыліўся. Калі одытар гыркае і накідваецца на пацыента, ён можа стаць мішэнню, але зноў жа ён зрабіў фундаментальную памылку.

Мішэнню з’яўляецца інграмны банк. Справа одытара – атакаваць інграмны банк прэкліра. Справа прэкліра – атакаваць гэты банк. Атакаваць прэкліра – значыць дазволіць ягонаму інграмнаму банку атакаваць яго.

Мы ведаем, што ёсць пяць метадаў абыходжання з інграмай. Чатыры з іх няправільныя. Здацца інграме – праява апатыі, не звярнуць на яе ўвагі – халатнасць, але пазбягаць яе ці бегчы ад яе – гэта баязліўства. *Атака*, і толькі *атака* вырашае праблему. Абавязак одытара – няўхільна забяспечваць, каб прэклір працягваў атакаваць інграмы, а не одытара ці навакольны свет. Калі одытар атакуе прэкліра, ён дрэнна ужывае сваю артылерыю, і яшчэ горш – сваю логіку.

Інграмны банк найлепш атакаваць пры дапамозе, у першую чаргу, разрадкі эмацыянальных зарадаў паўсюль, дзе можна ўвайсці з імі ў кантакт. Пасля гэтага атаку найлепш працягваць, вызнаваючы ад прэкліра, калі ён ў рэверы, што, на ягоную думку, здарыцца з ім, калі ён выздаравее, калі яму стане лепш, калі ён даведаецца, і г.д. А потым – гэта самае важнае, заўсёды самае важнае – трэба ўвайсці ў кантакт з першым момантам болю ці непрытомнасці ў жыцці пацыента. Гэта бэйсік-бэйсік. Як толькі

* Тэрміны прэрэліз і прэклір выкарыстоўваюцца для абазначэння чалавека, які праходзіць дыягностычную тэрапію. Тэрмін прэклір выкарыстоўваецца найбольш шырока. Слова пацыент менш падыходзіць для апісання, таму што падразумявае захворванне, але яно таксама выкарыстоўваецца. – Л. Рон Хабард

одытар атрымаў *бэйсік-бэйсік*, кейс хутка вырашыцца. Калі рэактыўны розум прэкліра падаўляе бэйсік-бэйсік, одытар павінен разрадзіць больш рэактыўнай эмоцыі, вызначыць разлік, які зараз дзейнічае, і паспрабаваць зноў. Ён рана ці позна атрымае бэйсік-бэйсік. Гэта важна. І гэта ўсё, што ёсць важнага – у выпадку прэкліра.

У выпадку прэрэліза (пацыента, які імкнецца толькі да таго, каб стаць рэлізам) задача ў тым, каб разрадзіць эмоцыі і тья з ранніх інграм, якія лёгка раскрыюцца. У выпадку прэрэліза можна праводзіць скарачэнне локаў; але ў выпадку прэкліра іх трэба закранаць толькі тады, калі яны вядуць да бэйсік-бэйсік.

Ёсць тры ўзроўні лячэння. Першы – гэта выканаць справу эфектыўна. Ніжэй гэтага – ляжыць стварэнне ўтульнасці для пацыента. Яшчэ ніжэй – спачуванне. Карацей кажучы, калі вы не можаце нічога зрабіць для чалавека, у якога зламаны пазваночнік, вы можаце зрабіць так, каб яму было ўтульна. Калі вы не можаце зрабіць нават гэтага, вы можаце яму паспачуваць. Другі і трэці ўзроўні, згаданыя вышэй, зусім не маюць падставы ў Дыянетыцы. Справу можна зрабіць эфектыўна. Стварэнне ўтульнасці для пацыента – гэта марнаванне часу. Спачуванне яму можа ўшчэнт забытаць увесь кейс, бо яго найгоршыя інграмы – гэта інграмы спачування, і спачуванне можа іх недарэчна рэстымуляваць. Одытар, які займаецца “пагладжваннем па галоўцы”, незалежна ад таго, наколькі гэта здаецца рэкамендаваным, марнуе час і замаруджвае работу з кейсам. Непатрэбная грубасць не рэкамендуецца. Сяброўскі, радасны, аптымістычны падыход дапаможа справіцца з чым хочаце. Прэкліру часам патрэбна ўсмешка. Але ён ужо атрымаў больш “пагладжвання па галоўцы”, чым аналайзер здольны падлічыць. Яго хранічная псіхасаматычная хвароба ўтрымлівае спачуванне ў сваёй інграме.

Наступнае, што павінен ведаць і чым павінен жыць одытар, – гэта Кодэкс Одытара.^{*5} Можа, гэта гучыць як вытрымка з “Калі

5. Кодэкс Одытара: збор правілаў (што рабіць і чаго не рабіць), якога прытрымліваецца одытар пад час одытыngu, што забяспечвае атрыманне прэклірам найвялікшых магчымых дасягненняў ад одытыngu.

* Цікава, што Кодэкс Одытара апісвае, за выключэннем апошняга пункта, узор выжывальных наводзін чалавека. Клір жыве больш ці менш аўтаматычна па гэтым кодэксе. Дыянетыка ідзе паралельна мысленню, бо яна падпарадкоўваецца

рыцарства квітнела” ці “Трынаццаці рытуалаў для нябеснага шчасця і Нірваны”, але, калі одытар не ўжывае яго са сваімі пацыентамі, праца одытара часам будзе вельмі цяжкай і маруднай. Гэты кодэкс існуе не для выгоды прэкліра, а выключна для аховы одытара.

Кодэкс Одытара не трэба парушаць *ніколі*. Практыка ў Дыянетыцы паказала, што само па сабе парушэнне Кодэкса Одытара можа спыніць прагрэс у кейсе.

Одытар павінен быць *далікатным* ў сваім абыходжанні з усімі прэклірамі.

Одытар павінен быць *добрым*, ніколі не дазваляючы сабе быць жорсткім да прэкліраў, не паддаючыся ніякім імкненням да таго, каб караць. Одытар павінен захоўваць спакой на працягу тэрапіі і не гаварыць нічога звыш таго, што абсалютна неабходна ў Дыянетыцы на працягу рэальнай сесіі.

Одытар павінен быць *вартым даверу*, трымаць дадзенае слова, свае часова з’яўляцца на сесіі і выконваць свае абяцанні па працы, і ніколі не даваць ніякіх абяцанняў, калі ёсць малейшая прычына лічыць, што ён не зможа іх выканаць.

Одытар павінен быць *мужным*, ніколі не здаваць пазіцый, ніколі не парушаць асноў тэрапіі таму, што прэклір лічыць гэта патрэбным.

Одытар павінен быць *цяроплівым* у сваёй працы, ніколі не непакоецца і не раздражняцца з прычыны таго, што гаворыць ці робіць прэклір, што б гэта ні было.

Одытар павінен быць *руплівым*, ніколі не дапускаючы ўхілення ад ягонага плану дзеянняў ці пазбягання зараду.

Одытар павінен быць *настойлівым*, ніколі не здавацца, пакуль ён не даб’ецца вынікаў.

Одытар павінен быць *негаварлівым*, ніколі не даваць пацыенту ніякай інфармацыі аб ягоным кейсе, у тым ліку не даваць ацэнак дадзеным ці казаць прэкліру, колькі часу спатрэбіцца на тэрапію.

Адбываюцца розныя наступствы, калі нешта з гэтага парушаецца. Усе парушэнні замаруджваюць тэрапію і надаюць

натуральным законам мыслення. Што спрацоўвае ў Дыянетыцы, спрацоўвае таксама і ў жыцці. – Л. Рон Хабард

одытару больш клопату. Усе парушэнні абарочваюцца супраць одытара і шкодзяць яму.

Напрыклад, згадваючы пра апошні пункт, гэта не справа одытара – інфармаваць прэкліра аб чымсьці. Як толькі ён пачынае так рабіць, прэклір імгненна падключае одытара ў контур, – як крыніцу інфармацыі, – і такім чынам пазбягае інграм.

Перад одытарам будуць разгортвацца найбольш бурлівыя і хвалюючыя чалавечыя эмоцыі. Ён можа пачаць спачуваць, але гэта адбываецца, значыць, ён нешта прагледзеў і перашкодзіў тэрапіі. Калі праяўляе сябе эмоцыя, гэта тая эмоцыя, якая хутка стане гісторыяй. Як бы ні круціўся прэклір, як бы многа ён ні рухаўся, як бы ні дужаўся з нечым, одытар павінен цвёрда разумець, што кожнае стагнанне ці кручэнне – гэта яшчэ адзін крок бліжэй да мэты. Дык навошта ж палехацца ці марна спачуваць чамусьці, калі гэта пасля некалькіх паўторных праходжанняў пакіне прэкліра больш шчаслівым?

Калі одытар палехаецца і робіць гэтую памылку ўсіх памылак, – загадвае: “Вяртайцеся ў цяперашні час!”, калі прэклір пачынае трэсціся, – ён можа не сумнявацца, што ў прэкліра будзе некалькі непагодных дзён, і што наступным разам, калі одытар захоча ўвайсці ў гэтую інграму, яна будзе блакіраваная.

Калі одытар прыме такі настрой, што зможа сядзець і насвістваць, калі Рым гарыць перад ім, і будзе гатовы ўсміхацца з гэтага, тады ён выканае сваю задачу аптымальным чынам. Тое, на што ён глядзіць, няважна, як гэта выглядае, як гэта гучыць, з’яўляецца сур’ёзным дасягненнем. Гэта ціхі, паслухмяны пацыент дасягае не так многа. Гэта не азначае, што одытару трэба шаленства і толькі шаленства, але азначае, што, калі ён яго атрымлівае, ён можа быць радасным і задаволеным з нагоды таго, што яшчэ адна інграма страціла свой зарад.

Задача одытара вельмі нагадвае задачу пастуха, які заганяе маленькіх авечак – інграмы – на бойню. Прэклір не знаходзіцца пад камандаю одытара, але прэклір, калі праца ў кейсе ідзе добра, будзе рабіць з інграмамі тое, што хоча одытар, бо *аналітычны розум прэкліра і ягоныя дынамікі хочуць, каб гэта было зроблена. Розум ведае, як ён дзейнічае.*

Раздзел чацвёрты

Дыягназ

Адным з найбольш важных дасягненняў Дыянетыкі з'яўляецца вырашэнне праблемы дыягназу ў галіне аберацый. Дагэтуль існавала амаль неабмежаванае мноства класіфікацый; акрамя таго, не існавала аптымальнага стандарту.* Калі даследаваць тэксты па псіхіятрыі, можна знайсці вялікую нязгоду наконт класіфікацыі і пастаянныя скаргі на тое, што класіфікацыя надта складаная і пазбаўлена карыснасці. Без мэты – аптымальных паводзінаў ці душэўнага стану, і без ведання прычыны аберацыі, маглі існаваць цэлыя каталогі адных толькі апісанняў, якія былі такімі заблытанымі і супярэчлівымі, што было амаль немагчыма выразна аднесці псіхотыка ці неўротыка да нейкага класа, што прывяло б да разумення ягонага кейса.** Галоўная загана гэтай сістэмы класіфікацыі – гэта тое, што яна не прыводзіла да вылячэння, бо не было стандартнага лячэння і не было аптымальнага стану, дасягненне якога паказала б, што лячэнне падышло да канца; і паколькі не было сродкаў супраць аберацыі ці псіасаматычнай хваробы, не магло быць і класіфікацыі, што паказала б кірунак, у якім трэба ісці, ці чаго ў кожным выпадку трэба чакаць ад кейса.

Гэта, канешне ж, не крытыка намаганняў, зробленых у мінулым, але можна ўздыхнуць з палёгкай, даведаўшыся аб тым, што класіфікацыя аберацый такімі складанымі спосабамі, як гэта

* "Псіхалогія ... не мае ўсталяваных разумовых стандартаў... Псіхолаг не займаецца ўсталяваннем норм". Псіхалогія ненармальных людзей, Джон Дж. Б. Морган, Лонгмэнс, Грын & Ко, Нью-Йорк, 1928. – Л. Рон Хабард

** "Праца псіхіятра заключалася галоўным чынам у апісанні і класіфікацыі сімптомаў. Гэтая працэдура моцна крытыкавалася некаторымі даследчыкамі: маўляў, яна не вядзе нікуды і дапамагае стварэнню лжывага ўражання аб разуменні, якога на самой справе няма. Даць нечаму імя – гэта не павялічвае наша разуменне гэтага". Там жа, ўводзіны. – Л. Рон Хабард

рабілася раней, непатрэбная, і што гэтае стварэнне каталогаў псіхасаматычных захворванняў, хаця і неабходнае для доктара, не з’яўляецца важным для одытара. На працягу навуковай эвалюцыі Дыянетыкі было некалькі этапаў класіфікацыі, пакуль не высветлілася нарэшце: адзіным ярлыком на паталагічным стане павінна быць – што трэба пераадолець одытару, каб дабіцца вылячэння. Гэтая сістэма, у тым выглядзе, як яна была выпрацаваная на практыцы, дае магчымасць одытару ставіць “дыягназ”, не маючы больш ніякіх ведаў, акрамя тых, што ўтрымліваюцца ў гэтым раздзеле, і тых, што падкажа яму ў будучым практыка.

Колькасць магчымых аберацый раўняецца колькасці камбінацый слоў, што могуць быць у мове, якая ўтрымліваецца ў інграмах. Іншымі словамі, калі псіхотык лічыць, што ён Бог, у яго ёсць інграма, якая падказвае, што ён Бог. Калі ён непакоіцца, што ягонае рагу атручана, у яго ёсць інграма, якая падказвае яму, што, магчыма, ягонае рагу атручана. Калі ён упэўнены, што яго могуць звольніць з работы ў любы момант, негледзячы на тое, што ён кампетэнтны і ладзіць з людзьмі, у яго ёсць інграма, якая гаворыць яму, што яго вось-вось звольняць. Калі ён лічыць, што ён пачварны, у яго ёсць інграма аб тым, што ён пачварны. Калі ён баіцца змей ці кошка, у яго ёсць інграмы, якія гавораць яму, што трэба баяцца змей і кошка. Калі ён упэўнены ў тым, што яму трэба купляць усё, што ён бачыць, нягледзячы на свой заробак, у яго ёсць інграма, якая прымушае яго купляць усё, што ён бачыць. І з улікам факта, што кожны, хто не рэліз і не клір, мае больш за дзве ці тры сотні інграм, і паколькі гэтыя інграмы утрымліваюць самы разнастайны “асартымент” мовы, і паколькі ён можа выбраць любы з пяці спосабаў абыходжання з кожнаю з гэтых інграм, праблема аберацыі не мае ніякага значэння для одытара, акрамя тых выпадкаў, калі гэта замаруджвае тэрапію.

Найбольш абераванія людзі гавораць у значнай ступені тое, што ўтрымліваецца ў іх інграмах. Які б ні быў хранічны патэр¹ чалавека, ці то патэр лютасці, ці то патэр апатыі, яго агульнае стаўленне да жыцця, гэты патэр утрымліваецца ў інграмах, калі

1. патэр: спецыяльны лексікон, які належыць пэўнай сферы дзейнасці.

ён адрозніваецца, хаця б зусім крыху, ад поўнай рацыянальнасці. Чалавек, які “не ўпэўнены”, хто “не ведае” і скептычна ставіцца да ўсяго, гаворыць з інграм. Чалавек, які ўпэўнены, што “гэта не можа быць праўдаю”, што “гэта немагчыма”, што “трэба звязацца з адміністрацыяй”, гаворыць з інграм. Жанчына, якая ўпэўненая, што ёй трэба развесціся, ці што яе муж збіраецца яе забіць, гаворыць ці са сваіх, ці з ягоных інграм. Чалавека, які заходзіць да вас і кажа, што ў яго дужа баліць живот, “проста як быццам бы мяне праткнулі тоўстым медным дротам”, цалкам магчыма, сапраўды праткнулі тоўстым медным дротам пад час замаху на аборт, ці размаўлялі пра гэта у момант, калі яму было балюча. Чалавек, які кажа, што гэта “трэба выказаць”, гаворыць проста з інграмы, ці то нейкай аперацыі, якая адбылася з ім ці ягонай маці, ці то замаху на аборт. Чалавек, які “павінен пазбавіцца гэтага”, ізноў жа, магчыма, гаворыць з інграмы замаху на аборт. Чалавек, які “не можа пазбавіцца гэтага”, магчыма, гаворыць з той жа самай крыніцы, але з іншага вэйланса. Карацей кажучы, людзі, асабліва калі яны размаўляюць аб Дыянетыцы і інграмах, выдаюць інграмныя размовы бясконцамі патокамі. Яны звычайна зусім не ўсведамляюць, што тое, што яны гавораць – гэта невялічкія драматызацыі іхніх інграм і лічаць, што яны прыйшлі да такіх высноў самі, ці думаюць гэтак самі. Здагадкі і тлумачэнні – гэта ўсяго толькі апраўдальнае мысленне: аналайзер выконвае свой абавязак па гарантаванню таго, што арганізм мае рацыю, незалежна ад таго, наколькі па-дурному арганізм дзейнічае.

Одытар можа быць упэўнены, асабліва калі ён гаворыць пра Дыянетыку, што ён пачуе ў адказ мноства таго, што складае змест інграм, бо абмеркаванне рэактыўнага розуму звычайна адбываецца на той мове, якую ён сам утрымлівае. Успомніце, што рэактыўны розум можа думаць толькі па ўраўненню $A=A=A$, дзе гэтыя A могуць быць, адпаведна, канём, блюзнерствам і дзеясловам “пляваць”. Пляванне роўнае коням, роўнае Богу. Рэактыўны розум – гэта вельмі старанны Сымон-прасцяк, які ўважліва наступае на кожны пірог. Такім чынам, калі чалавеку кажуць, што яму трэба ачысціць усё змесціва рэактыўнага банка, ён можа сказаць, што ён упэўнены: калі гэта адбудзецца, ён страціць усе свае імкненні. Будзьце пэўныя – і як лёгка гэта

давесці ў тэрапіі, і як чырванеюць пры гэтым вушы некаторых прэкліраў, – што ў яго ёсць інграма, якая, магчыма, гучыць прыблізна так:

(Удар ці сутыкненне, прэнатал)

Бацька: Чорт яго бяры, Агнэс, ты павінна пазбавіцца гэтага нянавіснага немаўляці. Калі не, мы падохнем з голаду. Я не магу дазволіць сабе яго ўтрымліваць.

Маці: Ой, не, не, не. Я не магу яго пазбавіцца, не магу, не магу, не магу! Праўда, я буду клапаціцца аб ім. Я буду працаваць дзень і ноч, каб ён жыў. Прашу, не прымушай мяне пазбаўляцца яго. Калі я зраблю гэта, я проста памру. Я звар’яцею! Мне не будзе на што спадзявацца. Я страчу ўсю цікаўнасць да жыцця. Мне не будзе да чаго імкнуцца. Прашу, дазволь мне яго захаваць!

Як часта сустракаецца такая інграма; і якім шчырым і сур’ёзным можа быць абераваны чалавек, адстойваючы сваю выснову аб тым, што ён толькі-толькі “дадумаўся” да “разліка”, што, калі ён “пазбавіцца яго”, ён звар’яецца, страціць імкненні, магчыма, нават памрэ!

Пад час, калі я пішу гэтую кнігу, большая частка інграм, якія можна знайсці ў дарослых, паходзяць з першай чвэрці дваццатага стагоддзя. Гэта быў час “Ага, Джэк Долтан², нарэшце я цябе злавіў!” Гэта быў час “Крыві і пяску³” і Тэды Бары⁴. Гэта быў час кантрабанднага віскі і барацьбы за выбарчае права для жанчын. Гэта было ў дні “палымянага юнацтва” і ў дні “Янкі ідуць,⁵” і ўсё гэтае будзе патрабаваць дзеяння ў інграмных банках. Дыялетычныя одытары атрымалі цэлыя фрагменты вялікай п’есы

2. **Джэк Долтан:** персанаж з меладрамы “Будзь пракляты, Джэк Долтан!” Уілбэра Браўна, напісанай у трыццатых гадах дваццатага стагоддзя.

3. **“Кроў і пясок”:** назва нямой стужкі з Рудольфам Валянціна ў адной з галоўных роляў.

4. **Тэда Бара:** сцэнічны псеўданім Тэадосіі Гудмэн (1890 – 1955), амерыканскай актрысы, якая іграла ролі жанчын-ліхадзеек у сарака фільмах, знятых з 1915 па 1919 год.

5. **“Янкі ідуць”:** радок з песні “Там”, напісанай Джорджам М. Коэнам (1878 – 1942), амерыканскім акцёрам, аўтарам песень, драматургам і прадзюсэрам. Гэтая песня – аб амерыканскіх войсках, пасланых у Еўропу для ўдзелу ў першай сусветнай вайне.

“П’яніца”⁶ з прэнатальных інграм, не ў якасці забаўнага “рэтра”⁷, але як шчырыя і гарачыя намаганні маці перавыхаваць бацьку. Супердрама, меладрама⁸. І не толькі гэтае, але таксама і трагедыя. Пахмелле Вясёлых Дзевяностых⁹, калі “дзелавыя дзяўчаты” толькі пачалі быць “вольнымі” і Кэры Нэйшн¹⁰ ратавала свет за кошт бармэнаў, будзе звычайным зместам інграм сённяшніх дарослых людзей. Штатпы і бязглуздзіцы ўчарашняга дня сталі, што даволі трагічна, сённяшнімі інграмнымі камандамі. Адзін вельмі, вельмі меланхалічны малады чалавек, як высветлілася, меў у якасці цэнтральнага лейтматыву¹¹ свайго рэактыўнага розуму гістарычныя ваганні Гамлета¹² на тэму “Быць ці не быць – вось у чым пытанне.” Маці (якая была, як прастамоўна называюць гэта одытары, “пятлёй”¹³) падхапіла гэта, дзякуючы заразнасці аберацыі, ад бацькі-акцёра, якога няўдалая спроба быць адным з Барымораў¹⁴ давяла да таго, што ён пачаў піць і

6. “П’яніца”: п’еса, напісаная Уільямам Х. Смітам і “Адным джэнтльменам” у канцы дзевятнацатага стагоддзя, драма на бытавую і маральную тэму з амерыканскага жыцця.

7. рэтра: (тут) старамодны, банальны ці прытарна-сентыментальны матэрыял, напрыклад, жарт, аповесць ці музыка.

8. меладрама: любы чулівы пісьмовы твор, размова ці дзеянне, надта скіраваныя на эмацыянальнае ўздзеянне.

9. Вясёлыя Дзевяностыя: дзевяностыя гады дзевятнацатага стагоддзя, перыяд раптоўнага дастатку ў ЗША, выкліканы прамысловай рэвалюцыяй.

10. Нэйшн, Кэры: (1846 – 1911) амерыканская жанчына-агітатар за цвярозасць, вядомая тым, што яна граміла шынкі сякераю.

11. лейтматыў: пераважная ідэя ці рыса.

12. Гамлет: герой аднайменнай п’есы, трагедыі Уільяма Шэкспіра (упершыню надрукавана ў 1603 годзе). Гамлет – гэта малады прынец, што помсціць за забойства свайго бацькі.

13. “пятля”: літаральна кажучы, адрэзак кінастужкі ці магнітнай стужкі, канцы якога злучаны, такім чынам утвараючы бясконцую стужку, так што робіцца магчымым бясконцае паўтарэнне запісу (напрыклад, забяспечваючы з дапамогаю паўторных спробаў сінхранізацыю, неабходную для дублявання фільма на замежнай мове). Ужываецца ў пераносным сэнсе.

14. Барыморы: адносіцца да сямейства Барымораў, амерыканскіх акцёраў англа-ірландскага паходжання, адной з найбольш славутых сямей у гісторыі амерыканскай сцэны: Морыс Барымор (1847 – 1905) і яго трое дзяцей: Лаянэл (1878 – 1954), Этэль (1879 – 1959) і Джон (1892 – 1942).

збіваць жонку. Наш малады чалавек сядзеў на працягу гадзін ў меланхалічнай апатыі і сумненнях адносна жыцця. Для класіфікацыі яго нага псіхозу не патрабавалася нічога больш, чым “апатычны малады хлопец”.

Большасць зместу інграм – гэта проста штампы, банальнасці і эмацыянальныя сутычкі паміж маці і бацькам. Але ў одытара будуць і цікавыя моманты. І прэкліру будзе з чаго пасмяяцца, калі ён раптам зразумее нешта пра сваіх бацькоў.

Інакш кажучы, аберацыя можа быць любой камбінацыяй слоў, што ўтрымліваюцца ў інграме. Такім чынам, класіфікацыя па аберацыі не толькі цалкам немагчымая, але і зусім непатрэбная. Пасля таго, як одытар скончыць работу з адным кейсам, ён будзе намнога больш здольны ацаніць гэта належным чынам.

Што ж да псіхасаматычных захворванняў, класіфікаваных у папярэднім раздзеле, яны залежаць таксама ад выпадковых ці наўмысных камбінацый слоў, і кожны выпадак з усёй гэтай разнастайнасці пашкоджанняў, парушэння балансу вадкасцяў ці росту з’яўляецца магчымым. Вельмі добра было б назваць цьмяны боль “тэндэнітам”, але больш верагодна і больш дакладна, гэта вынік падзення ці траўмы да нараджэння. Астма паходзіць даволі часта ад нараджэння, як і кан’юнктывіт і сінусіт, але калі гэтае здараецца ў момант нараджэння, звычайна пад гэтым ёсць прэнатальная аснова. Такім чынам, можна сказаць, што любыя працяглыя болі, якія адчувае прэклір, не маюць вялікага значэння для одытара, акрамя таго, каб выкарыстаць хранічнае захворванне пацыента з мэтай знайсці ланцуг інграм спачування. Усё, што трэба ведаць одытару пра гэтую хваробу – гэта тое, што пацыенту баліць нейкая частка цела. Гэтага, з пункту гледжання одытара, дастаткова для псіхасаматычнага дыягназу.

Здараецца так, што ступень абераванасці і колькасць псіхасаматычных захворванняў не з’яўляюцца вызначальнымі фактарамі ў пытаннях, колькі часу зойме праца з кейсам. Пацыент можа быць вар’ятам на дзіва і ўсё ж патрабаваць для кліравання толькі сотню гадзін. Іншы можа быць “добра ўраўнаважаным” і адносна паспяховым у жыцці чалавекам, але патрабаваць пяцьсот гадзін для кліравання. Таму з улікам факта, што ступень абераванасці і колькасць захворванняў мала ўплываюць на тое,

што цікавіць одытара – тэрапію – класіфікацыя па гэтых прыкметах ёсць у вялікай ступені марнаванне часу.

Так, ёсць такія рэчы: у чалавека занадта хворае сэрца, каб з ім можна было інтэнсіўна працаваць; ці пацыента настолькі няспынна трывожаць праблемы ягонага штодзённага жыцця, што одытару цяжка працаваць. Але гэта рэдкасці, і гэта зноў жа мала ўплывае на класіфікацыю кейса.

Правілам у дыягностыцы з’яўляецца: тое, што чалавек прапануе одытару як доказ шкоды, нанесенай тэрапіяй, мае інграмнае паходжанне, і ў працэсе тэрапіі гэта будзе даказана. Тое, што перашкаджае одытару ў яго працы – гэта тое, што перашкаджае пацыенту думаць і жыць. Уявіце сабе гэта такім чынам: одытар – аналітычны розум (ягоны), які стаіць твар у твар да рэактыўнага розуму (які належыць прэкліру). Тэрапія ёсць працэс мыслення. Тое, што непакоіць пацыента, непакоіць і одытара; любыя цяжкасці, якія мае одытар, былі таксама цяжкасцямі для аналітычнага розуму пацыента. Пацыент не з’яўляецца цалкам аналітычным розумам. Час ад часу одытар будзе сустракаць пацыента, які толькі і робіць, што кляне одытара, але ў прызначаны час ён тут як тут, прагне працягваць тэрапію. Одытар таксама можа сустрэць пацыентку, якая будзе казаць яму аб тым, наколькі нікчэмная ўся гэтая працэдура, і як яна ненавідзіць, што з ёй працуюць, але, калі ён скажа: “Ну добра, мы спынім працу”, яна імгненна ўпадзе духам. Аналітычны розум пацыента хоча таго ж самага, што спрабуе зрабіць одытар: перамагчы рэактыўны банк. Таму одытар, калі ён сустракаецца з супраціўленнем, з варожай тэорыяй аб Дыянецыцы, з асабістай крытыкай, і г.д., слухае не аналітычную інфармацыю, але рэактыўныя інграмы. У гэтым ён можа быць упэўнены, і ён павінен спакойна працягваць сваю справу, бо дынамікі пацыента, усё, што толькі можна пусціць у дзеянне, ўсё гэта будзе дапамагаць одытару да таго часу, пакуль одытар – саюзнік супраць рэактыўнага розуму прэкліра, а не той, хто крытыкуе ці атакуе ягоны аналітычны розум.

Вось прыклад на гэтую тэму.

(У рэверы, прэнатальны бэйсік-раён)

Прэклір: (З думкаю, што мае на ўвазе Дыянетыку) Я не ведаю. Я не ведаю. Я проста не памятаю. Гэта не спрацуе. Я ведаю, што гэта не спрацуе.

Одытар: (Тэхніка рэпітэру¹⁵, апісаная далей) Прайдзіце гэта. Скажыце: “Гэта не спрацуе”.

Прэклір: “Гэта не спрацуе. Гэта не спрацуе. Гэта не спрацуе...”, і г.д., і г.д. Ой, жывот баліць! “Гэта не спрацуе. Гэта не спрацуе. Гэта не спрацуе...” (Смех з палёгкаю) Гэта мая маці. Размаўляе сама з сабою.

Одытар: Добра, давайце падбярэм усю інграму цалкам. Пачынайце з пачатку.

Прэклір: (Пераказвае рыкол з саматыкаю [болем]) “Я не ведаю, як гэта рабіць. Я проста не памятаю, што Бэкі мне казалася. Я проста не магу гэта ўспомніць. О, я настолькі ўпала духам. Гэта не спрацуе так. Гэта проста не спрацуе. Я хацела б ведаць, што мне казалася Бэкі, але я не магу ўспомніць. О, я хацела б...” Гэй, што яна ўставіла туды. Чорт яе бяры, гэта пачынае пячы. Гэта спрынцаванне. Гэй! Забярыце мяне адтуль. Вярніце мяне ў цяперашні час! Гэта сапраўды пячэ!

Одытар: Вяртайцеся ў пачатак і прайдзіце гэта зноў. Адзначайце ўсе дадатковыя дадзеныя, з якімі можаце ўвайсці ў кантакт.

Прэклір: Паўтарае інграму, знаходзячы ўсе старыя фразы і некаторыя новыя, плюс некаторыя гукі. Паўтарае яшчэ чатыры разы, “нанава перажываючы” усё. Пачынае пазяхаць, амаль засынае (непрытомнасць выходзіць), ажывае зноў і паўтарае інграму яшчэ двойчы. Потым пачынае пасмейвацца з яе. Саматыка знікла. Раптам інграма “знікае” (перападшытая і ён не можа знайсці яе зноў). Ён вельмі задаволены.

Одытар: Ідзіце да наступнага самага ранняга моманту болю ці дыскамфорту.

15. тэхніка рэпітэру: паўтарэнне слова ці фразы, каб выклікаць рух па траку часу ў той інцыдэнт, дзе ўтрымліваецца гэтае слова ці фраза. Пасля таго, як одытар увёў пацыента ў рэверы, калі ён даведваецца, што пацыент, напрыклад, “не можа нікуды пайсці”, одытар кажа, каб пацыент паўтарыў гэтую фразу. Паўтарэнне яе зноў і зноў зацягвае пацыента назад па траку часу і прыводзіць яго ў кантакт з інграмаю, што ўтрымлівае яе.

Прэклір: Угу. Ммммм. Я не магу туды трапіць. Я кажу, я не магу туды трапіць. Я гэта маю на ўвазе. Я не ведаю, куды...

Одытар: Прайдзіце фразу: “Не магу туды трапіць.”

Прэклір: “Не магу туды трапіць. Не магу...” Непрыемнае пачуццё ў нагах. Рэзкі боль. Э-э-э, што, чорт яе бяры, яна робіць? Каб яе чэрці ўзялі. Як я хацеў бы дабрацца да яе хаця б толькі раз. Толькі раз!

Одытар: Пачынайце спачатку і прайдзіце гэта зноў.

Прэклір: (Праходзіць інграму зноў, “непрытомнасць” адыходзіць з пазяханнем, ён пасмейваецца, калі не можа больш знайсці інграму. Адчувае сябе лепш.) Ну, што ж, відаць, у яе былі свае цяжкасці.

Одытар: (Старанна ўстрымліваючыся ад згоды з тым, што ў маці былі свае цяжкасці, бо гэта б зрабіла яго заступнікам маці). Ідзіце да наступнага моманту болю ці дыскамфорту.

Прэклір: (з няёмкасцю) Я не магу. Я не рухаюся па траку часу. Я засеў. О, добра. “Я засеў, я засеў.” Не. “Яно засела. Зараз яно засела.” Не. “Зараз я яго засадзіла.” Ах, каб яе чэрці ўзялі! Гэта ж мае непрыемнасці з сэрцам! Гэта яно! Гэта той рэзкі боль, які я часам адчуваю!

Одытар: Пачынайце з пачатку інграмы і прайдзіце яе зноў, і г.д.

Кожны раз, як можна бачыць з гэтага прыкладу, калі пацыент у рэверы падыходзіў на аналітычным узроўні блізка да інграмы, інграмная каманда ўплывала на яго, і ён выдаваў яе одытару як сваё аналітычнае меркаванне. Прэклір у рэверы знаходзіцца блізка да зыходнага матэрыялу сваіх аберацый. Абераваны чалавек у бадзёрым стане, магчыма, будзе выдаваць вельмі складаныя меркаванні, за якія ён будзе да смерці змагацца як за свае ўласныя, але якія на самой справе – толькі ягоныя аберацы, што ўплываюць на яго аналітычны розум. Пацыенты будуць працягваць сцвярджаць: маўляў, яны ведаюць, што одытар небяспечны, маўляў, яму ні за што не трэба было пачынаць з імі тэрапію, і г.д., і ўсё ж працягваць працаваць добра і эфектыўна. Гэта адна з прычын, чаму такую важнасць мае Кодэкс Одытара: пацыент проста са скуры вылузваецца, так хоча ён пазбавіцца інграм, але інграмы ствараюць уражанне, што ён зусім гэтага не хоча.

З гэтага прыклада таксама можна заўважыць, што одытар не робіць ніякіх унушэнняў. Калі фраза не інграмная, пацыент скажы яму аб гэтым сам вельмі хутка і абсалютна упэўнена, і хаця яна ўсё ж можа быць інграмная, одытар не аказвае моцнага ўздзеяння на прэкліра ў рэверы; ён толькі дапамагае яму атакаваць інграмы. Калі прэклір не падпарадкоўваецца чамусьці з вышэй згаданага, гэта значыць, што інграма, якая ўтрымлівае прапанаваныя словы, не гатовая для таго, каб яе аблегчылі; і фразу патрэбна сфармуляваць іначай.

Такім чынам, дыягназ – на ўзроўні аберацый і псіхасаматычных захворванняў – сам сабе вызначыць. У тым прыкладзе одытар мог здагадацца – і прытрымаць гэтую здагадку пры сабе – што гэта праяўлялі сябе замахі на аборт, яшчэ да таго, калі ён увайшоў у гэты раён. Ён мог здагадацца, што нерашучасць пацыента паходзіць ад яго маці. Одытар, аднак, не дзеліцца сваімі здагадкамі. Гэта было б унушэнне, за якое пацыент мог бы ўхапіцца. Высветліць, што ж сапраўды адбылося, гэта справа прэкліра. Одытар, напрыклад, не мог ведаць, ні дзе на траку часу знаходзіцца “сардэчны боль” пацыента, ні што за траўма гэта была. Ганяцца ўгару і ўніз за якім-небудзь канкрэтным болям – у вялікай ступені проста марнаванне часу. Усе яны рана ці позна здадуцца на працягу тэрапіі. Яны цікавяць одытара толькі з аднаго пункту гледжання: ці праходзяць гэтыя аберацыі і хваробы, каб ніколі больш не вярнуцца? У канцы тэрапіі іх не застанецца. На пачатку яны толькі ўскладняюць справу.

Дыягностыка аберацый і псіхасаматычных захворванняў, такім чынам, не з’яўляецца істотнай часткай дыягназу ў Дыянетыцы.

Тое, чым мы цікавімся, – гэта механічнае дзеянне розуму. *Гэта* з’яўляецца сферай дыягназу. Якія працоўныя механізмы ёсць у аналітычнага розуму?

1. Успрыманне. Зрок, слых, тактыльныя адчуванні, боль і г.д.
2. Рыкол. Відэа-колера, тон-сонік*, тактыльны і г.д.

* Відэа азначае зрокавы рыкол у Дыянетыцы, сонік азначае гукавы рыкол. Саматыка азначае баявы рыкол. Пацыент, які можа бачыць, чуць і адчуваць боль, захоўвае гэтыя ўспрымання. “Я”, успамінаючы, атрымлівае іх рыкол як відэа, сонік і саматыку.

– Л. Рон Хабард

3. Уяўленне. Відэа-колер, тон-сонік, тактыльнае і г.д.

Гэта механічныя працэсы. Дыягназ мае справу ў першую чаргу з гэтымі фактарамі, і з дапамогаю гэтых фактараў можна знайсці, колькі часу патрабуе кейс, наколькі цяжкім ён будзе, і г.д. І нам трэба толькі некалькі з гэтых фактараў.

Гэта можна далей спрабціць да наступнага спіса:

1. Успрыманне (вышэй ці ніжэй аптымальнага):
 - а. Зрок;
 - б. Слых.
2. Рыкол (ніжэй аптымальнага)
 - а. Сонік;
 - б. Відэа.
3. Уяўленне (вышэй аптымальнага)
 - а. Сонік;
 - б. Відэа.

Іншымі словамі, калі мы даследуем пацыента перад тым, як ён стане прэклірам (перад пачаткам тэрапіі), нас цікавяць толькі тры рэчы: надта моцнае ці надта слабое ўспрыманне, надта слабы рыкол, надта моцнае ўяўленне.

Ва ўспрыманні нас цікавіць, як добра ці як дрэнна ён бачыць, чуе і адчувае.

У рыколе нас цікавіць, ці мае ён сонік-рыкол (слых), відэа-рыкол (зрок) і саматыку (адчуванне).

Ва ўяўленні нас цікавіць, ці няма ў яго залішніх “рыколаў” – соніка, відэа ці саматыкі.

Дазвольце сказаць гэта надзвычай выразна: гэта вельмі проста, гэта зусім не складана, і гэта не патрабуе вялікіх даследаванняў. Але гэта важна, і гэтым вызначаецца час, патрэбны на тэрапію.

Няма нічога дрэннага ў актыўным уяўленні, пакуль чалавек ведае, што ён гэта сабе ўяўляе. Той тып уяўлення, які нас цікавіць, гэта той, што выкарыстоўваецца ў неўсвядомленым “даб-іне¹⁶”, і

16. **даб-ін:** праяўленне, пры якім чалавек несвядома дадае ў асяроддзе успрымання, якіх на самой справе няма. (Гэта фраза, узятая з кінаіндустрыі, азначае запіс дыялогаў і разнастайных гукаў, і увядзенне іх у фільм пасля таго, як ён зняты. Гэта робіцца для сцэн, дзе першапачатковы запіс дэфектны, для сцэн, дзе проста больш зручна дадаць дыялог і іншыя гукі пазней, і для пракату фільма за мяжой, калі патрабуецца новы дыялог на мове той краіны, дзе будзе ісці стужка.)

толькі ён. Актыўнае ўяўленне, аб якім пацыент ведае, што гэта ўяўленне, гэта надзвычай каштоўны здабытак для яго. Уяўленне, якое падмяняе сабою рыкол, з'яўляецца цяжкім выпрабаваннем пад час тэрапіі.

“Істэрычныя”¹⁷ слепата і глухата, ці падвышаны зрок альбо слых карысныя для дыягназу. Першая з іх, “істэрычная” слепата, азначае, што пацыент баіцца бачыць, “істэрычная” глухата азначае, што ён баіцца чуць. Пазбаўленне ад іх патрабуе працяглай тэрапіі. Падобным чынам, падвышаны зрок і падвышаны слых, хаця гэта не так дрэнна, як слепата і глухата, з'яўляюцца паказчыкам таго, наколькі напалоханы пацыент на самой справе, і часта з'яўляюцца непасрэдным паказчыкам таго, наколькі многа насілля ўтрымліваецца ў прэнатале.

Калі пацыент баіцца бачыць на ўласныя вочы ці чуць на ўласныя вушы ў цяперашнім часе, будзьце пэўныя, што ў яго мінулым ёсць шмат таго, што прымушае яго баяцца, бо гэтыя рэальныя ўспрыманні так лёгка не “выключаюцца”.

Калі пацыент падскоквае ад гукаў і палохаецца таго, што бачыць, ці яго вельмі непакояць гэтыя рэчы, пра ягонныя ўспрыманні можна сказаць, што яны падвышаныя. А гэта азначае, што ў рэактыўным банку шмат матэрыялу пад этыкеткаю “смерць”.

У дыягназе нас цікавяць толькі тыя рыколы, якія ніжэй за аптымальныя. Калі яны “звышааптымальныя”, гэта на самой справе ўяўленне, “даб-ін” замест рыколу. Рыкол (ніжэй аптымальнага) і ўяўленне (вышэй аптымальнага), у сапраўднасці належаць да адной групы, але для прастаты і яснасці мы разглядаем іх паасобку.

Калі пацыент няздольны “чуць” гукі ці галасы ў здарэннях мінулага, ён не мае соніка. Калі ён не “бачыць” відаў таго, што з ім здарылася ў мінулым, ён не мае відэа.

Калі пацыент чуе галасы, якіх не было, ці бачыць віды, якіх не існавала, і ўсё ж лічыць гэтыя галасы і віды рэальнымі, гэта

17.Істэрычныя: (псіхіятрыя) які мае дачыненне да істэрыі ці характэрны для яе. Істэрыя – гэта ў псіхіятрыі стан, для якога характэрныя павышаная ўзбуджальнасць, залішня трывожнасць, сенсорныя і маторныя парушэнні, ці несвядомая сімуляцыя арганічных расстройстваў, такіх, як слепата, глухата і г.д.

“звышуяўленне”. У Дыянетыцы ўяўны гукавы рыкол называецца *гіперсонікам*, а ўяўны зрокавы рыкол – *гіпервідэа* (гіпер- = звыш-).

Давайце разгледзім канкрэтныя прыклады на кожны з гэтых трох класаў і пакажам, якую фундаментальную важнасць набывае гэта ў тэрапіі, і як наяўнасць ці адсутнасць чагосьці можа зрабіць кейс цяжкім.

Пацыент з кейсам сярэдняй “істэрычнай” глухаты – гэта той, у каго праблемы са слыхам. Глухата можа быць арганічнай, але калі гэта так, слых пацыента не мяняецца час ад часу. У гэтага пацыента ёсць нешта, што ён баіцца пачуць. Ён уключае радыё на поўную моц, увесь час прымушае людзей паўтараць тое, што яны казалі, і прапускае міма вушэй часткі размовы. Не трэба хадзіць да клінікі, каб знайсці чалавека з такой ступенню “істэрычнай” глухаты. Людзі маюць “істэрычную” глухату, зусім не ўсведамляючы сабе гэтага. Іхні слых “проста не такі ўжо і добры”. У Дыянетыцы гэта завецца *гіпаслых* (гіпа- = неда-).

Пацыент, які заўсёды губляе нешта, калі гэта ляжыць перад ім і яго добра відаць, хто не заўважае ўказальнікаў, тэатральных афіш і людзей, якія знаходзяцца ў яго на вачах, у некаторай ступені “істэрычна” сляпы. Ён баіцца, што ўбачыць нешта. У Дыянетыцы гэта называецца *гіпазрок*, таму што слова *істэрычны* вельмі неадпаведнае і занадта драматычнае.

Далей, існуе кейс *звышуспрымання*. Гэта не абавязкова ўяўленне, але гэта можа дайсці да таго, што чалавек бачыць і чуе тое, чаго зусім няма, што ёсць звычайнае вар’яцтва. Нас цікавіць гэтая з’ява ў менш драматычным праяўленні, так, як яна дзейнічае звычайна.

Напрыклад, дзяўчына, якая бачыць нешта, ці думае, што бачыць, але ведае, што не бачыць гэтага, і вельмі напалоханая; дзяўчына, якая спалохана падскоквае, калі нехта ціха ўваходзіць ў пакой (і так палохацца для яе – гэта даволі звычайная справа), пакутуе ад падвышанага зроку. Яна баіцца, што сутыкнецца з нечым. Але замест таго, каб быць сляпой у адносінах да гэтага, яна занадта адчувальная да гэтага. Гэта *гіперзрок*.

Жанчына, якую моцна ўстрывожваюць шумы, наогул гукі, пэўныя галасы, у якой пачынае балець галава альбо яна злуецца, калі людзі навокал “шумяць”, ці дзверы ляскаюць, ці посуд

брынкае, – гэтая жанчына – ахвяра падвышанага слыху. Яна чуе гукі намнога гучней, чым яны ёсць на самой справе. Гэта *гіперслых*.

Рэальныя зрок і слых не абавязкова павінны быць добрымі. Рэальныя органы зроку і слыху могуць быць у дрэнным стане. Адзіны важны факт – гэта “нервознасць” у дачыненні да таго, што бачыш і чуеш.

Гэткім чынам вырашаецца пытанне з двума ўспрыманнямі, якія цікавяць нас у Дыянетыцы. Калі одытар пагаворыць з людзьмі, калі пабачыць іх рэакцыю на віды і гукі, ён убачыць, што яна можа быць самай разнастайнай.

Рыкол – гэта тое, што найбольш непасрэдна важна для тэрапіі, паколькі гэта не сімптом, а рэальны інструмент працы. Ёсць многа спосабаў ужываць рыкол. Клір мае яскравы і дакладны рыкол для кожнага з адчуванняў. Мала хто з абераваных людзей мае тое ж самае. Одытар не цікавіцца іншымі адчуваннямі, акрамя зроку і слыху, бо з іншымі адбудзецца тое, што трэба, на працягу звычайнага курсу тэрапіі. Але, калі ў пацыента няма соніка, одытару трэба насцярожыцца. А калі ў пацыента няма ні соніка, ні відэа, – сцеражыцеся! Гэта мультывэйлансная¹⁸ асоба, шызафрэнік, параноік па псіхіятрычнай класіфікацыі, з сімптомамі недастаткова вострымі, каб яго так класіфікаваць у звычайным жыцці. Гэта не азначае (падкрэсліваю, гэта не азначае), што чалавек без відэа- і сонік-рыколу – вар’ят. Але гэта азначае, што яго кейс па складанасці вышэй сярэдняга, і што праца з ім будзе патрабаваць часу. Гэта не азначае, што такі кейс “невывучны”, але часам ён патрабуе да пяцісот гадзін. Гэта проста азначае, што праца з такім кейсам – гэта вам не прагулянка ў парку. У ягоным рэактыўным розуме разыгрываецца драма, драма са словамі “Не бачыць! Не чуць!” Некаторыя з інграм гэтага кейса патрабуюць таго, каб рыкол быў зніжаны, ці яго не было зусім. Органы зроку і слыху могуць выдатнейшым чынам усё ўспрымаць. Сказанае не азначае, што нешта павінна быць не ў парадку з тым, як гэты чалавек успрымае гукавыя ці светлавыя хвалі і запісвае іх. Але гэта азначае, што пасля таго, як ён іх

18. мульты-: ад англ. “multy-” – многа. (Заўвага перакладчыка).

запісаў, ён не можа лёгка атрымаць іх зноў са стандартных банкаў памяці, таму што рэактыўны інграмны банк усталяваў контуры (дэманскія контуры-закупоршчыкі), каб не даць яму даведацца пра сваё мінулае. Канешне, існуе большая ці меншая ступень рыкола.

Тэст на гэта вельмі просты. Скажыце пацыенту, у поўнай прытомнасці, “вярнуцца” да часу, калі ён заходзіў у пакой. Спытайце яго, што гаворыцца. Калі ён можа гэта чуць у поўнай прытомнасці, ён мае сонік-рыкол. Одытар выдатна ведае, што было сказана, бо калі ён збіраецца выкарыстоўваць гэты тэст, ён вымаўляе пэўныя словы і звяртае ўвагу на гукі, якія прысутнічаюць у гэты момант. Таму, калі пацыент трапляе ў наступную катэгорыю, у катэгорыю “даб-іну”, одытар будзе пра гэта ведаць.

Тэст на відэа-рыкол таксама просты. Пакажыце пацыенту кнігу з ілюстрацыяй. Праз некаторы час папрасіце яго “вярнуцца”, будучы ў поўнай прытомнасці, і паглядзець на гэтую кнігу “у сваім розуме”, і праверце, ці можа ён яе ўбачыць. Калі не можа – гэта гіпавідэа.

Яшчэ некалькі тэстаў падобнага тыпу дапамогуць яскрава ўсталяваць: ці пацыент сляпы альбо глухі з пункту гледжання рыколу, ці ён трапляе ў наступную групу.

Звышактыўнае ўяўленне, якое з энтузіязмам утварае зрокавы і гукавы “даб-ін” для пацыента, які гэтага і не ведае, несумненна, з’яўляецца перашкодаю для хуткай тэрапіі. Існуе мноства дэманскіх контураў, якія заблытваюць мысленне, але прысутнасць менавіта вось гэтых дэманаў “даб-іну” азначае: давядзецца атрымаць ў жудаснай колькасці тое, што одытары прастамоўна называюць “смеццем”*. У мазгу працуе нешта пад назваю “фабрыка хлусні”** (одытары выкарыстоўваюць і яшчэ

* Смецце тэхнічна называлася галюцынацыяй у філасофскай працы на Дыянетыцы, але гэты тэрмін занадта жорсткі і крытычны, бо хто не памыляецца да нейкай ступені адносна здарэння ў мінулым?

** Фабрыка хлусні – гэта, з тэхнічнага пункту гледжання, фраза, якая ўтрымліваецца ў інграме і патрабуе казаць няпраўду. Перишпачаткова называлася фабрыката-рам. – Л. Рон Хабард.

некалькі безумоўна вартых сораму тэрмінаў, і ўжыванне гэтай тэрміналогіі, негледзячы ні на якія намаганні, працягвае расці).

Пацыент, калі яго просяць паўтарыць размову, якая адбылася, калі ён увайшоў у дзверы, “пачуўшы яе” зноў, можа ўпэўнена пачаць выдаваць усялякія гутаркі, што з’яўляюцца поўнай перафразіроўкай ці абсалютна выдуманая. Калі яго папрасіць расказаць пра малюнак і старонку, якую яму паказалі, ён яскрава “убачыць” нашмат больш, чым там было, ці нешта зусім іншае. Калі ён сумняваецца, гэта добры знак. Калі ён упэўнены, будзьце пільныя, бо гэта дэманскі контур, які стварае “даб-ін” без ягонага аналітычнага ўсведамлення, і одытар будзе вымушаны выслухаць больш неіснуючых інцыдэнтаў, чым можа змясціцца ў ягоным каталогу, і будзе павінен разбірацца з гэтым і ўвесь час пракладаць шлях праз гэтае “смецце”, каб давесці свайго прэкліра да такога стану, калі дадзеным можна будзе давяраць. (І справа не ў тым, каб рассартаваць “смецце” па ступені яго неверагоднасці – праўда заўсёды больш дзіўная, чым выдумка, – справа ў тым, што ён будзе спрабаваць скараціць¹⁹ інграмы, якіх няма, ці будзе абыходзіць інграмы, якія ёсць, і гэтак далей, у заблытанай мяшанцы.)

Аптымальным прэклірам быў бы той, у каго сярэдняя рэакцыя на шум і на віды, у каго дакладныя сонік і відэа, і хто можа ўявіць сабе нешта, з каляровым відэа і разнастайнасцю тонаў соніка, і ведаць, што ён гэта сабе ўяўляе. Зразумейце добра: гэты чалавек можа мець абэрацыі, якія прымушаюць яго узлазіць на кожны комін у гарадку, выпіваць усё да апошняй кроплі ў кожным бары (ці намагацца гэта любым чынам зрабіць), збіваць сваю жонку, утапіць сваіх дзяцей і лічыць сябе птушкаю джаб-джаб²⁰. Па псіхасаматычнай лініі ён можа мець артрыт, праблемы з жоўцевым пузыром, дэрматыт, мігрэнь і плоскаступнёнасць. Ці ён

19. скараціць: выдаліць увесь зарад ці боль з інцыдэнта. Гэта азначае – зрабіць так, каб прэклір прайшоў інцыдэнт з пачатку да канца (вярнуўшыся да яго ў рэверы) зноў і зноў, падбіраючы ўсю саматыку і ўспрыманні, якія ёсць, такім чынам, як калі б гэты інцыдэнт адбываўся зраз. Скараціць азначае, у тэхнічным сэнсе, вызваліць ад аберавальнага матэрыялу настолькі, наколькі магчыма, каб забяспечыць прагрэс кейса.

20. птушка джаб-джаб: выдуманая істота з верша “Бармаглот” Льюіса Кэрала.

можа мець гэтую намнога больш жудасную аберацыю – гордасць за тое, што ён сярэдні і “прыстасаваны”. Ён усё роўна будзе кейсам, які адносна лёгка кліраваць.

У выпадку кейса, які мае перакрытыя сонік і відэа без “даб-іну”, мы маем справу з інграмамі, якія выключылі некаторыя з асноўных працоўных механізмаў розуму. Одытар будзе на працягу доўгіх, доўгіх гадзін спрабаваць увайсці ў кантакт з інграмамі, калі пацыент не чуе ці не бачыць іх. Калі ў кейса проста перакрыты сонік-рыкол, гэта ўсё роўна азначае, што одытару давядзецца папрацаваць намнога больш, чым з сярэднім кейсам. Гэты кейс зусім, зусім немагчыма вырашыць? Не! Сэнс тут не ў тым, што я хачу адпужнуць вас ад любых спробаў папрацаваць з такім кейсам. Але гэты кейс вырашыцца толькі пасля вялікіх і настойлівых намаганняў. Такі чалавек можа аказацца тым, хто мае вялікі поспех у жыцці. Ён можа мець надзвычай высокі інтэлект. Ён можа мець мала псіхасаматычных захворванняў, ці не мець іх зусім. І ўсё ж ён, як высветліцца, мае інграмны банк, даверху поўны інграм, кожная частка якога можа рэстымулявацца ў любы момант і паглынуць яго. Звычайна, аднак, гэты тып кейса даволі многа хвалюецца і трывожыцца шмат аб чым, і гэтыя хваляванні і трывогі могуць дадаць крыху часу да рабочага ліста²¹.

У выпадку кейса “даб-іну”, які не ведае аб тым, што ў яго “даб-ін”, у выпадку кейса, дзе контуры выдаюць чалавеку скажоны рыкол, мы маем кейс, які, вельмі верагодна, зойме шмат часу і патрабуе жудаснай працы, бо недзе ў інграмным банку існуе “фабрыка хлусні”. Гэты кейс можа быць ўзорам праўдзівасці ў сваім штодзённым жыцці. Але калі ён пачынае брацца за свае інграмы, іх змест прымушае выдаваць матэрыял, якога няма.

Такім чынам, кажучы выразна і ясна, без далейшых агаворак ці дадатковых умоў, гэта ўяўляе сабою дыягназ у Дыянетыцы. Аберацыя ёсць змест інграмы, псіхасаматычная хвароба ёсць былая траўма. Успрыманні віду і гуку, рыкол ніжэй аптымальнага, уяўленне вышэй аптымальнага вызначаюць працягласць працы з кейсам.

21. рабочы ліст: поўны, безупынны запіс таго, што адбываецца ў сесіі, ад пачатку да канца.

Калі одытар жадае, ён можа азначыць агульны фізічны і эмацыянальны тон чалавека на шкале тонаў. Жанчына, тупая і апатычная, канешне, знаходзіцца каля тону 0.5 у зоне 0 дынамічнай шкалы, што прыведзена ў гэтай кнізе раней. Калі мужчына гнеўны ці варожа настроены, одытар можа азначыць ягоны тон як 1.5, ці недзе прыблізна ў межах зоны 1 на шкале выжывання. Гэтыя адзнакі адносіліся б да верагоднага сярэдняга тону інграм, сабраных у рэактыўным розуме. Гэта цікава. Чаму? Бо гэта азначае, што чалавек, тон якога знаходзіцца ў зоне 0, намнога больш схільны да таго, каб быць хворым, і з'яўляецца крыху цяжэйшым кейсам у параўнанні з чалавекам, тон якога знаходзіцца ў зоне 1. І, паколькі

тэрапія ўздымае тон да зоны 4, чалавек у тоне 1.5 бліжэй да мэты.

Час, патрэбны для тэрапіі, ацаніць цяжка. Як згадвалася раней, ён залежыць ад некалькіх пераменных, такіх, як уменне одытара, колькасць рэстымулятараў у асяроддзі прэкліра, ды й проста ад таго, ці многа ў яго інграм.

Одытару рэкамендавана знайсці ў якасці свайго першага кейса некага з сям'і ці з сяброў, хто найбліжэйшы да аптымальнага прэкліра, што азначае: гэты чалавек мае відэа- і сонік-рыкол, і сярэднія ўспрымання. Кліруючы гэты адзін кейс, ён даведаецца “з першых рук”, што можна верагодна знайсці ў інграмным банку любога розуму, і ён пабачыць, як паводзяць сабе інграмы. Калі сам одытар трапляе ў адну з катэгорый цяжкіх кейсаў, і калі ён збіраецца працаваць з некім, у каго таксама кейс аднаго з гэтых тыпаў, гэта не выклікае вялікай цяжкасці, бо кожны з іх можа быць зроблены *рэлізам* за адну сотую таго часу, што патрабаваўся б пры ўжыванні кожнай з ранейшых метадык лячэння розуму, і іх можна зрабіць клірамі, калі прыкласці хаця б крыху умення, за пяцьсот гадзін працы з кейсам. Але калі два кейсы з'яўляюцца асабліва цяжкімі, яны разумна зрабляць, калі знойдуць і зрабляць клірам прэкліра, які блізкі да оптымуму, перад тым як працаваць адзін з адным. Такім чынам, кожны з іх будзе напрактыкаваным одытарам, калі падыдзе момант працы з цяжэйшымі кейсамі.

Вось гэта тое, што ўяўляе сабою дыягназ. Іншыя ўспрымання, рыколы і віды ўяўлення з'яўляюцца прадметам цікавасці, але яны не жыццёва важныя для вызначэння таго, колькі часу зойме кейс. Каэфіцыент інтэлекту, калі ён толькі не на ўзроўні прыдуркавата-

сці, не мае вялікага значэння. І нават больш таго, каэфіцыент інтэлекту кожнага пацыента ўзлятае, як ракета, пры кліраванні, і ўзрастае ўвесь час на працягу тэрапіі.

Існуюць арганічныя вар'яцтвы. Ятрагенныя (выкліканыя ўрачамі) псіхозы маюць сумніўны прагноз, калі прымяняць да іх Дыянетыку, бо частка машыны можа быць разбурана. Тым не менш, у выпадку шмат якіх арганічных псіхозаў кейс можа быць палепшаны з дапамогаю Дыянетыкі, нават калі аптымальны стан і не будзе дасягнуты. І таму ўсё, што одытар можа зрабіць, – гэта паспрабаваць. Вар'яцтвы, выкліканыя адсутнымі часткамі нервовай сістэмы, не даследваліся одытарамі ў вялікай ступені на сённяшні момант: ажыўленне мёртвых не з'яўляецца мэтай Дыянетыкі, галоўны націск быў зроблены на прывядзенні ў аптымальны стан розуму нармальнага чалавека ці проста неўротыка. Дыянетыку можна ўжываць і іншым чынам. Яна ўжываецца так і будзе ўжывацца. Але, з улікам таго, што на свеце безліч патэнцыяльна каштоўных людзей, якіх можна зрабіць вельмі каштоўнымі для іх саміх і грамадства, галоўная ўвага удзялялася неарганічным аберацыям і арганічным псіхасаматычным захворванням. Кейсы, якім зрабілі прэфрантальную лабатамію (пры якой выразаецца фрагмент аналітычнага розуму), тапэктамію (пры якой выдаляюцца часткі мозгу, такім жа чынам, як лушпіна здымаецца з яблыка), трансарбітальную лейкатамію (пры якой пацыенту, які знаходзіцца ў электрашоку, утыркаюць па звычайнаму шылу ў кожнае вока, і цягнуць яго ўгару, раздзіраючы аналайзер на часткі), і электрашокавую “тэрапію” (пры якой мозг апальваюць напружаннем у 110 вольтаў), таксама як і інсулінавы шок²² і іншае падобнае лячэнне, – такія кейсы таксама, як лічыцца ў Дыянетыцы, маюць сумніўны прагноз. Існуюць звычайныя арганічныя вар'яцтвы накішталт парэзаў, але большасць людзей з такімі захворваннямі, тым не менш, могуць атрымаць карысць ад Дыянетыкі.

22. інсулінавы шок: стан комы, які з'яўляецца наступствам зніжанага ўтрымання цукру ў крыві, калі інсулін (рэчыва, якое дапамагае цэлу выкарыстоўваць цукар і іншыя вугляводы) прысутнічае ў залішняй колькасці. Інсулінавы шок выкарыстоўваецца псіхіятрамі як адна з форм шокавай тэрапіі ў “лячэнні” душэўных хваробаў.

Раздзел пяты

Вяртанне, файл-клерк¹ і трак часу

Існуе метад “думаць”, пра існаванне якога чалавек не ведаў.

Калі вы хочаце паглядзець на ілюстрацыю гэтага, спытайце маленькую дзяўчынку, ці хоча яна паездзіць на санках па памяці. Яна будзе намагацца ўспомніць апошні раз, калі яна ездзіла на санках. Магчыма, яна нахмурыцца і наморшчыць бровы. А зараз скажыце ёй, каб яна *вярнулася* ў апошні момант, калі яна ездзіла на санках. Калі яе ўгаварыць, яна раптам атрымае поўную карціну таго, што з ёю адбывалася, і, калі яна не моцна абераваная, зможа расказаць вам пра снег, што залятае ёй за каўнер, і г.д. Яна там, у мінулым, яна ездзіць на санках, плавае ці робіць нешта яшчэ, згодна вашага выбару.

Чалавек, калі ён аб гэтым думаў (калі ўвогуле думаў аб гэтым), пэўна, блытаў гэта з уяўленнем. Але гэта не ўяўленне. Кожнага, калі ён толькі не сапраўды вельмі сур’ёзна абераваны, можна “адправіць назад”, у здарэнне мінулага. Для першапачатковых тэстаў трэба выкарыстоўваць нядаўнія і прыемныя здарэнні.

Гэта не *памяць* у такім сэнсе, у якім чалавек “успамінае нешта”. Гэта вяртанне. Успамінанне – гэта намнога больш складаны працэс, чым вяртанне. Калі казаць пра згубленыя рэчах, пра змест прачытанага ці сказанага, дык з’яўляецца загадкаю, навошта людзі займаюцца тым, што імкнуцца ўспомніць нейкае канкрэтнае ці складанае дадзенае, калі яны могуць вярнуцца. *Успамінанне*,

1. Файл-клерк: слова з жаргону дыянетычных одыгараў, што азначае механізм розуму, які дзейнічае як наглядчык за інфармацыяй. Одыгары могуць атрымліваць мамэнтальныя адказы непасрэдна ад файл-клерка ў якасці дапамогі таму, каб увайсці ў кантакт з інцыдэнтамі. Файл-клерку можна даць тэхнічную назву “адзінкі нагляду за банкам”, але гэтая фраза занадта ўжо нязграбная.

канешне, адыгрывае вельмі пэўную ролю і ўяўляе сабою аўтаматычны працэс, які забяспечвае “Я” бясконцым патокам высноў і інфармацыі. Але калі чалавеку патрэбны вельмі дакладны, канкрэтны кавалачак інфармацыі, ці калі ён хоча пацешыцца былым здавальненнем, вяртанне падыходзіць больш.

Гіпнатызёр, з дапамогаю вялікай колькасці мумба-юмба² і пасаў рукамі, атрымлівае тое, што ён называе “рэгрэсія”. Гэта вельмі складаная справа, якая патрабуе таго, каб быць загіпнатызаваным. Даволі верна тое, што рэгрэсія мае каштоўнасць для даследаванняў: з дапамогаю гіпнозу яна абыходзіць закупоркі, якія іншым чынам абысці нялёгка. І рэгрэсія саслужыла Дыянетыцы добрую службу, калі аўтар правяраў сваю інфармацыю аб банках памяці. Але, відавочна, нікому не прыходзіла ў галаву, што рэгрэсія – гэта штучнае выкарыстанне натуральнага працэсу.

Несумненна, некаторыя людзі выкарыстоўваюць вяртанне для нейкай часткі працы свайго розуму, і гэтыя людзі, магчыма, думаюць, што “кожны іншы” так дзейнічае. А гэта далёка не так. Але нават тыя, хто *вяртаецца* натуральным чынам, рэдка разумеюць, што гэта асобны працэс, які вельмі адрозніваецца ад *успамінання*.

Людзі таксама бываюць здольныя да *паўторнага перажывання*, гэта больш рэдкая з’ява. Калі чалавек на працягу пэўнага часу параздумвае аб нейкіх слаўных падзеях былога, ён пачне паўторна перажываць замест таго, каб проста вяртацца.

У Дыянетыцы мы маем многа спраў са “спектрамі”. Спектр адценняў – гэта намнога лепшы механізм для філасофіі, чым маятнік Арыстоцеля, што вагаўся з адной крайнасці ў іншую. У нас ёсць спектр дынамік. Мы называем іх чатырма дынамікамі, праз якія ўвасабляецца каманда “**Выжывай**”, і чатыры дынамікі з’яўляюцца на самой справе большай колькасцю адценняў, ад клетак “Я” праз “Я”, праз сям’ю і дзяцей, праз клуб, горад і краіну, праз нацыю, расу, насельніцтва паўшар’я Зямлі, да, нарэшце, усяго чалавецтва. Гэта ёсць спектр: адценні чагосьці, якія на

2. **мумба-юмба**: бессэнсоўная ці прэтэнцыёзная мова, звычайна прызначаная, каб засланіць сутнасць, заблытаць слухача ці нешта накітаваць гэтага.

самой справе з'яўляюцца адным і тым жа, але ахопліваюць усё большы і большы маштаб ці дыяпазон.

Мы таксама працуем са спектрам памяці, які шмат у чым падобны на спектр “Выжывай!” Спачатку ідзе *памяць* у яе найбольш дакладным сэнсе, у сэнсе памяці ў цяперашнім часе. Далей ідзе *памяць* аб мінулым. Далей – больш памяці аб мінулым. І такім чынам мы пераходзім у частку спектра, якую дагэтуль не заўважалі: частка “Я” вяртаецца ў мінулае, потым большая частка “Я” вяртаецца ў мінулае (у гэты момант мы маем *вяртанне*), і нарэшце, як крайні выпадак, усё “Я” знаходзіцца ў мінулым. Спачатку ідзе *ўспамінанне*. Гэта найбольш далёка ад дакладнай інфармацыі (калі толькі чалавек не клір). Далей ідзе *вяртанне*, у якім частка “Я” сапраўды знаходзіцца ў мінулым, і запісы становяцца ўспрыманнямі, якія ён адчувае на самой справе. Потым ідзе *паўторнае перажыванне*, калі чалавек настолькі глыбока ў мінулым на дадзены момант, што, калі ён уваскрашае ў памяці здарэнне маленства, то будзе рэагаваць, калі яго спалохаць, такім чынам, як калі б ён быў немаўляткам.

У сённяшнім грамадстве існуе мноства абераваных уяўленняў аб тым, як дрэнна жыць у мінулым. Яны часткова паходзяць з нежадання абераваных людзей быць твар у твар з учарашнім днём і разумець яго.

Адной з галоўных крыніц “дрэннай памяці” з’яўляецца маці. Даволі часта маці кідалася ў паніку пры думцы аб тым, што дзіця проста ўспомніць, што яна яму зрабіла, і гэтай панікі хапіла, каб даць пачатак аберацыі, распаўсюджанай, здаецца, у маштабе ўсяго чалавецтва. Стандартны кейс з замахамі на аборт амаль заўсёды мае дзяцінства, на працягу якога маці пастаянна ўпэўнівала яго, што ён не можа ўспомніць з маленства нічога. Яна не хоча, каб ён успомніў, як спрытна, хаця і беспаспяхова, яна намагалася з дапамогаю розных інструментаў зрабіць аборт. Магчыма, сама прэнатальная памяць была б проста звычайным відам памяці і ўсе людзі валодалі поўным рыколам на яе, калі б не цягнулася (о!) праз усе гэтыя тысячагоддзі хворае сумленне маці. На працягу звычайнай працы одытар будзе атрымліваць поўныя ахапкі істэрычных пярэчанняў маці супраць таго, каб яе сын ці дачка пачыналі тэрапію, бо яны могуць пра нешта даведацца.

Одытарам вядомыя выпадкі, калі маці даходзілі да поўнага нервовага зрыву ад думкі, што іх дзіця ўспомніць прэнатальныя інцыдэнты. Дарэчы, не ўсе з гэтага заснаванае на замахах на аборт. Маці маглі мець пару ці больш мужчын акрамя бацькі, аб чым той ніколі не ведаў; і даволі часта ёй лепш асудзіць сваё дзіця на хваробу, вар'яцтва ці проста нешчаслівае жыццё, чым дазволіць дзіцяці прайсці курс одытыngu, нават калі маці клянецца і божыцца, што зусім не помніць, што з яе дзіцём калісьці здаралася штосьці дрэннае. Пад час уласнай тэрапіі яна звычайна добраахвотна распавядае праўду. Вось у чым крыніца таго, што добрая памяць не заахвочваецца ў грамадстве, а памяць маленства і прэнатальная памяць не заўважаюцца, не кажучы ўжо аб здольнасці *вяртацца* ці *паўторна перажываць* нешта.

Сістэма ўказальнікаў стандартнага банка – гэта рэч, на якую нельга глядзець без здзіўлення. У банку ёсць усё, упарадкаванае па тэме, па часе, па высновах. Прысутнічаюць усе ўспрыманні.

Сістэма ўпарадкавання па часе – гэта тое, што называецца ў Дыянеціцы тракам часу. Калі частка “Я” ідзе па гэтым траку назад, гэта *вяртанне*. Ён існуе як для інфармацыі, запісанай у прытомным стане, так і для інфармацыі, запісанай у стане “непрытомнасці”. *Трак часу* ўяўляе вялікую цікавасць для одытара.

Розум – гэта добра пабудаваны камп’ютэр, і ў ім ёсць розныя абслуговыя прылады. Одытары, пазбягаючы латыні і складанасцей, называюць адну з такіх прылад *файл-клеркам*.* Гэта не вельмі пачцівая назва і, пэўна ж, назва антрапамарфічная³. Там унутры няма ніякага маленькага чалавечка з зялёным казырком. Але тое, што адбываецца, вельмі нагадвае тое, што было б, калі б такая істота сапраўды знаходзілася ў розуме.

Файл-клерк – гэта наглядчык за банкам. Ён глядзіць як за рэактыўным інграмным банкам, так і за стандартнымі банкамі. Калі одытар ці “Я” пытае яго аб нечым, ён выдае адказ одытару

*Файл-клерку можна даць тэхнічную назву “адзінкі нагляду за банкам”, але гэтая фраза занадта ўжо нязграбная. Л. Рон Хабард.

3. антрапамарфічны: той, што ўяўляе сабою антрапамарфізм, ці для якога ўласцівы антрапамарфізм (перанясенне чалавечых псіхічных уласцівасцяў на з’явы прыроды, жывёл, расліны, прадметы; увасабленне).

праз “Я”. Ён паводзіць сябе крыху прыдуркавата, калі працуе з рэактыўным інграмным банкам (заражэнне ад рэактыўнага розуму), і часам выдае каламбуры і вар’яцкія сны замест сур’ёзнай інфармацыі.

Калі одытар спытае прэкліра пра апошні выпадак, калі той хадзіў у кіно, файл-клерк выдасць назву стужкі, дату, узрост і фізічны стан чалавека, усе ўспрыманні, сюжэт стужкі, надвор’е – карацей кажучы, ён выдае ўсё, што прысутнічала ў той момант і было звязана з фільмам.

У звычайным жыцці файл-клерк забяспечвае “Я” інфармацыяй з памяці з высокай хуткасцю. Калі памяць добрая, для атрымання інфармацыі патрэбныя долі секунды. Калі файл-клерк павінен праштурхоўваць тое, што знойдзена ў памяці, праз розныя рэактыўныя закупоркі, могуць спатрэбіцца хвіліны ці дні для таго, каб інфармацыя дайшла.

Калі б у нас была вялікая вылічальная машына самай сучаснай мадэлі, яна б мела “банк памяці” з перфакарт ці чагосьці падобнага, і гэты банк павінен быў бы мець устругавы для выбару і выдачы інфармацыі, каб выдаваць дадзеныя, якія патрэбны машыне. Мозг таксама мае адно з такіх устругав – ён не мог бы без яго працаваць. Гэта наглядчык за банкам – файл-клерк.

Помніце аб гэтых дзвюх частках розуму – *траку часу і файл-клерку*, і помніце механізм вяртання. Гэтыя тры рэчы мы ўжываем, разам з рэактыўным і стандартным банкам, у дыянетычным *рэверы*.

Файл-клерк – вельмі паслужлівы хлапчына. Калі ў яго цяжкасці з тым, каб прабіцца да “Я” у абход рэактыўных закупорак і контураў, ён асабліва паслужлівы. Ён супрацоўнічае з одытарам.

Сістэма нагляду за банкам можа быць разгледжана на аснове адзінак увагі, якіх у чалавека, як можна ўмоўна дапусціць, тысяча. Такім чынам, “Я” кліра можа валодаць тысячай адзінак увагі. У абераванага чалавека “Я” валодае, верагодна, пяцідзятую адзінкамі, пяцьсот ці шэсцьсот паглынутыя рэактыўнымі інграмамі, а астатнія выкарыстоўваюцца разнастайнымі спосабамі, не прымаючы ўдзелу ў складанні таго механізма, які мы называем наглядчыкам за банкам, файл-клеркам.

Здаецца так, як быццам бы файл-клерк абераванага чалавека працуе хутчэй не з гэтым чалавекам, а з одытарам. Гэта можа падацца ашаламляльным фактам, але гэта навуковы факт. Такім чынам, файл-клерк працуе лепш за ўсё, калі ён выбірае інфармацыю з банкаў прэкліра, каб прадставіць яе одытару. Гэта праява закона афініці. Файл-клерк, што належыць “Я”, і одытар уяўляюць сабою каманду, і яны вельмі часта працуюць у цеснай гармоніі без якой-небудзь відавочнай згоды з боку аналізера прэкліра.

Вяртаньня, у выпадку абераванага чалавека, лягчэй за ўсё дасягнуць, звяртаючыся да файл-клерка, а не пацыента. Гэта можна на самой справе зрабіць з пацыентам, што знаходзіцца ў поўнай прытомнасці. Одытар запытвае яго аб інфармацыі і кажа яму, каб вярнуўся да яе. Раптам “Я” атрымлівае поўны аб’ём матэрыялу. Нешта ў розуме, такім чынам, працуе ў цеснай гармоніі з одытарам, і працуе для одытара лепш, чым для чалавека, у чьім розуме яно знаходзіцца. Гэта файл-клерк.

Мэта одытара – браць тое, што выдае файл-клерк, і ахоўваць файл-клерк ад затаплення рэактыўнай інфармацыяй. Калі інфармацыя выдадзена файл-клеркам, справа одытара – забяспечыць, каб прэклір прайшоў яе столькі разоў, колькі трэба, каб зняць з яе зарад. Механізм таго, як гэта робіцца, надзвычай просты. Каб дапамагчы справе і зрабіць так, каб увага прэкліра не адцягвалася, одытар выконвае ў кожнай сесіі стандартную працэдуру, што прыводзіць пацыента ў стан, у якім файл-клерк можа працаваць.

Пацыент сядзіць ва ўтульным крэсле з падлакотнікамі ці ляжыць на кушэтцы ў ціхім пакоі, дзе як мага менш успрыманняў адцягваюць яго ўвагу. Одытар просіць яго, каб ён глядзеў на столь. Одытар кажа: “Калі я палічу ад аднаго да сямі, вашыя вочы заплюшчацца”. Одытар потым лічыць ад аднаго да сямі і працягвае лічыць у спакойнай і прыемнай манеры, пакуль пацыент не заплюшчыць вочы. У аптымальным стане рэверы можна будзе заўважыць уздрыгванне вейкаў.

Гэта ўся стандартная працэдура. Разглядайце яе ў большай ступені як сігнал да таго, што праца пачынаецца, і як сродак засяродзіць увагу пацыента на тым, што яго хвалюе, і на одытару,

чым як штосьці іншае. *Гэта не гіпнатызм*. Гэта нешта зусім да яго непадобнае. Па-першае, пацыент усведамляе ўсё, што адбываецца вакол яго. Ён не “спіць”, і можа выйсці з гэтага стану ў любы момант, калі хоча. Ён можа рухацца, але одытар звычайна не дазваляе яму курыць, бо гэта перашкаджае яму засяродзіцца.

Одытар цвёрда ўпэўнівае пацыента, што яго не гіпнатызуюць, кажучы яму перад тым, як пачаць лічыць: “Вы будзеце ўсведамляць усё, што адбываецца. Вы зможаце ўспомніць усё, што здарыцца. Вы можаце самі сябе кантраляваць. Калі вам не спадабаецца тое, што адбываецца, вы можаце адразу ж выйсці з гэтага. А зараз адзін, два, тры, чатыры,” і г.д.

Каб забяспечыць падвойную гарантыю, бо одытар зусім не жадае гіпнатызаваць прэкліра, нават выпадкова, ён усталёўвае *адмену*. Гэта надзвычай важны крок, і яго нельга прапусіць, нават калі вы, магчыма, цалкам упэўнены, што ён ніякім чынам не знаходзіцца пад уплывам вашых слоў. Одытар можа ненаўмысна ўжыць рэстымулятыўныя словы, якія ўключаць інграму: ён можа, асабліва калі навічок у Дыянетыцы, ужыць фразу, што з’яўляецца холдэрам⁴ ці дэнаерам⁵, кажучы прэкліру, каб ён “заставаўся тут”, калі ён вернуты па траку, ці кажучы яму (найгоршае з усяго) “забыць пра гэта”, што з’яўляецца фразою з класа механізмаў фаргетэра⁶, найбольш магутнага па аберацыйнаму ўздзеянню, бо ён цалкам адмаўляе аналізеру ў інфармацыі. Адмена жыццёва важная для прадухілення такіх здарэнняў. Гэта пагадненне з пацыентам аб тым, што ўсё, што гаворыць одытар, не будзе

4. холдэр: (ад англ. “to hold” – трымаць) любая інграмная каманда, якая прымушае чалавека заставацца ў інграме, свядома ці несвядома. Холдэры – гэта такія фразы, як “Заставайся тут”, “Пасядзі тут і падумай аб гэтым”, “Вярнісі і сядзь”, “Я не магу ісці”, “Я не павінен ісці”, і г.д.

5. дэнаер: (ад англ. “to deny” – адмаўляць) від каманды, якая, зразумелая літаральна, азначае, што інграмы не існуюць. “Я не тут”, “Гэта ні да чаго не вядзе”, “Я не павінен гаварыць пра гэта”, “Я не магу ўспомніць”, і г.д. Каманда, якая прымушае прэкліра адчуваць, што ніякага інцыдэнту няма.

6. механізм фаргетэра: (ад англ. “to forget” – забываць) фразы накшталт “Выкінь гэта з галавы”, “Калі я ўспомню пра гэта, я звяр’яцею”, “Не магу ўспомніць”, і нават простае “Я не ведаю”, таксама як і галоўная з гэтага сямейства фраз, “Забудзь пра гэта!” Любая інграмная каманда, якая прымушае чалавека лічыць, што ён не можа ўспомніць.

разумецца пацыентам літаральна і не будзе выкарыстоўвацца ім любым чынам. Яна ўсталёўваецца адразу пасля ўвядзення прэкліра ў рэверы. Фармулюецца адмена прыблізна ў такіх словах: “У будучым, калі я скажу слова “адмяняю”, усё, што я сказаў вам, пакуль вы знаходзіліся ў тэрапеўтычнай сесіі, будзе адменена і не будзе мець на вас ніякага ўздзеяння. Любое ўнушэнне, якое я вам зрабіў, страціць сілу, калі я скажу слова “адмяняю”. Вам гэта зразумела?”

Потым слова “адмяняю” гаворыцца пацыенту непасрэдна перад тым, як яму дазваляць расплюшчыць вочы ў канцы сесіі. Яго не тлумачаць дадаткова. Выкарыстоўваецца адзінае слова.

Адмена мае жыццёвую важнасць. Яна прадухіляе выпадковае станоўчае ўнушэнне. Пацыент можа быць унушальным ці нават знаходзіцца ў пастаянным лёгкім гіпнатычным трансэ (многія людзі жывуць у такім трансэ). Інграма на самой справе – гэта гіпнатычнае ўнушэнне. Можна сказаць, што мэта тэрапіі – абудзіць чалавека ў кожны перыяд ягонага жыцця, калі ён сілаю быў прыведзены ў “непрытомнасць”. Дыянетыка абуджае людзей. Гэта не гіпнатызм, які наганяе на людзей сон. Дыянетычная тэрапія абуджае іх. Гіпнатызм наганяе на іх сон. Ці можна знайсці больш супрацьлеглыя рэчы? Дыянетычная тэрапія выдаляе інграмы. Гіпнатызм усталёўвае інграмы. Больш таго, Дыянетыка – гэта навука, арганізаваная сістэма ведаў, а гіпнатызм – інструмент і майстэрства, і ён з’яўляецца настолькі непрадказальнай пераменнай велічынёй, што чалавек, хаця і ўжываў яго, падазраваў на працягу стагоддзяў, што ён небяспечны.*

Одытар непазбежна будзе мець справу з кейсамі, якія ўпадуць у гіпнатычны сон, нягледзячы на ўсё тое, што ён будзе рабіць, каб прадухіліць гэта. Такія кейсы маюць інграмы, якія прымушаюць іх рабіць гэтак, таксама ж як іншыя маюць інграмы, што прымушаюць іх заставацца ў прытомнасці. Таму одытар не згадвае ні слова “спаць”, ні слова “абудзіцца”. Ён працуе са сваімі кейсамі на тым узроўні ўсведамлення імі саміх сябе, дзе яны апынуліся. Пацыенты будуць прасіць, каб ім далі наркотыкі ці ўвялі ў транс. Няхай сабе прасяць! Рэверы ў рэшце рэшт

* Яшчэ адно адрозненне паміж гіпнозам і Дыянетыкай у тым, што пацыент можа быць вернуты зусім без ніякага лічэння.– Л. Рон Хабард

прыводзіць да стану клір, а наркотыкі ці гіпноз вядуць да залежнасці ад одытара і да многіх іншых непажаданых рэчаў. У амнэзійным трансe на кейс патрабуецца больш часу, чым у рэверы. Дасягненні ў рэверы пэўныя. Пацыенту становіцца ўсё лепей і лепей. Калі замест рэверы ўжываецца амнэзійны транс ці гіпноз, нягледзячы на тое, як лёгка, здаецца, атрымаць дадзеныя, такія кейсы на працягу працы з імі звычайна адчуваюць мала палёгкі да таго часу, пакуль праца амаль не скончана; тады пацыенту, якому доўга было непрыемна, раптам становіцца добра. Гіпнатызм нясе з сабою небяспеку перанясення⁷, неверагодную адказнасць гіпнатызёра і іншы непатрэбны груз, без якога Дыянетыка за час доўгай практыкі абышлася. Гіпнатызм быў выкарыстаны ў даследаваннях, а потым ад яго адмовіліся.

Такім чынам, усталёўвайце адмену кожны раз. Ніколі не забывайце яе ўсталяваць – у кожнай сесіі. Пацыент можа быць схільным да трансу, гэтага мы не жадаем, але не заўсёды можам гэта прадухіліць. Проста ўсталойце адмену на пачатку сесіі, а потым, калі вяртаеце пацыента ў цяперашні час, выкарыстайце слова “адмяняю”.

Гэта паўторны пераказ усёй стандартнай працэдуры.

Одытар: Плядзіце ў столь. Калі я палічу ад аднаго да сямі, вашыя вочы заплюшчацца. Вы будзеце ўсведамляць усё, што адбываецца. Вы зможаце ўспомніць усё, што тут адбываецца. Калі вам не спадабаецца тое, у што вы трапілі, вы можаце адразу ж выйсці з гэтага, што б гэта ні было. Добра (павольна, заспакаяльным тонам): адзін, два, тры, чатыры, пяць, шэсць, сем.* Адзін, два, тры, чатыры, пяць, шэсць, сем. Адзін, два, тры (вочы пацыента заплюшчваюцца і павекі падрыгваюць), чатыры, пяць, шэсць, сем. (Одытар робіць паўзу; усталёўвае адмену.) Добра, давайце вернемся да вашага пятага дня нараджэння... (працэдура працягваецца, пакуль одытар не папрацаваў з пацыентам

7. перанясенне: (псіхааналіз) працэс, у якім і пры дапамозе якога пачуцці, думкі і пажаданні чалавека пераносяцца ад аднаго чалавека да іншага; асабліва ў псіхааналізе, калі гэты працэс накіраваны на псіхааналітыка.

* Калі пацыент супраць лічбаў, ужывайце літары алфавіта. Магчыма, яму лічылі пад час нейкай хірургічнай аперацыі ў мінулым, і таму лічбы прымушаюць яго нервавацца. – Л. Рон Хабард.

дастаткова на гэты перыяд). Вяртайцеся ў цяперашні час. Вы ў цяперашнім часе? (Так.) (Ужываецца слова-адмена.) Калі я палічу ад пяці да аднаго і пстрыкну пальцамі, вы будзеце адчуваць сябе бадзёра. Пяць, чатыры, тры, два, адзін. (*Пстрык!*)

Як можна бачыць з гэтага прыкладу, калі праца на гэты дзень скончана, прэкліра, які, магчыма, на дзве гадзіны быў вернуты ў сваё мінулае, трэба прывесці назад у цяперашні час і ўспудзіць з дапамогаю пстрыкання пальцамі, каб узнавіць яго ўсведамленне пра ўласны ўзрост і стан. Часам ён не можа лёгка вярнуцца ў цяперашні час, але ёсць хуткі спосаб гэта выправіць (аб ім мы раскажам пазней), таму одытар павінен заўсёды пераконвацца, што пацыент сапраўды адчувае сябе ў цяперашнім часе.

Гэта рэверы. Гэта ўсё, што трэба ведаць чалавеку пра яго сапраўдную механіку. Вопыт навучыць яго шмат чаму. Але вось фундаментальныя працэсы:

1. Упэўніце пацыента, што ён будзе ўсведамляць усё, што адбываецца.
2. Лічыце, пакуль ён не заплюшчыць вочы.
3. Усталойце адмену.
4. Вярніце яго ў перыяд з мінулага.
5. Працуйце з файл-клеркам для атрымання дадзеных.
6. Скараціце ўсе інграмы, з якімі ўвойдзеце ў кантакт, каб не засталася зараду.
7. Прывядзіце пацыента ў цяперашні час.
8. Пераканайцеся, што ён у цяперашнім часе.
9. Скажыце яму слова-адмену.
10. Аднавіце поўнае ўсведамленне ім свайго наваколя.

Трак часу пацыента на найніжэйшым узроўні адзінак увагі заўсёды ў выдатным стане. На яго можна спадзявацца ў тым сэнсе, што можна дабрацца да любога дня і гадзіны з жыцця пацыента і атрымаць адтуль поўную інфармацыю. На больш высокіх

узроўнях усведамлення трак часу можа быць у вельмі кепскім стане. Інграмныя контуры рэактыўнага розуму паўстаюць паміж гэтымі ніжэйшымі ўзроўнямі – якраз насупраць банкаў – і вышэйшымі ўзроўнямі, якія ўтрымліваюць “Я”. Ніжэйшыя ўзроўні ўтрымліваюць толькі цень ад сілы “Я” і аказваюцца іншым “Я” у кейсе мультывэйланснай асобы.

Вы можаце намаляваць гэта на аркушы паперы, і будзе карысна, калі вы гэта зробіце. Намалюйце высокі прамавугольнік (стандартныя банкі) з левага боку старонкі. Намалюйце паўтузіна кружкоў побач з правым бокам гэтага прамавугольніка – гэта будзе файл-клерк, адзінкі нагляду за банкам. Цяпер намалюйце каля цэнтра аркуша вялікі прамавугольнік і зачарніце яго. Гэта раён рэактыўных інграмных контураў. Гэта не рэактыўны банк. Гэта шаблон контураў з рэактыўнага інграмнага банка, што пазычае частку аналайзера для вырабу дэманаў, галасавога мыслення і г.д. Цяпер з правага боку старонкі намалюйце чысты прамавугольнік. Гэта частка аналайзера, што з’яўляецца “свядомасцю” і “Я”.

Уся задача тэрапіі ў тым, каб выдаліць контуры рэактыўнага інграмнага банка – гэты чорны прамавугольнік, – зрабіўшы так, каб ад стандартнага банка на левым баку да часткі аналайзера на правым баку усё стала аналайзерам. Гэта нельга зрабіць з дапамогаю нажа, як дапускалі некаторыя людзі, ацэньваючы сітуацыю на падставе сваіх уласных інграм. Справа ў тым, што гэтая чорная зона, якую вы намалявалі, уся з’яўляецца аналайзерам, які інграмы зрабілі нікчэмным, і калі тэрапія будзе завершана, яна будзе цалкам даступная для мыслення. Гэта падвышае каэфіцыент інтэлекту (IQ) у наймавернай ступені.

Зараз уявіце сабе, што ў ніжняй частцы вашага малюнка знаходзіцца зачацце, а ў верхняй – цяперашні час. Калі ісці ўгару ці ўніз па вертыкалі, гэты маршрут будзе супадаць з тракам часу. На гэтай дыяграме можна ўявіць сабе, што цяперашні час проста ўздымаецца ўсё вышэй і вышэй, далей і далей ад зачацця, па аналогіі з тым, калі б да будынка зверху прыбудоўвалі новыя і новыя паверхі. Каб “Я” магло атрымаць інфармацыю са стандартных банкаў на левым баку, “Я” павінна прабіцца праз гэты чорны прамавугольнік, контуры рэактыўнага банка. У

вялікай ступені “Я” спраўляецца з тым, каб атрымаць інфармацыю ў абход гэтай чорнай зоны. Але ў значна большай ступені яму гэта не ўдаецца.

Зараз уявіце сабе, што мы правялі вертыкальную лінію з правага боку малюнка. Гэтая лінія ёсць “усведамленне”. Уявіце, што яна можа рухацца ў левы бок, застаючыся вертыкальнай. Па меру руху лініі налева мы атрымліваем больш і больш глыбокі “транс”. Калі лінія ўваходзіць у зону рэактыўнага розуму, настае гіпнатычны транс. Калі яна заходзіць яшчэ далей улева, у кружкі, якія мы завём “файл-клерк”, настае амнэзійны транс, як называюць яго ў гіпнатызме. Такім чынам, размяшчэнне лініі паказвае нам “глыбіню трансу”. Мы жадаем працаваць справа ад рэактыўнага банка, як мага бліжэй да поўнай прытомнасці, так што мы можам трымаць “Я” у кантакце з яго наваколлем, і не даць прасачыцца непажаданым дадзеным, што можа прымусіць пацыента хранічна адчуваць сябе не лепшым чынам. Калі пацыент імгненна, у момант, калі вы лічыце ад аднаго да сямі, правальваецца з правага боку ўлева да самага канца, так, што кружкі, адзінкі ўвагі файл-клерка, з’яўляюцца ў полі зроку, значыць, пацыент схільны падавацца гіпнозу. Ён можа не ведаць, калі абуджаецца, аб тым, што адбылося, бо ягонае “Я” было за межамі кантакту. Працуйце з ім там, дзе ён ёсць, таму што ён будзе мець поўны сонік і г.д., але будзьце вельмі, вельмі ўважлівыя да таго, каб працаваць з ім у вельмі раннім прэнатальным раёне. Ён, магчыма, не будзе здольны ўспомніць тое, што адбылося, і позняя інграма (якая, калі яе закрануць, не скароціцца) можа ў поўнай моцы ўздзейнічаць на “Я”, калі пацыент апамятаецца. Больш таго, вы выпадкова можаце даць яму ўнушэнне. Аддавайце перавагу таму, каб працаваць далёка справа ад рэактыўнага банка.

Па сваіх імкненнях тыя адзінкі ўвагі, якія мы называем “файл-клерк”, маюць характарыстыкі, падобныя да характарыстык зыходнага індывідуўма, тых, якія ён мае, калі становіцца клірам. Такім чынам, у выпадку любога пацыента можна дабрацца да *базавай асобы*, таму што існуе яе ўзор. Але одытар павінен быць задаволены тым, што ведае аб яе прысутнасці; па меры таго як кліраванне рушыць наперад, ён пабачыць больш і больш ад гэтай

базавай асобы. Чалавек застаецца сабою, ягоная асоба не змяняецца, яна проста становіцца такой, якой ён хацеў яе бачыць заўсёды у найлепшыя свае моманты.

Адзінкі побач са стандартнымі банкамі можна лічыць файл-клеркам. Але файл-клерк мае ў сваім распараджэнні не толькі стандартны банк. Ён мае таксама суцэльны інграмны банк, з якога можа выдаваць інфармацыю.

Трак часу для прэкліра мае некалькі аспектаў. На самой справе там няма ніякага траку, ніякай “каляі”, акрамя часу, а час нябачны. Але свядомасць, “Я” можа вяртацца па ім. Трак заўсёды існуе, працягнуты. Аднак абераваная ідэя аб ім пастаянна ўзнікаюць у пацыента зноў і зноў. Трак можа апынуцца цалкам скамечаным. Ён можа быць вельмі доўгім. Можа быць так, што чалавек увогуле будзе няздольны трапіць на яго (вось шызафрэнк – ён *па-за* сваім тракам часу). Але ён ёсць. Гэта сістэма ўпарадкавання па *часе*, і “Я” можна вярнуць назад у *часе*, проста папрасіўшы яго гэта зрабіць. Калі чалавек не робіць гэтага, ён засеў у цяперашнім *часе* ці ў інграме, што лёгка вырашыць. І гэтак далей.

Зараз давайце разгледзім інграмны банк. Ён быў прадстаўлены як чорны прамавугольнік ў вышэй згаданым эскізе. Давайце цяпер крыху зменім малюнак і намалюем усё гэта зноў, пераўтварыўшы прамавугольнікі ў трохвугольнікі з агульнай вяршыняй, якая знаходзіцца знізу, але пакінуўшы ўсё астатняе як было – стандартныя банкі, аналайзер (свядомасць) і “Я”. Гэта зараз з’яўляецца дзейнай мадэллю, аналогіяй таго, з чым одытар намагаецца ўвайсці ў кантакт. Справа выглядае так, як калі б сам інграмны банк існаваў у гэтым чорным трохвугольніку. На самой справе яго там няма, там ёсць толькі яго контуры, але ўсё, што нам патрэбна сабе ўявіць – гэта тое, што ён там ёсць. Значыцца, наша мадэль мае вузкае месца ў самым нізе. “Я” і файл-клерк могуць тут сустрэцца. Гэта самы ніз трака часу. Гэта момант адразу ж пасля зачацця. Крыху вышэй, скажам, два з паловаю месяцы пасля зачацця, крыху цяжэй для “Я” і файл-клерка дасягнуць кантакту. Паміж імі больш рэактыўных контураў. Праз сем месяцаў пасля зачацця гэта зрабіць яшчэ цяжэй. А ва ўзросце

дваццаці гадоў гэта без методыкі Дыянетыкі для большасці кейсаў зрабіць немагчыма.

З гэтага вынікае, што одытар знойдзе мэтазгодным працаваць у прэнатальным раёне, і ў такой ранняй яго частцы, як толькі можна. Калі ён можа расчысціць час ад зачацця да нараджэння, яго задача выканана на дзевяць дзесятых. Ягонаю мэтаю з'яўляецца кліраванне ўсяго інграмнага банка.

Рэактыўны банк падобны да піраміды, якая мае даволі добрую браню паўсюль, акрамя месца якраз над пунктам зачацця, і якая пазбаўляецца сваёй брані, калі дасягнуты кантакт з гэтым пунктам. Гэта атака рэактыўнага банка, скіраваная на яго адкрыты сектар. Намаганне заключаецца ў тым, каб трапіць ў бэйсік-раён, увайсці ў кантакт з раннімі інграмамі, сцерці бэйсік-бэйсік шматразовым праходжаннем, а потым рухацца ўгару па траку, сціраючы інграмы. Гэтыя інграмы, як здаецца, знікаюць. На самой справе, як толькі яны сапраўды сцёртыя, трэба добра пашукаць, каб знайсці іх. Яны існуюць у якасці памяці ў стандартным банку, але гэтая памяць настолькі нязначная, будучы з'яднанай у адзінае цэлае ў якасці вопыту, што яна не можа абераваць. *Нічога ў стандартным банку не можа абераваць.* Абераваць можа толькі тое, што знаходзіцца ў рэактыўным банку – моманты “непрытомнасці” і тое, што запісалася на працягу іх, – і локі. Одытар, калі ён працуе, лічыць інграму сцёртаю, калі яна знікае, калі прэклір больш не мае кантакту з ніводнай яе часткай, але толькі пасля таго, як прэклір грунтоўна перажыў яе зноў, з поўнаю саматыкаю.*

Гэта перавернутая піраміда на яе верхніх узроўнях ёсць вынік. На ніжэйшых узроўнях яна – галоўная прычына аберацыі. Цэмент, які змацоўвае гэтую перавернутую піраміду – фізічны боль і балючыя эмоцыі. Увесь фізічны боль, які калі-небудзь быў

* Вы можаце звязацца з файл-клеркам з дапамогаю наркотыкаў ці гіпнозу, і скараціць інграмы. Але гэта надта спрошчанае рашэнне. У Дыянецы мы робім нешта большае за гэта – мы намагамся прывесці “Я” у кантакт з файл-клеркам, а не проста працаваць з адным файл-клеркам. Гіпнааналіз і наркасінтэз пацярпелі няўдачу таму, што яны не ведалі нічога аб інграмным банку, і таму, што яны спрабавалі (не ведаючы, што ён сабою ўяўляе) працаваць з адным толькі файл-клеркам. Жаданне пацыента, каб з ім працавалі ў амнэзійным трансце ці калі ён знаходзіцца пад уздзеяннем наркотыкаў любога тыпу – гэта імкненне пашкадаваць “Я” і скінуць усю ношу на файл-клерка. – Л. Рон Хабард

запісаны арганізмам, і ўся балючая эмоцыя з'яўляюцца часткамі гэтай перавернутаі піраміды.

Одытар перш за ўсё *разраджае* балючыя эмоцыі з позняга перыяду жыцця, паколькі яны праяўляліся ў “моманты прытомнасці”. Ён праходзіць гэтыя перыяды як сапраўдныя інграмы, пакуль іх уздзеянне на прэкліра не знікне. Потым ён спрабуе ўвайсці ў кантакт з бэйсік-бэйсік, першай інграмай. Ён скарачае ўсе інграмы, з якімі сутыкаецца на шляху да гэтай галоўнай мэты. *У кожнай сесіі ён спрабуе дасягнуць бэйсік-бэйсік, пакуль не будзе ўпэўнены, што ён яе атрымаў.*

Бэйсік-бэйсік – гэта ніжэйшы пункт. Як толькі яна дасягнутая, пачынаецца сціранне, пры якім інграма за інграмай “перажываецца зноў” з усімі саматыкамі, пакуль яны не знікнуць. Да таго, як дасягнута бэйсік-бэйсік, одытар, магчыма, павінен будзе праходзіць інграмы па дваццаць разоў, перш чым яны скароцяцца. Пазней ён можа выявіць, што яны скарачаюцца за пяць праходжанняў. Потым ён усталёўвае кантакт з бэйсік-бэйсік і сцірае яе. Калі ў пацыента ёсць сонік на гэты момант – ці ён меў яго з самага пачатку, – інграмы пачынаюць сцірацца з аднаго ці двух праходжанняў.

Файл-клерк разумны. Одытар, які не давярае здольнасцям гэтых адзінак увагі, заблытае кейс без неабходнасці і падоўжыць працу над ім. Файл-клерк можа выдаваць інцыдэнты *на фразях, на саматыцы, на часе*. Што б ён ні выдаваў, гэта звычайна скароціцца пры паўторных праходжаннях. *Працуючы* з файл-клеркам, а не намагаючыся ім *камандаваць*, одытар убачыць, як кейс увесь час паляпшаецца, пакуль чалавек не стане рэлізам ці клірам. Адзіныя моманты, калі одытар не бярэ гэта да ўвагі – гэта калі ён ужывае сістэму рэпітэра, якая будзе апісана далей.

У нас ёсць “Я” ў *рэверы*, мы *вяртаем* яго да перыяду з ягонага жыцця па *траку часу, файл-клерк* выдае інцыдэнты, якія прэклір перажывае зноў; одытар робіць так, каб прэклір паўтараў інграму, пакуль яна не аблегчыцца ці не “знікне”* (усе інграмы нарэшце знікнуць пасля таго, як бэйсік-бэйсік сцёртая); одытар гаворыць

* *Словы знікла ці сцёртая, калі прымяняюцца да інграмы, з якой працуюць, азначаюць, што інграма знікла з інграмнага банка. Яе нельга знайсці пазней, акрамя як з дапамогаю пошуку ў стандартнай памяці.* – Л. Рон Хабард

прэкліру, каб ён перажываў зноў усё новае, што прапануе файл-клерк, нават калі ён выдае гэта на працягу паўторнага праходжання. Гэта рэзюмэ таго, як працуюць у Дыянетыцы. Існуюць, у дадатак да гэтага, тэхніка рэпітэра і некалькі прыёмаў для скарачэння шляху. Гэта тэрапія. Тлумачэнні неабходныя, канешне, і вы іх знойдзеце на наступных старонках, на якіх одытару даецца ўся патрэбная інфармацыя. Але гэта завершанае апісанне дыянетычнай тэрапіі.

Раздзел шосты

Законы вяртання

Інграма падобная да жывой істоты, што абараняе сябе разнастайнымі спосабамі (хаця яна і не з'яўляецца жывой істотай). Абсалютна любыя фразы ў ёй могуць лічыцца камандамі. Гэтыя каманды ўздзейнічаюць на аналітычны розум такім чынам, каб прымусіць яго паводзіць сябе дзіўным чынам.

Дыянетычная тэрапія паралельная метадам мыслення і самому мысленню. Усё, што дзейнічае супраць Дыянетыкі і одытара, заўсёды і без выключэння дзейнічае такім жа чынам і ў адносінах да аналітычнага розуму пацыента. І наадварот, праблемы мыслення пацыента ў ягонай звычайнай дзейнасці – гэта праблемы одытара ў тэрапіі.

Большасць каманд, якія ўтрымліваюцца ў інграмах, ніякім чынам нельга пралічыць, таму што яны супярэчлівыя ці патрабуюць неразумных дзеянняў. Менавіта немагчымасць пралічыць іх і сумясціць іх з мысленнем і існаваннем і робіць пацыента абераваным.

Давайце возьмем для прыкладу інграму, што адбылася ў выніку забору ў маці. Яна тужыцца, гэта выклікае сцісканне, што вядзе да “непрытомнасці” ненароджанага дзіцяці. Акрамя таго, калі яна па звычцы размаўляе сама з сабою, як робіць незлічоная колькасць абераваных жанчын, яна можа сказаць: “О, гэта пекла. Мяне ўсю сціснула ўнутры. Так заклала, што я думаць не магу. Гэта надта жудасна, каб гэта вынесці”.

Гэта можа адбывацца ў бэйсік-раёне. Механізм сну ў розуме (які думае пераважна ў каламбурах, насуперак меркаванню сімвалістаў) можа прынесці сон пра пякельны агонь, як толькі прэклір набліжаецца да гэтай інграмы. Прэклір можа быць упэўнены, што ён трапіць у агонь, калі пойдзе па свайму траку часу да гэтай інграмы. Акрамя таго, ён можа думаць, што яго трак

часу ўвесь сціснуты. Гэта будзе азначаць, магчыма, што ўсе інцыдэнты знаходзяцца на ім у адным месцы. Гэта ўсё, што можна сказаць наконт “гэта пекла” і “ўсю сціснула знутры”. Зараз паглядзім на тое, што здараецца з “Так заклала, што я думаць не магу”. Прэклір хлюпае носам, бо ён думае, што гэта азначае насмарк. А што да “Гэта надта жудасна, каб гэта вынесці”, яго напаўняе эмоцыя жаху пры думцы пра тое, каб дакрануцца да інграмы, бо гэтая каманда падказвае: гэта занадта балюча, каб гэта вынесці. Акрамя таго, паколькі інграмы дзейнічаюць літаральна, ён можа думаць, што ён надта жудасны, каб яго *выношваць*.¹

Эмацыянальная рэакцыя на пекла, якая ўтрымліваецца недзе ў іншым месцы на траку – у нейкай іншай інграме, – можа сцвярджаць, што “ісці да пекла” азначае гучнае рыданне. Таму ён не “хоча” праходзіць зноў гэтую інграму. Больш таго, ён прыходзіць у жах ад яе, бо гэта “надта жудасна, каб гэта вынесці”. Тое, што маці толькі абмяркоўвала са сваім двухвэйлансным “Я” неабходнасць прымаць слабіцельнае, ніколі не ўводзіцца ў разлікі, *бо рэактыўны розум не разважае, ён думае тоеснасцямі, імкнучыся камандаваць аналітычным розумам*.

У інграме роўна столькі інфармацыі, колькі ў ёй ёсць, і аналітычная рэакцыя на гэту бязмозгую “істоту” абсалютна літаральная.

Давайце паглядзім на іншы прыклад інграмы. Гэта палавы акт. Ён утрымлівае ў якасці саматыкі пераменны ціск. Гэта не балюча – і, дарэчы, няважна, наколькі балючымі гэтыя інграмы могуць быць у цяперашнім часе, калі яны рэстимуляваныя, няважна, наколькі яны магутныя; калі з імі адбываецца сапраўдны кантакт, боль ад іх паўторнага перажывання вельмі невялікі, незалежна ад таго, які ён быў у момант атрымання інграмы. Такім чынам, гэта трасенне, што адчувае ненароджанае дзіця, толькі і ўсяго. Але інграма *кажа*: “О, дарагі, я баюся, што ты скончыш у мяне. Я проста памру, калі ты скончыш у мяне. О, калі ласка, не канчай у мяне!”

1. На англійскай мове фраза маці “It is too terrible to be born” можа азначаць і “Гэта надта жудасна, каб гэта вынесці”, і “Яно (дзіця) надта жудаснае, каб яго нараджаць”. (Заўвага перакладчыка)

Што робіць з гэтым аналітычны розум? Думае пра палавы акт? Хвалюецца пра магчымасць цяжарнасці? Не, ні ў якім разе. Інграма, якая б прымусіла чалавека думаць пра палавы акт, казала б: “Думай пра палавы акт!”, а інграма, што ўтрымлівала б хваляванні пра цяжарнасць, казала б: “Я хвалююся, што можа адбыцца цяжарнасць”. Боль у гэтым інцыдэнце невялікі, але канкрэтна гаворыцца пра тое, што ў інграму нельга ўваходзіць². “Не канчай (=уваходзь) у мяне!” Ён памрэ, калі ўвойдзе, ці не так? Там так і сказана. І пацыент блукае па траку, пакуль одытар не выкарыстае тэхніку рэпітэру (пра якую будзе размова далей).

Як наконт іншага тыпу інграмы? Дапусцім, наш бедны пацыент быў настолькі нешчаслівым, што атрымаў ярлык Малодшага³. Дапусцім, яго завуць Ральфам, і яго бацька – таксама Ральф. (Будзьце асцярожныя з гэтымі кейсамі Малодшых, яны часам незвычайна складаныя.) Маці мае ціхую інтрыжку дзесьці з Джымам (паглядзіце справаздачу Кінсі⁴, калі ў вас сумненні). Саматыка гэтага палавога акту не больш балючая, чым калі б на вас асцярожна селі, але пацыент мае з ёю велізарныя цяжкасці. Маці: “О, мілы, ты такі цудоўны. Я хачу, каб Ральф быў больш падобны да цябе, але ён не такі. Ён, здаецца, проста зусім няздольны ўзбудзіць дзяўчыну”. Палюбоўнік: “О, Ральф не такі ўжо і дрэнны. Мне ён падабаецца”. Маці: “Ты не ведаеш, які ён горды. Калі б Ральф даведаўся пра гэта, гэта б яго забіла. Ён бы проста памёр, я ведаю”. Палюбоўнік: “Не хвалюйся, Ральф ніколі не пачуе”.

Гэтая маленькая жамчужына з ліку інграм больш распаўсюджаная, чым можа ўявіць сабе чалавек да таго, як ён пачне глядзець

2. Англійскае “come” можа азначаць, акрамя “кончыць, эякуляваць”, яшчэ і проста “увайсці, прыйсці”. (Заўвага перакладчыка)

3. У англамоўных краінах, калі бацьку і сына завуць аднолькава (напрыклад, Джон Сміт), каб адрозніць іх, да імені сына даволі часта дадаюць “малодшы”: Джон Сміт-малодшы. (Заўвага перакладчыка.)

4. **Кінсі:** Альфрэд Чарльз Кінсі (1894 – 1956), амерыканскі вучоны, які даследаваў сексуальныя паводзіны мужчын і жанчын. У 1947 і 1948 гадах ён апублікаваў кнігі з вынікамі гэтых даследаванняў: “Сексуальныя паводзіны мужчын” і “Сексуальныя паводзіны жанчын”, шырока вядомыя як “Справаздачы Кінсі”. Гэтыя кнігі абверглі тагачасныя ўяўленні пра прыроду сексуальных практык амерыканцаў і распаўсюджанасць таго ці іншага віду сексуальных адносін.

на маці вачыма зародка. Гэта не будзе пралічвацца ў аналайзеры як інфармацыя. Такім чынам, гэта хваляванне (хваляванне – гэта супярэчлівыя інграмныя каманды, якія нельга пралічыць). Ральф-Малодшы знаходзіць, што ён вельмі нясмелы сексуальна. Гэта аберацыйны шаблон. Набліжаючыся да яго ў тэрапіі, мы бачым разлік на спачуванне ў адносінах да палюбоўніка маці. У рэшце рэшт, ён сказаў, што Ральф не такі ўжо і дрэнны, што Ральф яму падабаецца. Што ж, для рэактыўнага розуму адзіны Ральф, які ёсць – гэта Малодшы. Гэта перашкаджае нашаму пацыенту наблізіцца да інграмы, паколькі ён думае, што страціць сябра, калі дакранецца да яе. Больш таго, што да аберацый, Малодшы заўсёды хваляваўся пра гордасць людзей. Як толькі мы дакранаемся да гэтага ў тэрапіі, ён рэзка кідаецца прэч адтуль. У рэшце рэшт, калі ён даведаўся б пра гэта, гэта “забіла б яго на месцы”. І тут ёсць яшчэ адно – перакрыццё соніка. Там сказана, што Ральф ніколі не пачуе. Гэтая інграма – выжывальны матэрыял. Гэта тое, ў што клеткі вераць. Таму Ральф ніколі не чуе ў *рыколе*. У кейсе знойдуцца і яшчэ перакрыцці соніка. Маці – распусніца, а гэта звычайна азначае заблакіраваную другую дынаміку. Заблакіраваная другая дынаміка часта азначае, што яна не любіць дзяцей. Карацей кажучы, гэта быў бы кейс з замахамі на аборт, дзе ў Малодшым пракалолі столькі дзірак, што хапіла б на некаторы час сыраробнай фабрыцы. Малодшы, зараз мужчына, можа мець падвышаны слых, таму што ён напалоханы “жыццём” наогул. Але яго сонік-рыкол роўны нулю. Гэтую інграму, такім чынам, трэба было б, прадзіраючыся праз дэманскія контуры, вылучаць як “уражанні”, якія з’яўляюцца ў розуме. Одытар, прымаючы тое, што кажа пра гэта пацыент, можа вельмі хутка здагадацца пра змест інграмы і ўзарваць яе з дапамогаю тэхнікі рэпітэру.

Цяпер возьмем кейс маці, якая, сама прыстойнасць (хаця і крыху плаксівая), знаходзіць, што яна цяжарная і ідзе да ўрача. Маці: “Я думаю, я цяжарная. Я баюся, што гэта так”. Урач лёгка тыкае ёй у живот, выклікаючы “непрытомнасць” у ненароджанага дзіцяці, якое будзе нашым прэклірам праз трыццаць гадоў. Урач: “Я так не думаю”. Маці: “Я сапраўды баюся, што гэта так.

Я ўпэўненая, што ўліпла. Я проста ведаю гэта”. Урач (поркнуў пальцам яшчэ некалькі разоў): “Што ж, цяжка сказаць так рана”.

Там так і гаворыцца, што гэты наш пацыент, мужчына, цяжарны. Калі мы паглядзім, дык пабачым у яго добры жывоцік. Выдатнае выжыванне, ці не так? А ў тэрапіі мы знаходзім, што ён баіцца таго, што ён існуе: “Я баюся, што я ёсць”⁵. І раптам ён перастае рухацца па траку. Чаму? Ён уліп. Гэта не азначае, што ён цяжарны, гэта азначае, што ён уліп. Больш таго, ён не змога расказаць змест інграмы. Чаму? Таму што “цяжка сказаць так рана”. Таму ён не гаворыць пра гэта. Мы вызваляем яго на траку з дапамогаю тэхнікі рэпітэру.

О, гэтая наша мова, якая гаворыць тое, што не маецца на ўвазе! Дайце яе ў рукі прыдуркаватага рэактыўнага розуму – які разгром ён учыніць! Усё патлумачыць літаральна! Часткаю аберацыйнага шаблону чалавека з гэтай інграмай была вялікая асцярожнасць у выказванні любога меркавання. У рэшце рэшт, было ж цяжка сказаць так рана.

Цяпер давайце разгледзім інграму ў дзяўчыны, чый бацька быў моцна абераваны. Ён ударае маці, паколькі баіцца, што маці цяжарная, а бацька заблакіраваны на дынаміках з першай па чацвёртую. Бацька: “Пайшла прэч! Пайшла прэч! Я ведаю, што ты не была мне верная. Ты і блізка не была нявінніцаю, калі я ажаніўся з табою. Мне трэба было даўно цябе забіць! Зараз ты цяжарная. Пайшла прэч!”

Дзяўчына, недзе каля пяці тыдняў ад зачачыя, “знепрытомнела” ад удара па жываце маці. Гэта для яе цяжкая інграма, бо ў ёй ёсць балючыя эмоцыі, якія яна ніколі не змога здавальняюча драматызаваць. Аберацыйны шаблон у гэтым кейсе праяўляе сябе ў істэрыках, калі мужчыны абвінавачваюць яе ў нявернасці. Яна была нявінніцай, калі выйшла замуж праз дваццаць адзін год пасля атрымання гэтай інграмы, але была ўпэўненая, што нявінніцаю не была. У яе была “дзіцячая фантазія”, што яе бацька можа яе забіць. І яна заўсёды баіцца зацяжараць, паколькі інграма сцвярджае, што яна зараз цяжарная, што азначае – заўсёды, паколькі час – гэта няспынны паток “зараз”. У тэрапіі мы

5. Англійская фраза “I am afraid I am” у кантэксце інграмы азначае “Я баюся, што гэта так”, але, успрынятая літаральна, – “Я баюся, што я ёсць”.

спрабуем падысці да гэтай інграмы. Мы вяртаем пацыентку ў бэйсік-раён і раптам чуем: яна гаворыць пра нешта, што здарылася, калі ёй было пяць гадоў. Мы вяртаем яе зноў, і зараз яна гаворыць пра нешта, што здарылася, калі ёй было дзесяць гадоў. Одытар, заўважыўшы любую рэакцыю, падобную да гэтай, ведае, што мае справу з *баўнсэрам*⁶. Баўнсэр кажа: “Пайшла прэч!”, і пацыентка ідзе прэч. Одытар распазнае, у чым праблема, ужывае тэхніку рэпітэру і скарачае ці сцірае інграму.

Аналітычны розум заўсёды і нязменна рэагуе на гэтыя інграмы, як на каманды. Ён паводзіць сябе на траку так, як гэтыя інграмы кажуць. І ён праводзіць разлікі ў дачыненні да кейса ці да жыцця такім чынам, як гэтыя інграмы дыктуюць. Вельмі карысна для здароўя мець інграмы! Сапраўднае, добрае выжыванне! Дастаткова добрае выжыванне, каб загнаць любога чалавека ў магілу.

Одытар не вельмі хвалюецца адносна фраз, якія дапамагаюць тэрапіі. Інграма, атрыманая ад бацькі, калі той збіваў маці, якая кажа: “На, вось табе, атрымай! Вось табе яшчэ! Ты павінна атрымаць сваё!” – азначае, што наш пацыент будзе, магчыма, мець схільнасць да клептаманіі⁷. (Падобныя рэчы – адзіная крыніца імпульсаў да крадзяжу, і доказам з’яўляецца тое, што, калі одытар сцірае ўсе такія інграмы ў пацыента, той больш не крадзе.) Одытар знойдзе, што пацыент з вялікай ахвотаю пераказвае гэтую інграму, паколькі яе змест прапануе яе аналітычнаму розуму.

Наўнасць цэлай разнавіднасці інграм, якія кажуць: “Вярніся сюды! Заставайся тут!” (як гэта любіць гаварыць амаль кожны бацька!) – гэта тлумачэнне таму, што пацыент на пачатку тэрапіі імгненна трапляе ў інграму. Пацыент адразу ж вяртаецца да яе ў той момант, калі яна адкрытая. Пасля паўтарэння каманда губляе эфектыўнасць. Але, пакуль гэтая інграма існавала, нескранутая, яна была цалкам здольная адправіць чалавека ў бальніцу для душэўна хворых, каб ён там ляжаў у позе плода. Кожнага з

6. баўнсэр: (ад англійскага “to bounce” – адскокваць) інграмная каманда (такая, як “Тут нельга заставацца” ці “Пайшоў прэч!”), якая пасылае прэкліра па траку ў накірунку цяперашняга часу.

7. клептаманія: некантралявальная тэндэнцыя да крадзяжу рэчаў пры адсутнасці жадання пакарыстацца імі ці атрымаць ад іх прыбытак.

душэўна хворых, хто ляжыць у бальніцы з гэтым тыпам вар'яцтва, і каму яшчэ не правялі шокавую тэрапію ці не зрабілі прэфрантальную лабатамію, можна вызваліць з такой інграмы і вярнуць у цяперашні час проста з дапамогаю тэхнікі рэпітэру. Часам гэта займае толькі паўгадзіны.

Такім чынам, падарожжы па траку і блуканне ў разліках, якія аналайзер спрабуе праводзіць пад прымусам інграм, у нечым падобныя на дзіцячую гульню, у якой гулец рухае “чалавечка” з квадраціка на квадрацік. Можна сапраўды прыдумаць гульню на аснове гэтага траку часу і інграмных каманд. Яна была б падобная да парчызі⁸. Прасуньцеся на вось столькі квадрацікаў, спыніцеся на квадраціку, дзе напісана “Пайшоў прэч!”, што азначае, што вы павінны ісці ў цяперашні час ці ў яго накірунку. Прасуньцеся на вось столькі квадрацікаў і прапусціце ход, бо на квадраціку, на якім вы зараз спыніліся, напісана: “Заставайся тут!”, і “чалавечак” застанецца, пакуль одытар не вызваліць яго з дапамогаю адпаведнай тэхнікі (але, паколькі гэтая каманда закранута тэрапіяй, яна не будзе здольная трымаць “чалавечка” доўга). Потым прасуньцеся на вось столькі квадрацікаў да таго, які кажа: “Спаць!”, і на ім “чалавечак” павінен будзе заснуць. Прасуньцеся на вось столькі квадрацікаў, пакуль не закранеце той, на якім напісана: “Ніхто не павінен даведацца”, і таму там не будзе квадраціка. Прасуньцеся на вось столькі, дойдзеце да таго, на якім напісана: “Я баюся”, і “чалавечак” на ім будзе баяцца. Перайдзіце на квадрацік, дзе напісана: “Мне трэба ісці адсюль”, таму “чалавечак” пойдзе адсюль. А зараз перайдзіце на квадрацік, на якім напісана “Мяне тут няма”, і квадраціка не будзе. І гэтак далей, і гэтак далей.

Класаў каманд, якія прычыняюць асаблівыя непрыемнасці одытару, усяго некалькі. Паколькі розум на самой справе ажыццяўляе некаторую частку мыслення, асабліва пры ўспамінанні, пры дапамозе вяртання, нават калі чалавек і не вяртаецца, то ўсе гэтыя каманды таксама перашкаджаюць працэсам мыслення ў розуме. У тэрапіі яны асабліва надакучлівыя, і з’яўляюцца аб’ектам пільнай увагі з боку одытара.

8. парчызі: гандлёвы знак для настольнай гульні, у якой рухі фішак на дошцы вызначаюцца пры дапамозе кідання кубіка.

Першы від – гэта каманды, якія *выкідаюць пацыента*. Яны паразмоўнаму называюцца баўнсерамі. Сярод іх такія, як “Прэч адсюль!”, “Ніколі больш не вяртайся!”, “Мне трэба трымацца далей”, і г.д., і г.д., у тым ліку любая камбінацыя слоў, што *літаральна* азначае выкіданне.

Другі від – каманды, што *трымаюць пацыента (холдэры)*. Сярод іх такія, як “Заставайся тут”, “Сядзь тут і падумай пра гэта”, “Вярніся і сядзь”, “Я не магу ісці”, “Мне нельга пайсці адсюль”, і г.д.

Трэці від – каманды, што *адмаўляюць існаванне інграмы (дэнаеры)*. Літаральна зразумелыя, яны азначаюць, што інграмы не існуе. “Мяне тут няма”, “Гэта ні да чаго не вядзе”, “Я не павінен гаварыць пра гэта”, “Я не магу ўспомніць” і г.д.

Чацвёрты від – каманды, што *групуюць інграмы (груперы)*⁹. Літаральна зразумелыя, яны азначаюць, што ўсе інцыдэнты знаходзяцца на траку часу ў адным месцы. “Мяне сціснула”, “Усё адбываецца адразу”, “Усё на мяне звальваецца адразу”, “Я з табою расквітаюся (=зраўняюся)¹⁰”, і г.д.

Пяты від – каманды-*місдырэктары*¹¹ *пацыента*, якія пасылаюць прэкліра не ў тым накірунку, прымушаюць яго ісці раней, калі трэба пазней, ісці пазней, калі трэба раней, і г.д. “Ты зараз не можаш вярнуцца”, “Цябе завярнула” і г.д.

Баўнсэр пасылае прэкліра ў накірунку цяперашняга часу. *Холдэр* трымае яго там, дзе ён ёсць. *Дэнаер* прымушае яго лічыць, што ніякага інцыдэнту няма. *Чацвёрты* тып каманды, *групер*, сціскае ягоны трак часу так, што ніякага траку не застаецца. *Місдырэктар* мяняе патрэбны накірунак руху на адваротны.

9. групер: разнавіднасць інграмнай каманды, якая, літаральна зразумелая, азначае, што ўсе інцыдэнты знаходзяцца на траку часу ў адным месцы. “Мяне сціснула”, “Усё адбываецца адразу”, “Усё на мяне звальваецца адразу”, “Я з табою расквітаюся (=зраўняюся)”, і г.д.

10. Англійскае “to get even” азначае “расквітацца” ці “зраўняцца” (Заўвага перакладчыка).

11. місдырэктар: любая інграмная каманда, якая прымушае пацыента рухацца па траку такім чынам ці ў тым накірунку, што супрацьлеглы ўказанням одытара ці жаданням аналітычнага розуму прэкліра.

Кантакт з любою інграмай прымушае прэкліра рэагаваць “аналітычна”. Таксама як і ў выпадку рэстымуляцыі інграмы, яе каманды ўздзейнічаюць на яго аналайзер, і, хаця аналайзер можа цвёрда верыць, што ён толькі што пралічыў гэтую рэакцыю цалкам самастойна, на самой справе ён гаворыць непасрэдна са зместу інграмы ці інграм.

Вось апісанне метада пад назваю “*тэхніка рэпітэру*”

Прэклір, па меры таго як ён вяртацца па траку, уваходзячы ў кантакт з інграмамі, трапляе ў раёны “непрытомнасці”, якія закупораны “непрытомнасцю” ці эмоцыяй. Можна чакаць, што ў самых ранніх інграмах прэклір будзе пазяхаць і пазяхаць. Прычына гэтага – не каманда “спаць”, гэта вызваляецца (як одытары кажуць, выкіпае) “непрытомнасць”. Прэклір можа на працягу двух гадзін мямліць, правальвацца ў “непрытомнасць”, выглядаць так, як быццам бы ён пад уздзеяннем наркотыкаў, засынаць без ніякай інграмнай каманды на гэтую тэму.

Часткаю інфармацыі, што ўтрымліваецца ў інграме, з’яўляецца перакрыццё аналайзера. Калі прэклір вернуты і ён усталяваў з інграмай кантакт, ён пасля гэтага адчувае аслабленне аналайзера, а гэта значыць, што ён намнога менш здольны мысліць, знаходзячыся ў гэтым раёне. Выкіпанне “непрытомнасці” – працэс, вельмі неабходны ў тэрапіі, бо гэтая “непрытомнасць” магла б быць рэстымуляваная ў штодзённым жыцці і, калі яна рэстымуляваная, прымусіла б яго розум адключыцца – толькі крыху ці ў вельмі вялікай ступені, – замаруджваючы ягонае мысленне.

“Непрытомнасць”, такім чынам, памяншае ўсведамленне прэкліра, калі б яна ні была закранутая. Ён сніць сны, ён бармоча глупствы, ён блытаецца. Яго аналайзер пранікае праз завесу, якая аддзяляла яго ад інграмы. Але ён у гэтым стане таксама вельмі падатлівы на дзеянне інграмнай каманды.

Калі одытар просіць прэкліра прайсці інграму і прагаварыць яе змест (хаця одытар ведае, што можа патрабавацца пэўная колькасць хвілін, каб “непрытомнасць” выкіпела дастаткова і пацыент мог гэта зрабіць), прэклір можа паскардзіцца: “Я зараз не магу вярнуцца”. Одытар імгненна гэта падмячае. Гэта прабіваецца інграмная каманда. Одытар не паведамляе пра гэта пацыенту;

пацыент звычайна не ведае, што ён гаворыць. Калі пасля гэтага ў пацыента па-ранейшаму цяжкасці, одытар гаворыць яму: “Скажыце: “Я зараз не магу вярнуцца”. Пацыент тады паўтарае гэта, одытар кажа яму зрабіць гэта зноў і зноў. Раптам уключаецца саматыка, і кантакт з інграмай усталяваны.

Пад час гутаркі з пацыентам одытар уважліва падмячае (але не падае выгляду, што ён гэта робіць), якія фразы пацыент выбірае і ўжывае зноў і зноў, кажучы пра свае хваробы ці пра Дыянетыку. Пасля таго, як пацыент уведзены ў рэверы, калі одытар, напрыклад, знаходзіць, што пацыент настойвае: ён “не можа нікуды пайсці”, одытар прапануе яму паўтарыць гэтую фразу.

Паўтарэнне такой фразы, зноў і зноў, зацягвае пацыента назад па траку і прыводзіць яго ў кантакт з інграмай, якая гэтую фразу ўтрымлівае. Можа здарыцца так, што гэтая інграма не аблегчыцца (перад ёю надта шмат матэрыялу), але так будзе толькі ў тым выпадку, калі тая ж самая фраза ёсць у ранейшай інграме. Таму одытар працягвае выкарыстоўваць тэхніку рэпітэру і кажа пацыенту, каб ён ішоў раней і раней за гэтай фразай. Калі ўсё ідзе належным чынам, вельмі часта бывае, што пацыент захіхікае ці расмяецца з палёгкаю. Фразу выдалілі. Інграма не сцёртая, але гэтая яе частка ўжо больш не будзе ўздзейнічаць на тэрапію.

Усё, што пацыент робіць з інграмамі, і ўсе словы, якія ён ужывае, каб апісаць гэтае дзеянне, звычайна ўтрымліваюцца ў гэтых інграмах. Тэхніка рэпітэру здымае зарад з фраз, каб да інграм можна было падступіцца.

Гэтая тэхніка, канешне, можа зрэдку прынесці пацыенту непрыемнасці, але непрыемнасці, у якія можна трапіць у Дыянетыцы, не вельмі сур’ёзныя. Інграма, рэстымуляваная ў штодзённым жыцці, можа быць (і ёсць) магутная. Забойствы, згвалтаванні і падпалы, замахі на аборт, неспяховасць у школе – кожны з абераваных аспектаў жыцця – паходзяць з гэтых інграм. Але ў дыянетычнай тэрапіі да іх падыходзяць іншым шляхам, шляхам, які ляжыць бліжэй да крыніцы інграмы. Звычайна, уздзейнічаючы на чалавека, які ні пра што не здагадваецца, інграма мае неверагодную ўладу над ягонымі рухамі і моваю, звязвае вялікую колькасць контураў у розуме, якія павінны былі ўжывацца для рацыянальнай дзейнасці, і ўвогуле ўчыняе пагром:

яе кантакты “упаяныя”, і аналайзер не можа іх адкінуць. У тэрапіі пацыента накіроўваюць да інграмы; гэтае дзеянне само па сабе пачынае адключаць нейкую частку яе “пастаяннай праводкі”. Пацыента можна ўвесці ў інграму, якая ў іншым выпадку (не тады, калі да яе наблізіліся шляхам тэрапіі), магла б скруціць яго ў позу плода і накіраваць да бліжэйшай бальніцы для душэўна хворых. На шляху тэрапіі, інакш кажучы, пры вяртанні па траку часу, самы магутны холдэр мае абмежаваную сілу. Пацыент можа трапіць у холдэр, які ў звычайным жыцці мог бы азначаць для яго псіхоз, але адзінаю яго праяваю, магчыма, будзе тое, што, пачуўшы: “Вяртайцеся ў цяперашні час”, ён проста расплюшчыць вочы, не праходзячы на самой справе па траку да цяперашняга часу. Ён не падазрае, што знаходзіцца ў холдэру, пакуль одытар, уважлівы да такіх праяваў, не выкарыстае на ім тэхніку рэпітэру.

Одытар: Вы ў цяперашнім часе?

Прэклір: Канешне.

Одытар: Як вы пачуваецеся?

Прэклір: О, у мяне крыху баліць галава.

Одытар: Заплюшчыце вочы. Зараз скажыце: “Заставайся тут”.

Прэклір: Добра. “Заставайся тут. Заставайся тут. Заставайся тут.” (Некалькі разоў)

Одытар: Вы рухаецеся?

Прэклір: Не.

Одытар: Скажыце: “Я папаўся. Я папаўся.”

Прэклір: “Я папаўся”. (Некалькі разоў)

Одытар: Вы рухаецеся па траку?

Прэклір: Не-а.

Одытар: Скажыце: “Я ў пастцы”.

Прэклір: “Я ў пастцы. Я... Вой, мая галава!”

Одытар: Працягвайце праходзіць гэта.

Прэклір: “ Я ў пастцы. Я ў пастцы. Я ў пастцы.” Вой! Становіцца горш! (Ягоная саматыка становіцца мацнейшай па меры таго, як ён набліжаецца да інграмы, што трымае яго на другім баку завесы “непрытомнасці”).

Одытар: Працягвайце гэта праходзіць.

Прэклір: “Я ў пастцы – о, Божа, я ў пастцы. Я ніколі не выберуся адсюль. Я ніколі не выберуся. Я ў пастцы!”

Одытар: Усталойце з ёй цесны кантакт. Пераканайцеся, што ў ёй больш нічога няма. (Прыём, скіраваны на тое, каб не даць прэкліру прайграваць нанова тое, што ён сам толькі што сказаў, і працягваць праходзіць інграму.)

Прэклір: У мяне галава баліць! Дазвольце мне вярнуцца ў цяперашні час!

Одытар: Прайдзіце яе зноў. (Калі прэклір вернецца ў цяперашні час з такім вялікім зарадам, ён будзе нешчаслівы, і ў інцыдэнт наступным разам, магчыма, будзе цяжка ўвайсці.)

Прэклір: “О, Божа, я ў пастцы. Я баюся, што я ў пастцы”. (З’явілася новае слова.) Я да канца сваіх дзён не выберуся адсюль. Я ў пастцы. Я ніколі не выберуся. Я ў пастцы” (ўбок) Яна плача. “О, навошта мне трэба было выходзіць за такога чалавека!”

Одытар: Як Ваша галава?

Прэклір: Баліць менш. Эй, гэта подла. Яна калоціць сябе па жываце. Гэта свінства! Каб яе чэрці ўзялі!

Одытар: Прайдзіце гэта зноў. Давайце пераканаемся, што ў ім нічога больш няма. (Той жа механізм, каб не даць прэкліру прайграваць нанова тое, што ён сказаў перад гэтым, замест таго, што ён зараз атрымлівае з інграмы. Калі ён прайграе, замест таго, каб перажываць гэта зноў, інграма не аблегчыцца.)

Прэклір: (Робіць гэта, атрымліваючы некаторыя новыя словы і некалькі гукаў, у тым ліку ўдары па яе жываце і аўтамабільны гудок (кляксон) на вуліцы.) Толькі не кажьце мне, што я павінен прайсці гэта зноў.

Одытар: Паўтарыце гэта, калі ласка.

Прэклір: Ну дык вось, гэтая дама спрабуе праламіць мне галаву і пазбавіцца мяне. Таму я скочыў, выкінуўся з улоння і адкалашмаціў яе як трэба.

Одытар: Калі ласка, прайдзіце зноў гэтую інграму.

Прэклір: (Пачынае гэта рабіць, раптам знаходзіць, што інграма, як быццам вярхоўка з пятлёю, выпрасталася і ўтрымлівае больш інфармацыі ў тым месцы, дзе была пятля.) “Мне трэба падумаць, што сказаць Гары. Ён накінецца на мяне.” (Гэта было крыніцаю ягоных жартаў – “выкінуўся з улоння,” і г.д.)

Одытар: Калі ласка, прайдзіце яе зноў. У ёй можа быць нешта яшчэ.

Прэклір: (Робіць гэта, старыя часткі яе скарачаюцца, з’яўляюцца два новыя гукі: яе крокі, і цячэнне вады. Пасля гэтага ён шчаслівы і смяецца з гэтага. Гэтая інграма *аблегчана*, таму што яна, магчыма, не знікла цалкам. Такая інграма знаходзіцца ў такім стане толькі тады, калі кантакт з ёю ўсталявалі раней, чым з бэйсік-бэйсік.)

Гэта тэхніка рэпітэру, а таксама давядзенне інграмы да рэцэсіі¹². Гэтая інграма можа з’явіцца зноў з вельмі слабым дадатковым зарадам пасля кантакту з бэйсік-бэйсік, але яна страціла ўсялякую здольнасць абераваць альбо выклікаць псіхасаматычны галаўны боль ці іншае захворванне. Аднак гэтай інграмы, пакуль яна не была закранутая тэрапіяй, было цалкам дастаткова, каб прымусіць гэтага пацыента ў дзяцінстве плакаць ад жаху кожны раз, калі ён знаходзіў, што не можа выбрацца з нейкай замкнёнай прасторы (клаўстрафобія¹³).

Тэхніка рэпітэру – гэта тая канкрэтная частка Дыянетыкі, што патрабуе кемлівасці ад одытара. Пры наяўнасці настойлівасці і цярпення любы одытар можа дасягнуць поспеху ў прымяненні іншых частак гэтай навукі з мінімумам інтэлекту. У тэхніцы

12. рэцэсія: (ад англ. “recession” – адступленне, адыход) знікненне інграмы без поўнага яе скарачэння.

13. клаўстрафобія: назойлівы страх, боязь закрытых памяшканняў.

рэпітэру ён павінен навучыцца, у мэтах тэрапіі, думаць, як інграма. І ён будзе павінен сачыць за тым, як паводзіць сябе чалавек на траку часу. І ён будзе павінен сачыць за тым, які тып рэакцыі праяўляе чалавек, і рабіць з гэтага выснову, якога тыпу каманда перашкаджае яму, калі сам чалавек не супрацоўнічае ці чагосьці не ведае.

Я гэта кажу не для таго, каб вы падумалі, што метады рэпітэру цяжкі – гэта не так. Але здольнасць одытара яго прымяняць – вось галоўная прычына, чаму кейс займае больш часу ў аднаго одытара, чым у другога. Гэта зусім канкрэтная здольнасць. Гэта азначае кемліва гуляць у тую гульню, што згадвалася раней. Дзе прэклір засеў і праз якую каманду? Чаму прэклір раптам перастаў супрацоўнічаць? Дзе знаходзіцца эмацыянальны зарад, які стрымлівае прагрэс у кейсе? З дапамогаю тэхнікі рэпітэру одытар можа вырашыць усе гэтыя праблемы, і кемны одытар вырашае іх намнога хутчэй за някемнага.

Як гэта – думаць, як інграма? Рональд Рос, калі адкрываў, што насякомыя пераносяць мікробаў, палічыў неабходным думаць, як камар. Перад намі падобная крыніца небяспекі – інграма. Трэба навучыцца, у мэтах тэрапіі, думаць, як інграма.

Одытар не можа (і ён не павінен мець да гэтага здольнасці) глядзець у вочы пацыенту і гадаць, чаму той па серадах не есць нічога, акрамя цвятной капусты. Гэта аберацыя, і одытару не трэба гадаць пра крыніцы аберацый ці псіхасаматычных захворванняў – усе яны праявяць сябе ў свой час, і ён шмат чаго даведаецца пра іх па меры працы. Але одытар павінен умець рабіць так, каб пацыент працягваў добра рухацца па траку: ішоў у раннюю частку, бэйсік-раён, ішоў адтуль у познюю частку, каб нешта скараціць. Рашэннем праблемы на сённяшні момант з’яўляецца *тэхніка рэпітэру*. Зразумейце, што для Дыянетыкі можа развіцца цэлае асобнае майстэрства прымянення, ці многа відаў майстэрстваў прымянення, я быў бы незадаволены людзьмі, калі б такое развіццё і ўдасканаленне не адбылося. На сёння найлепшае, што створана – гэта тэхніка рэпітэру (і крытэрыі таго, што гэта найлепшае – гэта спрацоўвае нязменна ва ўсіх кейсах). Одытар павінен умець карыстацца ёю, калі ён сёння збіраецца дабівацца з кейсам якога-небудзь рэзультату. Калі гэты

одытар – ці нейкі іншы одытар – скончыць некалькі кейсаў і будзе ведаць натуру гэтай пачвары, інграмы, ён можа прапанаваць свае ўласныя ўдасканаленыя методыкі (і лепей бы яму так і зрабіць). Сапраўдны недахоп тэхнікі рэпітэру – гэта тое, што яна патрабуе кемлівасці ад одытара.

Быць кемлівым не азначае шмат гаварыць. У Дыянетыцы, калі адытуеш кагосьці, гаварыць шмат – вельмі някемліва. Сапраўды, одытары, пачынаючы працаваць з кейсамі, амаль усе да аднаго ў такім захапленні ад уласнага голасу і адчування свайго майстэрства, што небарака прэклір наўрад ці мае шанс атрымаць слова, каб нешта адказаць – а гэта ж менавіта прэкліра трэба зрабіць клірам, толькі ён мае дакладную інфармацыю, толькі ён можа ацаніць усё належным чынам.

Быць кемлівым у сэнсе тэхнікі рэпітэру азначае быць здольным вылучыць з таго, што чалавек гаворыць ці робіць, што менавіта ўтрымліваецца ў інграмах, што будзе перашкаджаць дабрацца да іх, праходзіць іх і г.д. Тэхніка рэпітэру накіраваная толькі на *дзеянне*, а не на *аберацыю*.

Вось, напрыклад, кейс, які быў настолькі “запчатаны”, што спатрэбілася трыццаць гадзін амаль няспыннага выкарыстання тэхнікі рэпітэру, каб разбурыць сцены паміж аналітычным розумам і інграмамі. *Важна ведаць, што інграма не была б інграмай, калі б прэклір мог лёгка ўвайсці з ёю ў кантакт.* Любая інграма, з якой лёгка ўвайсці ў кантакт, і ў якой няма эмацыянальнага зараду, прыблізна настолькі ж аберавальная, як шклянка газіроўкі.

Маладая дзяўчына, з сонік-рыколам, але з падвышаным слыхам і такой поўнаю разбалансіроўкаю эндакрыннай сістэмы, што яна пераўтварылася ў дваццаць два гады ў старую бабулю, атрымала семдзесят пяць гадзін тэрапіі перад тым, як увайсці ў кантакт з чымсьці ў бэйсік-раёне. Гэта амаль неверагодна, але гэта здарылася. Для пацыента, у якога перакрыты сонік і які сышоў з траку часу, семдзесят пяць гадзін працы толькі падмазалі б колы. Але гэтая дзяўчына, маючы сонік-рыкол, павінна была ўжо прайсці добры кавалак шляху да кліра, і тым не менш яе яшчэ толькі чакала сустрэча з бэйсік-бэйсік.

Кейс нарэшце быў вырашаны з дапамогаю тэхнікі рэпітэру, і толькі тэхнікі рэпітэру. У ім практычна не было холдэраў ці баўнсэраў. Проста здавалася, што ўвесь прэнатальны раён быў суцэльным пустым месцам.

Так атрымліваецца, што інграма з'яўляецца не ўспамінам з нейкім разумным сэнсам, закладзеным ў яго, а проста наборам хваляў ці запісаў нейкага іншага тыпу, што ўздзейнічае на аналітычны розум, саматычны розум, і кіруе галасавымі звязкамі, мышцамі і іншымі часткамі цела. Аналітычны розум, дзейнасць якога прыпынена інграмай у працэсе драматызацыі, каб апраўдаць тое, што, як ён бачыць, адбываецца, можа ўстаўляць ад сябе інфармацыю, для таго каб надаць гэтаму дзеянню выгляд разумнага – апраўдаць яго. Але гэта не робіць інграму свядомаю істотаю. Калі да інграмы набліжаешся ў тэрапіі ўпершыню, здаецца, што яе ўвогуле няма. Можа здарыцца так, што патрэбна будзе тры сесіі, каб праявіць гэтую інграму. Паколькі работа вядзецца з вялікай колькасцю інграм, гэта не азначае тры змарнаваныя сесіі, але гэта азначае, што “Я” пры вяртанні павінна прайсці міма інграмы некалькі разоў, каб гэтая інграма праявілася. Гэта важна ведаць. Падобна таму, як вы запытваеце ў розуму нейкае дадзенае на гэтым тыдні і не знаходзіце яго (у абераванага чалавека), запытваеце яго зноў на наступным тыдні і знаходзіце, такая ж справа і з інграмамі. Важнейшы прынцып тэрапіі – *калі вы будзеце працягваць пытаць пра інграму, вы ў рэшце рэшт яе атрымаеце*. Вяртанне ў прэнатальны раён зноў і зноў само па сабе ў рэшце рэшт праявіць ў ім інграмы, так што аналітычны розум зможа атакаваць і скараціць іх. Гэта марудны шлях. Тэхніка рэпітэру наймаверна паскарае працэс, хаця інграме па-ранейшаму патрабуецца некалькі сесій, каб праявіцца.

Кейс гэтай маладой дзяўчыны, магчыма, патрабаваў бы яшчэ пяцідзсяці ці шасцідзсяці гадзін працы, каб увайсці ў кантакт з інграмамі, калі б не была ўжытая такая тэхніка, як рэпітэр. Тэхніка рэпітэру вырашыла кейс, калі одытар заўважыў, што яна ўвесь час кажа: “Я ўпэўненая, што існуе уважлівая прычына, чаму я адчуваю сябе дрэнна ў дзяцінстве. У рэшце рэшт, мой брат згвалціў мяне, калі мне было пяць гадоў. Я ўпэўненая, што гэта ў

маім дзяцінстве, намнога пазней. Мая маці надзвычай раўнавала мяне. Я ўпэўненая, што гэта пазней.”

Гэтая паненка, як можна сабе ўявіць, вывучала ў каледжы тэорыю нейкай школы душэўнага лячэння, на думку якой, аберацыі розуму выклікае секс ці ўжыванне вітамінаў, і яна часта шматслоўна гаварыла пра тое, што, хаця яна і не супраць таго, што называла “аналізам”, яна сапраўды лічыць глупствам чакаць ад плода, каб ён нешта чуў. Яна часта трапляла ў раён перад нараджэннем і абвяшчала, што ёй даволі ўтульна. *Але нараджэнне было па-за полем зроку.* Гэта важна. Бэйсік-інграма, ці інграмы ў бэйсік-раёне – прыблізна ў перыяд існавання зародка – не могуць знікнуць і не знікнуць без тэрапіі. А калі хаця б з адной саматыкаю нараджэння нельга нават увайсці ў кантакт, можна ўпэўнена казаць, што ёсць нешта да яго. Калі б нараджэнне было першай інграмай, кожнага можна было б зрабіць клірам за пяць гадзін. Нараджэнне можа нават быць у полі зроку, і тым не менш можа існаваць паўсотні сур’ёзных прэнатальных здарэнняў. У кейсе гэтай дзяўчыны не было відаць нічога. Яе засвоены шаблон замарудзіў кейс: яна заўсёды намагалася заставацца ў цяперашнім часе і “ўспамінаць” з дапамогаю памяці, настолькі поўнай закупорака, што не змагла ўспомніць сапраўднае імя сваёй маці. (Яна набыла гэта, пабыўшы на працягу дзесяці гадоў у руках спецыялістаў па душэўнаму здароўю, якія прасілі яе рабіць не што іншае, як “ўспамінаць”) Як ужо казалі, ёй было даволі ўтульна перад нараджэннем, яна адчувала амніятычную вадкасць і была ўпэўненая, што жыццё ва ўлонні – цудоўнае жыццё для кожнага. Тая супярэчнасць, што яна магла адчуваць амніятычную вадкасць, камфорт плавання і цеплыню, і па-ранейшаму верыла, што прэнатальнай памяці няма, зусім не прыходзіла ёй у галаву. Одытар не рабіў ні малейшай спробы пераканаць яе. Ведаючы сваю справу, ён проста працягваў пасылаць яе туды і назад, спрабуючы той ці іншы механізм.

Яна нарэшце захацела даведацца, ці *павінен* існаваць прэнатальны вопыт, і ёй казалі: тое, што ёсць – тое і ёсць; калі прэнатальнай памяці няма, яна не атрымае ніякага рыколу, але калі гэтая памяць ёсць, – гэта магчыма. Гэта для одытара добры падыход да справы: пры ім не прапануецца адназначны адказ.

Дыянетыка, у рэшце рэшт, як сказаў пра гэта адзін одытар, “проста паказвае тавар”, і зусім не спрабуе нічога прадаць.

Одытар ужываў тэхніку рэпітэру на вялікай колькасці фраз. Яна рухалася па траку, так што, напэўна, існаваў нейкі дэнаер. Ён абсалютна вычарпаў усе ідэі, калі раптам зразумеў, што яна вельмі спрытна абыходзілася з гэтай фразою: “Намнога пазней”.

Одытар: Скажыце “намнога пазней” і вярніцеся ў прэнатальны раён.

Дзяўчына: “Намнога пазней. Намнога пазней,” і г.д. (з вялікай нудою і неахвотай)

Одытар: Працягвайце, калі ласка. (Ніколі не кажыце: “Далей”, таму што гэта азначае рабіць менавіта гэта – ісці далей. Кажыце “Працягвайце”, калі вы хочаце, каб прэклір працягваў ісці па інграме ці паўтараць, і “Вярніцеся ў яе пачатак”, калі паўторна праходзіце інграму, якую ўжо раз прайшлі)

Дзяўчына: “Намнога пазней. Намнога...” У мяне саматыка на твары! Я адчуваю, як быццам бы мяне штурхаюць. (Гэта была добрая навіна, бо одытар ведаў: ў яе ў сярэдзіне прэнатальнага перыяду быў перакрыты боль, што не давала з’явіцца пазнейшым саматыкам.)

Одытар: Усталойце з гэтым шчыльнейшы кантакт і працягвайце паўтараць.

Дзяўчына: “Намнога пазней. Намнога пазней.” Яна ўзмацняецца. (Канешне ж. Падчас прымянення тэхнікі рэпітэру саматыка ўзмацняецца, пакуль не з’явіцца фраза, менавіта так. У кейсе, дзе сонік адсутнічае, фраза адбіваецца на “Я” ускосным чынам, у кейсе з сонікам гук з’яўляецца як гук.)

Одытар: Працягвайце.

Дзяўчына: “Намнога...” Я чую голас! Так, гэта яно. Гэта голас майго бацькі!

Одытар: Паслухайце, што ён гаворыць, і паўтарыце гэта, калі ласка.

Дзяўчына: Ён размаўляе з маёй маці. Э, гэты ціск на твар – гэта непрыемна. Яно працягвае ціснуць на мяне і адпускаць. Балюча!

Одытар: Паўтарыце ягонья словы, калі ласка.

Дзяўчына: Ён кажа: “О, дарагая, я не хачу канчаць у цябе зараз. Лепш пачакаць і завесці дзіця намнога пазней”. І голас маёй маці. Э, гэты ціск робіць мне балюча. Не, ён значна паменшыўся. Цікава, у тую хвіліну, калі я пачула яго голас, ціск паменшыўся.

Одытар: Калі ласка, што кажа ваша маці, калі вы чуеце яе?

Дзяўчына: Яна кажа: “Тады я зусім цябе не хачу!” Яна злуецца! Э, саматыка знікла. (Палавы акт у гэты момант скончыўся.)

Одытар: Вярніцеся ў пачатак гэтага інцыдэнту і прайдзіце яго яшчэ раз.

Дзяўчына: (Атрымлівае пачатак інцыдэнту, саматыка вяртаецца.) Цікава, што яны робяць? (паўза) Я чую чмяканне! (паўза і засаромленасць) О!

Одытар: Паўтарыце інграму яшчэ раз.

Дзяўчына: Спачатку нешта накшталт слабага рытму, а потым ён робіцца хутчэйшым. Я чую дыханне. Зараз пачынае ціснуць мацней, але намнога менш, чым у першы раз. Потым становіцца лягчэй, і я чую голас майго бацькі: “О, дарагая, я не хачу канчаць у цябе зараз. Лепш пачакаць і завесці дзіця намнога пазней. Я не вельмі ўпэўнены, што так ужо вельмі люблю дзяцей. І потым – мая праца...” І мая маці, пэўна, штурхнула яго, таму што саматыка тут мацнейшая. “Тады я зусім цябе не хачу! Ты халодная рыба!”

Одытар: Вярніцеся ў пачатак і паўтарыце яе зноў, калі ласка.

Дзяўчына: (Паўтарае яе некалькі разоў, саматыка нарэшце знікае. Яна адчувае сябе зусім весела адносна яе, але і не думае згадваць, што яна сумнявалася ў існаванні прэнатальных інграм.)

Гэта тэхніка рэпітэру ў дзеянні. Гэтаму канкрэтнаму кейсу было прапанавана па тэхніцы рэпітэру каля дзвюх соцень фраз, і ніводная не падышла. Спачатку было толькі некалькі ранніх інграм, якія файл-клерк жадаў выдаваць, і одытар імкнуўся ўгадаць, перабіраючы ўсе магчымыя дэнаеры. Пазнейшыя інцыдэнты маглі утрымліваць (і ўтрымлівалі, але саматыка не з'яўлялася) многія з тых фраз, што ўжываў одытар. Але файл-клерк вырашыў выдаць гэты інцыдэнт, таму што ён быў ранні, і яго можна было сцерці.

Файл-клерк рэдка выдае ў надзвычай закупораным кейсе нешта такое, што нельга скараціць да рэцэсіі. І одытар *ніколі* не пакідае прапанаваную такім чынам інграму, пакуль не прыклаў усіх намаганняў скараціць яе з дапамогаю шматлікіх паўторных праходжанняў. У гэтым кейсе, дарэчы, файл-клерк падвёў бы одытара, калі б выдаў такую інграму, як нараджэнне, што не аблегчылася б; гэта прымусіла б одытара змарнаваць шмат працы, а пацыентку – некалькі дзён пакутаваць ад галаўнога болю. Одытар падвёў бы файл-клерка, калі б ён не скараціў прапанаваную інграму, прымусіўшы дзяўчыну прайсці яе некалькі разоў, пакуль не прайшла саматыка і не зніклі галасы.

Прычына, чаму гэтая інграма заставалася схаванай, заключаецца ў тым, што гэта сцвярджаў яе змест. На самой справе гэта быў палавы акт. Як інграма, яна казалася быццам бы, што інцыдэнты можна знайсці пазней у жыцці. Больш таго, як інграма, яна казалася, што ў яе нельга ўваходзіць¹⁴.

Тэхніка рэпітэру часам можа ўцягнуць пацыента ў невялікія непрыемнасці, “засмактаўшы” яго ў інцыдэнты, якія не аблегчацца. Гэта не вельмі распаўсюджана, але файл-клерк часам выдае позні інцыдэнт замест ранняга. Аднак гэта не з'яўляецца памылкай файл-клерка. Успомніце, ён падшывае інграмы па тэме, саматыцы і часе, і одытар можа карыстацца кожным з гэтых трох. Калі файл-клерк адказвае і выдае саматыку на фразу рэпітэру, якую одытар па крупіцах сабраў з балбатні прэкліра ці сам угадаў, і ўсё ж саматыка не праходзіць ці разам з ёй не з'яўляецца голас (для кейса з сонікам; у кейсе без соніка яна проста не праходзіць),

14. гл. заўвагу наконт англійскага дзеяслова “to come” на пачатку гэтага раздзела. (Заўвага перакладчыка.)

гэта азначае. што файл-клерк павінен пералапаціць кучу матэрыялу. Таму одытар, разумеючы гэта, калі голас не з'яўляецца ці саматыка не праходзіць, гаворыць прэкліру, каб ён паўтараў тую ж самую фразу і ішоў усё раней і раней. Можа з'явіцца іншая саматыка ў іншым месцы цела. Файл-клерк вызваліў больш раннюю саматыку, калі невялікая колькасць болу была знятая з той, якую ён здолеў атрымаць першай. Цяпер можна заняцца гэтай ранейшай саматыкай. Яна можа стаць, калі прэклір увесь час паўтарае гэтую фразу, памяркоўна моцнай як саматыка, а голас па-ранейшаму не з'явіцца. Тады одытар накіроўвае прэкліра раней. Файл-клерк зноў здолеў знайсці яшчэ ранейшую, калі нешта было знята з другой. У гэта раз зноў уключаецца яшчэ ранейшая саматыка, верагодна, недзе ў бэйсік-раёне, які ў гэтым кейсе яшчэ не закранаўся дагэтуль, і зараз ужо можна пачуць голас. Інграма скарачаецца. Файл-клерк, карацей кажучы, ахвотна ішоў на рызыку, каб раскапаць некалькі саматык і дазволіць одытару атрымаць бэйсік-інцыдэнт.

У гэтай справе існуюць варыяцыі. Паколькі падшыўка ажыццяўляецца па тэме, па саматыцы і па часе, одытар можа ўжываць і іншыя рэчы, акрамя фраз. Ён можа накіраваць прэкліра да “найвышэйшай інтэнсіўнасці саматыкі”, і часта можна такім чынам атрымаць вынікі, хаця гэта не так надзейна і не так беспамылкова, як пошук па тэме. Прэклір, дарэчы, зусім не супраць таго, каб ісці да “найвышэйшай інтэнсіўнасці саматыкі”, паколькі саматыкі прыблізна ў тысячу разоў слабейшыя за тыя пакуты, што былі ў самім інцыдэнце, хаця яны і даволі моцныя. У цяперашнім часе, калі прэклір не знаходзіцца ў тэрапіі, інтэнсіўнасць адной з гэтых саматык можа быць надзвычай высокай. Доказам з'яўляецца мігрэнь. Што да мігрэні, прэкліра можна вярнуць у самы момант яе атрымання, калі, як можна было б падумаць, яе інтэнсіўнасць была найвышэйшай, а прэклір адчуе невялікі, тупы боль, як пры пахмеллі. Гэта з'яўляецца часткай таго прынцыпу, што ў любым выпадку ўвайсці ў кейс лепш, чым зусім у яго не ўваходзіць. Прычына ў тым, што пры вяртанні з дапамогаю стандартнай тэхнікі рэверы мы набліжаемся да самой крыніцы, і калі гэтая крыніца ўвогуле закранута, аберавальная моц інграмы паменшылася, незалежна ад таго, колькі памылак зрабіў одытар.

Вяртанне да “максімальнай інтэнсіўнасці” нейкай саматыкі, такім чынам – гэта зусім не так балюча. *Сапраўдная* максімальная інтэнсіўнасць – гэта калі прэклір знаходзіцца ў прытомным стане, да таго, як з інцыдэнтам адбыўся кантакт. Але пры вяртанні да “максімальнай інтэнсіўнасці” з інцыдэнтам часта можна ўсталяваць кантакт і скараціць яго. Аднак, калі “максімальная інтэнсіўнасць” утрымлівае ў адпаведнай інграме такія фразы, як: “Я гэтага не перанясу!”, “Гэта забівае мяне”, ці “Я ў жаху”, тады чакайце, што і прэклір будзе рэагаваць на гэта нейкім падобным чынам. Калі ён не рэагуе, у яго перакрытыя эмоцыі, але гэта іншая праблема, пра якую пагаворым далей.

Падобным чынам одытар можа працаваць са сваім прэклірам адносна часу. У розуме існуе вельмі дакладны гадзіннік. Файл-клерк вельмі добра знаёмы з гэтым гадзіннікам і будзе падпарадкоўвацца яму, дзе толькі можа. Одытар, які патрабуе, каб пацыент ішоў “за шэсць хвілін да таго, як была сказана гэтая фраза”, як правіла, знойдзе, што прэклір гэта зрабіў, нават калі інцыдэнт прэнатальны. Одытар, такім чынам, можа весці свайго прэкліра наперад хвіліна за хвілінаю, па жаданню. Ён можа правесці прэкліра праз увесь інцыдэнт, абвясчаючы: “Адной хвілінаю пазней. Дзвума хвілінамі пазней. Прайшло тры хвіліны”, і г.д. Одытар не павінен чакаць, каб прайшлі гэтыя хвіліны, ён проста абвясчае іх. Ён можа зрабіць так, каб прэклір ішоў праз час з інтэрваламі ў пяць хвілін, гадзіну ці дзень, і, калі няма інграмнага матэрыялу, які трымае яго ці іншым чынам уплывае на гэтую аперацыю, одытар можа рухаць прэкліра па траку часу як захоча. Было б вельмі добра, калі б одытар мог накіраваць прэкліра ў зачацце, а потым камандаваць яму, што прайшла адна гадзіна, дзве гадзіны і г.д., каб падабраць першую інграму. Аднак, тут дзейнічаюць яшчэ іншыя фактары, акрамя часу, і гэты план, хаця ён і прыгожы, немагчыма ажыццявіць. Зрух часу звычайна выкарыстоўваецца, калі одытар намагаецца правесці прэкліра ў момант, ранейшы за інцыдэнт, каб пераканацца, што ён сапраўды атрымаў яго пачатак. Вяртаючы прэкліра пяці- ці дзесяціхвіліннымі прамежкамі, одытар можа часам знайсці, што ён рухаецца назад у вельмі доўгі і складаны інцыдэнт, і што той галаўны боль,

які ён імкнуўся аблегчыць у прэкліра, атрыманы на самой справе за гадзіны да таго перыяду, калі, на думку одытара, прэклір першапачаткова яго атрымаў. У такім выпадку другая інграма падчэплена да ранейшай інграмы, і одытар не можа аблегчыць другую, пакуль ён не атрымае першую.

На самой справе карыснасць зруху часу абмежаваная. Одытар, які намагаецца адлавіць нешта, ідучы за гэтым назад праз час, знойдзе, што ў ягоных руках – штучна рэстимуляваны кейс, і што праца вельмі замарудзілася. Тэхніка рэпітэру працуе найлепшым чынам, і з ёй файл-клерку ўправіцца лягчэй за ўсё. Одытар выкарыстоўвае зрух часу, каб падвесці прэкліра так блізка да бэйсік-раёна (ранняга прэнатальнага), як толькі можна, а потым звычайна, калі файл-клерк не пачаў проста выдаваць інграмы, якія можна вычысціць, адну за адною, одытар выкарыстоўвае тэхніку рэпітэру. Зрух часу і “пошукі саматыкі” маюць нейкую абмежаваную карыснасць. Эксперыменты пакажуць, наколькі яны карысныя.

Законы вяртання наступныя:

1. Вернуты пацыент у большай ступені рэагуе, тэарэтычна, на каманды, што знаходзяцца на траку часу раней за той момант, у якім знаходзіцца ён, і ў меншай ступені – на каманды, што знаходзяцца на траку пазней за гэты момант.

2. Прэклір рэагуе на тыя інграмныя каманды, (а) якія знаходзяцца ў хранічнай рэстимуляцыі ці (б) да якіх ён бліжэй па траку часу. Такім чынам, калі інграма кажа: “Я баюся”, ён баіцца. Калі яна кажа: “Я хутчэй памру, чым сустрэнуся з гэтым”, ён бы хутчэй памёр, чым сустрэўся з гэтым. Калі каманда, да якой ён блізка, кажа: “Я хачу спаць”, ён будзе хацець спаць. Калі яна кажа: “Забудзь пра гэта”, ён забудзе. Каманды ў хранічнай рэстимуляцыі надаюць асобе фальшывае адценне: “Я ніколі не магу быць упэўнены ні ў чым”, “Я не ведаю”, “Я нічога не чую” – кожная з гэтых каманд можа знаходзіцца ў хранічнай рэстимуляцыі. Калі файл-клерк не выдасць іх, усё роўна працягвайце працаваць з кейсам, абмінаючы іх. Яны здадуцца праз некаторы час.

3. Дзеянні прэкліра на траку часу і стан траку рэгулююцца выключна інграмнымі камандамі, якія можна падзяліць на *баўнсэры, холдэры, дэнаеры, груперы і місдырэктары*. (Трэба паўтарыць, што стан трака часу бывае настолькі розны, наколькі разнастайная мова. Напрыклад, фраза ў інграме: “Я зусім заблытался”, робіць яе вельмі заблытанай. “Я зараз не магу вярнуцца” прымушае прэкліра працягваць ісці пазней і пазней.)

4. Інграмная каманда ці праяўляе сябе ў гутарцы прэкліра перад сесіяй тэрапіі, ці неадвольна выказваецца як быццам бы “аналітычная” думка, калі ён набліжаецца да каманды.

5. Інграма – гэта не свядомая, асэнсаваная памяць, але збор непрааналізаваных успрыманняў, і яна праявіцца для кантакту проста ў працэсе вяртання праз яе, у яе накірунку, да яе, ці калі одытар пра яе запытвае.

6. Файл-клерк дасць одытару ўсё, што толькі можна здабыць з інграмнага банка. Одытар павінен дапамагаць файл-клерку, скарачаючы зарад ці памяншаючы інтэнсіўнасць усяго, што прапануе файл-клерк. Гэта робіцца пры дапамозе паўторных праходжанняў гэтага пацыентам. (Інакш файл-клерк атрымае каля гэтага такую кучу матэрыялу ў рэстимуляцыі, што не зможа больш дабрацца да папак з інфармацыяй. Одытары, якія робяць насуперак файл-клерку, сустракаюцца нярэдка. Яшчэ не сустракаўся дагэтуль такі файл-клерк, які б рабіў насуперак одытару, ён толькі можа ўтойваць інфармацыю, якая не скароціцца.)

Одытар можа карыстацца наступнымі тэхнікамі:

1. *Вяртанне*, пры якім прэклір накіроўваецца настолькі рана па траку, наколькі можна, перад тым як пачнецца сама тэрапія.

2. *Тэхніка рэпітэру*, пры якой файл-клерка пытаюць пра інфармацыю на пэўныя тэмы, асабліва пра тую, што ўплывае на здольнасць вяртацца і падарожнічаць па траку часу, і якая спрыяе здольнасці прэкліра ўвайсці ў кантакт з інграмамі.

3. *Зрух часу*, пры якім прэкліра можна перамяшчаць на кароткія ці доўгія адлегласці па траку, абвяшчаючы канкрэтны прамежак часу, на які прэкліру трэба пайсці наперад ці назад, а таксама вяртаючы яго ці накіроўваючы наперад у часе з пэўнымі інтэрваламі. (Карысна таксама высветліць, ці рухаецца прэклір, а калі рухаецца, то ў якім накірунку, каб адкрыць, якім чынам на яго дзейнічае нейкая магчымая інграма.)

4. *Знаходжанне саматыкі*, пры якім знаходзяць момант атрымання саматыкі, у намаганні высветліць, ці ў гэтай інграме яна атрымана, альбо знайсці тую інграму, што ўтрымлівае яе.

Раздзел сёмы

Эмоцыя і жыццёвая сіла

Эмоцыя адыгрывае адну з важнейшых роляў ў тэрапіі. У другой кнізе мы асвятлілі гэты прадмет і ўмоўна падзялілі яго ў тэорыі на тры часткі: (а) эмоцыі, што ўтрымліваюцца ў інграмных камандах, за кошт чаго чалавек пачынае блытаць фізічны боль з эмоцыямі; (б) эмоцыі як эндакрынныя рэакцыі, падпарадкаваныя аналітычнаму розуму (у кліра) ці аналітычнаму і рэактыўнаму розуму (у абераванага чалавека); і (в) эмоцыі, што ўтрымліваюцца ў інграмах, звязваючы свабодныя адзінкі жыццёвай сілы.

Далейшая праца з эмоцыяй і даследаванні ў гэтым накірунку, несумненна, дадуць яшчэ лепшае разуменне яе. Але мы зараз валодаем дзейнымі ведамі пра эмоцыі. Мы можам ужываць тое, што ведаем, і атрымліваць вынікі з яго дапамогаю. Калі мы будзем ведаць больш, мы зможам атрымліваць намнога лепшыя вынікі, але ўжо зараз мы можам ствараць рэлізаў і кліраў. Калі мы будзем лічыць, што эмоцыя ёсць звязаная жыццёвая сіла, і калі мы будзем кіравацца гэтымі агульнымі прынцыпамі, каб яе вызваліць, мы даб'ёмся вельмі вялікіх дасягненняў з кожным прэклірам; на самой справе, найвялікшыя асобныя дасягненні нас чакаюць менавіта праз такое вызваленне эмоцыі.

У інжынернай навуцы накірунак Дыянетыкі мы можам працаваць на аснове кнопкавага падыходу. Мы ведаем, што, калі павярнуць выключальнік, матор спыніцца, а калі зноў вярнуць яго ў зыходную пазіцыю, матор запусціцца, і што, колькі б мы ні паварочвалі гэты выключальнік туды-сюды, матор ўсё роўна спыніцца ці запусціцца. Мы ўжываем сілу, якая дагэтуль яшчэ настолькі ж загадкавая для нас, наколькі электрычнасць была загадкавая для Джэймса Клерка Максвэла. Намнога раней за Максвэла Бэнджамін Франклін заўважыў, што электрычнасць існуе, і правёў з ёй шэраг цікавых эксперыментаў; але ён знайшоў ёй не вельмі вялікае прымяненне і не мог яе кантраляваць.

Філософ Бергсан¹ вылучыў нешта, што ён назваў “*elan vital*”, жыццёвай сілай. Чалавек – жывая істота, павінна існаваць сіла ці паток чагосьці, тое, што падтрымлівае ў ім жыццё; калі чалавек мёртвы – гэтай сілы ці патоку няма. Гэта ўяўленні пра жыццёвую сілу на ўзроўні ўяўленняў Бэнджаміна Франкліна пра электрычнасць. Ён разглядаў электрычнасць так, як Бергсан разглядаў жыццёвую сілу. У Дыялетыцы мы зараз знаходзімся на ўзроўні Джэймса Клерка Максвэла, ці вельмі блізка да таго. Мы ведаем, што можна скласці пэўныя ўраўненні на прадмет жыццёвай сілы, і мы можам выкарыстоўваць гэтыя ўраўненні. І мы можам прапанаваць тэорыю, што “жыццёвая сіла” і тое, што называлася пэўным відам “эмоцыі”, – гэта ці падобныя рэчы, ці адно і тое ж. Наша тэорыя можа быць няправільнай, але і тэорыя Джэймса Клерка Максвэла магла быць няправільнай. На самой справе тэорыі Максвэла ўсё ж такі могуць аказацца няправільнымі, аднак мы па меншай меры карыстаемся электрычным святлом. У Дыялетыцы мы даволі ўпэўненыя, што большасць прынцыпаў адлюстроўваюць натуральныя законы, бо за імі стаяць вялікія разлікі. Мы не ўпэўненыя, што мы належным чынам класіфікавалі эмоцыю, але мы не будзем у гэтым упэўненыя, пакуль не возьмем на самой справе мерцвяка і не напампуюм яго зноў жыццёваю сілаю. Калі не браць гэтую крайнасць, мы стаім на цвёрдай аснове, разглядаючы эмоцыю як жыццёвую сілу.

Мы можам, напрыклад, узяць дзяўчыну, даследаваць нешта з яе мінулага з дапамогаю, скажам, электраэнцэфалографа* (прыбора для вымярэння нервовых імпульсаў і рэакцый), а потым, працягваючы дзейнічаць на аснове атрыманай такім чынам інфармацыі, зрабіць адно з двух. Першае – негуманна, і гэтага не

1. Бергсан: Анры Бергсан (1859 – 1941), французскі філосаф, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па літаратуры (1927).

* *Электраэнцэфалограф, гіпноскоп, тэсты ацэнкі інтэлекту, тэсты для розных дынамік і гд. з’яўляюцца механічнымі дапаможнымі сродкамі для Дыялетыкі. Яны ўжываюцца галоўным чынам у даследаваннях. Іх можна выкарыстоўваць на практыцы, калі яны даступныя і одытар умее з імі працаваць, але яны, як правіла, не выкарыстоўваюцца на практыцы такім чынам, і на сённяшні дзень і з існуючай тэрапіяй не з’яўляюцца неабходнымі. Нейкі хімік, я спадзяюся, аднойчы створыць ідэальны “транс-газ”, які паскорыць кліраванне шызафрэнікаў; і нейкі інжынер, я веру, пабудуе нешта для вымярэння нервовых імпульсаў, дастаткова таннае, каб яго ўжываць у агульнай практыцы. Зараз мы можам без іх абысціся, незалежна ад таго, наколькі пажаданымі яны могуць быць у будучым.* – Л. Рон Хабард

рабілася, канешне, але яе можна было б зрабіць хвораі ці вар'яткай, толькі карыстаючыся гэтай інфармацыяй. (Калі гэтую інфармацыю атрымліваюць ў тэрапіі, гэта робіцца праз рэальны кантакт з інграмамі, а інграма, з якой адбыўся кантакт у рэверы, губляе сваю аберавальную сілу. Такім чынам, дыянетычная тэрапія абсалютна выключае такую магчымасць.) Другім фактам, і намнога важнейшым для нас, з'яўляецца тое, што з дапамогаю гэтай жа самай інфармацыі можна дапамагчы ёй аднавіць усю сваю сілу, настойлівасць, жыццёстойкасць і цікавасць да жыцця, а таксама поўнасцю вярнуць ёй фізічнае і душэўнае здароўе. Калі б гэта нельга было прымусяць працаваць ў абодвух накірунках, мы б не мелі адказу на праблему, па меншай меры, у дзейснай форме. (Дарэчы, калі які-небудзь пісьменнік будзе адчуваць спакусу стварыць жахлівую гісторыю на аснове першага факта, няхай ён успомніць, калі ласка, што гэтая інфармацыя была атрымана з дапамогаю апарата, які б уразіў доктара Франкенштэйна³ складанасцю і колькасцю ўменняў, што патрэбны для працы з ім; няхай успомніць таксама, што дыянетычная тэрапія ўваходзіць у кантакт з гэтай інфармацыяй у яе крыніцы. Апарат неабходны для таго, каб не даць дакрануцца да гэтай крыніцы, бо ў тое імгненне, калі яна закранаецца ў тэрапіі, яе моц знікае, падобна ўчарашняй сенсацыі. Так што, калі ласка, давайце не будзем ствараць пра Дыянетыку п'есы нахштальт "Газавай лямпы"⁴, яны былі б тэхнічна недакладныя.)

Гэта не так проста, як электрычнасць, у якой пераключальнік можна перавесці ў пазіцыю "выключана" ці "ўключана." Калі разглядаць Дыянетыку, дык пераключальнік можна перавесці толькі ва "ўключана." Такім чынам, у нас ёсць рэастат⁵, які нельга

2. **гіпнаскоп:** прыбор, які ўжываецца, каб высветліць, ці з'яўляецца чалавек успрымальным да гіпнозу.

3. **Франкенштэйн:** персанаж фантастычнага рамана Мэры Шэлі "Франкенштэйн", у якой швейцарскі студэнт стварыў пачвару ў чалавечым абліччы, а яна выйшла з-пад кантролю і знішчыла свайго стваральніка.

4. **"Газавая лямпа":** п'еса Патрыка Гамільтона (пазней называлася "Вуліца Анёлаў"), у якой муж намагаецца давесці сваю жонку да вар'яцтва.

5. **рэастат:** электрычны прыбор, што ўжываецца для кантролю току пры дапамозе змены супраціўлення.

адвесці назад, але, калі ягоны паўзунок ціснуць наперад, ён вызваляе ўсё больш і больш сілы дынамік для індывідуўма і дае яму ўсё большы і большы кантроль над яе выкарыстаннем.

Чалавек створаны як сэлф-дэтэрмінаваны арганізм. Інакш кажучы, пакуль ён можа рабіць ацэнку сваёй інфармацыі без штучных кампульсій ці рэпрэсій (націснутых сямёрак у калькулятары), ён можа дзейнічаць з максімальнай эфектыўнасцю. Калі чалавек становіцца дэтэрмінаваным знешнімі сіламі, што азначае, што яго прымушаюць рабіць ці не рабіць нешта без яго рацыянальнай згоды на тое, ён становіцца жывёлаю, якой можна кіраваць пры дапамозе кнопак. Гэты кнопачны фактар настолькі выразны, што одытар, які ў тэрапіі знаходзіць ключавую фразу ў інграме (і не аблягчае яе), можа на працягу невялікага часу выкарыстоўваць гэтую фразу, каб прымусіць пацыента кашляць ці смяцца, альбо спыніць кашаль ці смех. У выпадку одытара, паколькі ён атрымаў інфармацыю з крыніцы (увайшоў у кантакт з самой інграмай, што пазбавіла яе часткі сілы), кнопка не будзе працаваць вельмі доўга, безумоўна менш за дзве ці тры сотні націсканняў. Усе намаганні кіраваць людзьмі пры дапамозе болю, і большая частка інфармацыі, накопленай у мінулым рознымі школамі, з'яўляліся, неўсвядомлена, гэтым кнопачным матэрыялам. Калі інграма не закранутая ў крыніцы, яна прыдатная для бясконцага ўжывання, яе моц не змяншаецца ніколі. Калі ж, аднак, яе закранаюць у крыніцы, гэта азначае, што дасягнуты зыходны запіс, і таму інграма губляе сваю сілу. “Праца з людзьмі” і тое, што недакладна называюць “псіхалогіяй”, было на самой справе працаю на кнопкавай аснове з аберацыйнымі фразамі і гукамі чалавека. Дзеці адкрываюць кнопкі ў сваіх бацькоў і карыстаюцца імі на поўную сілу. Клерк адкрывае, што ягоны начальнік не можа цяпець напоўненай скрынкі для смецця, і таму робіць так, каб яна была заўсёды поўная. Боцман⁶ на караблі знаходзіць, што адзін з ягоных матросаў скурчваецца ад жаху кожны раз, калі чуе фразу “модныя штаны”, і таму выкарыстоўвае гэтыя словы, каб яго запалохваць. Гэта кнопачная вайна паміж абераваных людзей. Жонкі могуць знайсці, што

6. боцман: малодшы афіцэр на караблі, які нясе адказнасць за аснастку, шлюпкі, якары і г.д.

пэўныя словы прымушаюць іхніх мужоў здрыгануцца, ці злуюць іх, ці прымушаюць устрымацца ад таго, каб рабіць нешта, і таму выкарыстоўваюць гэтыя “кнопкі”. А мужы знаходзяць кнопкі сваіх жонак і ўтрымліваюць іх з дапамогаю гэтых кнопак ад таго, каб яны куплялі вопратку ці карысталіся машынаю. Гэтая абаронча-наступальная дуэль паміж абераванымі людзьмі выклікаецца кнопкавай рэакцыяй супраць кнопак. Цэлымі народамі кіруюць з дапамогаю іхніх кнопкавых рэакцый. Рэкламны бізнес даведваецца пра кнопкі і выкарыстоўвае іх, напрыклад, каб прымусіць людзей купляць сродак супраць “дрэннага паху цела” ці ад запораў. А ў галіне індустрыі забаваў і эстрады кнопкі націскаюцца цэлымі радамі, каб атрымаць абераваныя рэакцыі. Парнаграфія прыцягвае людзей, у якіх ёсць кнопкі парнаграфіі. Урад “хлеба і відовішчаў” патрэбны людзям, у якіх ёсць кнопка “паклапаціцеся пра мяне”, і іншыя. Можна сказаць, што няма неабходнасці звяртацца да розуму, калі навокал столькі кнопак.

Гэтыя ж самыя кнопкі, паколькі яны з’яўляюцца сямёркамі, націснутымі болей і эмоцыямі (няправільнай інфармацыяй, насільна ўведзенай у камп’ютэр інграмамі – і кожнае грамадства мае свае асаблівыя шаблоны інграм), таксама, як ні сумна, пазбаўляюць людзей розуму, робяць іх хворымі і ўвогуле ўчыняюць пагром. Адзіная кнопка кліра, што б ні казаў яму ягоны камп’ютэр (чые ацэнкі пабудаваныя на ягоным вопыце, што сам быў ацэнены камп’ютэрам) – гэта выжывальныя паводзіны па яго чатырох дынаміках. І такім чынам, не будучы марыянеткай у руках легкадумных ці каварных людзей, ён застаецца здаровым фізічна і душэўна.

Аднак гэта няпраўда, што клір не эмацыянальны, што яго розум халодны, і што ён з’яўляецца нясмелаю марыянеткай сваіх уласных разлікаў. Ягоны камп’ютэр працуе так хутка і на такой колькасці ўзроўняў, і праводзіць адначасова столькі вылічэнняў нябачна для “Я” (хаця “Я” і можа прагледзець любое з іх, калі хоча), што ягоная *інверсія* – вострае ўсведамленне сябе –

7. “хлеба і відовішчаў”: спасылка на тое, што ў старажытным Рыме практыкавалі раздачу людзям ежы і арганізацыю для іх афіцыйных публічных забаў (цыркавых прадстаўленняў на арэне) у намаганні прадухіліць хваляванні.

мінімальна. *Інверсія* – гэта звычайны стан абераванага чалавека, чый бедны камп’ютэр змагаецца з цяжкімі невырашальнасцямі і націснутымі сямёркамі ў інграмах, накшталт: “Я павінен гэта зрабіць. Я проста вымушаны гэта зрабіць. Але не, я лепей перадумаю”.

Розніца ў здольнасці праводзіць разлікі паміж клірам і абераваным чалавекам вельмі вялікая. Але ёсць намога большае адрозненне: жыццёвая сіла. Дынамікі маюць, відавочна, пэўную колькасць жыццёвай сілы. Гэтая сіла праяўляе сябе як стойкасць у жыцці, настойлівасць у дасягненні мэтаў, энергічнасць мыслення і дзеяння, і здольнасць адчуваць здавальненне. Дынамікі клетак чалавека могуць быць зусім не мацнейшымі за дынамікі клетак кошкі. Але дынамікі чалавека ў цэлым, несумненна, мацнейшыя за дынамікі любой жывёлы. Можаце прыпісваць гэта чаму хочаце, але чалавек у аснове сваёй *больш жывы*, таму што ягоная рэакцыя больш пластычная⁸. Пад “*больш жывы*” разумеецца тое, што яго свядомае, эмацыянальнае імкненне жыць большае, чым у іншых формаў жыцця. Калі б гэта не было верным, ён бы не камандаваў зараз іншымі відамі. Незалежна ад таго, што робяць акула ці бабёр, калі ім пагражае поўнае знішчэнне, яны не могуць супрацьпаставіць нешта сур’ёзнае, калі сутыкаюцца з дынамікамі чалавека: з акулы робяць скураныя вырабы, яе цела перапрацоўваюць на вітаміны, а брововая футра ўпрыгожвае жанчыну.

Фундаментальны аспект гэтага можна заўважыць у адной толькі рэакцыі. Жывёлы згаджаюцца выжываць у сваім асяроддзі і імкнуцца прыстасавацца да яго. Чалавек, гэтая вельмі небяспечная жывёліна (ці, можа, бог?), лічыць крыху інакш. Старажытныя школы любілі казаць беднаму звар’яцеламу абераванаму чалавеку, што ён павінен глядзець у твар рэальнасці. Гэта былі аптымальныя паводзіны: глядзець у твар рэальнасці. Але гэта не з’яўляецца аптымальнымі паводзінамі для чалавека. Гэтыя школы зрабілі фундаментальную памылку, палічыўшы, што абераваны чалавек не жадаў глядзець у твар свайму

8. пластычны: той, які раптоўна і часта перамяшчаецца ад адной ідэі, інтарэсу, пачуцця і г.д., да чагосьці іншага; зменлівы.

асяроддзю, калі на самой справе ён быў, з нагоды інграм, няздольны гэта рабіць. І гэтаксама ж яны палічылі, што проста паглядзець у твар рэальнасці – гэта прывядзе да душэўнага здароўя. Магчыма, гэта і так, але гэта не прывядзе да перамогі чалавека над сіламі прыроды і іншымі формамі жыцця. У чалавека ёсць нешта большае: некаторыя называюць гэта творчым уяўленнем, некаторыя – тым, некаторыя – гэтым, але, як бы гэта ні называлася, усё разам складаецца ў той цікавы факт, што чалавек незгодны проста “глядзець у твар рэальнасці”, на што згаджаецца большасць іншых формаў жыцця. *Чалавек прымушае рэальнасць глядзець яму ў твар.* Той, хто прапагандуе “неабходнасць глядзець у твар рэальнасці”, як і той, хто прапагандуе, што чалавек можа страціць розум праз “дзіцячую фантазію” (што б гэта ні было), – гэтыя людзі не глядзяць у твар той рэальнасці, што бабёр на працягу доўгіх эпох сваёй эвалюцыі будаваў плаціны з бруду, і працягвае будаваць плаціны з бруду, а чалавек за паўстагоддзе ад млынавай плаціны з каменю і дрэва перайшоў да збудаванняў накштальт Вялікай плаціны Кулі⁹. Чалавек цалкам і поўнасю змяняе выгляд саліднай часткі “нерухомай маёмасці” прыроды, пераўтвараючы пустыню ва ўрадлівую глебу, а плынь вады – у электрычныя маланкі. Гэта, магчыма, не так паэтычна, як хацелася Русо, гэта, магчыма, не так міла, як хацеў бы нейкі “аматар прыроды”, але гэта новая рэальнасць. Дзве тысячы гадоў таму кітайцы пабудавалі сцяну, якую было б відаць з Месяца, калі б было каму глядзець; тры тысячы гадоў таму Паўночная Афрыка была, дзякуючы яе жыхарам, зялёнай і ўрадлівай; дзесяць тысяч гадоў таму чалавек займаўся нейкім іншым праектам; але заўсёды ён вельмі добра перарабляў сваё асяроддзе на ўласны густ.

Вось вам дадатковая якасць у дзеянні (ці, магчыма, проста больш жыццёвай сілы, настолькі больш, што гэта выглядае як нешта абсалютна новае).

Што ж, усё гэта зусім не з’яўляецца вялікім адступленнем ад тэмы тэрапіі; пра гэта гаворыцца тут – як пра адзін з аспектаў

9. Вялікая плаціна Кулі: вялікая цэментная плаціна, размешчаная на рацэ Калумбія ў цэнтры Вашынгтона.

жыщцёвай сілы. Калі чалавек адчувае, што “у яго ўсё менш і менш жыщцёвай сілы”, ён недзе губляе некаторыя з яе свабодных адзінак. А гэтыя свабодныя адзінкі жыщцёвай сілы для грамадства ці для асобнага чалавека – той дадатковы штуршок, што патрэбны для асваення Паўночнай Афрыкі, расшчаплення атама ці зорных палётаў.

Механічная тэорыя тут заключаецца ў тым, што ў кожнага чалавека ёсць пэўная колькасць адзінак жыщцёвай сілы. (Успомніце, што гэта толькі тэорыя, і Дыянетыка зможа існаваць без яе.) Гэтыя адзінкі могуць знаходзіцца ў агульным карыстанні групы і іх колькасць можа ўзрастаць і ўзрастаць па меры росту “энтузіязму”. Але для нашых мэтаў мы можам лічыць, што чалавек, як індывідуум ці як грамадства (і тое, і другое – арганізмы), мае пэўную колькасць іх, гатовую для выкарыстання ў любую гадзіну ці дзень. Ён можа вырабляць гэтыя адзінкі жыцця па меры неабходнасці, ці проста мець вызначаны іх запас: гэта да справы не адносіцца. Што адносіцца да справы, гэта тое, што яго можна лічыць, у любую гадзіну ці дзень, менавіта настолькі *жывым*, колькі ў яго гэтых адзінак. Разглядайце гэта як ягоны дынамічны патэнцыял, які можна бачыць на нашым ранейшым графіку.

Такім чынам, што адбываецца з гэтым дынамічным патэнцыялам у абераванага чалавека? У ягоным банку вялікая колькасць інграм. Мы ведаем, што гэтыя інграмы могуць спаць на працягу ўсяго ягонага жыцця і не “уключыцца”, і мы ведаем, што любыя з іх (ці ўсе) могуць быць уключаныя, і пасля гэтага чакаць, каб рэстимулятары ў асяроддзі запусцілі іх у дзеянне. Мы ведаем, што ягоны ўзровень неабходнасці можа раптам узрасці і пераадолець усе гэтыя ўключаныя інграмы, і мы ведаем, што выжывальная дзейнасць высокага ўзроўню можа прынесці яму такую магчымасць здавальнення, што інграмы могуць заставацца нерэстимуляванымі, хаця і ўключанымі. І мы можам дапусціць, што гэтыя інграмы на працягу розных перыядаў жыцця могуць сапраўды зноў адключацца і заставацца ў такім стане дзякуючы нейкай вялікай змене асяроддзя ці вялікаму змяненню шансаў на выжыванне.

Звычайна, аднак, некалькі інграм застаюцца пастаянна ўключанымі і хранічна рэстимулююцца асяроддзем чалавека, і калі ён мяняе асяроддзе, старыя інграмы могуць адключыцца, але рана ці позна ўключацца новыя.

Большая частка абераваных людзей знаходзіцца ў стане хранічнай рэстимуляцыі, якая, у сярэднім, выклікае падзенне па сыходнай спіралі даволі хутка.

Што да жыццёвай сілы, то механічнае дзеянне інграмы, пасля ўключэння, заключаецца ў тым, каб захапіць пэўную колькасць гэтых адзінак жыццёвай сілы. Раптоўная і поўная рэстимуляцыя інграмы дазваляе ёй захапіць намнога большую колькасць адзінак жыццёвай сілы. У сярэднім кейсе пры кожнай рэстимуляцыі захопліваецца і ўтрымліваецца дадатковая колькасць жыццёвай сілы. Калі энтузіязм ці імкненне накіроўвае чалавека да сапраўднай выжывальнай мэты (у супрацьлегласць псеўдамэце ў інграмах), ён адваёўвае некаторыя з гэтых адзінак. Але сыходная спіраль ёсць сыходная спіраль: ён не можа адваяваць столькі, колькі ён страціў у інграмным банку, хіба што ў вельмі незвычайных абставінах.

Такім чынам, для мэтай гэтай тэорыі дзеяння жыццёвай сілы можна сказаць, што больш і больш адзінак жыццёвай сілы з запасу чалавека захопліваецца і ўтрымліваецца ў інграмным банку. Там яны выкарыстоўваюцца не па прызначэнню, прыкідваючыся дынамікамі (як у выпадку маніка і моцнай эйфарыі) і навязваючы дзеянні саматычнаму і аналітычнаму розуму. У інграмным банку адзінкі жыццёвай сілы недаступныя ў якасці свабоднага пачуцця ці для свабоднага дзеяння, але ўжываюцца знутры супраць чалавека.

Наступнае назіранне дэманструе гэтае дзеянне; чым больш рэстимуляваны абераваны чалавек, тым менш у яго свабоднага пачуцця. Калі ён засеў у маніку (правыжывальнай інграме з вельмі хвалебным зместам), ягоная жыццёвая сіла накіроўваецца, быццам па канале, праз інграму, і ягоныя паводзіны на самой справе вельмі абераваныя, незалежна ад таго, наколькі яны напоўненыя энтузіязмам ці эйфарыяй. Можна паказаць, што калі ў яго ёсць пэўная колькасць жыццёвай сілы для накіравання па

такім канале, то ён будзе мець яшчэ больш жыццёвай сілы, якую зможа свядома накіроўваць у тым ці іншым напрамку, калі ён будзе клірам. (Такое рабілася.)

Мы прадэманстравалі, што “дэманскія контуры”, якія ўжываюць часткі аналітычнага розуму і яго працэсы, з’яўляюцца паразітамі. Гэты паразітызм – агульная рыса для інграм, якая праяўляецца і іншымі спосабамі. Калі чалавек мае, умоўна, 1000 адзінак жыццёвай сілы, ён здольны, будучы клірам, накіраваць іх на поўнае асалоды жыццё. У маніякальным стане, калі правыжывальная інграма рэстимуляваная на поўную моц, жыццёвая сіла накіроўваецца праз абераваную каманду і дае чалавеку, скажам, 500 адзінак псеўдадынамічнага імпульсу.

Інака кажучы, сілкаванне ідзе ад той жа батарэйкі – такая інграма ў найлепшым выпадку ўсё роўна мае менш моцы, чым меў бы ўвесь арганізм, калі б чалавек быў клірам. (Гэтая асаблівасць маніка ці неўротыка-“звышчалавека” прывяла некаторыя старыя школы душэўнага лячэння да пераканання, што толькі дзякуючы вар’яцтвам чалавек здольны выжываць. Перакананне гэтае вельмі абераванае і прадыктавана дрэнным назіраннем, і яго можна абвергнуць лабараторна проста пры дапамозе кліравання аднаго з гэтых манікаў ці любога іншага абераванага чалавека.)

Інграма ўжывае тую ж самую, фігуральна кажучы, “электрычнасць”, аднак выкарыстоўвае яго скажоным чынам, гэтак жа сама, як яна выкарыстоўвае той жа аналітычны розум, але узурпіруе¹⁰ яго. Інграма не толькі не мае свайго ўласнага жыцця, яна яшчэ і марнуе жыццёвую сілу свайго гаспадара, як гэта робяць многія паразіты. Яна абсалютна неэфектыўная. Калі б падобны прыбор быў падключаны ў электронны ланцуг, ён бы проста аддзяліў бы і зрабіў “нязменнымі” некаторыя з функцый абсталявання, якія б павінны былі заставацца пераменнымі, а, акрамя таго, яшчэ і паглынаў бы жыццёва важную для машыны энергію, проста за кошт падаўжэння праводкі і дрэнных кандэнсатараў¹¹ і лямпаў.

У чалавечым розуме інграма прымае выгляд найбольш магутнага “памочніка” у выпадку маніка, які камандуе арганізмам, накіроўваючы яго да нейкай дзейнасці, напоўненай дзікім

10. узурпіруе: несправядліва прысвойвае сабе (права, прэрагатыву і г.д.).

11. кандэнсатар: прыбор, які захоўвае зарад электрычнасці.

насіллем і засяроджанасцю маньяка¹². “Супергандляр”, наймаверна жыццярадасны “дружалюбны прайдзісвет”, фанатычны і, здаецца, незнішчальны рэлігійны актывіст – усіх іх можна класіфікаваць як манікаў. Велізарная “магутнасць” гэтых людзей, нават калі яна такая змрочная, як у Тарквемады¹³, ці такая разбуральная, як у Чынгіс-хана¹⁴, шмат каго прыводзіць у захапленне. Манік, як будзе асветлена далей, гэта “правыжывальная”, “спрыяльная” каманда ў інграме, якая, аднак, замацоўвае чалавека на нейкім пэўным шляху. Але інграма здольная толькі на такую “магутнасць”, якая ёсць у гаспадара, гэтаксама ж як яна здольная звязаць толькі тую частку аналайзера, якая ёсць.

Давайце возьмем для прыкладу моцнага маніка, у якога ёсць 500 умоўных адзінак жыццёвай сілы, і які дзейнічае з іх дапамогаю. Давайце дапусцім, што ў чалавека ўсяго 1000 умоўных адзінак сілы жыцця. Дапусцім, што размова ідзе пра Аляксандра Македонскага¹⁵. Дынамікі сярэдняга чалавека ў большасці кейсаў не падтрыманы манікамі, а рассеяны ў розныя бакі, як рассеяўся б паток электронаў, калі б перад ім апынулася перашкода. Гэта азначае рассеянную дзейнасць, рассеяныя думкі, праблемы, якія немагчыма пралічыць, адсутнасць мэтанакіраванасці. У такога чалавека з 1000 наяўных адзінак 950, магчыма, былі б настолькі захопленыя інграмнымі банкам і настолькі скіраваныя ў бок супрацьдзеяння чалавеку, што ён бы праяўляў здольнасць

12. маньяк: чалавек, які пакутуе ад адной навязлівай ідэі альбо навязлівага інтарэсу.

13. Тарквемада: Томас дэ Тарквемада (1420 – 1498), першы вялікі інквізітар Іспаніі. Іспанская інквізіцыя, усталяваная пры Фердынандзе і Ізабэле ў 1478 годзе, была цэнтралізавана Тарквемадаю пасля яго прызначэння на пасаду вялікага інквізітара ў 1483 годзе. Ён заслужыў рэпутацыю (часткова заслужаную, часткова перабольшаную) вельмі жорсткага чалавека на працягу свайго кіраўніцтва іспанскай інквізіцыяй, якая, як лічыцца, нясе адказнасць за спаленне каля дзвюх тысяч чалавек між 1481 і 1504 гадамі.

14. Чынгіс-хан: (1162 – 1227) мангольскі заваёўнік большай часткі Азіі і ўсходняй Еўропы. Ён і яго войскі былі абсалютна бязлітасныя ў сваіх дзеяннях і, па звестках, забілі звыш мільёна чалавек толькі ў адным горадзе.

15. Аляксандр: Аляксандр III, вядомы як Аляксандр Вялікі (356 – 323 г. да н.э.); цар Македоніі (старажытнае царства, што знаходзілася на тэрыторыі сённяшняй Грэцыі і Югаславіі).

дзеінічаць толькі на ўзроўні 50 адзінак. У кейсе Аляксандра, як можна дапусціць, манік быў накіраваны ў тым жа агульным напрамку, што і ягоныя *фундаментальныя мэты*. Ягоная фундаментальная мэта з'яўляецца моцным рэгулятарам; адбываецца так, што манік адпавядае ёй; чалавек з вялікімі здольнасцямі і асабістаю адвагаю атрымлівае ў сваё карыстанне праз інграму-манік 500 адзінак, верыць, што ён бог, ідзе і заваёўвае ўвесь вядомы на той час свет. Яго навучылі верыць, што ён бог, яго інграма-манік казалы, што ён бог, і ўтрымлівала ў сабе холдэр. Аляксандр заваяваў свет і памёр у трыццаць тры гады. Ён мог утрымацца ў сваім маніку толькі да таго часу пакуль мог падпарадкоўвацца яму; калі яму больш немагчыма было падпарадкоўвацца, гэты манік, больш не будучы манікам, перамяніў ягоны вэйланс і праз боль прымусіў яго да бязладных дзеянняў. Інграму, атрыманую ад ягонай маці, Алімпіі, можна амаль прачытаць, нават і праз столькі гадоў. У ёй, пэўна, гаварылася, што ён будзе шчаслівым богам, які заваёе свет, што ён павінен працягваць заваяванні, што ён павінен заўсёды імкнуцца вышэй і вышэй. Гэта было, верагодна, нешта накшталт рытуальнай малітвы ягонай маці, якая была высокапастаўленаю жрыцаю Лесбаса¹⁶ і, пэўна, атрымала нейкую траўму непасрэдна перад рытуалам.

Яна ненавідзела свайго мужа, Філіпа¹⁷. Сын, які заваёе ўсё, быў помстаю яму. Аляксандр, верагодна, мог мець пяцьдзсят ці сто такіх “спрыяльных” інграм, утрапёных маленняў жанчыны, якая была дастаткова абераваная, каб учыніць забойства. Такім чынам, можна дапусціць, што ён заваёўваў, пакуль не сталася так, што ён не змог больш забяспечыць дастаўку прыпасаў для заваяванняў. У гэты момант ён, канешне ж, не змог больш падпарадкоўвацца інграме, і яна накінулася на яго ўсёй сілаю болю. Інграмы дыктавалі: *атакуй, каб заваяваць*; і яны навязвалі гэтую каманду пры дапамозе болю; як толькі *заваяванні* стала немагчымым, боль атакаваў Аляксандра. Ён аднойчы ўсвядоміў, што памірае, і

16. Лесбас: грэчаскі востраў у Эгейскім моры. Слова лесбіянскі паходзіць ад імя гэтага вострава, ад эратызму і гомасексуальнасці, што прыпісваліся Сафо (старажытнай грэчаскай паэтцы з Лесбаса) і яе паслядоўніцам.

17. Філіп: Філіп II (382 – 336), цар Македоніі, бацька Аляксандра Вялікага.

памёр на працягу тыдня, на вяршыні сваёй магутнасці. Такім з'яўляецца дзеянне фразы-маніка ў інграме, калі разглядаць яго на прыкладзе вельмі вялікага маштабу.

Цяпер уявім сабе, што Аляксандр стаў бы клірам, і быў бы праціўнікам бацькі толькі дзякуючы выхаванню, а маці б прасіла, каб ён заваяваў увесь свет, толькі ў малітвах, а не ў інграмах. Вынік: калі б у яго была на гэта дастатковая і рацыянальная прычына, ён відавочна быў бы здольны заваяваць увесь свет, і ў восемдзесят гадоў, зусім верагодна, быў бы жывы і цешыўся ўсім гэтым. Чаму мы можам так палічыць?

Манік, у якога было 500 адзінак жыццёвай сілы, скіраваных да ягонай мэты, стаў клірам. У яго зараз 1000 адзінак, якія ён можа *свядома* накіроўваць да сваёй мэты. Ён дакладна ў два разы мацнейшы, чым ён быў, калі быў моцным манікам, і ягоная фундаментальная мэта можа быць падобнай, але ён зараз можа яе рэалізаваць, і яна не нападзе на яго ў той момант, калі ён дабіўся свайго ці пацярпеў няўдачу.

Тэорыя, што стаіць за жыццёвай сілай – гэта вынік практычных назіранняў. Яна была сфармуляваная ў намаганні патлумачыць назіраныя з'явы. Тэорыя можа быць памылковай, але дадзеныя назіранняў не з'яўляюцца памылкай. Аднак тэорыя павінна быць блізкай да ісціны, паколькі з яе дапамогаю можна прадказаць значныя з'явы, пра якія дагэтуль не было вядома, што яны існуюць; іншымі словамі, гэта карысная тэорыя. Яна з'явілася пасля таго, як Дыянетыка была добра сфармуляваная, бо адкрыўся дзіўны факт, жыццёва важны для таго, хто праводзіць тэрапію: *прэклір рухаецца наперад у тэрапіі прама прапарцыянальна таму, колькі эмацыянальнага зараду вызвалена з яго рэактыўнага банка.*

Мэтанакіраванасць і настойлівасць абераванага чалавека былі абмежаваныя прапарцыянальна колькасці эмацыянальнага зараду ў яго інграмным банку. Аднаўленне ім свайго патэнцыялу выжывання было тым большае, чым больш энергіі было вызвалена з інграмнага банка. Ягонае здароўе ўзмацнялася прапарцыянальна колькасці энергіі, вызваленай з інграмнага банка.

Інграмамі, што ўтрымлівалі найвялікшы зарад, былі тыя, у цэнтры якіх была страта ўяўных фактараў выжывання.

Таму была сфармуляваная гэтая тэорыя жыццёвай сілы. Кожны манік, стаўшы клірам, дэманстраваў намнога больш сапраўднай моцы і энергіі, чым да таго, як ён стаў клірам. І кожны “нармальны”, стаўшы клірам, павялічваў колькасць даступных яму адзінак жыццёвай сілы параўнальна з любым кліраканым манікам.

Несумненна, далейшая праца і назіранні ўдасканалілі гэтую тэорыю. На сённяшні момант, аднак, яна здавальняе нас. Гэта адна з “навуковых тэорый”, якія ўводзяцца для тлумачэння дзеянняў ці доўгага шэрагу назіранняў. У гэтым выпадку яна аказваецца ў поўнай адпаведнасці з прынцыпамі, пакладзенымі ў аснову Дыянетыкі, таму што яна прадказвае дадзеныя, якія потым можна адкрыць, і не адкідае ранейшых дадзеных, што былі прадказаны матэматыкай і філасофіяй, якія складаюць аснову Дыянетыкі.

Тут мы на самой справе гаворым не пра гэты слізкі тэрмін “эмоцыя”, але пра тое, што, як мы лічым, з’яўляецца жыццёвай сілаю. Гэтая жыццёвая сіла значна ўзмацняецца поспехам і здавальненнем увогуле, і, згодна гэтай тэорыі, здавальненне папаўняе запас яе адзінак. Іншымі словамі, здавальненне – гэта тое, што перазараджае батарэі ці дазваляе ім перазарадзіцца. У выпадку кліра здавальненне вядзе зусім не да расслабленасці, а да ўзнаўлення дзейнасці, паколькі лягота паходзіць з інграм.

Здавальненне – жыццёва важны фактар. Творчыя і стваральныя імкненні, пераадоленне перашкод, якія можна распазнаць, на шляху да нейкай мэты, успамін пра старыя дасягнутыя мэты – усё гэта разам перазараджае батарэі жыццёвай сілы. Напрыклад, чалавек, які дасягае наймавернага поспеху, потым губляе яго і таму пачынае хварэць, прытрымліваецца зусім не рацыянальнага цыкла, а цыкла інграмнай каманды. Ён у нейкім сэнсе не падпарадкоўваўся інграмнай камандзе, і з гэтай нагоды пакутуе ад болю. “Вундэркінд”, які рана “перагарае”, на самой справе, калі прыцягнуць на дапамогу тэрапію, аказваецца такім жа “перагарэлым”, як набітая палівам печ. Кожны “вундэркінд” створаны гвалтоўна: падумайце пра тое, якімі марамі мама напоўніла ягоныя інграмы. Яна траўманаваная: “О, я ніколі гэтага

сабе не дарую! Калі я загубіла маё дзіця, я ніколі сабе не дарую. Маё дзіця, якому прызначана быць найлепшым скрыпачом у свеце!” ці “Ах ты, жывёліна! Ты ўдарыў мяне! Ты параніў нашае дзіця. Я табе пакажу. Я зраблю так, што ён яшчэ дзіцём стане найлепшым піяністам ва ўсім Брукліне. Ён будзе цудоўным дзіцём, вундэркіндам! А ты яго ўдарыў, ты, жывёліна! Вось сяду тут і застануся, пакуль ты не пойдзеш прэч!” (Сапраўдныя інграмы.) У апошняй утрымліваецца разлік, што шлях расквітацца з бацькам – гэта быць найлепшым піяністам ва ўсім Брукліне. Хлопчык дасягае вялікіх поспехаў – у яго музычны слых, ён шмат практыкуецца і перад ім вялікая “мэта”. Маці няспынна рэстимулюе ў яго гэтую інграму. А потым аднойчы ён прайграе конкурс, і разумее раптам, што ён больш не дзіця, што ён пацярпеў няўдачу. Ягоная мэта пачынае хістацца. У яго пачынаецца галаўны боль (удар бацькі) і ў рэшце рэшт ён “перагарае” і становіцца “неўротыкам”. Стаўшы клірам, ён зноў пачаў выступаць як піяніст, не ў якасці “прыстасаванага” чалавека, але ў якасці аднаго з найлепш аплачваемых канцэртных піяністаў у Галівудзе. Музыка адпавядала ягонай фундаментальнай мэце.

Яшчэ адзін прыклад маніка – пацыент, які на працягу пэўнага часу праходзіў тэрапію (далёка не першы прыклад), быў у неверагодным захваленні ад Дыянетыкі. Ён не хадзіў, а лётаў, грудзі колам і г.д. Ягонья акуляры раптам перасталі яму падыходзіць – ягоны зрок стаў вельмі добрым. Гэта быў бліскучы, магутны кейс эйфарыі. Штучная рэстимуляцыя закранула інграму-манік, прывяла яе ў дзеянне ў першы раз за яго жыццё. Одытар ведаў, што ўсё гэта павінна сысці на нішто на працягу трыццаці шасці гадзін – трох дзён (звычайны тэрмін), паколькі гэта тэрапія штучна рэстимулявала інграму. Здарылася так, што ягоная бабуля сказала сваёй дачцэ, што яна не павінна рабіць аборт, бо аднойчы дзіця можа стаць “цудоўным статным мужчынам ці прыгожаю жанчынаю”. Ён сапраўды стаў статным: у яго амаль поўнасцю скараціліся мышцы спіны. Адзін дадатковы позірк на інграму ў тэрапіі – і фраза-манік знікла.

Такім чынам, можна лічыць, што гэты манік, як і той, што ў кейсе хлопчыка-вундэркінда, сабраў усю даступную жыццёвую

сілу і раптам накіраваў яе ў напрамку да фундаментальнай мэты, што азначае высокі ўзровень канцэнтрацыі жыццёвай сілы. У выпадку піяніста яго сіла, калі ён стаў клірам, была намнога вышэй яго сілы, выкліканай манікам. У іншым кейсе, з якім зараз працуюць, быў дасягнуты ўзровень, які адпавядае яго былому ўзроўню, а ў далейшым ён намнога яго перавысіць.

Такім жа чынам энтузіязм у адносінах да нейкага праекта будзе накіроўваць жыццёвую сілу да нейкай мэты, і неабходнасць раптам выкрасце з інграм дастаткова моцы, каб завесці чалавека далёка, хаця ў яго зусім няма ніякіх актыўных манікаў.

Зараз мы падыходзім да галоўнага: правыжывальнай інграмы. Яна псеўдавыжывальная, як і любая інграмная “дапамога”; гэта міраж, які расейваецца і пакідае за сабою пякучы пясок.

Раней мы гаварылі галоўным чынам пра контрвыжывальныя інграмы. Яны ідуць уразрэз з дынамікамі чалавека і ягонай фундаментальнаю мэтаю.*

Контрвыжывальная інграма для дынамік – тое ж, што і завал з бярэняў, які загачвае раку. Дынаміка блакіруецца ў пэўнай ступені. Любая блакіроўка кожнай з чатырох дынамік (ці любой часткі з іх спектра) выклікае расейванне патоку. Гэта асабліва не памяншае дынаміку, але гэта накіроўвае яе не туды, падобна таму, як рака, натуральнае рэчышча якой перакрыта, можа пераўтварыцца ў пяць плыняў, што цякуць у розных напрамках, ці затапіць добрую пашу, якую трэба было б толькі абвадніць.

Правыжывальная інграма сцвярджае, што яна дапамагае дынаміцы (але на самой справе ёй не дапамагае). Яна прыкідваецца, што яна і ёсць дынаміка. Па аналогіі з ракою, правыжывальная

* *Атрымліваецца, што ў кожнага чалавека існуе дадатковая спецыялізацыя дынамік, нешта накшталт убудаванай асабістай дынамікі. Эксперыментальным фактам з’яўляецца тое, што чалавек, аказваецца, ведае сваю фундаментальную мэту да таго, як ён дасягне двухгадовага ўзросту: талент, унутраныя ўласцівасці асобы і фундаментальная мэта ідуць разам. Яны, здаецца, з’яўляюцца часткаю генетычнага шаблону. Кожнага, пры дапамозе дыягностычнага паўторнага перажывання, можна паслаць у двухгадовы ўзрост і спытаць пра ягоную мэту ў жыцці, і ён выкажа вельмі канкрэтнае жаданне, чаго ён хоча дасягнуць у жыцці (і агляд дадзеных па дзейнасці двухгадовых дзяцей падцвердзіў гэта). Будзе адкрыта, што там, дзе ён дасягаў поспеху ў далейшым жыцці, ён прытрымліваўся гэтага агульнага шаблону. У пятнаццаці чалавек, што былі вывучаны, фундаментальная мэта, як было знойдзена, утварылася ў два гады, а калі яны сталі клірамі, гэтыя людзі выкарыстоўвалі сваю фундаментальную мэту і імкнуліся да яе. – Л. Рон Хабард*

інграма была б каналам, які ўвабраў у сябе сілу ракі і паслаў яе ў нейкім незапланаваным накірунку. Правыжывальная інграма – гэта не манік, але яна можа ўтрымліваць і часам сапраўды ўтрымлівае фразы-манікі.

Контрважывальная інграма кажа: “Ён нікчэмны, чорт з ім, давай яго заб’ём”.

Правыжывальная інграма кажа: “Я яго ратую”. Калі б яна дадала: “Ён міленькі і проста цудоўны з жанчынамі”, гэта тады была б правыжывальная інграма, што ўтрымлівае манік.

У тэрмінах таго графіка, што вызначаў дынаміку выжывання і сапрэсар (на папярэдніх старонках гэтай кнігі), контрвыжывальная інграма была б часткаю сапрэсара (абераванаю часткаю), а правыжывальная інграма – часткаю імпульсу дынамікі (абераванаю часткаю).

Ніводная з іх не з’яўляецца на самой справе свядомай і даступнай для разлікаў часткаю дынамікі выжывання ці сапрэсара.

Інграма (трызненне пры хваробе, магчыма), што кажа “Я застануся з табою, мілы, пакуль ты хворы” – гэта, як здаецца, частка дынамікі выжывання, але гэта цалкам уяўная яе частка. Аднак рэактыўны розум не мае адчування часу, калі ён рэстимуляваны, а гэтая інграма, уключаная і пастаянна рэстимуляваная нейкім канцэптам, які яна ўтрымлівае (напрыклад, пах ці голас чалавека, які можа быць ці не быць сапраўды тым чалавекам з інграмы), патрабуе, каб чалавек, у якога яна ёсць, быў хворы, як і ў той час, калі былі сказаны гэтыя словы. У гэтым, паводле нашага ідыёта, рэактыўнага розуму, заключаецца выжыванне: “Нехта клапаціўся пра мяне, калі я быў хворы. Мне патрэбны нехта, хто б клапаціўся пра мяне. Я павінен быць хворым”. Гэта шаблон, што ляжыць у аснове ўсіх інграм спачування. Гэта шаблон, што ляжыць у аснове інграмы любога пацыента, якая ўтрымлівае хранічнае псіхасаматычнае захворванне. Канешне ж, яны вельмі разнастайныя, але ўсе настойваюць, што чалавек, які мае іх, павінен хварэць, каб выжываць.

Інграма сапрэсарнага тыпу, заўсёды контрвыжывальная, можа быць рэстимулявана тым жа чынам, што і правыжывальная інграма. Інграма ёсць інграма, і ўся механіка ў іх аднолькавая. Той факт, што аналітычны розум не можа аднесці інграму да пэўнага

моманту часу, можа прымусіць любую інграму здавацца ўсюдыіснай¹⁸. Час можа “вылечыць” здарэнні, што захаваліся ў памяці аналітычнага розуму, магчыма, але не рэактыўнага розуму, у якім няма часу, і гэты факт робіць час не вялікім лекарам, а вялікім шарлатанам. Гэтая сапрэсарная інфармацыя можа не мець нічога агульнага з рэчаіснасцю. Яна можа быць няправільнай. Такія інграмы, напрыклад, гавораць чалавеку, які ўбачыў матылька, што гэты матылёк небяспечны; а потым ён пачынае не любіць вясну, паколькі гэта пара, калі ён бачыць матылькоў. Інграма можа сказаць: “Вы ўсе супраць мяне. Вы супраць усяго, што я раблю”, што на самой справе было абаронай маці супраць яе мужа і свекрыві. Яна ўтрымлівае канцэпт, а таксама запіс гуку швейнай машыны. Чалавек, у якога ёсць гэтая інграма, чуе швейную машыну (калі гэтая інграма ўключылася ў нейкі момант), калі ён стомлены і не ў духу, і гледзячы на машыну (ён ніколі не распознае сам гук: гэтыя інграмы ахоўваюць сябе), бачыць сваю жонку. Яна – *асацыятыўны рэстимулятар*, тое, што падбірае ў якасці прычыны ягоны аналітычны розум, якому сказана паглядзець, адкуль ідзе небяспека. Таму ён шукае навокал і знаходзіць нешта, з чаго ён злуецца (нешта амаль “рацыянальнае”) і пачынае казаць ёй, што яна супраць яго. Ці гэта можа быць інграма такога нізкага эмацыянальнага тону, што ён сядзіць, плача і стогне, што яна супраць яго. Калі на працягу “непрытомнасці” пры нараджэнні доктар кажа, што ён павінен пляснуць яго, чалавек, што мае гэтую інграму, раве і адчувае галаўны боль, калі яго пляскаюць, а калі вырастае, пляскае сваіх дзяцей у якасці мацнейшага сапрэсара, які ён можа сабе ўявіць.

Такім чынам, існуе адрозненне паміж правыжывальнымі і контрвыжывальнымі інграмамі, асабліва паміж правыжывальнай інграмай спачування і контрвыжывальнай інграмай. І гэта адрозненне, якое одытару жыццёва важна ведаць, нават калі яго апісанне і падоўжыць гэты раздзел.

Усё рэальнае супраціўленне, якое одытар убачыць з боку прэкліра пад час тэрапіі, будзе паходзіць з гэтых правыжывальных інграм спачування. Яны складаюцца ў вельмі дзікія разлікі.

18. **усюдыісны:** прысутны паўсюль адначасова.

Яны гавораць пацыенту, што яму лепш не “пазбаўляцца гэтага”, і таму пацыент змагаецца за тое, каб утрымаць свае інграмы. Такая інграма вельмі распаўсюджаная. Тыповы прыклад: маці адштурхоўвае бацьку, які настойвае, што ён не можа дазволіць сабе завесці дзіця. Барацьба наносіць траўму дзіцяці, і ў “непрытомнасці” ён, канешне ж, атрымлівае інграму. Маці адмаўляецца пазбавіцца ад яго, маці на баку дзіцяці, таму дзіцяці трэба лепш рабіць дакладна так, як кажа маці, і “не пазбаўляцца гэтага”. Гэта супадае з мэтай, найглыбейшаю мэтай – выжываць. Калі ён пазбавіцца інграм, ён памрэ, бо пазбаўленне іх азначае смерць, паколькі маці казалася, што яна памрэ, калі пазбавіцца яго. Акрамя таго, у наступным жыцці маці магла мець брыдкую звычку казаць яму, калі ён хворы, што “яна паклапоціцца пра сваё дзіця і абароніць яго ад бацькі”, што надае новую сілу старому разліку.

Такім чынам мы даходзім да *разліку на заступніка*. Гэта будзе для одыгара галоўная перашкода, перашкода нумар адзін, тое, што будзе найбольш няўлоўна яму супраціўляцца, тое, што ляжыць блізка да самой сутнасці асобы.

Разлік на заступніка – настолькі сур’ёзная рэч, што адзін одыгтар аднойчы сказаў, што чалавек становіцца не ахвяраю сваіх ворагаў, яго забіваюць ягоныя сябры. Калі казаць у інграмным сэнсе, гэта абсалютная праўда.

Адзіная аберацыя і псіхасаматычнае захворванне, якім пацыент будзе захоўваць вернасць, утрымліваюцца ў правыжывальнай інграме, што з’яўляецца часткаю разліку на заступніка. Гэта можна напісаць тут пяцьдзсят разоў, і ўсё роўна гэтага будзе мала, каб адпаведным чынам падкрэсліць гэты факт. Ён найбольш важны, гэта найпершае, чаму будзе супрацьстаяць одыгтар, калі ён уваходзіць у кейс, гэта першае, што ён павінен разрадзіць, калі ён жадае, каб тэрапія ішла гладка. Яму, магчыма, давядзецца закрануць і скараціць мноства контрвыжывальных інграм (таму што іх даволі лёгка атрымаць, калі шукаеш іх) перад тым, як у яго ўвогуле з’явіцца нейкая ідэя пра тое, што ўяўляе сабою разлік на заступніка. Але, калі ён атрымлівае разлік на заступніка, яму б лепш выдаліць яго і разрадзіць з яго усю эмоцыю, інакш кейс застапарыцца.

Разлік на заступніка – гэта ідыятызм на ўзроўні рэактыўнага розуму, што выжыванне залежыць ад бабулі, ці ад цёткі Сью, ці ад нейкай служанкі, якая трыццаць гадоў як памёрла. Тыя, хто даглядаў за чалавекам, калі ён быў хворы, тыя, хто ўпрошваў яго цяжарную маці, каб яна перастала спрабаваць пазбавіцца ад яго праз аборт, тыя, хто карміў яго ці іншым чынам імкнуўся ўберагчы яго ад непрыемнасцяў, – гэта ўсё заступнікі.

Рэактыўны розум дзейнічае выключна на падставе двухзначнай логікі. Рэчы з’яўляюцца жыццём ці смерцю, яны правільныя ці няправільныя, у залежнасці ад таго, што гаворыць наконт гэтага інграма. І людзі з інграм з’яўляюцца сябрамі ці ворагамі. Сябры, заступнікі – азначаюць жыццё! Ворагі азначаюць смерць! Сярэдзіны няма. Кожны рэстымулятар ці асацыятыўны рэстымулятар з правыжывальнай інграмы азначае жыццё; кожны рэстымулятар ці асацыятыўны рэстымулятар з контрвыжывальнай інграмы азначае смерць!

Одытар, канешне ж, можа быць сапраўды рэстымулявальным чалавекам для прэкліра (псеўдабацькам, псеўдапалюбоўнікам маці да нараджэння і г.д.), але ён заўсёды з’яўляецца асацыятыўным рэстымулятарам, чалавекам, які можа выдаліць гэтыя жудасна, неверагодна неабходныя для жыцця правыжывальныя інграмы. Контрвыжывальныя інграмы пераважваюць гэты фактар і, канешне ж, аналітычны розум прэкліра заўсёды дзвюма рукамі за одытара і тэрапію.

Непрыемнасці з’яўляюцца, калі аналітычны розум адключаны рэстымуляцыяй, а одытар шукае разлік на заступніка. Тады рэактыўны розум прэкліра ўхіляецца і пазбягае гэтага.

Аднак разлік на заступніка лёгка знайсці. І гэта жыццёва важна – знайсці яго, бо гэты разлік можа ўтрымліваць большую частку эмацыянальнага зараду кейса. Поўнае вызваленне ад разліку на заступніка да таго, як дасягнутая бэйсік-бэйсік, абсалютна немагчыма. Але прэкліру трэба вярнуць столькі жыццёвай сілы, колькі магчыма, каб праца з кейсам ішла добра.

Справа ў тым, што разлік на заступніка, акрамя ўсяго іншага, “капсулюе” жыццёвую сілу чалавека. У ім схоплены і ўтрымліваюцца *вольныя пачуцці*, пульс самога жыцця. Прэкліра заганяюць у апатыю толькі разлікі на заступніка. Калі

прысутнічае крыніца антаганізму, цела можа быць амаль мёртвым і ўсё роўна сабраць сілы і змагацца. Але чалавек не можа змагацца са сваімі сябрамі. Закон афініці быў абераваны, трапіўшы ў рэактыўны інграмны банк. І гэты закон, нават перакручаны змрочнымі цэнямі неразумнасці ў рэактыўным розуме, усё роўна дзейнічае. Гэта добры закон. Ён становіцца занадта добрым, калі одытар намагаецца знайсці і скараціць інграмы, што прымушаюць прэкліра пакутаваць ад артрыту ці сыходзіць крывёю знутры ад язваў страўніка. Чаму ён не можа “пазбавіцца” свайго артрыта? Маці сказала, грацыёзна спатыкнуўшыся аб свінню: “О, я не магу ўстаць! О, маё беднае, беднае дзіця. О, маё дзіця! Я баюся, што я параніла маё беднае, беднае дзіця. О, я спадзяюся, маё дзіця ўсё яшчэ жывое! Калі ласка, Божа, дазволь яму жыць. Калі ласка, Божа, дазволь мне захаваць сваё дзіця. Калі ласка!” Толькі бог, якому яна малілася, быў рэактыўным розумам, які робіць адзін са сваіх ідыёцкіх разлікаў на падставе таго, што ўсё раўняецца ўсяму. Холдэр, малітва аб жыцці, добра выцята пазваночнік дзіцяці, спачуванне маці, рохканне свінні, малітва Богу – усе гэтыя рэчы для рэактыўнага розуму – адно і тое ж, і таму мы маем выдатны кейс артрыта, асабліва таму, што наш пацыент, імкнучыся да “выжывання”, ажаніўся з дзяўчынай, у якой дакладна такі ж голас, якім быў голас маці, калі ён знаходзіўся ва ўлонні. Вы просіце, каб ён пазбавіўся артрыта? Рэактыўны розум кажа: “НЕ!” Артрыт – гэта дзіця, гэта рохканне свінні, гэта малітва Богу, гэта спачуванне жонкі, гэта беднасць, гэта матчыны голас, і ўсе гэтыя рэчы пажаданыя. Ён трымаў сябе ў беднасці, і ён ажаніўся з жанчынаю, якая прымусіла б прастытутку засаромецца, і гэта спрыяе выжыванню:– выдатная штука – выжыванне, калі яго разлікамі займаецца рэактыўны розум! А ў выпадку кейса з язvamі страўніка ў дзіцяці нарабілі кучу дзірак (у маці велізарныя цяжкасці: яна спрабуе зрабіць аборт так, каб можна было сімуляваць выкідыш, і ўжывае для гэтага разнастайныя гаспадарчыя інструменты, уведзеныя праз шыйку маткі), і некаторыя з дзірак раз за разам прыпадаюць на жывот і на страўнік гэтага дзіцяці. Яно будзе жыць, бо навокал яго – бялок, у яго ёсць запас ежы, і таму, што амніятычны мяшок

падобны адной з тых антыпракольных аўтамабільных камер, якія запячатваюць кожную дзірку. (Прырода на працягу доўгага, доўгага часу была вынаходлівай адносна таго, што рабіць у выпадку замаху на аборт.) Так ужо здараецца, што ў гэтым кейсе маці не была схільная да маналогаў, хаця па большасці падобная дзейнасць маці – драматызацыя, і ў ёй прысутнічае гутарка; але здараецца яшчэ і так, што бабуля жыве побач, і яна з’яўляецца нечакана, хутка пасля апошняй спробы прымусіць дзіця сустрэць забыццё. Бабуля магла сама ў свой час рабіць замахі на аборт, але зараз яна старая і высокамаральная, а акрамя таго, гэтае дзіця не выклікае ў яе ніякай ранішняй млоснасці; таму яна знаходзіць шмат прычын для суровай крытыкі, калі бачыць у ваннай скрываўленую палачку з апельсінавага дрэва. Дзіця ўсё яшчэ “непрытомнае”. Бабуля сварыцца на маці: “Кожную з маіх дачок, якая б зрабіла такую жудасную рэч, павінна была б спасцігнуць Божая кара”, (па прынцыпу “не рабі, што я раблю, а рабі, як я кажу”, бо, па-першае, хто даў маці гэтую драматызацыю?), “і яе трэба было б правесці б па вуліцах ёй на навуку. Тваё дзіця мае поўнае права жыць; калі ты думаеш, што не зможаш паклапаціцца аб ім, я ўжо пэўна паклапачуся. Зараз даношвай яго, Элаіза, і калі гэтае дзіця народзіцца, калі ты яго не жадаеш, прынясі яго мне. Дадумацца да такога: намагацца параніць гэтае беднае стварэнне!” І такім чынам, калі гэтае дзіця, гэты кейс кроватачывай язвы, нараджаецца, ёсць бабуля і ёсць ахова і бяспека. Бабуля тут з’яўляецца заступнікам (і яна можа стаць заступнікам праз тысячу розных шляхоў, кожны з якіх заснаваны на прынцыпе, што яна спачувальна размаўляе з дзіцём, калі яно ў адключчы¹⁹, і змагаецца з маці на ягоную карысць, калі ён “непрытомны”), а калі хлопчык крыху падростае, аказваецца, што ён шмат у чым спадзяецца на бабулю, да вялікага здзіўлення бацькоў (бо *яны* ніколі не зрабілі нічога маленькаму Роджэру, *яны* – ні ў якім разе). А калі бабуля памрэ, Роджэр атрымае кроватачывыя язвы, каб вярнуць яе. *Хто б ні быў* твой сябра, яго трэба прыціскаць да грудзей сталёвымі абдымкамі, – гаворыць гэты вялікі геній, рэактыўны розум – нават калі гэта забівае арганізм.

19. у адключчы: у непрытомным стане.

Разлік на заступніка – не больш чым проста ідыёцкае меркаванне, што кожнага, хто з’яўляецца сябрам, можна захаваць у якасці сябра, толькі стварыўшы прыблізна такія ж умовы, у якіх пачалося сяброўства. Гэта разлік на аснове таго, што можна адчуваць сябе ў бяспецы толькі побач з пэўнымі людзьмі, і што быць з імі побач можна, толькі будучы хворым, ненармальным, ці вартым жалю і ўвогуле інвалідам.

Пакажыце одытару чалавека, якога ў дзяцінстве лёгка было запалохаць пакараннем, які адчуваў сябе дома “не ў сваёй талерцы”, і ў якога былі заступнікі, што здаваліся яму больш важнымі, чым бацькі (бабуля з дзядулем, цёткі, пансіянеры²⁰, урачы, нянькі і г.д.), і хто ў маленстве часта хварэў, і одытар звычайна можа выявіць прэнатальную падаплёку ўсяго гэтага ў выглядзе замахаў на аборт, бо ў большасці выпадкаў так яно і ёсць. Пакажыце одытару сына ці дачку, якія праяўляюць неймаверную прыхільнасць да аднаго з бацькоў і непрыязнасць да другога, і одытар можа раскрыць, што ў мінулым адзін з бацькоў хацеў пазбавіцца дзіцяці ці параніць яго, а другі не хацеў гэтага.

Такім чынам, разлік на заступніка з’яўляецца важным. І ён таксама з’яўляецца вельмі сакрэтным. Намаганне знайсці сапраўдных заступнікаў у кейсе часта выклікае вялікую барацьбу. У некаторых кейсах можа быць так, што пацыент меў восем ці дзесяць такіх заступнікаў і адчайна імкнуўся захаваць ім вернасць, а калі ён не мог гэтага зрабіць, дык шукаў і знаходзіў жонку(ці мужа, калі пацыент быў жанчынай) і сяброў, што былі падобныя да яго заступнікаў. Жонка, побач з якою А вечна хварэе, але якую ён не пакіне ні ў якім выпадку, звычайна з’яўляецца псеўдазаступнікам, інакш кажучы, яна некаторымі манерамі падобная да сапраўднага заступніка, у яе падобны голас ці нават падобнае імя. Б, які ні за што не кіне сваю работу, хаця ён працуе намнога ніжэй узроўню сваіх здольнасцяў у жыцці, магчыма, застаецца там, бо ягоны начальнік – псеўдазаступнік; акрамя таго, ён можа працаваць на гэтай пасадзе таму, што заступнік меў падобнае сацыяльнае становішча ў жыцці, і гэты чалавек зараз з’яўляецца заступнікам.

20. пансіянеры: людзі, якія рэгулярна харчуюцца, ці жывуць і харчуюцца ў чужым доме за плату.

Усё тое, што можа настолькі перакруціць жыццё чалавека, натуральна, будзе цяжка падавацца тэрапіі, таму што, калі чалавека папросяць пазбавіцца ягонага разліку на заступніка, верагоднасць, што ён хаця б чымсьці выдасць гэты разлік, такая ж, як верагоднасць таго, што ён плоне заступніку ў твар.

Правыжывальныя інграмы, што ўтрымліваюць разлік на заступніка, можна апісаць як інграмы, у якіх ёсць людзі, што абаранялі існаванне пацыента ў моманты, калі ён лічыў, што на ягонае існаванне нехта ці нешта нападае. Гэта не абавязкова павінна быць сапраўдная, рацыянальная абарона – можа быць так, што толькі змест інграмы як быццам бы ўказвае на гэта; але можна палічыць без рызыкі памыліца, што найгоршыя разлікі на заступніка – гэта тыя, дзе заступнік абараняў жыццё пацыента ад тых, хто на яго нападаў. Большасць разлікаў на заступніка бяруць свой пачатак у прэнатальным раёне.

Пошук разліку на заступніка праводзіцца ў першую чаргу ў кожным кейсе, і на працягу працы над кейсам одытар шукае новыя разлікі на заступніка.

Гэтыя правыжывальныя інграмы спачування, з якіх складаюцца разлікі на заступніка, адрозніваюцца толькі інтэнсіўнасцю ад стандартнай правыжывальнай інграмы. Стандартная правыжывальная інграма дрэнная толькі тым, што нехта выказаў сяброўства да пацыента ці іншага чалавека, калі пацыент быў “непрытомны”, таму яе і цяжка знайсці і выдаліць нават у тым выпадку, калі яна на самой справе была зразуметая абсалютна няправільная, – інакш кажучы, правыжывальны змест быў адрасаваны іншаму чалавеку і быў толькі няправільна патлумачаны пацыентам. Калі пацыент “непрытомны” і нехта кажа: “Ён добры хлопец”, на самой справе маючы на ўвазе абсалютна іншага чалавека, эгацэнтрычны²¹ рэактыўны розум успрымае гэтую фразуна свой рахунак. У правыжывальнай інграме спачування (разлік на заступніка складаецца толькі з такіх інграм) прысутнічае сапраўдная абарона чалавека ад небяспекі з боку нейкага заступніка. Варыянты гэтага могуць быць розныя: ад драматычнай сцэны, дзе нехта вырашыў забіць пацыента, і

21. эгацэнтрычны: той, што разглядае ўсё ў адносінах да сябе; эгаістычны.

заступнік з'явіўся на дапамогу, як саюзнае войска, якраз у патрэбны момант, і да інцыдэнту, дзе пацыент быў проста выратаваны (ці палічыў, што яго ратавалі) ад гібелі, напрыклад, ад утаплення, наезду машыны і г.д. І правыжывальная інграма спачування добрая роўна настолькі, наколькі добры яе слоўны змест, бо яна не асэнсоўвае дзеянне. Былі знойдзены інграмы, дзе пацыента на самой справе забівалі, але змест быў такі, што ён быў перакананы – яго ратавалі. У такім кейсе павінна быць тое, што одытары называюць “узаемным ЗА” (бацька і маці сумесна спрабуюць зрабіць аборт, ЗА азначае “замах на аборт”), калі маці была цалкам згодная і дазволіла рабіць над сабою гэтую аперацыю, але спалохалася і пачала крычаць пра “яе дарагое дзіця”, намагаючыся самой пазбегнуць траўмы. Пацыенты з правыжывальнай інграмай такога тыпу могуць добра забытацца ў сваіх адносінах да маці.

Правыжывальныя інграмы спачування маюць некалькі каварных аспектаў: (1) яны адпавядаюць фундаментальнай дынаміцы выжывання ў найбольш літаральным сэнсе, і таму яны адпавядаюць мэце індывідуўма; (2) яны падобныя да капсул, знешняю абалонкаю для якіх служаць контрвыжывальныя інграмы; (3) яны аказваюць найбольш выразны ўплыў на здароўе пацыента і заўсёды з'яўляюцца фактарам, што ляжыць у аснове псіхасаматычнага захворвання, прыкметы якога праяўляе пацыент; (4) яны прымушаюць рэактыўны розум (але не аналітычны розум) супраціўляцца тэрапіі; і (5) яны – найвялікшы канал, праз які ўцякаюць адзінкі жыццёвай сілы.

Што да пункту (3) вышэй, правыжывальная інграма спачування не проста нясе з сабою траўму, якая становіцца псіхасаматычным захворваннем. Кожная інграма – гэта набор дадзеных, што ўключае не толькі ўсе наяўныя ўспрыманні і гутарку, але і паказчыкі эмоцыі і фізічнага стану. Апошняя, фізічны стан, можа быць даволі сур'ёзным. Паказчыкі, зафіксаваныя ў інграме, сцвярджаюць, што структура была такая і такая ў момант, калі была атрымана гэтая правыжывальная інграма спачування. Такім чынам, у выпадку інграмы зародка рэактыўны розум, сілаю запускаячы інграму ў дзеянне, можа таксама сілаю ўзнавіць у целе структурны шаблон, што існаваў у гэты момант. Гэта час ад

часу прыводзіць да затрымкі ў развіцці, да скуры, падобнай на зародкавую, да крывізны спіны, як у зародка, і г.д. Самі залозы, будучы органамі цела, таксама часам падаўляюцца гэткім чынам рэактыўным розумам у ягоным намаганні наблізіць усе ўмовы да тых, што існавалі на момант інграмы. Недаразвітыя ганады²², недаразвіццё шчытападобнай залозы, высахлая канечнасць – усё гэта часта паходзіць з правыжывальных інграм спачування. Гэта настолькі відавочная праўда, што, калі чалавек паступова становіцца клірам, працэсы росту пачынаюць прыводзіць цела ў адпаведнасць з генетычным шаблонам нават яшчэ да сканчэння кейса. Змены, якія адбываюцца з пацыентам у фізічным плане, часам настолькі прыкметныя і настолькі выразныя, што гэта ўражае куды больш, чым проста знікненне цэлага спісу псіхасаматычных захворванняў, такіх, як сардэчна-сасудзістыя захворванні, язвы, артрыт, алергіі і г.д.

Можна дапусціць, што нешта дастаткова магутнае, каб сказаць фізічны шаблон і не даць цэлу развівацца ці прымусіць яго расці, калі яно павінна спыніць рост, – гэткая рэч будзе супраціўляцца любой тэрапіі. Гэта верна толькі ў самым абмежаваным сэнсе. Як толькі чалавек ведае, што падаўляе кейс, ён можа заняцца вынішчэннем сапрэсараў, таму што правыжывальная інграма, у адрозненне ад контрвыжывальнай інграмы, мае ахілесаву пяту²³.

Найбольш дзейснае рашэнне праблемы, вядомае на сённяшні дзень у Дыянетыцы, заключана ў прынцыпе адзінак жыццёвай сілы і ў метадыцы вяртання іх назад у кругаварот. Правыжывальная інграма збірае і ўтрымлівае гэтыя адзінкі, адпаведна тэорыі, і распадаецца, калі ўтрымліваць іх больш не ў яе ўладзе.

Такім чынам, уваходзячы ў кейс, у якім ёсць хранічнае псіхасаматычнае захворванне (а ў якім кейсе яго няма, нават калі яно такое невялікае, як прыступы чыхання ці ікоты, што здараюцца час ад часу), одытар спачатку праводзіць у ім разведку,

22. ганады: органы цела, што вырабляюць гаметы (спелыя сперматазоіды ці яйцаклеткі, здольныя ўдзельнічаць у апладненні).

23. ахілесавая пята: асабліва ўразлівая ці адзіная ўразлівая частка, месца, зона ці нешта падобнае. Паводле грэчаскай міфалогіі Ахілес быў выдатным грэчаскім воінам. Немаўляткам маці акунула яго ў раку Стыкс (адна з міфічных рэк у пекле), што зрабіла яго цэла няўразлівым, акрамя пяткі, за якую маці яго трымала. Ён быў смяротна паранены стралаю ў гэтую пятку.

выконваючы стандартную працэдуру вяртання, каб высветліць, наколькі рана ён можа дабрацца за матэрыялам, у якім стане сонік-рыкол, наколькі закупорана маладосць чалавека і г.д. Калі ён правёў гэтае абследаванне, ён пачынае свае разлікі адносна кейса: па-першае, ці быў чалавек у дзяцінстве шчаслівы і з бацькам, і з маці, а калі не, дык дзе ён быў найшчаслівейшы? (Гэта будзе месца, дзе жылі заступнікі.) Ці не было так, што адзін з бацькоў адыгрываў неймаверна вялікую ролю ў станаўленні здольнасці дзіцяці да мыслення? Гэта таксама можа быць заступнік, няхай сабе і невялікі. Ці былі ў пацыента бабулі і дзядулі, а таксама іншыя сваякі; якія ён меў да іх пачуцці? Уся гэтая інфармацыя будзе больш ці менш закупоранай і скажонай дэманскімі контурамі, і будзе прыблізна настолькі ж надзейнай, як і інфармацыя, якую гэты пацыент непазбежна будзе намагацца атрымаць ад “кранутых” бацькоў ці сваякоў, якія не толькі не ведаюць, што адбывалася з ім, але могуць вельмі жадаць, каб ён не даведаўся ні пра што.

Што ж адбывалася на самой справе? Не дазваляйце пацыентам пытаць сваякоў ці бацькоў ні пра што, калі вы можаце, бо гэтыя людзі з’яўляюцца рэстимулятарамі да крайняй ступені, і ў іх ніколі не будзе інфармацыі, якую вы можаце выкарыстоўваць; пацыент проста спрабуе ўжыць іх у якасці абходных контураў, каб пазбегнуць болю, звязанага з самастойным рыколам таго, што з ім адбылося. Калі кейс будзе скончаны, у яго больш не будзе ахвоты праследаваць гэтых людзей, а калі вы хочаце правесці праверку ў мэтах даследавання, вазьміце аднаго з гэтых сваякоў і правядзіце яго праз тэрапію.

Одытар зараз мае нейкае невялікае ўяўленне пра тое, хто могуць быць заступнікі. А вось і ахілесавы пяты разліку на заступніка.

Любы разлік на заступніка можа ўключаць у сябе страту заступніка. І *страта заступніка* можа аказацца тым ініцыятарам, які запусціць ланцуговую ядзерную рэакцыю дзялення²⁴, бо тое,

24. ланцуговая ядзерная рэакцыя дзялення: большыя атамы могуць дзяліцца з утварэннем меншых атамаў, такіх, як атамы ёду і брону. Гэты працэс можа быць арганізаваны такім чынам, што кожнае дзяленне будзе выклікаць іншае дзяленне, гэтым самым запускаячы ланцуговую рэакцыю. Прыклад ланцуговай ядзернай рэакцыі дзялення – гэта працэсы, што адбываюцца ў атамнай бомбе. Тут выраз ужыты ў пераносным сэнсе.

што мы збіраемся паспрабаваць зрабіць, – гэта выпусціць, інакш кажучы, разрадзіць з рэактыўнага інграмнага банка столькі адзінак жыццёвай сілы, колькі можна, і аслабіць яго. Кожны зарад, які мы атрымліваем з банка, павялічыць здольнасць пацыента жыць і змагацца з жыццёвымі цяжкасцямі, і дапаможа яго аналітычнаму розуму пранікнуць у інграмны банк. Такім чынам, разрадка гэтых замарожаных адзінак – жыццёва неабходная і важная частка тэрапіі, і стан кейса будзе паляпшацца прама прапарцыянальна колькасці адзінак жыццёвай сілы, разраджаных такім чынам з інграмнага банка.

Разглядайце гэтыя адзінкі жыцця як свабодную жыццёвую энергію: інграма, што захоплівае іх, можа выставіць сябе ва ўсіх адносінах як жыццёвая сіла. У гэтым выпадку, і толькі ў гэтым выпадку яна з'яўляецца асобнаю істотаю. Дэманскія контуры, вэйлансныя сценкі²⁵ (якія падзяляюць аналайзер, так бы мовіць, на адсекі, і выклікаюць мультывэйланснасць), сіла і ўлада самой інграмы – усё гэта залежыць, згодна тэорыі і практычных назіранняў, ад узурпаваных адзінак жыццёвай сілы.

Вызваліць гэтыя адзінкі – найважнейшая задача тэрапіі; аблегчыць боль ад інграм – другая па важнасці задача; зрабіць так, каб пацыенту было камфортна на працягу тэрапіі – гэта нават не ўключаецца ў гэтую класіфікацыю задач па важнасці, хаця няма ніякай неабходнасці ў тым, каб ён адчуваў сябе некамфортна. Дваісты характар тэрапіі, такім чынам, – гэта дзве часткі аднаго і таго ж: аблягчэння інграм. Аднак інграмы маюць дваістую прыроду ў тым сэнсе, што ў іх ёсць балючая эмоцыя (інакш кажучы, узурпаваная жыццёвая сіла) і фізічны боль (інакш кажучы, боль ад траўмы, захворвання і г.д.).

Дабрацца так рана, як толькі можна, і так хутка, як толькі можна, і знайсці бэйсік-бэйсік – у гэтым накірунку і з гэтым намерам трэба праводзіць тэрапію на першых этапах. Каб дасягнуць гэтага (калі гэта нельга зрабіць адразу ж проста пры дапамозе вяртання і знаходжання бэйсік-бэйсік, што можна і заўсёды трэба паспрабаваць), одытар аблягчае кейс і рабуе

25. вэйлансная сценка: нешта накшталт ахоўнага механізма, пры дапамозе якога зарад кейса падзяляецца на адсекі, каб дазволіць чалавеку працаваць хаця б у некаторыя перыяды часу.

інграмны банк за кошт вызвалення адзінак жыцця (захопленых у палон балючай эмоцыяй) з разлікаў на заступніка.

Карацей кажучы, увесь намер і дзеянне ў тэрапіі заключаецца ў тым, каб знайсці найранейшую інграму і сцерці яе, а потым працягваць сціраць усе астатнія інграмы як інграмы, так, каб іх больш нельга было знайсці (яны перападшываюцца ў стандартны банк, але патрэбны геній, каб іх там знайсці, і шукаць трэба на працягу доўгіх гадзін; таму для одытара яны, можна сказаць, “сцёртыя”, бо яны – больш не інграмы, яны зараз з’яўляюцца вопытам). Першая, апошняя і адзіная задача одытара – знайсці найранейшыя інграмы і сцерці іх. Гэта можна паўтараць вельмі часта і з вялікім націскам, і гэта не будзе залішнім.

Разнастайнымі спосабамі ажыццявіць гэта з’яўляюцца метадыкі і розныя віды майстэрства тэрапіі. Усё, што вядзе да сцірання інграм адтуль, дзе яны звычайна знаходзяцца, і іхняй перападшыўкі ў якасці вопыту, з’яўляецца карысным і дазволеным, *што б гэта ні ўключала*. Інжынер мае намер прыбраць гару, якая ляжыць на шляху ракі; ягоны намер і ўсе яго намаганні скіраваныя на перамяшчэнне гэтай гары. Спосабы і сродкі, якія ён ужывае, каб перамясціць гэтую гару (экскаватар, гідраўлічныя помпы²⁶ ці дынаміт) – гэта майстэрства і метадыкі, што прымяняюцца для такой работы.

У нашай задачы існуюць тры ступені ведаў: (1) у Дыянетыцы мы ведаем мэту: мы ведаем вынікі, якія атрымліваюцца, калі гэтая мэта дасягнута; (2) мы ведаем характар перашкод, што стаяць паміж намі і мэтаю, але пра *дакладны характар* перашкоды мы ніяк не зможам даведацца надта шмат; (3) крытэрыем для майстэрства і метадыкі выдалення перашкоды, што стаіць паміж намі і мэтаю, з’яўляецца толькі тое, ці выдаляюць яны гэтую перашкоду.

Метад атакі праблемы можна заўсёды палепшыць з дапамогаю павелічэння ведаў пра характар фактараў, што ўваходзяць у склад

26. гідраўлічныя помпы: машыны, пры дапамозе якіх энергія спаду вады выкарыстоўваецца, каб падняць частку вады на вышыню, большую, чым вышыня таго месца, адкуль вада падае. Гідраўлічныя помпы часам выкарыстоўваюцца як крыніцы сціснутага паветра ў інжынерных работах.

праблемы, засваення новых відаў майстэрства і новых методык, якія можна прымяніць да праблемы, а таксама з дапамогаю вучобы для паляпшэння нашага ўмення прымяняць існуючыя віды майстэрства і методыкі. Існуючыя зараз майстэрства і методыку не трэба лічыць аптымальнымі толькі таму, што яны дазваляюць выканаць задачу. Час, патрэбны на працу, можна было б скараціць, і яе можна было б палегчыць з дапамогаю новых методык ці больш дасканалага авалодання старымі методыкамі.

Усё гэта сказана тут для таго, каб Дыянетыку, у адрозненне ад логікі Арыстоцеля²⁷ і прыродазнаўчай гісторыі²⁸, успрымалі як навуку, якая развіваецца і мяняецца. Гэта сказана тут, бо ніводны одытар не павінен проста сядзець на месцы з гэтай стандартнай працэдурай, ніколі не спрабуючы яе палепшыць.

Вельмі добра. Гэта стандартная працэдура. Яна *працуе*, але яе ні ў якім разе нельга прымусіць працаваць надта хутка ці надта добра.

1. Увядзіце пацыента ў рэверы і правядзіце разведку ў прэнатальны раён, каб паглядзець, ці даступныя інграмы для таго, каб іх аблегчыць без дадатковай працы. Калі яны ёсць і іх можна знайсці, выдаліце з іх зарад і, калі можна, сатрыце іх. Не спрабуйце сцерці нешта такое далёкае ад бэйсік-бэйсік, як нараджэнне, калі толькі файл-клерк не настойвае на тым, каб даць вам яго. Іншымі словамі, накіруйце прэкліра ў прэнатальны раён і пашукайце самыя раннія інграмы. Не запытайце пра канкрэтныя здарэнні, асабліва пра нешта такое, як нараджэнне, проста бярыце ўсё, што б ні выдаваў файл-клерк. Калі вы не можаце трапіць у ранні перыяд, пераходзьце да кроку 2.

2. Абследауйце жыццё пацыента, калі ён знаходзіцца ў рэверы (зрабіце гэта ў любым выпадку рана ці позна, калі

27. логіка Арыстоцеля: лагічны метада Арыстоцеля, для якога характэрны сілагізм, аргумент ці форма разважання, у якім робяцца два сцвярджэнні, ці пасылкі, і з іх выводзіцца лагічная выснова. Прыклад: усе млекакормячыя – цеплакроўныя жывёлы (вялікая пасылка), кіты – млекакормячыя (малая пасылка); такім чынам, кіты – цеплакроўныя жывёлы (выснова).

28. прыродазнаўчая гісторыя: састарэлая назва апісальных навук пра прыроду (батаніка, заалогія, мінералогія).

праца з кейсам замаруджваецца, але толькі калі яна замаруджваецца да такой ступені, што раннія інграмы не скарачаюцца ці не ўтрымліваюць ніякай эмоцыі). Вызнайце на працягу гэтага даследавання, ад каго пацыент залежаў, і заўсёды падазравайце, што ён не назваў вам сапраўды важных заступнікаў, але не кажыце яму пра свае падазрэнні.

3. Знайдзіце, калі пацыент страціў якога-небудзь заступніка з нагоды яго смерці ці адыходу. Падыдзіце да гэтага моманту і, так ці інакш, праз атрыманне ранейшага матэрыялу і гэтага інцыдэнту, ці проста гэтага інцыдэнту, разрадзіце іх ад смутку страты. Працуйце з кожным інцыдэнтам, у якім заступнік адыходзіць прэч ці пацыент разлучаны з заступнікам, як з інграмай, і адпаведным чынам яго сцірайце, ці праходзьце яго, пакуль з яго не знікне “зарад” смутку. Калі “зарад” застаецца, падазравайце наяўнасць больш ранняга моманту смутку, звязанага з гэтым заступнікам, знайдзіце яго і працуйце з ім як з інграмай.

4. У першую чаргу, у апошнюю чаргу і заўсёды задача ў тым, каб атрымаць бэйсік-бэйсік, а потым, калі гэта зроблена, – заўсёды найранейшы з момантаў болю ці смутку, які зараз існуе, і сцерці кожны інцыдэнт, які выдадзены файл-клеркам ці знойдзены пры дапамозе тэхнікі рэпітэру.

5. Кожны інцыдэнт, які доўга не скарачаецца, заўсёды мае падобны інцыдэнт раней, і пацыента трэба накіраваць у больш ранні інцыдэнт, калі інграма не “скарачаецца” пры паўторных праходжаннях.

6. У кожны момант, калі інграмы пачынаюць станавіцца безэмацыянальнымі па тону, нават калі яны скарачаюцца, падазравайце яшчэ адзін разлік на заступніка, знайдзіце яго, у раннім ці ў познім перыядзе жыцця пацыента, і скараціце, па меншай меры, пакуль не пройдзе эмацыянальная разрадка. Не рэстимулюйце ў кейсе ўсё без разбору, пераключаючыся з нескарочанага інцыдэнта на нешта, што выглядае больш

шматабяцальным, але скарачайце ўсё, што ў полі зроку, перад тым як пачнеце шукаць новы зарад смутку.

7. Лепш скараціць безэмацыянальную раннюю інграму, чым расстроіць кейс, дапытваючы яго наконт разліку на заступніка, калі вынаходлівым пошукам не ўдаецца выявіць такі разлік. Сціранне ранніх безэмацыянальных інграм рана ці позна выявіць новы разлік на заступніка, калі вы час ад часу будзеце яго шукаць.

8. Лічыце, што любая затрымка ў кейсе, любое нежаданне супрацоўнічаць паходзяць ад разліку на заступніка.

9. Стаўцеся да дэманскіх контураў як да таго, што ўтрымліваецца на месцы адзінкамі жыццёвай сілы, паглынутымі банкам, і спраўляйцеся з праблемай дэманскіх контураў, вызваляючы зарады смутку.

10. Лічыце, што страта заступніка праз яго смерць ці адыход – тое ж самае, што смерць нейкай часткі пацыента, і што скарачэнне смерці ці адыходу заступніка верне пацыенту якраз столькі жыцця, наколькі ён “памёр” у выніку гэтых здарэнняў. І помніце, што вялікія зарады смутку – гэта не заўсёды смерць ці адыход заступніка, гэта можа быць проста момант, калі заступнік раптам змяніў свае адносіны да пацыента на супрацьлеглыя.

Заўсёды помніце, што той чалавек, які найбольш атаясамляецца з асобай пацыента, напрыклад, спачувальная маці, бацька, бабуля ці дзядуля, сваяк ці сябра, разглядаецца рэактыўным розумам як частка самога чалавека, і ўсё, што здараецца з гэтай спачувальнай асобай, як можна лічыць, здараецца і з пацыентам. У такім кейсе, дзе, як было знойдзена, заступнік памёр ад рака, вы можаце выпадкова выявіць, што ў пацыента ёсць рана ці ў яго лушчыцца скура на тым месцы, дзе, як ён лічыў, у заступніка быў рак.

Рэактыўны розум думае толькі тоеснасцямі. Спачувальная правыжывальная інграма атаесамляе пацыента з іншым чалавекам. Смерць ці страта (праз адыход ці адрачэнне ад пацыента) іншага чалавека становіцца ў выніку гэтага

перакананнем рэактыўнага розуму, што пацыент перажыў нейкую частку смерці.

Эмацыянальныя зарады могуць утрымлівацца ў любой інграме: эмоцыя перадаецца, на тым жа ўзроўні тону, ад людзей навокал “непрытомнага” чалавека ў ягоны рэактыўны розум. Гнеў уваходзіць у інграму як гнеў, апатыя – як апатыя, сорам – як сорам. Што б людзі навокал “непрытомнага” чалавека ні адчувалі на эмацыянальным узроўні, гэта павінна знайсціся ў інграме, якая атрымалася ў выніку інцыдэнту. Калі эмацыянальны тон людзей у інграме відавочна гнеўны ці апатычны, як сведчыць слоўны змест, а пацыент, праходзячы інграму, не адчувае яго, недзе ёсць нешта, што ўтрымлівае вэйлансную сценку паміж пацыентам і эмацыянальным тонам, і гэтая вэйлансная сценка амаль заўсёды разбураецца, калі знойдзеш інграму з зарадам смутку недзе раней ці пазней ў жыцці пацыента.

Адзіная дазволеная прычына на тое, каб уваходзіць у познія перыяды жыцця чалавека да таго, як змесціва прэнатальнага раёна было ў добрай ступені вычарпана, – гэта пошук разрадкі смутку, выкліканага смерцю, стратай ці адрачэннем заступніка. І пад “адрачэннем” мы разумеем, што заступнік пераўтварыўся ў актыўнага ворага (рэальнага ці ўяўнага) пацыента. Дваінік заступніка, псеўдазаступнік, – гэта чалавек, якога рэактыўны розум зблытаў з рэальным заступнікам. Смерць, страта ці адрачэнне псеўдазаступніка могуць утрымліваць зарад смутку.

Згодна тэорыі, адзінае, што можа замкнуць адзінкі жыцця, – гэтая эмоцыя страты. Калі б існаваў нейкі метада, які б дазваляў не рабіць нічога больш, толькі вызваляць усе адзінкі жыцця, на фізічны боль можна было б не звяртаць увагі.

Рэліза ствараюць, вызваляючы з перыядаў страты, тым ці іншым чынам, настолькі многа адзінак жыцця, наколькі магчыма, з мінімальным звяртаннем да сапраўдных інграм.

Страта заступніка ці псеўдазаступніка не павінна ўтрымліваць ніякага іншага фізічнага болю ці “непрытомнасці”, акрамя таго болю і той непрытомнасці, якія выклікае сама страта. Гэта даволі сур’ёзна. Гэта стварае інграму.

Кожны чалавек, які, як раптам адкрыта, закупораны ў жыцці пацыента, можа з пэўнай надзейнасцю лічыцца заступнікам ці

псеўдазаступнікам. Калі на працягу ўспамінення ці вяртання вялікія часткі перыяду (перыядаў), калі пацыент быў звязаны з іншым чалавекам, адсутнічаюць, гэтага чалавека можна назваць закупораным. Гэта найлепшая гарантыя, што чалавек меў статус заступніка, калі закупорана смерць гэтага чалавека, разлука з ім ці ягонае адрачэнне. Закупорка можа існаваць таксама па прычынах пакаранняў; інакш кажучы, закупораны чалавек мог быць таксама архіворагам. У такім выпадку, аднак, любы наяўны ўспамін будзе звязаны са смерцю, паражэннем ці хваробаю гэтага закупоранага чалавека. Закупорка пахавання чалавека ў памяці пацыента тэарэтычна павінна пазначыць гэтага чалавека як заступніка ці псеўдазаступніка. Успамін пахавання чалавека, але закупорка прыемных момантаў, звязаных з ім, магчыма, часцей за ўсё будзе азначаць, што чалавек быў ворагам. Гэтыя правілы з'яўляюцца прыблізнымі. Але можна ўпэўнена казаць, што любая закупорка азначае, што чалавек меў вялізную і патаемную значнасць у жыцці пацыента, якая павінна быць патлумачана.

Можна заўважыць у гэтым месцы, што выздараўленне пацыента будзе залежаць у вялікай ступені ад адзінак жыццёвай сілы, вызваленых з яго рэактыўнага банка. Гэта разрадка смутку, і яна можа быць дастаткова бурнай. Звычайнай практыкай з'яўляецца “забываць” такія здарэнні і дзейнічаць па прынцыпе “раней забудзеш – раней зажыве”. На няшчасце, гэта не працуе; добра было б, калі б гэта было так. Усё, што забыта, – гэта гнойная рана, калі з гэтым звязаны адчай. Одытар пабачыць, што кожны раз, калі ён знойдзе гэты архідэнаер, “забудзь пра гэта”, ён атрымае інграму, якую гэтая фраза падаўляла; калі ён не можа знайсці інграму і тым не менш знаходзіць саматыку, у кантэксце інграмы будзе прысутнічаць “забудзь пра гэта”, “не думай пра гэта”, “не магу гэта ўспомніць” ці “не помню гэтага” ці нейкі іншы дэнаер. Забыванне – гэта настолькі нездаровая з'ява, што калі нешта “выкінута з галавы”, яно ўкінута непасрэдна ў рэактыўны інграмны банк, дзе можа паглынаць адзінкі жыцця. Гэты “крануты” разлік, што забыванне чагосьці робіць гэта цярпімым, не заслугоўвае даверу, калі ўлічыць той факт, што, напрыклад, гіпнатызёр толькі тады атрымлівае вынікі з дапамогаю гіпнатычнага ўнушэння, калі ён устаіць адзін з гэтых дэнаераў у

яго канцы. Гэта было вядома шмат вякоў, гэта было адно з першага, чаму навучылі аўтара, калі ён вывучаў азіяцкія практыкі. З Індыі гэта даўно прасачылася ў Грэцыю і Рым, і прыйшло да нас праз Антона Мэсмэра²⁹. Гэта фундаментальны прынцып у некалькіх містычных майстэрствах, яго механіку ведаюць нават знахары індзейцаў сіў³⁰. Аднак людзі ў большасці сваёй, дагэтуль недасведчаныя ў гэтым, верылі: тое, што трэба рабіць са смуткам, – гэта “забыць яго”, магчыма, таму, што яны не мелі ніякага рэальнага сродку. Нават Гіпакрат³¹ заўважае, што аперацыя ў цэлым не скончана, калі пацыент не пераказаў гэты інцыдэнт усім сваім сябрам па чарзе, і, хаця гэта недастатковая тэрапія, гэта, як і споведзь, было часткаю ведаў шырокай публікі на працягу (ого!) такой колькасці эпох; і ўсё ж людзі ўпарта працягваюць падаўляць смутак.

Одытар на працягу сваёй дзейнасці шмат разоў сутыкнецца з тым, што пацыент яго ўпрошвае: “Не кажыце мне пра смерць такога-та”. Калі ён дастаткова дурны, каб прыслухацца да гэтага слязлівага малення, калі пацыент знаходзіцца ў рэверы, то одытар актыўна перашкаджае рэлізу. *Гэта* – найпершы інцыдэнт, які ён павінен атрымаць!

Магчыма, без методыкі Дыянетыкі было б дрэнна падыходзіць да такіх рэчаў; але з нашым майстэрствам лёгка не толькі ўвайсці ў сапраўдны момант інцыдэнту, але і прайсці яго потым некалькі разоў, пакуль слёзы і стагнанні не застануцца толькі рэхам у кнізе гісторыі кейса. Абысціся са стратаю як з інграмай, прайсці яе некалькі разоў, пакуль яна не перастане прычыняць эмацыянальны боль, – значыць вярнуць пацыенту жыццёвую энергію, якой у яго не было з моманту гэтага інцыдэнту. А калі інцыдэнт не аблягчаецца пасля тузіна праходжанняў, праслізніце назад па слядах смутку, якія за ім цягнуцца, дакладна так жа, як вы б зрабілі з кожнай іншай інграмай, і знайдзіце ранейшыя і

29. **Антон Мэсмэр:** (1734 – 1815) аўстрыйскі ўрач, які распрацаваў практыку мэсмэрызму (гіпнатызму).

30. **сіў:** племя амерыканскіх індзейцаў, якое жыве на раўнінах паўночнай часткі Злучаных Штатаў і паўднёвай часткі Канады.

31. **Гіпакрат:** (460? – 370? да н.э.) грэчаскі ўрач, вядомы як “бацька медыцыны”.

ранейшыя моманты. Пацыент, што пачынае разраджаць смутак ва ўзросце пяцідзсяці гадоў, можа апынуцца праз дзве гадзіны ў бэйсік-раёне, праходзячы найранейшы момант смутку, той момант, калі страчаны заступнік упершыню стаў заступнікам. Калі одытар можа атрымаць увесь ланцуг па любым асобным заступніку, вычэрпваючы смутак з яго ад пазнейшых да ранейшых момантаў, выбіраючы ўвесь смутак, які ён можа атрымаць, з кожнага інцыдэнту, і пазбаўляючы зараду ўвесь гэты шэраг інграм, ён можа за некалькі гадзін працы пазбавіць кейс ад дастатковай колькасці эмацыянальнага зараду, каб потым пачаць упарадкаванае сціранне.

Калі ласка, заўважце гэтае адрозненне: ахілесавы пяты разліку на заступніка, як можна лічыць, знаходзіцца позна на ланцугу інцыдэнтаў, якія маюць дачыненне да гэтага заступніка. Іншымі словамі, тут мы маем нешта накшталт вертыкальнай лейкі ў часе, у якую можна ўвайсці ў познім перыядзе і прайсці па ёй у ранні. Ахілесавы пятою ланцуга контрвыжывальнай інграмы з'яўляюцца найранейшыя інцыдэнты, якраз наадварот таму, што мае месца ў выпадку эмацыянальна балючых інграм.

Каб атрымаць з інграмнага банка адзінкі жыцця для таго, каб было ў распараджэнні дастаткова свабоднай эмоцыі для рэлізу ці для кліравання кейса, пачынайце з позніх страт заступніка ці псеўдазаступніка і працуйце ў накірунку больш ранніх інцыдэнтаў.

Каб аблегчыць фізічны боль у інграмным банку чалавека, пачынайце з ранняга моманту (так блізка да зачацця, як вы можаце пранікнуць) і працуйце скрозь да позніх інцыдэнтаў.

Фізічны боль у контрвыжывальным ланцугу можа падавіць балючую эмоцыю ў правыжывальным ланцугу.

Балючая эмоцыя ў правыжывальным ланцугу можа падавіць фізічны боль ў контрвыжывальных інграмах.

Калі б вы намалявалі малюнак прэнатальнага раёна рэактыўнага інграмнага банка, гэта б выглядала нейкім такім чынам: доўгая гарызантальная лінія, што прадстаўляе час, мела б на сабе цёмныя плямы, што прадстаўляюць інграмы; адзін канец гэтай лініі прадстаўляе зачацце, другі – нараджэнне. Над гэтай лініяй была б цёмная зона, як шчыльны туман, што цягнулася б ад

аднаго канца лініі да другога і апускалася б амаль да яе. Над гэтым цёмным туманам ішла б іншая гарызантальная лінія, уяўны трак часу, па якім вяртаецца пацыент. Першая доўгая лінія – гэта рэальны трак часу; туман – гэта балючая эмоцыя; верхняя цёмная лінія – гэта тое, што пацыент прымае за трак часу і выкарыстоўвае замест яго.

Балючая эмоцыя, канешне, часам сустракаецца ў самім прэнатальным раёне, і магчымасць рассяець яе, адкрываючы гэтыя прэнатальныя эмацыянальныя зарады, ніколі не павінна выпускацца з поля зроку одытарам: сапраўды, як толькі вялікая частка балючай эмоцыі з позняга перыяду жыцця разраджаная, шмат балючай эмоцыі можа быць знойдзена сярод ранніх інграм. Большая частка гэтага туману, і першая частка, з якою часта сутыкаецца одытар, знаходзіцца ў позняй частцы жыцця. Хаця яна паходзіць, як зарад, з позняй часткі жыцця, можна сказаць, што яна ляжыць на гэтым прэнатальным раёне.

Моманты страты, страта любога з заступнікаў пацыента праз смерць ці адыход, і страта заступніка з той нагоды, што ён паварочваецца супраць пацыента, улоўліваюць у пастку гэтыя эмацыянальныя зарады і ўстаўляюць іх паміж пацыентам і рэчаіснасцю. Хаця момант страты адбыўся пасля нараджэння, у маленстве, у юнацтве, у дарослым жыцці, ён уздзеінічаў на мінулае, падаўляючы раннія інграмы.

Гэты аспект балючай эмоцыі прадстаўляе сабою ўключэнне ранніх інцыдэнтаў момантамі страты. Іншымі словамі, момант вялікай страты падаўляе чалавека па шкале тонаў настолькі нізка, што ён набліжаецца да ўзроўню ранніх інграм, і яны, уключыўшыся, утрымліваюць пасля гэтага адзінкі зараду.

Адзінкі жыцця, захопленыя такім чынам, утрымліваюцца, і яны з'яўляюцца жыццём інграм. Як у электрычнасці, дадатны зарад адштурхоўваецца ад дадатнага зараду. Можна сказаць для аналогіі, што аналайзер, працуючы на тым жа тыпе зараду, як той, што ўтрымліваецца ў інграме, адштурхоўваецца ад інграмы, якая застаецца з гэтай прычыны невядомай і непашкоджанай.

Калі чалавек вяртаецца ў раён ранніх інграм (якія трымаюцца ва ўключаным стане захопленымі зарадамі з позніх інцыдэнтаў), ён можа зусім спакойна прайсці міма неверагоднай колькасці

аберавальнага матэрыялу, нават не падазраваючы, што ён там ёсць. Аднак, калі познія моманты балючай эмоцыі аблегчаны, одытар можа адразу ж ісці ў прэнатальны раён і знайсці інграмы фізічнага болю, якія ён да гэтага не мог раскрыць.

На самой справе як познія моманты, так і раннія моманты з'яўляюцца інграмамі: навіна аб страце ці назіранне страты на ўласныя вочы адключае аналайзер, і ўсё, што пасля гэтага запісваецца, з'яўляецца інграмным і падшываецца ў рэактыўным розуме. Дзякуючы зроку і ўспаміну пра дзейнасць, якая звязана з цяперашнім часам (усё гэта служыць для таго, каб індывідуўм не губляў арыентацыі), чалавек часам можа ўспомніць момант страты, хаця не можа ўспамінаць прэнатальны матэрыял. Чаму? Ды таму, што ў гэтым раёне ў яго няма ніякай сувязі з фактарамі арыентацыі, якія б уздзейнічалі на аналайзер. Хаця дзіця ў прэнатальны перыяд, безумоўна, мае аналайзер (асабліва на позніх стадыях), тое, што яно перажывае, і тое, што яно помніць, не скаардынаваныя адно з адным, і таму аналітычны розум не падазрае пра існаванне інграм. Гэта няверна для позніх перыядаў жыцця, асабліва пасля таго, як чалавек вывучыў мову і карыстаецца ёй. Фактам з'яўляецца тое, што гэтая здольнасць (характэрная для позняга перыяду жыцця) успамінаць навакольныя абставіны, не адчуваючы ніякага надзвычай вялікага болю, дапамагае таксама схваць існаванне тут сапраўднай інграмы: чалавек адчувае, што ён ведае ўсё пра такі момант страты аналітычна. На самой справе ў яго няма ніякага кантакту з самой інграмай, якая ўтрымлівае момант "непрытомнасці" меншай глыбіні, чым, напрыклад, непрытомнасць у выніку анестэзіі. *Страты заступнікаў у дзяцінстве, аднак, могуць быць настолькі поўнасю закупоранымі, што чалавек не помніць саміх заступнікаў.*

Одытар знойдзе, што з вельмі познімі інграмамі лёгка ўвайсці ў кантакт. І ён таксама адкрые нешта яшчэ. Пацыент можа, вяртаючыся ў такі момант страты, не знаходзіцца ва ўласным целе. Гэты "феномен" быў вядомы на працягу некалькі тысячагоддзяў, і нават у апошнія згадцы пра яго сказана проста, што гэта "цікава", і не зроблена ніякага далейшага намагання высветліць, чаму чалавек, вернуты ў нейкае месца ў гіпнатычнай

рэгрэсіі, часам знаходзіцца ўнутры сябе (што азначае, бачыць усё так, як калі б ён быў сабою), а часам бачыць ўсё прысутнае, і сябе часткаю краевіду (як калі б ён глядзеў на гэта з адлегласці). Тое, што мы адкрылі, што вяртацца ў прытомным стане да інцыдэнтаў мінулага ёсць натуральная функцыя розуму, не мяняе таго факта, што мы сутыкаемся з праявамі, дагэтуль вядомымі як загадкавыя “фенамены” наркатычных сноў ці гіпнатызму. Мы ніякім чынам не практыкуем гіпнатызм. Як бачым, гэта азначае, што гіпнатызм і Дыянетыка выкарыстоўваюць падобныя здольнасці розуму, – а не тое, што такія здольнасці належаць галіне гіпнатызму. І адзін з разнастайных аспектаў вяртання заключаецца ў тым, што ў ім час ад часу (ці, у выпадку некаторых пацыентаў, пастаянна) сустракаюцца месцы, дзе пацыент знаходзіцца “звонку” свайго цела. Гэтыя назіранні за сабою збоку маюць два тлумачэнні. Адзін з іх – гэта вэйланс, калі пацыент узяў сабе тоеснасць іншага чалавека і бачыць сцэну вачыма гэтага іншага чалавека; другое – гэта экстэрыярызацыя³², калі балючыя эмоцыі прысутнічаюць у такой колькасці, што пацыент не можа знаходзіцца ў сваім целе. Часам не адбываецца ніякай эмацыянальнай разрадкі (слёзы і г.д.), пакуль пацыент не прайшоў праз інцыдэнт некалькі разоў і пакуль ён не апынецца ва ўласным целе. Справа выглядае так, як калі б, вярнуўшыся, ён быў павінен разведаць, ці бяспечна знаходзіцца ў сваім целе. Калі пасля некалькіх праходжанняў не адбываецца ніякай разрадкі нахштальт слёз, тады эмоцыя падвешана недзе ў іншым месцы, раней ці пазней, але звычайна – намнога пазней. Экстэрыярызацыя з прычыны эмоцыі – гэта для одытара ва ўсіх адносінах тое ж самае, што экстэрыярызацыя з прычыны фізічнага болю. Калі ён сутыкаецца з кейсам, які на ўсім працягу траку пастаянна экстэрыярызаваны, ён павінен накіраваць сваё ўменне на аблягчэнне момантаў балючай эмоцыі.

Усе пацыенты, здаецца, лічаць, што час лечыць, і што нейкі інцыдэнт дзесяці- ці дваццацігадовай даўнасці больш не мае на іх ніякага ўплыву. Час – гэта вялікі шарлатан, а не вялікі лекар, як было адзначана. Час, пры дапамозе працэсаў росту і распаду, праводзіць змены, а асяроддзе прыносіць у жыццё чалавека новых

32. Ад англійскага “exterior” – звонку. (Заўвага перакладчыка)

людзей і новыя заняткі, і такім чынам змяняе рэстимулятары. Момент балючай эмоцыі ў мінулым, як кожная іншая інграма, мае свае ўласныя рэстимулятары і, у дадатак да гэтага, трымае ўключанымі ўсе раннія інграмы, якія звязаны з ім, так што іх рэстимулятары таксама дзейнічаюць. Кожны рэстимулятар мае набор рэстимулятараў, асацыіраваных з ім аналітычным розумам, які не бачыць сапраўднага рэстимулятара. Усё гэта ўтварае складаную схему, але складаная яна ў тэрапіі толькі ў тым выпадку, калі не ведаць крыніцы аберацыі. Калі одытар вяртае пацыента да любога з момантаў балючай эмоцыі ў мінулым, і праходзіць яго як інграму, ён адкрые, што ўвесь яе першапачатковы зарад прысутнічае і разрадзіцца.

Ён звычайна знойдзе, што пацыент пазбягае ўсялякай думкі пра тое, каб увайсці ў самую інграму. Прэклір можа спрабаваць распавядаць у падрэзнасцях усялякія дробязі, свае ўласныя думкі, прычыны, чаму гэта больш не балюча для яго, і г.д. Гэтыя думкі і інфармацыя, што адносіцца да часу перад здарэннем ці пасля яго, прыблізна настолькі ж карысныя для праходжання інграмы, наколькі дысертацыя пра “дзіцячыя ілюзіі” была карысная для вырашэння праблемы выдалення аберацыі з чалавечага розуму. Одытар, які будзе выслухоўваць гэтыя “прычыны” і “я помню” замест праходжання самой інграмы, не даб’ецца паляпшэння стану пацыента і змарнуе каштоўныя гадзіны тэрапіі. Одытар, які будзе так рабіць, належыць да школы думкі “пагладжвальнікаў па галоўцы”, што верыць у каштоўнасць спачування. Яму не месца ў крэсле одытара. Гэта марнаванне часу, марнаванне каштоўнага часу – слухаць любыя расказы з разраду таго, што пацыент думаў, казаў, рабіў ці лічыў, калі ён павінен ісці ў інграму і праходзіць яе як інграму. Канешне ж, ёсць неабходнасць даведацца з гутаркі пацыента, дзе гэтая інграма знаходзіцца, але, як толькі яе месцазнаходжанне вызначана, усё астатняе – лухта.

Возьмем для прыкладу момант, калі дзіцяці паведамілі пра смерць яго бацькоў. Одытар даведваецца, што бацькі памерлі, калі дзіцяці было два гады. Ён можа такім чынам зрабіць выснову, без дадатковых цяжкасцяў ці пытанняў, што нехта павінен быў сказаць яго пацыенту пра смерць бацькоў, што быў дакладны

момант, калі пацыент, тады дзіця, даведаўся пра гэтую смерць. Пераказваючы здарэнне ў цяперашнім часе (без вяртання), пацыент выкарыстоўвае ўсе гады, што знаходзяцца паміж інцыдэнтам і цяперашнім часам, як буферы супраць балючай эмоцыі. Одытар без дадатковага прадмоўя, толькі пры дапамозе звычайнай працэдуры ўвядзення ў рэверы, вяртае пацыента ў момант, калі ён даведаўся пра смерць бацькоў. Пацыент можа крыху патыркацца туды-сюды для арыентацыі ў мінулым, але хутка ён будзе мець кантакт з момантам, калі нехта яму пра гэта сказаў. Будзьце пэўныя; што тут існуе інграма, калі гэтае дзіця хаця б крыху любіла бацькоў. Інграма пачынаецца з першага моманту, калі дзіцяці паведамлілі пра гэта, і можна чакаць, што ў гэты момант аналайзер адключыўся. Канец інграмы – гэта момант гадзінаю, днём ці нават тыднем пазней, калі аналайзер зноў уключыўся. Паміж першым момантам аслаблення аналітычнай сілы і яе вяртаннем знаходзіцца інграма. Першыя яе хвіліны найбольш балючыя. Праходжання гадзіны яе (гадзіны часу інцыдэнта, а не гадзіны тэрапіі) павінна быць больш чым дастаткова. Большая частка одытараў праходзяць толькі першыя некалькі хвілін некалькі разоў, каб праверыць, ці будзе якая-небудзь эмацыянальная разрадка. Праходзьце такі перыяд страты, які павінен утрымліваць балючую эмоцыю, дакладна так жа, як вы б праходзілі перыяд фізічнага болю і “непрытомнасці”; іншага паходжання, таму што перыяд балючай эмоцыі ёсць перыяд “непрытомнасці”, і пра гэта можна казаць з такой жа ўпэўненасцю, як калі б пацыента замест гэтага ўдарылі дубінаю. Калі з эмоцыяй гэтага перыяду можна ўвайсці ў кантакт пры чатырох ці пяці праходжаннях (кожны раз пачынаючы з самага пачатку, пераконваючыся ў тым, што пацыент вернуты і знаходзіцца ў кантакце з усімі ўспрыманнямі інцыдэнта, і праходзячы яго як інграму, якой ён і з’яўляецца), то інграму трэба праходзіць, пакуль эмоцыя ў ёй не знікне, пакуль пацыенту не стане нудна ад яго, ці нават пакуль ён не стане радасным адносна яго. Калі пасля чатырох ці пяці праходжанняў пацыент усё яшчэ ў значнай ступені экстэрыярызаваны, усё яшчэ не ўвайшоў у кантакт з ніякай эмоцыяй, тады зарад падвешаны яшчэ недзе, ці то раней, ці то пазней, і трэба паспрабаваць заняцца іншымі стратамі

(няважна, колькі гадоў аддзяляе іх ад непадатлівага інцыдэнту), каб атрымаць разрадку. Пасля таго як адбылася разрадка ў іншым месцы, інцыдэнт, з якім працавалі першым, як у выпадку двухгадовага дзіцяці, што страціла сваіх бацькоў, можа разрадзіцца. Можна казаць упэўнена, што рана ці позна такі інцыдэнт разрадзіцца, і можна таксама казаць упэўнена, што кейс не вельмі прасунецца наперад у справе знаходжання большасці інграм фізічнага болю, пакуль такі сур'ёзны інцыдэнт *не будзе* добра разраджаны.

Разрадкі закранаюцца часта ў вельмі нечаканых месцах. Дзедзіце яны ляжаць дастаткова блізка да паверхні, так што адзін дотык вернутага пацыента дазволіць вызваліць адзінкі жыццёвай сілы, дазволіць інграмам адключыцца і з'явіцца ў полі зроку на траку часу на сваіх належных месцах.

Інграмны банк моцна скажаецца балючай эмоцыяй, і зоны балючай эмоцыі моцна скажаюцца фізічным болям, які знаходзіцца ў іншым месцы. Сістэма падшыўкі рэактыўнага розуму дрэнная. Файл-клерк здольны аднавіць і прадставіць одытару толькі пэўную колькасць інграм балючых эмоцый ці інграм фізічнага болю ў пэўны момант. Яны могуць быць размешчаны на траку неўпарадкавана, інакш кажучы, одытар можа ўвайсці ў кантакт з ранняй інграмай фізічнага болю (гэта заўсёды яго важнейшая задача), потым з інграмай у сярэдзіне прэнатальнага перыяду, потым з інграмай пасля нараджэння, і пасля гэтага здаецца, што няма больш ніякіх іншых інграм фізічнага болю (фізічных інграм, якія ўтрымліваюць страту прытомнасці ў выніку няшчаснага здарэння, захворвання, хірургічнай аперацыі ці траўмы). Гэта не азначае, што кейс зайшоў у тупік, а пацыент стаў клірам. Гэта, больш верагодна, азначае, што ёсць інцыдэнты з іншай групы інграм (балючая эмоцыя, што паходзіць ад страты заступнікаў праз іх смерць, адыход ці перамену адносінаў да прэкліра), з якімі зараз можна ўвайсці ў кантакт. Одытар пасля гэтага шукае інграмы страты, звычайна ў познім перыядзе жыцця, і вычэрпвае з іх эмацыянальную разрадку. Гэта, з дапамогаю зноў запушчаных у кругаабарот адзінак жыццёвай сілы, дазваляе з'явіцца больш раннім інграмам фізічнага болю, і одытар скарачае кожную з тых,

з якімі ён можа ўвайсці ў кантакт. Як толькі ён не можа больш знайсці інграм фізічнага болю, ён вяртаецца да пошуку інграм балючых эмоцый, і гэтак далей, з чаргаваннем па меры неабходнасці. Розум, будучы механізмам, які ахоўвае сам сябе, рана ці позна не дапусціць пацыента да інграм фізічнага болю, калі гатовыя інграмы балючых эмоцый; і ён не дапусціць яго да інграм балючых эмоцый, як толькі будуць гатовыя інграмы фізічнага болю.

Пачынайце з позняга перыяду, каб атрымаць балючую эмоцыю, і працуйце ў накірунку ранняга. Пачынайце з ранняга перыяду, каб атрымаць інграмы фізічнага болю, і працуйце ў накірунку позняга. І дзе б вы ні закрунулі якую-небудзь інграму, праходзьце яе, пакуль яна не перастане дастаўляць якія б то ні было непрыемнасці пацыенту, ці пакуль яна не знікне зусім (яна будзе перападшытая, але ўсё, што одытар і пацыент змогуць сказаць у гэты момант – яна знікла). Калі інцыдэнт пасля вялікай колькасці праходжанняў не падае прыкметаў аблягчэння (няма памяншэння саматыкі, альбо эмоцыя не праяўляецца ці не памяншаецца), толькі тады одытару трэба шукаць іншы інцыдэнт. У інграме балючых эмоцый зарад часта знаходзіцца пазней. У інграме фізічнага болю заміна нязменна выклікана існаваннем той жа фразы ў больш ранняй інграме фізічнага болю, з якой можна ўвайсці ў кантакт, і ў такім выпадку одытар павінен ісці назад па фразам, якія прывялі яго да саматыкі, пакуль ён не знойдзе і не аблегчыць інграму.

Да гэтага моманту павінна быць надзвычай ясна, што рацыяналізацыя³³ адносна дзеянняў, паводзінаў ці ўмоў не вядзе да прагрэсу ў тэрапіі, і ад яе няма ніякай карысці, акрамя выпадкавай дапамогі ў пошуку інграм. Павінна быць гэтак жа ясна, што ніякая колькасць тлумачэнняў, пагладжвання па галоўцы ці ацэнак з боку одытара не будзе спрыяць прагрэсу ў справе сцірання саміх інграм. Павінна быць відавочна, што тое, што чалавек думаў пад час інцыдэнта, не было аберавальным. Павінна быць ясна, што балючыя эмоцыі падзяляюць розум на адсекі і ўсталёўваюць у ім

33. рацыяналізацыя: апраўдальнае мысленне – выбачэнні чалавека, прызначаныя патлумачыць ягоныя нерацыянальныя паводзіны.

дэманскія контуры, і што інграмы фізічнага болю ўтрымліваюць аберацыю і фізічны боль у целе.

Уся гэтая аперацыя з'яўляецца механічнай. Яна не мае ніякага дачынення да апраўдальнага мыслення, сораму ці прычын. Яна мае дачыненне толькі да вычарпання змесціва інграмнага банка. Калі большая частка балючай эмоцыі знікла, чалавек стаў *рэлізам*, калі ўсё змесціва інграмнага банка вычарпана, чалавек стаў *клірам*.

Розум падобны да добрага прыбора – яго сам па сабе, яго і як механізм амаль немагчыма разбурыць, хіба што толькі выдаляючы яго некаторыя часткі. Інграмы не выдаляюць часткі розуму, яны дадаюць да яго непатрэбныя часткі. Уявіце сабе прыгожую, удасканаленую машыну, якая дзейнічае бездакорна – гэта быў бы розум без дабаўлення болю і балючай эмоцыі. Цепер уявіце сабе гэтую прыгожую машыну ў руках каманды ідыётаў-механікаў: яны пачынаюць цвіхацца каля яе і не ведаюць нават, што іхнія дзеянні ўздзейнічаюць на машыну. Зараз яны бачаць, што з машынай нешта не так, і ім усім няўцям, што яны пакінулі ў ёй і вакол яе ўсялякія развадныя ключы, шпількі для капелюшоў, акуркі сігар і ўчарашняе смецце. Іхняя першая думка – змясціць нешта новае на машыну ці ў яе, каб адрамантаваць яе, і яны адвольна дадаюць да яе нейкія прыстасаванні, каб неяк выправіць работу машыны. Некаторыя з гэтых прыстасаванняў, здаецца, дапамагаюць машыне (інграмы спачування) і могуць ужывацца, у прысутнасці астатніх цацак, самою машынаю для дапамогі яе стабільнасці. Ідыёты спыняюць падачу паліва (інграмы балючых эмоцый) ці, як той японскі капітан, што хвастаў аўтамабіль дубцом, калі ён не ехаў, спрабуюць падганяць машыну (прымус з дапамогаю пакарання) і такім чынам дадаюць яшчэ непрыемнасцей. Нарэшце гэтая машына здаецца безнадзейным хламам, будучы амаль пахаванай пад усім, што дабаўлена да яе і ўкінута ў яе, і ідыёты-механікі круцяць галовамі і кажуць: “Давайце дабавім нешта яшчэ, інакш яна спыніцца”. Яны робяць гэта, і машына, здаецца, спыняецца (чалавек вар’яецца).

У Дыянетыцы праводзіцца нешта падобнае да працы рабочых па расчыстцы ламачча ў машыне і навокал яе. Гэта не робіцца пры дапамозе дабаўлення яшчэ ламачча. Ідыёты-механікі (змесціва

рэактыўнага розуму) здаецца, расстроены гэтым дзеяннем, але сама машына, раптам усвядоміўшы, што для яе робіцца нешта такое, што сапраўды прывядзе яе зноў у добры рабочы стан, пачынае дапамагаць. Чым больш ламачча вычышчана, тым лепш яна працуе і тым менш сілы маюць ідыёты-механікі. Паляпшэнне павінна быць хуткім, і яно такое і ёсць. Мы можам спыніцца, калі машына працуе па меншай меры так добра, як “нармальная” машына (рэліз), ці калі вы выдалім усё ламачча з машыны (клір). Калі мы стварылі кліра, мы назіраем нешта такое, чаго нельга было назіраць ніколі дагэтуль, паколькі ніколі дагэтуль не існавала гэтага стану без ніякага ламачча: бездакорная машына, удасканаленая, магутная, ззяючая, здольная сама рэгулявацца і паклапаціцца пра ўсе свае аперацыі без ніякай далейшай тэрапеўтычнай дапамогі.

Раздзел восьмы

Некаторыя тыпы інграм

Тут даецца па два прыклады кожнага віду інграм, каб одытар мог ясна зразумець розніцу паміж імі.

Контрвыжывальная інграма

Гэта інграма любога віду, што ідзе ўразрэз з дынамікамі і ніяк не адпавядае прызначэнню чалавека, напрыклад: бойка паміж маці і бацькам хутка пасля зачачця. Бацька ўдарае маці ў живот. Яна плача (першыя перцэпты – боль, ціск, гук удару і плач), і ён кажа: “Каб цябе чэрці ўзялі, я цябе ненавіджу! Ты нікчэмнасць. Я цябе заб’ю!” Маці кажа: “Прашу, не бі мяне зноў. Прашу, не трэба. Мне балюча. Мне балюча. Я вар’яцею ад болю!” Бацька кажа: “Ляжы тут і гній, каб цябе ў пекла забралі! Бывай!”

У гэтай інграме прысутнічае сур’ёзная аберавальная сітуацыя: па-першае, паколькі яна ранняя; па-другое, паколькі яна гаворыць, што чалавеку, які яе мае, балюча, і што ён вар’ячэе; па-трэцяе, паколькі ў ёй ёсць холдэр (“Ляжы тут”) і таму яна схільная стаць хранічнай; па-чацвёртае, паколькі яна можа нарадзіць захворванне (“і гній”); па-пятае, паколькі яна ўтрымлівае рэлігійны намёк на пекла і чарцей; па-шостае, паколькі яна дае чалавеку адчуванне, што іншыя людзі нікчэмныя (“ты” звычайна адносіцца да іншых людзей); па-сёмае, паколькі па змесце яна мае эмацыянальны тон варожасці (“Я ненавіджу цябе”); і, па-восьмае, паколькі чалавек пасля нараджэння павінен жыць з гэтымі рэстимулявальнымі людзьмі, сваім бацькам і маці. У яе ёсць і іншыя дадатковыя эфекты: як і ўсе інграмы, яна дае чалавеку два дадатковых і непатрэбных вэйлансы. Адзін з іх, матчын, з’яўляецца вэйлансам баязліўца, а другі, бацькаў, вэйлансам прыгнятальніка слабейшых. Чалавек можа драматыза-

ваць гэта некалькімі спосабамі: калі ён гэта не драматызуе, ён адчувае боль (як адчуваў бы, будуча ва ўласным вэйлансе) у кожны момант, калі яна рэстымуляваная; калі ён драматызуе маці, – ён будзе адчуваць боль ад удару ў живот, які атрымала яна (хаця ён сам адчуваў боль у галаве і сэрцы); калі ён драматызуе бацьку, – у яго будуць непрыемнасці з грамадствам, не кажучы ўжо пра яго ўласную жонку і дзяцей. Ніводная, ніякая з інграм не вядзе да поспеху, але пакуль чалавек мае інграмы, некаторыя іх віды, асабліва інграма спачування, служаць для таго, каб трымаць на адлегласці антаганістычныя інграмы.

Другі прыклад контрвыжывальнай інграмы – інграма ранішняй млоснасці, калі маці ванітуе з такою сілаю, што гэта выклікае сур'ёзнае сцісканне дзіцяці і яго “непрытомнасць”. Маці ванітуе, задыхаецца і прамаўляе сама сабе паміж спазмамі: “О, навошта я ўвогуле нарадзілася! Я ведала, што мне не трэба было дазваляць яму скончыць у мяне. Я ведала, я ведала. Гэта было памылкаю, але яму проста да зарэзу трэба было гэта зрабіць. Цьфу, як брыдка! Секс – гэта брыдка. Гэта жудасна. Я ненавіджу секс. Я ненавіджу мужчын. Я ненавіджу іх. О, цьфу, яно не выходзіць, яно не выходзіць. Мне так млосна, а яно не выходзіць”.

У гэтай інграме ёсць нешта, што можа драматызаваць жанчына, калі яна цяжарная, але мужчына ніколі не зможа драматызаваць гэта як цяжарнасць, а толькі як млоснасць. Ранішняя млоснасць галоўным чынам, здаецца, з'яўляецца аберацыяй, што паходзіць з інграм: магчыма, у мінулым нейкую маці ванітавала ад атручэння ежаю і распачала гэтым усю справу – магчыма, у дні, калі чалавецтва яшчэ не злезла з дрэў. Цяпер заўважце, што маці ванітуе, што змесціва яе страўніка вырыгваецца вонкі; інграма, аднак, сцвярджае, што яно не выходзіць. Калі чалавек драматызуе гэта ў сваім уласным вэйлансе, ён адчувае ціск на сябе і “непрытомнасць”, і таму такая драматызацыя немагчымая; калі гэта драматызуецца, яно павінна драматызавацца ў якасці маці, але дзеянне не драматызуецца да такой ступені, як каманда, і мы атрымліваем сітуацыю, калі чалавека з такой інграмай, калі яму млосна, не можа ванітаваць. *Каманда* інграмы больш важная, чым дзеянне людзей у ёй. На рэактыўным узроўні не існуе рацыянальнасці. Калі б гэта было на свядомым узроўні, дзе яно б,

канешне, не было аберавальным, дзеянне можна было б пераймаць, і таму б мела месца рэальнае ванітаванне – на свядомым узроўні дзеянні больш важныя, чым слоўны змест.

У тэрапіі, калі мы сустракаемся з гэтай інграмай, у нас могуць узнікнуць цяжкасці з тым, каб у яе ўвайсці, паколькі ў ёй сказана: “Мне не трэба было дазваляць яму скончыць (увайсці)¹ у мяне”, што з’яўляецца *дэнаерам*. Мы таксама знаходзім тут *холдэр* у выглядзе “Яно не выходзіць”. Можна казаць з вялікай доляй упэўненасці, што інграма аблегчыцца ў той момант, калі будуць аблегчаны гэтыя словы і саматыка, і гэтыя словы не змогуць перапыніць працу з інграмай. Калі інграма не аблегчыцца, гэта таму, што ёсць ранейшая інграма з вельмі падобным зместам (абераваны чалавек мае шаблон драматызацыі, які ён паўтарае зноў, зноў і зноў, даючы людзям побач з ім мноства інцыдэнтаў, якія больш ці менш падобныя ва ўсім, адрозніваючыся толькі момантам часу, калі яны адбыліся). Гэтая інграма магла б быць рэстымуляваная ў асяроддзі (але не ў тэрапіі) да такой ступені, што гэта прывяло б да вар’яцтва, бо “яно” можа таксама адносіцца да дзіцяці, якое, атаясамляючы сябе са словам “яно”, пасля гэтага не можа вярнуцца ў цяперашні час². У тэрапіі інграма ў пэўнай ступені пазбаўленая ўжо сілы проста за кошт таго, што вернуты аналітычны розум да яе дакрануўся; у далейшым одытар адкрывае, што пацыент не рухаецца па траку, і разведка сітуацыі хутка выяўляе холдэр, бо пацыент рана ці позна скажа, што ён “не можа выйсці”, нават калі одытар не здагадаўся пра гэта. У сферы аберацыі гэтая інграма, верагодна, моцна заблакіравала б другую дынаміку, і чалавек, у чым рэактыўным розуме яна ёсць, быў бы фрыгідным³, ханжою, і праяўляў бы рэзкасць з дзецьмі (усё гэта разам у розных камбінацыях). Больш таго, мы б знайшлі ў гэтага чалавека боязь за тое, што “ён” будзе павінен рабіць нешта, калі

1. гл. заўвагу наконт англійскага слова “to come” у шостым раздзеле трэцяй кнігі.

2. англійскае “to come up” можа азначаць і “выходзіць вонкі ў выніку ванітаў”, і “узнікаць, набліжацца, з’яўляцца” (як у выразе “Come up to present time” – “Вяртайцеся ў цяперашні час”).

3. **фрыгідны:** хранічна няздольны да сексуальнага ўзбуджэння, ці той, якому паталагічна агідная сексуальная дзейнасць; ужываецца ў дачыненні да жанчыны.

знойдзе, што рабіць гэта – памылка. У псіхасаматычнай сферы гэта можа выклікаць галаўны боль на працягу палавога акта ці ў выніку яго, ці тэндэнцыю адчуваць млоснасць пад час палавога акта. Любая з фраз гэтай інграмы, як і любая іншая фраза ў любой іншай інграме, хутчэй за ўсё, дала б яму як саматыку, так і аберацыю, канешне, калі чалавек быў бы ў гэты момант у стане зніжэння аналітычнай сілы, як пры стоме ці лёгкім захворванні. Такім чынам, гэтая інграма чакае, пакуль нехта не скажа ў будучым на працягу перыяду “непрытомнасці” (лепш голасам, падобным да таго, як гучаў бы голас маці праз сценкі жывата і маткі): “Цьфу, як брыдка!”, ці нейкую іншую фразу, каб яе ўключыць. “Брыдота”, дарэчы, не ўключыла б яе. “Ціпун”, нягледзячы на падобнае да “цьфу” гучанне, не ўключыў бы яе. Гук самога ванітавання, магчыма, зрабіў бы гэта.

Правыжывальная інграма

Гэта магла б быць любая інграма, якая (толькі па змесце, не па нейкай там рэальнай дапамозе чалавеку, у якога гэтая інграма ёсць) прыкідваецца, што дапамагае выжыванню. Разгледзім інграму палавога акта. Маці і бацька займаюцца сексам, які прычыняе боль ненароджанаму дзіцяці за кошт ціску і выклікае ў яго “непрытомнасць” (звычайная з’ява, як і ранішня млоснасць, як правіла, прысутнічае ў любым інграмным банку). Маці кажа: “О, я не магу жыць без гэтага. Гэта дзівосна. Гэта дзівосна. О, як хораша. О, зрабі гэта зноў!”, і бацька кажа: “Канчай! Канчай! О, ты такая мілая. Ты такая цудоўная! Ааах-х!” Матчын аргазм накладае апошні штрых на “непрытомнасць” дзіцяці. Маці кажа: “Гэта цудоўна.” Бацька, скончыўшы ўжо сваю справу, кажа: “Падыймайся”, маючы на ўвазе, што яна павінна зрабіць спрынцаванне (яны не ведаюць, што яна цяжарная), а потым пачынае храпіць.

Відавочна, гэта каштоўны інцыдэнт, бо чалавек “не можа жыць без гэтага”. Больш таго, “гэта цудоўна”, а таксама “гэта дзівосна”. Але гэта таксама і надзвычай балюча. Гэтага немагчыма прытрымлівацца, бо ў ім на пачатку ўтрымліваецца тое, што

адклікае частку розуму назад (“Канчай!” = “Прыходзь!”⁴), а потым, пазней жака гэтай частцы: “Падымайся”. Тое, што “цудоўна” і “дзівосна”, можа выклікаць у нашай пацыенткі, калі яна не ў тэрапіі, аргазм, калі яна глядзіць на цудоўныя і дзівосныя рэчы, у тым выпадку калі яны былі названы такімі.

Драматызацыя гэтага можа адбыцца ці ў бацькавам, ці ў матчыным вэйлансе: драматызаваць яе ў сваім вэйлансе азначала б фізічны боль. Такім чынам, чалавек, у якога ёсць гэтая інграма, будзе (на што ўплываюць толькі іншыя інграмы палавога акта, якія ў яго ёсць), як бацька, адчуваць агіду пасля палавога акта і казаць партнёрышы: “Падымайся”. Эмоцыя ўтрымліваецца ў тым, як сказана слова “Падымайся”. Гэта эмоцыя, перададзеная не словамі, а тонамі голасу – інграмы заўсёды ўтрымліваюць як першае, так і другое.

У тэрапіі мы знаходзім, што рэактыўны розум з вялікай апаскаю ставіцца да таго, каб дазволіць гэтай інграме з’явіцца ў полі зроку, таму што, у рэшце рэшт, чалавек “не можа жыць без гэтага”. Існуюць цэлыя класы такіх фраз *прыхільнай ацэнкі* ў інграмах, і одытар, дзе б ён з такою фразою ні сутыкнуўся, знойдзе, што рэактыўны розум прэкліра супраціўляецца яму. “Я не хачу цябе губляць”, “Прытрымлівайся гэтага”, “Я не магу адпусціць гэта, я ўпаду”, і гэтак далей. Але гэта, у рэшце рэшт, толькі яшчэ адна інграма, і, “прыемная” яна ці не, яна аберавальная.

Мазахістскія⁵ і садыстскія імпульсы часта паходзяць ад інграм палавога акта, якія ўтрымліваюць адпаведныя спецыфічныя рэчы, таму одытару не трэба рабіць выснову, што проста з той нагоды, што гэты палавы акт прычыняе боль дзіцяці, ён зробіць яго мазахістам ці садыстам. Калі пацыенту ўласцівы мазахізм ці садызм, ён выкліканы інграмамі, што ўтрымліваюць згвалтаванні, пабоі для сексуальнага задавальнення, асалоду ад болю, і г.д., і інграмы, якія за кошт наяўнасці ў мове амонімаў быццам бы сцвярджаюць, што секс і боль – адно і тое ж, напрыклад,

4. гл. заўвагу наконт англійскага слова “to come” у шостым раздзеле трэцяй кнігі.

5. **мазахістскі:** тэрмін адносіцца да атрымання сексуальнай асалоды ад таго, што партнёр папіхае табою, дрэнна абыходзіцца з табою ці прычыняе табе фізічны боль.

“нармальны” палавы акт, які прамаўляе: “Так прыемна баліць! Зрабі мне балюча зноў, Біл! Зрабі мне балюча зноў! О, засунь яго ў мяне, намнога далей! Зрабі мне балюча, каб я скончыла.” Гэтая інграма, драматызаваная хлопчыкам, зусім верагодна можа зрабіць яго гомасексуалістам, паколькі інграма – гэта не дзеянне, за якім назіраюць, але серыя каманд, што ўспрымаюцца літаральна.

Такім чынам, наша правыжывальная інграма палавога акта, як у першым яе прыкладзе, прыведзеным тут, з’яўляецца адносна няшкоднай у аберацыйным шаблоне чалавека. Але па выпадковым спалучэнні слоў яна магла б мець зусім іншае аберавальнае дзеянне.

Другі прыклад правыжывальнага інцыдэнту – гэта яшчэ адна прэнатальная інграма. (Адзін одытар заўважыў у працэсе свайго кліравання, што ён “думаў да Дыянетыкі пра сваё жыццё як пра графік, размечаны па гадах, на якім час ад зачацця да нараджэння займаў адну пяцідзсятую адлегласці паміж зачаццем і цяперашнім часам, але зараз думае, што прэнатальны перыяд займае дзве трэці адлегласці паміж пачаткам і сённяшнім днём”. Пасля кліравання прэнатальны раён нарэшце стаў зноў займаць адну пяцідзсятую.)

Маці, што пакутавала ад высокага ціску крыві, пастаянна выклікала вялікі боль у ненароджанага дзіцяці, асабліва калі яна хвалявалася. (Гэта з’яўляецца галоўнаю крыніцаю мігрэні.) Што менавіта выклікала ў яе хваляванні, якія прывялі да павышэння ціску крыві, у той момант, калі была атрыманая інграма, было невядома – і шмат чаго з “сюжэта” прэнатальнага жыцця застаецца невядомым, бо тлумачальная інфармацыя можа прысутнічаць перад момантам болю, а інграма і поўны запіс адбываецца толькі пасля таго, як у нейкай ступені з’явіцца “непрытомнасць”. Маці, на пачатку інграмы, калі ціск крыві пачаў расці і распіраць ненароджанае дзіця, плакала. Яна была сама. “О, як жа я ўвогуле выберуся з гэтага? Усё здаецца мне такім цьмяным і бясколерным. О, навошта я ўвогуле гэта распачала; я ніколі не спраўлюся з гэтым. Але я павінна, я павінна. Я захварэю, калі гэтага не зраблю. О, Божа, усё звальваецца на мяне адначасова. Я зусім у пастцы. Але спакойна, я спраўлюся з гэтым,

я буду адчуваць сябе лепш. Я буду смелая і зраблю гэта. Я павінна быць смелай. Я смелая. Я найсмялейшы чалавек у свеце. Я павінна быць такой, і я такая і ёсць”. Ціск знізіўся.

Пра што гэта гаварылася, застанеца таямніцаю для одытара, які гэту інграму скараціў; для пацыента, у якога яна была; для аўтара і для чытача: такое часта здараецца з інграмамі. Яны нараджаюцца ў неразуменні, і яны не для таго, каб іх разумець (акрамя толькі як у механічным сэнсе), а для таго, каб выдаляць іх з інграмнага банка.

Гэта асабліва небяспечная інграма для чалавека, які яе мае, паколькі яна ўтрымлівае манік у словах “найсмялейшы чалавек у свеце”. “Я”, канешне ж, звычайна выкарыстоўваецца ненароджаным дзіцём, каб абазначыць сябе, калі інграма нарэшце здольная ўздзейнічаць на аналайзер, у якім ёсць мова. Да гэтага моманту, канешне, гэта проста запіс без слоўнага значэння, хаця нават да таго, як словы атрымаюць значэнні, інграма можа быць аберавальнай. Гэтая інграма, акрамя таго, небяспечная яшчэ і таму, што яна сцвярджае: “Я ў пастцы,” і таму, што яна кажа: “Усё звальваецца на мяне адначасова”. “У пастцы” – гэта наш вораг, *холдэр*. Але “Усё звальваецца на мяне адначасова” – гэта *групер*. Больш таго, астатняя частка зместу, будучы інграмай, не будзе пралічвацца ў аналайзеры. Яна сцвярджае, што чалавек “павінен справіцца з гэтым”, што чалавек “захварэе, калі гэтага не зробіць”, але што “гэта немагчыма”. Усё раўняецца ўсяму, разлічвае наш прыдуркаваты вораг, рэактыўны розум, і гэтая інграма як прыцягвае, так і адштурхоўвае тэрапію. Яна выклікае стан невыноснай нерашучасці ў аналітычным розуме.

Індывідуўм, што мае гэтую інграму, мог бы апынуцца (па меры таго як гэтая інграма дзейнічала ў якасці аберацыі) спачатку ў маніякальнай частцы (смялейшы чалавек у свеце), а потым, адкаціўшыся крыху назад пад уздзеяннем невялікай змены рэстымулятараў, напрыклад, узмацнення ягонай мігрэні, становіцца абсалютна нерашучым адносна любога накірунку дзеянняў, і вельмі падаўленым за кошт перададзенай без слоў эмоцыі, якая ўтрымліваецца ў слязах. Але інграма правыжывальная, бо яна быццам бы дыктуе выхад з сітуацыі. У якасці дадатковага фактара яна прыносіць, праз фразу наконт “усё

здаецца цьмяным і бясколерным”, каляровую слепату, па меншай меры ў рыколе, так што вобразы мінулага ў рыколе “бачныя” у розуме як пазбаўленыя колеру. Яна можа выклікаць, калі да яе дадаецца дастатковая колькасць наступных драматызацый, сапраўдную каляровую слепату ўспрымання. Уся інграма ў цэлым можа, вельмі верагодна, калі дзейнічае ў спалучэнні з іншымі фактарамі, адправіць чалавека ў псіхіятрычную бальніцу з усёй яго саматыкай ва ўключаным стане (мігрэнь), і (дзякуючы груперу) з усім іншым бодем, які ён адчуваў на працягу жыцця, таксама ва ўключаным стане. Гэты групер сцягвае ўвесь трак інграмнага банка ў адно месца, а потым змяшчае чалавека дакладна ў гэта месца.

У тэрапіі, калі з гэтай інграмай ажыццявілі кантакт, кейс, класіфікаваны як “вар’яцкі”, стаў “нармальным” і прыйшоў у стан *рэлізу*. Пацыентка была шпіталізаваная, яна знаходзілася ў позе плода і з ёй адбыўся фізічны рэгрэс. Тое, што яна ўвесь час выкрывала менавіта гэтыя словы і плакала, было занесена ў гісторыю хваробы, як праява дзіцячай фантазіі. Кейс быў адкрыты з дапамогаю тэхнікі рэпітэра, ужываючы словы, якія яна працягвала выкрыкваць, пасля таго, як яе ўвагу зафіксавалі на одытары пры дапамозе гучнага, манатоннага шуму. Было некалькі ранейшых інцыдэнтаў, што ўтрымлівалі гэтыя словы, і іх трэба было дастаць перад тым, як аблегчыўся інцыдэнт, які яна драматызавала. Аднак, інграмы, падобныя гэтай, часта сустракаюцца ў больш ці менш “нармальным” людзей і аблягчаюцца па звычайнай працэдурі. Гэтая пацыентка адчула на сабе вельмі вялікую рэстимуляцыю, і яна перажыла некалькі сур’ёзных інграм “страт”, якія трымалі змесціва больш ранняй часткі банка ўключаным.

Можна таксама заўважыць адносна ўсіх гэтых “у пастцы”, “злоўленых”, “не магу выбрацца” кейсаў (іншымі словамі, там, дзе існуе некалькі холдэраў, а таксама вялікая колькасць балючай эмоцыі), што пэўныя знешнія прыкметы плода праяўляюцца ў чалавека, нават калі яго кейс з’яўляецца “нармальным”. Бліскучая скура, крывізна пазваночніка, толькі частковае развіццё ганадаў – усё гэта звычайныя рэчы, і адзін ці шмат такіх прыкмет могуць прысутнічаць.

Інграма спачування

Першы прыклад – гэта захворанне, перанесенае пацыентам, калі ён быў маленькім хлопчыкам. У два з паловаю гады ён захварэў запаленнем лёгкіх. У яго ў мінулым была значная колькасць замахаў на аборт і ён меў звычайны інграмны груз, атрыманы ад абераваных бацькоў. Ён надзвычай трывожыўся з выпадку сварак і скандалаў у сваім доме; велізарная колькасць яго інграм уключылася, і сярод іх было ягонае запаленне лёгкіх. Бабуля прыйшла і забрала яго да сябе дамоў, паколькі заўсёды, калі ён хварэў, яго маці адыходзіла і пакідала яго аднаго. Інцыдэнт быў надзвычай закупораны, і яго дасягнулі толькі пасля таго, як было разраджана некалькі інграм балючых эмоцый з позняга перыяду жыцця і аблегчана амаль сотня прэнатальных інграм фізічнага болю. Бабуля, калі ён плакаў, трызнячы, памылкова прыняла яго актыўнасць як прыкмету таго, што ён “прытомны”, а гэта было не так, і імкнулася паразважаць з ім. Яна сказала: “Гэтыя людзі на самой справе не хочуць табе зла, любы. Я ведаю, што ў іх на самой справе добрыя сэрцы. Ты проста рабі тое, што яны гавораць, і вер у тое, што яны кажуць табе, і ўсё ў цябе будзе добра. Зараз абяцай мне, што ты так і зробіш, ці не так, любы”. Дзіця, на ніжэйшым рэактыўным узроўні, адказвала і абяцала ёй, што будзе верыць ім і рабіць тое, што яны кажуць. “Я вельмі цябе люблю, – працягвала бабуля, – і я паклапачуся пра цябе. Зараз не трывожся, любы. Забудзь пра гэта зараз. Проста крыху адпачні”.

Фразы, што ўтрымліваліся ў гэтай інграме, паколькі яны былі на ўзроўні трансу, і паколькі яны маглі замацавацца з дапамогаю гарачкі і болю, якія адчувала дзіця, вельмі глыбока ўздзейнічалі на дзіця. Ён быў павінен верыць ва ўсе, што было сказана. Гэта азначае даслоўна верыць, што, напрыклад, амаль пазбавіла яго пачуцця гумару. Паколькі ён хацеў, каб у яго было ўсё добра, ён быў павінен верыць у тое, што кажуць яго бацьці; тое, што яны казалі ў прэнатальным перыядзе, утрымлівала самыя разнастайныя дрэнныя дадзеныя, якія толькі можна, пра тое, хто тут галоўны, і якая гэта выдатная забава – біць маці, і гэтак далей. Усё гэта, такім чынам, перайшло ў разрад “праўдзівай інфармацыі”, якой ён павінен быў верыць, паколькі так

падказвала яго інграма спачування. Нельга накласці на чалавека больш жудаснага праклёну, чым фразы ў інграмах спачування, якія кажуць: “Вер у тое, што сказана”, “Вер у тое, што чытаеш”, “Вер людзям”, паколькі гэтая інграма азначае літаральна, што небарака-аналайзер ніколі не будзе здольны ацаніць сваю ўласную інфармацыю, калі толькі, поўнасьцю ўзбунтаваўшыся, чалавек не паўстане супраць усяго свету, што часам можа здарыцца. Аднак няхай толькі гэты чалавек (а гэты так і зрабіў) ажэніцца з жанчынай, што мае падобныя рысы да яго бабулі (псеўдабабуля), і ён становіцца ахвярай (а) хранічнага болю і захворвання (хранічнага), ад якіх ён пакутаваў у інграмах спачування, атрыманых ім ад бабулі (і боль, і захворванне неабходныя, каб атрымаць і ўтрымаць яе спачуванне); і (б) усіх ягоных прэнатальных інграм, паколькі псеўдабабуля прыводзіць яго ў ягоны ўласны вэйланс. Гэта прымушае чалавека сварыцца, што прымушае яго жонку адказваць тым жа, і раптам гэтая жанчына – не псеўдабабуля, а псеўдамаці. Бывай, душэўнае здароўе.

У тэрапіі, калі мы сустракаем нарэшце гэтую інграму спачування, высвятляецца, што яна схавана двума спосабамі: (а) яна адпавядала мэце; і (б) яна ўтрымлівала ў сабе *механізм фаргетэра*.

Дзякуючы (а), механізм самааховы розуму дазволіў яму выдаць інграму толькі тады, калі з кейса было знята дастатковае напружанне, каб розум мог абыходзіцца без гэтай інграмы.

У (б) мы маем прыладу, якая часта сустракаецца ў інграмах. Заўсёды, калі мы спрабуем праходзіць інграму, у якой саматыкі дастаткова, каб прымусіць прэкліра скруціцца ў клубок на кушэтцы, але якая не ўтрымлівае слоўнага зместу, мы падазраваем механізм фаргетэра. Відавочна ёсць людзі на гэтым свеце, якія думаюць, што панацэя⁶ ад усялякага душэўнага дыскамфорту – забыць. “Выкінуць гэта з галавы”, “Калі б я гэта ўспомніў, я б звар’яцеў”, “Малая, ты ніколі нічога не помніш з таго, што я табе кажу”, “Ніхто нічога не можа ўспомніць”, “Не магу ўспомніць”, і нават простае “Я не ведаю”, а таксама галоўная

6. *панацэя*: сродак ад любых захворванняў ці непрыемнасцяў.

з гэтага сямейства фраз: “Забудзь пра гэта!” – усе яны спыняюць доступ аналізера да інфармацыі.

Цэлы кейс, толькі што адкрыты, можа пастаянна адказваць на ўсе пытанні адным з гэтых дэнаераў (існуе шмат іншых тыпаў *дэнаераў*, калі вы помніце). Тэхніка рэпітэра ў рэшце рэшт пачне аблягчаць гэтую фразу з розных інграм і пачне адкрываць інцыдэнты. Мець бабулю, якая пастаянна гаворыць: “Забудзь пра гэта”, кожны раз, калі дзіця параніцца – азначае быць праклятым горш за Макбета.⁷ Фаргетэр, ужыты заступнікам, сам па сабе, і практычна без ніякага болю ці эмоцыі схвае інфармацыю, якая б у рыколе не была аберавальнай, але якая, пахаваная такім чынам (пры дапамозе фаргетэра), робіць тое, што сказана непасрэдна перад гэтым, аберавальным і літаральным.

Такім чынам, гэтая інграма заставалася абсалютна нябачнай да таго часу, пакуль кейс не быў амаль завершаны, і як толькі з ёю быў усталяваны кантакт, рэактыўны банк, ужо пазбаўлены інтэнсіўнасці на той момант, рассыпаўся, і пацыент стаў клірам.

Другі прыклад інграмы спачування адносіцца да дзіцячага вопыту пацыента, які на пачатку тэрапіі быў надзвычай забытаным чалавекам. Гэта не такі ўжо і незвычайны прыклад інграмы спачування. (Такая інграма не будзе першай па важнасці ў ніводным разліку на заступніка, але, паколькі яна часта паўтараецца ў адным і тым жа кейсе, становіцца аберавальнай.) Гэты інцыдэнт адбыўся, калі дзіця атрымала цяжкую траўму пры няшчасным здарэнні. У яго быў пралом чэрапа і кантузія, і на працягу многіх дзён ён знаходзіўся у коме. Ён ніколі не даведаўся, што з ім здарыўся такі інцыдэнт, хаця наступнае абследаванне выявіла, што пралом быў. Высветлілася таксама; што, хоць ён і ведаў, што ў яго на чэрапе шрам, але ніколі нават на імгненне не цікавіўся ім. Ягонья бацька і маці былі ў той момант на мяжы разводу і, у прысутнасці толькі часткова прытомнага дзіцяці, некалькі разоў сварыліся за гэтыя дні, будучы відавочна расстроеныя няшчасным здарэннем, што адбылося з ім, і абвінавачваючы адзін аднаго ў тым, хто ў гэтым вінаваты. Першая частка серыі інграм унутры адной гэтай вялікай інграмы ў якасці

7. Макбет: персанаж з аднайменнай п’есы Шэкспіра, што пакутаваў ад пачуцця віны за забойствы, якія ён учыніў на шляху да ўлады ў Шатландыі.

прыкладу не мае вялікай важнасці, акрамя толькі таго факта, што яны выклікалі сітуацыю, калі маці выстаўляла сябе абаронцам дзіцяці, на якога бацька не нападаў. Матчыная гутарка аберавальным чынам паказвала на тое, што бацька нападаў на дзіця, а ў інграме ў якасці аберавальных фактараў важную ролю адыгрываюць словы, а не дзеянні. У рэшце рэшт бацька пакінуў сям'ю і дом. Маці сядзела каля нізенькага ложка дзіцяці і, плачучы, казала яму, што яна не дасць яму памерці, што яна будзе “працаваць дзень і ноч з апошніх сіл”, каб ён жыў, “Толькі дзякуючы мне ты жывы. Я абараніла цябе ад гэтага зверга і пачвары. Калі б не я, ты даўно б памёр, і я буду клапаціцца пра цябе і ахоўваць цябе. Таму не звяртай увагі ні на што з таго, што кажуць цябе людзі. Я добрая маці. Я заўсёды была добрай маці. Не слухай іх. Калі ласка, дзіцятка, заставайся тут і, прашу, папраўляйся!”

Гэтая несусветная лухта выйшла, канешне ж, непасрэдна з яе рэактыўнага банка. Яна не адчувала сябе вінаватай у тым, якім чынам яна клапацілася пра дзіця, хаця рэгулярна рабіла гэтаму дзіцяці ўсё найгоршае, пачынаючы з зачакця. (Не існуе такіх рэчаў, як віна ці комплекс віны, што не паходзілі б непасрэдна з інграмы, дзе сказана “Я вінаваты” ці нешта падобнае).

Гэта *двухвэйланснасць*⁸ у дзеянні. Пад двухвэйланснасцю разумеецца “магутнасць у два бакі”. Лепш было б гэта назваць *мультывэйланснасцю*, бо можна паказаць, што людзі маюць шмат вэйлансаў; дваццаць ці трыццаць – гэта даволі звычайная рэч для “нармальнага” чалавека. Гэтая маці, з яе дзікімі маленнямі і слязлівай сентыментальнасцю, пераскоквала з вэйланса ў вэйланс, быццам дэрвіш⁹ у танцы. Яна была здольная на вытанчаную жорсткасць, здзекуючыся са свайго дзіцяці пры дапамозе, як гэта называецца на флоце, “незвычайных і прадыктаваных капрызам пакаранняў”. Аднак адзін з яе вэйлансаў

8. Англійскае слова “*ambivalence*” (двухвэйланснасць) азначае ў звычайнай (не тэхнічнай) мове “супярэчлівасць, два супрацьлеглыя імкненні ці пачуцці”.

9. **дэрвіш**: член любога з разнастайных мусульманскіх братэрстваў аскетаў (людзей, якія вядуць жыццё, поўнае суровай самадысцыпліны, асабліва ў якасці акта рэлігійнай адданасці ці пакаяння); некаторыя з іх ужываюць танцы з кружэннем і спяванне рэлігійных псалмоў для таго, каб выклікаць калектыўны экстаз.

(які, да няшчасця пацыента, уключаўся толькі тады, калі ён хварэў), быў вэйлансам, які ярасна ахоўваў дзіця і заўпэўніваў яго, што яна любіць яго і ніколі не дазволіць яму галадаць, і г.д. Яна стварыла ў гэтага дзіцяці ва ўзросце да дзесяці гадоў, дзякуючы свайму ўласнаму рэактыўнаму шаблону і сваёй бяздарнасці, амаль тысячу інграм. Гэты асобны прыклад інграмы, прыведзены тут, быў для яе даволі стандартным.

Аберавальным аспектам гэтай інграмы з’явілася “перакананне”, што калі б маці не была побач, і калі б чалавек не быў з ёю ў добрых адносінах, то яго б чакалі голад, смерць ці ўвогуле пакуты. Яна таксама азначала, дзякуючы таму, у які момант яна была дадзена, што, калі хочаш жыць, будзеш мець жудасны галаўны боль. Уся серыя гэтых інграм стварыла вельмі складаную сістэму псіхасаматычных захворванняў, у тым ліку сінусіт, крапіўніцу, алергіі і шматлікія іншыя рэальныя фізічныя захворванні, нягледзячы на той факт, што пацыент заўсёды намагаўся быць настолькі шчырым наконт свайго фізічнага стану, наколькі гэта магчыма, і ён абсалютна не быў іпахондрыкам.

У тэрапіі, перш чым праявілася гэтая інграма спачування, быў аблегчаны цэлы ланцуг скандалаў ў тым жа перыядзе жыцця, а таксама вялікая частка прэнатальнага раёна і большасць інграм балючых эмоцый з позняга перыяду жыцця.

У якасці заўвагі наконт інграм спачування трэба дадаць, што яны ні ў якім разе не знаходзяцца толькі выключна ў дзяцінстве, яны існуюць у прэнатальным раёне і пасля нараджэння, а часам і ў позняй частцы жыцця. Любыя людзі, якія абаранялі дзіця ад далейшых замахаў на аборт, становяцца часткаю ланцугоў інграм спачування, і, канешне ж, яны заступнікі, і іх страты трэба вельмі баяцца. Былі знойдзены познія інграмы спачування нават у пяцідзясяцігадовым узросце. У адной з такіх інграм, знойдзенай ва ўзросце трыццаці гадоў, медсястра-німфаманка¹⁰, калі пацыент быў яшчэ пад уздзеяннем эфіру і яму яшчэ было балюча, казала яму непрыстойныя рэчы, забаўлялася з ягонымі палавымі органамі і тым не менш здолела, дзякуючы зместу яе выказванняў, усталяваць інграму спачування, якая стала прычы-

10. німфаманка: жанчына, што пакутуе ад німфаманіі – нездарова падвышанай сексуальнай узбуджальнасці.

наю вельмі сур'ёзнага псіхічнага стану пацыента. (Гэта зусім няпраўда, што існуе шмат выпадкаў сексуальных забаў з пацыентамі, якія знаходзяцца пад уздзеяннем анестэтыкаў ці наркотыкаў. Але няма ніякай прычыны заключаць, што такі інцыдэнт не можа выпадкова здарыцца, толькі таму, што гэтая фантазія з'яўляецца стандартнай псіхатычнай рэакцыяй.).

Інграма спачування павінна толькі гучаць як інграма спачування, каб стаць такою – сапраўдны намер зусім не ацэньваецца рэактыўным розумам.

Інграма балючых эмоцый

Прыводзіцца тры прыклады такіх інграм, кожны з якіх адлюстроўвае асобны тып. Яны могуць здарыцца ў любым перыядзе, у тым ліку і ў прэнатальным, але лягчэй за ўсё іх знайсці ў пазнейшым жыцці, і тады яны потым прывядуць зноў да ранніх інцыдэнтаў фізічнага болю, інграм спачування і таму падобнага. Першы прыклад – гэта выпадак страты ў выніку смерці заступніка. Дзяўчына ва ўзросце васемнаццаці гадоў атрымала інграму балючых эмоцый, калі бацькі ёй казалі, што яе цётка памерла. Цётка была галоўным заступнікам. Пацыентка, якая праходзіла тэрапію ва ўзросце трыццаці аднаго года, мела рыкол смерці сваёй цёткі, але прыпісвала свой смутак іншым рэчам, такім як рэстимуляцыя таго, што яна называла сваім “інстынктам смерці” (які на самой справе быў інграмнай балбатнёй яе маці пра тое, што яна хоча памерці і скончыць з усім гэтым). Сапраўды, цётка адыграла вялікую ролю ў тым, каб адгаварыць маці “пазбавіцца” дзіцяці, і прымусіла маці паабяцаць, што яна гэтага не зробіць. Цётка таксама даглядала дзяўчынку пасля нараджэння, калі тая хварэла, і была фактычна адзіным прытулкам для дзяўчыны, калі на яе разам нападлі сварлівая маці і рэлігійны фанатык бацька, бо ніхто з іх не хацеў яе з'яўлення на свет, і быў шэраг спробаў заўчасна перарваць цяжарнасць.

Бацька яе паведаміў дзяўчыне гэтую інфармацыю гучным голасам і з належным чынам выцягнутым тварам. “Я хачу, каб ты была вельмі пачцівай на пахаванні, Агата”. (“На якім пахаванні?”)

“Твая цётка толькі што адышла да лепшага свету”. (“Яна памёрла?”) “Так, смерць павінна прыйсці да ўсіх нас, і мы ўсе павінны быць гатовыя аднойчы сустрэць лёс, які чакае нас у канцы дарогі. Бо гэта доўгі шлях, жыццё, і на іншым канцы яго нас чакае Бог ці пякельнае полымя, і аднойчы мы ўсе павінны памерці. Не забудзь, што ты павінна быць вельмі пачцівай на пахаванні”. Яна пачала бляднець пры слове “пахаванне”, яна была практычна “непрытомнай”, калі пачула ў першы раз слова “смерць”, і заставалася “непрытомнай”, хаця і рухалася цэлых два дні.

Кейс рухаўся вельмі павольна, пакуль не была адкрыта і пройдзена гэтая інграма. Адбылася неймаверная разрадка гора, якая ніколі дагэтуль не праяўлялася. Інграма скарацілася да тону нуды за восем праходжанняў, і тады аўтаматычна адбыўся кантакт з першым момантам умяшання цёткі, і гэты інцыдэнт быў *аблегчаны*. Пасля гэтага кейс прасунуўся наперад у прэнатальным раёне, паколькі была знятая забарона на “пазбаўленне гэтага”; і, згодна тэорыі, калі сталі даступныя свабодныя адзінкі жыццёвай сілы, зарад сышоў з прэнатальнага раёна. У кейсе было яшчэ пяць іншых заступнікаў; дзяўчына, чые бацькі так дрэнна да яе ставіліся, прывязвалася да кожнага, хто праяўляў да яе цікавасць і даваў ёй прытулак. Па меры таго, як з’яўляліся раннія інцыдэнты фізічнага болю, паказваліся новыя заступнікі і разраджаліся новыя інграмы балючых эмоцый, што дазваляла праявіцца новым інграмам фізічнага болю.

Наступны прыклад – інграма пацыента, якога ўсё жыццё выхоўвалі і гадавалі нянькі. У яго быў вельмі цяжкі прэнатальны перыяд, які, аднак, не падымаўся ў поле зроку. З цягам часу было адкрыта, што яго нянькі былі для яго адзінаю крыніцаю любові і пяшчоты, і што яго маці, якой падабалася ўносіць разлад у дом чым часцей, тым лепей, звальняла няньку кожны раз, калі яна знаходзіла, што хлопчык палюбіў яе, нягледзячы на тое, што маці сама часта грэбліва паўтарала: “Дзіця брыдкае”. Інграма: хлопчык бачыць сваю няньку, якая выходзіць з дому з чамаданам у руцэ; ён спыняе сваю гульню ў садзе і бяжыць да яе, каб “напалохаць” яе; яна, дзяўчына-ірландка, даволі раззлаваная з нагоды сцэны, якую ёй толькі што закацілі, і ўсё ж яна лагоднее тварам і становіцца на калені побач з ім. “Я ад’язджаю, Бадзі. Я не магу больш тут

заставацца. Не, я не магу цяпер быць тваёй нянькай. Ну супакойся, супакойся, у цябе будзе іншая няня. Не плач. Маленькім хлопчыкам не трэба плакаць. Бывай, Бадзі. Я люблю цябе”. І яна адыходзіць прэч.

Ён быў ашаломлены з першага імгнення, калі яна сказала, што ад’язджае. Забарона плакаць зыходзіла ад заступніка; што б ні казаў заступнік, гэта павінна быць добра, і ў гэта трэба верыць, бо заступнікі – гэта выжыванне, а чалавек павінен выжываць; такім чынам, заступнікам трэба верыць. Ён не плакаў усе наступныя гады, за выключэннем рэдкіх выпадкаў наймавернага смутку. Восем такіх адыходаў былі закранутыя безвынікова, але пасля гэтай інграмы яны ўсе аслаблі і разрадзіліся, адзін за адным.

Кожны адыход заступніка ці ад заступніка ўтрымлівае эмацыянальны зарад, які, калі ён не праяўляецца, падаўлены недзе ў іншым месцы.

Трэцяя інграма балючых эмоцый належыць да трэцяга тыпу: страта заступніка за кошт перамены яго адносінаў на супрацьлеглыя. Жонка вельмі любіла свайго мужа. Яны жылі разам, і ўсё было добра, пакуль яго бацькі не пасяліліся паблізу і не пачалі ачарняць яго жонку. Ён вельмі злаваўся на іх і сварыўся з імі. Яго жонка была псеўдазаступнікам, і, на няшчасце, той заступнік, на каго яна была падобная, наказваў яму ў дзяцінстве, каб ён верыў бацькам. (Гэта даволі хранічная з’ява з заступнікамі – калі б яны давалі дзіцяці правільную інфармацыю, калі ён эмацыянальна расстроены ці хворы, было б менш непрыемнасцяў. Заўвага накшталт: “Што ж, аднойчы ты вырасцеш і зможаш паклапаціцца пра сябе” намнога лепей, чым куча Эмерсонавых¹¹ банальнасцяў.) Гэта выклікала трагічнае змяненне адносінаў. Рэактыўны розум мужа, рэстымуляваны відам жонкі (муж быў эмацыянальна расстроены, ужо вельмі рэстымуляваны сваімі бацькамі), увёў дадзеныя, што трэба верыць бацькам. Гэта зрабіла яго жонку дрэнню, згодна іх аберавальнай балбатні. Ён увайшоў у

11. Эмерсонавы: адносіцца да Ральфа Уолда Эмерсона (1803 – 1882), амерыканскага эсэіста, паэта і лектара. Эмерсон прымаў удзел у руху трансцэндэнталістаў, якое раіла людзям, каб тья шукалі сілу, дадзеную Богам, унутры іх саміх. Найбольш вядомы яго твор – “Упэўненасць у сабе”. Творчасць Эмерсона, асабліва яго кароткія і дасціпныя выказванні і заклікі, такія як “Запражы ў павозку зорку”, служылі крыніцаю натхнення для многіх у дзевятнацятым стагоддзі.

вэйланс свайго бацькі, каб пазбегнуць гэтай неспасціжнай сітуацыі, а гэты вэйланс біў жанчын. Ён неаднаразова біў сваю жонку, драматызуючы адну з інграм свайго бацькі: “Я ненавіджу цябе. Ты дрэнь. Я павінен быў прыслухацца да іх раней. Ты дрэнь”.

Жонка праходзіла тэрапію. Гэты зарад падаўляў сам сябе, не з нагоды сораму за дзеянні яе мужа, а па той механічнай прычыне, што трэба было аблегчыць ранні перыяд перад тым, як можна будзе разрадзіць гэты зарад (разумнік файл-клерк). Яе кейс замарудзіўся да такой ступені, што выглядаў амаль як чыстая дошка, хаця саматыкі (якія яна прыпісвала натуральным прычынам) і аберацыі (якія, па яе словах, былі разумнымі рэакцыямі) усё яшчэ праяўляліся. Раптам гэты інцыдэнт з’явіўся, калі была выкарыстана тэхніка рэпітэра на фразе, выпадкова ўгаданай одытарам: “Я цябе ненавіджу”, бо было вядома, што яна казалася гэта час ад часу свайму мужу. Тры праходжанні разрадзілі гэтую балючую эмоцыю, нягледзячы на яе моц (гэта прымусіла яе плакаць, пакуль яна амаль не задыхнулася). Адразу ж з’явіліся дванаццаць прэнатальных інцыдэнтаў – скандалы паміж яе маці і бацькам (які быў заступнікам, а муж быў падобным да яго псеўдазаступнікам), падчас якіх маці біла сабе па жываце і праклінала дзіця. Гэтыя інграмы былі сцэртыя, і кейс рухаўся наперад да кліра.

Страта сабак, лялек, грошай, пасады, нават пагроза страты – усё гэта можа выклікаць інграму балючых эмоцый, калі гэта сапраўды страта. Гэта можа быць страта праз смерць, страта праз адыход, страта праз змяненне адносінаў. Страта усяго, што звязана з жыццём пацыента і выклікае ў яго асацыяцыю з ягоным выжываннем, здаецца, здольная замыкаць адзінкі жыццёвай сілы. Умова для ўзнікнення такой балючай эмоцыі тая, што ў яе павінны быць раннія інграмы фізічнага болю, да якіх яна можа далучыцца. Ліхадзеям усё ж з’яўляецца інграма фізічнага болю, але яна мае саўдзельніка ў асобе інграмы балючых эмоцый.

Раздзел дзевяты Механізмы і аспекты тэрапіі

Частка першая

Уваходжанне у кейс

Кожны кейс уяўляе сабою новую праблему ў тым сэнсе, як у яго ўвайсці. Няма двух абсалютна аднолькавых людзей, і не будзе двух кейсаў, якія б падпарадкоўваліся дакладна аднаму і таму ж шаблону. Аднак, гэта зусім не ўяўляе праблемы для Дыянетыкі, таму што механіка заўсёды адна і тая ж.

Існуюць тры класы кейсаў: з сонік-рыколам, без сонік-рыколу і з уяўным рыколам (які одытары называюць “даб-ін” рыколам).

У кейс з сонік-рыколам увайсці вельмі лёгка. Але ва ўсіх кейсах базаваая працэдура адна і тая ж. Увядзіце пацыента ў рэверы (і не вельмі непакойцеся, калі ён не ўвойдзе ў вельмі глыбокае рэверы, бо рэверы служыць толькі для таго, каб зафіксаваць яго ўвагу на ім самім і одытары, і па меншай меры гэтага вы можаце дасягнуць). Усталойце адмену. Вярніце яго ў дзяцінства, каб падабраць прыемнае здарэнне, а потым знайдзіце інцыдэнт з невялікім болем, скажам, аплявуху. Правядзіце яго праз гэты інцыдэнт некалькі разоў, проста каб ён атрымаў уяўленне пра гэта. Калі ён не рэагуе як трэба, накіруйце яго ва ўчарашні дзень,

няхай ён едзе на працу, а вы спытайце яго пра тое, што ён чуе і бачыць, а потым накіруйце яго зноў у дзяцінства.

Мэта знаходжання невялікага інцыдэнту наконт аплявухі – даведацца, ці няма ў пацыента перакрыцця болю. Перакрыццё болю – гэта не асабліва цяжкая праблема для Дыянетыкі. Вы можаце вярнуцца раней за каманду, якая ўсталявала анестэзію, але пра гэта цікава ведаць, таму што вам патрэбна шукаць яе ў ранняй частцы кейса. Паглядзіце потым, ці няма ў пацыента эмацыянальнага перакрыцця. Гэта зноў жа не выклікае асаблівых цяжкасцяў, але гэта зноў жа інфармацыя, якую вам рана ці позна трэба будзе ведаць.

Цяпер праверце, ці знаходзіцца пацыент унутры сябе, ці ён глядзіць на сябе звонку. Калі ён экстэрыярызаваны, вы працуеце з кейсам, у якім замураваная значная колькасць эмоцыі, якую трэба разрадзіць.

Цяпер паспрабуйце атрымаць бэйсік-бэйсік. Вы можаце здзівіць самі сябе і атрымаць яе. А магчыма, вам давядзецца прабівацца да яе пяцьдзсят гадзін, праводзячы рэліз кейса ўвесь гэты час. Бярыце ўсё, што дасць вам файл-клерк у прэнатальным раёне, і тое, што вы атрымалі, *скарочайце*.

Адбыўся кантакт з бэйсік-бэйсік ці не, знайдзіце столькі прэнатальных інцыдэнтаў, колькі іх праявіцца без вялікіх угавораў, і скараціце кожны з іх.

Калі вы зусім не знойдзеце прэнатальных інцыдэнтаў, прывядзіце пацыента ў цяперашні час, але нагадайце яму, што ён павінен трымаць вочы заплюшчанымі. Зараз задайце яму некалькі пытанняў пра яго сям'ю, яго бабуляў і дзядуляў, яго жонку ці, калі прэклір – жанчына, пра яе мужа. Асабліва распытайце пра смерць. Вы шукаеце інграму балючых эмоцый, момант страты, які разрадзіцца.

Калі вы даведаліся пра такі момант, нават калі гэта проста смерць любімага сабакі, вярніце ў яго прэкліра і прайдзіце яго з першага моманту, калі ён чуе навіну пра гэта, і на працягу наступных некалькіх хвілін. Потым прайдзіце яго спачатку. Скараціце гэты момант як інграму. Вам патрэбна эмацыянальная разрадка. Прайдзіце яго некалькі разоў. Калі вы не атрымліваеце разрадкі, знайдзіце нейкі іншы момант страты, нейкую няўдачу,

нешта такое, што хочаце з таго, што дасць разрадку; але рабіце ўсё гэта спакойна, як быццам бы са спачуваннем. Калі нічога не атрымліваецца, пачынайце працаваць па тэхніцы рэпітэру, і праяўляйце толькі спакойную зацікаўленасць у тым, каб яму было добра, ніколі нават на момант не даючы яму выпадку думаць пра вас нешта іншае (нават калі некаторыя з яго выкрутасаў вас трывожаць). Паспрабуйце такія фразы, як “Бедны маленькі ...”, выкарыстоўваючы яго ці яе дзіцячае імя.

Калі прэклір паўтарыў гэта некалькі разоў (одытар адначасова з гэтым, каб дапамагчы “засмоктванню” у інцыдэнт, кажа, што саматычная стужка¹ вернецца ў любы інцыдэнт, што ўтрымлівае гэтую фразу), ён можа апынуцца ў інцыдэнце з высокім напружаннем, які разрадзіцца. Калі ўсё ж нічога не разраджаецца, працягвайце захоўваць спакой (уся гэтая праца акупіць сябе ў наступнай сесіі, ці праз сесію, ці праз дзве), працягвайце шукаць, працягвайце назіраць. Недзе тут ёсць эмацыянальны зарад, які разрадзіцца. Паспрабуйце іншыя камбінацыі слоў, напрыклад, тыя, якія маглі б сказаць хвораму і ўстрывожанаму дзіцяці, скажыце прэкліру, каб паўтарыў іх.

Калі дагэтуль вы зусім не мелі поспеху, правядзіце яшчэ адну праверку (але не кажыце, што гэта праверка), каб паглядзець, ці сапраўды прэклір пакідае цяперашні час. Не дазваляйце яму “старацца ўспомніць” – вам трэба, каб ён *вяртаўся*, а гэта іншы працэс, хаця ён і такі ж натуральны для мозга. Калі ён засеў у цяперашнім часе, пачніце працаваць з ім зноў па тэхніцы рэпітэра, прапаноўваючы баўнсэры “Прэч і не вяртайся!”, “Ты ніколі не зможаш вярнуцца!” і г.д., якія маглі быць адказнымі за тое, што ён усё яшчэ ў цяперашнім часе. Калі ён не вяртаецца пасля таго, як вы паспрабавалі некалькі такіх фраз, пачынайце працаваць з фразамі-холдэрамі: “Я засеў!”, “Не рухайся!” і г.д.

Захоўвайце спакой, ніколі не выглядайце ўстрывожаным. Калі вы ў гэтай першай сесіі не атрымалі ні разрадкі, ні інграмы з дапамогаю тэхнікі рэпітэра, і калі вы не дабіліся руху па траку,

1. саматычная стужка: фізічны індыкатарны механізм, што звязаны з часам. Одытар аддае загады саматычнай стужцы. Яе можна накіраваць у пачатак інграмы, і яна туды пойдзе. Саматычная стужка пройдзе праз інграму адпаведна хвілінам інграмнага часу, якія адлічвае одытар. Одытар можа сказаць: саматычная стужка пойдзе ў пачатак інграмы, потым – да моманту праз пяць хвілін пасля пачатку інграмы, і г.д.

перачытайце зноў гэты дапаможнік і паспрабуйце зноў папрацаваць з вашым пацыентам не пазней, чым пра тры дні пасля першай сесіі. У гэты момант нейкая частка інфармацыі, пра якую вы запытвалі, можа аказацца даступнаю. Звычайна, аднак, вы атрымаеце ці прэнатальны інцыдэнт, ці разрадку, і калі вы атрымалі разрадку, папрасіце пасля гэтага саматычную стужку вярнуцца да прэнатальнай інграмы, на якой трымаўся гэты зарад. Скараціце ўсё, што зможаце знайсці. Калі з'яўляецца нараджэнне, і здаецца, што ёсць яго поўны рыкол, паспрабуйце скараціць яго, але рабіце гэта з усведамленнем таго, што яно, верагодна, не вельмі аблегчыцца, і што вам лепш будзе прайсці яго зноў, і зноў, і зноў, каб аслабіць яго інтэнсіўнасць настолькі, наколькі вы зможаце.

Часам прэклір ўвойдзе ў больш глыбокае рэзервы, чым вы б хацелі. Але не старайцеся выцягнуць яго з гэтага стану на вышэйшы ўзровень. Працуйце з ім там, дзе ён ёсць. Але калі здаецца, што ён знаходзіцца ў чымсьці блізкім да гіпнатычнага трансу, будзьце вельмі асцярожныя з тым, што вы гаворыце. Ніколі не кажыце яму, напрыклад, вярнуцца туды і заставацца там, пакуль ён не знойдзе нешта. Гэта холдэр. Не выкарыстоўвайце холдэры, баўнсэры, груперы і г.д., ні на кім у Дыянетыцы. “Ці не маглі б Вы вярнуцца ў прэнатальны раён?” “Давайце паглядзім, ці не зможа саматычная стужка знайсці ранні момант болю ці дыскамфорту”. “Калі ласка, падбярыце саматыку на пачатку і пракруціце інграму”. “Скажыце, калі ласка, што вы чуеце?” “Працягвайце” (калі вы хочаце, каб ён працягваў ісці ад таго месца інграмы, дзе ён ёсць, да канца інграмы). “Прайдзіце гэта зноў, калі ласка”.

Няма ніякай прычыны нервавацца. Калі вы пачынаеце нервавацца, то і ён будзе нервавацца.

Часам вы сутыкнецеся з перакрыццём болю. Яно мае тэндэнцыю пераводзіць боль у мышцы, і яны будуць пацепваць і дрыжаць, і пацыент можа гэта адчуваць і ўсё ж не адчуваць нічога больш. Вельмі рэдка можна будзе сустрэць у пацыента настолькі поўнае перакрыццё болю, што ён падскоквае, зусім не ўсведамляючы гэтага, і амаль падае з кушэткі на падлогу. Калі вы сутыкаецеся з такім, не трывожцеся: боль недзе замкнёны. Дабярыцеся дастаткова рана, і вы знойдзеце саматыку, якую ён можа адчуваць, ці ідзіце ў позні перыяд і знайдзіце эмацыянальны зарад.

Не дазваляйце збіць сябе са шляху, калі ён кажа вам у адносінах эмоцыі, што ён ўсё ўжо гэта прапрацаваў у псіхааналізе ці нечым такім. Ён, можа, і замураваў у душы смерць жонкі, каханай ці дзіцяці, але ўся інграма па-ранейшаму на месцы, набітая захопленымі адзінкамі жыццёвай сілы, гатовая да таго, каб яе праходзілі менавіта як інграму.

Калі вы сутыкаецеся з цяжкім эмацыянальным зарадам, проста дазвольце пацыенту плакаць, падтрымліваючы праходжанне ім інграмы мяккім, спачувальным голасам. Прайдзіце яе некалькі разоў, пакуль не знікне ўвесь зарад з кожнай яе часткі, а потым вярніце прэкліра раней, у прэнатальны перыяд ці ранняе дзяцінства, каб атрымаць інграму фізічнага болю, якая павінна была быць пад гэтым эмацыянальным зарадам і ўтрымліваць яго на месцы.

Крайнасцей эмацыянальнай разрадкі няма чаго палохацца. Калі пацыента раптам выцягнуць з яе і прывесці ў цяперашні час, ён будзе нешчаслівы з гэтай нагоды. Праходжанне інграмы балючых эмоцый за некалькі паўтарэнняў разрадзіць той смутак, якому, як верыла грамадства, немагчыма супрацьстаяць і які нельга аблегчыць інакш, як толькі падаўляючы яго. Знайдзіце момант, калі ён упершыню пачуў навіны пра тое, што прымусіла яго адчуваць сябе так дрэнна, ці калі ён убачыў гэта. Прайдзіце па гэтаму інцыдэнту на дастатковы адрэзак часу ад пачатку, каб пераканацца, што вы атрымалі момант першапачатковага шоку (некалькіх хвілін інграмнага часу хопіць), а потым няхай ён пройдзе гэта зноў. Спачатку ён можа глядзець на сябе ў інцыдэнце вельмі здалёку. Момант можа не разрадзіцца, пакуль вы не пройдзеце яго некалькі разоў. Помніце, вы *вяртаеце* яго у інцыдэнт, ён не праходзіць яго як успамін – гэта не прынесла б абсалютна ніякай карысці.

Не дазваляйце яму нічога прайграваць, ніколі. *Прайграванне* – гэта дрэнная звычка, якая ёсць у некаторых прэкліраў: яны зноў пераказваюць тое, што, як яны помняць, казалі апошнім разам, замест таго каб ісці праз інграму нанова пры кожным праходжанні і ўваходзіць у кантакт з тым, што ўтрымліваецца ў самой інграме. Скажыце прэкліру, што ў інцыдэнце можа быць нешта яшчэ, спытайце, якога колеру ложак у пакоі, куды ён вяртаецца, любым

чынам спакойна ўтрымлівайце яго ўвагу на тым, што адбываецца. І ніколі не дазваляйце яму прайграваць, у ніводнай інграме, у ніводны момант: ён можа вечна прайграваць без ніякага тэрапеўтычнага эфекту, кожны раз кажучы тое, што, як ён помніць, ён сказаў апошнім разам. Існуе розніца паміж гэтым дзеяннем і паўторным перажываннем інграмы з мэтай сабраць дадатковую інфармацыю і пазбавіцца зараду.

Разрадзіце эмоцыю, скараціце інцыдэнты фізічнага болю настолькі рана ў прэнатальным перыядзе, наколькі можна. Калі вы на пачатку не можаце трапіць у прэнатальны раён, значыць, у ім шмат баўнсэраў і вас туды прывядзе тэхніка рэпітэра.

Калі пацыент працягвае казаць нешта накшталт “Я не памятаю”, будзьце цярылівыя, заўсёды прытрымлівайцеся кодэкса. Няхай ён пачне праходзіць гэтую фразу па тэхніцы рэпітэра. Калі ён атрымлівае саматыку, але не можа ўвайсці ў кантакт ні з чым іншым, накіроўвайце яго раней, бо ў гэтага небаракі, напэўна, увесь інграмны банк поўны гэтых фраз. Нехта сапраўды не хацеў, каб ён ведаў, што з ім здарылася. Рана ці позна вы вернецеся ў інграму, у якой фраза аблегчыцца. Калі ён пройдзе гэтую фразу яшчэ некалькі разоў, ён усміхнецца ці пахіхікае, ці, магчыма, проста адчуе палёжку. Зараз вы можаце ці прайсці інграму, у якой вы знайшлі самую раннюю фразу (гэта – найлепшае), ці вяртацца ў накірунку цяперашняга часу, аблягчаючы фразу ў пазнейшых інцыдэнтах. Вы можаце і пачаць нешта іншае, але гэта можа заблакіраваць кейс.

Мэта заключаецца ў тым (і толькі ў тым), каб змясціць увесь стандартны банк поўнасцю ў межах дасягальнасці свядомасці чалавека, выдаляючы (а) раннія і, услед за гэтым, усе інграмы фізічнага болю; (б) усе дэманскія контуры (якія проста ўтрымліваюцца ў інграмах і праяўляюць сябе больш ці менш аўтаматычна); і (в) усе інграмы балючых эмоцый.

Працэс працы заключаецца ў тым, каб пранікнуць так рана, як вы толькі можаце, пажадана ў прэнатальны перыяд, і ў вельмі ранні прэнатальны перыяд, і паспрабаваць знайсці і скараціць інграму, поўнасцю з усімі саматыкамі (болем) і успрыманнямі (словамі і іншымі адчуваннямі). Калі вам гэта не ўдаецца, вы ідзяце пазней, у любы перыяд ад нараджэння да цяперашняга часу,

і знаходзіце момант страты ці пагрозы страты, з якога вы можаце атрымаць эмацыянальны зарад. Потым вы вяртаецеся зноў раней, раней, раней, і знаходзіце інграму, на якой ён трымаўся. Вы заўсёды спрабуеце атрымаць бэйсік-бэйсік, найранейшую інграму, пакуль не будзеце ўпэўненыя, што вы яе маеце. Вы скарачаеце столькі ранніх інграм, колькі можаце знайсці, выкарыстоўваючы файл-клерк і сістэму рэпітэру, і калі здаецца, што ў вас няма матэрыялу, вы ідзяце ў позні перыяд жыцця і спрабуеце знайсці яшчэ адзін эмацыянальны зарад.

Інграмы фізічнага болю хаваюць пазнейшыя эмацыянальныя зарады. Эмацыянальныя зарады хаваюць інграмы фізічнага болю. Туды-сюды, туды-сюды. Прайдзіце столькі, колькі вы можаце знайсці, у раннім перыядзе; калі здаецца, што гэта канчаецца ці становіцца надта неэмацыянальным, знайдзіце нейкі пазнейшы матэрыял.

Менавіта так вы працуеце з кейсам. Няважна, які гэта тып кейса, няважна, у якім стане яго рыкол, няважна, нармальны гэта кейс, псіхотык, неўротык ці хто, гэта робіцца менавіта так.

Вось вашы інструменты:

1. Рэверы, ці зафіксаваная ўвага, калі вы не можаце атрымаць рэверы;
2. Вяртанне;
3. Тэхніка рэпітэра;
4. Веданне баўнсэраў, холдэраў, групэраў, місдырэктараў, дэнаэраў;
5. Веданне інграм балючых эмоцый;
6. Скарачэнне ці сціранне;
7. Маментальны адказ²;
8. Зрух вэйланса³.

2. маментальны адказ: першае, што прыходзіць чалавеку ў галаву, калі яму задалі пытанне.

3. зрух вэйланса: перамяшчэнне прэкліра па камандзе одыгара з аднаго вэйланса ў іншы.

Вось усё, што вам трэба рабіць:

1. Падтрымлівайце мабільнасць пацыента, ягоную здольнасць рухацца па траку.
2. Скарачайце ці сцірайце ўсё, што вы атрымліваеце.
3. Рабіце высновы з заўваг пацыента, у тэрапіі ці не ў тэрапіі, якія павінны быць яго баўнсэры, холдэры, груперы, місдырэктары, дэнаеры.
4. Цвёрда памятайце, што мэтаю нумар адзін з'яўляецца бэйсік-бэйсік, найранейшы момант болю і “непрытомнасці”.
5. Памятайце, што пацыент можа мець “разлікі”, якія робяць яго захворванне ці яго аберацыю “каштоўнымі” для яго, і знайдзіце, адкуль паходзяць гэтыя “разлікі”, з дапамогаю мамэнтальнага адказу на вашы пытанні.
6. Рабіце так, каб кейс увесь час прагрэсіраваў, дабіваўся дасягненняў, працуе толькі дзеля прагрэса і дасягненняў, а не дзеля раптоўных узлётаў. Хвалюйцеся толькі тады, калі кейс не рухаецца, і хваляванні павінны заключацца ў знаходжанні інграмы, якая ўсяму перашкаджае. Яе змест будзе вельмі падобны на тое, што пацыент, па ягоных словах, з гэтай нагоды адчувае, і яна будзе ўтрымліваць тыя ж ці падобныя словы.
7. Вяртайце пацыента ў цяперашні час кожны раз, і давайце яму адмену. Праверце яго пры дапамозе мамэнтальнага адказу пра ўзрост, вазьміце яго першы адказ на пытанне, колькі яму гадоў, і знайдзіце ў гэтым узросце холдэр, калі пацыент не ў цяперашнім часе.
8. Стрымлівайце сябе, што б пацыент ні казаў.
9. Ніколі не спрабуйце сказаць яму, што азначаюць яго дадзеныя: ён, і толькі ён, ведае, што яны азначаюць.
10. Трымайце сябе ў руках і праводзьце працэдуры Дыянетыкі; як сказаў Фарагут⁴: “Пляваць на тарпеды! Наперад!”

4. **Фарагут:** Дэвід Глазга Фарагут (1801 – 1870), амерыканскі адмірал, які ваяваў на баку Саюза паўночных штатаў у грамадзянскай вайне ЗША і выйграў бітвы пры Новым Арлеане і ў заліве Мабіл.

11. Хто б ні быў ваш прэклір – жонка, сын, – калі вы адытуеце, то вы одытар. Прэклір не можа пралічыць свае інграмы, каб іх знайсці – калі б ён мог, яны не былі б інграмамі. Іх можаце пралічыць вы. Рабіце тое, што, на вашу думку, рабіў бы добры одытар, а ні ў якім разе не тое, што кажа пацыент, хіба толькі яго думка выпадкова супадзе з тым, што зрабіў бы добры одытар. Будзьце одытарам, а не ўстройствам для запісу. З кейсам працуеце вы і файл-клерк у ягоным розуме; тое, у што вераць яго інграмы і яго аналітычны розум, не павінна мець ніякага ўплыву на ніводны з вашых разлікаў. Вы разам з яго файл-клеркам – ведаеце. Ён, як “Я” – не ведае.

12. Не здзіўляйцеся нічому. Адытуйце.

А вось чаго вы не павінны рабіць:

1. Разбаўляць Дыянетыку нейкай практыкай ці ідэямі, што належаць мінуламу; вы толькі замарудзіце кейс ці адцягнеце яго ў бок. Аналіз атрыманых дадзеных на любой іншай аснове, акрамя як для знаходжання новых інграм, вядзе да зацягвання кейса і замяшання прэкліра. Існуе спакуса выкарыстаць гэты матэрыял у іншых мэтах, чым знаходжанне інграм, калі чалавек атрымаў адукацыю ў іншай галіне. Паддацца на гэтую спакусу раней, чым чалавек даведаўся пра тое, як працуе Дыянетыка, – гэта вельмі несумленая праверка Дыянетыкі, не кажучы ўжо пра тое, як гэта заблытвае кейс. Спакуса вялікая, таму што з дапамогаю Дыянетыкі вы атрымліваеце велізарнае багацце інфармацыйнае.

2. Не цісніце пагрозамі на пацыента. Калі кейс не рухаецца наперад, гэта віна одытара. Не паддавайцеся старому звычаю злавацца на пацыента проста таму, што ён не папраўляецца. *Вы можаце быць упэўненыя*, што інграма, якую вы толькі перад гэтым скарацілі ў ягоным рэактыўным інграмным банку, была прычынаю, чаму ён не прымае ванну, але, калі ён па-ранейшаму адмаўляецца гэта рабіць, будзьце пэўныя, што існуе больш ранняя прычына.

3. Не лічыце прэтэнцыёзна, што вы працуеце з “незвычайным” кейсам, толькі таму, што ён не вырашаецца хутка. Усе кейсы – “незвычайныя”.

4. Не бяжыце за дапамогай да кагосьці, хто не ведае Дыянетыкі, калі вас падводзіць вытрымка. Прычына, чаму кейс не рухаецца наперад ці ўскладняецца, менавіта ў гэтым – вас падвяла вытрымка. Толькі Дыянетыка можа вырашыць праблему ў Дыянетыцы.

5. Не прыслухоўвайцеся да скаргаў пацыента як да скаргаў, выкарыстоўвайце іх як інфармацыю для знаходжання інграм.

6. Не лічыце, што прэнатальных інграм у кейсе няма, толькі таму, што вы не можаце да іх дабрацца. У кожным кейсе іх велізарнае мноства. Помніце, што інграма – гэта не ўспамін, ёй трэба праявіцца, каб стаць даступнаю для рыколу. На Зямлі сёння няма ніводнага чалавека, у якога б не было вялікай колькасці прэнатальных інграм.

7. Не дазваляйце пацыенту выкарыстоўваць сваю маці ці свае ўспаміны пра тое, што яму казалі, каб абысці прэнатальныя інцыдэнты. *Кожны раз, калі вы знаходзіце, што пацыент гаворыць, ужываючы дзеясловы у прошлым часе замест цяперашняга, гэта азначае, што ён не вернуты ў інцыдэнт.* Калі ён не вернуты, інграма не аблегчыцца.

8. Не рабіце выснову, што на траку пацыента ў мінулым няма зараду адчаю ў той момант, калі ён адчуваў на сабе ўдар гэтага адчаю, толькі на падставе таго, што пацыенту сёння не дрэнна з выпадку мінулага гора. Час можа закапсуляваць нешта, але ён не лечыць.

9. Не думайце ў тэрмінах “комплексаў віны” ці “сораму”, калі толькі вы не думаеце пра іх у якасці зместу інграм, таму што там вы іх знойдзеце. Ніколі не выказвайце пацыенту дапушчэння, што, магчыма, ён быў у інграме вінаватаю стараною.

10. Любы адыход ад аптымальных паводзінаў ці рацыянальнасці з боку пацыента – інграмны па паходжанню. Рабіце

“скідкі на чалавечую прыроду” не больш, чым вы, будучы матэматыкам, рабілі б скідкі вылічальнай машыне, якая выдае няправільныя адказы. Страхі на сексуальнай глебе, рэпрэсіі, імкненне абараняцца не з’яўляюцца “натуральнымі”, як лічылася ў мінулым.

11. Не хвалюйцеся з нагоды аберацый пацыента. Працуйце над тым, каб увайсці ў кантакт з інграмамі і скараціць ці сцерці іх. Вы выявіце ў кожным пацыенце дастаткова аберацый, каб запоўніць імі слоўнік.

12. Не перажывайце, калі ваш пацыент не стане клірам за адзін вечар ці за адзін месяц. Проста працягвайце працаваць. Ваш прэклір будзе вышэй нармальнага так хутка, што вы не заўважыце, як гэта здарылася. Акрамя гэтага, вы імкнецеся да вельмі высокай мэты.

“Засеў у цяперашнім часе”

Калі ўваходзіш у розныя кейсы, то адкрываеш, што яны знаходзяцца ў розных месцах і сітуацыях на траку часу; часам яны зусім сышлі з траку, а часам трак часу ўвесь скамечаны ў клубок. У некаторых выпадках трак часу знаходзіцца ў добрым стане і інграмы даступныя, але гэта не з’яўляецца звычайным.

Нельга сказаць, што адзін кейс больш складаны, чым другі, хіба толькі ў адносінах рыколаў, “даб-інаў” і перакрыццяў. Але кейс, які, здаецца, “засеў у цяперашнім часе”, і на якім не працуе ніводная фраза рэпітэра, вельмі часта з’яўляецца даволі загадкавым для одытара. Прэклір не вяртаецца да інграм. Звычайна можа быць так, што боль і эмоцыі перакрытыя, а балючую эмоцыю нельга лёгка разрадзіць. Часам уключыцца саматыка, але не ўдаецца атрымаць ніякага зместу. Часам няма саматыкі, але ёсць змест. Сітуацыі даволі разнастайныя.

Існуе некалькі рэчаў, якія можа зрабіць одытар. Першае, што ён можа – выкарыстаць сваю кемлівасць. Наступнае – пазнаёміць пацыента з вяртаннем. Гэтае знаёмства правесці даволі проста. Одытар накіроўвае пацыента на некалькі гадзін назад і просіць яго

расказаць, што той бачыць. Сонік і відэа могуць быць закупораныя, але некаторае ўяўленне пра тое, што адбываецца, у пацыента можа быць. Потым одытар накіроўвае яго на некалькі дзён назад, потым – на некалькі месяцаў, і нарэшце – на некалькі гадоў, кожны раз патрабуючы, каб пацыент апісаў сваё “асяроддзе” так добра, як ён толькі можа. Зараз пацыент мае ўяўленне пра вяртанне. Ён можа падарожнічаць хаця б па тых частках свайго жыцця, якія не закупораны інграмамі.

Калі пацыент вернуты ў нейкі ранні момант яго жыцця, пачніце выкарыстоўваць на ім тэхніку рэпітэра, накіроўваючы увагу на відавочныя рэчы, такія, як перакрышчэ пачуццяў (праходзячы слова “адчуваць”) ці механізмы фаргетэра (напрыклад, “забудзь”). Інграма пасля гэтага можа быць знойдзена і скарочана.

Калі тэхніка рэпітэра па-ранейшаму не працуе і па-ранейшаму не прыносіць інфармацыі, вызначце па яго паводзінах у тэрапіі і ягоных выказваннях, што, хутчэй за ўсё, непакоіць яго ці закупорвае ягоныя рыколы, і зноў выкарыстайце гэтыя здагадкі як рэпітэр. Напрыклад, у яго можа зусім не быць успамінаў пра некага з яго сям’і. Няхай ён паўтарае сямейнае прозвішча. Ці няхай паўтарае сваю ўласную дзіцячую мянушку, пакуль не адбудзецца кантакт з інцыдэнтам.

Калі і гэта скончыцца няўдачай, знайдзіце некалькі лёгкіх локаў, інцыдэнтаў, якія ўтрымліваюць мінімальны боль, і прайдзіце іх. Падыдуць такія рэчы, як падзенні з трохколавага веласіпеда, выстаўленне з-за стала, здарэнні, калі яго адшлёпалі ці вылаялі, пакінулі ў школе пасля ўрокаў, і г.д. Пасля таго, як ён скараціў некалькі локаў, зноў паспрабуйце знайсці інграму.

Праходжанне локаў не прывядзе ні да якога вялікага паляпшэння, і ў кожным кейсе існуюць тысячы і тысячы локаў, большая частка якіх знікне без дапамогі одытара, як толькі будуць знойдзены сур’ёзныя інграмы. Але локі можна выкарыстаць, каб пазнаёміць пацыента з вяртаннем і з тэрапіяй, і гэта можа прывесці нават да паляпшэння яго стану, паказаўшы яму, што ён можа глядзець у твар свайму мінуламу.

Самае галоўнае, што трэба рабіць у кожным кейсе на пачатку, гэта (1) паспрабаваць знайсці і сцерці бэйсік-бэйсік, і (2) разрадзіць балючыя эмоцыі. Чым раней можна аблегчыць эмоцыі,

тым лепей, і ў кейсе заўсёды ёсць эмоцыі, гэтаксама ж як заўсёды ёсць мноства прэнатальных інцыдэнтаў.

Але калі кейс засеў у цяперашнім часе – ці ў момант яго адкрыцця, ці у працэсе працы над ім, – ён моцна зараджаны закупоранай эмоцыяй і падпарадкоўваецца рэстымуляванай інграме, якая загадвае яму, што ён павінен ісці ў цяперашні час і заставацца там. Фармулёўка гэтай інграмы звычайна будзе выказана самім пацыентам у ягоных скаргах на непрыемнасці. Гэта ключ да таго, з якімі фразамі працаваць па тэхніцы рэпітэра. Калі гэта скончыцца няўдачай, пазнаёмце пацыента з вяртаннем, накіраваўшы яго назад на траку да таго, з чым ён можа ўвайсці ў кантакт. І, калі гэта зроблена (як апісана вышэй), пачынайце выкарыстоўваць тэхніку рэпітэра зноў.

Існуе адзін дэвіз, які можна прымяніць да ўсёй тэрапіі: “Калі вы працягваеце пытаць пра гэта, вы гэта атрымаеце”. Нават усе і любяць інграмы здадуцца, калі вяртаць пацыента ў іх раён раз за разам, сесія за сесіяй. Інграмны банк можа быць упартым, але калі пытаць дастаткова многа, гэта адкрые любую інфармацыю ў ім рана ці позна. Проста працягвайце пытаць, працягвайце праводзіць стандартную працэдуру тэрапіі. Нават кейс, што “засеў у цяперашнім часе”, у рэшце рэшт пачне вяртацца на аснове толькі аднаго прынцыпу – тэхнікі рэпітэра.

Існуюць пэўныя памылкі, якія, магчыма, робіць одытар. Ён, магчыма, спрабуе працаваць з кейсам на падставе інфармацыі, атрыманай ад бацькоў ці сваякоў, што звычайна не прыносіць ніякай карысці, калі ўлічыць той факт, што гэта падрывае веру прэкліра ў яго ўласную інфармацыю (уся інфармацыя супадзе з той, што даюць сваякі; проста не хвалойцеся аб тым, каб яе зверыць, пакуль кейс не скончаны). Ці, можа, ён спрабуе працаваць з кейсам у прысутнасці іншых людзей. Ці, можа, ён парушае Кодэкс Одытара. Спіс гэтых перашкод прагрэсу вы знойдзеце ў іншым месцы гэтай кнігі.

Бэйсік-бэйсік

Першай мэтай одытара з’яўляецца бэйсік-бэйсік, а пасля гэтага – заўсёды найранейшы момант болю ці дыскамфорту, да якога ён можа дастаць. Яму, магчыма, трэба будзе пайсці ў позні перыяд за эмацыянальнымі зарадамі, і яны самі па сабе могуць утрымліваць фізічны боль. Эмоцыя можа не дапускаць пацыента да бэйсік-бэйсік. Але заўсёды важным з’яўляецца гэтае першае адключэнне аналайзера, і калі гэты момант атрыманы, наступныя інграмы намнога лягчэй скараціць.

Бэйсік-бэйсік з’яўляецца жыццёва важнай мішэнню па дзвюх прычынах: (1) яна ўтрымлівае перакрыццё аналайзера, якое само па сабе рэстимулюецца кожны раз, калі чалавек атрымлівае новую інграму. Агульны назоўнік усіх інграм – гэта перакрыццё аналайзера. Уключыце яго ў першы раз, калі ён быў перакрыты, і адбудзецца велізарнае паляпшэнне у кейсе, бо пасля гэтага перакрыццё аналайзера ўжо не настолькі глыбокае. (2) “Сціранне” (іншымі словамі, уяўнае выдаленне інграмы з падшыўкі інграмнага банка і перападшыўка яе ў стандартным банку ў якасці ўспаміна) бэйсік-бэйсік значна пашырае трак за ёю і выклікае з’яўленне ў полі зроку шматлікіх новых інграм.

Бэйсік-бэйсік час ад часу можна знайсці за тыдні да першай прапушчанай менструацыі маці: у такім выпадку яна будзе намнога раней за любое абследаванне на цяжарнасць ці замах на аборт. Часам у кейсе без соніка можна знайсці сонік у бэйсік-бэйсік, але так бывае далёка не заўсёды.

Можа быць “сцёрта” значная колькасць матэрыялу перад тым, як з’явіцца бэйсік-бэйсік.

Часам бэйсік-бэйсік “сціраецца”, і ні одытар ні прэклір не ведаюць, што яна дасягнутая, паколькі для іх бэйсік-бэйсік – гэта проста яшчэ адна інграма ў бэйсік-раёне. Часам трэба разрадзіць вялікую колькасць балючай эмоцыі ў позніх перыядах жыцця перад тым, як адкрыецца бэйсік-бэйсік.

Аднак заўсёды мішэнню з’яўляецца бэйсік-бэйсік, і одытар, пакуль у яго не будзе добрай упэўненасці, што ён дасягнуў яе, адзін раз у кожнай сесіі спрабуе зрабіць гэта. Пасля гэтага ён спрабуе атрымаць найранейшы момант болю ці дыскамфорту,

якога ён можа дасягнуць, у *кожнай сесіі*. Калі ён не можа дасягнуць нічога ранняга, ён імкнецца разрадзіць нейкую познюю эмацыянальную інграму. Калі яна поўнасю разраджаная, “скарочаная” ці “сцёртая” як інграма, тады ён ідзе ўніз, да самага ранняга матэрыялу, які дасць яму файл-клерк.

Што б ні з’явілася, одытар імкнецца выдаліць з гэтага ўвесь зарад, ці то гэта зарад болю, ці то эмоцыі, перад тым, як ісці далей да новага матэрыялу. Гэта робіцца проста пры дапамозе шматразовага праходжання інцыдэнту пацыентам, пакуль ён больш не ўздзейнічае на чалавека ў сэнсе болю ці эмоцыі, ці пакуль не здаецца, што ён знік.

Скарачэнне і сціранне

Гэтыя два тэрміны ў высокай ступені размоўныя. Прадпрымаліся сур’ёзныя намаганні адгаварыць людзей ад іх ужывання і замяніць іх нечым гучным і цудоўна лацінскім, але яны дагэтуль не мелі ніякага поспеху. Одытары настойліва працягваюць ужываць размоўныя тэрміны, такія, як “ЗА” для замаху на аборт, “*паскудства*” для інграм, якія сур’ёзна аберуюць, “*абераваны*” для чалавека, які не рэліз і не клір, “*зомбі*” для кейса пасля электрашоку ці аперацыі на мозгу, і г.д. Баюся, што яны схільныя праяўляць непавагу да высокашаноўных і свяшчэнных фаліянтаў учарашніх дзён, да годнасці аўтарытэтаў мінулага, што назваў давалі шмат, а рабілі мала. Як бы там ні было, *скарачэнне* і *сціранне* ўжываюцца настолькі шырока, што наўрад ці неабходна іх чымсьці замяняць.

Скараціць азначае выдаліць увесь зарад ці боль з інцыдэнту. Гэта значыць— трэба зрабіць так, каб прэклір прайшоў інцыдэнт з пачатку да канца (вярнуўшыся да яго ў рэверы) зноў і зноў, падбіраючы ўсю саматыку і ўспрымання, якія ёсць у ім, такім чынам, як быццам бы гэты інцыдэнт адбываўся зараз. *Скараціць* азначае, у тэхнічным сэнсе, вызваліць ад аберавальнага матэрыялу настолькі, наколькі магчыма, каб забяспечыць прагрэс кейса.

Сцёрці інграму – азначае праходзіць яе, пакуль яна не знікне зусім. Існуе выразнае адрозненне паміж скарачэннем і сціраннем. Адрозненне залежыць у большай ступені ад таго, што збіраецца рабіць інграма, чым ад пажаданняў одытара адносна таго, што ёй трэба рабіць. Калі інграма ранняя, калі няма ранейшага матэрыялу, які яе ўтрымае, гэтая інграма “сатрэцца”. Пацыент, намагаючыся знайсці яе зноў пры другім ці шостым праходжанні, раптам усведаміць, што не мае ні малейшага ўяўлення пра тое, што ў ёй было. Ён можа спытаць одытара, які, канешне ж, не дасць яму абсалютна ніякай інфармацыі. (Одытар, які падказвае, замаруджвае тэрапію, пераўтвараючы сябе ў памяць пацыента) Пошукі інграмы і спробы яе знайсці могуць крыху пацешыць пацыента, калі ён не можа гэтага зрабіць. Ці гэта можа яго азадачыць, бо існавала нешта такое, што мела пры першым кантакце балючую саматыку і вельмі аберавальны змест, і чаго, здаецца, зараз не існуе. Гэта “сціранне”. У тэхнічным сэнсе інграма не сцёртая. Калі одытар жадае патраціць некаторы час, выключна ў мэтах даследавання, ён знойдзе гэтую інграму зараз у стандартных банках, пад шылдаю: “Было аберавальным; даволі забаўная штука; інфармацыя, якая можа быць карыснай для аналітычных мэтаў”. Такі пошук не мае дачынення да тэрапіі. Калі інцыдэнт меў саматыку, быў пройдзены некалькі разоў і потым, калі ў ім быў знойдзены апошні новы матэрыял, ён знік, то ён *сцёрты* ў тым, што датычыць інграмнага банка. Ён больш не будзе “упаяны” у маторныя контуры, больш не будзе драматызавацца, больш не блакіруе дынаміку, ён больш не інграма, ён – успамін.

“Скарачэнне” мае некаторыя цікавыя аспекты. Возьмем для прыкладу інцыдэнт у дзяцінстве (скажам, ва ўзросце чатырох гадоў), звязаны з тым, што дзіця абварылася. Кантакт з гэтым інцыдэнтам адбыўся ў той момант, калі ў бэйсік-раёне застаецца вялікая колькасць дадзеных. Ён мае шмат здарэнняў пад ім, якія ўтрымаюць яго на месцы. Тым не менш, у ім ёсць эмацыянальны зарад, які замаруджвае тэрапію. Файл-клерк выдае гэты інцыдэнт. Зараз ён не *сатрэцца*, але скароціцца. Гэта праца, якая патрабуе больш часу, чым сціранне. І ў гэтай працы можа быць некалькі аспектаў.

Адбыўся кантакт з саматыкаю, пачата праца з інцыдэнтам, так блізка да пачатку, як можа дабрацца одытар, і потым яго праходзяць. Скажам, эмацыянальны тон гэтага выпадку абвару – апатыя. Прэклір апатычна паўзе праз яго, у вялікай ступені экстэрыярызаваны, назірае за сабою, як ён абварыўся. Потым, магчыма, раптам можа адбыцца эмацыянальная разрадка, але не абавязкова. Прэклір вяртаецца ў пачатак і паўтарае (перажывае нанова) усё гэта яшчэ раз. Потым яшчэ і яшчэ. Хутка ён пачынае злавацца на людзей, што ўдзельнічаюць у інцыдэнце, за тое, што яны такія нядбайныя ці такія бессардэчныя. Ён падняўся да гневу (тон 1.5). Одытар (хаця пацыент хоча сказаць пра тое, якія злыя яго бацькі, ці пра тое, якія, на яго думку, трэба прыняць законы пра абвары дзяцей), цярпліва праводзіць прэкліра праз інцыдэнт яшчэ раз. Зараз прэклір перастае злавацца і адчувае, што яму нудны гэты матэрыял. Ён узняўся да нуды па шкале тонаў (тон 2.5). Ён можа заявіць пратэст одытару, сказаўшы, што гэта марнаванне часу. Одытар праводзіць яго праз інцыдэнт зноў. Можа з’явіцца новая інфармацыя. Саматыка можа яшчэ прысутнічаць ці ўжо знікнуць у гэты перыяд, але эмацыянальны тон усё яшчэ нізкі. Одытар праводзіць прэкліра праз інцыдэнт зноў, і прэклір можа, але не заўсёды, стаць саркастычным⁵ ці схільным да жартаў. Інцыдэнт праходзяць зноў. Раптам прэклір можа знайсці яго забаўным (але не заўсёды), і гэты інцыдэнт, калі ён відавочна дасягнуў высокага тону, можна пакінуць. Ён, магчыма, знізіцца па тону праз некалькі дзён, але гэта не вельмі важна, бо ён будзе поўнасьцю сцёрты пры вяртанні ад бэйсік-бэйсік. У любым выпадку ён ніколі ўжо не будзе такім аберавальным, як да скарачэння.

Скарачэнне часам будзе прыводзіць да ўяўнага знікнення ўсёй інграмы. Але калі так здарыцца, гэта відавочна. Без значнага ўздыму па шкале тонаў інцыдэнт пры паўторных праходжаннях проста знікае з віду. Гэта скарачэнне да *рэцэсіі*. Праз некалькі дзён гэты інцыдэнт будзе зноў у сіле, амаль такі ж моцны, як і заўсёды. Існуе матэрыял перад ім і эмацыянальны зарад пасля яго, і таму яго цяжка зрушыць з месца.

5. саркастычны: насмешлівы; рэзка-з’едлівы.

Такім чынам, з інграмай у працэсе працы можа адбыцца некалькі рэчаў. Яна можа скараціцца, інакш кажучы, разрадзіцца ад эмоцыі і саматыкі і пасля гэтага не мець вялікага аберавальнага ўздзеяння. Яна можа скараціцца да рэцэсіі, інакш кажучы, яна проста знікае з віду пасля некалькіх праходжанняў. Яна можа сцерціся, інакш кажучы, знікнуць і перастаць існаваць пасля гэтага з пункту гледжання інграмнага банка.

Невялікі вопыт падкажа одытару, што збіраецца рабіць тая ці іншая інграма пасля таго, як з ёю адбыўся кантакт. Сціранні звычайна адбываюцца толькі пасля таго, як дасягнуты бэйсік-бэйсік, ці, калі ўжо на тое пайшло, пад час працы ў бэйсік-раёне. Скарачэнне адбываецца з эмацыянальнаю разрадкаю. Скарачэнне да рэцэсіі адбываецца, калі у інграмным банку занадта шмат таго, што падаўляе інцыдэнт.

Часам нават найлепшы одытар учэпіцца за інграму і вырашыць упарта сціраць яе на парашок зараз, раз з ёю адбыўся кантакт. Гэта вартая жалю праца. Магчыма, лепей зрабіць так, чым проста рэстимуляваць інграму і даць ёй магчымасць раздражняць пацыента на працягу некалькіх дзён. Магчыма, і не. Але ў любым выпадку, з той інграмай, якая скарачаецца толькі да рэцэсіі, лепш не ўваходзіць у кантакт з самага пачатку.

Одытары-пачаткоўцы заўсёды атакуюць нараджэнне, як відавочную мішэнь. Нараджэнне ёсць у кожнага; у большасці пацыентаў яго даволі лёгка знайсці. Але гэта балючы інцыдэнт, і, пакуль не прапрацаваны добра бэйсік-раён, пакуль не разрадзаны балючыя эмоцыі з позняга перыяду жыцця, яго лепей пакінуць на месцы. Ён, як правіла, скароціцца да рэцэсіі, а потым пастаянна ўзнікае на паверхні, дапякаючы одытара. Пацыент пасля гэтага атрымлівае цьмяны галаўны боль, насмарк. Калі толькі нараджэнне закранулі не на зваротным шляху (з бэйсік-раёна ў познюю частку жыцця), канешне, намагаючыся выдаліць гэты галаўны боль і насмарк, одытар марнуе час, паколькі нараджэнне, перад якім знаходзіцца ўсё прэнатальнае жыццё, не скароціцца і не сатрэцца, як трэба, але толькі скароціцца да рэцэсіі. Вельмі часта здараецца так, што нараджэнне, калі кантакт з ім адбыўся заўчасна, дае пацыенту галаўны боль і прастуду. Гэтыя праявы дыскамфорту невялікія і не маюць асаблівага значэння, але праца,

якую, магчыма, затраціў одытар на працу з інцыдэнтам, які толькі скароціцца да рэцэсіі, – гэта змарнаваная праца. Гэта праўда, што файл-клерк часам выдае нараджэнне; калі ён так робіць, значыць, у інцыдэнце ёсць эмацыянальны зарад, які разрадзіцца, і інцыдэнт скароціцца належным чынам. Одытар, канешне ж, павінен ім заняцца. Праўда і тое, што кейс часам замаруджваецца, і одытар праходзіць нараджэнне ў любым выпадку, проста каб паглядзець, ці не можа ён паскорыць справу. Але ісці ў нараджэнне проста для таго, каб атрымаць інграму, паколькі одытар ведае, што яна там ёсць, – гэта прывядзе да дыскамфорту і змарнаванага часу. Ідзіце ў прэнатальны перыяд, настолькі рана, наколькі можна, і паглядзіце, што выдасць файл-клерк. Паспрабуйце тэхніку рэпітэру ў бэйсік-раёне. Вы можаце атрымаць інцыдэнты, якія сатруцца. Калі там нічога няма, даведайцеся пра інграму балючых эмоцый у позняй частцы жыцця, пра смерць сябра, страту заступніка, дзелавую няўдачу, нешта такое. Здыміце з яе зарад і скараціце яе як інграму, а потым ідзіце ў прэнатальны перыяд чым раней, тым лепей, і паглядзіце, што там з’явілася. Калі файл-клерк думае, што вам патрэбнае нараджэнне, ён вам яго выдасць. Але не запытвайце пра нараджэнне толькі для таго, каб мець інграму для працы, гэта можа аказацца вельмі нязручным і бясплодным заняткам. Нараджэнне з’явіцца тады, калі яно з’явіцца, і файл-клерк ведае сваю справу.

Умяшанне ў любы позні перыяд “непрытомнасці”, напрыклад, у хірургічную аперацыю пад анестэзіяй, дзе фізічны боль прысутнічае ў вялікай колькасці, можа выклікаць гэтакую ж непатрэбную рэстимуляцыю. У рэверы вы, канешне, можаце лепш спраўляцца з такімі рэчамі, чым у гіпнозе ці наркасінтэзе, дзе такая рэстимуляцыя можа прывесці да сур’ёзных наступстваў. У рэверы ж яны лёгкія.

Праца з саматычнаю стужкаю

З кожнага боку мозга падвешаны за пяткі два маленькія чалавечкі, па пары на кожнае паўшар’е. Знешні з іх называецца “маторнай стужкай”, а ўнутраны – “сенсорнай стужкай”*. Калі вы хочаце ведаць больш пра структуру гэтых пар, то на гэтае пытанне дыягностычныя даследаванні дадуць адказ праз некалькі гадоў. Зараз пра іх нешта вядома, а менавіта – апісанне. Для інжынера, які ведае Дыягностыку, сённяшняе апісанне, якое можна знайсці ў бібліятэцы, не зусім адпавядае крытэрыю разумнасці. Яны, магчыма, – свайго роду размеркавальныя панелі. Можна правесці вымярэнні паблізу ад іх – якраз ззаду ад скроняў – калі ў вас ёсць вельмі адчувальны гальванометр⁷, больш адчувальны, чым любы з тых, што можна знайсці сёння ў шырокім продажы. Гэтыя вымярэнні паказваюць вылучэнні поля нейкага віду. Калі мы высветлім упэўнена, якога тыпу энергія тут цячэ, мы зможам, магчыма, вымяраць яе больш дакладна. Калі мы будзем дакладна ведаць пра тое, дзе ў целе адбываецца мысленне, мы будзем ведаць больш пра гэтыя стужкі. Усё, што ўстанавілі даследаванні Дыягностыкі на сёння, гэтым і абмяжоўваецца. Калі адкінуць прэч мяшанку з ярлыкоў, то на самой справе пра гэтыя структуры не вядома нічога вартага згадвання, акрамя таго факта, што яны маюць нейкае дачыненне да каардынацыі паміж сабою розных частак цела. Мы, аднак, звяртаемся да іх у працэсе тэрапіі, за адсутнасцю чагосьці лепшага. Цяпер, калі мы ведаем нешта пра функцыю, далейшыя даследаванні не могуць не прынесці дакладных адказаў пра структуру.

Одытар можа ўключаць і выключаць саматыкі ў пацыента, падобна таму як інжынер працуе з пераключальнікамі. Дакладней кажучы, ён можа ўключаць і выключаць іх у целе, падобна таму,

6. маторная стужка: сістэма кантролю розуму, якую ён ажыццяўляе праз рухальныя рычагі кіравання. З кожнага боку чэрапа ёсць па дзве панелі, адна над адной, і яны кантралююць супрацьлеглыя бакі цела. На адной з панеляў з кожнага боку рэгіструюцца думкі, а з другой панелі ажыццяўляецца кантроль мышцаў.

* *Сенсорную стужку можна лічыць “разумовай” часткаю размеркавальнай панелі, а маторную стужку – фізічнай часткаю.* – Л. Рон Хабард

7. гальванометр: прыбор для выяўлення і вымярэння слабых электрычных токаў.

як вагонаважаты вядзе трамвай па рэйках. Гэта гульня, пра якую мы казалі раней, калі гаварылі пра трак часу.

У пацыента, які працуе добра, “саматычнай стужцы” можна скамандаваць пайсці ў любую частку траку часу. Дзень за днём, гадзіна за гадзінаю, у звычайным жыцці саматычная стужка перамяшчаецца па гэтаму траку па меры рэстимуляцыі інграм. Одытар, працуючы з пацыентам, можа знайсці, што ягоная ўласная саматычная стужка падпарадкоўваецца ягоным камандам, і некаторыя з яго саматык уключаюцца і выключаюцца. Гэта, аднак, у горшым выпадку прычыняе лёгкі дыскамфорт. Што там перамяшчаецца – ці ўсё цела, ці клеткі, ці што яшчэ, – мы на самой справе не ведаем. Але мы можам працаваць з гэтым, і мы можам дапусціць, што ўсё ў любым выпадку праходзіць праз размеркавальную панель маленькіх чалавечкаў, якія падвешаны за пяткі.

“Саматычная стужка зараз пойдзе ў нараджэнне”, – кажа одытар.

Пацыент у рэверы пачынае адчуваць ціск ад схватак, якія штурхаюць яго па родавым канале.

“Саматычная стужка зараз пойдзе да моманту апошняй Вашай траўмы”, – кажа одытар.

Прэклір адчувае памяркоўны боль, магчыма, ад таго, што ён стукнуўся каленам. Калі ў яго ёсць сонік- і відэа-рыкол, ён пабачыць, дзе ён, і раптам усвядоміць, што гэта было ў офісе; ён пачуе галасы клеркаў, ляскат пішучых машынак і шум машын на вуліцы.

“Саматычная стужка зараз пойдзе ў прэнатальны раён”, – кажа одытар.

І пацыент аказваецца ў прэнатальным раёне, верагодна, плаваючы і не адчуваючы няўтульнасці.

“Саматычная стужка зараз пойдзе ў першы момант болю ці дыскамфарту, якога зараз можна дасягнуць”, – прамаўляе одытар.

Пацыент вагаецца нейкае імгненне, і раптам адчувае боль у грудзях. Ён пачынае кашляць і адчувае, як яго перапаўняе дэпрэсія. Кашляе маці (гэта часта – крыніца хранічнага кашлю). “Пракруціце кашаль”, – кажа одытар. Пацыент аказваецца ў пачатку інграмы і пачынае яе праходзіць. “Кхе-кхе-кхе”, – кажа

ён. Потым ён пазяхае. “Баліць, і я не магу спыніцца”, – цытуе ён фразу маці. “Ідзіце ў пачатак і пракруціце гэта зноў”, – загадвае одытар. “Кхе-кхе-кхе”, – кажа прэклір, але цяпер ён кашляе не так моцна. Ён пазяхае глыбей. “Ох, баліць, баліць, і, здаецца, я не магу спыніцца”, – цытуе прэклір, чуючы гэта непасрэдна, калі ў яго ёсць сонік, ці атрымліваючы ўражанні пра тое, што гаворыцца, калі ў яго няма соніка. Ён зараз падабраў словы, што былі падаўленья ў інграме “непрытомнасцю”. “Непрытомнасць” пачынае выходзіць з пазяханнем. “Пракруціце гэта зноў”, – кажа одытар. “Я не магу спыніцца”, – кажа прэклір, цытуючы ўсё, што ён можа знайсці на гэты раз. Саматыка знікла. Ён пазяхае зноў. Інграма сцёртая.

“Саматычная стужка зараз пойдзе ў наступны момант болю ці дыскамфорту”, – кажа одытар.

Саматыка не ўключаецца. Пацыент упадае ў дзіўную санлівасць. Ён мармыча нешта пра сон, які сніць. Раптам саматыка ўзмацняецца. Пацыент пачынае дрыжаць. “Што адбываецца?” – пытае одытар. “Я чую, як цячэ вада”, – адказвае прэклір. “Саматычная стужка пойдзе ў пачатак інцыдэнту”, – кажа одытар. “Пракруціце гэта”. “Я ўсё яшчэ чую ваду”, – кажа прэклір. (Ён, пэўна, засеў, саматыка не мяняецца. Гэта холдэр.) “Саматычная стужка пяройдзе да таго, што трымае”, – кажа одытар. “Я патрымаю гэта там некаторы час і пагляджу, ці гэта дапаможа”, – цытуе прэклір. “Падбярыце зараз пачатак інцыдэнту і пракруціце яго”, – загадвае одытар. “Я адчуваю, што мяне штурхаюць”, – кажа прэклір. “Ох, нешта ўдарыла мяне”. “Падбярыце пачатак і пракруціце гэта”, – паўтарае одытар. “Я ўпэўненая, што я цяжарная”, – цытуе прэклір. “Я патрымаю гэта там некаторы час і пагляджу, ці гэта дапаможа”. “Ці ёсць нешта раней?” – пытае одытар. Саматычная стужка прэкліра ідзе ў больш ранні момант, дзе ён адчувае ціск, калі маці спрабуе ўвесці нешта ў шыйку маткі. Потым ён пракручвае інграму, і тая сціраецца.

Гэта праца з саматычнаю стужкаю. Яе можна паслаць куды хочаш. Яна звычайна падбярэ спачатку саматыку, а потым змест. Пры выкарыстанні тэхнікі рэпітэра саматычная стужка “уцягваецца” у інцыдэнт, і ўключаецца саматыка. Потым інцыдэнт

праходзяць. Калі ён не аблягчаецца, знайдзіце больш ранні інцыдэнт, проста сказаўшы саматычнай стужцы ісці ў больш ранні інцыдэнт.

Калі саматычная стужка не рухаецца, інакш кажучы, калі саматыкі (фізічныя адчуванні) не ўключаюцца і не выключаюцца, то пацыент засеў недзе на траку. Ён можа засесці ў цяперашнім часе. Гэта азначае, што ў яго ёсць баўнсэр, які накіроўвае яго на самы верх траку. Прымяніце тэхніку рэпітэру ці проста паспрабуйце паслаць саматычную стужку назад. Калі яна не пойдзе, вазьміце розныя фразы-баўнсэры накшталт “Не магу вярнуцца”, “Бяжы прэч”, і г.д., і з іх дапамогаю паспрабуйце зацягнуць саматычную стужку ў інцыдэнт і прайсці яго.

Саматычная стужка можа праходзіць праз інцыдэнт з поўнымі адчуваннямі і ўсё ж, вяртаючыся некалькі разоў па адным і тым жа месцы, не прыносіць інфармацыі. У некаторых інграмах гэта можна рабіць раз за разам без ніякага выніку. Саматыка застаецца амаль той жа самай, кожны раз хваляпадобна змяняючыся на працягу інцыдэнта, але ніякага іншага зместу не з’яўляецца. У такім выпадку одытар “барукаецца” з дэнаерам, фразай накшталт: “Гэта сакрэт”, “Нельга, каб ён ведаў”, “Забудзь пра гэта”, і г.д. У такім выпадку ён накіроўвае саматычную стужку да фразы, якая адмаўляе ў выдачы інфармацыі. “Ідзіце да моманту, калі была сказана фраза, якая адмаўляе ў выдачы гэтай інфармацыі”, – кажа одытар. Праз імгненне: “Калі б ён пра гэта даведаўся, гэта б яго забіла”, – цытуе прэклір, ці з сонік-рыколу, ці з уражанняў. Потым одытар накіроўвае саматычную стужку ў пачатак інцыдэнта, і яна праходзіць праз яго, на гэты раз з іншымі ўспрыманнямі, што складаюць змест інграмы. Саматыкі хваляпадобна змяняюцца (адпаведна дзеянню ў інграме) і змяняюцца пры паслядоўных праходжаннях да скарачэння ці сцірання, калі толькі інцыдэнт не знаходзіцца вельмі позна ў прэнатальным раёне, у той час як бэйсік-раён поўны матэрыялу.

Часам саматычная стужка ідзе пазней, калі одытар кажа ёй ісці раней. Гэта місдырэктар. “Цяжка сказаць, куды я іду”, “Наадварот”, “Рабі дакладна наадварот” – вось прыклады фраз-місдырэктараў. Одытар распазнае, што ён сутыкнуўся ў прэкліра з адным з іх (здагадваецца ці знаходзіць яго ў словах прэкліра,

якімі той скардзіцца з нагоды гэтага дзеяння), і пры дапамозе рэпітэра ці непасрэднай каманды стужцы падбірае фразу і інграму, скарачае ці сцірае яе і працягвае працу.

Калі саматычная стужка не рэагуе адпаведным чынам на каманду, значыць, быў рэстымуляваны баўнсэр, холдэр, місдырэктар ці групер, і яго трэба разрадзіць. Саматычная стужка будзе там, дзе знаходзіцца каманда, якая забараняе ёй дзейнічаць пажаданым чынам.

Вадзіцелі саматычнай стужкі бываюць добрыя і дрэнныя. Добры вадзіцель цесна супрацоўнічае з файл-клеркам, ужываючы такія шырокія фармулёўкі, як: “Саматычная стужка падбярэ самы ранні момант болю ці дыскамфорту, якога можна дасягнуць”, ці: “Саматычная стужка пойдзе да найвышэйшай інтэнсіўнасці той саматыкі, якая зараз ёсць у Вас” (калі саматыка непакоіць пацыента). Дрэнны вадзіцель падбірае канкрэтныя інцыдэнты, якія, на яго думку, могуць быць аберавальнымі, гвалтам заганяе ў іх саматычную стужку і неяк іх “угаворвае”. Бываюць моманты, калі трэба быць даволі пераканаўчым са стужкаю, і моманты, калі трэба падбіраць інцыдэнты фізічнага болю, але одытар – лепшы суддзя таму, што ж павінна адбывацца. Пакуль стужка працуе гладка, знаходзячы новыя інцыдэнты і праходзячы іх, ён не павінен умешвацца ў яе работу. Яму толькі трэба пераконвацца ў тым, што ён скарачае ўсё, з чым стужка ўваходзіць у кантакт.

Выдатны спосаб разбурыць кейс ушчэнт – завесці саматычную стужку ў інцыдэнт, вырашыць, што нешта іншае мае большую важнасць, і кінуцца да яго, напалову аблегчыць гэта і пайсці яшчэ некуды. Калі такім чынам закранулі тры ці чатыры інцыдэнты, але не скарацілі іх, стужка спыняецца, трак пачынае камечыцца, і одытар атрымлівае мяшанку. Каб разабрацца ў ёй, спатрэбіцца шмат гадзін тэрапіі, ці тыдзень-два на ўраўнаважанне (адстойванне) кейса, каб прывесці яго зноў у прыдажны працоўны стан.

Пацыент часам пажадае адключыць саматыку, якая яго непакоіць. Гэта азначае, што стужка так ці інакш завісла ў нейкім інцыдэнце, рэстымуляваным тэрапіяй ці асяроддзем пацыента. Звычайна не варта губляць час і клапаціцца пра тое, каб адшукаць

гэты інцыдэнт. Ён адстаіцца сам па сабе за дзень ці два, а скараціць яго, магчыма, нельга з-за наяўнасці больш ранніх інграм.

У познім інцыдэнце з саматычнай стужкай працуюць гэтак жа, як і пры накіраванні яе ў ранні інцыдэнт. Кантакт з зарадамі адчаю ажыццяўляецца тым жа чынам.

Калі вы хочаце праверыць, ці рухаецца стужка, альбо праверыць рыкол, накіруйце яе на некалькі гадзін назад і паглядзіце, што вы атрымаеце. Хаця ў многіх кейсах да прэнатальнага раёну прасцей дабрацца, чым да ўчарашняга дня, вы будзеце мець нейкае ўяўленне пра тое, як працуе пацыент на траку.

Цяперашні час

Пачатак – гэта зачацце. Пацыенты на пачатку траку часам адчуваюць сябе сперматазоідамі ці яйцаклеткамі; у Дыянетыцы такое называецца *сперматазоідным сном*. Наколькі вядома на сённяшні момант, гэта не ўяўляе асаблівай каштоўнасці. Але гэта вельмі цікава. Вам не трэба прапаноўваць гэтага прэкліру. Усё, што вам трэба зрабіць – накіраваць яго ў пачатак траку і паслухаць, што ён скажа. Часам у яго ёсць ранняя інграма, змяшаная з зачаццем.

На другім канцы траку часу знаходзіцца, канешне ж, “цяпер”. Гэта цяперашні час. Здараецца, што пацыенты не вяртаюцца ў цяперашні час, бо закранаюць па дарозе холдэры. Тэхніка рэпітэра, прымененая да холдэраў, звычайна вызваліць стужку і верне яе ў цяперашні час.

Пацыент можа крыху “паплыць” ад усяго, што з ім здараецца за час сесіі тэрапіі. Яго супраціўленне інграмам можа быць аслаблена, калі ён вяртаецца па траку, і такім чынам ён можа зачапіць холдэр. Одытар павінен быць вельмі ўпэўнены, што пацыент у цяперашнім часе. Бывае так, што пацыент настолькі добра засеў, а час настолькі позні, што практычна немагчыма ў гэты момант поўнасцю прывесці яго ў цяперашні час. Звычайна, паспаўшы, ён вяртаецца туды.

Вось тэст, на падставе якога одытар можа вызначыць, ці ў цяперашнім часе прэклір. Ён раптам пытае ў прэкліра: “Колькі

вам год?” Прэклір дае “маментальны адказ”. Калі гэта правільны ўзрост прэкліра, ён у цяперашнім часе. Калі адказам будзе больш ранні ўзрост, то там ёсць холдэр, і пацыент не ў цяперашнім часе. Існуюць іншыя метады вызначыць гэта, але, увогуле кажучы, не так ужо і важна, што пацыент на самой справе не ў цяперашнім часе.

Калі нечакана пытаць у людзей, колькі ім гадоў, некаторыя з адказаў будуць вельмі дзіўнымі. Засесці на траку – гэта так звычайна для “нармальнага”, што гэта зусім не падстава для трывогі, калі на працягу дня-другога ці тыдня-другога не ўдасца прывесці прэкліра ў цяперашні час.

Кожны, хто мае хранічнае псіхасаматычнае захворванне, безумоўна засеў недзе на траку часу. Нават для людзей, якія лічаць, што ў іх добрае здароўе, даволі звычайнымі з’яўляюцца маментальныя адказы пра ўзрост: “тры”, “дзесяць гадоў”, ці нешта падобнае. З дапамогаю рэверы яны даведваюцца, дзе яны знаходзяцца на траку. Часам у першай сесіі прэклір заплюшчвае вочы і апынаецца ў крэсле ў зубнога ўрача трохгадовым хлапчанём. Ён у ім так і сядзеў апошнія трыццаць гадоў ці каля таго, таму што зубны ўрач і маці казалі яму “заставацца тут”, калі ён быў у шоку ад болю і газу. Ён так і рабіў, і хранічныя праблемы з зубамі, якія ён меў усё жыццё, – гэта і ёсць тая саматыка.

Гэта не здараецца вельмі часта, але вы можаце знайсці кагосьці з вашых знаёмых, хто дасць маментальны адказ: “дзесяць гадоў”, а калі ўвесці яго ў рэверы, як толькі інграма з’явіцца ў полі зроку, ён пабачыць, што ляжыць на спіне на стадыёне, ці нешта накшталт таго, а нехта яму кажа, каб ён не рухаўся, пакуль не прыедзе хуткая дапамога: вось ён, ягоны артрыт!

Паспрабуйце гэта на кім-небудзь.

Маментальны адказ

Агульнаўжывальны сродак у тэрапіі – *маментальны адказ*. Яго атрымліваюць двума спосабамі. “Калі я палічу да пяці, – кажа одытар, – у вас у галаве ўспыхне фраза, якая апіша, дзе вы знаходзіцеся на траку. Адзін, два, тры, чатыры, пяць!” “Позні

прэнатальны,” – кажа прэклір, ці: “Учора”, ці што яшчэ прыйшло яму ў галаву.

Маментальны адказ – гэта першае, што прыходзіць чалавеку ў галаву, калі яму задаюць пытанне. Адказ, як правіла, прыходзіць з інграмнага банка і з’яўляецца карысным. Ён можа быць і “дэманскімі словамі”, але звычайна правільны. Одытар проста задае пытанне, напрыклад: што трымае пацыента, што не дазваляе яму ведаць нешта, і г.д., заўважаючы перад пытаннем: “Я хачу атрымаць на гэта маментальны адказ”.

“Я хачу атрымаць маментальны адказ вось на што. – кажа одытар, – Што здарылася б з Вамі, калі б Вы сталі душэўна здаровым?” “Памёр бы”, – адказвае пацыент. “Што б здарылася, калі б Вы памёрлі?” – пытае одытар. “Я б выздаравеў”, – адказвае пацыент. І з дапамогаю гэтай інфармацыі потым праводзяць ацэнку разлікаў на заступніка, прысутных у цяперашні момант, ці чагосьці такога. У гэтым кейсе заступнік сказаў прэкліру, калі той быў хворы: “Я памру, проста памру, калі ты не выздаравеш. Калі ты яшчэ доўга будзеш хварэць, я звар’яцею”. А ранейшая інграма гаварыла, што прэклір павінен быць хворым. І гэта, у рэшце рэшт, толькі інграма. Таму выкарыстоўваецца тэхніка рэпітэра на слове “памёр”, знаходзіцца заступнік, пра існаванне якога прэклір ніколі не ведаў, – і зарад выдалены.

Шмат каштоўнай інфармацыі можна здабыць з дапамогаю маментальнага адказу. Калі адказу няма зусім, гэта азначае, што адказ закупораны, і гэта амаль настолькі ж каштоўны адказ, як і рэальная інфармацыя, таму што гэта азначае ўтойванне інфармацыі тым ці іншым чынам.

СНЫ

Сны ў значнай ступені выкарыстоўваліся рознымі школамі душэўнага лячэння. Іх “сімволіка” – слабае месца містыкаў, яна прапанаваная, каб патлумачыць тое, пра што містыкі не ведаюць нічога. Сны – крывыя люстры, з дапамогаю якіх аналізер зазірае ў інграмны банк.

Сны – гэта каламбуры, заснаваныя на словах і сітуацыях у інграмным банку.

Ад сноў не вельмі многа карысці, паколькі гэта каламбуры.

Сны амаль не выкарыстоўваюцца ў Дыянетыцы.

Вы будзеце выслухоўваць сны ад пацыентаў. Пацыентаў цяжка спыніць, калі яны пачынаюць расказваць сны. Калі хочаце змарнаваць час – слухайце.

Зрух вэйланса

Адзін з механізмаў, якія выкарыстоўваюцца ў Дыянетыцы, – гэта зрух вэйланса.

Мы ведаем, якім чынам пацыент трапляе ў вэйлансы, калі ён драматызуе свае інграмы ў жыцці. Ён становіцца пераможным вэйлансам, і ён прамаўляе і робіць даволі шмат чаго з таго, што рабіў у той інграме чалавек у пераможным вэйлансе.

Тэорыя, якая стаіць за гэтым, заключаецца ў наступным: калі пацыент вернуты да моманту, які ён можа палічыць надта балючым, яго можна зрушыць у вэйланс, што не адчуваў болю. Неразумны спосаб угаварыць яго – гэта сказаць, што ён не абавязкова павінен адчуваць боль ці эмоцыю, і дазволіць яму прайсці гэты інцыдэнт. Гэта вельмі дрэнная Дыянетыка, паколькі гэта ўнушэнне, а супраць таго, каб даваць пацыенту ўнушэнні, трэба прыняць усе меры перасцярогі, бо ён можа быць вельмі ўнушальным, нават калі робіць выгляд, што гэта не так. Але існуе зрух вэйлансу, які дазваляе пацыенту пазбегнуць болю і ўсё ж заставацца ў інграме, пакуль ён не зможа яе прайсці.

Прыклад: бацька збівае маці, ненароджанае дзіця ад удараў “непрытомнае”. Інфармацыя даступная ў бацькавым вэйлансе без болю, у матчыным вэйлансе – з яе болям, у вэйлансе дзіцяці – з яго болям.

Калі пацыент цвёрда адмаўляецца ўвайсці ў інцыдэнт, нягледзячы на тое, што мае саматыку, спосаб справіцца з гэтым – зрушыць яго ў іншы вэйланс. Одытар кажа: “Увайдзіце ў вэйланс вашага бацькі і будзьце бацькам на нейкі час.” Пасля пэўных угавораў пацыент робіць гэта. “Задайце перцу сваёй маці. – кажа одытар, –

Дайце ёй добрую прачуханку”. Пацыент зараз знаходзіцца на тым контуры, што не ўтрымлівае непрытомнасці, мае прыблізна тую эмоцыю і вымаўляе прыблізна тыя словы, якія яго бацька гаварыў маці. Одытар дазваляе яму зрабіць гэта два ці тры разы, пакуль зарад не здымецца крыху з інграмы. Потым ён пераводзіць пацыента ў вэйланс маці. “Будзьце зараз вашай маці на нейкі час і агрызайцеся бацьку”, – кажа одытар. Пацыент мяняе вэйланс, становіцца маці і паўтарае фразы маці. “Зараз будзьце сабою, – кажа одытар, – і прайдзіце, калі ласка, інцыдэнт з усёй саматыкай і эмоцыяй”. Пацыент здольны паўторна перажыць інцыдэнт, будучы самім сабою.

Гэта працуе вельмі добра, калі спрабуеш знайсці заступніка. “Зрушце вэйланс, – кажа одытар вернутама пацыенту, – і ўпрошвайце сваю маці не забіваць дзіця”. “Зараз будзьце медсястрою”, – кажа одытар, калі прэклір вернуты да нейкага інцыдэнту, у які ён, здаецца, вельмі баіцца ўвайсці, – і ўпрошвайце маленькага хлопчыка выздаравець”. Пацыент выправіць той сцэнарый, што прапанаваны для інцыдэнта одытарам, і звычайна будзе працягваць.

Пацыент будзе часта адмаўляцца ўвайсці ў нейкі вэйланс, таму што ненавідзіць яго. Гэта азначае, што на чалавеку, якім ён адмаўляецца быць, павінен быць значны зарад.

Гэты механізм ужываецца рэдка, але ён зручны, калі кейс пачынае тармазіцца. Бацька не падпарадкоўваўся холдэрам ці іншым камандам, бо гэта ён іх вымаўляў. Медсястра не падпарадкоўвалася сваім камандам. І гэтак далей. Такім чынам можна выцягнуць на свет божы шмат холдэраў і дэнаераў. Гэта карысна на пачатку кейса.*

* Зрух вэйланса ўжываецца нячаста, акрамя выпадкаў, калі ёсць падазрэнне на наяўнасць інграмы, да якой пацыент іншым чынам не наблізіцца. Часта здараецца, што ён можа наблізіцца да інграмы з дапамогаю зруху вэйланса, і не можа гэтага зрабіць у якасці самога сябе. Зрух вэйланса да некаторай ступені непажаданы, калі ён прымяняецца на ўнутаршнім чалавеку, бо гэта парушае правіла Дьянетыкі пра тое, што не ўжываюцца ніякія ўнутарні, акрамя тых, якія абсалютна неабходныя для вяртання, праходжання інцыдэнтаў і выяўлення інфармацыі. Такім чынам, зрух вэйланса прымяняецца нячаста, і рэдка – на ўнутаршнім чалавеку. Яго трэба разглядаць як апошні сродак і практыкаваць толькі тады, калі прэклір поўнасьцю і абсалютна няздольны знаходзіцца твар у твар з інграмай (у існаванні якой одытар упэўнены) і атакаваць яе, а гэта рэдкасць. – Л. Рон Хабард

Тыпы ланцугоў

Инграмы, асабліва ў прэнатальным раёне, існуюць ланцугамі. Іншымі словамі, існуе шэраг інцыдэнтаў падобнага тыпу. Гэта карысная класіфікацыя, паколькі яна вядзе да вырашэння некаторых праблем. Ланцугі, з якімі ў прэкліра найбольш лёгка ўвайсці ў кантакт, найменш зараджаны. Найбольш аберавальныя ланцугі звычайна самыя цяжкадасягальныя, бо яны ўтрымліваюць самую актыўную інфармацыю. Помніце правіла: да таго, да чаго цяжка дабрацца одытару, цяжка было дабрацца і аналізеру пацыента. Вось спіс ланцугоў – гэта не ўсе з магчымых, – знойдзеных у адным кейсе, які лічыўся “нармальным” на працягу трыццаці шасці гадоў свайго жыцця.

Ланцуг палавых актаў, бацька. Першы інцыдэнт, зігота. Пяцьдзесят шэсць наступных інцыдэнтаў. Два адгалінавання: бацька п’яны і бацька цвярозы.

Ланцуг палавых актаў, палюбоўнік. Першы інцыдэнт, зародак. Васемнаццаць наступных інцыдэнтаў. Усе балючыя з нагоды таго, што палюбоўнік быў у вялікім захапленні.

Ланцуг запораў. Першы інцыдэнт, зігота. Пяцьдзесят адзін наступны інцыдэнт. Кожны інцыдэнт выклікае вялікі ціск на дзіця.

Ланцуг спрынцаванняў. Першы інцыдэнт, зародак. Дваццаць адзін наступны інцыдэнт. Па аднаму кожны дзень да прапушчанай менструацыі, усе ў шыйку маткі.

Ланцуг захворванняў. Першы інцыдэнт, зародак. Пяць наступных інцыдэнтаў. Тры прастуды. Адзін выпадак грыпу. Адзін прыступ ванітаў – пахмелле.

Ланцуг ранішняй млоснасці. Першы інцыдэнт, зародак. Трыццаць два наступных інцыдэнты.

Ланцуг супрацьзачаткавых сродкаў. Першы інцыдэнт, зігота. Адзін інцыдэнт. Нейкая мазь у шыйку маткі.

Ланцуг скандалаў. Першы інцыдэнт, зародак. Трыццаць восем наступных інцыдэнтаў. Тры падзенні, гучныя галасы, без збіванняў.

Замахі на аборт, хірургічныя. Першы інцыдэнт, зародак. Дваццаць адзін наступны інцыдэнт.

Замахі на аборт, спрынцаванне. Першы інцыдэнт, плод. Два інцыдэнты. Адзін з выкарыстаннем мазі, другі з выкарыстаннем лізолу, вельмі моцны.

Замахі на аборт, ціск. Першы інцыдэнт, плод. Тры інцыдэнты. Адзін – бацька сядзіць на маці. Два – маці саскоквае са скрыняў.

Ланцуг ікоты. Першы інцыдэнт, плод. Пяць інцыдэнтаў.

Ланцуг няшчасных здарэнняў. Першы інцыдэнт, зародак. Васемнаццаць інцыдэнтаў. Разнастайныя падзенні і сутыкненні.

Ланцуг мастурбацыі. Першы інцыдэнт, зародак. Восемдзесят наступных інцыдэнтаў. Маці мастурбуе пальцамі, трасучы дзіця і наносячы яму траўму аргазмам.

Ланцуг аглядаў урача. Першы інцыдэнт, першая прапушчаная менструацыя. Васемнаццаць візітаў. Агляд урача балючы, але ўрач – заступнік, бо ён адкрывае, што маці спрабавала зрабіць аборт, і моцна сварыцца на яе.

Боль заўчасных родаў. Тры дні да сапраўдных родаў.

Нараджэнне. Інструмент. Працягласць дваццаць дзевяць гадзін.

Паколькі маці размаўляла напаўголосу сама з сабою, гэта стварыла значную колькасць матэрыялу для сцірання, бо астатняе жыццё пацыента было дадаткам да гэтага. Гэта быў кейс працягласцю ў пяцьсот гадзін, без соніка, з уяўнымі рыколамі, якія павінны былі быць знішчаны за кошт знаходжання фабрык хлусні, перад тым як стала магчыма атрымаць гэтую інфармацыю.

Магчымыя і іншыя ланцугі, але быў абраны гэты кейс, таму што ён утрымліваў звычайныя. Палюбоўнік маці – не такая ўжо і незвычайная з’ява, на жаль, бо гэта напаўняе кейс сакрэтнасцю да такой ступені, што, калі кейс здаецца вельмі, вельмі засакрэчаным, гэта можа ўказваць на прысутнасць аднаго ці двух палюбоўнікаў. Але не прапануйце прэкліру ідэю пра іх. Ён можа выкарыстоўваць іх для таго, каб пазбягаць чагосьці.

“Нельга” у Дыянетыцы

Не давайце нікому з пацыентаў унушэнняў у якасці самой тэрапіі ці для дапамогі тэрапіі.

Не забывайце ўсталяваць слова-адмену на пачатку кожнай сесіі і выкарыстаць яго перад канцом кожнай сесіі.

Ніколі не кажыце пацыенту, што ён можа “успомніць гэта ў цяперашнім часе”, паколькі саматыка прыйдзе ў цяперашні час, а гэта прычыняе вялікі дыскамфорт.

Ніколі, ніколі, ніколі, ніколі не кажыце пацыенту, што ён можа помніць усё, што калі-небудзь з ім здарылася, у цяперашнім часе, паколькі гэта групуе ўсё ў цяперашнім часе, калі пацыент саслізнуў у глыбокі транс. І гэта вядзе да неабходнасці разблытваць увесь кейс. Хочаце змарнаваць двесце гадзін?

Ніколі, ніякім чынам, не адказвайце гневам на гнеў, калі пацыент у рэверы злуецца на вас. *Прытрымлівайцеся Кодэкса Одытара*. Калі вы злуецца на прэкліра, вы можаце ўвагнаць яго ў апатыю, і вам спатрэбіцца шмат гадзін, каб яго з яе вывесці.

Не давайце ацэнак інфармацыі і не кажыце пацыенту, што з ім не так.

Не злараднічайце. Калі прэклір – ваша жонка, муж ці дзіця, не дзяўбіце ўвесь час пра тое, што ўлюбёная фраза для спрэчак была з інграмы. Канешне ж, яна была з інграмы!

Не сумнявайцеся ўслых у правільнасці дадзеных. Трымайце свае агаворкі пры сабе. Выкарыстоўвайце атрыманую ў одытынг у інфармацыю для таго, каб кіраваць уласнымі дзеяннямі. Калі пацыент не ведае, што вы думаеце, інграмы ніколі не здолеюць увільнуць ад вас.

Ніколі не прыводзьце пацыента раптоўна ў цяперашні час толькі таму, што ён просіць гэтага. Калі ён у сярэдзіне інграмы, адзіны шлях з яе – гэта шлях праз яе. Магутнасць інграмы невялікая, калі пацыент вернуты ў яе. Яна ўключаецца на поўную моц, калі пацыент прыходзіць у цяперашні час. У пацыента будзе нервовы шок, калі яго імгненна вярнуць у цяперашні час.

Ніколі не палохайцеся, як бы ні выкручваўся і ні стагнаў пацыент. Нічога з гэтага не з’яўляецца сур’ёзным, хаця гэта часам і драматычна.

Ніколі не абячайце зрабіць кейс клірам, абячайце толькі рэліз. Вы, магчыма, павінны будзеце з’ехаць ці працаваць над чымсьці больш тэрміновым. Калі ж парышыце слова, прэклір успрыме гэта вельмі блізка да сэрца.

Не ўмешвайцеся ў прыватнае жыццё прэкліра і не давайце яму парад. Скажыце яму, што ён павінен сам вырашаць, што яму рабіць.

Не парушайце Кодэкс Одытара. Ён існуе, каб абараняць вас, а не толькі прэкліра. Тэрапія не можа яму пашкодзіць, нават калі вы зробіце толькі палову працы, і палову з гэтага зробіце няправільна; парушэнне кодэкса можа прынесці вам вялікія невыгоды, бо гэта зробіць вас мішэнню прэкліра і будзе каштаваць вам значнай колькасці дадатковай працы.

Не пакідайце інграмы напалову скарочанымі, калі вы атрымалі іх ад файл-клерка.

Не рабіцеся вынаходлівым адносна Дыянетыкі, пакуль вы не скончылі хаця б адзін кейс. І не рабіцеся надта вынаходлівым, пакуль вы не скончылі адзін кейс з сонікам, адзін кейс з перакрытым сонікам і адзін кейс з уяўным сонікам. Зрабіце іх клірамі, і вы будзеце ведаць. І вы сустрэнеце дастатковую колькасць інграм, каб займець нейкія ідэі, што могуць аказацца вельмі карыснымі для Дыянетыкі. Калі ў вас не з'явіцца ідэй пасля гэтага і пасля таго, як вы самі пройдзеце тэрапію і станеце клірам, значыцца, нешта тут не так. Дыянетыка – гэта навука, якая развіваецца, але не развівайце яе, пакуль вы не даведаецеся, куды яна ідзе.

Не змешвайце бензін са спіртамі, не змешвайце Дыянетыку з іншай тэрапіяй, акрамя чыста медыцынскай дапамогі, аказанай прафесіянальным *медыкам*.

Не заблытвайце кейс, каб потым накіраваць яго да псіхіятра, які не ведае ніякай Дыянетыкі. Толькі Дыянетыка можа разблытаць Дыянетыку, і метады ўчарашняга дня абсалютна не дапамогуць вашаму пацыенту, калі ўсё, што яму трэба, – гэта прайсці яшчэ раз інцыдэнт, з якога вы выцягнулі яго занадта хутка. Вазьміце сябе ў рукі і накіруйце яго зноў праз інцыдэнт. У Дыянетыцы той, у каго сёння відавочны нервовы зрыў, заўтра становіцца самым радасным чалавекам на свеце.

Не кідайце справу, не спыняйцеся перад ёю. Проста працягвайце праходзіць інграмы. І ў адзін з дзён вы атрымаеце рэліза. А яшчэ ў адзін з дзён вы атрымаеце кліра.

Тыпы саматык

Саматыкі бываюць двух тыпаў: тыя, якія на самой справе належаць пацыенту, і тыя, што належаць яго маці ці нейкаму іншаму чалавеку. Як першыя, так і другія мелі месца на самой справе. Але ў пацыента не павінна быць саматык яго маці. Калі яны ў яго ёсць, калі аказваецца, што ён скардзіцца на галаўны боль кожны раз, калі ў яго маці баліць галава, то існуе інграма, вельмі ранняя, якая сцвярджае, што ён павінен мець усё тое, што мае яна: “Дзіця – гэта частка мяне”, “Я хачу, каб ён пакутаваў, як пакутую я”, і г.д. Ці фраза можа быць нечым зусім няправільна зразумелым, успрынятым літаральна. Аднак усё гэта ў рэшце рэшт высвятляецца, і гэта не павінна быць прадметам клопату одытара.

“Непрытомнасць”

Хаця непрытомнасць была асветлена ў іншых месцах рознымі спосабамі, у тэрапіі яна мае дзве асаблівых праявы: пазяханне і “выкіпанне”.

Інграма фізічнага болю ўтрымлівае глыбокую непрытомнасць, і калі збіраецца аблегчыцца, асабліва ў бэйсік-раёне, яна выходзіць праз пазяханні. Пасля першага ці другога паўтарэння інграмы пацыент пачынае пазяхаць. Гэтыя позехі ўключаюць яго аналайзер.

У выпадку вельмі цяжкай інграмы – прэнатальны электрашок, які атрымала маці – у тэрапіі было пяць гадзін “выкіпання” “непрытомнасці”. Шок працягваўся менш за хвіліну, але ён так блізка падвёў чалавека да смерці, што, калі інцыдэнт быў упершыню закрануты ў тэрапіі, прэклір плаваў, цялёпкаўся, сніў дзіўныя сны, мармытаў і мямліў на працягу пяці гадзін. Гэта рэкорд. Сорак пяць хвілін “выкіпання” – рэдкасць. Пяць ці дзесяць хвілін яго – звычайная з’ява.

Одытар прыводзіць пацыента ў нейкае месца. Ніякай саматыкі не ўключаецца. Але пацыент пачынае ўпадаць у дзіўную разнавіднасць сну. Ён абуджаецца ад яго час ад часу, мармыча нешта, звычайна ідыёцкае, зноў абуджаецца ад сну, і, здаецца па ўсіх

прыкметах, не рухаецца наперад. Але рух наперад ёсць. На паверхню падымаецца перыяд, калі ён быў амаль мёртвы. Хутка ўключыцца саматыка, пацыент пройдзе інграму некалькі разоў па камандзе, крыху папазыхае, а потым павесялее. Такая колькасць “непрытомнасці” была, канешне ж, дастатковаю для таго, каб трымаць яго аналайзер адключаным недзе на дзевяць дзесятых, калі ён быў у прытымным стане, таму што, калі гэта было каля бэйсік, яно было часткаю кожнай іншай інграмы. Аблягчэнне такой інграмы, з такой глыбокай “непрытомнасцю”, выклікае значнае паляпшэнне кейса, як і, часам, аблягчэнне інграмы балючых эмоцый.

Справа одытара – перасядзець гэтае выкіпанне, няважна, колькі часу гэта зойме. Одытар, што сам не клір, можа стаць вельмі сонным, назіраючы за ўсім гэтым, але гэта трэба зрабіць. Ён рэдка сутыкнецца з выкіпаннем, якое працягваецца гадзіну, але ў кожным кейсе ёсць перыяд выкіпання працягласцю ад дзесяці хвілін да гадзіны.

Яму трэба час ад часу абуджаць пацыента і спрабаваць зрабіць так, каб ён праходзіў інграму. Ёсць зусім асаблівы спосаб абудзіць пацыента да жыцця: *не дакранайцеся да яго цела*, бо гэта можа быць вельмі рэстимулявальным і можа яго вельмі расстроіць. Дакраніцеся толькі да яго падэшваў рукою ці нагою, і рабіце гэта не ў большай ступені, чым патрэбна для абуджэння ягонай увагі на імгненне. Гэта падтрымлівае працэс “выкіпання” і не дае пацыенту паглыбіцца ў звычайны сон.

Неспрактыкаваны одытар можа пераблытаць “выкіпанне” з інграмнай камандай спаць. Аднак, калі одытар паназірае за пацыентам уважліва, ён пабачаць, што ў “выкіпанні” той выглядае зусім як пад уздзеяннем наркотыкаў, у той час як па камандзе спаць ён проста засынае, і гэта адбываецца вельмі гладка. “Выкіпанне” трохі неспакойнае, поўнае мармытання, цялёпкання, сноў, якія прэклір сніць; звычайны ж сон ціхамірны.

Інграмная каманда спаць, якая ўздзейнічае на вернутага прэкліра, разбураецца накіраваннем саматычнай стужкі да таго моманту, калі гэтая каманда пададзена. Калі прэклір атрымае з ёй кантакт і пройдзе яе, ён у хуткім часе прагнецца на траку, і тэрапія будзе працягвацца.

“Выкіпанне” можа быць поўным пазяханняў, мармытання ці бурчання. Сон звычайна ціхі і спакойны.

Чаму гэта называецца *выкіпаннем* і чаму одытары любяць гэты тэрмін, невядома. Спачатку гэта паважна называлася “каматычным⁸ скарачэннем”, але супраць такой праявы эрудыцыі⁹ выказаўся той факт, што гэты тэрмін так ніколі і не ўжываўся.

Калі вам падабаецца слухаць сны, вы знойдзеце іх у “выкіпаннях” у дастатку. Як вобразы ў пустыні скажаюцца яшчаркамі цеплавых хваляў, так і інграмныя каманды скажаюцца для аналізера завесаю “непрытомнасці”.

Локі

Адным з благаславенняў прыроды з’яўляецца тое, што локі патрабуюць мінімальнай увагі. Лок – гэта інцыдэнт, з зарадам ці без зараду, які даступны свядомаму рыколу, і які *здаецца* прычынаю аберацыі чалавека. Магчыма, гэта яшчэ адзін спосаб, якім банк забяспечваў сваю ахову. Лок – гэта момант душэўнага дыскамфорту, які не ўтрымлівае ніякага фізічнага болю і ніякай вялікай страты. Наганяй, неадабрэнне з боку грамадства – падобныя рэчы з’яўляюцца локамі. У кожным кейсе локаў тысячы і тысячы. Одытар знойдзе іх у велізарнай колькасці, калі ён хоча змарнаваць час у пошуках іх. Праца з гэтымі локамі была галоўнаю мэтаю старога майстэрства, вядомага як “гіпнааналіз”. Большасць іх можна скараціць.

Уключэнне інграмы адбываецца ў нейкі момант пасля таго, як атрымана сама інграма. Момант уключэння ўтрымлівае аналітычнае аслабленне ад стомы ці лёгкага захворвання. Узнікае сітуацыя, падобная да інграмы (якая ўтрымлівала непрытомнасць), і ўключае гэтую інграму. Гэта *першасны лок*. Ломка яго, калі яго можна знайсці, выклікае эфект адключэння інграмы. Але гэта можна лічыць марнаваннем часу, нават з улікам таго, што гэтая аперацыя мае пэўную тэрапеўтычную каштоўнасць і выкарыстоўвалася, без разумення, некаторымі школамі мінулага.

8. **каматычны:** звязаны з комаю (перыядам глыбокай, працяглай непрытомнасці, які звычайна ўзнікае ад сур’ёзнай траўмы ці захворвання).

9. **эрудыцыя:** дэманстрацыя ведаў, цяжка зразумелых для звычайнага чалавека.

Калі одытар хоча ведаць, якім чынам кейс рэагаваў на жыццё, ён можа знайсці некаторыя з гэтых тысяч і тысяч локаў, і праглядзець іх. Але гэтым, відаць, і абмяжоўваецца ягоная цікавасць да іх, бо локі разраджаюцца. Яны разраджаюцца аўтаматычна ў той момант, калі сцёртая інграма, што трымала іх. Усё жыццё прыходзіць у раўнавагу, калі зніклі інграмы, і локі не патрабуюць ніякай працы з імі. Прэклір, які стаў клірам, таксама не мае патрэбы ў навучанні мысленню: гэта з’яўляецца такім жа аўтаматычным працэсам, як і знікненне локаў.

Гэтыя локі часам ляжаць сярод інграм. Прэклір можа быць глыбока ў прэнатальным раёне і раптам падумаць пра нейкае здарэнне ва ўзросце дваццаці гадоў ці, як звычайна бывае ў тэрапіі, падумаць пра інграму, пра якую ён чуў ад некага іншага. Гэта добрая падказка. Не звяртайце далейшай увагі на лок: знайдзіце інграму, да якой ён далучыўся, бо непасрэдна побач з ім знаходзіцца інграма. У снах локі ў скажонай форме выплываюць з банка і ўскладняюць іх.

Кейс Малодшага

Не бярыце кейс Малодшага ў якасці свайго першага кейса, калі вы можаце гэтага пазбегнуць. Калі бацькава імя было Джордж, і пацыента клічуць Джорджам, сцеражыцеся непрыемнасцей. Інграмны банк прымае аднаго Джорджа за другога, і гэта – мысленне тоеснасцямі катэгорыі “люкс”.

Маці кажа: “Я ненавіджу Джорджа!” “Гэта азначае – Малодшага”, – кажа інграма, хаця маці мела на ўвазе бацьку. “Джорджу няма справы да іншых”. “Джордж не павінен ведаць”. “О, Джордж, я хацела б, каб ты быў хоць трохі сексуальна прыцягальны, але ў табе гэтага няма”. І так гэта працягваецца ў яго інграмах. Кейс Малодшага рэдка бывае лёгкім.

У Дыянетыцы звычайна ўздрыгваюць пры думцы пра тое, каб узяць кейс Малодшага. Одытар можа чакаць самай цяжкай працы, калі ён працуе з кейсам без соніка, які сышоў з траку часу і які носіць імя бацькі ці маці. Такія кейсы вырашаюцца, канешне, але, калі бацькі ведалі б, што яны робяць з дзецьмі, даючы ім любое з

імянаў, якія могуць сустрэцца ў інграмным банку, напрыклад, імяны бацькоў, бабуль, дзядуль ці сяброў, – можна не сумнявацца, што гэтая традыцыя знікла б у імгненне вока.

Рэстымуляцыя інграмы

“Пытай дастаткова часта, і ты гэта атрымаеш”, – гэта заўсёды праўда, калі працуеш з інграмным банкам. Калі проста вяртацца раз за разам у пэўную частку траку, у ёй з’явіцца інграмы. Калі гэтага няма там сёння, гэта будзе там заўтра. Калі гэтага няма там заўтра, гэта будзе паслязаўтра, і гэтак далей. Эмацыянальныя разрадкі можна знайсці абсалютна ўпэўнена, пытаючы пра іх раз за разам, вяртаючы пацыента ў тую частку траку, дзе павінен быць зарад. Што не зможа зрабіць тэхніка рэпітэра, тое можна зрабіць вяртаннем пацыента, сесія за сесіяй, у пэўную частку яго жыцця. Рана ці позна зарад узнікне ў полі зроку.

Закупораныя перыяды жыцця і людзі

Цэлыя часткі траку часу будуць закупоранымі. Яны ўтрымліваюць сапрэсары ў выглядзе інграмных каманд, разлікаў на заступніка і балючых эмоцый. Па гэтых прычынах людзі могуць зусім знікаць з віду. Яны з’яўляюцца, калі аблегчана некалькі інграм у бэйсік-раёне, ці калі ўчастак траку быў праяўлены, як апісана вышэй.

Нянавісць да бацькоў

Заўсёды здараецца так, калі кліруеш дзіця ці дарослага, што кейс прэкліра паступова паляпшаецца, што ўздымае яго па шкале тонаў і, канешне ж, прымушае яго прайсці праз другую зону, гнеў. Прэклір можа раз’юшыцца на сваіх бацькоў і іншых крыўдзіцеляў у інграмным банку. Такой сітуацыі трэба чакаць. Гэта натуральны пабочны эфект тэрапіі, і пазбегнуць яго нельга.

Па меры прагрэсу кейса ўзровень тону, канешне, узрастае, і прэклір пачынае адчуваць нуду ў адносінах да ліхадзеяў, якія

нанеслі яму шкоду. У рэшце рэшт ён дасягае тону 4, які ёсць тон кліра. У гэты момант ён вельмі радасны, і жадае сяброўскіх адносін з людзьмі незалежна ад таго, нанеслі яны яму шкоду ці не; канешне, у яго ёсць інфармацыя пра тое, чаго чакаць ад іх, але ён зусім не адчувае нянавісці.

Калі маці ці бацька лічаць, што дзіця, калі даведаецца пра ўсё, абярнецца супраць іх, то яны памыляюцца. Дзіця, будучы абераваным, ужо ў вельмі вялікай ступені супраць маці ці бацькі, незалежна ад таго, ведае яго аналайзер усё ці не. Самыя непрадказальныя і непрыемныя паводзіны могуць узнікнуць ад далейшага хавання відавочнага.

Пастаянныя назіранні паказваюць, што кліры і добрыя рэлізы не адчуваюць зусім ніякай нянавісці да бацькоў і да іншых людзей, якія з'явіліся прычынаю іх аберацый, і на самой справе больш не супраціўляюцца, не абараняюцца і не змагаюцца так нерацыянальна. Клір, канешне, будзе біцца за добрую справу, і ён будзе найбольш небяспечным з магчымых праціўнікаў, але ён не б'ецца па нерацыянальных прычынах, як жывёла, яго разуменне людзей намнога большае і ён нарэшце можа адчуваць да іх глыбокую пяшчоту. Калі маці ці бацька хочучь любові і супрацоўніцтва ад дзіцяці, няважна, што яна ці ён гэтаму дзіцяці зрабілі, яны дазваляць тэрапію і атрымаюць гэтую любоў і супрацоўніцтва ад дзіцяці сэлф-дэтэрмінаванага, які больш не знаходзіцца патаемна ў апатыі ці лютасці. У рэшце рэшт, клір даведаўся пра крыніцу як сваіх аберацый, так і аберацый сваіх бацькоў; ён разумее, што яны атрымалі інграмныя банкі раней за яго.

Задобрыванне

У працэсе працы будзе пройдзены этап задобрывання ў верхняй частцы зоны апатыі. Гэтае ўміласціўленне – намаганне задаволіць усеразбуральную сілу ці прынесці ёй ахвяру. Гэта стан, у якім пацыент, вельмі баючыся іншага чалавека, прапануе дарагія падарункі і ласкавыя словы, падстаўляе другую шчаку, дазваляе выціраць аб сябе ногі і ўвогуле строіць з сябе дурня.

Шмат, шмат сямей, напрыклад, заснаваньня не на каханні, а на гэтай яе ўбогай замене, задобрыванні. Людзі маюць звычку жаніцца з тымі, хто мае падобны да іхняга рэактыўны розум. Гэта на няшчасце, бо такія шлюбы разбуральныя для абодвух партнёраў. У яе пэўны набор аберацый; яны адпавядаюць ягоным. Яна псеўдамаці, ён псеўдабацька. Яна павінна ажаніцца з ім, паколькі бацька намагаўся забіць яе да таго, як яна нарадзілася. Ён павінен ажаніцца з ёй, паколькі маці біла яго ў дзяцінстве. Гэта можа здавацца неверагодным, але такія шлюбы – вельмі звычайная рэч. Адзін ці другі з партнёраў становіцца душэўна хворым, ці абодва апускаюцца. Ён нешчаслівы, ягоны энтузіязм разбіты; яна таксама вельмі няшчасная. Кожны з іх мог бы быць шчаслівы з іншым партнёрам, і ўсё ж яны не могуць разысціся з прычыны страху. Яны абавязаны задобрываць адзін аднаго.

Одытару, які знаходзіць сямейныя адносіны ў такім стане і спрабуе працаваць з адным з партнёраў, было б лепей рабіць гэта адначасова з абодвума. Ці яны самі павінны былі б працаваць адзін з адным, і як мага хутчэй. Узаемная дапамога амаль заўсёды спрыяе цяпімасці і разуменню.

Задобрыванне згадваецца тут, бо яно мае каштоўнасць для дыягназу. Людзі, якія пачынаюць прыносіць одытару дарагія падарункі, задобрываюць яго, і, верагодна, гэта азначае, што ў іх ёсць разлік, які падказвае ім на інграмным узроўні, што яны памруць ці звар'яцеюць, калі стануць душэўна здаровымі. Одытар можа цешыцца падарункамі, але лепш бы яму было пачаць шукаць інграму спачування, якую ён дагэтуль не закранаў і пра якую не падазраваў.

Каханне

Верагодна, ніводнай іншай тэме з тых, што займаюць чалавека, не ўдзялялася столькі ўвагі, як каханню.

Гэта праўда, што там, дзе знойдзеш найбольшую нязгodu ў думках, знойдзеш таксама і найменшае разуменне. І там, дзе факты найменш дакладныя, можна знайсці таксама найбольшыя спрэчкі. Што да кахання, дык так яно і ёсць.

Без ніякага сумнення, каханне разбурыла больш жыццяў, чым войны, і прынесла больш шчасця, чым усе мары пра рай.

Заблытанае тысячай песень штогод і пахаванае пад тонамі літаратуры-макулатуры, каханне павінна атрымаць належны шанс на тое, каб яму далі азначэнне.

Было адкрыта, што існуюць тры тыпы кахання паміж жанчынаю і мужчынам: першы з іх асветлены там, дзе размова ідзе пра закон афініці, і гэта – тая пяшчота, з якой чалавек ставіцца да чалавека; другі – гэта сексуальны выбар і сапраўдны магнетызм паміж партнёрамі; трэці – кампульсіўнае “каханне”, не прадыхаванае нічым больш разумным, як аберацыяй.

Магчыма, у легендах пра герояў і гераінь сустракаліся выпадкі другога тыпу, і, безумоўна, калі паглядзеццэ навокал сябе ў гэтым грамадстве, можна знайсці вялікую колькасць шчаслівых пар, адносіны ў якіх заснаваныя на натуральным і моцным пяшчотным захапленні адзін адным. Трэці тып мы можам знайсці ў дастатку: яму і ягоным пакутам прысвечана бульварная літаратура, ён напаўняе суды неадкладнымі маленнямі пра развод, крымінальнымі і грамадзянскімі справамі; ён адсылае дзяцей плакаць у кут, далей ад сварак; і ён выпускае са зламаных ім сямей зламаных маладых жанчын і мужчын.

Дыянетыка вызначае гэты трэці тып кахання як “партнёрства рэактыўных розумаў”. Гэта згода – але на ніжэйшым разліковым узроўні розуму, які ёсць у чалавека. Зведзеныя разам кампульсіяй, мужчыны і жанчыны ствараюць сем’і, каб не знайсці ў іх нічога, акрамя смутку і крушэння сваіх надзей.

Ён – псеўдабрат, які яе рэгулярна біў, ці псеўдабацька, якому яна павінна была падпарадкоўвацца. Магчыма, ён нават псеўдамаці, якая без канца на яе крычала, але якую яна павінна была ўміласціўляць, а магчыма, ён – урач, які прычыніў ёй такія дзікія боль. Яна можа быць яго псеўдамаці, яго псеўдабабуляю, якую ён павінен быў любіць, нягледзячы на тое, як яна падрывала яго рашучасць; яна можа быць псеўдамедыстрай у нейкай даўно скончанай аперацыі ці псеўданастаўніцай, якая пакідала яго пасля ўрокаў, каб распаліць на ім свой садызм.

Да вяселля яны ведаюць толькі, што існуе кампульсія, якая загадвае ім быць разам, адчуванне, што кожны з іх павінен быць

надвычай мілы адзін з адным. А потым яны ствараюць сям'ю, і яны адчуваюць усё большую і большую рэстимуляцыю старога болю, пакуль нарэшце кожны не становіцца хворым, і жышчэ, зараз ускладненае, магчыма, нешчаслівымі дзецьмі, ператвараецца ў руіны, поўныя няшчасця.

Механізм задобрывання нясе з сабою схаваную варожасць. Падарункі без прычыны і за межамі фінансавых магчымасцей, самаахвярныя ўчынкі, якія часам выглядаюць такімі высакароднымі, – з гэтага складаецца задобрыванне. Задобрыванне – гэта апатычнае намаганне пазбегнуць небяспечнай “крыніцы” болю. Прыняць аднаго чалавека за другога – гэта адна з найменшых памылак рэактыўнага розуму. Надзея задобрывання заключаецца ў тым, каб адкупіцца, звесці на нішто магчымы гнеў чалавека, які, магчыма, даўно памёр, але цяпер жыве зноў у асобе партнёра. Але мёртвы той чалавек, які ніколі не ўступае ў бой. Варожасць можа быць замаскіраванай, пра яе можа быць абсалютна “невядома” чалавеку, які ёй паддаецца. Канешне ж, яна заўсёды знаходзіць апраўданне ў розуме чалавека, які яе праяўляе, і лічыцца натуральным вынікам нейкай абсалютна відавочнай крыўды.

Жонка, якая ненаўмысна робіць грубыя прамашкі перад гасцямі і выпадкова выдае тым самым праўду пра ўлюбёны міф свайго мужа; жонка, якая забывае пра яго маленькія просьбы; жонка, якая раптам наносіць удар лязом “логікі” па ягоных надзеях: усе яны жывуць з партнёрамі, якіх абавязаны задобрываць, таму што нейкі іншы мужчына, задоўга да гэтага шлюбу, зрабіў ім нешта дрэннае. І гэтыя жонкі, задобрываючы, забіваюць надзеі сваіх мужоў і не разумеюць іх журботы.

Муж, які спіць з іншай жанчынай і “выпадкова” пакідае памаду на сваім гальштуку; муж, які лічыць, што яна гультайнічае па цэлых днях і дрэнна гатуе (хаця гатуе яна выдатна); муж, які забывае адаслаць яе лісты; муж, які лічыць яе меркаванні бязглуздымі: усе яны жывуць з партнёрамі, якіх абавязаны задобрываць.

Крутыя “амерыканскія горкі” вайны і міру ў сям'і, непаразуменні, узаемнае абмежаванне свабоды і сэлф-дэтэрмінізму, нешчаслівыя жышці, нешчаслівыя дзеці і развод – вось наступствы шлюбаў на падставе рэактыўных розумаў. Гэтыя людзі прымушаны да шлюбу невядомай пагрозай, іх адпуджвае ад узаемнага даверу

страх болю, і гэтая “згода” – галоўная прычына ўсіх сямейных бедстваў.

У законе адсутнічала яснасць, і таму ён ствараў вялікія цяжкасці для тых, хто звязаны такім шлюбам. Шлях такога саюзу адзначаны сыходнай спіраллю нешчаслівасці, што ідзе поруч з любой хранічнай рэстымуляцыяй і вядзе толькі ўніз – да няўдачы і смерці. Калісьці, магчыма, будзе дзейнічаць намнога больш разумны закон: толькі неабераваныя людзі могуць ствараць сям’ю і заводзіць дзяцей. Сённяшні закон забяспечвае толькі адно: каб шлюб у лепшым выпадку было як мага цяжэй скасаваць. Такі закон падобны да турэмнага прысуду для мужа, жонкі і дзяцей – для ўсіх і кожнага.

Сям’ю можна ратаваць кліраваннем партнёраў ад іхніх аберацый. Аптымальнае рашэнне патрабавала б гэтага ў любым выпадку, паколькі для мужа ці жонкі, нават пасля разводу, надзвычай цяжка ўзняцца ў будучым да нейкага шчаслівага жыцця; а там, дзе ёсць дзеці, дапушчана велізарная несправядлівасць, калі не праведзена кліраванне.

Пасля кліравання абодвух партнёраў па “шлюбу рэактыўных розумаў” звычайна выяўляецца, што жыццё становіцца намнога больш чым проста цяпімым, паколькі людзі часта ад прыроды падабаюцца адзін аднаму, нават калі і не было ніякага сексуальнага выбару. Аднаўленне шлюбу праз кліраванне партнёраў можа і не прывесці да таго вялікага кахання, якое апявалі паэты, але яно хаця б забяспечыць высокі ўзровень узаемапавагі і супрацоўніцтва на шляху да агульнай мэты – зрабіць жыццё вартым таго, каб яго жыць. І ў шмат якіх сем’ях, кліраваных такім чынам, было адкрыта, што людзі, пад бруднымі лахманамі аберацый, сапраўды кахалі адзін аднаго.

Найвялікшая выгода ад такога кліравання – для дзяцей. Амаль усё незадавальненне сямейным жыццём галоўным чынам выклікана аберацыяй другой дынамікі, сексу. І любая такая аберацыя ўключае ў сябе схільнасць да нервовых паводзінаў з дзецьмі.

Там, дзе ёсць дзеці, вырашэнне праблемы – не развод, а кліраванне. І з кліраваннем адгортваецца новая чыстая старонка жыцця, на якой можа быць напісана шчасце.

У выпадку “шлюбу рэактыўных розумаў” кліраванне партнёраў на ўзаемнай аснове часта ўскладняецца за кошт патаемнай варожасці, якая ляжыць у аснове механізма задобрывання. Будзе разумным рашэннем, калі партнёры пашукаюць напарнікаў для ўзаемнай тэрапіі за межамі дома, паспрабаваўшы зацікавіць гэтым кагосьці з сяброў. Калі муж і жонка пачалі такое ўзаемнае кліраванне, па чарзе працуючы адзін з адным, ім трэба заўсёды стрымліваць гнеў і праяўляць цярдзенне, і вельмі строга прытрымлівацца Кодэкса Одытара. Патрабуецца адлучанасць, як у святога, каб сцяпець тон 1 у партнёра, які, вернуты ў момант сваркі, прыпраўляе свае пераказванні інцыдэнту далейшымі абвінавачваннямі. Калі гэта неабходна зрабіць – гэта можна зрабіць, але, калі сям’ю асаджаюць шматлікія сваркі і цяжкасці, будзе прасцей, калі кожны пашукае сабе напарніка для тэрапіі за межамі дома.

Акрамя таго, паміж одытарам і прэклірам усталёўваецца нешта накшталт узаемапараўмення, і, калі сесія тэрапіі скончана, натуральнае афініці ўзмацняецца настолькі, што малейшы ўчынак ці слова могуць быць успрыняты як раз’юшаная атака, з-за чаго адбываецца сварка і ўзнікаюць перашкоды для тэрапіі.

Можна лічыць, што лепшымі одытарамі для мужчын з’яўляюцца мужчыны, а для жанчын – жанчыны. Сітуацыя мяняецца, калі мы маем справу з жанчынай, у якой настолькі сур’ёзныя аберацыі адносна жанчын, што яна адчувае страх у іх прысутнасці, ці калі адытуем мужчыну, які панічна баіцца мужчын.

Дынамікі мужчын і жанчын у нейкай ступені адрозніваюцца, і часам бывае так, што жонцы (асабліва калі ў мінулым адбываліся колькі-небудзь значныя сваркі) бывае ў пэўныя моманты цяжка праяўляць дастатковую настойлівасць, каб адытаваць свайго мужа. Муж звычайна можа адытаваць без вялікіх цяжкасцяў. Але калі ён праходзіць тэрапію сам, то ягонае пачуццё, што ён павінен узняцца над сітуацыяй, прымушае яго спрабаваць ажыццявіць самакантроль¹⁰, а гэта немагчыма.

10. самакантроль: самагіпноз ці спроба праводзіць одытынг сабе самому без одытара. Самагіпноз, калі яго спрабуюць прымяніць у Дыянеціцы, – гэта, верагодна, рэч максімальна блізкая да бясплоднага мазахізму. Калі пацыент уводзіць сябе ў стан самагіпнозу і ажыццяўляе рэгрэсію, намагаючыся дабрацца да інцыдэнту з захворваннем, нараджэння ці прэнатальных інграм, ён не атрымае нічога, акрамя шкоды.

Ուղարկե՛ք այս քարտը հենց այսօր:

Անուն, ազգանուն _____

Տասցե _____

Քաղաք _____

Շրջան _____

Պերություն _____

Փոստային բաժանմունքի համարը _____

Տեղախոսահամար _____

Էլեկտրոնային հասցե _____

ՓՈՒՎԱԳՐԵ

ԲՄԿԴՆԵՐԱՆՈՒԹ

ՇՆԱԵՅՈՒՄ

new.era[®]

Издательская группа

НЬЮ ЭРА

101000 Москва

Главпочтамт, а/я 947

Միևիտնապիտ մարդիկ դրամապրիկորեն և անվերադարձ բարեգիտիել են իրենց կյանքը Դիաներիկայի մեթոդների շնորհիվ:

Լրացուցիչ փեղեկություններ ստացեք Դիաներիկայի մասին

- Ես կցանկանայի բացուցիչ փեղեկություններ ստանալ Դիաներիկայի գրքերի մասին:
- Ես կցանկանայի լրացուցիչ փեղեկություններ ստանալ Դիաներիկայի օրիգորո դառնալու մասին:
- Ես կցանկանայի լրացուցիչ փեղեկություններ ստանալ Դիաներիկական օրիգորիեզի մասին:

Сціранне

Рана ці позна, калі вы не спыняеце свае намаганні, вы атрымаеце бэйсік-бэйсік, найранейшы момант “непрытомнасці” і фізічнага болю. Вы даведаецеся пра гэта, магчыма, толькі па тым, што інцыдэнты пачнуць сцірацца замест таго, каб скарачацца. Калі ў пацыента ўсё яшчэ перакрыты сонік, вы ўсё роўна можаце сціраць. Рана ці позна сонік уключыцца, магчыма, нават не перад самым заканчэннем кейса. Вы дасягнеце бэйсік-бэйсік рана ці позна.

Сціранне, такім чынам, праводзіцца больш ці менш па той жа працэдуры, што і ўваходжанне ў кейс. Вы сціраеце ўсе раннія інграмы, заўсёды самыя раннія, якія толькі можаце знайсці, і працягваеце разраджаць інграмы балючых эмоцый – ці то ў бэйсік-раёне, ці то ў пазнейшых перыядах пасля нараджэння і ў далейшым жыцці. Вы сціраеце столькі, сколькі можаце знайсці ў ранняй частцы кейса, потым вызваляеце ўсю эмоцыю, якую можаце знайсці ў позняй частцы кейса (сцірайце ўсё ў кожнай інграме, якую знаходзіце), а потым вы ідзяце назад і знаходзіце ранні матэрыял.

У рэактыўным інграмным банку пануе поўны гармідар. Файл-клерк, пэўна, мае з ім велізарныя праблемы, бо інграмы ўключаюцца і рана, і позна; часам ён можа атрымаць толькі матэрыял па пэўных тэмах; часам – толькі па пэўных саматыках (напрыклад, усё, звязанае з зубамі); часам ён можа рушыць наперад у часе ва ўпарадкаванай паслядоўнасці і выдаваць інцыдэнты, што ідуць адзін за адным. Апошняе – найбольш важная працэдура.

Пакуль вы не адпрацавалі кожны момант фізічнага болю і не разрадзілі ўсе моманты балючых эмоцый, кейс не стане клірам. Будуць такія моманты, калі вы, упэўненыя, што мэта ўжо блізкая, тым не менш знойдзеце, вяртаючыся зноў у прэнатальны раён, шэраг новага матэрыялу, адкрытага дзякуючы таму, што аблегчылі балючыя эмоцыі ў познім перыядзе яго жыцця.

Аднойчы вы атрымаеце кейс, які не будзе мець ніякіх закупаў нідзе на траку, які не будзе больш цікавіцца інграмамі (кейсы апатыі не цікавяцца імі на пачатку; кліры, на самым версе, таксама імі не цікавяцца, замыкаючы такім чынам цыкл, хаця клір

і вельмі далёкі ад апатыі). Гэты чалавек будзе мець усе рыколы, яго разлікі будуць дакладныя і ў іх не будзе памылак (наколькі дазваляе даступная інфармацыя), карацей кажучы, у яго будзе вычарпаны інграмны банк. Але ніколі не будзьце занадта аптымістычныя. Працягвайце шукаць, пакуль вы не будзеце ўпэўненыя. Паназірайце за кейсам, каб упэўніцца, што ў яго няма ніякіх аберацый ні на якую тэму, што яго дынамікі на высокім узроўні, а жыццё прыемнае. Калі гэты чалавек зараз адчувае, што ён можа вырашыць усе праблемы ў жыцці, пакласці ўвесь свет на лапаткі адной леваю, і ён па-сяброўску ставіцца да ўсіх людзей, вы атрымалі кліра.

Адзіны спосаб, якім вы можаце памыліцца, – гэта праводзіць разлікі на падставе ідэі, што людзі поўныя памылак, зла і граху, і што калі вы зрабілі чалавека менш няшчасным і ён зараз вышэй нормы, то яго трэба лічыць клірам. Гэта *рэліз*.

Гэта праўда, што ў мышці золата¹¹ кожны навічок прымае жалезны калчадан – “золата дурняў” – за золата. Ён будзе ў захапленні галасіць як дзіця, пабачыўшы ў сваім латку кавалачак чагосьці бліскучага, хаця сапраўдны кошт гэтага – некалькі долараў за тону. А потым ён бачыць сапраўднае золата! У момант, калі ён бачыць сапраўднае золата ў сваім латку, ён зведвае, як на самой справе выглядае золата. Памыліцца тут немагчыма.

Псіхаметрыя¹² б паказала, што ў кліра феноменальны інтэлект, паказала б шырынню ягоных здольнасцяў і іх вялікую шматграннасць; але, незалежна ад гэтага факта, існуюць і іншыя якасці – чалавечыя якасці вызваленай асобы. Правядзіце псіхаметрыю *рэліза*: ён будзе таксама вышэй нормы. Але клір ёсць клір, і калі вы яго пабачыце, будзеце ведаць, як гэта выглядае, і больш не зробіце памылкі.

Тое, што клір больш не цікавіцца сваімі вымерлымі інграмамі, не азначае, што яго не цікавяць беды іншых. Тое, што чалавек не цікавіцца сваімі інграмамі, не абавязкова сведчыць, што ён клір; гэта зусім верагодна можа быць праяваю іншага механізма –

11. мышцё золата: аддзяленне (золата і інш.) ад залатаноснай пароды прамываннем яе ў латку.

12. псіхаметрыя: вымярэнне псіхалагічных пераменных, такіх як інтэлект, здольнасці і эмацыянальная неўраўнаважанасць.

апатыі, выкліканай незвяртаннем увагі. Мець інграмы і не звяртаць на іх увагі – гэта распаўсюджаная аберацыя, пры якой рэактыўны розум знаходзіцца на шкале тонаў на ўзроўні апатыі. Не мець інграм і не звяртаць на іх увагі – гэта іншая справа. Кожны кейс апатыі, не звяртаючы ўвагі на ўласныя інграмы ў адказ на свае бедствы, настойваючы, што ён шчаслівы, настойваючы, што з ім усё ў парадку, у той час, калі ён прычыняе сам сабе велізарнейшыя пакуты, – гэты кейс у працэсе працы, асабліва пасля таго, як аблегчана бэйсік-бэйсік, пачне цікавіцца сваімі інграмамі і больш цікавіцца жыццём. Адрозніць кейс апатыі ад кліра лёгка, бо яны знаходзяцца на супрацьлеглых канцах спектра жыцця: клір узяцеў да перамогі і трыумфу, а кейс апатыі ведае, што перамога і трыумф не для яго, і апраўдваецца тым, што яны не вартыя намаганняў.

Якая працягласць жыцця кліра, на гэта зараз немагчыма адказаць. Спытайце праз сто гадоў.

Як вы можаце адрозніць кліра? Як блізка падыходзіць гэты чалавек да оптымуму? Ці можа ён лёгка прыстасавацца да асяроддзя? І, што намнога важней, ці можа ён прыстасаваць гэтае асяроддзе да сябе?

Праз шесцьдзесят дзён, а потым яшчэ раз – праз паўгода, одытар павінен зноў правесці пошук матэрыялу, на які не звярнулі ўвагу. Ён павінен уважліва распытаць магчымага кліра пра тое, што здарылася за гэты прамежак часу. Такім чынам ён можа даведацца пра любыя трывогі, турботы ці хваробы, што маглі быць, і паспрабаваць прасачыць іх след да інграм. Калі ён не можа ў такім выпадку знайсці інграм, гэты чалавек – клір, безумоўна і без ніякіх пытанняў. І ён такім застанеца.

Аднак, калі кейс проста вязне, і нельга знайсці інграм, хаця аберацыі, здаецца, ёсць, прычына, хутчэй за ўсё, у глыбока замаскіраваных зарадах адчаю – інграмах балючых эмоцый. Яны не абавязкова адбыліся да нараджэння, яны могуць знаходзіцца ў прэнатальным перыядзе і ўключаць вельмі сакрэтныя акалічнасці – ці проста інграмы гавораць, што гэтыя акалічнасці сакрэтныя. Некаторыя кейсы ўвязлі, і здаецца, што ў іх “нельга пранікнуць”, таму што ў гэты момант ці ў нядаўнім мінулым існуе нейкая акалічнасць, пра якую пацыент не раскажаў.

Ёсць дзве прычыны, якія могуць зацягнуць кейс:

а. Чалавеку можа быць настолькі сорамна ў абераваным сэнсе за сваё мінулае, ці ён можа быць так упэўнены ў адплаце, якая яго чакае, калі ён пра гэта раскажа, што ён проста пазбягае размовы;

і

б. Чалавек можа баяцца. Баяцца таму, што цяпер існуе нейкая акалічнасць ці пагроза. Одытара не цікавіць тое, што робіць пацыент. Ці што ён зробіў. Дыянетыка ў тэрапіі займаецца выключна тым, што было зроблена *чалавеку*. Тое, што было зроблена *чалавекам*, одытара абсалютна не займае. Одытар, якога гэта займае, практыкуе нешта іншае, а не Дыянетыку. Аднак пацыент, з нагоды сваіх інграм, можа мець навязлівую ідэю, што ён павінен нешта ў сваім жыцці хаваць ад одытара. Два агульных класы, пералічаныя вышэй, ахопліваюць большасць сітуацый.

Дзейнымі прычынамі, што трапляюць пад пункт (а), могуць быць такія рэчы, як тэрмін у турме, нераскрытае дагэтуль забойства (хаця шмат людзей думаюць, што яны ўчынілі забойства, а на самой справе нават ніколі не пагражалі нікога забіць), ненармальныя сексуальныя звычкі ці нейкая падобная акалічнасць. Одытар павінен паабяцаць не выдаваць ніякіх таямніц, проста як нешта само сабою зразумелае, і павінен патлумачыць прынцып: “Зроблена чалавеку, а не чалавекам”. І ніводны одытар не стаў бы высмейваць ці абражаць пацыента за тое, што ён быў ахвяраю сваіх інграм. Што да пункту (б), то можа існаваць нейкі чалавек, нават жонка ці муж, якія пагрозамі прымусілі пацыента захоўваць сакрэтнасць. У нас ёсць адзін кейс, у якім не адбывалася ніякага прагрэсу, хаця закрунулі шмат інцыдэнтаў – яны не скарачаліся і не сціраліся, незалежна ад таго, дзе яны знаходзіліся. Было адкрыта, што гэтую жанчыну часта і жорстка збіваў яе муж, і што ён пагражаў ёй смерцю, калі яна скажа пра гэта одытару хаця б слова; а тым не менш гэтыя інцыдэнты ўтрымлівалі ўсе зарады адчаю ў кейсе, і іх трэба было разрадзіць. Ubачыўшы такое і западозрыўшы нарэшце няладнае, одытар здолеў увайсці да яе ў давер і знайсці зарады адчаю. Нават калі б ён не ўвайшоў да яе ў давер, ён бы выклікаў яе слёзы пастаяннай рэстимуляцыяй позніх перыядаў жыцця. У іншым кейсе, на гэты раз маленькага дзіцяці, “даб-ін” быў такі відавочны

і фабрыкі хлусні дзейнічалі так актыўна, што одытар у рэшце рэшт зразумеў, што ён спрабуе пранікнуць не толькі праз сакрэтнасць інграмы, але і праз сакрэтнасць, да якой прымусяў дзіця нехта з людзей побач з ім. У гэтым кейсе маці, баючыся, што яе арыштуюць, раз'юшана пагражала дзіцяці, прымушаючы яго не расказваць нічога пра тое, як з ім абыходзяцца дома. Гэта яшчэ не ўся падаплёка гэтага кейса: у ім быў восемдзсят адзін замах на аборт – неверагодная колькасць.

Усё на свеце з'яўляецца справаю одытара, калі гэта стала інграмай. Калі грамадства пасадзіла чалавека ў турму, калі ў доме ўсё не так, як трэба, – гэта тое, што зроблена *чалавеку*. Што чалавек зрабіў, каб “заслужыць” такое абыходжанне, – гэта одытара зусім не турбуе.

Іншамоўны кейс

Час ад часу одытар будзе сутыкацца з дзіўным відам затрымкі ў кейсе. Ён будзе няздольны нічога ачысціць і не зможа нічога зразумець у прэнатальным раёне, а часам, акрамя гэтага, яшчэ і ў дзяцінстве. Магчыма, ён мае справу з “іншамоўным кейсам”. Часам бывае так, што чалавеку не было вядома: ён нарадзіўся не ад тых людзей, каго ён ведаў як сваіх бацькоў; а яго сапраўдныя бацькі маглі размаўляць на замежнай мове. Гэта стварае асобны тып блытаніны, якую даволі лёгка разблытаць, проста праходзячы інграмы. Пацыент заўсёды можа забыцца на тое, што яго бацькі размаўлялі дома на нейкай іншай мове. Тое, што гэтая мова адрозніваецца ад той, на якой размаўляе пацыент, ці ад мовы краіны, дзе ён жыве, – гэта, з аднаго боку, выгода – дзякуючы гэтаму прэнатальныя інграмы вельмі цяжка рэстымуляваць, хаця яны ўсё ж могуць уздзейнічаць на розум пацыента. Але ў гэтым няма ніякай выгоды для одытара: яму зараз даводзіцца мець справу з пацыентам, які не ведае гэтай мовы, які, магчыма, не мае сонік-рыколу, і ўсё ж мае інграмны банк, поўны інфармацыі. Гэтая інфармацыя калісьці мела сэнс, і мова, на якой яна выказана, – на самой справе зыходная мова пацыента.

Найлепшы сродак для такога кейса – знайсці одытара, які ведае як мову, што ўжывалася ў прэнатальным перыядзе, так і цяперашнюю мову пацыента. Іншы сродак – узяць адпаведны слоўнік і знайсці па ім, як будуць гучаць на гэтай мове баўнсэры і іншыя інграмныя каманды. Яшчэ адзін спосаб – вяртаць пацыента дастаткова часта ў перыяд маленства, каб ён пачаў успамінаць гэтую мову зноў (вы як быццам высоўваеце шуфлядку з гэтай падшыўкай інфармацыі), а потым пытаць пацыента наконт фраз, якія на іншай мове азначалі б тое ці тое. Паступова ён можа ўзнавіць веданне мовы і такім чынам спустошыць банк. Гэты кейс надзвычай складаны толькі тады, калі іншая мова не ўжывалася ў дзяцінстве. Калі ў дзяцінстве яна ўжывалася, одытар проста працягвае вяртаць пацыента ў дзяцінства, калі той ведаў мову, і калі потым ён вяртае яго ў прэнатальны перыяд, пацыент можа перакласці, што адбываецца. Клішэ ў іншых мовах часта ствараюць даволі шмат іншых літаральных значэнняў у параўнанні з адпаведнымі клішэ ў мове одытара. Менавіта гэтае адрозненне моўных клішэ нясе адказнасць за адрозненні сацыяльных аберацый адной нацыі ад другой. “Я маю гарача”, – кажа іспанец. “Я ёсць гарачы”, – кажа англічанін. У інграмным сэнсе гэта азначае розныя рэчы, нават калі яны азначаюць тое ж самае для аналайзера.

Механізмы і аспекты тэрапіі

Частка другая

Экстрасэнсорнае ўспрыманне

Кожны раз, калі одытар мае справу з кейсам, у якога даб-ін рыкол, ці які вельмі зараджаны эмоцыяй, можа здарыцца так, што гэты кейс вернецца ў прэнатальны перыяд і пачне апісваць, як выглядае месца дзеяння. Гэта для некаторых назіральнікаў – прадмет здзіўлення і пашаны, перамешанай з жахам. Вось пацыент знаходзіцца ва ўлонні і тым не менш можа “бачыць”, што адбываецца звонку. Пацыент расказвае пра бацьку і маці, дзе яны сядзяць, як выглядае спальня, а знаходзіцца ён тым не менш ва ўлонні. Наконт гэтага можна вылучыць некалькі прыгожых тэорый, адна з якіх заключаецца ў тым, што плод, адчуваючы фізічныя пакуты, развівае экстрасэнсорнае ўспрыманне, каб пабачыць, чаго чакаць далей. Тэорыя экстрасэнсорнага ўспрымання – гэта выдатная тэорыя, якую, магчыма, пацвердзілі б некаторыя назіранні, *але не для плода*.

Трэба ўспомніць, што плод, нават калі ў яго складзе ёсць высокаразвітыя і разумныя клеткі, усё ж не з’яўляецца паспраўднаму рацыянальным арганізмам. Наяўнасць інграмы не абавязкова азначае, што плод мог у той момант думаць. Інграма робіцца найбольш аберавальнай, калі дзіця нарэшце авалодвае мовай. Інграма – не памяць, а запіс болю і перцэптаў.

Калі мы вяртаем дарослага ці дзіця ў прэнатальны раён, мы вяртаем туды вопытны розум, які, звязваючыся з інграмамі, утварае высновы. Калі паслухаць некаторых прэкліраў, дык можна было б падумаць, што яны чыталі Кітса¹ і пілі ліманад кожны дзень у чатыры гадзіны на працягу ўсяго прэнатальнага перыяду.

Вяртанне *інтэлекту* і аналітычнай сілы чалавека ў перыяд, калі ні інтэлекту, ні аналітычнай сілы не існавала, канешне ж, выклікае ў чалавека, якога вярнулі, шмат ідэй. Усё, што ад яго патрабуецца – каб ён праходзіў інграмы і іхні змест. У дадатак да гэтага ён можа, пры дапамозе механізма сну і разлікаў з пазіцыі сённяшняга моманту, паспрабаваць стварыць поўнакаляровы малюнак таго, што адбываецца.

Прэнатальнага экстрасэнсорнага ўспрымання (ЭСУ) на самой справе не існуе. Было даказана пасля шматлікіх эксперыментаў, што, калі прэклір думае, што ён нешта бачыць, то ў інграмах згадваецца, як выглядае месца дзеяння, і гэта дае яму ўяўную карцінку гэтага месца. Іншымі словамі, прэнатальнага ЭСУ няма. Ёсць толькі апісанні і дзеянні, якія падказваюць від месца, дзе ўсё адбываецца, і гэтыя падказкі, уздзеянчаючы ў гэты момант на ўяўленне, выклікаюць тое, што прымаюць за відэа.

Гэтая з’ява найбольш хранічная ў людзей, якія маюць магутныя фабрыкі хлусні. Калі одытар гэта бачыць, у яго пачынае складвацца ўражанне пра кейс, якім ён займаецца; ён ведае, што можа ўжывацца “даб-ін сонік”, і яму трэба знайсці і разрадзіць усе балючыя эмоцыі, да якіх ён зможа дастаць, бо гэта яны выклікаюць у кейса такую схільнасць да пазбягання інцыдэнтаў. Ён можа, такім чынам, знайсці саму фабрыку хлусні, не фабрыку хлусні, што стварыла фабрыку хлусні, якая вырабляе фабрыкі хлусні, а сапраўдную інграму, якая выклікае ўсе гэтыя фантазіі.

Аднак, ніколі не спыняйце прэкліра рэзка на гэтым матэрыяле. Не кажьце яму, што матэрыял уяўны, – вы прымусіце фабрыку хлусні працаваць больш інтэнсіўна. Справа ў тым, што ў гэтым кейсе ёсць разлікі на спачуванне, страты, поўныя адчаю, вялікі боль у прэнатальным перыядзе і адсутнасць увагі ў дзяцінстве. Не трэба многа, каб разнесці ўшчэнт усю тую ўпэўненасць у сабе,

1. Кітс: Джон Кітс (1795 – 1821), англійскі паэт, які лічыцца адным з найвялікшых паэтаў гэтай краіны. Ягонныя вершы не ведаюць роўных па высакароднасці, меладычнасці і вобразнаму багаццю.

якую гэты пацыент здолеў назбіраць. Таму ступайце мякка, шукайце зарады адчаю, заступнікаў, інграмы спачування, і знайдзіце фабрыку хлусні. Тады кейс стабілізуецца і будзе рухацца наперад да кліра.

Электрашок

Было знойдзена, што пры ўваходжанні ў кейс важна знайсці і аблегчыць усе інграмы, створаныя электрашокам любога тыпу. Здаецца, што яны выклікаюць групуванне інграм, няважна, атрыманы яны ў прэнатальным перыядзе (бываюць і такія), у выніку няшчаснага здарэння ці ад псіхіятраў. Кожны электрычны шок, здаецца, мае ў інграмным банку незвычайна вялікую моц, і, відаць, уносіць бязладдзе ў падшыўкі памяці, звязаныя з бліжэйшым да шоку перыядам часу – як непасрэдна перад электрашокам, так і адразу пасля яго. Акрамя таго, электрашокавая траўма ўтрымлівае вельмі глыбокую “непрытомнасць”, якая пасля гэтага трымае аналітычны розум у прыгнечаным стане.

“Маўклівае пагадненне”

У выпадку, калі два прэкліры працуюць адзін з адным, па чарзе прымаючы на сябе ролю одытара, можа ўзнікнуць сітуацыя, калі кожны з іх не дае другому ўвайсці ў кантакт з пэўнымі інграмамі.

Напрыклад, прэклір А мае разлік на заступніка наконт сабакі. Ён, не ўсведамляючы гэтага, імкнецца абараніць гэтую “правыжывальную” інграму ў сабе, хаця, канешне ж, калі яе не аблегчыць, гэта будзе перашкодаю тэрапіі. Калі ён адытуе прэкліра Б, ён мае тэндэнцыю прыпісваць свае ўласныя праблемы прэкліру Б, інакш кажучы, крыху блытаецца на прадмет “хто ёсць хто”. Калі вядома, што прэклір Б мае нейкую “правыжывальную” інграму наконт сабакі, то прэклір А у працэсе одытынга будзе на самой справе пазбягаць таго, каб прымусяць прэкліра Б да кантакту з інграмай, якую той мае. Гэта памылкавая ідэя пра тое, што, калі дазволіць Б захаваць сваю інграму пра сабаку, то і А зможа захаваць сваю інграму пра сабаку. Гэта

“маўклівае пагадненне”. Яго можна коратка сфармуляваць як здзелку: “Калі ты не прымусіш мяне папраўляцца, я не буду прымушаць цябе папраўляцца”. Трэба сачыць за тым, каб такога не было. Як толькі робіцца вядома, што існуе такая сітуацыя і што праяўляецца такое нежаданне кліраваць іншага чалавека, “маўклівае пагадненне” знікае.

Можа таксама здарыцца, што ў мужа і жонкі ёсць у мінулым агульны для іх перыяд, калі яны сварыліся ці былі нешчаслівыя. Калі яны займаюцца кліраваннем адзін аднаго, яны пазбягаюць (не свядома, а дзякуючы рэактыўнаму разліку) гэтага агульнага перыяду, пакідаючы такім чынам некранутымі інграмы балючых эмоцый.

“Маўклівае пагадненне” нялёгка распазнаць людзям, што ўцягнутыя ў яго, і тыя, хто займаецца ўзаемным одытынгам, павінны быць вельмі пільнымі наконт яго, бо яно не можа не замарудзіць кейс.

Перакрыцці эмоцый і болю*

Кейс, які не праяўляе эмоцый ці не адчувае болю, калі знаходзіцца ў нейкім інцыдэнце, дзе эмоцыя і боль павінны прысутнічаць, пакутуе ад перакрыцця “пачуццяў”, якое, найбольш верагодна, знойдзецца ў прэнатальным раёне. Слова *пачуццё* азначае як боль, так і эмоцыі; такім чынам, фраза: “Я нічога не адчуваю”, можа дзейнічаць як сваеасаблівая анестэзія для таго і другога.

Калі пацыент у інцыдэнце экстэрыярызаваны (інакш кажучы, глядзіць на сябе і не знаходзіцца ў сваім целе) ці ён мае тое, што быццам бы з’яўляецца прэнатальным ЭСУ, у такім выпадку перакрыццё эмоцый, пэўна, паходзіць ад інграм балючых эмоцый, што адбыліся ў познім перыядзе жыцця ці па меншай меры пасля нараджэння. Калі экстэрыярызацыі няма і пацыент знаходзіцца ў сваім целе, і ўсё ж няма выразнага праяўлення эмоцыі ці болю,

* *Саматычная стужка працуе ва ўсіх перакрыццях, няважна, адчувае гэта пацыент ці не. Саматычная стужка таксама падпарадкоўваецца камандам (хаця саматыка і не ўключаецца), калі інцыдэнт закупораны непрытомнасцю. У гэтым выпадку саматыка з’яўляецца пасля “выкіпання”. – Л. Рон Хабард.*

калі ён праходзіць праз інграму, трэба падазраваць, што ў раннім перыядзе ёсць перакрыццё болю ці эмоцый, і яго трэба знайсці, выкарыстоўваючы тэхніку рэпітэра. Праходзьце словы “ніякіх эмоцый”, пакуль не атрымаеце перафразіроўку; праходзьце словы “я нічога не адчуваю”, ці нейкую іншую фразу з тым жа сэнсам, і пацыент у рэшце рэшт адрэагуе, калі інграмы даступны і яны не падаўлены іншымі інграмамі.

Можа здарыцца так, што кейс “працуе” вельмі добра, інакш кажучы, інграмы паказваюць сябе, і іх можна прайсці і скараціць, і ўсё ж эмоцыя не праяўляецца як частка іх зместу, а саматыкі цьмяныя і ўяўляюць сабою не столькі боль, колькі проста ціск. Калі перакрыцці болю і эмоцыі не падаюцца тэхніцы рэпітэра з першага разу, магчыма, трэба будзе прайсці ў бэйсік-раёне шмат інграм без болю і эмоцый, толькі з ціскам і слоўным зместам. У такім кейсе ў рэшце рэшт можна наладзіць кантакт з болем і эмоцыямі, пасля чаго тэрапія пачынае прыносіць больш карысці.

Экстэрыярызацыя

Кожны раз, калі вы заўважаеце, што пацыент пры вяртанні знаходзіцца не ў сваім целе і бачыць сам сябе, гэты пацыент знаходзіцца па-за тракам. Не трэба яму пра гэта казаць, але трэба знайсці як мага хутчэй зарады адчаю, інакш кажучы, інграмы балючых эмоцый, і разрадзіць іх. Гэта нешта падобнае па механізму да вышэй апісанага ЭСУ.

Тэлепатыя

На кожныя некалькі кейсаў можа знайсціся які-небудзь адзін прэклір, які паспрабуе падсунуць вам тэлепатыю ў якасці аберавальнага фактара. Гэта ў большай ступені пагоня за вясёлкай. Тэлепатыя, можа, і ёсць, але, наколькі гэта паказваюць даследаванні, плод не ўспрымае ніякай тэлепатыі, і нават калі ўспрымае, то яна абсалютна не аберавальная.

Па тэлепатыі і ЭСУ былі праведзены вычарпальныя эксперыменты, і ў кожным выпадку было знойдзена тлумачэнне, для якога не патрэбна прыцягваць уяўленні пра чытанне думак ці радарны зрок.

Калі пацыент намагаецца сказаць одытару, што ён пераказвае думкі маці, прачытаныя ім у прэнатальны перыяд, будзьце пэўныя, што недзе паблізу ёсць інграма, дзе яна гаворыць тыя ж самыя словы ўголас. Ва ўсіх маці шмат інграм, якія яны драматызуюць, асабліва калі сур'ёзна абераваныя, і асабліва калі настолькі сур'ёзна абераваныя, што робяць замах на аборт. Моц драматызацыі звычайна праяўляе сябе ў выглядзе маналогаў. Некаторым маці ёсць шмат чаго сабе сказаць, калі яны застаюцца самі. Уся гэтая гутарка, канешне ж, перадаецца дзіцяці, калі ён траўмаваны. А ён можа быць траўмаваны і без таго, каб атрымала траўму маці, як гэта адбываецца ў замаху на аборт. Доўгі час пасля такой траўмы дзіця звычайна “непрытомнае” і адчувае боль; таму яно запісвае ў інграмах гэтыя маналогі (і часта голас даволі гучны). Яно не чуе голасу: ён проста запісваецца на клетачным узроўні. Усе такія маналогі, канешне ж, аберавальныя, і выклікаюць некаторыя паказальныя шаблоны вар'яцтва і неўрозу.

Але што да тэлепатыі, то няма такой, якая б выклікала аберацыю, наколькі мы ведаем на сённяшні момант. Таму одытар павінен прымаць ад прэкліра ў якасці тлумачэння тэлепатыю не ў большай ступені, чым ён прыняў бы ЭСУ.

Прэнатальныя “жыллёвыя ўмовы”

Ва ўлонні вельмі шумна. Чалавек можа думаць, што ён мае сонік, і ўсё ж не чуць ніякіх “вантробных” гукаў, што азначае: ён мае не сонік, а ўсяго толькі “даб-ін”. Кішэчныя павіскванні і бурчанні, цячэнне вады, адрывкі, скапленне газаў у кішэчніку і іншая фізіялагічная дзейнасць маці – усё гэта выклікае пастаянны шум.

Ва ўлонні таксама вельмі цесна ў апошняй частцы прэнатальнага перыяду.

У выпадку высокага ціску крыві ў маці дзіцяці ва ўлонні проста жудасна.

Калі маці прымае хінін², у вушах дзіцяці (як і яе) можа ўзнікнуць высокі звон – звон, які чалавек пранясе праз усё жыццё.

2. хінін: горкае лякарства, якое ўжываецца для лячэння малярыі і як дабаўка ў тонікі.

У маці бывае ранішняя млоснасць, яна ікае, прастужваецца, кашляе і чхае.

Вось яно, прэнатальнае жыццё.

Адзіная прычына, па якой хто-небудзь “хацеў вярнуцца ва ўлонне”, – гэта тое, што нехта ўдарыў маці і закрычаў: “Вярніся сюды!”, і чалавек так і робіць.

Сістэма падшыўкі інграм

Інграмы не падшываюцца ўпарадкавана, як тое заведзена ў стандартных банках у кліра. Яны падшываюцца ў такім “парадку”, што у ім цяжка было б разабрацца і Аляксандру Македонскаму. Таму цяжка сказаць, калі з’явіцца наступны па паслядоўнасці інцыдэнт.

Інграмы падшываюцца па часе, тэме, значнасці, саматыцы і эмоцыі.

Вяртанне ад бэйсік-бэйсік можа здавацца ўпарадкаваным рухам наперад у накірунку да позніх перыядаў жыцця. Раптам закранулі і разрадзілі зарад адчаю. Одытар зазірае зноў у прэнатальны раён і знаходзіць там цэлы шэраг новых інцыдэнтаў. Зноў пачынаецца рух у накірунку цяперашняга часу, крок за крокам, адбылася яшчэ адна разрадка, і з’яўляецца ў полі зроку яшчэ адзін шэраг прэнатальных інцыдэнтаў. Іх сціраюць і зноў рухаюць у накірунку цяперашняга часу, і зноў вызвалены яшчэ адзін зарад адчаю, і зноў з’яўляецца дадатковая колькасць прэнатальных інцыдэнтаў. Іх сціраюць, і гэтак далей.

Сістэма падшыўкі інграм выдае інфармацыю па саматыцы, часу, тэме, значнасці ці эмоцыі. Звычайна файл-клерк выдае матэрыял на аснове часу і тэмы. Эмоцыя ў банку не дае файл-клерку дабрацца да пэўнага шэрагу інцыдэнтаў; калі эмоцыя разрадзана, інцыдэнты робяцца даступнымі, і файл-клерк іх адкрывае, пакуль яго не спыніць новы эмацыянальны зарад. Галоўным чынам кемлівасць одытара ўжываецца не для атрымання прэнатальных інцыдэнтаў, а для знаходжання гэтых эмацыянальных зарадаў з позняга перыяду жыцця, і іх разрадкі.

Увогуле кажучы, сістэма падшыўкі інграм вельмі дрэнная, не тое, што ў стандартным банку. Але яна і вельмі ўразлівая зараз, калі мы яе разумеем.

Інфармацыю, што захоўваецца ў сістэме падшыўкі інграм, можна сцерці. Інфармацыю стандартнага банка – нельга. Боль не вечны – здавальненне працягвае жыць.

Аблягчэнне

Псіхааналітык ці дарадца па агульных пытаннях чалавечых адносінаў час ад часу сутыкаецца з тыпам праблемы, які Дыянетыка, прымененая ў невялікай колькасці, можа лёгка вырашыць.

Калі чалавек быў надта занепакоены нейкім здарэннем гэтага дня, каб займацца надзённай праблемай, можна аблегчыць яго неспакой за некалькі хвілін працы.

Раптоўная змена знешняга выгляду пацыента, раптоўнае разбурэнне ягонага спакою звычайна паходзіць ад нейкага інцыдэнту, які выклікаў у яго душэўны боль. Хаця крыніца гэтага зараду ў розуме, – рэстымуляцыя інграмы, аднак, можна звярнуцца да моманту рэстымуляцыі, які з'яўляецца локам, і паспяхова яго аблегчыць.

Выкарыстоўваючы рэверы ці проста папрасіўшы чалавека заплюшчыць вочы, псіхааналітык можа сказаць яму, каб ён вярнуўся і апынуўся ў тым моманце, калі нешта яго ўстрывожыла. Гэты момант, магчыма, адбыўся сёння, а магчыма, на гэтым тыдні; напрыклад, гэта тэлефонны званок, звязаны з працаю. Будзе знойдзены момант аналітычнага адключэння, калі нейкі рэстымулявальны чалавек ці акалічнасць расстроілі душэўную раўнавагу пацыента. Гэты момант – лок. Яго звычайна можна прайсці як інграму: гэтая апошняя крыніца напружання будзе аблегчана, і працу можна будзе працягваць. Сама інграма, ад якой залежаў гэты лок, можа і не быць даступнай без поўнай дыянетычнай прапрацоўкі гэтай праблемы.

Одытар, убачыўшы, што пацыент вельмі занепакоены, можа часта сэканоміць час, аблегчыўшы лок, які выклікаў у прэкліра гэтую занепакоенасць.

Знаходжанне локаў у вялікай колькасці не апраўдвае сябе з пункту гледжання Дыянетыкі, паколькі ў кожным кейсе іх тысячы і тысячы. Але знаходжанне апошняга лока, які зама-руджвае работу, можа быць карысным.

Шкала тонаў і скарачэнне інграм

Механізм скарачэння позняй інграмы балючых эмоцый трэба падаць асабліва дэталёва, паколькі гэта вельмі важна.

Скарачэнне позніх інграм можна выкарыстоўваць шырока і для розных мэтаў. Калі одытар трапляе ў непрыемнасці са сваім прэклірам з-за нейкага парушэння Кодэкса Одытара, ён можа паставіцца да гэтага парушэння як да інграмы балючых эмоцый, і скараціць яе, і ў гэты момант ягоная памылка перастане ўздзейнічаць на прэкліра. Одытар проста вяртае прэкліра да моманту памылкі і праходзіць яе як інграму. Калі муж пасварыўся з жонкай, ці яна даведлася нешта непрыемнае пра тое, чым ён займаецца, ён можа аднесціся да гэтай сваркі ці да гэтага непрыемнага адкрыцця як да інграмы балючых эмоцый, і аблегчыць яе, – ягоная жонка пасля гэтага не будзе больш пра гэта трывожыцца. Калі сабаку маленькага хлопчыка толькі што пераехала машына, да гэтага інцыдэнту можна аднесціся як да інграмы балючых эмоцый і аблегчыць яе. Калі жонка прэкліра толькі што яго пакінула, пастаўцца да гэтага здарэння як да інграмы балючых эмоцый і аблегчыце яго. Якім бы ні быў шок ці якім ні было б расстройтва чалавека, іх можна паменшыць з дапамогаю стандартнай тэхнікі скарачэння, і чалавека гэта перастане турбаваць у сэнсе балючай эмоцыі.

Няважна, адбылася інграма дзве гадзіны таму ці дзесяць гадоў таму, балючыя эмоцыі можна скараціць з яе. Яна праходзіцца дакладна так, як і любая іншая інграма: вы пачынаеце з моманту першапачатковага шоку, вярнуўшы пацыента да яго, і праходзіце па інцыдэнце настолькі далёка, каб дастаткова добра ахапіць яго першае ўздзеянне.

Адным з аспектаў гэтага скарачэння з'яўляецца шаблон, які не вельмі мяняецца ад інцыдэнту да інцыдэнту. Калі навіна

выклікала ў пацыента апатыю, то па меры праходжання яму, напэўна, давядзецца прайсці інцыдэнт раз ці два да таго, як ён усталое з гэтай апатыяй належны кантакт (калі толькі недзе ў іншым месцы няма моцнага перакрыцця эмоцый). Потым з'явіцца слёзы і апатычны адчай. Яшчэ два ці тры праходжанні прывядуць да гневу. Далейшыя праходжанні (заўсёды ад пачатку да канца, перажываючы нанова) падымуць тон да нуды. Далейшыя праходжанні давядуць інцыдэнт да тону 3 ці 4, аблягчэння ці, найлепшае, смеху.

Менавіта гэты прагрэс па тону прывёў да ўсталявання шкалы тонаў ад 0 да 4. Тон 4 – гэта смех.

Часам бывае стадыя недзе каля тону 2, калі пацыент становіцца бесцырымонным і схільным да дзёрзкіх жартаў. Гэта не тон 4, гэта азначае, што прысутнічае больш дадзеных. Ён можа супраціўляцца ў гэты момант праходжанню інцыдэнта, кажучы, што ён аблегчаны. Одытар павінен настойваць на далейшых праходжаннях заўсёды, калі ён бачыць, што прэклір не жадае гэтага рабіць, бо гэта азначае, што ёсць падаўленая інфармацыя і прысутнічае дадатковы зарад. Дзёрзкія жарты звычайна з'яўляюцца, як адкрыта, механізмам пазбягання, і часам пры гэтым прэклір ужывае тыя ж самыя словы, якія утойваюцца ў інцыдэнце. Яго праходзяць зноў і зноў (одытар не павінен настойваць на тым, каб знайсці нейкія канкрэтныя словы), пакуль пацыент не дасягае тону 4.

Тут мы маем кароткае апісанне таго, як паводзіцца ўвесь інграмны банк у працэсе тэрапіі. Увесь банк у рэшце рэшт падымаецца са свайго першапачатковага ўзроўню тону да тону 4, вышэй і вышэй па меры таго, як больш інграм сціраюць ці скарачаюць. Гэты ўздым банка, аднак, не адбываецца гладка, бо будуць закрануты новыя інграмы, што ўтрымліваюць апатыю, а ў некаторых ёсць манікі. Інграма балючых эмоцый, тым не менш, падымаецца даволі гладка. Калі яна ўвогуле збіраецца аблегчыцца, яна будзе падымацца па шкале. Калі яна не падымаецца па шкале – ад апатыі да гневу, ад гневу да нуды, ад нуды да радасці ці па меншай меры да бесклапотнасці – то яна падаўлена інцыдэнтам з падобным зместам.

Інграма можа на пачатку знаходзіцца ў тоне 1 – гнеў – і падымацца адтуль. Калі яна будзе знойдзена на пачатку ў тоне 2 – нуда, – гэта наўрад ці інграма.

Аднак яна можа быць у несапраўдным тоне 2 і быць падаўленай іншай інфармацыяй настолькі, што проста здаецца: пацыент нудзіцца і абьякавы да яе. Некалькі праходжанняў могуць вызваліць яе, і тады гэтая інграма імгненна апусціцца да апатыі – тон 0 – і потым пачне падымацца па шкале тонаў. Ці, магчыма, трэба ўвайсці ў кантакт з нейкай іншай інграмай.

Увесь фізічны стан чалавека мяняецца ў адпаведнасці па гэтай шкале тонаў на працягу курса тэрапіі. Душэўны стан таксама мяняецца ў адпаведнасці з ёй. І тое ж аубываецца тасама з інграмамі балючых эмоцый.

Пры сціранні ў бэйсік-раёне ці пры вяртанні ад бэйсік-бэйсік два ці тры праходжанні сатруць інграму любога тыпу, калі толькі яна не з'яўляецца бэйсікам на новым ланцугу падобных інцыдэнтаў. Але інграмы, якія не праяўляюць ніякай эмоцыі, дзе б яны ні былі на траку, падаўлены перакрыццямі эмоцый ці пачуццяў, познімі балючымі эмоцыямі ці раннімі інграмамі, якія проста перакрываюць боль ці эмоцыі некалькімі словамі.

Кейс трэба трымаць “жывым”. Павінна праяўляцца зменлівасць эмоцый. Манатоннае праходжанне, інакш кажучы, такое, пры якім інграма не мяняецца ў тоне, а проста скарачаецца, часам неабходна ў бэйсік-раёне. Але заўсёны, калі пацыент становіцца спакойным і “добра натрэніраваным”, і яго знешне зусім не турбуюць яго інграмы, калі ён іх праходзіць, – у такім выпадку існуюць познія балючыя эмоцыі, якія трэба закрануць, ці ранняе перакрыццё эмоцый. Калі пацыент, наадварот, пастаянна надта эмацыянальна рэагуе на ўсе і любыя здарэнні, калі ён плача крыху, а потым істэрычна смяецца, – тэрапія працягваецца, але трэба быць пільным да чагосьці інграмнага ў прэнатальным раёне, што падказвае яму: ён павінен быць “надта эмацыянальным”. Інакш кажучы, у яго ёсць інграмы, якія прымушаюць яго быць эмацыянальным за кошт зместу іх каманд.

Шкала тонаў вельмі карысная, і яна – добры арыенцір. Яе будзе найлепш відаць пры скарачэнні інграм, што адбыліся пасля засваення мовы, але яна будзе ўзнікаць і раней.

Кожную інграму балючых эмоцый можна прайсці. Калі яна скарачаецца як трэба і не падаўлена нічым іншым, яна падымаецца адпаведна шкале тонаў да тону 4.

Калі пацыент не працуе як трэба па тэхніцы рэпітэра

Калі пацыент, паўтараючы фразу, што даў яму одытар, не перамяшчаецца да інцыдэнту, можа быць тры прычыны гэтаму: па-першае, пацыент, магчыма, няздольны рухацца па траку; па-другое, файл-клерк можа свядома ўтойваць гэтую фразу да таго моманту, пакуль яе можна будзе вычысціць; па-трэцяе, гэтая фраза можа і не быць інграмным матэрыялам.

Пацыент можа таксама мець моцныя інграмы на тэму “кантралюй сябе”, якія праяўляюцца ў тым, што ён перахоплівае кантроль ад одытара, паводзіцца вельмі па-начальніцку ці проста адмаўляецца супрацоўнічаць. У такім выпадку тэхніка рэпітэру будзе працаваць, калі яе накіраваць на фразы “кантралюй сябе”, “я павінен кіраваць” і падобныя ім.

Звычайная прычына, па якой тэхніка рэпітэру не спрацоўвае, – пацыент знаходзіцца ў холдэры. Калі ён вернуты, але не перамяшчаецца па траку, калі на ім ужываюць тэхніку рэпітэра, то выкарыстоўвайце яе ў дачыненні да холдэраў.

Помніце, што перакрыццё “пачуццяў” можа пазбавіць пацыента магчымасці адчуваць любыя саматыкі. Калі пацыент, здаецца, неадчувальны да сваіх непрыемнасцяў на траку, будзьце пэўныя: у яго перакрыццё пачуццяў.

Вялікі эмацыянальны зарад таксама можа перашкодзіць тэхніцы рэпітэру. Саматычная стужка не вельмі добра ідзе ў эмацыянальныя зарады – інграмы балючых эмоцый, – і таму для іх мэтазгодна ўжываць тэхніку рэпітэру.

Калі тэхніка рэпітэру не працуе, можна папрасіць пацыента (хаця гэты прыём рэдка неабходны) ўявіць сабе “найгоршае, што магло б здарыцца з маленькім дзіцём”, і гэтак далей, і з яго гаворкі, магчыма, удасца сабраць новыя фразы для працы з рэпітэрам, якія прывядуць пацыента да інграмы.

Тэхніка адзіночнага слова

Словы, як і інграмы, існуюць ланцугамі. Для кожнага слова заўсёды ёсць першы момант у жыцці, калі чалавек яго запісвае. У інграмным банку можа знаходзіцца ўся штодзённая мова. Колькасць магчымых камбінацый у гэтай штодзёнай мове, верагодна, набліжаецца да бясконцасці. Заўсёды немагчыма падлічыць, колькі спосабаў існуе, каб сфармуляваць разнастайныя дэнаеры, баўнсэры і г.д.

Аднак, існуюць два “шчаслівыя” факты, што дазваляюць паменшыць пакуты одытара. Па-першае, дзеючыя асобы³ інграм, якія ён праходзіць з прэклірам, усё яшчэ абераваныя на гэты момант. Кожны абераваны чалавек мае стандартныя драматызацыі, якія ён паўтарае зноў і зноў у рэстимулявальных сітуацыях. Напрыклад, рэакцыя бацькі на маці паўтараецца: калі ён вымаўляе шэраг фраз у адной інграмнай сітуацыі, ён вымавіць іх у наступных падобных сітуацыях. Калі, напрыклад, маці ставілася да бацькі ў абвінавачвальнай манеры, то гэтак стаўленне будзе выказвацца ў пэўных словах, і гэтыя словы будуць прысутнічаць у цэлым шэрагу інграм. Другі факт: калі адзін з бацькоў пахамску абыходзіцца з другім, то гэты другі пачне ў рэшце рэшт пакутаваць ад заразнасці аберацыі і будзе паўтараць фразы першага. У выпадку, калі дзіця нарадзілася ў сям’і першым, і нехта з бацькоў праяўляў жорсткасць, можна пабачыць, як на працягу інграм пацыента адзін з бацькоў паступова пераймаў фразы другога, ці для таго, каб трывожыцца за сябе, ці для таго, каб адказваць імі другому. Усё гэта вядзе да таго, што інграмы існуюць ланцугамі інцыдэнтаў, і кожны інцыдэнт шмат у чым падобны да наступнага. Калі знойдзены бэйсік на ланцугу кожнага тыпу, наступныя інцыдэнты настолькі падобныя адзін да аднога, што гэта дазваляе скараціць ці сцерці іх адразу ж пасля таго, як знойдзены першы інцыдэнт. *Першы* інцыдэнт ланцуга, бэйсік гэтага ланцуга, утрымлівае іншыя інцыдэнты больш ці менш незрушанымі і не заўважанымі; такім чынам, мэтаю з’яўляецца бэйсік ланцуга.

3. **дзеючыя асобы:** персанажы п’есы ці апавядання (тут выкарыстоўваецца ў дачыненні да людзей, што прысутнічаюць у інграмах абераванага чалавека).

Кожнае слова ў банку, як можна пераканацца, калісьці трапіла туды ўпершыню. Слова таксама скарачаюцца ланцугамі, і гэта мае тую перавагу, што кожнае наступнае знаходжанне слова ў банку аўтаматычна адкрывае новую інграму, якая, канешне ж, скарачаецца ці сціраецца, як толькі з ёю адбыўся кантакт, ці як толькі стала магчыма знайсці яе бэйсік.

Тэхніка адзіночнага слова вельмі каштоўная і карысная. Гэта асаблівы від тэхнікі рэпітэра. У большасці пацыентаў, калі яны паўтараюць адно слова, самі па сабе ўзнікаюць асацыяцыі з іншымі словамі. Напрыклад, пацыента просяць паўтараць слова “забыць” і вяртацца па ім. Ён пачынае паўтараць слова “забыць”, і хутка ў яго ёсць асацыяваны набор слоў, з якіх складаецца фраза, напрыклад: “Ты ніколі не зможаш мяне забыць”. Гэта фраза з інграмы, і ў гэты момант можна прайсці астатнюю частку гэтай інграмы.

Калі для прагрэсу кейса трэба было ўвайсці ў кантакт з позняй інграмай, а яна ўсё ж не аблягчаецца, можна ўзяць кожнае слова з гэтай інграмы і прайсці па ім назад па траку, ужываючы тэхніку рэпітэра. Так можна знайсці і скараціць раннія інграмы, якія трымалі на месцы гэтую познюю, і ў рэшце рэшт сама позняя інграма таксама будзе скароцана. Гэта, дарэчы, звычайная і карысная практыка.

Наконт гэтага існуе закон: *калі любая фраза ці слова ў інграме не скарачаюцца, тая ж самая фраза ці слова сустракаюцца ў больш ранняй інграме*. Магчыма, давядзецца разрадзіць познія эмоцыі, каб атрымаць раннюю фразу, але звычайна з дапамогаю рэпітэра на адзіночным слове ці на фразе яе можна атрымаць.

Існуе толькі некалькі дзесяткаў слоў, неабходных, каб атрымаць амаль любую інграму. Гэта, пэўна, ключавыя словы для тэхнікі рэпітэра на адзіночным слове. Гэта такія словы: *забыць, помніць, памяць, сляпы, глухі, нямы, бачыць, адчуваць, чуць, эмоцыя, боль, страх, жах, баюся, цягнець (нараджаць)⁴, стаяць, ляжаць (хлусіць)⁵, атрымаць, прыйсці, час, розніца, уяўленне, правільны (права)⁶, цёмны, чорны, глыбокі, угару, уніз, труп, мёртвы, зніў,*

4. Англійскае слова “to bear” мае і той, і другі сэнс (Заўвага перакладчыка)

5. Англійскае слова “to lie” мае і той, і другі сэнс (Заўвага перакладчыка).

6. Англійскае слова “right” мае і той, і другі сэнс (Заўвага перакладчыка).

смерць, кніга, чытаць, душа, пекла, бог, спалоханы, няшчасны, жудасны, мінулы, глядзець, усё, кожны, заўсёды, ніколі, паўсюль, усе, верыць, слухаць, прадмет, шукаць, першапачатковы, цяперашні (прысутны), рана, пачатак, сакрэт, сказаць, памерці, заснаваць, спачуванне, звар'яцелы, ненармальны, вар'ят, пазбавіцца, біцца, кулак, грудзі, зубы, сківіца, жывод, боль, няшчасце, галава, секс, слова з трох літар і падобныя да яго, што маюць дачыненне да сексу і блюзнерства, скура, дзіця, яно, фіранка, абалонка, бар'ер, сцяна, думаць, думка, слізкі, заблытаны, змешаны, кемлівы, бедны, маленькі, хворы, жыццё, бацька, маці, сямейныя імёны бацькоў і ўсіх іншых у доме, хто быў побач на працягу прэнатальнага перыяду і дзяцінства, грошы, ежа, слёзы, не, свет, прабач, спыніць, смяяцца, ненавідзець, раўнівы, сорам, сорамна, баязлівец і гд.⁷

Баўнсэры, дэнаеры, холдэры, груперы, місдырэктары і гд – у кожнага з гэтых класаў каманд свае адзіночныя словы, і іх нямнога. Баўнсэр будзе ўтрымліваць словы: *прэч, угару, вярніся, ідзі, позні, пазней*, і гд.

Холдэр будзе ўтрымліваць словы: *схапіць, злоўлены, пастка, ў пастцы, спыніць, ляжаць, сядзець, заставацца, не магу, засеў, замацаваны, трымаць, выпусціць, замкнуць, прыйсці і гд.*

Групер будзе ўтрымліваць словы: *час, разам, адначасова, розніца*, і гд.

Тэхніка адзіночнага слова нідзе не зьяе так яскрава, як у кейсе Малодшага – калі пацыент носіць імя аднаго з бацькоў, бабулі ці дзядулі. Калі вычысціць імя пацыента з прэнатальных інграм (дзе яно прымянялася да іншага чалавека, але было памылкова патлумачана пацыентам як яго ўласнае імя), ён можа вярнуць сабе ўласнае вызначэнне і вэйланс. Заўсёды выкарыстоўвайце імя і прозвішча пацыента (паасобку) як рэпітэр, усё роўна, Малодшы ён ці не.

Калі ў інграмным банку няма пэўнай фразы, дык звычайнае слова ў ім, напэўна, ёсць. Кожны *маленькі* слоўнік забяспечыць вялікі запас слоў для тэхнікі адзіночнага слова. Выкарыстоўвайце таксама спіс распаўсюджаных імёнаў, мужчынскіх і жаночых, і вы, магчыма, знойдзеце заступнікаў ці палубоўнікаў, з якімі інакш нельга было ўвайсці ў кантакт.

7. У беларускай мове гэтыя словы могуць ужывацца ў розных формах.

Інграма балючых эмоцый часам цяжка паддаецца, калі проста накіраваць да яе саматычную стужку. Часам пацыенту цяжка наблізіцца да раёна з надзвычай вялікім зарадам. Тэхніка адзіночнага слова з выкарыстаннем імені заступніка, калі яно вядома, ці слоў, звязаных са спачуваннем, пяшчотаю, смерцю, адмоваю ці развітанням, і асабліва ласкавае імя пацыента, якім яго называлі ў дзяцінстве, часта прыносіць хуткія вынікі.

Дарэчы, выкарыстоўваючы тэхніку рэпітэра, одытар *абавязаны* не надта разварушыць кейс. Бярыце тое, што з'яўляецца, і скарачайце гэта. Скарачайце саматыку, якая праяўляецца ў чалавека, калі ён уваходзіць у рэверы, і заўсёды на працягу некаторага часу спрабуйце знайсці, адкуль яна, нават калі вы і не маеце ў гэтым поспеху. Калі вы разварушылі нешта, ідучы па ланцугу, і гэта не скарачаецца, пазначце, што вы павінны гэта скараціць, калі атрымаеце бэйсік.

Пры выкарыстанні тэхнікі адзіночнага слова одытар часта атрымлівае фразы, якія б інакш заставаліся схаванымі, але трапляюць на вочы, калі закранута ключавое слова. У наступным прыкладзе, выкарыстоўваючы адзіночнае слова “чуць”, удалася знайсці фразы, якія добра замарудзілі прагрэс кейса. Каб увайсці ў кантакт з такой інграмай у прэнатальным раёне, не прыкладалася ніякіх намаганняў. Сапраўды, пра ланцуг “скандалаў” ніколі не падазравалі, бо пацыент яго ніколі не драматызаваў. Акрамя таго, паколькі існаваў такі магутны прэнатальны ланцуг, сам факт, што бацькі прэкліра моцна сварыліся дома, цалкам знік з яго стандартных банкаў: ён сам адмаўляў гэта з шокам і здзіўленнем, калі яму прапаноўвалі такую ідэю. Саматыка была надзвычай жорсткай, таму што бацька стаяў на маці на каленях і душыў яе.

Пацыент паўтараў “чуць” некалькі разоў, у той час калі одытар прасіў яго вяртацца да інцыдэнту, што ўтрымлівае гэтае слова. Пацыент працягваў паўтараць, і раптам змярцвеў, калі дасягнуў прэнатальнага раёна. Ён заставаўся ў гэтым “выкіпанні” каля трыццаці хвілін, а потым (одытар абуджаў яго час ад часу, каб ён паўтараў слова “чуць”) праявілася моцная саматыка. “Чуць” ператварылася ў “Заставайся тут!”⁸ Саматыка стала мацнейшай, і пацыент паўтараў “Заставайся тут”, пакуль не змог свабодна

8. У англійскай мове словы “hear” (чуць) і “here” (тут) гучаць аднолькава (Заўвага перакладчыка).

рухацца па траку праз інграму. Ён атрымаў кантакт з голасам бацькі і катэгарычна адмаўляўся працягваць праходзіць інграму, з-за выключнай эмацыянальнай жорсткасці. Дзякуючы ўгаворам і падштурхоўвання з боку одытара інграма была пройдзеная.

Бацька: “Заставайся тут! Ляжы, каб цябе чэрці ўзялі, ты, сука! Зараз я цябе заб’ю. Я казаў, што я цябе заб’ю, так я і зраблю. Атрымай! – (Саматыка ўзмацнілася, калі ягонае калена апусцілася маці на живот) – Табе трэба было б пачаць плакаць. Давай, плач, прасі літасці! Што ж ты не рыдаеш? Не хвалойся, зарыдаеш! Ты будзеш тут раўці і, плачучы, прасіць літасці! Чым мацней будзеш плакаць, тым больш атрымаеш. Вось што я хачу пачуць! Гэта я нікчэмны, а? Ты сама нікчэмная! Я мог бы зараз цябе прыкончыць, але не буду! (У одытара раптам узнікаюць цяжкасці – пацыент успрымае апошнюю фразу літаральна і спыняе праходжанне інграмы; одытар патрабуе, каб ён зноў пачаў яе праходзіць.) Гэта толькі табе аванс. Атрымаеш яшчэ намнога больш! Я спадзяюся, што гэта балюча! Я спадзяюся, што гэта прымушае цябе плакаць! Скажаш хаця б слова каму – і я цябе сапраўды заб’ю. (Пацыент зараз імкнецца наперад з такім эмацыянальным уздымам, што каманды менш на яго ўздзейнічаюць. Гэтая каманда – маўчаць – застаецца нявыкананай.) Я табе ўсю пысу расквашу. Ты яшчэ не ведаеш, што гэта такое – калі балюча! (Саматыка паменшылася – бацька прыбраў калена.) Я ведаю, што я з табою зараз зраблю! Я цябе пакараю! Я цябе пакараю, і Бог цябе пакарае! Я цябе згвалтчу! Я табе так засуну, што ўсё разарву! Калі я кажу табе нешта зрабіць, ты павінна гэта рабіць! Ідзі на ложак! Лажыся! Ляжы ціха! (Хруст касцей, калі ён ударыў яе па твары кулаком. Уздымаецца ціск крыві, і дзіцяці робіцца балюча.) Ляжы ціха! Ты назаўжды тут застанешся! Я з гэтым пакончу! Ты нячыстая! Ты брудная і хворая! Бог цябе пакараў, а зараз я цябе пакараю! (Пачынаецца саматыка палавога акта, вельмі жорсткая, працягваючы траўмаваць дзіця.) У цябе ў мінулым было нешта жудаснае. Ты думаеш, што павінна подла абыходзіцца са мною. Ты намагаешся зрабіць так, каб я чуўся нікчэмнасцю! Ты сама нікчэмнасць! Вось табе, вось табе!” (Шэраг сексуальных банальнасцяў, што выкрыкваюцца недзе на працягу пяці хвілін).

Пацыент праходзіць яе тры разы, і яна сціраецца. Гэта была бэйсік-бэйсік! Праз тры дні пасля зачацця, наколькі пра гэта можна меркаваць па колькасці дзён да прапушчанай менструацыі. Гэта вывела на паверхню амаль усю астатнюю важную інфармацыю ў кейсе, які пасля гэтага быў вырашаны і кліраваны.*

Адзіночнае слова магло прывесці пацыента да нейкага іншага слова “чуць” у кейсе. У гэтым выпадку было б неабходна падабраць гэтае слова ў самым раннім моманце, інакш астатняя частка інграмы магла б не сцерціся і не скараціцца.

Слова “чуць” магло таксама прывесці пацыента некуды ў пазнейшую частку траку, і ў гэтым выпадку трэба было б ісці па інграмах назад, пакуль не знайшлі тую, што сатрэцца. Кожную сустрэтую інграму трэба было б скарачаць, пакуль не дайшлі б да самай ранняй, і тады ўсе яны сцерліся б.

Выкарыстоўваючы тэхніку рэпітэра на адзіночным слове, як і на фразе, одытар не павінен дапускаць хуткага, бессэнсоўнага паўтарэння. Паўтарэнне павінна быць павольным, і одытар ў гэты час павінен загадваць саматычнай стужцы вярнуцца і прасіць пацыента ўвайсці ў кантакт з усім, што можа асацыявацца з гэтым словам.

Перасцярога: калі пацыент не рухаецца па траку, не давайце яму фразы ці словы для рэпітэра наўдачу, паколькі гэта прывядзе да скаплення інграм у тым месцы, дзе пацыент засеў. Прыкладайце

* Што да гэтага інцыдэнту, то ён скрыжаваў “ланцуг скандалаў” з “ланцугом палавых актаў” і закупорыў абодва. Адкуль узятася гэтая інграма ці тыя інграмы, што склаліся ў яе, – гэта, канешне, справа даўно мінулых дзён. Тата так паводзіўся дома, і гэтая характарыстыка пацвярджаецца тым фактам, што і яго жонка, і яго дзіця былі амаль псіхотыкамі. Тата не быў “псіхотыкам”. Ён быў “смелым, моцным” і “прамалінейным” чалавекам, прэзідэнтам банка, вядомым сваім прагматызмам. Сын быў п’яніцам, вулічным агітатарам за атэізм, і паўставаў супраць усяго, што ўвасабляў сабою яго бацька, у тым ліку грошаў. Сын, яшчэ праходзячы тэрапію, неасцярожна расказаў бацьку пра гэтую інграму, пасля чаго той два дні на чым свет стаіць ляў Дыяніетыку, а потым злёг з “рэўматычнай ліхаманкай”, і ў гэтым стане паслаў за одытарам сына, каб той зрабіў і яго клірам, што і было зроблена. Абодва кейсы мелі перакрыцці соніка, болю і эмоцый. – Л. Рон Хабард.

9. рэўматычная ліхаманка: захворванне, больш распаўсюджанае сярод дзяцей, чым сярод дарослых. Для яго характэрныя высокая тэмпература, боль у суставах, а часта – хвароба сэрца.

толькі намаганні да таго, каб пацыент рухаўся па траку, – знайдзіце і скараціце фразу, якая яго трымае.

Перасцярога: бэйсік-бэйсік не заўсёды ўтрымлівае словы, часта ў ёй ёсць толькі боль і вантробныя гукі. Тым не менш яна будзе трымаць на месцы ўсё за кошт тых успрыманняў, што ёсць у ёй.

Асаблівыя класы каманд

Існуе некалькі канкрэтных класаў каманд. Яны апісваюцца тут для даведак, і прыводзіцца па некалькі прыкладаў кожнай.

Аберавальныя каманды могуць утрымліваць усё, што хочаце. Одытар не звяртае на іх асаблівай увагі. Успомніце нашага маладога чалавека з пінжаком у кнізе другой, і мы знойдзем тут, у абліччы гіпнатычных каманд, некаторае ўяўленне пра тое, што такое аберавальныя каманды. “Я птушка джаб-джаб”, “Я не прымаю пажаданае за рэальнае”, “Увесь свет супраць мяне”, “Я ненавіджу паліцэйскіх”, “Я самы непрыгожы чалавек на свеце”, “У цябе няма ног”, “Бог мяне пакарае”, “Я заўсёды павінен забаўляцца з гэтай штукай” – яны могуць быць вельмі цікавымі для пацыента і нават забаўляць одытара, і, магчыма, яны выклікалі значныя непрыемнасці ў жывіце пацыента. Што да дыянетычнай тэрапіі, то ўсе яны праявляцца ў належны час. Пошук канкрэтнай аберацыі ці канкрэтнай саматыкі часам уяўляе цікавасць і часам бывае карысны, але звычайна не з’яўляецца важным. Гэтыя аберавальныя каманды могуць утрымліваць дастаткова інфармацыі, каб зрабіць пацыента буйным фанатыкам, параноікам ці рыбай сомам, але для одытара яны – нішто. Яны праявляцца ў належны час. Праца з імі ці вакол іх – другаярадная, менш значная справа.

Галоўны клопат одытара ў любым кейсе – рабіць так, каб пацыент працягваў рухацца па траку і каб яго саматычная стужка магла свабодна перамяшчацца туды і назад, і *скарачаць інграмы*. Як толькі пацыент дзейнічае ці рэагуе так, як быццам бы ён не рухаецца, ці як толькі файл-клерк не выдае інфармацыі, – нешта ідзе не так, як трэба, і гэтае “нешта” мае дачыненне да некалькіх класаў фраз. У інграмах утрымліваюцца тысячы такіх фраз, парознаму сфармуляваных, але класаў толькі пяць.

Дэнаеры

“Пакінь мяне ў спакоі”, – азначае літаральна, што ён павінен пакінуць інцыдэнт.

“Я не магу сказаць” – азначае, што ён не можа пераказаць вам гэтую інграму.

“Цяжка сказаць” – азначае, што гэта цяжка сказаць.

“Я не хачу ведаць” азначае, што ў яго няма жадання ведаць гэтую інграму.

“Забудзь пра гэта” – гэта класічны падвід дэнаераў, механізм фаргетэра. Калі інграма проста не трапляе на вочы, але ёсць саматыка ці падрыгванне мышцаў, накіруйце саматычную стужку да дэнаера. Часта гэтае “Забудзь пра гэта” ці “Не магу ўспомніць” – у якасці часткі інграмы. “Я не ведаю, што адбываецца” – можа быць, што гэта маці кажа нешта бацьку. Але калі гэта ўздзейнічае на аналайзер прэкліра, ён пасля гэтага не ведае, што адбываецца.

“Гэта вышэй майго разумення”¹⁰ – азначае, што ён знаходзіцца якраз там, але думае, што не там.

“Прытрымлівайся гэтага, у гэтым тваё жыццё!” робіць інграму “жыццёва важнай” для існавання.

“Да гэтага не дацягнуцца”, “Я не магу ўвайсці туды”, “Ніхто не павінен ведаць”, “Гэта сакрэт”, “Калі нехта даведаецца, я памру”, “Не размаўляй”, і яшчэ тысячы.

Холдэры

Холдэр сустракаецца і ўжываецца часцей за ўсё, паколькі кожны раз, калі прэклір не можа перамясціцца па траку ці вярнуцца ў цяперашні час, ён знаходзіцца ў холдэры. Холдэр у спалучэнні з дэнаерам усё роўна будзе трымаць; калі яго нельга знайсці, пашукайце спачатку дэнаер, а потым холдэр.

“Я засеў” – класічная фраза.

“Не варухнуцца” – іншы прыклад.

10. Літаральна гэтая фраза азначае па-англійску: “Гэта за мною”.

“Я ўліпла” не азначае для прэкліра тое, што мела на ўвазе маці, калі гэта казалі. Гэта магло азначаць для яе, што яна цяжарная, але прэкліру гэта падказвае, што ён засеў на траку.

“Не рухайся”, “Сядзі тут, пакуль я не скажу”, “Спыніся і падумай” (На гэтай апошняй фразе, калі яна вымаўляецца пры першым праходжанні, одытар, магчыма, павінен будзе падштурхнуць прэкліра, сказаўшы яму, каб працягваў, бо ён робіць менавіта гэта: спыняецца і думае нейкі час. Одытар пабачыць такое дзіўнае падпарадкаванне гэтай літаральнай бяггудзіцы па меры працы з кейсам).

Могуць быць і тысячы іншых, любыя словы, якія, зразумелыя літаральна, могуць спыніць чалавека ці не даць яму рухацца.

Баўнсэры

Баўнсэр лепш за ўсё дэманстраваць пры дапамозе графіка. Прэклір вяртаецца ў прэнатал, а потым знаходзіць, што ён ва ўзросце дзесяці гадоў ці нават у цяперашнім часе. Гэта баўнсэр у дзеянні. Прэклір ідзе ў раннюю частку траку, а баўнсэр кажа, каб ён вяртаўся ў познюю.

Калі прэклір, здаецца, не можа трапіць раней, то ёсць баўнсэр, які выкідае яго з інграмы. Атрымайце ад яго каментарый наконт таго, што адбываецца. Вазьміце гэты каментарый, ці нейкую фразу, якая магла б быць баўнсэрам, і выкарыстоўвайце тэхніку рэпітэра, пакуль ён не апынецца зноў у інграме. Калі ён лёгка ўваходзіць з ёй у кантакт, больш яна яго не адкіне.

“Пайшоў прэч” – класічны баўнсэр. Пацыент звычайна ідзе ў накірунку цяперашняга часу.

“У мінулае зараз не вернешся” можа азначаць, што маці вырашыла: яна будзе павінна ці завесці ў рэшце рэшт дзіця, ці скончыць аборт, але для прэкліра гэта азначае, што ён павінен ісці ўгару па траку часу, ці што ён не можа трапіць ні ў які ранейшы перыяд.

“Падымайся”.

“Бяжы прэч”. (“Тапчы” не было б баўнсэрам; гэта б азначала, што прэклір павінен таптаць інграму).

“Я павінен паехаць вельмі, вельмі далёка”, так ён і робіць.
“Я расту вышэй”, “Лётаць табе высока”, і тысячы іншых.

Групер

Групер – гэта найбольш мярзотны тып каманды. Ён можа быць вельмі разнастайна сфармуляваны, і яго ўздзеянне на трак часу настолькі сур’ёзнае, што ўвесь трак можа скруціцца ў клубок, і ў такім выпадку ўсе інцыдэнты, здаецца, знаходзяцца ў адным і тым жа месцы. Гэта становіцца відавочным адразу, як толькі прэклір закронае такую каманду. Групер нялёгка адкрыць, але ён асядзе па меры прагрэсу кейса, і з кейсам можна працаваць пры рэстымуляваным груперы.

“У мяне няма часу” і “Усё адно” – класічныя груперы.

“Усё на мяне звальваецца адначасова” менавіта гэта і азначае.

“Усе яны тут разам”, “Сабраўся”, “Зблытана”, “Тут усё ў парадку”¹¹.

“Вы зможаце ўспомніць усё гэта ў цяперашнім часе” (сур’ёзная памылка одытара, калі ён выкарыстае гэта на ўнушальным пацыенце, бо гэта бліскуча заблытае кейс).

“Для цябе ўсё адно”.

“Я заблытаўся”, “Запіхні туды ўсё адразу”, “Часу няма” і тысячы іншых.

Місдырэктар

Каварны ён тып, гэты *місдырэктар*. Калі ён прысутнічае ў інграме, пацыент ідзе ў няправільным накірунку, не ў тое месца і г.д.

“Ты ўсё робіш навыварат”.

“Цяпер з гэтым скончана”¹² – групер і місдырэктар.

11. Літаральна гэтая фраза можа таксама азначаць па-англійску: “Гэта ўсё менавіта тут”.

12. Літаральна азначае: “Усё ўгару зараз”.

“Мяне заўсёды рве¹³” – падымае прэкліра па траку на некаторую адлегласць, і адтуль ён спрабуе падабраць інграмы.

“Ты не можаш апусціцца” – часткова баўнсэр, часткова місдырэктар.

“Мы не можам дайсці да вытокаў гэтага” не дапускае прэкліра да бэйсік-бэйсік.

“Ты можаш пачаць усё спачатку” не дае яму скончыць праходжанне, і тады ён ідзе зноў у пачатак інграмы замест таго, каб праходзіць яе.

“Не магу прайсці праз гэта зноў” не дае яму праходзіць інцыдэнт.

“Я не магу сказаць табе, як гэта пачалося” прымушае яго пачынаць інграмы з сярэдзіны, і яны тады не скарачаюцца. Такіх фраз шмат.

“Давайце супакоімся¹⁴”, і ўсе “асяданні” прымушаюць яго дрэйфаваць назад па траку.

“Я валюся з ног ад прастуды” замяшчае абераванага чалавека ў інграму прастуды. Можна быць упэўненым, што гэта зробіць кожную яго прастуду намнога горшай.

“Вяртайся сюды” – на самой справе *кол-бэк*¹⁵, але гэтая фраза накіроўвае яго прэч адтуль, дзе ён павінен быць. Пацыент, які з цяжкасцю дасягае цяперашняга часу, а потым пачынае вяртацца назад, мае ў банку фразу накшталт “Вяртайся сюды” ці “Супакойся (=асядзь)”.

“Дайшоў да галечы”¹⁶ накіроўвае яго не ў тым кірунку, не толькі прэч з цяперашняга часу, але на ніз траку і прэч з яго. Гэта адначасова місдырэктар і дэрэйлер¹⁷. “Мяне не абыдзеш” – гэта

13. Літаральна азначае: “Заўсёды кідае гэта ўгару да мяне”.

14. Літаральна азначае: “Давайце асядзем”.

15. кол-бэк: інграмная каманда, якая прымушае прэкліра перамяшчацца назад, у іншае месца ў прасторы, і цягне прэкліра ўніз, ад цяперашняга часу ў інграму. Напрыклад, “вярніся сюды” і “падыдзі, калі ласка”.

16. Літаральнае значэнне гэтай ідыёмы – “уніз і прэч”.

17. дэрэйлер: (ад англ. “derailer” – тое, што зводзіць з рэйкаў) каманда, якая зводзіць прэкліра з траку часу.

місдырэктар, які разварочвае чалавека ў адваротным кірунку. “Ты не адрозніваеш верху ад нізу” – класічная фраза.

“Я зусім закруціўся”.

Асаблівы выпадак – гэта дэрэйлер, які “скідае чалавека з траку” і прымушае яго страціць кантакт са сваім тракам часу. Гэта вельмі сур’ёзная фраза, паколькі яна можа стварыць шызафрэніка, і нешта накшталт гэтага заўсёды будзе знойдзена пры шызафрэніі. Некаторыя з дэрэйлераў кідаюць яго ў іншыя вэйлансы, якія не маюць належнага траку часу, некаторыя проста знішчаюць час, а некаторыя змяшчаюць яго фізічна па-за часам.

“У мяне няма часу” – гэта дэрэйлер, а таксама групер.

“Я не ў сабе¹⁸” азначае, што ён зараз – два чалавекі, адзін па-за другім.

“Я павінен прыкідвацца некім іншым” – ключавая фраза, каб заблытацца ў тым, хто ён ёсць.

“Ты адстаў ад часу” і шмат іншых.

Ёсць яшчэ адзін асаблівы выпадак місдырэктара. Одытар загадвае ісці ў “цяперашні час”, і файл-клерк выдае фразу са словам “цяперашні¹⁹”. Няважна, што гэтае слова ў фразе азначала калядны падарунак; калі гэта было ў прэнатальным раёне, прэклір ідзе туды, не зважаючы на тое, што меў на ўвазе одытар.

“Гэта ўсё на сённяшні момант” – злосная фраза, што змяшчае ўсё ў цяперашні час.

“Гэта выдатны падарунак”, і іншыя.

“Цяпер” часам блытаюць з цяперашнім часам, але не часта. Одытар не павінен казаць: “Вяртайцеся ў цяпер”, бо калі ён зробіць так, атрымае больш “цяпер”, чым ён здольны без праблем ўладзіць. “Цяперашні” радзей сустракаецца ў інграмах, і таму яно і выкарыстоўваецца. “Цяпер” сустракаецца надта часта.

Некаторыя сур’ёзна абераваныя людзі, якія мала што помняць з мінулага, як было знойдзена пры ўваходжанні ў іх кейсы, знаходзіліся зусім па-за сваім тракам часу, рэгрэсаваўшы ў прэнатальны раён і засеўшы там. Што да іх разумовых здольнасцяў, дык у іх распараджэнні было ўсяго некалькі месяцаў

18. Літаральна гэтая фраза па-англійску гучыць так: “Я па-за сабою”

19. У англійскай мове словы “цяперашні”, “прысутны” і “падарунак” – амонімы.

ад таго моманту, дзе яны былі, і да зачацця. І ўсё ж гэтыя людзі неяк здолелі дзейнічаць, як і ўсе нармальныя.

Эмацыянальныя зарады звычайна трымаюць чалавека па-за ягоным тракам і, на самой справе, з'яўляюцца адзіным, што надае гэтым інграмным камандам моц, як пра тое сведчаць сучасныя вынікі даследванняў.

Адрозненні

Ёсць дзве аксіёмы наконт функцый розуму, з якімі одытар павінен быць добра знаёмы.

- I. Розум успрымае, ставіць і вырашае праблемы, што маюць дачыненне да выжывання.**
- II. Аналітычны розум разлічвае на падставе адрозненняў. Рэактыўны розум разлічвае на падставе тоеснасцяў.**

Першая аксіёма ўяўляе цікавасць для одытара ў ягонай працы, паколькі з яе дапамогаю ён можа ясна вызначыць, з рацыянальнай ці з нерацыянальнай рэакцыяй ён мае справу. Сямігадовая дзяўчынка, якая здрыганулася, ад таго, што яе пацалаваў мужчына, не разлічвае; яна рэагуе на інграму, бо ў сем гадоў яна не павінна бачыць у пацалунку нічога дрэннага, нават у страсным пацалунку. Павінен быць больш ранні вопыт, магчыма, прэнатальны, які зрабіў мужчын ці пацалункі вельмі дрэннымі. Усе адхіленні ад аптымальнай рацыянальнасці карысныя пры знаходжанні інграм, усе неразумныя страхі і г.д. льюць ваду на млын одытара. Одытар, з дапамогаю вышэй згаданага закона, павінен даследаваць таксама ўраўненне аптымальнага рашэння. Пад падазрэнне трапляе любое адхіленне ад оптымуму. Хаця одытара мала турбуюць аберацыі, часам здарыцца так, што кейс затармазіцца, ці будзе здавацца, што ў ім няма інграм. Одытар можа тады паназіраць за паводзінамі свайго пацыента і яго рэакцыямі на жыццё, каб атрымаць інфармацыю.

Другі закон з'яўляецца ўкладам Дыянетыкі ў *логіку*. У філасофскім тэксце пра гэта гаворыцца больш падрабязна. Ад маятніка Арыстоцеля і яго двухзначнай логікі мы адышлі, не з-за

нейкай непрыязнасці да Арыстоцеля, але таму, што былі неабходныя больш шырокія эталоны. Адным з гэтых эталонаў быў прынцып спектра, у якім ужываліся градацыі ад нуля да бясконцасці і ад бясконцасці да бясконцасці, а абсалюты лічыліся зусім недасягальнымі для навуковых мэтаў.

Па другой аксіёме, можна лічыць, што розум распознае адрозненні ў вельмі шырокім маштабе і вельмі дакладна, калі ён найбольш набліжаецца да поўнай рацыянальнасці. Па меры таго, як розум аддаляецца ад рацыянальнасці, ён успрымае менш і менш адрозненняў, пакуль нарэшце не набліжаецца да поўнай няздольнасці правесці разлік любога адрознення ў часе, прасторы ці думцы, і тады ён можа лічыцца поўнасцю звар'яцелым. Калі гэта датычыць толькі адной думкі, такой, як усеабдымнае выказванне: “Усе кошкі аднолькавыя”, гэта ці то нядбайнасць, ці то вар'яцтва, таму што ўсе кошкі не аднолькавыя, нават дзве кошкі, якія выглядаюць, дзейнічаюць і мяўкаюць аднолькава. Можна сказаць: “Кошкі даволі аднолькавыя”, і ўсё ж мы маем справу з даволі нерацыянальнаю думкаю. Ці можна было б прызнаць, што існуе від *Felix domesticus*, але што ў межах яго кошкі, безумоўна, адрозніваюцца, не толькі ад пароды да пароды, але і ад кошкі да кошкі. Гэта было б рацыянальнасцю, не таму, што чалавек ужыў латынь, а таму, што ён мог знайсці адрозненне паміж кошкамі. Страх перад кошкамі мае сваёй крыніцай інграму, якая звычайна ўтрымлівае не больш адной кошкі, і гэта вельмі канкрэтная кошка канкрэтнай пароды з пэўнымі (ці, магчыма, няпэўнымі) рысамі характару. Прэклір, які баіцца ўсіх кошак, на самой справе баіцца адной кошкі, і гэтая кошка, хутчэй за ўсё, даўным-даўно здохла. Такім чынам, па меры таго, як мы пераходзім ад поўнай рацыянальнасці да нерацыянальнасці, адбываецца звужэнне адрозненняў, пакуль яны амаль не знікнуць і не стануць падабенствамі і тоеснасцямі.

Сілагізм²⁰ Арыстоцеля, у якім дзве рэчы, роўныя трэцяй, роўныя паміж сабою, нават і не пачынаў працаваць у логіцы. Логіка – не арыфметыка, якая з'яўляецца штучным вынаходствам

20. сілагізм: форма разважання, пры якой на падставе двух сцвярджэнняў робіцца выснова, напрыклад: “Усе людзі павінны памерці; я – чалавек; значыцца, я памру”.

чалавека і якая працуе. Каб вырашыць праблему ў логіцы, розум прабягае па велізарнай колькасці інфармацыі і праводзіць разлікі з дзесяткамі і нават сотнямі пераменных. Ён не думае і ніколі не думаў на той аснове, што две рэчы, роўныя трэцяй, роўныя паміж сабою, хіба што калі выкарыстоўваў матэматыку, якую ён жа і прыдумаў, каб лепей вырашаць абстрактныя праблемы. Гэта абстрактная ісціна, што два і два раўняецца чатыром. Два чаго і два чаго раўняецца чатыром? Няма ніякай шкалы, ніякага эталона, кронцыркуля²¹ ці мікраскопа, які б падцвердзіў, што, напрыклад, два яблыкі плюс два яблыкі на самой справе *раўняюцца* чатыром яблыкам. Два яблыкі і два яблыкі – гэта чатыры яблыкі, калі размова ідзе пра тэя ж самыя яблыкі. Яны не будуць раўняцца ніякім іншым чатыром яблыкам, якія б вы ні ўяўлялі сабе працэсы для іх вырашчвання ці вытворчасці. Чалавек згаджаецца прымаць прыблізныя дапушчэнні, і з вольнасцю называе іх дакладнымі рэчамі. Не існуе нічога абсалютнага, хіба што сярод абстрактных паняццяў, створаных розумам для таго, каб распрацоўваць праблемы знешняга свету і дасягаць прыбліжэнняў. Гэта можа падацца нацягнутай канцэпцыяй, але гэта не так. Матэматык вельмі добра ведае, што ён працуе з лічбавымі і аналагавымі прыбліжэннямі, сабранымі ў сістэмы, якія не абяззкова прысутнічалі да таго, як прыйшоў чалавек, і не абяззкова застануцца пасля таго, як ён знікне. Логіка, нават простая логіка наконт таго, як гэта разумна – хадзіць па магазінах у дзесяць гадзін, працуе са шматлікімі пераменнымі, незначальнасцямі і прыбліжэннямі. Матэматыку мог прыдумаць многа хто з людзей. Сапраўднага абсалюту не існуе, да яго можна толькі блізка падысці. Адны толькі нашы граматысты, вельмі адстаўшы ад часу, настойваюць на абсалютнай рэальнасці і ісціне, магчыма, у памяць пра метафізікаў.

Гэта выкладзена тут часткова таму, што яно можа быць для некаторых цікавым, але галоўным чынам таму, што одытар павінен зразумець: у яго руках дакладны інструмент для вымярэння душэўнага здароўя. *Душэўнае здароўе – гэта*

21. кронцыркуль: цыркуль для вымярэння дыяметра трубак ці круглых аб'ектаў.

здольнасць знаходзіць адрозненні. Чым лепш чалавек можа знаходзіць адрозненні, няважна, наколькі дробныя, чым лепш ён разумее ступень гэтых адрозненняў, тым больш ён рацыянальны. Чым менш чалавек здольны знайсці адрозненні і чым ён бліжэй да мыслення тоеснасцямі ($A=A$), тым менш ён душэўна здаровы.

Мужчына кажа: “Я не люблю сабак!” Звярні ўвагу на гэта, одытар: ён мае інграму наконт аднаго ці двух сабак. Дзяўчына кажа: “Усе мужчыны аднолькавыя!” Звярні ўвагу на гэта, одытар: гэта *сапраўды* абераваны чалавек. “Горы такія жудасныя!” “Ювеліры ніколі нікуды не ходзяць!” “Я ненавіджу жанчын!” Звярні на гэтыя рэчы ўвагу. Гэта гавораць інграмы, проста сярод белага дня.

Тыя інграмы, якія перашкаджаюць аналітычнаму розуму адрозніваць, – гэтыя інграмы найбольш сур’ёзна перашкаджаюць мысленню.

“Ты не знойдзеш розніцы,” – гэта распаўсюджаная інграма. “Ніякай розніцы”, “Зараз мне заўсёды будзе ўсё роўна”, “Усе людзі дрэнныя”, “Кожны ненавідзіць мяне”. Гэта “прынада для вар’яцтва”, як кажуць одытары, і гэта робіць чалавека “асуджаным на дурдом”.

Ёсць яшчэ адзін клас мыслення тоеснасцямі – група думак, што разбураюць пачуццё адрознення ў часе. “Ты не ведаеш, калі гэта здарылася!” – класічная фраза. “Я не ведаю, наколькі гэта позна”, і іншыя маюць здзіўнае ўздзеянне на розум, бо розум працуе па ўласным дакладным хранометры²², а інграмы могуць добра сказаць яго паказанні. На свядомым узроўні чалавек жыве даволі прыстойна па аналітычным часе. Інграмы праслізваюць туды і назад, у адпаведнасці з тым, калі яны былі ўключаны ці рэстымуляваны. Інграма можа ляжаць у аснове сённяшняга дзеяння, месца якога – на траку часу сорок гадоў таму, і якое павінна было там і заставацца. Гэтыя заўвагі – не столькі да таго, што адрозненне ў часе выклікае аберацыі; выклікае іх тое, што інграмы пазбаўлены часу. Час – вялікі шарлатан, ён не лечыць

22. хранометр: прыбор для дакладнага вымярэння часу; вельмі дакладны тып гадзінніка, напрыклад, для выкарыстання ў навуцы.

нічога; ён толькі мяняе асяроддзе і тых, хто звязаны з чалавекам. Інграма дзесяцігадовай даўнасці, з усёй яе балючай эмоцыяй, можа быць заключана ў капсулу і “забыта”, але яна тут, гатовая прымушаць да дзеяння, калі яе рэстимуляваць сёння.

Рэактыўны розум працуе па танным наручным гадзіннічку, а аналітычны розум – па батарэі хранометраў, што ўзаемна правяраюць адзін аднаго, і такім абсталяваннем мог бы ганарыцца лайнер²³. Клеткі думваюць, што наручны гадзіннічак – даволі прыстойнае прыстасаванне. Ён быў, ён быў прыстойным – у тых дні, калі продка чалавека вынесла хваляю на бераг і ён здолеў учапіцца за пясок.

Такім чынам, галоўны тэст на аберацыю – падабенства і тоеснасць, галоўны тэст на рацыянальнасць – знаходжанне адрозненняў, і тая дакладнасць ці недакладнасць, з якой гэта можа быць зроблена.

“Мужчыны ўсе аднолькавыя”, – кажа яна. І яны такія! Для яе. Небарака. Аднолькавыя, як той хлопец, што згвалціў яе, калі яна была падлеткам, як яе ненавісны бацька, які сказаў гэтыя словы.

Адносная важнасць, а таксама “Веру” і “Не веру”

Одытар пабачыць, што ён сутыкаецца з двума архіворагамі ў асобе фраз: “Ты павінен гэтаму верыць” і “Я не веру”.

У розума свая ўласная раўнавага і свае здольнасці, і інграмы аказваюць яму не больш дапамогі, чым націснутая сямёрка* – калькулятару. Адна з найбольш важных функцый розуму – разлік адноснай важнасці той ці іншай інфармацыі.

У адкрыцці і даследваннях Дыянетыкі, напрыклад, мы мелі справу з мільярдамі дадзеных пра розум, накопленых на працягу апошніх некалькіх тысяч гадоў. Зараз мы можам паглядзець у

23. лайнер: параход, пасажырскі самалёт і г.д., што рэгулярна курсіруе па пэўным маршруце.

* Ці пяцёрка, як гэта нядаўна здарылася ў Гарвардзе, дзе кропля прыпою замкнула пяцёрку ў электронным камп’ютэры, да вялікага расстройтва тых джэнтльмэнаў, дзейнасць якіх залежала ад адказаў гэтай машыны. – Л. Рон Хабард

шасціфутовае²⁴ люстра задняга віду і пабачыць, што час ад часу людзі выказвалі меркаванні ці адкрывалі неацэненыя факты, якія цяпер з’яўляюцца дадзенымі ў некаторых аксіёмах Дыянетыкі ці часткай яе адкрыццяў. Гэтыя факты існавалі ў мінулым, некаторая частка іх існуе сёння ў Дыянетыцы, але з велізарнай розніцай: яны ацэненыя. Ацэнку дадзеных на прадмет іх важнасці жыццёва важна было правесці, перад тым як інфармацыя набыла нейкую каштоўнасць. Доктар Зануда²⁵, магчыма, напісаў у 1200 годзе нашай эры, што ён лічыць: сапраўдных дэманаў у розуме няма; гаспадыня Сафія²⁶ ў 1782 годзе, як то чулі, казала, што яна ўпэўненая: прэнатальнае ўздзеянне сапсавала жыццё шмат каму з людзей; доктар Замба²⁷, магчыма, напісаў у 1846 годзе: загіпнатызаванаму пацыенту можна сказаць, што ён вар’ят, і ён будзе пасля гэтага дзейнічаць, як вар’ят. Доктар Зануда мог таксама сказаць, што анёлы, а не дэмань, выклікалі душэўнае захворванне, паколькі пацыент быў грэшнікам; гаспадыня Сафія таксама магла сказаць, што прыпаркі на застоенай вадзе²⁸ вылечваюць “трызненні”; доктар Замба мог таксама абвясціць, што загіпнатызаваным пацыентам патрэбна толькі яшчэ некалькі гіпнатычных унушэнняў, каб яны сталі здаровыя і дужыя. Карацей кажучы, на кожнае дадзенае, што набліжалася да ісціны, існавалі мільярды памылковых дадзеных. Адсутнай часткаю кожнага з дадзеных была навуковая ацэнка таго, наколькі яно важнае для вырашэння праблемы. Выбраць некалькі асаблівых кропель вады з акіяна неасаблівых кропель – гэта немагчыма. Праблему адкрыцця ісцінных дадзеных можна было вырашыць толькі так: адкінуць усе ранейшыя ацэнкі чалавецтва і чалавечага розуму, усе “факты” і меркаванні, якія б яны ні былі, і пачаць з нуля, распрацоўваючы ўсю навуку ад новай найвышэйшай

24. Адзін фут – 30, 48 см. (Заўвага перакладчыка)

25. доктар Зануда: выдуманая імя “аўтарытэта”.

26. гаспадыня Сафія: выдуманая імя жанчыны – гаспадыні дома.

27. доктар Замба: выдуманая імя ўрача.

28. застоеная вада: вада, што збіраецца ў парожніх старых пнях, і лічыцца ў народзе сродкам ад бародавак.

агульнай роўніцы (і гэта праўда, што Дыянетыка не запазычыла нічога, але была перш за ўсё адкрыта і арганізавана, і толькі пасля таго, як яе арганізацыя была скончана і была распрацавана методыка, – толькі тады яна была параўнаная з існуючай інфармацыяй). Галоўная думка тут заключаецца ў тым, што аднолькавая важнасць фактаў у межах нейкага класа нікуды не вядзе, акрамя як да яшчэ большай блытаніны. Вось вам ацэнка: меркаванні – нішто, ад аўтарытэту няма ніякай карысці, дадзеныя – другарадная справа, вызначэнне адноснай важнасці – вось ключ. Калі ёсць увесь свет і зоркі ў якасці лабараторыі, і розум, каб разлічваць адносную значнасць таго, што ён успрымае, – ніводная праблема не можа застацца нявырашанай. Калі ёсць масы дадзеных, якія ацэнены аднолькава, – у вас ёсць нешта, магчыма, і мілае, але бескарыснае.

Збянтэжаны выгляд від лейтэнантаў-навабранцаў Ваенна-Марскога Флоту, калі яны ўпершыню бачаць у метале тыя рэчы, пра якія так старанна чыталі, – гэта сведчанне таго, што сённяшняя сістэма адукацыі нікуды не варта. Сістэма імкнецца натрэніраваць тое, што і так дасканалае, – памяць; яна мае мала, ці нават нічога агульнага з мэтай ці выкарыстаннем, і не бярэ да ўвагі неабходнасць асабістай ацэнкі ўсіх дадзеных – як таго, наколькі яны патрэбныя, так і іх выкарыстання. Збянтэжаны выгляд лейтэнантаў паходзіць ад сакрушальнага ўсведамлення: хаця яны маюць тысячы дадзеных пра тое, што бачаць, але ж не ведаюць, што больш важна – здымаць паказанні хранометра, калі яны глядзяць у секстант²⁹, ці выкарыстоўваць толькі сіняе чарніла для запісаў у бартавым журнале. Гэтым джэнтльменам не пашанцавалаз пункту гледжання адукацыі, не таму, што ім не далі тысяч дадзеных, што маюць дачыненне да караблёў, а таму, што ім не паведамлілі пра адносную важнасць кожнага дадзенага, і яны не адчулі на сваім вопыце гэтую важнасць. Яны ведаюць больш фактаў, чым нехта менш адукаваны, але ведаюць менш прафактычныя ўзаемаадносіны рэчаў.

29.секстант: інструмент, які выкарыстоўваюць штурманы для вымярэння вугла паміж накірункам на сонца, зорку і г.д., і гарызонтам, напрыклад, пры вызначэнні месцазнаходжання карабля.

Калі бліжэй крануцца да справы одытара, то існуюць два віды інграмных каманд, якія выклікаюць аднолькавую ацэнку дадзеных. Людзі, у якіх каманды ці аднаго, ці другога з гэтых відаў складаюць большую частку зместу інграмнага банка, будуць аднолькава абераваныя, нават калі і праяўляецца аберацыя ў гэтых двух выпадках як нешта дыяметральна супрацьлеглае.

Час ад часу нейкі няшчасны одытар натрапіць на кейс “Не веру гэтаму”. Гэты кейс надзвычай цяжкі. Пад гэты загаловак трапляюць таксама кейсы “Я сумняваюся ў гэтым”, “Я не ўпэўнены” і “Я не ведаю”.

Такі кейс лёгка заўважыць, бо, калі ён упершыню прыходзіць на тэрапію, пачынае з таго, што сумняваецца ў Дыянетыцы, одытары, сябе, мэблі і нявіннасці сваёй маці. Хранічны сумнявальшчык – гэта нялёгкі кейс, таму што ён не верыць сваёй уласнай інфармацыі. Аналізер мае ўбудаванага суддзю, які прымае дадзеныя, узважае іх і робіць выснову пра тое, гэта правільна, няправільна ці “можа быць”. Інграмны сумнявальшчык мае “націснутую сямёрку”, якая прымушае яго сумнявацца ва ўсім. А гэта нешта зусім іншае, чым рабіць высновы. Яму трэба сумнявацца. Ён мусіць сумнявацца. Калі сумненні – святая справа, дык богам, канешне ж, з’яўляецца Молах³⁰. Ён сумняваецца не даследуючы; ён даследуе дайболейш відавочныя сведчанні, і пасля гэтага ўсё роўна сумняваецца.

Одытар будзе вяртаць такога пацыента да саматыкі, якая адрывае яму паўгалавы, якая падцвярджаецца шрамамі, якая падцвяржаецца аберацыяй, а прэклір будзе сумнявацца ў існаванні інцыдэнту.

Справіцца з такім кейсам можна, узяўшы яго заезджаныя фразы і даючы іх яму, у рэверы ці не ў рэверы, для працы па тэхніцы рэпітэра. Няхай ён праходзіць і праходзіць іх, а вы накіроўвайце назад да іх яго саматычную стужку. Хутка фраза будзе адпушчана. Дайце пацыенту такім жа чынам усе фразы сумнення, якія ён выкарыстоўвае. Потым працягвайце працу з кейсам. Мэта не ў тым, каб зрабіць з яго верніка, але ў тым, каб стварыць для яго такую сітуацыю, калі ён будзе здольны ацэньваць сваю

30. Молах: у Бібліі старажытны бог фінікійцаў, якому яны прыносілі ў ахвяру дзяцей, спальваючы іх. Слова “Молах” стала азначаць усё, што патрабуе жудасных ахвяр.

ўласную інфармацыю. Не спрачайцеся з ім пра Дыянетыку – спрэчкі з інграмамі бессэнсоўныя, бо інграмы самі бессэнсоўныя.

Праз дзесяць ці дваццаць гадзін тэрапіі такі пацыент пачынае глядзець у твар рэальнасці ў дастатковай ступені, так што ён ужо не сумняваецца, што сонца свеціць, не сумняваецца ў одытары, і не сумняваецца, што ў яго было нейкае мінулае. Гэты кейс цяжкі толькі таму, што ён патрабуе гэтых дадатковых гадзін працы. Ён, дарэчы, звычайна вельмі абераваны.

Кейс “Не веру гэтаму” адчувае цяжкасці з ацэнкаю, бо ў яго цяжкасці з тым, каб давяраць нейкаму факту ў большай ступені, чым нейкаму іншаму факту. Гэта вядзе да няздольнасці правесці разлік адноснай важнасці дадзеных, і вынікам можа з’явіцца тое, што яго будзе аднолькава хваляваць і адценне гальштука ягонага начальніка, і яго ўласная жаніцьба. Аналагічна, кейс “Ты павінен гэтаму верыць” адчувае цяжкасці з адрозненнем важнасці разнастайных дадзеных, і можа быць аднолькава ўпэўнены ў тым, што паперу робяць з дрэў, і ў тым, што яго вось-вось звольняць. Абодва кейсы “хвалююцца”, інакш кажучы, яны няздольныя разлічваць як трэба.

Рацыянальнасць разліку залежыць ад *асабістага* разліку адноснай важнасці разнастайных дадзеных. Рэактыўны “разлік” мае справу выключна з ураўненнем, якое сцвярджае, што зусім розныя аб’екты ці здарэнні падобныя ці аднолькавыя. Першае – гэта душэўнае здароўе, другое – гэта вар’яцтва.

У кейса “Мусіш верыць гэтаму” будзе забытаны рэактыўны банк, бо банк аб’ядноўвае найбольш непадобныя рэчы як нешта вельмі падобнае. Інграмная каманда “Мусіш верыць гэтаму” можа дыктаваць, што аднаму чалавеку, класу людзей, ці кожнаму чалавеку трэба верыць, незалежна ад таго, што сказана ці напісана. Одытар, вяртаючы пацыента, знойдзе, што буйнейшыя аберацыі трымаюцца на локу, які ўтрымлівае толькі размову.

Калі бацька з’яўляецца сапраўднаю крыніцаю, і ён – заступнік для пацыента, одытар адкрые, што амаль усё, сказанае бацькам, было ўспрынята ягоным дзіцём *літаральна* і без аніякіх пытанняў. Бацька мог не ведаць пра тое, што ён стварыў гэты стан – “Мусіш верыць гэтаму” – і ён мог быць нават чалавекам, схільным да жартаў. Кожны жарт, як будзе знойдзена, быў

успрыняты літаральна, калі толькі бацька не пазначыў яго старанна як жарт, што азначае: гэта не павінна ўспрымацца літаральна. Зараз пад рукою ёсць адна гісторыя кейса, дзе крыніцаю “Мусіш верыць” быў бацька. Адночы бацька ўзяў сваю трохгадовую дачку з сабою на ўзбярэжжа і паказаў праз туман на маяк. Маяк выглядаў страшнавата ў туманнай ночы. “Гэта месца пана Білінгслі”, – сказаў бацька, маючы на ўвазе, што пан Білінгслі, даглядчык маяка, жыў там. Дзіця аддана заківала, хаця і было крыху напалоханае, бо “пан Білінгслі” трос грываю валасоў – ценяў, – люта глядзеў у мора адзіным вокам, свідруючы вадуду позіркам, быў ростам каля трыццаці метраў і выдаваў звярыныя стогны. Ягоным “месцам” быў выступ скалы. Дачка праз дваццаць гадоў баялася любога нізкага гуку, падобнага да стогну. Одытар цярпліва прасачыў крыніцу гэтага і знайшоў “пана Білінгслі”, да вялікай асалоды – сваёй і дачкі, якая была яго прэклірам. Ад выпадковых бацькавых выказванняў, як было знойдзена, паходзіла велізарнейшая колькасць аберацый, дзівацкіх канцэпцый і дзіўных паняццяў. Будучы майстрам сваёй справы, одытар не спрабаваў знайсці і сцерці ўсё, што сказаў бацька, – задача, якая б заняла доўгія гады. Замест гэтага ён знайшоў прэнатальнае “Ты павінна мне верыць”, і ўсе яго інграмныя локі, як і яго неінграмныя локі, канешне ж, зніклі і былі аўтаматычна пераацэненыя як перажытая інфармацыя, а не як “націснутыя сямёркі”. Канешне ж, з кейсам заўсёды шмат што не ў парадку, намнога больш, чым проста “Ты павінна мне верыць”. Але перамена пункту гледжання, якая адбылася ў пацыенткі адразу ж пасля гэтага, была ашаламляльная – яна цяпер магла свабодна ацэньваць дадзеныя ад свайго бацькі, чаго дагэтуль рабіць не магла.

Паколькі навучанне праводзіцца з пазіцыі высокага рангу* і аўтарытэту, адукацыйныя ўстановы самі па сабе ствараюць

* Пад рангам разумеецца адрозненне ва ўзроўні прэстыжу – чалавек у больш высокім рангу перадае перакананні чалавеку ў ніжэйшым рангу проста дзякуючы гэтай розніцы ў рангах. Одытар можа раптам знайсці, што ён не можа прыдбаць дастаткова высокага рангу ў вачах некаторых пацыентаў, каб праца з імі шла гладка. Для іншых жа ён можа мець настолькі высокі ранг, што яны вераць усяму, што б ён ні казаў. Калі ў яго надта нізкі ранг, яму не вераць; калі ж яго ранг надта высокі, яму празмерна вераць. – Л. Рон Хабард

сацыяльную аберацыю “Ты павінен гэтаму верыць”. Немагчыма скараціць усю універсітэцкую адукацыю, нават калі гэта часам і здаецца пажаданым. Але, звяртаючыся да момантаў, калі пацыенту ўбівалі ў галаву, што ён павінен верыць школе ці прымаць яе, пачынаючы з дзіцячага садка, шмат засмечаных фактамі розумаў можна зноў зрабіць хуткадзейнымі, якімі яны не былі дагэтуль, бо факты будуць аўтаматычна пераацэненыя розумам на прадмет іх важнасці, а не будуць прымацца на аснове аднастайнай іх ацэнкі, як у выпадку “афіцыйнай адукацыі”.

Кейс “Не веру гэтаму” настолькі ўтомны і нудны для одытара, што ён можа злавіць сябе, калі скончыць некалькі кейсаў, на тым, што ён спрытна пазбягае яго. Кейсы “Я не ведаю” і “Я не ўпэўнены” не настолькі дрэнныя, як “Я не веру гэтаму”. Кейс, які б выйграў прыз па цяжкасці ў Дыянетыцы, – гэта пацыент, які з’яўляецца Малодшым (носіць імя бацькі ці маці), у якога адключаны не толькі рыколы болю, эмоцыі, відэа і сонік, але замест іх ёсць “даб-ін” на фальшывай аснове, з фабрыкай хлусні, што працуе на поўную моц, які да таго ж не схільны супрацоўнічаць і з’яўляецца кейсам “Не веру гэтаму”.

Аднолькавая ацэнка ўсяго перашкаджае кейсу “Не веру гэтаму” прымаць любыя факты. Кожны кейс можа мець некалькі “Не веру гэтаму”, але некаторыя кейсы настолькі моцна абераваныя гэтай фразай, што яны не вераць не толькі ў рэальнасць, але і ва ўласнае існаванне.

Розум мае “убудаванага сумнявальшчыка”, які, калі яму не перашкаджаюць інграмы, хутка разбіраецца з важнасцю таго ці іншага, і, з улікам іх “вагі”, вырашае праблемы і прыходзіць да высноў. Рацыянальны розум займаецца прадстаўленай інфармацыяй, параўноўвае яе з вопытам, ацэньвае, наколькі яна адпавядае ісціне, а потым прыпісвае ёй адносную важнасць сярод іншых рэчаў. Кліру для гэтага часам патрабуюцца доли секунды, з такой хуткасцю ён робіць гэта. Час, які патрэбны на гэта нармальнаму, – надзвычай пераменная велічыня, і яго высновы больш схільныя абапірацца на меркаванне некага іншага ці на параўнанне з аўтарытэтам, чым на асабісты вопыт. Гэта фундаментальнае наступства сучаснай адукацыі, якая, хаця ў гэтым няма яе асаблівай віны, нягледзячы на ўсе намаганні вызваліць саму сябе,

усё ж вымушана, праз недахоп адпаведных інструментаў, прытрымлівацца схаластычных метадаў. Гэтыя метады, дзякуючы заразнасці аберацыі, працягваюць існаваць насуперак усім намаганням перадавых дзеячаў адукацыі. З аднаго боку, *нармальнага вучаць верыць*, а інакш ён не здасць экзамен, а з другога боку – яго вучаць *не верыць*, бо гэта неабходна ў навуцы. Нельга навучыць чалавека верыць ці не верыць, гэта яму трэба пралічыць асабіста. Калі розум параўнаць з генералам, якога абслугоўвае ўласны персанал, можна заўважыць, што ён мае “ваенную разведку”, якая збірае факты, вызначае іхнюю важнасць, і ацэньвае сітуацыю ці прыходзіць да пэўнага заключэння. Гэтаксама ж як афіцэр разведкі пацярпіць няўдачу, калі ён падпіша загад: “Не верыць нічому”, так і розум, на які ўздзейнічае рэактыўная каманда “Не верыць”, пацярпіць няўдачу. Ваенная арганізацыя, пэўна ж, прайграе любому, самаму слабейшаму праціўніку, калі яна, наадварот, атрымае каманду верыць усяму, і чалавек, калі ў яго ёсць загад рэактыўнага розуму, – верыць усёй інфармацыі ў навакольным свеце, – таксама пацярпіць няўдачу.

Інграмы *веры* і *нявер’я* маюць розныя праявы. І хаця нельга сказаць, што адна з іх больш ці менш аберавальная за другую, можна ўпэўнена лічыць, што інграма *нявер’я* ў цэлым робіць чалавека больш нелюдзімым.

Канешне ж, сустракаюцца розныя ступені *нявер’я*. Напрыклад, ёсць інграма сацыяльнага *нявер’я*, якая падахвочвае існаванне асобнага тыпу літаратуры, настолькі ж няшчырага, наколькі і неразумнага. Няшчырасць, сорам перад дэманстрацыяй эмоцыі, страх пахвалы могуць паходзіць і ад іншых рэчаў, чым інграма *нявер’я*, але інграма *нявер’я*, пэўна ж, прысутнічае ў большасці такіх кейсаў.

Одытар пераканаецца, калі ён будзе спрабаваць увайсці ў кейс з вельмі моцным “Не веру гэтаму”, што такі чалавек не верыць вопыту, не верыць одытару, не верыць у тое, што можна спадзявацца на рэзультат, і пры гэтым могуць мець месца самыя смехатворныя і неразумныя нападкі і аргументы. Пацыент можа курчыцца ў сапраўдным змяюшніку саматык і ўсё ж не верыць, што ён нешта перажывае паўторна.

Абераваны чалавек мае пэўны набор клішэ, узятых са свайго інграмнага банка, – гэта, як ні шкада, хранічная з’ява. Ён будзе паўтараць гэтыя клішэ ва ўсіх выпадках і абставінах. Маці, якая мела свой інграмны банк, і бацька, які меў свой, як можна будзе пабачыць, раз за разам паўтаралі амаль адны і тыя ж сцвярджэнні. Гэта драматызацыі. Адзін з бацькоў мог мець “Я не ведаю” у якасці прадмовы да ўсяго, што ён збіраецца сказаць, што стварае цэлы “склад” гэтых “Я не ведаю” у інграмным банку. А гэта добра перашкаджае разуменню. Гэтаксама ж “Ты мусіш верыць!” ці “Ты не можаш паверыць!” могуць утварыць “склад” у інграмным банку. Як толькі одытар пачуе некалькі інграм ад пацыента, ён будзе ведаць, што атрымае яшчэ шмат, шмат больш падобных інграм з гэтай крыніцы. Як толькі одытар вельмі нядоўга паслухаў размовы людзей, што прысутнічаюць у інграмным банку пацыента, ён ведае даволі шмат з таго, што будзе яму сустракацца яшчэ ў вельмі, вельмі многіх інграмах. Таму кожная фраза, хутчэй за ўсё, будзе шмат разоў паўтарацца ў інграмным банку, з рознымі саматыкамі і адпаведнымі ўспрыманнямі. Калі маці пакутуе ад высокага ціску крыві, і калі бацька падымае ёй ціск сваімі дзеяннямі (гэта выклікае моцны дыскамфорт у дзіцяці і даходзіць да таго, што пазней гэта часта выліваецца ў мігрэнь), яна схільная казаць: “Я не магу паверыць, што ты так абыходзішся са мною”. Паміж намі, яе, пэўна, цяжка было пераканаць (інграмныя “разважанні” не вельмі пераканаеш), бо ён так абыходзіўся з ёю прыблізна кожныя тры дні, і кожныя тры дні яна казала: “Я не веру табе”, ці: “Не магу паверыць, што ты робіш гэтак са мною”, ці: “Я не веру нічому, што ты кажаш”, ці нешта падобнае.

Кейс “Не веру” даволі схільны да варожасці, паколькі “Не веру” – гэта даволі часта варожая размова. “Ты павінен мне верыць” – гэта будзе з большай верагоднасцю інграмай упрошвання ці хныкання. “Вер у тое, што я табе кажу, чорт цябе бяры”, аднак, у поўнай меры варожае, настолькі, наколькі гэтага і можа чакаць одытар.

Одытар, які бачыць, што кейс праяўляе моцны і неразумны скептыцызм, павінен чакаць скаплення “Не веру” у інграмным банку. Калі ён бачыць, што пацыент няздольны прытрымлівацца

сваёй думкі, а замест гэтага, як флюгер, паварочваецца за кожным новым чалавекам ці цытуе нейкую аўтарытэтную асобу (усе аўтарытэты лёгка атаясамляюцца з бацькам у рэактыўным банку), ён павінен падазраваць наяўнасць фразы “Мусіш верыць” у нейкай форме, разам з іншым. У кожнага з гэтых кейсаў шмат праяў. Хранічнаю акалічнасцю ў тэрапіі з’яўляецца тое, што кейс “Не веру” ставіцца да сваёй уласнай інфармацыі з такім падазрэннем, што ён увесь час яе скажае, і інграмы, у якіх, у рэшце рэшт, ёсць толькі адзін дакладны змест, не будуць скарачацца як трэба; а кейс “Мусіш верыць” прымае кожную інграму, пра якую ён чуе, як сваю ўласную, і гэта прыносіць яму мала карысці.

Аднак, не лічыце, што кожны кейс выглядае стандартна. У мове шмат слоў і іх камбінацый, і не дзіва сустрэць такіх абераваных людзей, у якіх увесь асноўны слоўны запас мовы з усімі ідыёмамі цвёрда прывязаны да той ці іншай саматыкі. Кейсы звычайна ўтрымліваюць у адным банку і фразы “Не веру”, і фразы “Мусіш верыць”. Толькі калі гэтыя фразы “перагружаны”, чалавек рэагуе па ўсталяваным шаблоне. Калі гэты ўсталяваны шаблон уключае фразы любога з гэтых відаў, одытар мае справу з пацыентам, жыццё якога павінна было быць, у лепшым выпадку, вельмі нешчаслівым. Але кожны кейс становіцца клірам. Яны ўсе становяцца клірамі, нават Малодшыя.

Каманды фізічнага болю і балючых эмоцый

Акрамя відэа і соніка, яшчэ адным відам рыколу, жыццёва важным для тэрапіі, з’яўляецца саматычны, інакш кажучы, фізічны боль інцыдэнта. Праходжанне інцыдэнту фізічнага болю без саматыкі не прыносіць ніякай карысці.

Калі прысутнічае фізічны боль, ён можа з’явіцца толькі пасля таго, як “выкіпела” значная колькасць “непрытомнасці”. Калі інцыдэнт утрымлівае боль, але саматыка не ўключаецца, пацыент будзе варушыць пальцамі ног і дыхаць цяжка і нервова, ці яго мышцы будуць падрыгваць. Варушэнне ступнёю – выдатная прыкмета наяўнасці любой саматыкі, усё роўна, уключылася яна

ці не ўключылася.Цяжкае дыханне, падрыгванне мышцаў і розныя сутаргавыя рухі без болю ўказваюць на дзве рэчы: ці ў інцыдэнце ёсць дэнаер, і са зместам няма кантакту, ці, калі прэклір пераказвае ў гэты момант інцыдэнт, саматыка можа быць перакрыта – у інцыдэнце ці недзе яшчэ, ці раней (камандаю), ці пазней (балючай эмоцыяй). Пацыент, які шмат выкручваецца, ці які не выкручваецца зусім, пакутуе ад перакрыцця болю ці эмоцый, ці ад позніх інграм балючых эмоцый, а можа, ад таго і другога.

Існуе цэлы від каманд, які перакрывае боль і эмоцыю адначасова. Гэта адбываецца таму, што слова “адчуваць” мае два значэнні. “Я нічога не адчуваю” з’яўляецца стандартнаю фразою, але гэтая каманда мяняецца ў шырокіх межах, і фармулюецца вялікай колькасцю спосабаў. Одытар можа скласці ўласную кнігу такіх каманд, падбіраючы іх у пацыентаў, якія, апісваючы, што яны адчуваюць – ці, хутчэй, як яны нічога не адчуваюць – выдаюць іх. “Не баліць” – гэта клас фраз, якія перакрываюць толькі боль, у гэты клас уваходзяць, канешне ж, такія фразы, як “Болю няма” і г.д. Эмоцыю перакрывае клас фраз, якія ўтрымліваюць слова “эмоцыя”, ці якія (зразумелыя літаральна) перакрываюць менавіта эмоцыю.

Одытар павінен запісваць у сшытак усе дэнаеры, місдырэктары, холдэры, баўнсэры і груперы, якія ён знаходзіць, і каманды кожнага з тыпаў пералічваюцца пад сваім загалоўкам. Такім чынам ён папаўняе матэрыял, які можа выкарыстоўваць пры працы па тэхніцы рэпітэра, калі бачыць, што пацыент рухаецца па траку не так, як трэба. Але існуюць чатыры іншых класы фраз, якія ён таксама павінен вывучаць і складаць іх спіс: *перакрыцці, перабольшвальнікі, дэрэйлеры і фабрыкі хлусні*. Ён можа таксама дадаць да гэтых іншыя класы.

Ён знойдзе ў інграмах неверагодную колькасць каманд, якія могуць выканаць адно з гэтых разнастайных дзеянняў. І асабліва ён павінен цікавіцца перакрыццямі болю і эмоцыі, а таксама перабольшвальнікамі, інакш кажучы, тымі інграмнымі камандамі, якія робяць выгляд, што болю і эмоцыі занадта шмат. Няма прычыны на тое, каб прыводзіць тут вялікую колькасць іх. Яны даволі разнастайныя – мова ёсць мова.

Магчыма шмат камбінацый. Можа высветліцца, што пацыент плача ад самых звычайных рэчаў, што здарыліся ў перыяд пасля авалодання моваю, і ўсё ж мець слабыя саматыкі ці ніякіх. Гэта могуць выклікаць некалькі прычын. Ці то яго маці ці бацька плакалі ўсе дзевяць месяцаў перад яго нараджэннем, ці ў яго дзейнічае перабольшвальнік, які камандуе, што ён павінен праўляць эмацыянальнасць з любой нагоды: “занадта шмат эмоцый”. У спалучэнні з гэтым ён можа мець нешта, такое, што падказвае: ён не адчувае болю ці яму не можа быць балюча, ці нават ён нічога не адчувае.

Пацыент, які адчувае боль і пакутуе, і ўсё ж не можа плакаць, пэўна, мае адваротны набор каманд: у яго ёсць каманда “ніякіх эмоцый” у ранняй частцы траку, ці доўгі ланцуг такіх каманд, і, акрамя таго, каманды, якія дыктуюць залішні боль: “Я не выношу гэтага болю”, “Занадта моцна баліць”, “Я заўсёды адчуваю вялікі боль”, і г.д. “Я чуюся дрэнна”, з іншага боку, – гэта перакрыццё, бо гэтая фраза гаворыць, што нешта не так з механізмам, пры дапамозе якога ён адчувае, і яна азначае няздольнасць адчуваць.

Як боль, так і эмоцыі могуць быць перабольшаны камандаю. Але дзіўная рэч: цела не вырабляе болю, каб яго адчуваць. Увесь боль сапраўдны, нават калі ён перабольшаны. Чалавек “уяўляе” толькі боль, які ён на самой справе адчуваў. Ён не можа ўявіць боль, якога ніколі не адчуваў. Ён можа “уявіць” боль у моманце, што адбыўся праз некаторы час пасля сапраўднага інцыдэнту, але калі ён адчувае боль, гэты боль будзе знойдзены недзе на ягоным траку, няважна, наколькі гэты чалавек з’яўляецца псіхотыкам. У Дыянетыцы былі старанна праведзены навуковыя эксперыменты для таго, каб высветліць гэты факт, і гэта каштоўны факт. Вы можаце яго праверыць, просячы пацыентаў адчуць разнастайныя віды болю, “уяўляючы сабе іх” у цяперашнім часе. Яны будуць адчуваць іх па вашай просьбе, пакуль вы будзеце прасіць іх адчуваць тэя віды болю, якія яны калісьці мелі. Вы знойдзеце, што ў нейкім месцы пацыент няздольны на самой справе адчуць боль, які ён спрабуе “уявіць”. Усведамляе ён гэта ці не, але калісьці ён адчуваў той боль, які яму ўдавалася “уявіць”, і ён проста ў невялікім маштабе праводзіў для вас вяртанне саматычнай стужкі.

Гэты аспект болю даволі цікавы, бо шмат пацыентаў, у той ці іншы момант свайго жыцця, прыкідваліся перад сям’ёй ці перад светам, што ў іх нешта баліць. Пацыент меркаваў, калі заўпэўніваў людзей ў гэтым “прытворным” болю, што ён хлусіць. У тэрапіі одытар можа выкарыстаць гэтыя “уяўленні”, бо яны вядуць непасрэдна да інграм спачування і сапраўднай траўмы. Акрамя таго, гэтыя “уяўныя” праявы болю звычайна дэманстраваліся перад тым, хто быў заступнікам-спачувальнікам, прысутным у момант інграмы, ці перад адпаведным псеўдазаступнікам. Такім чынам, калі маленькі хлопчык заўсёды прыкідваўся перад сваёй бабуляй, што ў яго баліць клуб, і думаў, што ён прыкідваецца, будзе адкрыта ў рэшце рэшт, што калісьці раней ён параніў той жа самы клуб і атрымаў спачуванне ў момант інграмы, што зараз схавана ад аналізера. Пацыенты часам адчуваюць сябе даволі вінавата за такія выпадкі прытворства. Часам салдат вяртаўся з апошняй вайны дадому, прыкінуўшыся, што ён паранены, і, будучы ў тэрапіі, ён баіцца, што одытар пра гэта даведаецца ці выдасць яго тайну сям’і. Гэты салдат, магчыма, і не быў паранены на вайне, але будзе знойдзена інграма, што ўтрымлівае спачуванне да траўмы, на якую ён скардзіцца. Ён напрошваецца на спачуванне, расказваючы прыгожую байку, і верыць, што ён хлусіць. Не кажучы яму пра гэтае адкрыццё Дыянетыкі, одытар часта можа адкрыць інграму спачування, якую ў іншым выпадку давялося б напружана адшукваць.

“Плаксун” – гэта слова, існаванне якога ў інграме прэклір будзе адмаўляць, падаўляючы такім чынам слёзы. Даволі звычайная справа – знайсці, што прэклір блытае сябе са старэйшымі братамі і сёстрамі, якія прысутнічаюць у яго прэнатальным жыцці: іхнія насмешкі, матчыны загады і г.д. – усё гэта рэгіструецца. Калі прэклір ведае пра старэйшых дзяцей, одытар павінен пашукаць іх у інграмах прэнатальнага жыцця, бо дзеці даволі актыўныя і часта скачуць на матчыных каленях ці сутыкаюцца з ёю. Любыя дзіцячыя фразы-дражнілкі не абавязкова паходзяць з перыяду пасля нараджэння.

Пад час дыянетычных даследаванняў было сказана: калі б можна было аблегчыць усе балючыя эмоцыі на працягу жыцця, кліраванне было б скончана на 90%. Аднак балючыя эмоцыі –

гэта толькі паверхневая праява інграм фізічнага болю, і яны не былі б балючымі, калі б фізічны боль не існаваў побач з імі ці перад імі.

Калі ў кейсе ёсць перакрыцці эмоцый і болю, мышцы ў пацыента звычайна напружаны і ён нервозны, ён круціцца ці проста адчувае напружанне. Калі боль і эмоцыі перабольшаны камандамі, у нашых руках аказваецца кейс, які вельмі шмат драматызуе.

Заступнік і антаганіст

Для одыгара неабходна ведаць, як рэактыўны розум ацэньвае важнасць рэчаў. Нягледзячы на сваю прыдуркавасць, рэактыўны розум праводзіць рэзкую мяжу паміж сябрам і ворагам: гэта амаль адзінае адрозненне, на якое ён здольны.

Існуе галоўны тэст на заступніка. І помніце, што заступнік – гэта частка інграм спачування – таго, што найбольш схільна нараджаць псіхасаматычныя захворванні, нясталасць і блытаніну велізарнага маштабу. Рэактыўны розум паклапоціцца пра тое, што рабіць з ворагамі, у меру сваіх здольнасцяў, пакуль ён можа паўставаць і супраціўляцца. Канешне, ён можа, дзякуючы нейкай акалічнасці трапіць у вэйланс ворага, і таму крычаць гвалт³¹ і ўвогуле выліваць эмоцыі, калі гэта быў пераможны вэйланс. Але ён звычайна не будзе выкарыстоўваць дадзеныя пра ворага, якія ўтрымліваюцца ў контрвыжывальнай інграме, хіба што для таго, каб супраціўляцца яму. Калі агульны тон набліжаецца да зоны 1, канешне ж, рэактыўны розум пачынае падбіраць антаганістычныя каманды і падпарадкоўвацца ім. Так, калі бацька – ліхадзей у гэтай п’есе, антаганіст, то абераваны чалавек будзе не падпарадкоўвацца рэактыўна камандам бацькі, але звычайна будзе ім прарэчыць ці пазбягаць іх.

Аднак для заступніка гэта не так. Заступніка, чалавека, ад якога зыходзіла спачуванне, калі пацыент быў хворы ці траўмаваны, трэба слухаць, яму трэба падпарадкоўвацца, бо ягоная “мэта” быццам бы адпавядае мэце чалавека – выжыць. Калі адно ў гэтым

31. **крычаць гвалт:** падаваць сігнал трывогі.

чалавеку правільна, то – згодна нашаму маленькаму прыдуркаватаму сябру, рэактыўнаму розуму, – усё, што датычыць гэтага чалавека, правільна, усё, што гэты чалавек гаворыць і робіць, правільна, і асабліва правільна тое, што гэты чалавек сказаў у інграме.

Хранічнае псіхасаматычнае захворванне звычайна паходзіць з інграмы спачування. Гэта даволі важна, бо да інграмы спачування вы зможаце дацягнуцца ў апошнюю чаргу ці з найбольшымі цяжкасцямі, паколькі яна адпавядае мэце выжывання.

Выказванне “Мусіш верыць” ад заступніка азначае, што чалавек *мусіць* верыць. “Мусіш верыць” ад антаганіста звычайна выклікае сітуацыю, калі чалавек *не* павінен верыць.

У гэтай гісторыі пра заступніка і антаганіста мы бачым старажытнейшую казку пра героя і ліхадзея, герайню і ліхадзейку, Мазду і Арымана³², каўбоя ў белым капелюшы і каўбоя ў чорным³³. Крыніцу, што нарадзіла індускую тройцу³⁴, можна знайсці ў бацьку, маці і ненароджанам дзіцяці. Але вайну “добра і зла” можна знайсці як рэактыўную інфармацыю ў інграмным банку ў форме заступніка і антаганіста.

Самая лепшая логіка, на якую здольны рэактыўны розум – двухмерная, чорна-белая, і двухмерная логіка знаходзіць адказ з боку чалавека толькі ў рэактыўным банку. А рэактыўны банк распрацоўвае ўсе праблемы ў абсалютах, ствараючы пачварныя лагічныя канструкцыі, бо ў ім ёсць абсалют добра, абсалют зла і абсалют мыслення тоеснасцямі. Любы рацыянальны разлік дэманструе, што абсалют немагчымы з пункту гледжання ісціны ці дзейснасці; але рэактыўны розум ніколі не чапляецца да дробязяў, ён проста рэагуе. Калі ён бачыць абаронцу, ён ведае, што гэта абаронца (ён так думае), і ён ведае, хто ліхадзей (ён так мяркуе). Заступнік, абаронца – гэта кожны, у каго ёсць любая з

32. **Мазда і Арыман:** багі ў зораастрызме, рэлігіі персаў да іх звартання ў іслам. Мазда – дух сусветнага добра, а Арыман – яго галоўны праціўнік, дух зла.

33. У амерыканскіх раннях вестэрнах станючыя героі насілі беляы капелюшы, а адмоўныя – чорныя.

34. **індуская тройца:** прадстаўленне ў індуізме трох праяў Вяроўнай Істоты: Брахмы, Вішну і Шывы, у кожнага з якіх свая касмічная функцыя. Брахма асацыіруецца са стварэннем, Вішну – з захаваннем і узнаўленнем, а Шыва – з разбурэннем і распадам.

характарыстыкаў заступніка, а антаганіст, ліхадзей – гэта кожны, у каго ёсць любая з характарыстыкаў ліхадзея. Больш таго, усё, што звязана з заступнікам, – гэта абарона, а ўсё, што звязана з антаганістам, – ліхадзейскае. Калі заступнік – гэта цётка, то цёткі добрыя. Калі антаганіст – мастак па шыльдах, то ўсе мастакі па шыльдах злыя. Больш таго, тое, што цётка вязала кручком карункавыя сурвэткі, азначае: карункавыя сурвэткі – гэта добра, і ўсе карункі – гэта добра, і ўсё, на чым ёсць карункі – гэта добра, і ўсё, што выглядае як карункі – гэта добра, і гэтак далей у такім *ad absurdum*³⁵, з якім толькі рэактыўны розум можа ўправіцца без адзінага сумнення. А шыльды, якія намаляваў мастак, – гэта зло, і тое, на чым яны вісяць – зло, і фарба – гэта зло, і пах фарбы – зло, і пэндзлі – зло, і таму шчоткі для валос – гэта зло, і таму туалетны столік, на якім яны ляжаць, – зло, і гэтак далей.

Ёсць аксіёма, якая нямала дапамагае пры працы з пацыентам:

Крыніцаю любога хранічнага псіхасаматычнага захворвання з’яўляецца інграма спачування.

І яшчэ адна:

Рэактыўны розум не дазволіць чалавеку быць абераваным ці мець хранічнае псіхасаматычнае захворванне, калі захворванне не мае каштоўнасці для выжывання.

Гэта не азначае, што чалавек мае на аналітычным узроўні свабоду выбару. Гэта азначае, што рэактыўны розум, дзейнічаючы ціха і будучы схаваным дагэтуль так добра, выбірае на падставе разліку тоеснасцямі такія фізічныя і душэўныя станы, каб яны адпавядалі любым абставінам, што хаця б аддалена нагадваюць любы з канцэптаў у інграмным банку.

Існуе такая рэч, як узровень неабходнасці. Ён падымаецца і адключае інграмы, і можа адключыць і сам рэактыўны розум. Узровень неабходнасці падымаецца часта. Чалавек можа аналітычна прымусіць яго ўзняцца, няважна, існуе на гэта рэальная прычына ці не. Чалавек можа не мець інграмы пра тое, што за забойства чакае электрычнае крэсла, і ўсё ж мець інграму

35. *ad absurdum*: лацінскі выраз, што азначае “да бязглуздзіцы”

пра забойства людзей. Узровень неабходнасці падымаецца і аналітычна пераадольвае ўсе імпульсы да забойства, бо аналайзер ведае ўсё пра электрычныя крэслы. Калі ўзровень неабходнасці не можа ўзняцца, тады мы маем справу з чалавекам з нізкай дынамікай. Мастак, жудасна абераваны на прадмет сваёй працы, дзякуючы дабразычлівым намаганням паслужліва-з'едлівых крытыкаў, можа ўсё ж выцягнуць сябе з багны, як барон Мюнхгаўзэн, за валасы неабходнасці, каб напісаць яшчэ адну карціну, і чорт з ёю, цёткаю, якая сказала, што ён намаляваў ёй надта многа падбародкаў на партрэце, і парвала яго на шматкі, і чорт з імі, з крытыкамі, якія кажуць, што ён надта нявопытны і працуе надта хутка. Узровень неабходнасці можа ўзляцець над рэактыўным розумам, як сказаў сержант марской пяхоты, з дапамогаю “адных толькі кішок” – калі яны не тонкія, канешне.

Калі ў чалавека надта многа рэстымулятараў у гэты момант, калі ён надта пабіты жыццём, ён можа, захоплены сыходнаю спіраллю актывізаваных інграм, дайсці да такога стану, калі ён больш не можа заставацца здравым. Калі гэта яго першае сур'ёзнае падзенне, і калі яно глыбокае, з'явіцца псіхасаматычнае захворванне, яно стане больш ці менш хронічным, і, што важна, яно будзе паходзіць непасрэдна з інграмы спачування.

Усе псіхасаматычныя захворванні нясуць з сабою, хаця гэта і менш відавочна, аберавальныя каманды, што азначае: чалавек, які пакутуе ад псіхасаматычнага захворвання, падабаецца яму гэтая ідэя ці не, пакутуе таксама і ад аберацыі, што з'яўляецца часткаю гэтай жа самай інграмы.

Калі одытар хоча знайсці *сапраўдныя* холдэры, *сапраўдныя* прычыны, па якіх кейс, здаецца, не хоча ісці на папраўку, *сапраўдныя* аберавальныя фактары і захворванні, ён будзе шукаць заступніка ці заступнікаў, бо у кожным кейсе іх можа быць шмат. Ён будзе вычэрпваць з інцыдэнтаў страты ці адрачэння заступніка балючыя эмоцыі, і адразу ж вяртацца па слядах назад, каб знайсці інграмы, што ляжаць пад імі.

Успомніце таксама, што рэактыўны розум недастаткова кемлівы, каб усвядоміць, што два бакі аднаго чалавека – гэта той жа самы чалавек. Такім чынам, мы атрымліваем маці-анёла-ў-белым і маці-Бабу-Ягу. У якасці анёла у белым ёй падпарадкоўва-

юцца без сумненняў, у якасці Бабы Ягі ёй супраціўляюцца. Бацька можа быць бацькам-дабрадзеям і бацькам-забойцам-немаўлят. І так гэта бывае з усімі заступнікамі. Але толькі чысты, абсалютны, нязменны заступнік, які рашуча і цвёрда спыніў халодную, жорсткую руку смерці і з пяшчотай уклаў у бяссільную руку змардаванага прагаю дзіцяці магутны, палаючы факел жыцця (ці хаця б сказаў: “Беднае дзіця, табе так дрэнна, прашу, не плач”). – гэты заступнік ёсць узор, сама дасканаласць, ідал з залатымі ступнямі, які можа свабодна зносіцца з багамі. (Гэта быў дзядуля, ён надта многа піў і жульнічаў у картах, але рэактыўны розум не глядзіць на гэта так, бо дзядуля дапамог дзіцяці перажыць запаленне лёгкіх і быў пачартоўску ўпэўнены, што дзіця паправіцца – добрая справа, калі б ён не быў такім меладраматычным наконт гэтага і калі б не размаўляў так многа, калі беднае дзіця было “непрытомнае”).

Умела распытайце пацыента пра бацьку і маці. Калі яго не вельмі хвалюе іхняя смерць (у выпадку, калі яны памёрлі), калі ён проста абьякавы да іх ці скаліць зубы, то яны антаганісты; заступнікаў трэба шукаць недзе ў іншым месцы. Калі чалавек ставіцца да маці і бацькі абьякава, з гневам ці з задобрываннем, у такім выпадку будзьце пэўныя, што пацыенту даводзілася нялёгка як у перыяд паміж зачаццем і нараджэннем, так і пазней, і будзьце пэўныя, што знойдзецца велізарная колькасць заступнікаў, таму што дзіця адшуквала іх пры кожнай драпіне ці траўме. Але вы звычайна не знойдзеце заступнікаў проста дзякуючы пытанням. Рэактыўны розум лічыць іх сапраўдным скарбам, нават калі інграмы, у якіх яны з’яўляюцца, маюць дастаткова саматыкі, каб ператварыць чалавека ў разваліну на ўсё жыццё. Ён хавае заступнікаў. Одытар павінен іх шукаць праз разрадку балючых эмоцый. Смерць, адыход ці адрачэнне заступніка – гэта несумненна інграма балючых эмоцый. Так ці інакш, – працуеце вы з гэтым, пачынаючы з позніх балючых эмоцый ці з ранніх інграм фізічнага болю, – заступнік у рэшце рэшт з’явіцца на вочы і зможа ўвайсці як успамін у стандартныя банкі і сцерціся як захворванне з інграмных банкаў.

Вырашэнне праблемы хранічных псіхасаматычных захворванняў галоўным чынам ляжыць у сферы інграм спачування. Яны,

аднак, не сатруцца рана, бо яны – унутраны бастыён³⁶, за якім хавасца рэактыўны розум, назіраючы за атакамі антаганістаў на свае знешнія абаронныя лініі. Балючыя эмоцыі ад страт заступнікаў часам маскіруюць не толькі заступнікаў, але і антаганістаў таксама. Інграма спачування – далёка не адзіная крыніца псіхасаматычных захворванняў, але яна – крыніца *хранічнага* псіхасаматычнага захворвання.

Дарэчы, не трэба разумець нешта ў гэтым разважанні пра заступнікаў такім чынам, што не трэба паказваць дзіцяці сваёй любові. Назіральнікі ў мінулым зрабілі паспешлівых і спрэчных высновы, калі палічылі, што праява пяшчоты аберае дзіця. Недахоп пяшчоты можа забіць яго, але адваротнае – няпраўда. Адзіны спосаб, якім заступнік можа абераваць дзіця – *гэта размаўляць з ім ці спачуваць яму, калі яно вельмі хворае ці “непрытомнае” ад траўмы*. Калі ён робіць так, ён утварае нізкаякасны сплаў асобы дзіцяці са сваёю асобаю, стварае магчымасць таго, каб дзіця рана ці позна атрымала псіхасаматычнае захворванне і аберацыю, і можа ўвогуле зрабіць яго інвалідам на ўсё жыццё (калі, канешне, Дыянетыка не дапаможа). Любіце дзіця як мага мацней і рабіце для яго ўсё, што ў вашых сілах, калі ён здаровы. Рабіце з ім усё, што хочаце, кажыце яму ўсё, што хочаце, калі ён здаровы. Калі ж ён хворы ці паранены, самае лепшае – гэта, як казаў адзін боцман: “Падлатаць яго і, чорт пабяры, моўчкі!”

ЖЭТОНЫ

Гісторыя пра магічны амулет³⁷, пра шчаслівы талісман³⁸, вера ў чары, а таксама доўгі спіс фетышаў³⁹, прадметаў і манер, якія

36. бастыён: нешта, што служыць цвярдзеньню.

37. амулет: прадмет, які носяць на целе, таму што ён быццам бы мае магічную сілу ахоўваць ад траўмы ці зла.

38. талісман: прадмет, які быццам бы прыносіць удачу.

39. фетышы: прадметы, ідэі і г.д., што выклікаюць безумоўную пачцівасць, павагу ці адданасць.

чалавек захоўвае на памяць, – гэта ўсё тое, што надзвычай любіць рэактыўны розум.

Нічога дрэннага няма ў тым, што чалавек трымае лам⁴⁰ у гасцінай, ці носіць пурпурна-зялёныя падцяжкі, ці націрае пажарныя гідранты на шчасце; нічога дрэннага няма і ва ўздыхах над шлёпанцам, украдзеным у жанчыны, ці курэнні таных пітсбургскіх⁴¹ сігар. Любы звод правоў чалавека павінен прадугледжваць такія дзівацтвы. Але одытар можа выкарыстоўваць гэтыя дадзеныя для знаходжання жыццёва важнай інфармацыі.

У Дыялетыцы тэрмін “жэтон” ахоплівае аб’екты і звычкі, якія захоўвае чалавек ці грамадства дзякуючы няведанню таго, што яны – прадаўжэнне заступніка.

Дзякуючы мысленню тоеснасцямі існуюць *асацыятыўныя рэстимулятары* для кожнага рэстимулятара ў асяроддзі – тыя рэчы, што звязаны з ім. Паколькі ў банках памяці аналітычнага розуму на гэтую тэму нічога няма, ён, атрымаўшы дзякуючы фізічнай рэакцыі звестку пра тое, што рэстимулятар чагосьці знаходзіцца паблізу, пасля гэтага падбірае асацыятыўны рэстимулятар, але не спыняецца на сапраўдным рэстимулятарамі. (У кнізе другой, сігналам маладому чалавеку, каб той здымаў пінжак, быў дотык да гальштука; малады чалавек не згадваў гальштук у сваіх скаргах; самае блізкае, да чаго ён дабраўся, – гэта было адзенне гіпнатызёра і сам гіпнатызёр. Яны былі *асацыятыўнымі рэстимулятарамі*.)

Рэстимулятарам для контрвыжывальнай інграмы можа быць электрычная лампа; абераваны чалавек глядзіць на абажур, на ланцужок ад выключальніка, на пакой ці на чалавека пад лампаю, і думае, што нешта з гэтага – крыніца ягонага раздражнення, і ён не толькі не ведае, што прысутнічае рэстимулятар, але і мяркуе, што звязаныя з ім аб’екты нясуць у сабе нейкае зло.

Для асацыятыўнага рэстимулятара контрвыжывальнай інграмы не патрэбна ніякага іншага імя, акрамя гэтага – асацыятыўны

40. ламы: паўднева-амерыканскія жывёлы, блізкія да вярблюдаў, але меншыя і без гарбоў. Лам разводзяць у якасці ўючных жывёлін, а таксама дзеля воўны, мяса і малака.

41. Пітсбург: горад на паўднёвым захадзе Пенсільваніі.

рэстымулятар. Боль з’яўляецца “гэтай штукай”, усе рэчы, звязаныя нейкім чынам з “гэтай штукай”, таксама з’яўляюцца “гэтай штукай”, а таксама іншымі рэчамі, і г.д. – вось рэактыўнае ўраўненне, якое напаўняе свет абераванага чалавека страхам, а яго самога – трывогаю. Пакіньце дзіця ў месцы ці ў пакоі, дзе ён быў нешчаслівы, і ён можа захварэць, бо ён сутыкаецца з нейкім рэстымулятарам, і ў лепшым выпадку ён можа патлумачыць свой страх, як і дарослы, праз рэчы, не звязаныя рацыянальным чынам з рэстымулятарам. Вось які механізм рэстымуляцыі інграмы.

Гэта прыносіць наймаверны дыскамфорт любому абераванаму чалавеку, які, хаця і можа намагацца гэта зрабіць, не можа сказаць, чаму ён не любіць нейкага чалавека, прадмет ці месца, і які не можа звязаць ні першае, ні другое, ні трэцяе з сапраўдным рэстымулятарам, і не ведае, што ў яго ёсць інграма наконт гэтага. Гэты метад выяўлення інграм хутка заводзіць у тупік, бо нельга выбіраць прадметы, людзей ці месцы і ведаць напэўна, што яны з’яўляюцца рэстымулятарамі. Яны могуць быць толькі асацыятыўнымі рэстымулятарамі да сапраўднага рэстымулятара ў асяроддзі. (Дарэчы, словы, якія ўтрымліваюцца ў інграмах, і любы іншы дакладны рэстымулятар, могуць “націскам кнопкі” прымусіць абераванага чалавека да дзеяння ці кінуць яго ў апатыю, калі ужыць іх на гэтым чалавеку. Што да слоў, то гэта павінна быць менавіта тое самае слова; напрыклад, “мастацкі” не спрацуе, калі ў інграме было “мастак”. Аднак, мастацкае палатно можа быць асацыятыўным рэстымулятарам, і абераваны чалавек можа заявіць, што яно яму не падабаецца; тое, што яно яму не падабаецца, не азначае, што яно будзе “націскаць кнопкі” гэтага чалавека і прымусіць яго кашляць, уздыхаць, злавацца, хварэць, ці што там яшчэ дыктуе яму рабіць тая інграма, што ўтрымлівае слова “мастак”.)

Жэтон – гэта вельмі асаблівы від рэстымулятара. Хаця одытар можа і не знайсці значнага прымянення асацыятыўным рэстымулятарам контрвыжывальных інграм, ён можа выкарыстоўваць жэтон як сродак для знаходжання заступнікаў.

Жэтон – гэта любы аб’ект, прывычны занятак ці манера, якія ўжываліся адным ці некалькімі заступнікамі. Дзякуючы мысленню тоеснасцямі, заступнік – гэта выжыванне; значыць, усё, што

заступнік ужываў ці рабіў, – гэта выжыванне. Вэйланс заступніка – гэта той вэйланс, які найчасцей выкарыстоўвае абераваны чалавек. У той час як клір можа ўваходзіць у вэйлансы, якія ён уяўляе сабе ці назірае, па жаданню і калі яму будзе зручна, і выходзіць з іх па жаданню, і можа па жаданню стабілізаваць свой уласны вэйланс, абераваны чалавек саслізгвае ў вэйлансы направа і налева, не ведаючы таго і не даючы на тое сваёй згоды. І найбольш верагодна, што ён будзе ў якім хочаце вэйлансе, толькі не ў сваім. Чалавек, які здасца іншаю асобаю пры кожнай сустрэчы, ці іншаю асобаю для кожнага, каго ён сустракае, у якога праяўляюцца адны вэйлансы ў адных абставінах, а другія ў іншых, – гэты чалавек перамяшчаецца ў разнастайныя пераможныя вэйлансы. Калі яму перашкодзіць гэта рабіць, ён увойдзе ў другарадныя вэйлансы, калі яго прымусіць быць у сваім вэйлансе, ён захварэе. Канешне, маецца на ўвазе, што ўсе вэйлансы праяўляюць нешта ад яго самога.

Пераход у вэйлансы заступнікаў – занятак, што з’яўляецца часткаю сутнасці абераванага чалавека. Ён чуецца найбольш утульна, калі ягоны вэйланс сплаўлены да некаторай ступені з вэйлансам заступніка. Калі заступнік ці псеўдазаступнік недаступны, абераваны чалавек нагадвае сам сабе пра вэйланс заступніка з дапамогаю жэтонаў. Жэтоны – гэта тое, што заступнік меў, да чаго ён меў звычай, ці што ён рабіў.

Абераваны чалавек часта непарыўна звязвае сябе з псеўдазаступнікам, напрыклад, у шлюбе, а потым збянтэжана робіць адкрыццё, што ягоны партнёр не паводзіцца аптымальным для заступніка чынам. (Маці была заступніцай, маці пекла хлеб; жонка – псеўдамаці, хаця ні яна, ні ён гэтага не ведаюць, жонка не пячэ хлеб. Маці не ўхваляла ўжыванне памады; жонка ёю карыстаецца. Маці дазваляла яму рабіць тое, што ён хоча; жонка ставіцца да яго па-начальніцку. Жонка – псеўдамаці толькі таму, што ў яе падобны тон голасу.) Пасля гэтага абераваны чалавек на рэактыўным узроўні, не ўсведамляючы гэтага, спрабуе ўгаварыць жонку ці партнёра ўвайсці ў вэйланс заступніка. Для гэтага ён прыкідваецца, што момант інграмы спачування супадае з цяперашнім часам (механічны зрух, выкліканы толькі рэстимуляцыяй інграмы спачування дзякуючы тону голасу ці нечаму

такому), і працягвае праяўляць псіхасаматычную хваробу – прывід захворвання, траўмы ці аперацыі ў інграме. Разлік рэактыўнага розуму просты – ну дакладна як у Сымона-прастцяка – заступніка можна прымусяць з’явіцца, праяўляючы тую саматыку, якой заступнік спачуваў. Гэта можа быць таксама намаганнем перавесці партнёра, у якім рэактыўны розум, як ён лічыць, распзнаў двухвэйланснага сябра-ворага, у спачувальны вэйланс. Жонка жорсткая. Маці была жорсткаю да траўмы, а потым стала мілаю. Трэба праяўляць сімптомы траўмы ў выглядзе хранічнага псіхасаматычнага захворвання, і жонка будзе мілаю. На самой справе яна не мяняецца ў лепшы бок, таму разлік узмацняецца, захворванне ўзмацняецца, і мы ляцім уніз па галавакружнай сыходнай спіралі. Псіхасаматычнае захворванне – гэта таксама адмаўленне ўласнай небяспечнасці, апраўданне бездапаможнасцю, нешта падобнае да прытворства апосума⁴², параліч ад страху: “Я зусім не небяспечны для цябе. Я хворы!”

Абраваны чалавек пераходзіць ва ўласны вэйланс з моманту інграмы спачування, напрошваючыся на спачуванне і адмаўляючы сваю небяспечнасць. Ягоны вэйланс, канешне ж, ускладняецца за кошт шыльдачкі ўзросту і саматыкі інграмы, у якой ён быў маленькім і нездаровым.

Псіхасаматычнае захворванне – гэта таксама жэтон, інакш кажучы, гэта напамінак пра той час, калі яго аднойчы любілі, пра яго клапаціліся і яму пра гэта казалі. Яму гэтае захворванне, канешне ж, так патрэбна, як атамная бомба на галаву, але гэта добрае, надзейнае “выжыванне” у разуменні рэактыўнага розуму, і рэактыўны розум даб’ецца таго, што гэты чалавек зможа выжыць, нават калі гэта яго заб’е.

Усё гэта механічная з’ява, і на самой справе – толькі рэстимуляцыя інграмы, але гэта лепш зразумела, калі прадстаўлена нібыта як разлік нізкага ўзроўню.

У адсутнасць заступніка, і нават у яго прысутнасці, чалавек ужывае рэактыўнае перайманне. Свядомае перайманне – цудоўны спосаб чамусьці навучыцца. Рэактыўнае перайманне – гэта

42. прытворства апосума: прытворства, што ты мёртвы, фокус, які выкарыстоўваюць апосумы (дробныя начныя зьяры, што жывуць на дрэвах), каб абараніцца ад драпежнікаў.

галоўным чынам падмешванне чужых рысаў да сваёй асобы. На рэактыўным узроўні чалавек аднойчы меў заступніка і імітуе гэтага заступніка. На свядомым узроўні ён можа нават не помніць заступніка ці ягоных звычак.

Помніце, што заступнік – гэта той, хто ўвайшоў ва ўнутраны свет розуму і падарыў спачуванне ці абараніў, калі аналайзер быў адключаны захворваннем, траўмаю ці аперацыяй. Заступнік – частка інграмы спачування. Калі дзіця мела бабулю і дзядулю, якія яму падабаліся, і было настолькі шчаслівае, што не хварэла ў іх прысутнасці, ці яны не гаварылі з ім спачувальна пад час хваробы ці траўмы, яно ўсё роўна будзе іх вельмі любіць. У Дыянетыцы заступнік – гэта толькі той, хто прапанаваў спачуванне ці абарону ў інграме. Нам не абавязкова мець інграмы, каб любіць ці каб нас любілі. Зусім наадварот, чалавека любяць больш, і ён больш любіць іншых, не маючы інграм.

У дыянетычным сэнсе, тэрмін “жэтон” прымяняецца толькі да заступніка: гэта прадмет, прывычны занятак ці манера, падобныя да тых, што былі ў заступніка.

Заступнік курыў танныя пітсбургскія сігары, таму абераваны чалавек і сам можа іх курыць, нягледзячы на тое, што яны робяць з ягонай гартанню ці як чуецца ў іх дыме ягоная жонка. Заступнік насіў жакейскія каццялкі – жанчына, чым заступнікам ён быў, у захапленні ад касцюмаў для верхавой язды, але ніколі не сядзела на кані. Заступнік вязаў – абераваны чалавек носіць выключна вязаныя рэчы, ці, калі гэта жанчына, па меншай меры прыкідваецца, што вяжа, і часам здзіўляецца, навошта яна ўвогуле гэтым занялася, так дрэнна ў яе гэта атрымліваецца. Заступнік блюзнерыў – абераваны чалавек ужывае тое ж самае блюзнерства. Заступнік выцірае нос рукавом і калупае ў носе – абераваны чалавек выцірае нос аб смокінг і перабірае свае ноздры.

Жэтон можа быць напамінам пра “чыстага” заступніка ці пра сяброўскую палавіну бок двухвэйланснага сябра-ворага. І гэта можа быць пераможны вэйланс, які таксама праяўляў двухвэйланснасць у дачыненні да абераванага. Жэтон ніколі не бывае асацыятыўным рэстымулятарам у тым сэнсе, што ён нагадвае пра нейкага антаганіста, бо асацыятыўныя рэстымулятары чалавек цяпець не можа.

Самы хранічны жэтон, самая пастаянная звычка, занятак ці манера прэкліра указваюць непасрэдна на “чыстага” заступніка. І “чысты” заступнік – гэта той, каго рэактыўны розум будзе ахоўваць да самага верхняга паверха самай умацаванай часткі свайго асаджанага данжона⁴³. І гэта – мэта одытара. Одытар, магчыма, павінен будзе аблегчыць большую частку інграмнага банка, пакуль ён зможа сцерці інграму, якая, найбольш верагодна, абэруе чалавека, абцяжарвае яго дзівацтвамі і робіць хранічна хворым.

Паназірайце за вашым прэклірам, паглядзіце, якія рэчы з тых, што ён робіць і гаворыць, выглядаюць дзіўнымі для ягонай асобы; што ён робіць, але, здаецца, без вялікай асалоды. Паглядзіце, што ён выкарыстоўвае і якія ў яго манеры. Задаючы асцярожныя пытанні з ліку тых, што датычаць гэтай калекцыі, вы можаце абудзіць у яго памяць пра заступніка, якога ён забыў, і праз такое абуджэнне хутка дабрацца да інграмы спачування з гэтым заступнікам, ці да эмацыянальнай разрадкі, да інграмы балючых эмоцый ад страты гэтага заступніка, яго хваробы ці інцыдэнтаў, звязаных з ім.

Яшчэ адзін жэтон, але сваеасаблівы, – той, што паходзіць ад каманды “памрэш, калі не...” Бывае часам, напрыклад, так: бацька, падазраючы, што сапраўдны бацька дзіцяці – не ён, заяўляе, збіваючы маці ці абражаючы яе: “Заб’ю дзіця, калі яно не будзе як я!”. Гэта вельмі нешчаслівы тып жэтона, не кажучы ўжо пра тое, што гэта звычайна цяжкая інграма; гэта можа дайсці да структурнай перабудовы арганізма, да падаўжэння носа ці аблысення; гэта можа прымусіць абераванага чалавека абраць прафесію, ад якой ён не ў захапленні, і ўсё дзякуючы інграмнай камандзе, што ён павінен быць як бацька. Паколькі каманда гэтага тыпу даецца звычайна да нараджэння, яна часта бывае адрасавана, без усведамлення гэтага, да дзяўчынкі – звычайна ў бацькі няма дару празорлівасці⁴⁴, – у такім выпадку гэта выкліча самыя відавочныя структурныя змены ў арганізме жанчыны і ўтвораць

43. данжон: умацаваная галоўная вежа замка.

44. празорлівасць: здольнасць да ўспрымання рэчаў, якія не знаходзяцца ў полі зроку, ці якія бачыць нельга.

некаторыя незвычайныя манеры, “амбіцыі” (як у сабакі, якога адлупцуюць, калі ён не прыцягне качку) і некаторыя звычкі, якія, мягка кажучы, выклікаюць здзіўленне. Пасля нараджэння дзіцяці бацька, каб выклікаць актывізацыю гэтай інграмы, павінен быць у значнай ступені двухвэйлансным, так што ў дзіцяці ўзнікае разлік адносна сябра-ворага. Не быць як бацька – раўназначна смерці; каб прымусіць бацьку быць такім, якім ён быў у інграме спачування, рэактыўны розум павінен дэманстраваць жэтон захворвання. Адказам да такога разліку з’яўляецца жэтон і падабенства да бацькі. І ўспомніце: усе такія разлікі няпростыя, яны дадаткова ўскладняюцца дабаўленнем дзесяткаў іншых інграмных разлікаў.

Сябра-ворага даволі лёгка знайсці як ворага, не вельмі цяжка знайсці яго і як сябра. Стандартная метадка з рэпітэрам і вяртаннем, і г.д., сама па сабе ў рэшце рэшт выявіць любую інграму і сатрэ банк; яго змест будзе перападшыты, як гэта трэба. Выкарыстанне жэтона спрашчае одытынг.

У выпадку “чыстага” заступніка, барацьбіта за справядлівасць, стандартная метадка таксама ў рэшце рэшт дасягае мэты. Але наколькі гладкай часам робіць дарогу жэтон! Справа ў тым, што жэтон можа быць настолькі ж страшэнна здзіўным, як слон у птушынай клетцы. Каб мець некаторыя з гэтых дзівацкіх звычак, патрэбны *сапраўдны* заступнік.

Ацаніце прэкліра ў параўнанні з яго асяроддзем, яго адукацыяй, з колам людзей, з якімі ён водзіць кампанію, з яго прафесіяй. Паглядзіце, што быццам бы выпадае з шэрагу рэчаў, якімі ён карыстаецца, прадметаў, ад якіх ён у захапленні, манер, якія яго сябры лічаць такімі здзіўнымі. Потым даведайцеся, ці ведае ён ці ягоная жонка пра кагосьці, хто гэта рабіў, ці каму гэта падабалася.

Не лічыце на падставе гэтага, што наш *клір* адкінуў усе здзіўныя манеры. Сэлф-дэтэрмінізм – гэта індывідуальнасць у найвышэйшай ступені; асоба чалавека ёсць яго неад’емная частка і, вызваленая кліраваннем, яна праяўляе сябе ў намнога вышэйшай ступені, чым у абераванага чалавека. Інграмы прыскаюць чалавека і робяць яго маленькім і спалоханым. Калі яго моц выпушчана на волю, яна пачынае дзейнічаць. Інграма спачуван-

ня – гэта як мыліца для чалавека, у якога дзве здаровыя нагі. Але прэклір рыдае, калі ён губляе старога дзядзьку Гастона, ад якога ён падхапіў звычку пляваць на падлогу, што так уражвала яго сяброў і калег па бізнесу. Але гора нядоўгае, звычайна хапае паўгадзіны, каб сцерці інграму спачування. Раптам прэклір успамінае дзядзьку Гастона, успамінае тысячы рэчаў, якія яны, бывала, з дзядзькам Гастонам рабілі, бо інграма закупорыла дзядзьку Гастона і схавала яго ад вачэй “Я”. Хаця ў інграме, магчыма, толькі і было сказана: “Ну добра, супакойся, Білі. Я паклапачуся пра цябе. Не трэба так кідацца. З табою ўсё будзе добра. Ну, супакойся. Бедны малшы. Якая ў цябе жудасная высыпка. Якая ліхаманка. Ну, супакойся, Білі. З табою ўсё будзе добра, пакуль я побач. Я паклапачуся пра майго Білі. Зараз спі. Спі і забудзь пра гэта”. А Білі быў увесь час “непрытомны” і ніколі не “даведаўся” пра гэта.

Потым ён знайшоў сабе кампаньёна, які выглядаў як дзядзька Гастон (але аказаўся дурнем), а калі абанкруціўся, нейкім чынам атрымаў высыпку і хранічны кашаль, і стаў вельмі “ліхаманкавы” у сваіх справах бізнесу. Ён завёў звычку пляваць на паулочу, незалежна ад таго, дзе знаходзіўся; яго здароўе пагоршылася і сам ён пагоршыўся, але калі б вы спыталі яго пра ягоных дзядзькоў да пачатку тэрапіі, ён адказаў бы вельмі расплывіста. “Дайце мне маментальны адказ, – пытае одытар, – хто меў звычку пляваць на паулочу?” “Дзядзька Гастон”, – адказвае прэклір. “Божа мой, гэта забаўна (адхарквеацца, плюе), я не думаў пра яго ужо гады. Аднак, ён ніколі не праводзіў побач са мною шмат часу”. (Усяго толькі дзесяць гадоў, пастаянна, як можа даведацца одытар.) “Не думаю, што ён варты увагі. Давайце зоймемся місіс Свішбэк, той маёй настаўніцай...” “Давайце вернемся зараз да моманту, калі дзядзька Гастон дапамог Вам, – кажа одытар. – Саматычная стужка зараз пойдзе да моманту, калі ваш дзядзька Гастон дапамог Вам”. “Я адчуваю, як быццам мая скура ў агні! – скардзіцца прэклір. – Гэта, пэўна... Гэй, гэта мая алергія! Але я нікога не бачу. Я не... Пачакайце, у мяне ўражанне, што нехта ёсць. Нехта... Гэта ж дзядзька Гастон!” Ён праходзіць гэта, і высыпка знікае. Але, магчыма, одытар павінен быў атрымаць сотню інграм, перад тым як атрымаць гэтую адну. І пасля гэтага прэклір

раптам успамінае пра сябе і дзядзьку Гастона, і пра той час... але працягвайце тэрапію.

Поўнае ўспамінанне – гэта, здаецца, сінонім да поўнага душэўнага здароўя. Але не думайце, што калі клір пазбавіўся ад сваіх дзядзькоў Гастонаў з іхнімі звычкамі пляваць на паулогу, што ён не будзе дазваляць сабе ніякіх дзівацтваў. Божа мой, чаго толькі не прыдумае кліраваны розум, каб яму не было нудна!

Што рабіць, калі прагрэс кейса спыняецца

Нават у самых лёгкіх кейсах будуць моманты, калі здаецца, што прагрэсу няма. Тут пералічаны магчымыя прычыны гэтага.

1. Прэклір не рухаецца па траку, нягледзячы на тое, што знешне гэтага не відаць, і падпарадкоўваецца інграмнай камандзе аднога з пяці тыпаў, якая можа перашкодзіць ягонаму руху па траку ці не дапусціць да інфармацыі. Самая звычайная з іх – холдэр, і, магчыма, высветліцца, што прэклір знаходзіцца ў інграме і ў дзіўным вэйлансе.

2. Існуе перакрыццё эмоцый ці болю. І тое, і другое заўсёды можна выявіць на пачатку кейса. Мышцы пацыента будуць дрыжаць ці пацпевацца, калі ён знаходзіцца ў інграме, але саматыкі ён адчуваць не будзе – гэта ў любым выпадку перакрыццё болю. Не знаходзячыся ў тэрапіі, пацыент можа быць вельмі напружаным, асабліва верагодна, што ў яго будуць напружаныя мышцы шыі – гэта часта азначае перакрыццё эмоцый. Якую-небудзь з гэтых дзвюх акалічнасцяў можна назіраць у вялікай колькасці абераваных людзей перад пачаткам тэрапіі. Калі яны з'яўляюцца на працягу тэрапіі, пашукайце перакрыцці болю ці эмоцый.

3. Існуе перабольшвальнік эмоцыі і перакрыццё болю, так што пацыент плача ад чаго хочаце, але выгінаецца і выкручваецца, калі яго просяць наблізіцца да болю. Ён адчувае эмоцыю, але не адчувае болю.

4. Недзе ёсць неразраджаны эмацыянальны зарад, які гатовы да разрадкі. Ці, наадварот, калі вы спрабуеце атрымаць

эмацыянальную разрадку ў позняй інграме балючых эмоцый, але беспаспяхова, існуе перакрыццё пачуццяў у прэнатальным раёне.

5. Быў парушаны Кодэкс Одытара. Памяняйце одытара ці скараціце моманты парушэння кодэкса.

6. У жыцці пацыента падчас праходжання тэрапіі існуе эмацыянальнае расстройство. Уважліва распытайце пацыента і здыміце зарад з гэтага эмацыянальнага расстройства як з інграмы, калі магчыма.

7. Одытар упусціў нешта важнае ў гэтай кнізе. Вывучыце кнігу.

Калі кейс “адмаўляецца ісці на папраўку”

Доўгі час была папулярнаю ідэя, што людзі жадаюць захаваць свае нейрозы, хаця гэта і было памылкаю. У любым кейсе, які “супраціўляецца” тэрапіі, вы можаце быць упэўненыя, што супраціўляюцца інграмы, а не пацыент; таму і атакуйце інграмы, а не пацыента.

Існуе шмат разлікаў, якія ствараюць уражанне супраціўлення. Найбольш звычайны з іх – разлік на заступніка, які паходзіць з інграм, што ўтрымліваюць заступнікаў. Гэтыя заступнікі, здаецца, моляць, каб пацыент не пазбаўляўся нічога. Звычайная сітуацыя, калі нехта са сваякоў ці матчына сяброўка адгаворваюць маці ад аборту. Заступнік моліць: “Не пазбаўляйся яго!” Прэклір ведае, што гэты чалавек для яго – найлепшы сябра, і ён можа патлумачыць яго фразу так, што яму не трэба пазбаўляцца сваіх інграм.

Яшчэ адзін разлік – гэта разлік, звязаны з дурасцю: прэклір пачынае верыць, што ён будзе дурным ці ў яго будзе “не хапаць у галаве”, калі ён выдасць інграмы. Гэта паходзіць, напрыклад, ад таго, што маці казалі – яна страціць розум, калі страціць дзіця, а дзіця яна называла “яно”. У кейсе можа быць цэлы ланцуг такіх інграм, ствараючы ў прэкліра ўражанне пра тое, што ён страціць розум, калі расстанецца з любой з інграм. Гэта галоўная прычына,

чаму школы мінулага верылі, што розум складаецца з неўрозаў, а не з неад’емных рысаў асобы чалавека. Інграмы, нават калі чалавек пра іх не ведаў, здаваліся вельмі каштоўнымі, якімі яны не з’яўляюцца, – ніводная з іх.

Яшчэ адзін разлік – гэта разлік сакрэтнасці. Прэкліру здаецца, што яго жыццё залежыць ад захавання нейкага сакрэту. Гэта звычайная рэч у кейсе, дзе ў маці быў палюбоўнік. Як маці, так і палюбоўнік загадваюць захоўваць сакрэтнасць. Прэклір, падпарадкоўваючыся інграмным камандам, верыць: ён згубіць шмат чаго, калі выдасць гэты сакрэт, нягледзячы на тое, што тыя, хто гэта загадваў, нават не ведалі пра яго прысутнасць, ці, калі і ведалі, не думалі, што ён “слухае”. Адзін з разлікаў сакрэтнасці паходзіць ад страху маці сказаць бацьку, што яна цяжарная; калі маці – заступнік дзіцяці, то дзіця будзе надзвычай трымацца за гэты тып інграм.

Усе кейсы маюць адзін ці больш разлікаў, якія перашкаджаюць выдачы інграм. У некаторых ёсць усе пералічаныя, і ў дадатак іншыя. Гэта не павінна вельмі трывожыць одытара, бо пры дапамозе тэхнікі рэпітэра ён можа адкрыць інграмны банк.

Лекі і наркатыкі

Так званыя снатворныя (гіпнатычныя)⁴⁵ прэпараты не маюць вялікага ўжытку ў Дыянетыцы, за выключэннем тых выпадкаў, калі пацыент – псіхотык, і да яго прымяняецца наркасінтэз. Пад снатворнымі мы разумеем такія прэпараты, як фенабарбітал⁴⁶, скапаламін⁴⁷, опіум⁴⁸ і г.д. Гэтыя прэпараты, што выклікаюць сон, непажаданыя, хіба толькі ў якасці заспакаяльных сродкаў, і

45. Англійскі тэрмін для снатворнага прэпарата гучыць як “hypnotic”, і можа азначаць таксама “гіпнатычны”.

46. **фенабарбітал:** медыцынскі прэпарат, што ўжываецца для заспакаення нерваў, і каб выклікаць сон.

47. **скапаламін:** алкалоід, што выкарыстоўваецца ў медыцыне як заспакаяльны, снатворны сродак, а часам, разам з іншымі прэпаратамі, для аблягчэння болю.

48. **опіум:** прэпарат, які робяць з соку пэўных сартоў маку, яго кураць ці жуюць як стымулятар ці наркотык, а таксама выкарыстоўваюць у медыцыне як заспакаяльнае.

прапісваць іх павінен урач. У любога пацыента, якому патрэбна заспакаяльнае, ужо ёсць свой урач, і гэта – ягоная справа. Такім чынам, одытар не павінен цікавіцца снатворнымі прэпаратамі ці нечым іншым, што выклікае сон. Некаторыя прэкліры будуць прасіць, каб ім далі ўсыпляльны прэпарат, каб “спрасціць тэрапію”, але любы такі прэпарат з’яўляецца анестэтыкам і адключае саматыкі, перашкаджаючы тэрапіі. Больш таго, ні з кім, акрамя вар’ятаў, не трэба працаваць у амнезійным трансэ, асабліва ў наркатычным трансэ, бо гэта непатрэбна зацягвае працу, і вынікі з’яўляюцца павольна, як патлумачана ў іншым месцы кнігі. Дыянетыка абуджае людзей; яна не спрабуе накачаць іх наркотыкамі ці загіпнатызаваць. Такім чынам, ад снатворнага прэпарату няма карысці для одытара.

Пацыентам, якія хочуць, каб іх ударылі па галаве чыгуннаю трубаю ці нейкім іншым спосабам увялі ў глыбокі трансэ, не трэба патураць, нават калі яны з усмешкаю ўручаюць одытару свае ўласныя чыгунныя трубы.

Фокус у тым, каб прывесці “Я” у кантакт з файл-клеркам. Усе снатворныя прэпараты дзейнічаюць так, што адключаюць “Я”. Хаця да файл-клерка можна дастаць, і сонік з відэа даступныя, і нават з улікам таго, што і так можна правесці кліраванне, з вялікімі затратамі працы, усё роўна нават з самым “безнадзейным” кейсам лепей працаваць, калі файл-клерк і “Я” знаходзяцца ў кантакце. Работа ў гэтым выпадку ідзе хутчэй, прыносіць больш задавальнення і менш непрыемнасцяў.

Калі чалавек адкрывае навуку аб розуме, ён непазбежна адкрывае шмат чаго іншага, што да ягонай галіны на самой справе не належыць. Сярод гэтага – тая ненаўмыслная блытаніна, якая існавала на конт снатворных прэпаратаў. Тыя з іх, што пазначаны як “снатворныя”, зусім не снатворныя, а анестэтыкі. А тыя, што пазначаны як анестэтыкі, не анестэтыкі, а снатворныя сродкі. Гэта стане крыштальна ясна одытару, калі ён адчуе, як заблытваемца ў сваёй першай інграме з “анестэтыкам”, закісам азоту, у нейкага прэкліра. Магчыма, будзе і іншая інграма, дзе пацыенту давалі марфін⁴⁹ на працягу дзён і нават тыдняў, вынікам

49. марфін: прэпарат, што вырабляюць з опіуму і выкарыстоўваюць для аблягчэння болю.

чаго стаў ступар, які, па азначэнню “снатворнага (гіпнатычнага)” прэпарату, павінен быць трансам. Аберавальны матэрыял у ёй будзе, але одытар пабачыць, што гэта цяжка параўнаць з інграмай, дзе ўжываўся хлараформ⁵⁰ ці закiс азоту.

Эфір, хлараформ і закiс азоту, гэтыя “анестэтыкі”, выклікаюць у пацыента глыбокі гіпнатычны транс: рэактыўны банк шырока адкрыты, і усё, што пацыент успрымае, – выразнае, яснае і аберавальнае да крайнасці. З гэтых трох, закiс азоту відавочна з’яўляецца найгоршым, будучы ніякім не анестэтыкам, сродкам для прытуплення болю, а першакласным снатворным. Пры ўздзеянні закiсу азоту боль і ўвесь змест інграмы падшываюцца з высокай, выдатнай дакладнасцю. Некалькі гадоў таму нейкі даследчык задаваўся пытаннем, ці не выклікае закiс азоту распад мозга. На шчасце, мозг не распадаецца так лёгка, але закiс азоту на самой справе выклікае асабліва цяжкія інграмы. На першыя месцы ў спісе сур’ёзных інграм у познім перыядзе жыцця, якія сустраэне одытар, можна паставіць стаматалагічныя, хірургічныя ці акушэрскія⁵¹ інграмы з закiсам азоту. Інграмы з закiсам азоту асабліва дрэнныя, калі яны ўключаюць выдаленне зубоў; часта гэта самыя цяжкія інграмы позняга перыяду жыцця. Акрамя таго, што ўсе стаматолагі пры выдаленні зубоў у мінулым зашмат размаўлялі, і ў іх кабінетах было занадта шумна ад вулічных гукаў, цячэння вады і хлопання рамянёў бормашыны, трэба адзначыць і тое, што закiс азоту – ніякі не анестэтык, і абвастрае, а не прытупляе боль.

Наадварот, для тэрапіі ў бальніцах для душэўна хворых закiс азоту – цудоўны снатворны сродак. Гэта, пэўна ж, далёка не лепшы прэпарат, які можна атрымаць ад хімікаў, бо нейкі выдатны хімік, пэўна ж, будзе здольны забяспечыць добры снатворны газ цяпер, калі Дыянетыку ведаюць і ўсведамляюць, як неабходна яе прымяненне ў бальніцах для душэўна хворых.

50. хлараформ: бясколерная вадкасць з рэзкім саладкаватым пахам і смакам. Хлараформ хутка і лёгка выпарваецца. Калі чалавек удыхае яго пару, ён страчвае прытомнасць ці здольнасць адчуваць боль.

51. акушэрскі: той, што мае дачыненне да акушэрства, галіны медыцыны, якая займаецца даглядам і лячэннем жанчын на працягу цяжарнасці, родаў і перыяду адразу ж пасля родаў.

Аднак існуюць некаторыя прэпараты, што дапамагаюць рэверы. Найбольш распаўсюджаны з іх і найбольш даступны – звычайная моцная кава. Кубачак ці два яе часам узбадзёрваюць аналайзер у дастатковай ступені, каб пранікнуць праз самыя глыбокія слаі “непрытомнасці”. Фенамін⁵² і іншыя стымулятары з ліку тых, што выпускаюцца прамысловасцю, выкарыстоўваліся з некаторым поспехам, асабліва на пацыентах-псіхотыках. Яны дастаткова абуджаюць розум, каб ён мог пераадолець інграмныя каманды. Гэтыя стымулятары, якія вырабляе фармацэўтычная прамысловасць, маюць свой мінус – яны вычэрпваюць колькасць Q⁵³ у розуме.

Гэтая велічыня Q не вельмі вывучаная. Справа выглядае так, як быццам бы мозг спальвае пэўную колькасць Q, калі ён вычэрпвае інграмы. Напрыклад, калі праводзіць тэрапію кожны дзень, гэта можа прынесці больш хуткія вынікі, але прынясе таксама і некалькі вялых сесій. Па назіраннях, найлепшыя вынікі тэрапія прыносіць, калі яе праводзіць кожныя два ці тры дні. (Тэрапія раз у тыдзень дазваляе інграмам асесці і замаруджвае кейс; адзін тыдзень – гэта замнога.) Фенамін спальвае Q. Пасля некалькіх сесій з выкарыстаннем фенаміну наяўны запас Q вычэрпваецца, і, па назіраннях, праца пагаршаецца, пакуль не будзе прынята большая доза стымулятара (і на гэта існуе невысокая мяжа) ці пакуль не будзе выраблена больш Q.

Тут трэба згадаць жыццёва важны факт. Яго трэба вылучыць на асобнае месца на старонцы і падкрэсліць. Усе пацыенты ў тэрапіі павінны атрымліваць вітамін B1 у выглядзе таблетаў ці ін’екцый, у дозе як мінімум 10 мг у дзень. Скарачэнне інграм вычэрпвае Q, якая, здаецца, залежыць у нейкай ступені ад B1. Вы можаце быць пэўныя, што ў пацыента, які не прымае B1, будуць па начах кашмары. Прымаючы яго шчодрымі дозамі, ён пазбегне кашмараў. Белая гарачка⁵⁴, магчыма, выклікаецца падобным жа

52. фенамін: таксама амфетамін, прэпарат, што выкарыстоўваецца як стымулятар.

53. Q: сімвал, што выкарыстоўваецца для абазначэння формы энергіі ці сілы, якая хаця і невызначаная, аднак, па назіраннях, існуе.

54. белая гарачка: буйныя трызненні (часовы стан крайняга душэўнага ўзбуджэння, які адрозніваецца неспакоем, блытанай моваю і галюцынацыямі), што паходзяць галоўным чынам ад празмернага ўжывання алкаголю і характарызуюцца пацэннем, дрыжанням, трывогаю і галюцынацыямі, якія выклікаюць страх.

вычарпаннем велічыні Q. Белая гарачка найлепш вылечваецца пры дапамозе В1 і Дыянетыкі. У вельмі невялікім маштабе нешта падобнае да белай гарачкі, па назіраннях, развівалася ў некаторых пацыентаў, якія занядбалі прыём В1. З ім яны праходзяць тэрапію вельмі паспяхова.

Алкаголь рэдка дапамагае одытару. Алкаголь увогуле рэдка дапамагае каму-небудзь. Дэпрэсант, які ў лепшым выпадку можна лічыць атрутаю, алкаголь мае адзіную перавагу – з яго можна ўзяць вялікі падатак. Усе алкаголікі – алкаголікі з нагоды сваіх інграм. Усіх алкаголікаў, калі яны не пашкодзілі сабе мозг (гэты выпадак згадваецца толькі таму, што гэта магчыма, а не таму, што даследаванні ў Дыянетыцы паказалі нейкую рэальную магчымасць гэтага), можна зрабіць рэлізіямі. Алкагалізм – інграмны па паходжанню. Ён стаў, нейкім даволі зразумелым чынам, разнавіднасцю заразнай аберацыі, у якой рэактыўны розум блытае алкаголь з “прыемным баўленнем часу”, “забаваю” ці з тым, як “забыць свае непрыемнасці”. Нешта з гэтага можна атрымаць таксама з дапамогаю стрыхніну⁵⁵ і цыяністага калію⁵⁶. Алкаголь мае сваё прымяненне: у ім можна захоўваць прэпараты жаб і ўсё такое; у ім можна стэрылізаваць іголки; ён добра гарыць у ракетах. Але ніхто не стаў бы думаць пра захоўванне ўласнага страўніка ў шклянным слоіку, і, калі не вар’ят, не стаў бы лічыць самога сябе іголкаю. Хаця некаторыя п’яныя і думаюць, што яны дзейнічаюць як ракеты, мала хто з іх, па назіраннях, узляцеў вышэй падлогі. Гэта не толькі дрэнны стымулятар-дэпрэсант, гэта яшчэ і снатворны прэпарат у самым дакладным сэнсе: усё, што зроблена п’янаму, робіцца інграмай.* Хранічны алкаголік – фізічна і душэўна хворы чалавек. З дапамогаю Дыянетыкі яго можна кліраваць ці проста зрабіць рэлізіам без вялікіх цяжкасцяў, бо прывыканне да алкаголю, здаецца, адбываецца не на фізіялагічным узроўні. Чаму ўрад выбірае для легалізацыі

55. **стрыхнін:** горкае, вельмі атрутнае хімічнае рэчыва, што ў вельмі малых дозах выкарыстоўваецца як стымулятар.

56. **цыянiсты калій:** вельмі атрутнае хімічнае рэчыва.

* “Жаночы хрысціянскі саюз за цвярозасць” не плаціць мне за гэтыя радкі, справа толькі ў тым, што мне давялося зрабіць клірамі надта ўжо шмат алкаголікаў.
– Л. Рон Хабард

надзвычай аберавальнае рэчыва і дрэнны стымулятар, калі да ягоных паслуг увесць спіс прадуктаў хіміі, каб выбраць з яго стымулятары і дэпрэсанты – гэта праблема для лепшых матэматыкаў, магчыма, для тых, хто займаецца выключна праблемамі падатку на прыбытак. Опіум менш шкодны, марыхуана⁵⁷ не толькі менш фізічна шкодная, але і лепш падтрымлівае працаздольнасць неўротыкаў, фенабарбітал намнога менш прытупляе адчуванні і пасля яго прыёму наступствы меншыя, хларыд амонію⁵⁸ і мноства іншых стымулятараў даюць больш вынікаў і амаль настолькі ж дрэнна ўплываюць на арганізм. Але не, інграмы, распаўсюджваючыся брыдкаю заразаю, пачынаючы ад першай прымітыўнай бражкі, што ап’яніла некага з нашых продкаў, сцвяржаюць: алкаголь – гэта адзінае, што трэба піць, калі чалавек хоча “забыць гэта ўсё” і “добра правесці час”. У алкаголі няма нічога сапраўды дрэннага, акрамя толькі таго, што ягоны эфект залежыць галоўным чынам ад інграм і іншай рэкламы, а без гэтага дзеянне алкаголю вельмі пасрэднае. Галоўнаю яго заяўкаю на добрую і дрэнную славу, відаць, служыць тое, што ён стварае такія аберавальныя інграмы. Тое, што адзін наркотык абвяшчаюць амаральным, а другі абкладаюць падаткам – гэта ўзор алкагольнай інграмы ў грамадстве. Аднак, хаця алкаголь і абсалютна легальны, сумніўна, што одытар знойдзе яму якое-небудзь прымяненне ў тэрапіі.

І, кажучы яшчэ пра наркотыкі і лекі, тая нота ў тры тысячы герц, што звiніць у вашых вушах, з’явілася ці то ад інграмы з закісам азоту, ці то ад таго, што маці прымала велізарную колькасць хiніну перад вашым нараджэннем, спадзяючыся на тое, што яна не стане маці, і казала пры гэтым: “Ад гэтага ў мяне ў вушах такі звон, проста звiніць, і звiніць, і звiніць няспынна!”

57. **марыхуана:** высушанае лісце і кветкі канапель, што ўжываюцца ў форме цыгарэт як наркотык ці галюцынаген.

58. **хларыд амонію:** белае крышталічнае рэчыва, што атрымліваюць па рэакцыі аміяку з салянай кіслатаю; ён ужываецца ў медыцыне, а таксама ў сухіх гальванічных элементах, фарбах і г.д.

59. **Жаночы хрысціянскі саюз за цвярозасць:** арганізацыя ў ЗША, якая праводзіць кампаніі супраць ужывання алкаголю.

Самакантроль

З самага пачатку дыягностычных даследаванняў у 1930 годзе пацыенты ў большасці сваёй да некаторай ступені верылі, што яны могуць адытаваць свае кейсы на самакантролі.

Неразуменне, што одытар цікавіцца толькі тым, што зроблена *пацыенту*, а не тым, што зроблена *пацыентам*, нейкая сарамлівасць ці выдуманая віна часта нараджаюць гэтую дарэмную надзею на тое, што можна праводзіць тэрапію ў адзіночку.

Гэтага зрабіць нельга. Гэта катэгарычнае сцвярдженне і навуковы факт. Одытар патрэбны па вялікай колькасці прычын. Ён прысутнічае не для таго, каб кантраляваць прэкліра ці аддаваць яму загады; ён прысутнічае для таго, каб слухаць, настойваць, разлічваць, якія цяжкасці ў прэкліра, і выпраўляць сітуацыю. Праца вядзецца ў адпаведнасці з наступнымі ўраўненнямі:

- Дынамікі прэкліра слабейшыя за моц ягонага рэактыўнага банка.
- Дынамікі прэкліра плюс дынамікі одытара пераважаюць моц яго рэактыўнага банка.
- Аналітычны розум прэкліра адключаецца кожны раз, калі прэклір дасягае інграмы, і пасля гэтага ён няздольны пераследаваць яе і праходзіць яе дастаткова разоў, каб разрадзіць, без дапамогі одытара.
- Аналітычны розум прэкліра плюс аналітычны розум одытара могуць знаходзіць інграмы і праходзіць іх.

(Ёсць яшчэ адно ўраўненне, якое не згадваецца нідзе больш, але яно мае непасрэднае дачыненне да Кодэкса Одытара, дэманструючы матэматычна неабходнасць гэтага кодэкса:

- Моц інграмнага банка прэкліра плюс моц аналітычнага розуму одытара – гэта больш, чым аналітычны розум і дынамікі прэкліра.

Гэта тлумачыць, чаму ніколі нельга нападаць на прэкліра асабіста. Гэта таксама тлумачыць паводзіны абераванага чалавека, калі

на яго нападаюць у звычайным жыцці; чаму ён злуецца і ўпадае ў апатыю: гэта ўраўненне поўнасю пераадольвае яго аналайзер.)

Гэтыя ўраўненні дэманструюць сапраўдныя натуральныя законы.

Пры самакантролі прэклір спрабуе атакаваць тое, што ягоны аналайзер ніколі не здолеў пераадолець, хаця аналайзер, з таго моманту як пачаў дзейнічаць, ніколі і не спрабаваў рабіць нічога іншага, у дачыненні да ўнутранага свету, як толькі атакаваць гэты банк. Той факт, што аналайзер прэкліра адключаецца кожны раз, калі ён уваходзіць у раён “непрытомнасці”, – гэта прычына, чаму інграмы маглі ўзяць верх над ім і выкарыстоўваць яго як марыянетку, калі рэстымуляваліся: яны проста адключалі аналайзер.

Шмат пацыентаў прыклала вялікія намаганні, каб паставіць Дыянетыку на ўзровень самакантролю. Гэтыя намаганні ўсе пацярпелі няўдачу, і зараз лічыцца, што гэта абсалютна і цалкам немагчыма. Прэклір у рэверы на самакантролі, магчыма, і будзе здольны дабрацца да некаторых локаў; ён, канешне ж, можа дабрацца да прыемных момантаў і атрымаць рыкол інфармацыі пры дапамозе вяртання; але ён не можа атакаваць уласныя інграмы інакш, як па стандартнай схеме “одытар-прэклір”.

Акрамя дыянетычнага рэверы, у некаторых прэкліраў хапіла дурасці, каб паспрабаваць дасягнуць сваіх інграм у стане самагіпнозу. Гіпнатызм у любой форме не апраўданы ў Дыянетыцы. Самагіпноз, калі яго спрабуюць прымяніць у Дыянетыцы, – гэта, верагодна, рэч максімальна блізкая да бясплоднага мазахізму. Калі пацыент уводзіць сябе ў стан самагіпнозу і ажыццяўляе рэгрэсію ў намаганні дабрацца да інцыдэнту з захворваннем, нараджэння ці прэнатальных інграм, ён не атрымае нічога, акрамя шкоды. Канешне ж, людзі будуць спрабаваць. Як толькі людзі пачыняюць агітаваць за самакантроль, нікога з іх ні за што не пераканаш, пакуль яны не паспрабуюць. Але няхай побач будзе ваш сябра з гэтай кнігай, каб ён мог потым пры дапамозе одытынга зняць галаўны болі ўсё такое падобнае, што раптам у вас з’явіцца падчас такой спробы.

Дыянетычнае рэверы, што азначае прысутнасць одытара, не з’яўляецца ні небяспечным, ні цяжкім. Самакантроль часта

бесплодны і нярэдка дастаўляе вялікі дыскамфорт. Не спрабуйце гэтага рабзць.

Толькі клір можа на самакантролі прайсці ўвесь свой трак да зачацця, і робіць так, калі яму патрэбная канкрэтная інфармацыя з якой-небудзь часткі яго жыцця. Але ж ён — клір.

Арганічныя змяненні розуму

З нервовай сістэмай, у тым ліку з мозгам, можа здарыцца некалькі рэчаў, якія могуць выклікаць структурныя змяненні. Яны называюцца у Дыянетыцы арганічнымі змяненнямі розуму. Яны не называюцца “арганічнымі неўрозамі” ці “арганічнымі псіхозамі”, бо змяненне структуры не абавязкова выклікае аберацці. У мінулым блыталі паводзіны, выкліканыя арганічнымі адрозненнямі, і паводзіны, выкліканыя інграмамі. Гэтая блытаніна ўзнікла з той прычыны, што інграмны банк і рэактыўны розум не былі вядомыя.

Любы чалавек з арганічным змяненнем розуму мае таксама і інграмы. Паводзіны, прадыктаваныя інграмамі, і дзеянні, выкліканыя арганічным змяненнем, – гэта розныя рэчы. Інграмы нясуць з сабою драматызацыі, галюцынацыі, прыпадкі гневу і розныя віды неэфектыўнасці. Змяненні выклікаюць няздольнасць да мыслення, успрымання, запісу ці рыколу. Напрыклад, да радыё можна было б дадаць некалькі фільтраў і контураў, што б выклікала адхіленні ў яго дзеянні, пагаршаючы яго ў параўнанні з аптымальным; гэта былі б інграмы. Магло б быць і так, што ў радыё з самага пачатку не хапала б нейкіх лямпаў ці контураў, ці ў ім магло б быць замыканне правадоў; гэта было б арганічнае змяненне розуму.

Крыніцы арганічных змяненняў розуму наступныя:

1. Варыяцыя шаблонаў структуры з нагоды генетычных адхіленняў. Некаторыя з частак цела будуць расці надта моцна ці надта слаба, і гэта вызначыць змяненне структуры. Гэта звычайна выклікае настолькі вялікую перамену, што гэта відавочна. Разумова адсталыя і г.д. могуць пакутаваць ці ад

методыкі, гіпнозу ці наркотыкаў, – тады можна лічыць, што такім кейсам Дыянетыка не можа дапамагчы.

Катэгорыя 7 уяўляе сабою іншую праблему. Гэта выбіральнае эксперымантаванне ў дзеянні. Колькі відаў і разнавіднасцей аперацый было зроблена, колькі дзіўных і нестандартных шокаў было прыменена – гэта абсалютна недасяжна ніякому розуму, калі толькі не вывучаць месяцамі людзей, на якіх былі зроблены такія эксперыменты.

Усе ятрагенныя змяненні нервовай сістэмы можна звесці пад загалолак “зніжэнне здольнасці”, інакш кажучы, – няздольнасць да чагосьці. У кожным кейсе з такіх нешта было зроблена, каб паменшыць здольнасць чалавека ўспрымаць, запісваць, успамінаць ці думаць. Усё гэта ўскладняе кейс для Дыянетыкі, але не абавязкова не дае ёй магчымасці працаваць зусім.

У кейсах шоку, напрыклад, электрашоку, тканка магла быць знішчана, і змесціва банкаў розуму да некаторай ступені магло змяшацца, мог сказацца трак часу, магчымы і іншыя акалічнасці.

Ва ўсіх выпадках такіх ятрагенных змяненняў, рэзультат ад Дыянетыкі павінен лічыцца няпэўным. **Але ва ўсех такіх кейсах, асабліва ў кейсах электрашоку, Дыянетыка павінна выкарыстоўвацца любымі магчымымі спосабамі, у намаганні палепшыць стан пацыента.**

Усе шокі і аперацыі павінны лічыцца тым, чым яны і з’яўляюцца – інграмамі.

Ніводны чалавек, які можа выконваць паўсядзённыя задачы, ці чыю ўвагу можна прыцягнуць і зафіксаваць, не павінен адчайвацца ці лічыцца безнадзейным.

Кожны, на кім праводзілася такое лячэнне, можа, і няздольны дасягнуць аптымальнай эфектыўнасці розуму, але ён, магчыма, можа ўсё ж дасягнуць узроўню рацыянальнасці вышэй сучаснай нормы. Тое, што трэба зрабіць, – гэта паспрабаваць. Нягледзячы на тое, што здарылася ці што было зроблена, у вялікай большасці кейсаў можа існаваць шанс на выдатнае выздараўленне.*

* *Замах на аборт часам можа зрабіць нешта дзіўнае з мозгам. Гэта можна прылічыць да групы траўмаў. Па большай частцы сонік-рыкол можа быць адноўлены. Калі розныя рыколы нельга аднавіць, інграмы ўсё роўна можна выдаліць. Інтэлект у такіх кейсах узрастае, а часта ён і так надзвычай высокі.*

– Л. Рон Хабард.

Арганічныя адхіленні

Стандартны клас прэнатальных інграм змяшчае непакой бацькоў пра тое, што іх дзеці народзяцца прыдуркаватымі, калі на гэты раз не зрабіць аборт усур'ёз. Гэта надае такім інграмам эмацыянальную перагрузку і, што не менш важна, надае цяпер ужо даросламу пацыенту аберавальны фактар, што ён “няправільны”, што ў яго “не ўсё ў парадку”, што ён “прыдуркаваты” і гэтак далей. Цяжкасці, з якімі сутыкаюцца ў спробах зрабіць аборт, амаль заўсёды недаацэньваюцца: сродкі, якія ўжываюцца пры гэтым, часта незнаёмыя і мудрагелістыя. Востры непакой з прычыны таго, што дзіця не выйшла з маткі пасля замаху на аборт, і трывога аб тым, што цяпер яно ўжо непапраўна пашкоджана, – усё гэта складваецца ў моцна аберавальныя – і цяжкадаступныя з прычыны іх зместу – інграмы.

Аберавальная якасць выказаў нахштальт “прыдуркаваты”, вядома, высокая. Непакой, што дзіця можа нарадзіцца сляпым, глухім ці яшчэ неяк пашкоджаным, досыць распаўсюджаны. Папярэдні клас інграмных заўваг можа выклікаць сапраўдную прыдуркаватасць; заўвагі ж на конт магчымай слепаты і г.д. могуць, у лепшым выпадку, пашкодзіць відэа і сонік-рыколы.

Перакрыццё рыколаў выклікаецца таксама ўласцівым грамадству ў цэлым інграмным перакананнем: ненароджанае дзіця нічога не бачыць, нічога не адчувае і наогул не жыве. Гэтае перакананне ўводзіцца ў інграмы ЗА (замаху на аборт) самапраўдальнымі заўвагамі людзей, якія намагаюцца зрабіць аборт: “Яно ж ўсё роўна нічога не бачыць, не чуе, не адчувае”, альбо: “Яно ж не ведае, што адбываецца. Яно сляпое, глухое і нямое. Гэта як пухліна. Гэта ж не чалавек”.

Найбольшая частка ўсіх перакрыццяў рыколаў соніку і відэа мае прычынай заўвагі, зробленыя бацькамі ў такія моманты, ці балючыя эмоцыі і іншыя інграмныя дадзеныя. Для ўключэння гэтых рыколаў могуць спатрэбіцца сотні гадзін тэрапіі.

На працягу тэрапіі тое, што было перакрыта, у асноўным уключаецца. Існуюць тысячы інграмных выказванняў і эмацыя-

нальных сітуацый, якія закрываюць ад прэкліра яго рыкол, але звычайна гэты рыкол з часам аднаўляецца.

У пацыента з вельмі нізкай дынамікай (людзі маюць розныя прыроджаныя ўзроўні дынамікі) перакрыццё рыколаў адбываецца досыць лёгка. Высокадынамічнаму чалавеку спатрэбіцца значна больш аберацый, каб рыколы перакрыліся. Гэтыя рыколы звычайна ўключаюцца проста пры праходжанні інграм фізічнага болю і балючых эмоцый.

Нельга не заўважыць, аднак, што замахі на аборт могуць, хоць і рэдка, пашкодзваць мазгавыя і нервовыя механізмы плода да такой ступені, што яны ўжо не падлягаюць аднаўленню. Вынікам гэтага з'яўляецца сапраўднае, фізіялагічнае калецтва.

Дзеці і дарослыя, якія сёння класіфікуюцца як прыдуркаватыя, могуць, такім чынам, быць падзелены на дзве групы: сапраўдны, фізіялагічны клас і абераваны клас. Акрамя таго, перакрыццё рыколаў трэба таксама падзяляць на два класы, незалежна ад дынамікі і інтэлекта чалавека: тыя, што выклікаюцца пашкоджаннем мозга падчас замаху на аборт, і тыя, што з'яўляюцца чыстымі аберацыямі і выклікаюцца інграмнымі камандамі і эмоцыямі.

Здольнасць плода да самааднаўлення феноменальная. Пашкоджанне мозга звычайна поўнасьцю выпраўляецца, незалежна ад колькасці іншародных часцінак, якія трапілі ў яго. Такім чынам, адно толькі тое, што мозг быў закрануты падчас замаху на аборт, – не падстава для таго, каб лічыць менавіта гэта прычынай перакрыцця рыколу, паколькі гэтая прычына з'яўляецца больш рэдкай з дзвюх.

Ясна, што з тых, хто зараз чытае гэту кнігу, многія маюць перакрыццё рыколаў і што іх настрой можа быць вельмі сапсаваны прачытаным. Але памятайце, што сонік- і відэарыколы не з'яўляюцца абавязковымі для дасягнення амаль поўнага рэлізу. Гэтыя каментарыі наконт арганічных пашкоджанняў не азначаюць, што рэліз, які робіць чалавека больш кампетэнтным у жыцці і шчаслівым, недаступны, бо яго можна дабіцца заўсёды, незалежна ад рыколаў. І памятайце яшчэ, што рыколы ўключаюцца амаль заўсёды, нават калі гэта зойме пяцьсот ці болей гадзін тэрапіі. Гэтыя парушэнні ўпамінаюцца тут

толькі дзеля таго, што яны сустракаюцца ў некаторых, хоць і нямногіх, кейсах.

“Даследаванні” і “эксперыменты” з вівісекцыяй чалавечага мозга ў псіхіятрычных клініках, на жаль, не маюць ніякай каштоўнасці. Выклікаючы боль, разбурэнне і іншыя непрыемнасці, гэтыя “эксперыменты” выконваюцца без належнага разумення прыроды аберацый і псіхічных адхіленняў. Ніякія з атрыманых такім чынам дадзеных не маюць ніякай каштоўнасці, апроч таго, што даказваюць: мозг можна рэзаць рознымі спосабамі, не забіваючы пры гэтым чалавека зусім. Пацыенты, якія ўдзельнічалі ў гэтых эксперыментах, рэагавалі як на інграмныя парушэнні, так і фізічныя парушэнні, выкліканыя псіхіятрамі, і размежаваць іх пасля аперацыі няма ніякай магчымасці, хіба што з дапамогай Дыянетыкі. Такім чынам, высновы, зробленыя па гэтых дадзеных, не дзейсныя, паколькі рэакцыі пацыента пасля аперацыі маглі выклікацца многімі крыніцамі: інграмнымі, інграмай самой аперацыі, замахам на аборт у прэнатальным жыцці, пашкоджаннем мозга падчас аперацыі і г.д. Таму не спяшайцеся рабіць вывад, што пагаршэнне канцэптуальнага мыслення, напрыклад, мае месца толькі пасля выразання часткі мозга, што рыкол перакрываецца толькі пасля вівісекцыі мозга і г.д. З навуковага пункту гледжання, ніводная з гэтых “знаходак” нічога не даказвае, акрамя таго, што ў жывога чалавека можна пашкодзіць мозг, не забіўшы яго зусім, і што любога роду хірургія часта прыводзіць да псіхічных змяненняў у пацыента. Праўда, магчымым адкрыццём з’яўляецца тое, што пры выдаленні той ці іншай часткі камутатара, які завецца мозгам, чалавек таксама губляе некаторыя са сваіх здольнасцяў.

Дыянетычная першая дапамога

Тым, хто звязаны з працай у бальніцах хуткай дапамогі, было б асабліва цікава даведацца, што вылячэнне пацыента можна значна палепшыць і паскорыць, выдаліўшы інграму, атрыманую ў момант пашкоджання.

Ахвяра няшчаснага выпадку часам за некалькі дзён памірае ад шоку альбо папраўляецца недастаткова хутка. Пры любым пашкоджанні – апёку, парэзе, удары любога роду – чалавек атрымлівае псіхічную траўму, звязаную з месцам пашкоджання. У момант пашкоджання ствараецца інграма. Гэтая інграма перашкаджае рэлізу псіхічнай траўмы. Той факт, што пашкоджаная частка цела баліць і далей, з’яўляецца арганічным рэстимулятарам, які прыгнятае здольнасць пацыента папраўляцца.

Ужываючы рэверы альбо проста працуючы з пацыентам з заплюшчанымі вачыма адразу ж пасля атрымання ім пашкоджання, урач, медсястра ці сваяк пацыента могуць вярнуць яго ў момант атрымання траўмы і знайсці і скараціць гэты інцыдэнт як звычайную інграму. Пасля скарачэння інграмы траўмы агульны душэўны тон пацыента павышаецца. Акрамя таго, няма больш перашкод для лячэння траўмаванага ўчастка.

Пэўныя эксперыменты ў гэтай галіне прадэманстравалі, што некаторыя апёкі вылечваюцца і знікаюць за некалькі гадзін, калі выдалена інграма, створаная ў момант іх атрымання. Тэсты паказалі таксама пэўнае і надзейнае паскарэнне лячэння і некаторых больш сур’ёзных траўмаў.

Падчас правядзення хірургічных аперацый, калі ўжываюцца анестэтыкі, Дыянетыка можа быць карыснай у двух кірунках: (1) як сродак прафілактыкі і (2) як сродак лячэння. Першае прадугледжвае, што вакол “непрытомнага” ці напалову прытомнага пацыента не павінна весціся ніякіх размоў. Другое прадугледжвае неабходнасць неадкладнага аблягчэння псіхічнай траўмы, атрыманай ад самой аперацыі.

Праблемы ўзаемнай тэрапіі

Р. і яго жонка К. кліравалі адзін аднаго на працягу васьмі месяцаў, працуючы па чатыры гадзіны за вечар і па чатыры вечары ў тыдзень і адытуючы адзін аднаго па дзве гадзіны з чатырох. Гэтая ўзаемная згода ўскладнялася тым фактам, што хаця Р. вельмі хацеў стаць клірам, ягоная жонка ставілася да

працы абсалютна апатычна: ён з вялікай цяжкасцю пераканаў яе прыступіць да кейсаў.

Р. быў кейсам з высокай дынамікай і вялікай колькасцю закапсуляваных эмоцый; К. была кейсам апатыі, абсалютна абьякавай да сваіх праблем (“механізм чорнай пантэры”). Ён пакутаваў ад хранічнай язвы і непакоіўся наконт сваёй работы; яе праблемамі былі агульная алергія і хранічная нядбайнасць у дамашніх справах. Яны не былі да вялікай ступені ўзаемна рэстимулятыўнымі, але мелі праблемы, звязаныя з тым, што па маўклівай згодзе пазбягалі размоў на тэмы, сумеснае абмеркаванне якіх вельмі засмучала іх: перанесены ёю выкідыш і пажар, які знішчыў іх дом многа гадоў таму, а таксама іншыя ўзрушэнні. Справа ўскладнялася яшчэ, з аднаго боку, павышанай актыўнасцю Р. і яго інтраверсіяй, якія прымушалі яго пагардліва ставіцца да яе тэрапеўтычных навыкаў, і, з другога боку, апатыяй К., якая адразу ж садзейнічала намаганням Р. атрымліваць адносна больш часу ў якасці прэкліра і рабіла жанчынку менш зацікаўленай ва ўдасканаленні яе одытарскіх навыкаў.

Далейшыя ўскладненні былі звязаны з тым, што К. не разумела Кодэкс одытара ці асаблівасці яго прымянення, і некалькі разоў злавалася і праяўляла нецярплівасць ўудачыненні да Р., калі ён быў у сесіі і вернуты, што прымушала яго перайсці ў раззлаваны вэйланс.

Тым не менш гэты няпэўны курс тэрапіі працягваўся. Праз некаторы час Р. паведамілі пра існаванне маўклівай згоды, і пратое, што яму было б варта ажыццявіць рэліз іх узаемных балючых эмоцый. Пасля гэтага ён звярнуўся да інграмы згарэлага дома і раптам знайшоў, што ён здольны адытаваць некаторыя з ранніх інграм спачування сваёй жонкі, якія дагэтуль былі недаступнымі. Высветлілася, што яе алергіі параджаліся разлікам на спачуванне адносна бацькі і што Р. быў яе псеўдабацькам. Гэта прывяло да значнага паляпшэння кейса К. Яна ўжо менш пакутавала ад сваіх алергій, знік таксама хранічны боль у сэрцы, які яна адчувала з такой даўняй пары, што ўжо не звяртала на яго ўвагі. Яна пачала цікавіцца тым, каб стаць добрым одытарам, і вывучыла гэты прадмет. Яна ўжо трохі злавалася на Р., калі ён патрабаваў павялічыць сваю долю ва ўзаемнай тэрапіі. (Гэты

ўздым цікавасці заўсёды адбываецца ў любым апатычным кейсе, які спачатку нядбайна ставіўся да сваіх інграм).

Р., аднак, быў моцна прыгнечаны яе перыядамі гневу, і знайшоў, што цяпер дзейнічаў амаль выключна ў стане “самакантролю”, дзе ён сам вырашаў для сябе, што трэба, а што не трэба ў яго кейсе праходзіць. Гэты самакантроль, вядома, не мае сэнсу, бо калі б чалавек ведаў свае аберацыі і змест сваіх інграм, яны не былі б інграмамі. Вось чаму ў яго пачаўся перыяд, падчас якога ён адмаўляўся праяўляць свае эмоцыі з той прычыны, што яна з-за гэтага смяецца з яго, не падпарадкоўваўся яе ўказанням, і, карацей кажучы, падпарадкоўваўся тым інграмам, якія атрымаў ад яе падчас ранейшых сесій, у перыяды, калі яна злавалася. К. параілі падабраць моманты гневу, які яна праяўляла, калі была одытарам, і калі яны былі скароцаны – Р. зноў пачаў добра працаваць і супрацоўнічаць.

Ягоная язва паходзіла ад замахаў на аборт. Яго бацька, надзвычай абераваны чалавек, намагаўся зрабіць аборт, калі маці была ўжо на восьмым месяцы. Маці спрачалася, што дзіця можа выйсці з маткі жывым. Бацька сказаў, што калі яно народзіцца жывым, ён яго адразу ж заб’е. Ён дадаў, што ёй трэба толькі ляжаць ціха, а дзейнічаць будзе ён сам. У другім выпадку бацька сказаў, што ён замкне маці ў каморы, пакуль яна не згодзіцца на аборт. (Гэты кейс быў яшчэ значна ўскладнены тым, што маці на працягу трох месяцаў цяжарнасці вельмі баялася прызнацца ў гэтым бацьку і рабіла выгляд, што ніякай цяжарнасці няма, з чаго бацька зрабіў выснову: плоду было не сем месяцаў, а толькі чатыры. Таму ў кейсе было шмат сакрэтнасці, блытаніны і супярэчнасцей). Гэта азначала, што Р. меў моцны холдэр у прэнатальным раёне: яго ўтрымлівала інграма, якая змяшчала пранікненне ў ягоны живот. Гэта была ключавая інграма, гэта значыць інграма, вакол якой праз механізм падобнасці саматыкі і зместу збіраюцца іншыя інграмы, падаўляючы яе. Менавіта з гэтай блытанінай інцыдэнтаў, не ведаючы пра тое, сутыкалася К., і яе гнеў заблытваў усё яшчэ больш. Цяпер Р. быў гатовы да супрацоўніцтва, але ягоны трак часу скруціўся ў клубок вакол інграмы з холдэрам, якая была ключавой. Прэнатальныя інграмы падаўляліся таксама дзвюма аперацыямі па вырыванню зубоў мудрасці пад анестэзіяй з ужываннем закісу азоту.

К. некаторы час спрабавала дабрацца да гэтых інграм выдалення зубоў, якія змяшчалі велізарную колькасць размоў паміж дантыстам, яго памочнікамі і маці Р., якая суправаджала яго ў стаматалагічны кабінет, на бяду для яго душэўнага здароўя.

Р. адчуваў вялікія невыгоды ад няспынай рэстимуляцыі інграм, якія ўсё яшчэ заставаліся недаступнымі. Не меншыя невыгоды ён адчуваў многа разоў у мінулым, аднак на гэты раз дыскамфорту не было б зусім, калі б К. разумела Кодэкс Одытара і падпарадкоўвалася яму. У кейсе не было прагрэсу некалькі тыдняў.

Тэрапія ж К. рухалася наперад. Праца над ёй вельмі рэстимулявала Р. і ўзмацняла ягоны дыскамфорт, але чым больш ён працаваў над ёй, тым лепшымі станавіліся яе навывкі одытыngu і яе інтэлект (каэфіцыент яе інтэлекту за пяць тыдняў тэрапіі падняўся прыкладна на пяцьдзесят пунктаў). К. хацела навучыцца абыходзіць тупікі ў яго кейсе, і ёй растлумачылі: яна зараз практыкуе “маўклівую згоду”, бо яна ведала пра многія свае легкадумныя ўчынкі ў адносінах да мужа задоўга да пачатку тэрапіі, а цяпер зразумела, што нарабіла, але ўсё ж такі не магла паглядзець фактам у вочы і прызнаць сябе ў значнай ступені адказнай за яго няшчасце. Яна вельмі часта раззлавана размаўляла з ім, добра ведаючы, што гэта з’яўляецца “кнопкай”, якая прымушае яго чымсьці заняцца альбо спыніць сварку, і гэтая раззлаваная размова была вельмі рэстимулявальнай для Р. задоўга да тэрапіі.

У сувязі з гэтым К. увайшла ў інграмы балючых эмоцый позняга жыцця Р. і, працуючы папераменна над раннімі інграмамі фізічнага болю, якія сцвярджалі, што Р. “нічога не адчувае”, і над познімі інграмамі, дзе ён адчуваў вельмі моцныя эмоцыі, але не мог іх праявіць, пачала вызваляць эмоцыі у кейсе. Пасля гэта стан Р. пачаў стабільна паляпшацца. Познія балючыя эмоцыі былі вызвалены, і тады адкрыліся для скарачэння раннія прэнатальныя інграмы, што, у сваю чаргу, дало магчымасць дабрацца да іншых позніх эмоцый і скараціць іх.

Раптам высветлілася: прычынай, па якой К. так лёгка ўдавалася выводзіць мужа з раўнавагі, была медсястра, прысутнічала пры аперацыі выдалення гландаў, якую Р. перанёс у пяцігадовым

узросце. К. па сваіх манерах некалькі ўпадаблялася гэтай медсястры. Гэта была інграма спачування, і пасля яе рэлізу трак часу Р. пачаў выпраўляцца, што аблегчыла доступ да інграм абарту.

Так здарылася, што Р. большую частку свайго жыцця правёў па-за тракам часу, ягоная памяць была закупорана, рыкол знаходзіўся ў дрэнным становішчы. Як высветлілася, справа была ў скрытай ключавой інграме, замаху на аборт, падчас якой бацька Р. пакляўся забіць яго, калі ён выйдзе жывым, і дадаў, што дзіця ўсё роўна нічога не бачыць, не адчувае і не чуе. Гэты інграмны матэрыял пацвярджаўся няздольнасцю Р. рухацца па сваім траку часу.

У той момант, калі ключ быў знойдзены – праз дзвесце восемдзсят гадзін тэрапіі – Р. вярнуўся на трак часу, змог рухацца па ім, і ўпарадкаванае сціранне ягоных інграм працягвалася.

К. стала клірам прыкладана за два месяцы да таго, як Р. дабраўся да апошняй інграмы. Яе алергіі, аднак, зніклі задоўга да поўнага кліравання яе кейса. У Р. язва і некаторыя іншыя псіхасаматычныя праблемы таксама зніклі да дасягнення поўнага кліра.

Праблемы рэстымуляванага кейса

Г. стаў клірам пасля дзесяці месяцаў нерэгулярных сесій. Яго кейс меў перашапачатковы дыягназ: адсутнасць соніка і відэа, перакрыццё болю і эмоцый, пастаянны лёгкі транс і пастаянная “рэгрэсія” ў трохгадовы ўзрост. Гэта значыць, што ў той момант, калі ўвайшоў ў рэверы, ён са здзіўленнем і жахам знайшоў сябе трохгадовым хлопчыкам, які сядзіць у крэсле стаматолага, дзе яму вырываюць зуб, – і ў гэтай інграме ён, сам таго не ведаючы, знаходзіўся прыкладна палову свайго наступнага жыцця. Гэта было частковай прычынай яго хранічнага карыёзу і ягонай бяссонніцы як адмоўнай рэакцыі на анестэзію. Сітуацыя была відавочнай, паколькі ён адразу ж пачаў вырывацца і шапялявіць, і гэтае становішча было імгненна выпраўлена за кошт праходжання інграмы, пасля чаго ён мог вярнуцца ў цяперашні час, што ён і зрабіў.

Ён зведаў значныя цяжкасці ў жыцці, меў высокую дынаміку, але праяўляў прыкметы апатыі. Праз семдзесят пяць гадзін, падчас якіх быў дасягнута рэліз, высветлілася, што яго жонка часам была ягонай псеўдабабуляй, а таксама, праз двухвэйланснасць, ягонай псеўдамаці. Паколькі ягоны разлік на спачуванне патрабаваў ад яго быць хворым, каб бабка заўсёды заставалася пры ім, а ягоныя інграмы контрвыжывання сцвярджалі, што ягоная маці будзе з дабрынёй ставіцца да яго толькі тады, калі ён будзе хворы, рэактыўныя разлікі прыводзілі да высновы: ён павінен хварэць пастаянна, і яго цела падпарадкоўвалася гэтаму патрабаванню на працягу дваццаці трох гадоў. Усё гэта было выпраўлена і вылечана, вядома, толькі за кошт скарачэння інграм.

Сціранне пачалося прыкладна праз дзвесце гадзін тэрапіі і паспяхова працягвалася яшчэ некаторы час, і раптам прагрэс кейса зусім спыніўся. За пяцьдзесят ці болей гадзін тэрапіі ўдалося знайсці толькі некалькі інграм, але нават знойдзеныя інграмы аказалася немагчыма скараціць, балючыя эмоцыі заставаліся недасягальнымі. Тыя ж інграмы, што былі знойдзены і скарачаны, былі дасягнуты і выдалены толькі дзякуючы таму, што одытар гэтага кейса выкарыстоўваў магутныя метадыкі, якія патрабуюць высокага ўзроўню ўменняў і амаль ніколі не бываюць патрэбнымі і не павінны ўжывацца акрамя як у псіхатычных кейсах. На пачатку кейса такія моцныя намаганні дагэтуль не былі неабходнымі. Нешта відавочна было не так.

Падчас падрабязнага распыту высветлілася, што жонка Г. была жорсткай праціўніцай Дыянетыкі, што яна ніколі не ўпускала шанса самым з'едлівым чынам крытыкаваць яе ў прысутнасці Г., асабліва калі ён быў у кампаніі сяброў. Яна здэкавалася з яго, абзываючы псіхам. Яна звярнулася да адваката, каб развясціся (прычым паведаміла аб гэтым Г., толькі калі ён распачаў тэрапію, хоць кансультавалася з адвакатам на конт разводу ўжо на працягу двух гадоў), і наогул нервала і трывожыла яго да такой ступені, што ён пастаянна атрымліваў інграмы балючых эмоцый, хоць і не выказваў ніякіх эмоцый супраць яе.

У іх быў дзевяцігадовы сын. Г. ставіўся да хлопчыка з вялікай пяшчотаю. Хлопчык надзвычай многа хварэў дзіцячымі хвароба-

мі, пакутаваў ад захворвання вачэй і хранічнага сінусіту; у школе ён адставаў. Маці абыходзілася з ім даволі рэзка. Яе нервала ўсё, што ён ні рабіў.

Одытар кейса, даведаўшыся пра яе адносіны да свайго мужа ўвогуле і да Дыянетыкі ў прыватнасці, грунтоўна пагутарыў з ёй наконт яе мужа. Як высветлілася, яна была не супраць таго, каб прайсці тэрапію самой. Неўзабаве пасля гэтай гутаркі, Г. злёгка пасварыўся з жонкай; падчас сваркі ён заўважыў, што яна, мусіць абераваная. Яна вельмі пакрыўдзілася на гэта і сказала, што гэта, пэўна, ён звар'яцелы, раз цікавіцца Дыянетыкай. Ён адказаў, што з іх двух ён павінен быць найменш абераваным, калі ён прадпрымае захады да таго, каб неяк выправіць становішча. Акрамя таго, ён падкрэсліў, што яна бясспрэчна абераваная, бо інакш не была б такой сварлівай у адносінах да дзіцяці, і што гэты факт пэўна ўказвае на тое, што ў яе заблакіравана другая дынаміка, секс.

На другі дзень ён вярнуўся дадому з работы і даведаўся, што яна забрала грошы з банка і з'ехала ў іншы горад, забраўшы з сабой хлопчыка. Ён паехаў услед і знайшоў жонку ў яе сваякоў. Яна сказала ім, што ён біў яе і настолькі звар'яцеў, што яму спатрэбілася псіхатэрапія. На самой жа справе ён ніколі не кранаў яе нават пальцам. Падчас гэтай сустрэчы, у прысутнасці сведкаў, яна пачала лютаваць і высмейваць усякую "сістэму псіхіятрыі", якая верыць у існаванне ў людзей памяці да развіцця мовы. Ён растлумачыў ёй, што ў гэта верылі многія навуковыя школы мінулага, што ўсе папярэднікі сучаснай псіхіятрыі ўжо з даўняй пары гаварылі пра "ўспаміны пра ўлонне маці", хоць і не ведалі, што яны сабою ўяўляюць, і гэтак далей.

Яе сваякі, пабачыўшы, што ён ставіцца да гэтага так спакойна, вымусілі яе вярнуцца з ім дамоў. Па дарозе яна дэманстравала, але ж наўрад ці сур'ёзна паспрабавала ўчыніць самагубства, выскачыўшы з машыны.

Калі яны вярнуліся, одытар гэтага кейса меў з ёй прыватную размову. Ён трохі са спазненнем зразумеў той факт, што ў яе жыцці было нешта такое, што яна вельмі хацела б утаіць ад мужа, і што менавіта таму, сутыкнуўшыся з навукай, якая можа аднавіць усю памяць, яна пачала праяўляць да яе такія дзікія эмоцыі. Нарэшце, пры грунтоўным роспыце, яна прызналася, што ў яе

жыцці былі выпадкі, пра якія муж не павінен нічога ведаць. Яна так расхвалялася, што одытар, з яе згоды, правёў з ёй некалькі гадзін тэрапіі. Імгненна высветлілася, што яе бацька многа разоў пагражаў забіць яе маці, і што для яго яна была непажаданым дзіцем. Далей было выкрыта, што яе бацьку звалі К. і што яе банк інграм быў перапоўнены заўвагамі накшталт “К., калі ласка, не пакідай мяне. Я памру без цябе”. Апрача таго, калі сесія ўжо завяршылася, яна раптам сама расказала факт, які здаваўся ёй смешным да істэрыкі, – усё жыццё у яе былі інтрыжкі з мужчынамі, якіх звалі К., незалежна ад іх выгляду, росту ці ўзросту. Да рэлізу было яшчэ далёка, але ў святле таго факта, што другі ягоны пацыент, Г., знаходзіўся пад пагрозай з-за ўсёй гэтай неабавязковай сумятні і што тэрапія застопарылася, одытар вырашыў працягваць роспыт. Яна прызналася, што многа разоў спрабавала зрабіць аборт, калі выношвала свайго сына, бо страшна баялася, што ён народзіцца бландзінам: яна ж сама і яе муж былі цёмнавалосымі. Акрамя таго, яна ведала, што інграмы дзіцяці змяшчалі дадзеныя, якія, яна лічыла, абвінавачвалі яе яшчэ больш, чым сам па сабе аборт, – падчас цяжарнасці, яна мела палавыя зносіны з трыма мужчынамі апроч свайго мужа.

Одытар указаў ёй на тое, што гэтае пачуццё віны, наколькі апраўданым яно б ні было, застаецца інграмным у ёй і што ён сумняваецца ў тым, што муж забіў бы яе, пачуўшы гэтыя звесткі. Ён сказаў, што яна асуджала свайго сына да другараднага існавання і даводзіла мужа да апатыі сваімі страхамі, а таксама задавала одытару намнога больш працы, чым патрэбна. У прысутнасці свайго мужа і одытара яна прызналася ў сваёй нявернасці і з некаторым здзіўленнем пачула ад мужа, што ён ведаў пра ўсё гэта ўжо многа гадоў. Ён не ведаў толькі пра яе замахі на іх дзіця.

Ёй прапанавалі вывучыць дапаможнік па тэрапіі і зрабіць свайго сына клірам, што яна і зрабіла з дапамогай мужа. Одытар прадоўжыў работу з Г., пакуль не зрабіў яго клірам, а потым той сам зрабіў клірам сваю жонку.

Парады одытару

Схаванья крыніцы чалавечай аберацыі аказваюцца схаванымі па шэрагу вельмі канкрэтных прычын. Одытару давядзецца сутыкнуцца з імі ўсімі і, хоць здольнасць рэактыўнага інграмнага банка супрацьстаяць гэтым метадам амаль нулявая, яму трэба ведаць прыроду пачвары, з якой ён змагаецца.

Механізмы абароны інграмнага банка – хоць і не вельмі моцнай цяпер, калі мы навучыліся прабіваць браню, за якой хаваецца прычына душэўнага нездароўя – такія:

1. Фізічны боль.
2. Эмоцыі ў выглядзе захопленых адзінак.
3. “Непрытомнасць”.
4. Запаволены характар уключэння.
5. Затрымка паміж рэстимуляцыяй і захворваннем.
6. Поўная нерацыянальнасць.

Наконт фізічнага болю мы ведаем шмат – што розум імкнецца пазбегнуць яго ў памяці гэтаксама ж, як ён імкнецца пазбегнуць яго як знешняй крыніцы ў жыцці. Адсюль узнікае блакада памяці.

Пачуцці страты прымнажаюцца, ствараючы буфер паміж чалавекам і рэальнасцю смерці.

“Непрытомнасць” – гэта не толькі механізм утойвання дадзеных, гэта таксама блакада памяці, якая не можа пераскокваць праз правалы тых момантаў мінулага, калі перагаралі засцерагальнікі.

Інграма можа бяздзейнічаць на працягу амаль усяго жыцця і затым, пры з’яўленні ў пэўны момант фізічнай стомленасці ці хваробы адпаведнага набору рэстимулятараў, раптам праяўляецца, ствараючы ўяўную прычыну вар’яцтва ці менш выразнай аберацыі праз шмат гадоў пасля таго, як адбыўся сам інцыдэнт.

Іншым аспектам ахоўных механізмаў банка з’яўляецца спазненне рэстимулятараў. Гэта азначае, што калі ўключаная інграма рэстимулюецца, часцяком праходзяць два ці тры дні да пачатку самога яе дзеяння. (Прыклад: дапусцім, што рэстимулятарам мігрэні з’яўляецца рытмічны грукат; чалавек, які мае гэтую інграму, чуе грукат, і праз тры дні ў яго раптам пачынаецца

мігрэнь). Як пры такім запазненні высветліць прычыну канкрэтнай рэстимуляцыі адзінкавай хваробы?

Поўная нерацыянальнасць інграмы, крайняя ступень нерацыянальнасці – у інграме ўсё раўняецца ўсяму астатняму і гэтае ўсё раўняецца рэчам у асяроддзі, якія толькі злёгка да гэтага падобны, – гэта вяршыня ідыётства, якую любы разумны чалавек наўрад ці ўспрыме за “працэс мыслення”.

Чалавек шукаў гэтую крыніцу тысячы гадоў, але ён шукаў нешта складанае з прычыны таго, што рэч, якая можа быць такой балючай, такой разбуральнай, такой жудаснай, здольнай на такія складаныя праявы, проста не можа не мець складаную крыніцу. Пры бліжэйшым разглядзе, аднак, яна аказваецца дзіўна прастай.

Справа одыгара будзе мець вельмі мала агульнага з тым, каб намагацца правесці рысу паміж душэўным здароўем і нездароўем – гэтыя паняцці вельмі адносныя. Яго будуць прасіць, каб ён параўнаў Дыянетыку са старымі стандартамі накітальнай класіфікацыі Крэпеліна:⁶⁰ гэта можна зрабіць, але гэта мае такую ж практычную каштоўнасць, як прыродазнаўчая гісторыя Арыстоцеля, якая ўяўляе цікавасць хіба толькі для прафесійнага гісторыка.

Калі чалавек няздолны прыстасоўвацца да свайго асяроддзя, каб ладзіць з ім, падпарадкоўвацца сваім блізкім ці кіраваць імі, альбо, што яшчэ важней, калі ён няздолны прыстасоўваць сваё асяроддзе да сябе, яго можна лічыць “вар’ятам”. Але гэта адносны тэрмін. Душэўнае здароўе, з іншага боку, пры дапамозе Дыянетыкі шчыльна набліжаецца да патэнцыяльнага абсалютнага значэння, бо мы ведаем, што такое розум у аптымальным стане. Уздзеянне адукацыі і розніцы пунктаў гледжання можа зрабіць так, што рацыянальныя дзеянні аднаго чалавека другому здаюцца нерацыянальнымі, но гэта не праблема душэўнага здароўя – гэта праблема пункту гледжання і адукацыі, якая наўрад ці датычыцца одыгара.

Такім чынам, пацыенты, з якімі будзе сустракацца одыгар, распадаюцца на тры агульныя дыянетычныя класы: адсутнасць сонік-рыкола, уяўны рыкол і наяўнасць сонік-рыкола. Пытанне аб

60. Крэпелін: Эміль Крэпелін (1856-1926), нямецкі псіхіятр; падзяліў псіхічныя адхіленні на розныя класы.

душэўным здароўі не ўздываецца, а пытанне аб тым, наколькі цяжкім ці наколькі працяглым можа быць кейс, даволі лёгка вырашаецца тым, наколькі праяўляюцца гэтыя тры фактары.

Аднак одытар можа сутыкнуцца з сапраўды “вар’яцкім” кейсам, кейсам “псіхотыка”. Як працаваць з такім кейсам, залежыць ад таго, да якога з пералічаных вышэй трох класаў ён можа быць аднесены. Праблема заключаецца ў як мага хутчэйшым зніжэнні інтэнсіўнасці інграма пацыента.

Умовы і механізмы ўтойвання інграмнага банка не мяняюцца ад пацыента да пацыента: яны нязменна прысутнічаюць у кожным пацыенце, у кожным чалавеку. Методыкі Дыянетыкі могуць быць яшчэ недасканалымі – а якая навуковая методыка зусім дасканалая, асабліва ў першыя гады свайго існавання, – але яны ўсё ж дзейнічаюць не выбіральна, а ў дачыненні да ўсіх людзей.

Такім чынам, калі мы сутыкаемся са “звар’яцелым” пацыентам, фундаментальная праблема не змяняецца, і методыка Дыянетыкі працуе, як і на любым іншым кейсе. Задача заключаецца ў зніжэнні інтэнсіўнасці зараду кейса, каб ён мог быць вырашаны з дапамогаю стандартнай методыкі.

Душэўна хворыя пацыенты, як часцяком аказваецца, заселі на траку часу, і ў гэтым выпадку ім даецца адзін холдэр за другім, пакуль яны не пачнуць зноў рухацца. Калі пацыент рэгрэсаваў, гэта азначае: ён так засеў, што страціў сувязь з цяперашнім часам. Любы пацыент можа пачаць *перажываць паўторна* замест таго, каб проста вярнуцца, і одытар, каб спыніць гэты працэс, проста рэзка перабівае іх, гаворачы, што яны могуць успомніць гэта, ад чаго яны зноў апынаюцца ў стане *вяртання*. Звар’яцелыя пацыенты часта слухаюць адну і тую ж інграму зноў і зноў, і ў гэтым выпадку зноў жа трэба зафіксаваць увагу і даваць ім розныя холдэры, пакуль яны не змогуць зноў рухацца па траку. Вар’яты часцяком цалкам сыходзяць з траку часу, слухаючы дэманаў ці назіраючы ілюзію. Праблемы заўсёды тыя ж самыя: ужываць тэхніку рэпітэру, калі іх увага тым ці іншым чынам зафіксавана, і затым альбо рабіць так, каб яны рухаліся па траку, альбо вяртаць іх на трак часу. Шызафрэнікі звычайна вельмі далёка адыходзяць ад свайго траку часу.

Найлепшы спосаб зніжэння інтэнсіўнасці зараду ў кейсе, каб яго можна было перавесці ў рэчышча звычайнай тэрапіі, заключаецца ў знаходжанні і разрадцы інграм балючых эмоцый. Калі звычайныя метады не дапамагаюць, звярніцеся за дапамогай да ўрача, дайце пацыенту закіс азоту ці тыяпентал натрыю і дасягніце глыбокага ўзроўню трансу, дзе пацыент звычайна аказваецца здольным рухацца па траку, нягледзячы на тое, што знаходзіўся па-за ім, калі быў у прытомнасці. Знайдзіце познюю інграму адчаю і разрадзіце яе, як апісана ў раздзеле пра эмоцыі. Тэхніка пры глыбокім трансэ звычайная, толькі трэба быць вельмі асцярожным, каб не гаварыць нічога, што магло б яшчэ болей абераваць пацыента, звесці ўсю гутарку да патэру тэрапіі, і ні ў якім разе не забыцца пра адмену.

Звар’яцелы пацыент, што б ён ні рабіў, падпарадкоўваецца адной ці, магчыма, многім інграмным камандам. Гэтая каманда можа, праз няправільнае тлумачэнне яе пацыентам, дыктаваць яму нейкія дзіўныя дзеянні; яна можа дыктаваць дэмануў; яна можа дыктаваць усё што хочаце. Але дыягназ заключаецца у тым, каб назіраючы за дзеяннямі пацыента, высветліць, што гэтая інграмная каманда можа сабой уяўляць.

Гэтая кніга, калі не лічыць гэтых некалькіх заўваг, не пакрывае галіну Дыянетыкі для душэўна хворых, але одытар, які ведае асновы, выкладзеныя ў гэтай кнізе, і нешта разумее, можа вярнуць пацыентам “душэўнае здароўе” за даволі хуткі час, што ў любой клініцы ўспрымалася б як цудоўнае вылячэнне. Пацыент, аднак, яшчэ вельмі далёкі ад *рэлізу*, і патрэбны яшчэ многія гадзіны, каб разрадзіць далейшыя балючыя эмоцыі і скараціць інграмы, пакуль одытар зможа палічыць бяспечным спыненне тэрапіі.

Одытар павінен быць крайне асцярожным, па меншай меры на працягу наступных дваццаці гадоў, у адносінах да любога кейса, які пабываў у псіхіятрычнай клініцы, паколькі гэты чалавек, акрамя таго, што мае іншыя інграмы, можа быць кейсам ятрагеннага – гэта значыць выкліканага самімі ўрачамі – псіхоза. Дыянетыка можа нечым дапамагчы розуму, калі мозг быў праткнуты шылам ці з яго, як з яблыка, выразалі асяродак, але яна не можа поўнацю вылечыць такое вар’яцтва, пакуль нейкі

разумны біёлаг не знойдзе спосаб нарошчваць новы мозг. Кейсы, якія перанеслі электрашок, непрадказальныя: яны не заўсёды адклікаюцца на лячэнне, бо мазгавыя тканкі часта згараюць да такой ступені, што мозг не можа функцыяніраваць нармальна. Пры сутыкненні з такім кейсам одытар бывае збіты з толку забытым становішчам стандартнага банка, не гаворачы ўжо пра контуры, праз якія ён мусіць дабрацца да банка інграм. Сіфіліс⁶¹ і іншыя эрозіі мозга належыць класіфікаваць падобным жа чынам, і імі трэба займацца толькі пры дакладным разуменні таго, што Дыянетыка, магчыма, і зусім няздольная дапамагчы машыне, разламанай на часткі. Было праведзена многа тысяч “аперацый” на мозгу і сотні тысяч электрашокаў, і таму одытар не павінен брацца за кейсы, якія, магчыма, безнадзейныя, калі існуе так многа кейсаў, якім сапраўды можна дапамагчы. Да любога кейса, які быў шпіталізаваны ў псіхіятрычнай клініцы, трэба падыходзіць з падазрэннем. І калі назіраецца нешта незвычайнае ў блытаніне памяці ці адсутнасці каардынацыі, падрабязны роспыт можа адкрыць утоеную шпіталізацыю. Акрамя таго, одытар павінны быць асцярожным, калі яго выклікаюць, каб дапамагчы кейсу, якога збіраюцца шпіталізаваць. Калі чалавека адпраўляюць ў псіхіятрычную клініку, ён ужо мог быць там раней, як бы ягоныя сваякі і сябры ні запэўнівалі вас у адваротным.

Падобным жа чынам, належыць з асцярожнасцю брацца і за кейсы акопнай хваробы,⁶² паколькі такі чалавек перад тым, як пакінуць ваенную службу, верагодна, праходзіў лячэнне, падчас якога да яго маглі прымяняцца, без яго ведама ці згоды, электрашок, аперацыі на мозгу ці наркасінтэз.

Гэтыя папярэджванні даюцца не дзеля таго, што одытару можа пагражаць нейкая фізічная небяспека – пацыенты, нармальныя ці вар’яты, рэдка адмаўляюцца ад супрацоўніцтва пры ўжыванні Дыянетыкі, хоць часам і бурчаць, – а таму, што можна змарнаваць

61. сіфіліс: заразная венерычная хвароба, якая пашкоджвае першапачаткова якую-небудзь лакальную частку цела, затым скуру і слізістую абалонку і, урэшце, косці, мышцы і мозг.

62. акопная хвароба: (псіхіятрыя) неўратычнае адхіленне, пры якім чалавек перажывае непакой, раздражняльнасць, дэпрэсію і г.т., часцяком пасля працяглага ўдзелу ў баявых дзеяннях.

многа часу і сіл, толькі каб даведацца, што ўвесь механізм мыслення рамонту не падлягае.

Калі одытар бярэцца за электрашокавы кейс, ён павінен звяртаць галоўную ўвагу на рэліз гэтага шоку як інграмы, бо інграмы, атрыманыя ў псіхіятрычных клініках, змяшчаюць усялякую пустую балбатню, якая можа яшчэ больш перашкаджаць лячэнню. Гэта яшчэ ўскладняецца тым фактам, што любы электрычны шок, праведзены ў любой частцы цела, мае тэндэнцыю разладжваць банк інграм і звязваць яго такім чынам, што змешчаныя ў ім інцыдэнты пераблытваюцца звыш меры.

Толькі дзеля таго, каб садзейнічаць развіццю Дыянетыкі і зберагчы час одытара, варта таксама адзначыць, што, перад тым як працягваць працу з кейсам, часам трэба зняць зарад з інцыдэнтаў, выкліканых нізкапробнымі метадамі работы некаторых паліцэйскіх аддзяленняў і агульным зняважлівым стаўленнем паліцыі да злачынцаў і простых грамадзян. Тэрмін, праведзены ў турме, можа змяшчаць моцныя зарады адчаю, дастатковыя для таго, каб пашкодзіць розуму, і пры гэтым пацыент можа яго ўтойваць, зыходзячы з памылковага меркавання, што одытар цікавіцца яго “рэпутацыяй” ці будзе ёю расчараваны.

У банк інграм трапляюць і многія іншыя перашкоды для тэрапіі, аб якіх одытар не здагадваецца, калі сам пацыент не ўпамінае пра іх. Гіпноз можа быць крайне аберавальным і затрымліваць кейс. Одытар павінен мець некаторыя рабочыя веды аб гіпнозе, каб мець магчымасць даводзіць да рэлізу інграмы, якія гіпноз стварае, але не для таго, каб ужываць яго ў Дыянетыке. Гіпноз – гэта сродак укаранення ўнушэнняў у інграмны банк. Там яны могуць самі чапляцца да інграм і рабіцца локамі для іх. Паколькі большасць інграмных банкаў змяшчае шэраг найбольш ужывальных слоў, гіпноз амаль асуджаны быць аберавальным. Штучнае змяншэнне аналітычнай сілы прыводзіць пацыента ў аптымальны стан для ўспрымання інграмы. У большасці сваіх унушэнняў гіпнатызёр скарыстоўвае механізм фаргетэра, і большасць людзей маюць падобныя заўвагі ў інграмах, што робіць немагчымым рэліз унушэнняў гіпнатызёра. Гіпноз можна лічыць вельмі магутным локам, і ён можа стаць сур’ёзнай перашкодай у інграмным банку пацыента. Падчас кліравання ўнушэнні, якія не

маюць пад сабой якараў болю, знікаюць як локі. Але часам гіпнатычныя ўнушэнні трэба выяўляць і вычышчаць да таго, як працягваць работу з кейсам. Гіпноз вельмі шырока ўжываецца ў нашым грамадстве, і вельмі часта здараецца, што, праз механізм фаргетэра, пацыент няздольны ўспомніць, ці быў ён калі-небудзь пад гіпнозам. Гэта можна выявіць з дапамогай тэхнікі вяртання; метады рэпітэра, які ажыццяўляе вяртанне пацыента ў той час з паўтарэннем (самім пацыентам) характэрных гіпнатычных фраз накшталт: “Спаць, спаць, спаць”, надзейна выяўляе выпадкі прымянення гіпнозу.

Гіпноз не заўсёды ажыццяўляецца ў кабінце спецыяліста. Ён даволі шырока ўжываецца рознымі скажэнцамі нягледзячы на той факт, што само яго скарыстанне павінна мець на ўвазе павышэнне “маральнасці” загіпнатызаванага чалавека. Інцыдэнты такога роду, нават з удзелам людзей з вельмі трывалай рэпутацыяй, выкрываліся падчас даследавання дзяцінства ў некаторых пацыентаў. Гэтыя інцыдэнты часцяком былі поўнасцю закупораны – настолькі застрашальнымі былі каманды, якія змяшчаліся ў гіпнатычным унушэнні.

Дыянетыку і гіпнатызм можна злучыць, але гэтак жа сама Дыянетыку можна злучыць з астраноміяй. Калі одытар сутыкаецца з пацыентам, які перажыў гіпноз, ён павінен быць вельмі асцярожным адносна таго, што гаворыць, каб уводзіць у яго інграмны банк як мага менш сваіх слоў і не пераўтварыць Дыянетыку ў гіпноз.

Гіпноз можа быць карысным падчас даследаванняў ці пры ўсталяванні часовай інграмы-маніка. Ад апошняга намнога больш шкоды, чым карысці. Каштоўнасць гіпнатычнай анестэзіі залішне перабольшваецца. А гіпноз як свецкую забаву грамадства наогул не павінна цягнуць, бо ён можа быць дастаткова разбуральным, каб выклікаць настолькі моцную рэстымуляцыю інграм, што гэта прывядзе да вар’яцтва. Гіпнатызёр ніколі не ведае зместу банка інграм. Любы добры гіпнатызёр, калі ён зможа заглушыць у сабе жаданне гаварыць, мог бы стаць добрым одытарам, але калі ён паспрабуе злучыць Дыянетыку і гіпноз, ён толькі канчаткова даб’е свайго пацыента. *Ніколі не давайце пацыенту ніякіх*

унушэнняў, як бы ён ні маліў вас аб гэтым. Даказана, што гэта амаль фатальна.

На працягу ўсяго лячэння з кейсам можна працаваць у стане глыбокага амнезійнага трансу. Часта бывае магчымым увесці пацыента, які спіць, у глыбокі транс, проста ціханька загаворваючы з ім некалькі начэй запар у адзін і той жа час і ўрэшце дабіўшыся, каб ён уцягнуўся ў размову. Затым можна прыступіць да дыягностычнай тэрапіі, якая будзе асабліва паспяховай, калі одытар будзе асцярожны і не дапусціць штучнай рэстимуляцыі позняй інграмы фізічнага болю, працуючы ў перыядзе пасля нараджэння пераважна з інграмамі балючых эмоцый. Калі чалавек, да якога прымяняецца тэрапія, усведамляе, што з ім робяць, яго можна ўвесці ў рэверы і дасягнуць больш ранніх дадзеных, паколькі “Я” мацней за няхай мудрыя, але слабыя адзінкі ўвагі, якія складаюць базавую асобу. Одытар папераменна працуе ў амнезійным трансце і ў рэверы. Кейс паступова вырашыцца, нават калі рэверы не ўжываецца. Але ўжыванне амнезійнага трансу мае перадумовай сур’ёзную адказнасць: падчас кожнай сесіі павінна ўсталёўвацца і ўжывацца адмена. Гутарка павінна быць мінімальнай. Усе пажаданні одытара павінны па магчымасці фармулявацца як пытанні, паколькі яны не цягнуць за сабой такіх аберацый, як каманды. Паспяховасць гэтага метаду даказана, і ім можна карыстацца, але рэверы, нават калі яно здаецца больш павольным, нават калі адсутнічае сонік, падыходзіць намнога больш з той важнейшай і бяспрэчнай нагоды, што пацыент вылечваецца хутчэй і больш раўнамерна ў той час, як амнезійны транс можа вывесці пацыента са строю на некалькі дзён запар, на працягу якіх інцыдэнты здаюцца аблегчанымі ў глыбокім трансце і, тым не менш, “завісаюць”, калі пацыент у бадзёрым стане. Амнезійны транс безумоўна нельга рэкамендаваць: шматлікія даследаванні паказалі, што ён прычыняе невыгоды пацыенту і знясільвае одытара. Аднак калі другія метады ўжываць немагчыма па той ці іншай прычыне (у лік такіх прычын не ўваходзяць пажаданні прэкліра, які, дай яму одытар волю, аддаў бы перавагу лекам, наркотыкам, гіпнозу і ўнушэнням – сродку пазбегнуць сваіх інграм – і ператварыў бы сябе ў наймаверна забытаны кейс, які одытар павінен быў бы

разблытваць), можна скарыстоўваць амнезійны транс, але заўсёды з вялікай асцярожнасцю і заўсёды з поўным разуменнем таго, што вялячэнне пацыента падаўжаецца недзе ў тры разы, бо пры рабоце на ўзроўні інграмнага банка контуры аналайзера застаюцца не скарыстанымі ў разрадцы зарадаў. Рэверы – гэта найлепшае.

Знешнія праблемы пацыентаў

Можа здарыцца так, што пацыент, які некаторы час прагрэсаваў, раптоўна спыняе ўсялякі прагрэс. Адказ на пытанне “Што здарылася?” можа знаходзіцца за межамі тэрапіі. Асяроддзе прэкліра можа так інтэнсіўна рэстымуляваць яго, што яго ўвага адцягваецца і ён, будучы пастаянна рэстымуляваным, рухаецца вельмі павольна. У такім выпадку можа, напрыклад, высветліцца, што прэклір (як у адным вядомым выпадку) дамовіўся з жонкай, якая імкнулася развесціся, што яна пачакае, пакуль ён не стане клірам. Іншыя жыццёвыя сітуацыі могуць надаваць таму факту, што чалавек не клір, нейкую каштоўнасць для асяроддзя. Одытару няма справы да асабістага жыцця прэкліраў, але ў тым выпадку, калі гэтыя сітуацыі перашкаджаюць самой тэрапіі, ён, шкадуючы свой час, мае поўнае права высветліць прычыну. Усе гэтыя прычыны складаюцца ў такі разлік, што ў гэтым асяроддзі ёсць нейкая перавага ў тым, каб не быць клірам. Калі ў такім выпадку, напрыклад, пераканаць прэкліра часова з’ехаць з дому, гэта можа змяніць яго асяроддзе і дазволіць тэрапіі рухацца наперад. Одытар мае права папрасіць пацыента, каб той, няважна, клір ён ці не, вырашыў праблему самастойна. Прэкліры часта не разумеюць, што яны ўжо *рэлізы*, бо мэта – клір – з’яе перад імі так ярка, што яны перастаюць параўноўваць сябе з “нармальнымі”, якіх яны ўжо абагналі.

Ад пацыента можна чакаць, што ён падчас дыягностычнай тэрапіі будзе ў вельмі значнай ступені займацца самакапаннем. Па меры прагрэсу кейса гэта інтраверсія⁶³ дасягае вострай стадыі, калі кейс завершаны прыкладна на тры чвэрці, а потым зніжаецца. Для

63. інтраверсія: сканцэнтраванасць на сваім унутраным свеце.

кліра ж характэрна амбіверсія.⁶⁴ Калі назіраецца інтраверсія, даволі добрым крытэрыем прагрэсу кейса з'яўляецца ступень цікавасці прэкліра да знешніх рэчаў.

Амаль усе прэкліры многа гавораць пра свае інграмы, пакуль не становяцца дастаткова сталымі рэлізамі. Калі яны не гавораць пра свае інграмы ў агульнай размове, одытар можа западозрыць вельмі моцную абарону банка інграм, якая датычыцца неабходнасці нешта ўтойваць, і дзейнічаць адпаведным чынам. Хоць одытар можа вельмі стамляцца ад гэтых размоў, яны тым не менш адкрываюць яму многа новага матэрыялу, калі ён звяртае ўвагу на тыя фразы, якія прэклір ужывае, апісваючы свае інграмы.

Гэта чыстая праўда, што аберацыя выклікаецца не тым, што зроблена *пацыентам*, а тым, што зроблена *пацыенту*. Дзеянні пацыента падчас драматызацыі, падчас здзяйснення злачынстваў, і гэтак далей, не аберавальныя для яго. Вось чаму дзеянні самога прэкліра ніяк не павінны хваляваць одытара. Цэлыя кейсы былі завершаны без таго, каб одытар ведаў, чым прэклір зарабляў на жыццё. Хоць абераванае грамадства і ўскладае на чалавека ўсю адказнасць за яго дзеянні, яго антысацыяльная дзейнасць з'яўляецца вынікам інграм, якія дыктуюць яму, што ён павінен рабіць. Пацыент не адказвае за тое, што ён сам здзейсніў. Калі б ён быў клірам, справа іншая. Клір можа лічыцца цалкам адказным за свае дзеянні, паколькі ён можа рацыянальна разлічыць вынікі сваіх дзеянняў на аснове свайго вопыту. Але абераваны чалавек амаль ці зусім не кантралюе на самой справе свае ўчынкі. Вось чаму одытар павінен зразумела растлумачыць, што яго не хвалюе, што абераваны пацыент, які становіцца прэклірам, зрабіў у сваім жыцці. Надзённая праблема паміж одытарам і прэклірам – гэта банк інграм, які змяшчае выключна тое, што рабілі ў жыцці другія людзі і што было зроблена прэкліру ў тыя моманты, калі ён не мог абараніцца. Гэты падыход не толькі ісцінны, ён мае тэрапеўтычную каштоўнасць, бо, паразумеўшыся такім чынам з пацыентам, одытар часта дабіваецца супрацоўніцтва там, дзе яго магло б і не быць.

64. **амбіверсія:** стан ці рыса характару, якая змяшчае элементы як інтраверсіі, так і экстраверсіі.

Одытар ніколі не павінен парушаць Кодэкс Одытара ў дачыненні да пацыента. Такія парушэнні непазбежна прыводзяць да зацягвання тэрапіі.

Рэстымуляцыя

Разум – гэта механізм, які ахоўвае сам сябе. Такою ж з’яўляецца і Дыянетыка. Сапраўды дзейсная навука аб мысленні набліжалася б так шчыльна да прынцыпаў работы розуму, што ішла б паралельна прадпісанням і ўмовам самога розуму. З Дыянетыкай гэта менавіта так: разум атрымлівае дыягназ паводле сваёй рэакцыі на тэрапію, і тэрапія ўдасканальваецца праз рэакцыі розуму на яе. Гэты рабочы прынцып мае вялікую каштоўнасць, паколькі ён тлумачыць многія з’явы, якія назіраюцца, і прадказвае большасць з астатніх. Часткай гэтай паралельнасці і з’яўляецца такая характэрная рыса, як самаахова.

Пашкодзіць разум амаль немагчыма: гэта надзвычай моцны механізм. Вядома, калі яго пачынаюць рэзаць і пілаваць металам, альбо атручваць наркотыкамі ці бактэрыямі, ці знішчаць яго прыродную браню гіпнозам, могуць здарацца дрэнныя рэчы.

Там, дзе хоць у адным са сваіх прынцыпаў скарыстоўваецца Дыянетыка, шарлатанства амаль немагчыма. Чалавек або выкарыстоўвае ўсю Дыянетыку і дабіваецца рэзультатаў, або даводзіць сябе да поўнага заняпаду – гэта механічны, навуковы факт. Дыянетыка, як навука, якая сама сябе ахоўвае, патрабуе, каб яе ўжывалі кліры ці, па меншай меры, сталыя рэлізы. Клір у сваіх паводзінах вельмі педантычна прытрымліваецца большасці аспектаў Кодэкса Одытара – яго этычны ўзровень вельмі высокі. Вось чаму кожны, хто пачынае ўжываць Дыянетыку, раптам заўважае ў сабе імкненне стаць клірам, якімі б ні былі яго першапачатковыя намеры.

Таму ёсць сур’ёзная прычына. Існуе прынцып, вядомы як рэстымуляцыя одытара. Цяпер мы разумеем, што выклікае рэстымуляцыю інграмы. Калі яна рэстымулюецца, гэта аднаўляе боль ці дзеянне інграмы ў арганізме. Назіранне ў наваколлі нейкага перцэпта, які прыблізна адпавядае запісу ў інграме (гэта

можа быць гукавае, зрокавае ці арганічнае адчуванне), у большай ці меншай ступені прыводзіць у дзеянне гэту інграму. Падобным жа чынам, калі одытар, калі ён сам не клір і сам не праходзіць тэрапіі, працуе над тым, каб пацыент стаў клірам, ён рэстимулюеца. Ён жа, урэшце рэшт, пастаянна слухае інграмны матэрыял пацыента. А інграмны матэрыял – гэта тое, з чаго складаецца вар'яцтва. Інграмы ёсць у кожнага, і рана ці позна пацыент пачынае праходзіць інграму, якая падобная да ўласных інграм одытара. Гэта вядзе да вялікага дыскамфарту для одытара, калі толькі одытар сам не праходзіць тэрапію, каб гэты дыскамфорт аблегчыць. Пакуль одытар проста працуе над познімі локамі, гэта не з'яўляецца вялікай праблемай (і гэта дало магчымасць спецыялістам мінулага, што займаліся душэўным лячэннем, пазбегнуць большай часткі пакаранняў за свае ўласныя аберацыі), але калі гаворка ідзе пра каранёвы матэрыял гэтых аберацый, пастаяннае ўздзеянне рэстимулятараў можа прывесці да сур'ёзных наступстваў. Менавіта праз гэты механізм супрацоўнікі псіхіятрычных клінік становяцца ахвярамі псіхозаў, хоць, вядома, трэба мець псіхоз першапачаткова, каб было чаму рэстимулявацца.

Одытар можа правесці пару кейсаў без сур'ёзных адмоўных ефектаў, а калі б гэтыя адмоўныя эфекты і з'явіліся, іх можна ўстараніць з дапамогай Дыянетыкі. Аднак дзеля ўласнага камфарту ён сам павінен як мага хутчэй стаць клірам ці рэлізам. Як рэліз ён можа працаваць без асаблівых праблем, і гэта дае яму магчымасць дагаварыцца з чалавекам, над якім ён праводзіць тэрапію, каб той таксама папрацаваў над ім самім. Тады можа ўзнікнуць сітуацыя, калі абодва прэкліры з'яўляюцца адначасова одытарамі адзін для аднаго. Такое чаргаванне кушэткі пацыента з крэслам одытара звычайна прыводзіць да вельмі добрых вынікаў.

Аднак два чалавекі, пасля таго як яны пачалі работу, могуць знайсці, што яны ўзаемна рэстимулявальныя, – гэта значыць, кожны з'яўляецца псеўдачалавекам у інграмах другога, ці яны рэстимулююць адзін аднаго (тэмбрам голасу, інцыдэнтамі). Гэта зусім не павінна быць перашкодай для тэрапіі. Гэта пераадольвалася, і тэрапія рухалася наперад, нягледзячы на самыя сур'ёзныя рэстимулявальныя абставіны. Пацыент часта спрабуе пазбегнуць

інграм, сцвярджаючы, што одытар рэстымулюе яго, аднак гэта не дастаткова сур'ёзны довад для спынення тэрапіі. Бывае, аднак, што двое ўключаюць у каманду трэцяга, і калі кожны кліруе наступнага, гэта вельмі змяняе напружанасць. Такі трохвугольнік, калі ніхто з траіх не працуе над тым, хто працуе над ім, дзейнічае даволі паспяхова.

Муж і жонка, якія даўно і часта сварыліся, могуць знайсці адзін аднаго надта рэстымулявальнымі для ўзаемнага кліравання. Узаемнае кліраванне ўсё ж магчыма ў такім выпадку, калі іншых варыянтаў няма, і гэтак часта робяць, але калі тэрапія ідзе дрэнна, кожнаму з іх трэба знайсці для яе іншага партнёра. Маці, якія рабілі замахі на аборт ці дрэнна ставіліся да свайго дзіцяці, вядома, могуць праводзіць тэрапію з ім, але, калі мае месца такая рэстымулявальная акалічнасць, маці павінна быць вельмі асцярожнай і строга прытрымлівацца Кодэкса Одытара – інакш у тэрапію будзе ўнесена значна больш стрэсу, чым неабходна. У такім выпадку маці варта самой стаць хаця б рэлізам перад тым, як кліраваць сваё дзіця – і не трэба з ім працаваць, пакуль яму не споўніцца хаця б восем гадоў.

Тэма “одытар і рэстымуляцыя”, калі одытар рэстымулюе прэкліра ці прэклір рэстымулюе одытара, не ўключае той звычайны аспект тэрапіі, што прэклір заўсёды штучна рэстымулюецца стандартнай тэрапіяй. Інграму можна рэстымуляваць, дакрануўшыся да яе некалькі разоў, і гэтак жа можна яе аблегчыць. Праблема “одытар і рэстымуляцыя” – гэта канкрэтная праблема, пры якой одытар з'яўляецца псеўдаворагам, падобным на чалавека, які некалі нанёс шкоду пацыенту. Менавіта да гэтага звычайна зводзіцца люты антаганізм да одытара з боку пацыента. Некаторыя пацыенты так ненавідзяць мужчын, што з імі могуць працаваць толькі жанчыны, другія, наадварот, люта ненавідзяць жанчын, і для іх одытарам павінен быць мужчына. Але нават калі мае месца дзікая антыпатыя, пры адсутнасці іншага одытара ці чалавека, якога можна было б хутка падрыхтаваць на одытара, тэрапію ўсё роўна можна працягваць, і вынікі будуць.

Ураўнаважванне кейса

Любы кейс пасля спынення тэрапіі ўраўнаважваецца, ці, іначай кажучы, стабілізуецца на нейкім больш высокім узроўні, за некалькі тыдняў. Калі не ўжываўся наркатычны гіпноз ці іншы забаронены з пункту гледжання Дыянетыкі метады, такім чынам стабілізуюцца з вялікай карысцю для сябе ўсе кейсы. Рэстимуляцыі, звязаныя з самай тэрапіяй, павінны супакоіцца. Пацыент паступова знойдзе свой новы ўзровень у стане рэлізу. Калі одытар не мае часу, кейсы не абавязкова даводзіць да *кліра*, хоць, вядома, лепей дасягнуць гэтага стану, на чым, натуральна, і настойвае большасць пацыентаў.

Рабочы час у тэрапіі

Звычайная працягласць дыянетычнай сесіі – дзве гадзіны. За гэтыя дзве гадзіны, калі вы маеце справу са звычайным пацыентам, вы зробіце ўсё, што магчыма зрабіць у гэты дзень. Працаваць кожны дзень неабавязкова, але пажадана працаваць кожныя два ці тры дні. Тыднёвыя перапынкі ў рабоце – гэта не аптымальна, бо кейсы маюць тэндэнцыю ўраўнаважвацца. Апроч таго, у кейсе, калі над ім не працуюць больш двух дзён, адбываецца “спад”, звычайна на кожны чацвёрты дзень. Спад чацвёртага дня – натуральная механічная з’ява: уключанай інграме, калі яна рэстимулюецца ў жыцці, звычайна патрэбна чатыры дні, каб абвастрыцца. У тэрапіі часам патрэбны тры дні для “праяўкі” інграмы. Гэта не значыць, што павінны прайсці тры дні, пакуль яна стане даступнай, і гэта не значыць, што трэба прыпыняць работу на тры дні. Але гэта значыць, што інграмам, якія не з’яўляюцца ўспамінамі і не праяўляюць сябе як памяць, часта патрэбна тры дні, каб выйсці на паверхню.

Іначай кажучы, пра інграму пытаюць у першы дзень, а атрымліваюць на трэці. А тым часам одытар знаходзіць іншыя інграмы. Гэты працэс настолькі аўтаматычны, што не патрабуе ўвагі і праходзіць непрыметна, акрамя як у тых выпадках, калі з кейсам працуюць раз у тыдзень. Інграма, заказаная ў першы

дзень, гатова да скарачэння на трэці дзень, затым на чацвёрты дзень спадае і да сёмага дня ўраўнаважваецца.

Гэты трохдзённы аспект цікавы і ў іншым сэнсе. Гэтыя тры дні – проста назіранне за тым, як у сярэднім паводзяцца прэкліры. Дакладныя даследаванні могуць зафіксаваць тэрмін 2,5 дня ці 3,6 (у кожнага чалавека па-рознаму), але акругленне да трох дзён з’яўляецца дастаткова дакладным для нашых мэтаў. Калі над кейсам працуюць толькі для дасягнення рэлізу, часам здараецца, што неабходна прайсці познюю інграму – інграма фізічнага болю, атрыманая ў перыяд пасля нараджэння, спачатку ўздымаецца, тры дні застаецца пастаяннай, а затым “спадае”. Калі яна спадае, одытар вяртаецца да яе і праходзіць яе зноў. Работа над гэтымі “спадамі” паступова прыводзіць да таго, што позняя інграма застаецца ў стане рэцэсіі.

Калі одытар кранаецца інграмы з манікам, кейс часта ўпадае ў эйфарыю. Пацыент пачынае паўсюды расказаваць, якая цудоўная рэч Дыянетыка, таму што ён зараз знаходзіцца ў такім выдатным стане і такі шчаслівы. Будзьце напачатку. Праз тры ці чатыры дні гэты манік знізіцца да стану дэпрэсіі. Будзьце асцярожнымі, калі нехта перажывае адно з такіх імпэтнае “вылечванне”, бо яно такое ж вечнае, як агонь запалкі, якая згарае і пакідае пасля сябе вельмі халодны попел. Одытару, які назірае гэтую эйфарыю, лепей увайсці ў кейс зноў і больш грунтоўна скараціць інграму, якая там змешчана, альбо знайсці больш раннюю інграму.

Працягласць часу дасягнення кліру можа мяняцца ў вельмі шырокіх межах. Разраджаючы зарады адчаю і працуючы над некалькімі раннімі інграмамі, одытар можа за дваццаць-трыццаць гадзін дабіцца лепшага стану пацыента, чым магла дабіцца любая тэрапія мінулага, – гэта будзе рэліз. Гэта параўнальна з двума-трыма гадамі тэрапеўтычнай працы ў мінулым. Працягласць жа часу, патрэбная для дасягнення кліру, наогул не параўнальная ні з якімі мінулымі стандартамі, бо клір – гэта нешта такое, пра што ніякія стандарты мінулага нават ніколі і не марылі.

У сонік-кейсе, калі рыкол у добрым стане, кліру можна дасягнуць за сотню гадзін. У кейсе з моцна перакрытымі рыколамі можа здарыцца ўсё што хочаце, але, самае большае, спатрэбіцца тысяча гадзін. Гэтаксама ж і кейс, у якім дзейнічае ўяўленне і які

змяшчае тое, што на самой справе ніколі не існавала, можа заняць шмат часу.

Плянцы на гэта з такога боку: мы можам атрымліваць такія рэзультаты, як пасля двух-трох гадоў псіхааналізу, за дваццаць ці сорок гадзін Дыянетыкі, і тое, чаго можна дабіцца з дапамогай Дыянетыкі, не дзевядзецца перарабляць, што нельга сказаць пра псіхааналіз. Вынікам будзе стан рэліз, у якім чалавек можа займацца сваімі справамі намнога больш кампетэнтна за кошт таго, што яго эмацыянальныя зарады большай часткай вызвалены. Калі мы імкнемся зрабіць чалавека клірам, мы спрабуем дасягнуць звышнармальнага стану розуму, і мы здольны гэта зрабіць. На адукацыю чалавека былі патрачаны многія тысячы гадзін, і затраціць дзве ці нават дзесяць тысяч гадзін на тое, каб ён падняўся на ранг вышэй папярэдняга ўзроўню сваіх магчымасцей, – гэта праца, патрачаная не дарма. Але нам зусім не трэба траціць так многа часу на такія рэчы. Тэрмін, за які людзі рабіліся клірамі, складае ад трыццаці гадзін, калі кейс меў сонік і аб'ём быў невялікі, да пяцісот гадзін, калі рыкол быў адключаны ды яшчэ прысутнічаў уяўны рыкол. За які тэрмін одытар здольны справіцца са сваімі першымі кейсамі – цяжкае пытанне. Паступова ён зробіць чалавека клірам, і бяспрэчна, менш чым за тысячу дзвесце гадзін нават у выпадку цяжкага кейса. Увесь той час, пакуль ён працуе ў кірунку кліра, ён дасягае ўсё больш і больш высокага рэлізу, які пасля, па меншай меры, пяцідзесяці гадзін значна перавышае бягучую норму і ўздымаецца надалей. Адбываецца такое паляпшэнне, што кожны тыдзень прыносіць прыкметныя змены з фізіялагічнага пункту гледжання і проста здзіўляючыя – з псіхалагічнага. Калі нехта думае, што стаць клірам – гэта невялікі скачок і малое дасягненне, значыць, ён проста не ўяўляе сабе, якая высокая гэтая мэта.

Большасць одытараў спачатку спрабуюць дасягнуць рэлізу – і робяць мудра. Толькі калі іх уласныя кейсы урэшце кліраваны, яны раптам усведамляюць, што стан клір варты значна большага часу, чым той, што быў затрачаны на яго дасягненне.

У выпадку з одытарам-навічком немагчыма прадказаць, колькі часу ён затраціць на памылкі, на асваенне методыкі, набыццё ўмення. І таму немагчыма ацаніць, колькі часу яму трэба будзе,

каб зрабіць пацыента клірам. Вопытны одытар ніколі не траціць больш за васемсот гадзін з самымі цяжкімі кейсамі – нават пяцьсот ужо замнога.

Дадзеныя, атрыманыя ад сваякоў

Одытара заўсёды будзе дапякаць неспакойнае імкненне пацыента атрымаць дадзеныя ад сваіх сваякоў і сяброў. Сам запыт аб гэтых дадзеных рэстимулявальны і для прэкліра і для яго сваяка. Некаторыя маці цяжка хварэлі, атрымаўшы ад свайго дзіцяці, якое “раптам даведалася”, рэстимулятары сваіх мінулых хвароб.

Вопыт нязменна паказвае, што дадзеныя, якія прэклір атрымлівае ад сваіх бацькоў, сваякоў і сяброў, не маюць абсалютна ніякай каштоўнасці. Тут мы вымушаны спадзявацца на памяць абераванага чалавека, у той час як Дыянетыка дае нам магчымасць мець пад рукой надзейную крыніцу дакладнага матэрыялу. У многіх выпадках кейсы прагрэсавалі вельмі гладка і раптам спыняліся: падчас роспыту высвятлялася, што прэклір звярнуўся за матэрыялам да бацькоў і сваякоў і тыя, жадаючы толькі таго, каб ён забыў усё тое, што яны зрабілі яму, падкінулі яму лухту, якую одытару прыйшлося старанна ўстараняць. Гэтыя людзі – адмоўныя героі п’есы, тыя, хто сваімі дзеяннямі зрабіў прэкліра абераваным, і чакаць ад іх дакладных дадзеных – гэта чакаць, пакуль рак на гары свісне.

Калі одытар хоча мець дадзеныя ад гэтых людзей і распытвае наконт гэтага, мінаючы прэкліра, ён яшчэ можа атрымаць што-небудзь. Але любыя атрыманыя такім чынам дадзеныя маюць каштоўнасць, якую ў разведцы пазначаюць: “Ненадзейная крыніца – не варты даверу матэрыял”.

Папярэдзьце прэкліра, каб ён не даймаў марна сваіх бацькоў і сваякоў, і растумачце яму, што гэтыя роспыты робяць іх хворымі па прынцыпу рэстимулятара. Калі нам патрэбна праверыць атрыманыя дадзеныя, адзіны шлях зрабіць гэта – правесці самога сваяка ці аднаго з бацькоў праз тэрапію. Пры гэтым мы атрымліваем фундаментальныя крыніцы драматызацыі: з прэнатальнага

жыцця і дзяцінства маці ці бацькі. Гэта праблема для даследавання, а не для тэрапіі.

Калі одытар мае доступ да маці пацыента, ён мае магчымасць скараціць інцыдэнт нараджэння ў дзіцяці, а затым інцыдэнт родаў у маці (паасобку) і гэтакім чынам праверыць дакладнасць тэрапіі. Такім жа чынам можна параўноўваць і іншыя дадзеныя, прымаючы належныя меры засцярогі.

Для одытара важнейшым пытаннем з’яўляецца не аб’ектыўная, а суб’ектыўная рэальнасць. *Ці становіцца пацыенту лепш* – вось што самае галоўнае.

Спыненне тэрапіі

Раз’юшаная фурыя – вось самае блізкае параўнанне для прэкліра, тэрапія якога была спынена па рашэнню одытара.

Працягванне тэрапіі, якімі б рэдкімі ні былі сесіі, да некаторай ступені задавальняе намаганні базавай асобы прэкліра пазбавіцца аберацый.

Базавая асоба, файл-клерк, асяродак “Я”, які жадае кіраваць усім арганізмам, самыя фундаментальныя жаданні асобы – усё гэта можна лічыць сінонімамі дзеля нашых мэтаў. Гэтае фундаментальнае “Я” – тое “Я”, якое і з’яўляецца самім індывідуумам – адчувае непераадольнае жаданне перамагчы інграмы. Гэтыя інграмы, запазычваючы жыццё ў свайго гаспадара, зусім не праяўляюць жадання быць пераадоленымі. Пры ўсёй механічнасці гэтага працэсу одытар часта вельмі здзіўляецца абароназдольнасці інграм і сіле намаганняў базавай асобы перамагчы інграмы. Ён працуе *разам* з базавай асобай, сапраўднай асобай чалавека і ігнаруе спробы інграм умяшацца. Але існуе сітуацыя, калі здаецца, што базавая асоба ў сваім імкненні прайсці тэрапію надае інграмам поўную свабоду дзеянняў.

Падчас работы “пацыент” можа быць скептычным, саркастычным у адносінах да одытара, нават злавацца на яго. Часам здаецца, што пацыент абсалютна абыякавы да свайго банка інграм. Часам ён можа нават рыкаць пра сваю нянавісць да тэрапіі. Па

некаторых з гэтых прычын одытар можа неапраўдана спыніць работу з пацыентам. Некаторы час пасля гэтага пацыент можа не выказваць ніякай рэакцыі на гэта, але праз некалькі хвілін, гадзін ці дзён базавая асоба, пазбаўленая выйсця, можа пачаць карыстацца любой даступнай зброяй, каб толькі прымусіць одытара аднавіць тэрапію.

Абураны спыненнем тэрапіі, якога ён, магчыма, напярэдадні сам дамагаўся, былы пацыент можа або хутка дэградаваць, або адкрыта ці спадцішка кінуцца ў атаку на одытара і нават саму тэрапію. Раз'юшаная фурыя наўрад ці здольная ўчыніць тое, што ўчыняюць былыя пацыенты, якім адмовілі ў працягванні тэрапіі. Яны могуць аблаіваць саміх одытараў, адшукваць другіх прэкліраў і ўчыняць злосныя нападкі на саму тэрапію, абвінавачваць одытараў ва ўсялякіх смяротных грахах, распаўсюджваць розныя чуткі. Асаблівыя непрыемнасці прычыняюць у гэтым плане прэкліры, тэрапія якіх была спынена да дасягнення рэлізу. Нават сталыя, сапраўдныя рэлізы, у якіх былі вылечаны псіхасаматычныя хваробы і якія павінны былі б радавацца, часам учыняюць скандал, калі одытар не даводзіць іх да кліру. Былы пацыент можа ўжываць самыя розныя механізмы, якія толькі можна ўжываць для таго, каб прымусіць другога чалавека штосьці зрабіць. Адным з такіх механізмаў з'яўляецца аднаўленне апатыі і "хуткі заняпад". Другі прыём – арганізацыя шумных кампаній супраць тэрапіі. Яшчэ адзін сродак – асабістыя нападкі на одытара. І ўсё гэта мае сваёй першапрычынай, як можна давесці, жаданне аднавіць тэрапію.

Розум ведае, як ён дзейнічае. І ад розуму, які ўжо зазнаў выйсце з болю і няшчасця, можна чакаць ужывання ўсіх сродкаў, каб дабіцца аднаўлення тэрапіі, калі гэтае выйсце заблакіравана.

Якім бы нясцерпным не быў экс-пацыент напярэдадні, у той момант, калі одытар аднаўляе тэрапію, яго стаўленне рэзка мяняецца. Няма ўжо ніякіх разбуральных намаганняў супраць одытара ці тэрапіі, усё амаль так жа добра, як было да спынення тэрапіі.

Не думайце, аднак, што прэклір, калі ён быў абыякавым, недысцыплінаваным ці наогул няхільным да супрацоўніцтва раней, цяпер прыпадзе да тэрапіі як пакорлівы пацыент.

Наадварот, цяпер ён будзе, па меншай меры, такім жа цяжкім для працы, як быў раней, *плюс* некаторы дадатковы антаганізм, пароджаны рашэннем аб спыненні тэрапіі.

У такой сітуацыі одытар пракляты, калі дзейнічае, і ўдвая пракляты, калі не дзейнічае. Але з гэтага ёсць выйсце. Феномен “перанясення”, калі пацыент проста пераносіць на одытара свае турботы, тут не працуе. Перанясенне параджаецца прагай увагі і падтрымкі ў гэтым свеце. Калі яму дазволіць, перанясенне можа трымацца вечна; напрыклад, пацыент можа зноў і зноў хварэць тым ці гэтым толькі дзеля таго, каб урач быў пастаянна побач. Феномен перанясення можа ўзнікаць і ў дыягностычнай тэрапіі, калі пацыент імкнецца абаярацца на сталасць одытара, прасіць у яго парады, ствараць уражанне затрымкі інграм дзеля таго, каб одытар і надалей працаваў з ім, быў даступны і зацікаўлены; усё гэта з’яўляецца вынікам разліку на спачуванне, і такія паводзіны нельга не лічыць абераванымі. Разумны одытар не будзе даваць парад ці спрабаваць кіраваць чымсьці жыццём, паколькі чалавек можа добра дзейнічаць толькі праз сэлф-дэтэрмінізм. Пры ўжыванні дыягностычнай тэрапіі, якімі б ні былі паводзіны пацыента, якім бы вялікім ні было яго “жаданне быць хворым”, як бы ён ні імкнуўся перанесці жыццёвы груз на одытара, нават якімі б з’едлівымі ні былі яго заўвагі ў адрас одытара, гэтае становішча не можа ўтрымлівацца вечна. Базавая асоба імкнецца выбрацца; “Я” імкнецца зрабіць сябе адзіным цэлым. Нават пры абыякавых адносінах да тэрапіі кейс з часам разраджаецца, а інграмы скарачаюцца, пераводзячы пацыента ў стан больш высокай стабільнасці. Базавая асоба ўсё ўзмацняецца і таму становіцца больш упэўненай у сабе. Па меры прагрэсу кейса інтраверсія, выкліканая пастаяннымі намаганнямі пранікнуць ва ўнутраны свет банка інграм, слабее, а экстраверсія ўзмацняецца. Выйсце заключаецца ў тым, каб паступальна працаваць з пацыентам, і аднойчы прэклір стане рэлізам ці клірам. І хай вас не здзіўляе нічога з таго, што можа здарыцца, калі вы спыніце тэрапію ў дачыненні да каго-небудзь; выправіць гэта можна, толькі аднавіўшы тэрапію кейса.

Ацэнкі з боку одытара

Одытар павінен шмат што ацэньваць для сябе. *Але ён не ацэньвае прэкліра і не навязвае яму свае вылічэнні*. Калі прэклір лічыць, што менавіта гэта ці тое зрабіла яго хворым, одытар павінен з гэтым згаджацца. Тлумачыць прэкліру, што менавіта ў інграме на яго ўздзейнічае, – гэта не толькі марнаванне часу, але гэта таксама заблытвае прэкліра. Одытар робіць ацэнкі дзеля таго, каб пераканацца, што ён не прымае ўяўныя ці няпоўныя дадзеныя за інграмы.

Інцыдэнт аблягчаецца толькі тады, калі дадзеныя ў ім правільныя – гэта здараецца аўтаматычна. Змяніце ў інцыдэнце адну найдрабнейшую дэталю, і ён захрасне. Ці, калі здаецца, што ён знікае, ён потым усё роўна вернецца. Так што не бойцеся, што інцыдэнт, які аслабляецца пры праходжаннях, няправільны. Дадзеныя ў ім павінны быць больш ці менш правільнымі, інакш ён не скараціўся б так. Вось чаму одытар, які аспрэчвае інцыдэнты і дадзеныя ці іншым чынам робіць выгляд, што ён – пан Бог, рызыкуе ў хуткім часе мець перад сабой канчаткова сапсаваны кейс, не гаворачы пра поўную адсутнасць прагрэсу. Калі пацыент пачынае праходзіць інграму, дзе яго маці займаецца сексам з пяццю эскімосамі адначасова, хай сабе праходзіць – і ніколі, ніколі, ніколі не гаварыце яму, што вы лічыце гэта няпраўдаю. Калі вы гаворыце пацыенту “Мне здаецца, Вы прыдумляеце”, – вы можаце сур’ёзна адкінуць яго назад тэрапіі. Калі вы скажаце яму, што ў яго маці былі на тое свае прычыны, вы станеце на бок праціўніка: вы ўжо не атакуеце інграму, вы дапамагаеце маці атакаваць пацыента. Крытыкаваць, папраўляць ці іншым чынам судзіць прэкліра – усяму гэтаму абсалютна няма месца ў Дыянетыцы, і гэта можа так затармазіць кейс, як ніводнае іншае дзеянне. Одытар, які аспрэчвае дадзеныя яму матэрыял, магчыма, займаецца вядзьмарствам, ці кітайскім іголкаўколваннем⁶⁵, ці шаманствам, ці вуду⁶⁶, толькі не Дыянетыкай. І ён не дасягне

65. іголкаўколванне: кітайская практыка наколвання тканкаў цела тонкімі іголкамі для аблягчэння болю ці ў якасці мясцовай анестэзіі.

66. вуду: форма рэлігіі, заснаваная на веры ў вядзьмарства і магічныя рытуалы і практыкуемая некаторымі народамі Вест-Індыі і Амерыкі.

ніякіх вынікаў. Адна заўвага ў адрас пацыента, накіраваная “Я мяркую, вы памыляецеся наконт таго, што ваша маці спрабавала зрабіць аборт, выношваючы вас”, ці “Мне здаецца, вы гэта прыдумляеце”, – можа вярнуць працэс тэрапіі вашага прэкліра на пяцьдзесят гаўдзін назад. Одытар не павінен крытыкаваць ці судзіць прэкліра і не павінен ацэньваць ягоны матэрыял за яго.

Увесь одытынг выконваецца сам-насам і не падлягае абмеркаванню. Калі пацыент расказаў вам пра сваю пятую прэнатальную чыгуначную катастрофу, вы можаце быць упэўненым у тым, што ў нейкай інграме вы трапілі на фабрыку хлусні. Гаварыць пра гэта прэкліру – няправільны спосаб выпраўлення становішча. Лепш паспрабаваць знайсці гэтую фабрыку хлусні, інграму, якая змяшчае рэмаркі, накіраваныя “Расказвай мне абы-што! Расказвай, што хочаш. Не важна што, толькі расказвай. Толькі, Богам прашу, не гавары мне праўду, я не вынесу гэтага!” ці “Не гавары яму праўду. Гэта будзе надта балюча”. Існуюць тысячы форм фабрыкі хлусні. І гэтыя фабрыкі даволі распаўсюджаныя.

Ніколі не гаварыце прэкліру, чаму вы нешта шукаеце, што б вы ні шукалі. Калі вы скажаце, што шукаеце фабрыку хлусні, фабрыка хлусні створыць фабрыку хлусні. Калі вы скажаце, што шукаеце эмацыянальны зарад, вы не дасце разрадзіцца ніводнаму эмацыянальнаму зараду. Проста спакойна ацаніце сітуацыю, скараціце ўсё тое, што здаецца сапраўдным і надалей спрабуйце высветліць прычыну, чаму кейс рухаецца недастаткова добра.

Праверкай сапраўднасці інграмы з’яўляецца зусім не яе *сюжэт*. Сюжэт не мае каштоўнасці. Інграмы – гэта проста наборы запісаў, зробленых у перыяды “непрытомнасці”. Не мае ніякага значэння, ці адпавядаюць гэтыя запісы меркаванням одытара наконт таго, як трэба жыць, ці таго, як прэклір павінен паважаць сваіх бацькоў. Сюжэт – гэта тое, што пісьменнікі ўкладваюць у свае апавяданні. Одытары не маюць да гэтага ніякага дачынення. Інграма ў аснове сваёй нелагічная і нерацыянальная, дык не спрабуйце адшукваць там рацыянальнасць! Калі бацькі пацыента вядомыя ўсім як выдатныя, паважаныя людзі, а інграмы быццам бы ўказваюць на тое, што маці кожны вечар займалася прастытуцыяй, прымайце інграмы.

Сапраўднасць інграмы вызначаецца вельмі проста. Задайце гэтай інграме такія вось пытанні:

1. Ці мае яна саматыку?
2. Ці змяняецца гэтая саматыка па меры праходжання па інграме?
3. Ці скарачаецца інграма? (Калі не, змест, які праходзіць прэклір, няправільны, альбо інграма знаходзіцца вельмі позна на ланцугу і мае перад сабой іншыя інграмы.)
4. Ці адпавядае змест інграмы аберацыі пацыента?
5. Ці адпавядае саматыка псіхасаматычным хваробам, якія, наколькі вядома, перанёс пацыент?
6. Ці прыносіць гэта аблягчэнне пацыенту? І гэты апошні пункт найважнейшы.

Высакамерныя заявы тых, хто займаўся душэўным лячэннем у мінулым, накіраваныя “О, гэта не адпавядае *маім* меркаванням наконт таго, як трэба жыць” – не прычына для таго, каб одытар здраджваў прынцыпам Дыянетыкі. Спецыялісты мінулага не дасягалі рэзультатаў. А Дыянетыка дасягае рэзультатаў – і адной з найважнейшых прычын таго, чаму Дыянетыка дасягае рэзультатаў, з’яўляецца тое, што яна не спрабуе падладжваць жыццё пад сябе, а сама падладжваецца пад жыццё. Одытар пазнае многа новага і незвычайнага. Яго дэвізам магло б стаць, як на старадаўнім англійскім шчыце, дзе быў намаляваны дзевяностафутавы крумкач, які сядзеў на замку: “Не здзіўляйся нічому”.

Таго, пра што вы даведаецеся як дыянетычны одытар, вы не знойдзеце нават у справаздачы Кінсі. Тое, што маці на самой справе была не такой, якой яна імкнулася паказацца Малодшаму, і не такой, якой яе бачыла грамадства, і тое, што бацькі не паводзілі сябе так, як павінны былі б, па меркаванню грамадства, – недастатковая прычына для таго, каб вымушаць прэкліра заставацца абераваным чалавекам.

У псіхіятрычнай літаратуры мы пастаянна сутыкаемся з пацыентамі, якія спрабуюць расказаць псіхіятрам пра сваё

прэнатальнае жыццё і якім адказваюць з блазнерскай урачыстасцю, што гэтыя інцыдэнты ўяўныя. Пацыенты, ад якіх адмовіліся па ўсіх пунктах усе існуючыя школы, толькі таму, што іх дадзеныя не адпавядалі меркаванням гэтых школ, з дапамогай Дыянетыкі поўнасцю вылечыліся і дасягнулі аптымальнага стану душэўнага здароўя, які значна перавышаў адпаведны стан іх былых ментараў, – і здарылася гэта часткова таму, што Дыянетыка не ставіць сябе над фактамі жыцця. Одытар не толькі патрабуе ад прэкліра глядзець у твар рэальнасці, праходзячы інграмы, але ён таксама патрабуе ад сябе глядзець у твар рэальнасці, прызнаючы сапраўдным для тэрапіі любы факт, якім бы ні быў яго змест, калі толькі ён адпавядае *любой* з пералічаных вышэй умоў.

Одытынг азначае – слухаць. Одытынг таксама азначае – разлічваць. Разлікі адносна кейса заключаюцца ў выяўленні таго, дзе менавіта пацыент ухіляецца ад аптымальнай рацыянальнасці ў сваіх жыццёвых паводзінах, і, што яшчэ важней, дзе знаходзяцца інграмы фізічнага болю і балючых эмоцый, як да іх можна падысці і як іх можна скараціць.

Пацыенты падчас тэрапіі адкрываюць некаторыя ашаламляльныя рэчы наконт сваіх бацькоў і сваякоў. Часта, як гэта было з адным пацыентам, які верыў у тое, што яго штодзённа біў бацька, яны адкрываюць, што жыццё на самой справе было намнога лепшым, чым тое здавалася.

Вельмі распаўсюджаныя кейсы дашлюбнага зачацця, калі пацыент, яшчэ не нарадзіўшыся, знаходзіць сябе на вяселлі сваіх бацькоў. Гэтыя кейсы часцяком вельмі цяжка вырашаюцца, бо змяшчаюць у сваіх інграмах многа таямніц.

Механізмы фабрыкі хлусні часта спрабуюць надаць маці дадатковых палюбоўнікаў і зрабіць бацьку шалёнай пачварай, але фабрыку хлусні вельмі лёгка распазнаць: вырабленыя ёю інцыдэнты ў адрозненне ад інграм вельмі мяняюцца па змесце пры паўторным праходжанні, яны не маюць саматыкі, і іх змест не аберавальны.

Карацей кажучы, праверка таго, ці з'яўляецца інграма сапраўднай, не заключаецца ў праверцы таго, ці мае яна сэнс.

Бацька ж сапраўды мог быць шалёнай пачварай у будуары⁶⁷, і маці магла мець палавыя зносіны з пансіянерамі; і ў той жа час бацька мог быць нявінным ягнём нягледзячы на ўсё тое, што расказвала аб ім прэкліру яго маці пасля яго нараджэння, і маці магла быць фрыгіднай ханжою нягледзячы на ўсе дзікія гісторыі пра яе, якія чуў прэклір. Праўда высветліцца падчас скарачэння, але гэтая праўда хвалюе одытара толькі як сродак адшуквання інграм.

Самае галоўнае – знайдзіце інграмы, як мага ранейшыя – у выпадку болю, познія – у выпадку эмоцый, сцірайце іх, разраджайце іх, вычышчайце іх! Менавіта тое, што яны не пралічваюцца як сапраўдныя дадзеныя, зрабіла абераванага чалавека абераваным. Сюжэт пакіньце пісьменнікам, наша задача – тэрапія.

Але не прымайце “смецце” за чыстую манету – спытайце пра саматыку, паглядзіце, ці змяняецца яна па меры таго, як прэклір вымаўляе словы. Правярайце наяўнасць інграм. І няхай чорт возьме той сюжэт!

67. будуар: жаночая спальня ці прыватны пакой.

Раздзел дзесяты

Дыянетыка – мінуўшчына і будучыня

Гісторыя Дыянетыкі

Гісторыя Дыянетыкі – гэта гісторыя падарожжа, даследавання новай і амаль не насененай на карту краіны, *тэра інкогніта*, чалавечага розуму, зямлі, якая пралягае адразу ж за вашым ілбом.

Гэтае падарожжа было распачата многа гадоў таму, і яно запатрабавала цяжкай працы, але цяпер мы маем карты, можам ездзіць туды і вяртацца па сваім жаданні.

Назіранні за дзікімі і цывілізаванымі расамі ў розных кліматычных паясах стварылі аснову для антрапалагічных¹ даследаванняў; працы некалькіх дзесяткаў людзей за апошнія чатыры тысячы гадоў сфарміравалі навуковы базіс. Старадаўнія індускія творы, працы старадаўніх грэкаў і рымлян, уключаючы Лукрэцыя, творы Фрэнсіса Бэкана, даследаванні Дарвіна і некаторыя з ідэй Герберта Спенсэра склалі галоўную частку філасофскай асновы. Непазбежнае запазычанне з нашай сучаснай культуры надало многа інфармацыі, якая не была заўважана раней. Астатняе было, як кажуць штурманы, “па-за картай”.

У 1935 годзе пачаліся некаторыя з фундаментальных даследаванняў, а ў 1938 годзе былі адкрыты і сфармуляваны галоўныя аксіёмы.

На працягу некалькіх наступных гадоў гэтыя аксіёмы правяраліся ў лабараторыі, якой быў увесь свет. Вайна перарвала гэтую працу, – як бывае заўсёды, калі ў наша жыццё ўваходзіць хаос,

1. антрапалагічны: які належыць да антрапалогіі, навукі, якая вывучае паходжанне, фізічнае і культурнае развіццё, біялагічныя характарыстыкі, сацыяльныя звычаі і вераванні людзей.

што завецца вайною, – але неўзабаве пасля спынення баявых дзеянняў даследаванні аднавіліся. За год асновы гэтай навукі ў прымяненні да чалавечага розуму былі сабраны ў адно цэлае. Яны былі правераны ў серыі эксперыментаў на адабраных наўздагад пацыентах, і кожная такая праверка яшчэ больш удакладняла тэорыю, а кожнае прымяненне тэорыі прыносіла канкрэтныя вынікі.

Праз пяць гадоў пасля аднаўлення работы, у 1950 годзе, усё было гатова для публічнага прадстаўлення, паколькі ўсе тэсты прыводзілі да высновы, што Дыянетыка *сапраўды* з'яўляецца наукай пра розум, што яна *сапраўды* раскрывае дагэтуль невядомыя законы аб мысленні і што яна *сапраўды* дапамагае справіцца з любымі неарганічнымі псіхічнымі і арганічнымі псіхасаматычнымі хваробамі. Акрамя таго, у сваёй удасканаленай форме яна паказала сябе цалкам даступнай для выкарыстання людзьмі, што не праходзілі доўгай падрыхтоўкі.

Мэта, якой мы дасягнулі, – гэта навукa, якая працуе і з якой могуць паспяхова працаваць людзі з мінімальнай падрыхтоўкай. Да гэтай пары такая мэта не толькі не дасягалася – да яе нават не набліжаліся.

Калі чалавек заваёўвае плацдарм на нязведаных землях, яму становяцца вядомымі ўсё новыя рэчы, і з кожнай новай інфармацыяй яго гарызонты пашыраюцца, уключаючы ў сябе ўсё болей і болей новых ведаў. Дыянетыка вылучвае, не ведаючы няўдач. Але існуюць новыя мэты.

Адукацыя, медыцына, палітыка, мастацтва і, вядома ж, усе галіны чалавечай думкі, робяцца больш зразумелымі з дапамогай Дыянетыкі. І нават гэтага недастаткова.

У Дыянетыкі пакуль што кароткая гісторыя. Гэтая навукa маладая, але магутная, і яе заўтрашні дзень абяцае быць яшчэ лепшым. Пакуль яна стане значна старэйшай, яна ўключыць яшчэ многа новага ў сваю сферу дзейнасці. Гісторыя Дыянетыкі яшчэ толькі пачалася.

План А прадугледжваў удасканаленне навукі, яе праверку на самых розных пацыентах і, урэшце, распаўсюджванне Дыянетыкі як метада тэрапіі. Гэтая праграма выканана з выхадам гэтай кнігі.

План В прадугледжвае далейшае даследаванне жыццёвай сілы, спробу справіцца з такімі яшчэ неахопленымі хваробамі, як рак і

дыябет, удасканаленне адкрытых метадаў і іх распаўсюджванне. На гэтым план В будзе завершаны.

План С змяшчае намаганне высветліць на больш высокім ўзроўні паходжанне і прызначэнне сусвету, калі праблема крыецца ў паходжанні і прызначэнні, а таксама фактары і сілы, якія канчаткова забяспечаць лепшае разуменне і карыснае ўжыванне такім чынам набытых ведаў, калі яны будуць набыты, і іх далейшае распаўсюджванне.

Часткай плана В з'яўляецца арганізацыя спецыяльнага фонду дзеля хутчэйшага завяршэння даследаванняў.

Гісторыя Дыянетыкі толькі пачалася. Чо яшчэ пачнецца з нараджэннем навукі пра розум, зможа сказаць толькі заўтрашні дзень.

Судовая Дыянетыка

Гэты кароткі агляд судовай Дыянетыкі ўключаны ў дадзены твор як дапамога одытару.

Судовая Дыянетыка займаецца праблемамі, звязанымі з прыняццем судовых рашэнняў унутры грамадства і паміж чалавечымі грамадствамі. Па неабходнасці яна змяшчае юрыспрудэнцыю² і яе кодэксы, устанаўлівае дакладныя азначэнні і ўраўненні дзеля дасягнення справядлівасці. Гэта ёсць навука правасуддзя.

Юрыспрудэнцыя і яе рашэнні будуюцца на такіх краевугольных камянях, як *правільнасць* і *няправільнасць*, *дабро* і *зло*. Азначэнне гэтых паняццяў – неад'емная частка Дыянетыкі: праз гэтыя азначэнні можна дасягнуць правільнага рашэння ў дачыненні да любога чалавечага дзеяння ці многіх дзеянняў адразу.

Фундаментальным тэстам на рацыянальнасць з'яўляецца здольнасць распазнаваць правільнае і няправільнае. Фундаментальнымі фактарамі пры вынясенні прыговору з'яўляюцца дабро і зло. Без дакладнага азначэння гэтых чатырох фактараў любыя законы ці суджэнні становяцца бездапаможнымі і ўскладняюцца праз увядзенне адвольных фактараў, якія прызваны здзяйсняць прынятыя рашэнні, уводзячы новыя памылкі дзеля адмены

2. юрыспрудэнцыя: вывучэнне законаў ці канкрэтная частка закону.

ранейшых памылак. Крымінальны кодэкс, які б адпавядаў усім патрабаванням, можна напісаць толькі тады, калі існуюць дакладныя навуковыя азначэнні гэтых чатырох фактараў, і толькі тады можна ўсталяваць і пабудаваць грамадзянскую справядлівасць, якая не прывядзе да несправядлівасці.

Праблемы юрыспрудэнцыі і, вядома, усякага суджэння непарыўна пераплецены з праблемамі паводзін.

Ідэальным грамадствам было б грамадства неабераваных людзей, кліраў, якія жывуць у пазбаўленай аберацый культуры, паколькі абераванымі могуць быць не толькі чалавек, але і культура. Аберацый культуры ўваходзяць ва ўраўненні паводзін у якасці нерацыянальных фактараў, і іх крыніцай могуць быць адукацыя і сацыяльныя звычаі, а таксама юрыспрудэнцыя. Недастаткова, каб сам чалавек быў пазбаўлены аберацый, паколькі ён адкрывае сябе ў рамках грамадства, якое само пераўтварыла сваю культуру ў мешаніну неразумных забабонаў і звычаяў.

Выяўленне сапраўднай крыніцы няправільнасці і зла – фундаментальная праблема ўсякай юрыспрудэнцыі. На жаль, гэтая сапраўдная крыніца паходзіць з нерацыянальнасці тых мінулых пакаленняў, якія, маючы абмежаваныя веды і будучы прыгнечанымі сваім наваколлем, шукалі рашэнні з дапамогай ураўненняў, якія змяшчалі памылковыя і нявызначаныя фактары. Гэтыя пакаленні, даўно пахаваныя ў зямлі, нельга прыцягнуць да суда. Мы з'яўляемся наследнікамі ўсіх мінулых вякоў і гэта добра; але мы таксама наследнікі ўсіх нерацыянальнасцей мінуўшчыны, і гэта дрэнна. Пры такіх умовах і пры адсутнасці дастаткова шырокіх падстаў суджэнне одытара ў дачыненні прэкліра, якое звязана з няправільнымі альбо злачыннымі дзеяннямі, не можа быць вынесена з дакладнасцю. Злачынец і душэўна хворы, іпахондрык і чалавек, які б'е сваю жонку, бязлітасны дыктатар, які жадае патрэсці свет, і дворнік, які толькі сядзіць і плача – усе яны, кожны з іх, ахоплены і заваблены сваімі ўласнымі крыніцамі шаленства, светам, які ўвайшоў у патаемныя глыбіні іх разбуранага болям розуму, і які, у форме сацыяльнай аберацыі, дзяўбе іх звонку.

Одытар цікавіцца тым, што зроблена *пацыенту*, а не тым, што зроблена *пацыентам*, паколькі, што б пацыент ні зрабіў, гэта

назаўсёды застаецца па-за рыколам і з'яўляецца не крыніцай, а толькі праяўленнем ягонага смутку.

Калі мы маем грамадства, якое складаецца з неабераваных людзей, калі мы маем культуру, якая пазбаўлена ўсякай нерацыянальнасці, тады і толькі тады чалавек можа па-сапраўднаму адказваць за свае ўчынкі. Тады і толькі тады. Але і цяпер мы павінны прымаць на сябе хоць цень адказнасці. Чалавек не павінен уступаць сваім інграмам.

Магчыма, калі-небудзь у далёкай будучыні грамадзянскія правы перад законам будуць давацца толькі чалавеку без аберацый. Магчыма, калі-небудзь толькі такі чалавек будзе набываць правы грамадзянства і карыстацца імі. Гэтыя пажаданыя мэты, калі яны будуць дасягнуты, прывядуць да таго, што чалавек будзе шчаслівейшы, а яго здольнасць да выжывання павялічыцца.

Кодэксы юрыспрудэнцыі можна рэфармаваць ужо цяпер. І можна забяспечыць іх дакладнасцю высвятлення таго, ці быў акт, за які чалавек прыцягнуты да адказнасці, актам абераванага розуму, ці ён быў параджэннем аберацыі культуры, ці ён быў учынены на шкоду іншаму чалавеку ці грамадству. Працэс пакарання, напэўна, можна удасканаліць такім чынам, каб прысуд прыводзіў не да далейшай аберацыі чалавека як вязня ці банкрута, а да ўздому розуму праз устараненне аберацыі.

Ранейшыя дзеянні чалавека, які стаў клірам, павінны быць выкраслены з ягоных запісаў нараўне з ягонымі ранейшымі хваробамі, бо, калі ўстаранена прычына, няма патрэбы ў адплаце, хіба толькі само грамадства настолькі абераванае, што жадае дзейнічаць па садысцкіх прынцыпах.* І справа тут не ў ідэалізме: можна паказаць, што аберацыя ў людзей і грамадства ўзрастае прапарцыянальна цяжкасці пакарання.

Намаганні вырашыць праблемы юрыспрудэнцыі, якая яшчэ не валодае дакладнымі азначэннямі паняццяў *правільнага* і *няправільнага*, *добра* і *зла*, знайшлі выйсце толькі ў прынцыпе, які ў Дыянетыцы называюць ўвядзеннем адвольных фактараў.

* *Наша сённяшняе грамадства не мае аберацый у гэтым дачыненні: душэўна хворы чалавек не прызнаецца вінаватым ці адказным за свае ўчынкі. Але з-за адсутнасці дакладнага навуковага азначэння вар'яцтва і неразумення таго, што ўсякая нерацыянальная ўчынкі ёсць часовае вар'яцтва, грамадства не здолела вытрымаць свае фундаментальныя намеры.* – Л. Рон Хабард

Каб вырашыць праблему, у яе ўводзяцца шырокія і нязменныя правілы, але кожнае новае правіла вядзе ўсё далей ад здаровага сэнсу, ад чаго з'яўляецца патрэба ва ўсё большай колькасці правілаў. Адвольная структура – гэта структура, у якой пры выяўленні адной памылкі робяцца намаганні выправіць яе праз увядзенне іншай памылкі. Справа ўсё больш ускладняецца: каб ліквідаваць адмоўнае ўздзеянне старых памылак, трэба ўводзіць новыя памылкі. Культура, не гаворачы ўжо пра юрыспрудэнцыю, пры гэтым становіцца складанай і грувасткай прапарцыянальна колькасці новага зла, якое прыходзіцца ўводзіць дзеля ліквідацыі старога зла. У рэшце рэшт аказваецца, што для здаровага сэнсу месца не застаецца. Застаецца толькі сіла. А дзе няма сэнсу, ёсць толькі сіла, там бушуе вір вар'яцкай лютасці. Там, дзе пануе вар'яцкая лютасць, якая не знаходзіць выйсця, праз некаторы час з'яўляецца апатыя; а апатыя, згасаючы, непазбежна дасягае смерці.

Мы знаходзімся на мосце паміж адным станам чалавека і наступным. Мы знаходзімся над расколінай, якая аддзяляе ніжняе плато ад больш высокага, і гэтая расколіна абазначае штучны эвалюцыйны крок у прагрэсе чалавека.

Одытар знаходзіцца на гэтым мосце; калі ён стане клірам, ён апынецца на яго верхнім канцы. Ён будзе назіраць за магутным рухам. Ён зможа ўбачыць, як звычай, законы, арганізацыі і грамадства імкнуцца пазбегнуць моста, але, змеценныя з дарогі, падаюць у бездань пустаты.

У сваіх адносінах да прэкліраў ці да грамадства ў цэлым ён не зможа нічога дабіцца, асуджаючы былыя памылкі ў святле цяперашняй свядомасці. Ён не толькі нічога не даб'ецца, але можа нават перашкаджаць прагрэсу. Гэта бязлітасны факт, што атака на неразумнае пачалася. Атакуйце неразумнае, але не грамадства і не чалавека.

Дыянетыка і вайна

Сацыяльныя арганізмы, якія мы называем дзяржавамі і нацыямі, паводзяць сябе і рэагуюць ва ўсіх адносінах так, быццам яны індывідуальныя арганізмы. Культура мае свой аналітычны розум, камбінаваную свядомасць сваіх грамадзян у цэлым і сваіх дзеячоў мастацтва, вучоных і палітыкаў у прыватнасці. Грамадскі стандартны банк памяці – гэта дадзеныя, назбіраныя многімі пакаленнямі. І сацыяльны арганізм мае таксама свой рэактыўны розум, прадстаўлены агульнымі для ўсіх забабонамі і нерацыянальнасцямі. Гэты рэактыўны розум абслугоўваецца банкам інграм, у якім змешчаны ўвесь балючы вопыт і які дыктуе рэактыўныя дзеянні ў дачыненні да некаторых тэм, калі гэтыя тэмы рэстимулююцца ў грамадстве. Вось, вельмі каратка, якая аналогія ўжываецца ў палітычнай Дыянетыцы.

Манеру паводзін грамадскага арганізму можна адлюстравач на шкале тонаў; тут ёсць свая дынаміка выжывання і свае сапрэсары, свая ўнутраная сапрэсія, звязаная з інграмамі, і сваё імкненне да бясконцасці – аптымальнай працягласці існавання. Злачынцы, здраднікі і фанатыкі складаюць, напрыклад, унутраныя інграмы, якія падаўляюць патэнцыял выжывання на шкале тонаў.

Для кожнага сацыяльнага ўзроўню на шкале тонаў ёсць сваё дакладна вызначанае месца. Свабоднае грамадства, якое працуе ў поўнай згодзе над дасягненнем агульных мэтаў, на шкале будзе грамадствам тону 4. Грамадства, прыгнечанае адвольнымі абмежаваннямі і дэспатычнымі законамі, будзе грамадствам тону 2. Грамадства, якое кіруецца капрызамі аднаго ці некалькіх чалавек, будзе грамадствам тону 1. Грамадства, дзе за кошт таямніц і забабонаў кіруе нейкі містычны орган – гэта грамадства тону 0. Патэнцыял выжывання ў кожным выпадку можна ўбачыць на працягу ўсёй гісторыі. Любы залаты век – гэта тон 4. Дэспатыя, індывідуальная сквапнасць і памылкі ў разліках у цэлым змяншаюць тон грамадства, павялічваючы колькасць незадаволеных элементаў. У мінулым, каб справіцца з гэтымі незадаволенымі, ужывалася яшчэ горшая дэспатыя. Выжыванне грамадства зніжалася яшчэ хутчэй. З большай дэспатыяй з'яўляліся новыя інграмы, і шансы на працяглае выжыванне

каціліся па шкале тонаў ўніз. А з гэтым змяншэннем патэнцыялу па меры дасягнення ўсё ніжэйшых зон прыходзіў боль.

Грамадствы ўздываюцца і апускаюцца па шкале тонаў. Але ёсць небяспечны пункт, ніжэй якога грамадства не можа апусціцца, не рэагуючы так, як рэагаваў бы гэтак жа прыгнечаны чалавек: грамадства дасягае гранічнага пункту і вар'яецца. Гэты пункт знаходзіцца каля 2.0.

Сваркі паміж грамадствамі, паміж нацыямі маюць мноства прычын, і ўсе яны больш ці менш нерацыянальныя. Многа разоў бывала, калі адно грамадства было вымушана раздушыць другое, менш свядомае. Але ў кожным такім сутыкненні на міжнароднай арэне і ўнутры саміх грамадстваў нараджаліся новыя інграмы.

Вайна – гэта міжнародны тон 1. Яна не больш рацыянальная за чалавека, які, дасягнуўшы агульнага і хранічнага тону 1, змяшчаецца ў псіхіятрычную клініку ці, будучы часова ў тоне 1, учыняе злачынства і затым садзіцца ў турму. Але для грамадстваў няма турмы; пакуль што ёсць толькі смерць, і яны паміраюць, як паміралі раней.

Да гэтай пары не было сродку, які мог бы ўжывацца нацыяй, калі яна сутыкаецца з іншай, звар'яцелай нацыяй, акрамя сілы. Тады, з-за заразнасці аберацыі, вар'яцелі абедзве нацыі. Ніякая нацыя ніколі не выйгравала вайну поўнасцю. Ніякая нацыя ніколі не ведала канчатковага трыумфу сілай зброі. Ніякая нацыя не прадухіляла вайну, пагражаючы зброяй ці дэманструючы моцную абарону.

Пабудаваўшы піраміды нянавісці, чалавек зараз сутыкнуўся са зброяй такой магутнай, што само чалавецтва можа знікнуць з Зямлі. Праблема не ў кантролі над гэтай зброяй. Бомбы выбухаюць тады і там, дзе ім загадае выбухнуць чалавек. Праблема – у кантролі над самім чалавекам.

У сённяшнім свеце няма нацыянальных праблем, якія нельга было б вырашыць з дапамогай аднаго толькі здаровага сэнсу. Усе фактары, якія перашкаджаюць вырашэнню праблемы вайны і зброі, – гэта адвольныя фактары, і яны апраўданы не больш за апраўданні злодзея ці забойцы.

Фермер з Айовы не мае нагоды для сваркі з прадаўцом з Валгаграда. Тыя, хто гаворыць, што гэта не так, ілгуць.

Няма ніякіх міжнародных праблем, якія нельга было б вырашыць мірнымі сродкамі, не праз стварэнне наднацыянальнага³ ўрада, а праз здаровы сэнс.

Маніпуліруючы неазначальнымі ідэалогіямі⁴, іграючы на масавай недасведчанасці, неіснуючыя існасці, падобна на начныя кашмары, маршыруюць па свеце ў форме багоў Ізмаў⁵.

Не можа быць такога вялікага эгаізму, каб для задавальнення яго патрабавалася знішчыць чалавецтва. Той, хто патрабуе гэтага, той, хто не прадухіляе гэтага ўсімі даступнымі рацыянальнымі сродкамі, – вар'ят. Для вайны *няма* апраўдання.

Па-за заслонай мовы і нясходных звычаяў насельніцтва прывучаюць не прызнаваць свайго радства з іншымі народамі. Навучаныя ўласнымі жахамі і кіруемыя ўласнымі аберацыямі, лідэры абвешчаюць чужыя ізмы брыдотай.

На Зямлі сёння няма дасканалых палітычных рэжымаў, няма нават азначэння дасканалага палітычнага крэда. Дзяржавы з'яўляюцца ахвярамі ўнутраных і знешніх аберацый.

Дыянетыка звяртаецца да тэмы вайны таму, што на самой справе існуе гонка паміж наукай пра розум і атамнай бомбай. Можа здарыцца так, што ў будучыні не будзе каму даведацца пра тое, хто атрымаў перамогу.

Толькі рацыянальнасць можа адвесці ад чалавеку гэтую пагрозу знішчэння.

Вар'яцтва не існуе без блытаніны ў азначэннях і мэтах. Вырашэнне міжнародных праблем заключаецца не ў рэгуляванні ці скарачэнні ўзроўню зброі і не ў абмежаваннях, што накладваюцца на людзей. Яно заключаецца ў такім азначэнні палітычнай тэорыі і палітыкі, каб гэта былі ясныя справы, дзе нельга памыліцца; яно заключаецца ў стварэнні рацыянальных мэтаў, над дасягненнем якіх грамадства маглі б працаваць сумесна і паасобку; і яно заключаецца ў міжнародным саборніцтве за такія

3. наднацыянальны: які паўстае над некалькімі ці ўсімі нацыямі.

4. ідэалогія: сістэмы ідэй, звычайна звязаныя з палітыкай ці грамадствам альбо з паводзінамі класа ці групы людзей, асабліва тыя, што лічацца бяспрэчнымі ці прымаюцца як адно цэлае і падтрымліваюцца незалежна ад ходу падзей; скарыстоўваюцца дзеля апраўдання дзеянняў.

5. ізм: дактрына, тэорыя, сістэма і г.д., асабліва калі яе назва аканчваецца на –ізм.

вялікія дасягненні, каб ніводная краіна не магла б абысціся без іншых.

Чалавек павінен змагацца не з чалавекам – гэта вар’яцтва. Чалавек павінен змагацца з тымі элементамі, якія прыгнятаюць яго як біялагічны від і перашкаджаюць яго руху да высокіх мэтаў. Чалавек павінен змагацца са стыхіямі, з прасторай і часам, з іншымі відамі, якія згубныя для яго. Ён яшчэ толькі распачаў заваяванне сусвету. Ён толькі цяпер узброіўся дастатковымі сродкамі і дастатковай навукай, каб здзейсніць гэта заваяванне. У яго няма часу лаяцца праз плот з суседзямі, займацца сваркамі і ўзаемнымі абвінавчаннямі наконт атамных бомб.

Магутнасць атамнай энергіі робіць дасягальнымі для яго іншыя прасторы. Навошта ж спрацацца за гэты свет? Апошнія адкрыцці ў галіне фотасінтэзу паказваюць верагоднасць таго, што людзей можна будзе па-каралеўску накарміць і апрануць, нават калі іх колькасць на Зямлі павялічыцца ў тысячу разоў супраць цяперашніх двух мільярдаў. Нашто ж сварыцца? Навошта?

Разумныя людзі спаборнічаюць за тое, хто лепш працуе, хто больш зарабляе, хто большага дастойны. Няўжо гэтыя магутныя нацыі, гэтыя моцныя, страшныя, гучныя “гіганты” на самой справе з’яўляюцца маленькімі і дрэнна адукаванымі, не зусім душэўна здаровымі хлопчыкамі, якія лаюцца адзін на аднаго, каб завалодаць дохлай кошкай? Што такое арміі? Арміі паміраюць. Калі б сіла была правам, Рым бы дагэтуль валодаў светам. Хто зараз баіцца гэтага археалагічнага⁶ кур’ёзу, які калісьці быў Рымам?

Ёсць больш высокая мэта, лепшая мэта, больш слаўная перамога, чым спустошаныя гарады і спаленыя радыяцыйныя мерцвякі. Ёсць свабода, шчасце, дастатак і цэлы сусвет для заваявання.

Той, хто не бачыць гэтага, няварты кіраваць. Той, хто дае волю нянавісці, не дастаткова нармальны, каб даваць парады.

6. археалагічны: які датычыць археалогіі, навуковага даследавання жыцця і культуры старадаўніх народаў праз раскопкі рэшткаў старадаўніх гарадоў і г.д.

Як многа чалавек можа заваяваць? Ён церпіць паражэнне, калі перамагае чалавека. Ён выйграе, калі перамагае свае страхі і потым заваёўвае зоркі.

Атакуйце натуральных ворагаў чалавека, распраўляйцеся з імі, і тады праблемы войнаў паміж людзьмі не стане. Гэта рацыянальнасць.

Дыянетыка не цікавіцца ратаваннем свету, яна цікавіцца толькі прадухіленнем таго, каб яго ратавалі. Наступны раз будзе апошнім! Дыянетыка не супраць барацьбы; яна вызначае, з чым належыць змагацца. Сюды ўваходзяць крыніцы чалавечых пакут унутры асобы і ўнутры грамадства, а таксама ворагі ўсяго чалавецтва. Чалавек, збянтэжаны, не ведаў сваіх ворагаў. Цяпер іх відаць – у атаку, людзі!

Будучыня тэрапіі

Праз дваццаць ці сто гадоў тэрапеўтычная тэхніка ў тым выглядзе, у якім яна прапануецца ў гэтай кнізе, будзе здавацца ўстарэлай. Калі гэтага не адбудзецца, значыцца вера аўтара ў вынаходлівасць чалавека не апраўдаецца. Цяпер мы маем нешта такое, чаго раней не было, – надзейную працаздольную навуку пра розум. Метады ж яе прымянення абавязкова будуць яшчэ удасканалвацца.

Усе навукі пачынаюцца з адкрыцця фундаментальных аксіём. Яны развіваюцца па меры набыцця новых дадзеных і пашырэння сферы дзеяння навукі. Пастаянна ўзнікаюць розныя інструменты і метадыкі, удасканалення і пераўдасканалення. Фундаментальныя аксіёмы, першасныя адкрыцці Дыянетыкі, – гэта такія цвёрдыя навуковыя ісціны, што змяніцца яны могуць хіба толькі трохі. Дадзеныя, адкрытыя з дапамогай гэтых аксіём, ужо дастаткова шырокія, і пашыраюцца штодзённа. Метадыкі ўжывання гэтых дадзеных, якія прадстаўлены ў кнізе, будуць з часам змяняцца і ўдасканалвацца. Іх вартасцю на цяперашні час з'яўляецца тое, што яны працуюць і прыводзяць да добрых, салідных, навуковых вынікаў.

Калісьці нехта вызначыў асноўныя прынцыпы карыстання агнём. Да той пары чалавек не кантраляваў агонь. Прыгатаванне ежы на агні, абаграванне жылля і, урэшце, металургія⁷ стварылі новую культуру. Метады, якія ўжываліся дзеля кіравання агнём у тыя старадаўнія часы, калі чалавек толькі-толькі навучыўся абыходзіцца з ім, цяпер нам здаюцца ўстарэлымі. Сёння ў нас ёсць запалкі і запальніцы, розныя віды паліва, але ў тыя часы здабыча агню праз трэнне ці з дапамогай крэменю і крэсіва здавалася людзям цудоўнай вынаходкай, хоць чалавек ужо нейкі час карыстаўся агнём як зброяй і ў хатняй гаспадарцы, і да адкрыцця гэтых метадаў.

Што да кола, дык яго фундаментальныя прынцыпы не змяніліся да нашых дзён. Першае прыдатнае да ўжытку кола было, відаць, вельмі нязграбным. Але ў параўнанні з *адсутнасцю* кола, яно было цудам.

Гэтак жа і з дыягностычнай тэрапіяй. Фундаментальныя прынцыпы, аксіёмы і агульныя адкрыцці Дыягностыкі ўтвараюць сістэму, якой чалавек ніколі не валодаў. Гэтаксама ж, як першы агонь і першае кола, тэхніка тэрапіі можа ўдасканалвацца бязмежна. Яна працуе ўжо цяпер і можа скарыстоўвацца бяспечна і эфектыўна.

У гэтай цяперашняй тэхніцы ёсць дзве пэўныя заганы. Яна патрабуе ад одытара больш навыкаў, чым належала б, і дзейнічае не так хутка, як магла б. Ад одытара не варта патрабаваць якіх-небудзь вылічэнняў, і, вядома, можна было б уявіць тэрапеўтычную тэхніку, якая зусім абыходзіцца без одытара, хоць цяпер яго прысутнасць жыццёва неабходная. Поўнае кліраванне павінна займаць толькі некалькі гадзін. Гэтыя праблемы ёсць праблемы ўдасканалення ў сэнсе змяншэння неабходнай колькасці навыкаў і працы.

Можна было б сказаць, што несправядліва ўскладаць на матэматыка і філосафа гэtkі груз – каб ён самастойна вырашаў усе праблемы і ўносіў усе паляпшэнні. На самой справе несправядліва было б увогуле патрабаваць ад яго распрацоўкі

7. металургія: навуковае даследаванне ўласцівасцей металаў і сплаваў, прамысловая апрацоўка металаў ці іх здабыццё з руд.

якой-небудзь методыкі прымянення, бо ва ўсякім грамадстве павінен існаваць падзел працы.

Калі фундаментальныя аксіёмы і разлікі былі завершаны, апублікаваць іх было немагчыма, бо не было нікога, хто мог бы практычна выкарыстоўваць гэтыя адкрыцці. Таму працу трэба было пашыраць не толькі ў рамках эксперыментаў, але і ў кірунку развіцця і праверкі методык прымянення.

Тут можна правесці аналогію з будаўніцтвам моста. Уявім сабе, што існуюць два плато, адно вышэйшае за другое, з каньёнам паміж імі. Інжынер бачыць, што калі б гэты каньён можна было перасякаць, верхняе плато, якое да таго часу было незаселеным, дзякуючы больш урадлівай глебе і больш прыдатнаму клімату стала б калыскай новай культуры. Ён ставіць перад сабой задачу пабудаваць мост. Да таго часу меркавалася, што такі мост пабудаваць нельга, больш таго, паколькі з ніжняга плато верхні ўзровень не бачны, адмаўлялася само існаванне верхняга плато. Інжынер, ужываючы навейшыя прынцыпы будавання мастоў і адкрыўшы новыя якасці будаўнічых матэрыялаў, спраўляецца з гэтай задачай. Ён сам перасякае каньён і рупліва даследуе плато; іншыя ідуць па яго мосце і з радасцю адкрываюць для сябе новую зямлю. Усё больш і больш людзей пераходзяць праз мост. Мост трывалы і, хоць не вельмі шырокі, дастаткова надзейны для пераходу. Ён не быў пабудаваны для напружанага і хуткага руху. Але ён змяшчае базавыя прынцыпы і аксіёмы, паводле якіх можна будаваць усё новыя і новыя масты праз каньён. Многія людзі пачынаюць падыходзіць да каньёна і глядзець уверх.

Якой думкі вы былі б пра грамадства з ніжняга плато, калі яны толькі стогнуць, плачуць і спрачаюцца, але не робяць нічога, каб пашырыць гэты мост ці пабудаваць новыя?

* * *

У гэтым падручніку змешчаны ўсе фундаментальныя аксіёмы і дзейная тэрапія.

А цяпер, Богам прашу, займіцеся справай і пабудуйце лепшы мост!

Дадатак

Дыянетыка: мост да кліра

Дадатковая інфармацыя ад выдавецтва пра тое, што адбывалася з Дыянетыкай пасля 1950 года

Слова “Дыянетыка” стала сёння агульнаўжывальным, а гэту кнігу чытаюць больш чым на пяцідзсяці мовах. За гэтым усім можна і забыцца, якім незвычайным быў пачатак Дыянетыкі і які шлях яна прайшла да таго, каб ператварыцца ў сусветны феномен. І сёння, калі ў кнігі дзсяткі мільёнаў чытачоў у вельмі многіх краінах, і кожны дзень недзе на Зямлі людзі становяцца клірамі, можна было б прыйсці да меркавання, што Дыянетыка нейкім чынам была з намі заўсёды.

Аднак на самой справе на пачатку 1950 года, калі Л. Рон Хабард працаваў над канчатковым варыянтам рукапісу кнігі “Дыянетыка: сучасная навука душэўнага здароўя”, толькі некаторыя з той адносна невялікай групы людзей, якія тады ведалі пра Дыянетыку, маглі здагадацца пра тое, які ашаламляльны эффект створыць у свеце гэтая кніга. У рэшце рэшт, гэта быў новы і неапрабаваны прадмет; ніколі дагэтуль не існавала папулярнага падручніка пра розум, напісанага для звычайнага чалавека. І ніколі дагэтуль ніхто не пісаў пра раней невядомыя тыранічныя аспекты чалавечага розуму, і не прапаноўваў тэхналогіі, якую можа выкарыстоўваць практычна кожны чалавек, каб палепшыць сваё жыццё радыкальна і назаўсёды.

Першыя намёкі на тое, якое ўздзеянне будзе мець гэтая кніга, прагучалі ў студзені – гэта былі словы славутага ў той час аглядальніка шэрагу газет Уолтэра Уінчэла: “У красавіку павінна з’явіцца нешта новае, названае Дыянетыкай. Новая навука, якая дзейнічае з надзейнасцю фізічнай навукі ў галіне чалавечага розуму. Мяркуючы па ўсім, яна акажацца такой жа рэвалюцыйнай для чалавецтва, якім было адкрыццё і выкарыстанне агню першым пяхорным чалавекам”.

На самой справе кніга была апублікавана не ў красавіку, а 9 мая, і ў гэты момант тысячы людзей зразумелі, што гэта сапраўды той прадмет, які абвясчае рэвалюцыю ў мысленні. На кнігу было зроблена 40000 заказаў яшчэ да таго, як яна выйшла з друку, дзякуючы артыкулу ў часопісе, які містэр Хабард апублікаваў у красавіку. А пасля таго, як кнігу пачалі дастаўляць, офіс выдаўца быў літаральна завалены віншавальнымі лістамі і тэлеграмамі для аўтара – іх прыйшло каля 25000. Здарылася так, што аднойчы раніцаю небарака не здолеў нават адчыніць дзверы свайго офіса – столькі карэспандэнцыі ляжала на падлозе пад шчылінаю для пошты. Як толькі кніга была дастаўлена, яна не затрымалася на прылаўках кнігарняў – і шмат дзе кнігу хавалі пад прылаўкам, для абраных наведвальнікаў. І людзі пачалі наўтоўпам сцякацца да дзвярэй дома містэра Хабарда ў Нью-Джэрсі, патрабуючы, каб іх адытавалі, ці просячы яго адказаць на іх пытанні асабіста.

Калі паглядзець на гэта, дык зусім не дзіва, што кніга стала нацыянальным бестселерам. На працягу тыдняў яна з’яўлялася ў спісе бестселераў газеты “*Нью-Йорк Таймс*”. Яна заставалася там літаральна паўгода – 26 тыдняў. Штодня ў кнігарнях раскуплялі па 4000 экзэмпляраў яе, і да канца года было прададзена 150000 кніг. К маю 1951 года яна была перавыдадзена ўжо ў сёмы раз.

Але вернемся да самога прадмета. Што ж, людзі не проста чыталі кнігу і абмяркоўвалі яе на званых абедрах. “Дыянетыка” ні ў якім выпадку не была толькі тэарэтычным трактатам; гэта быў падручнік па працэдурі, *дапаможнік па эксплуатацыі* для ўладальніка розуму. І людзі *прымянялі* яго. Позняй восенню 1950 года па ўсёй краіне ўжо існавала 750 груп, – людзей з самых розных слаёў грамадства, якія выкарыстоўвалі адзін на адным методыкі Дыянетыкі, – а загалюкі газет, што сачылі за гэтым феноменам, абвясчалі: “Дыянетыка бярэ ЗША штурмам” і “Найбольш хутка ўзрастаючы рух у Амерыцы”. Паводле ацэнкі аднаго пісьменніка, к верасню 1950 года толькі ў Злучаных Штатах каля 250000 чалавек адытавалі адзін аднаго.

І гэта ўздымае яшчэ адзін ключавы момант – міжнароднае ўздзеянне Дыянетыкі. Кніга не ведала межаў. У студзені 1951 года яна знаходзілася ў друку ў Англіі, і рыхтаваліся пераклады на французскую, нямецкую, японскую і скандынаўскія мовы.

Фактычна на гэты час дыянетычныя групы былі ўтвораны ў Фінляндыі, Швецыі, Швейцарыі, Паўднёвай Афрыцы, Аўстраліі, Гватэмале, Перу, Канадзе і Англіі.

Дыянетыка стала сапраўды міжнародным феноменам.

У той час, калі сёння кнігі з'яўляюцца ў спісах бестселераў на некалькі месяцаў, а потым знікаюць, каб пра іх ніколі больш не было чуваць, “Дыянетыка: сучасная навука душэўнага здароўя” не стала яшчэ адным мімалётным захапленнем. Што сапраўды незвычайна ў гэтай кнізе – дык гэта яе няспынная папулярнасць. Да 1968 года было прададзена больш за 850000 экзэмпляраў кнігі у цвёрдым пераплёце. І ў гэтым жа годзе адбылося яе першае выданне ў мяккай вокладцы. Да 1977 года, менш чым праз дзесяць гадоў, было прададзена 2.6 мільёна экзэмпляраў гэтага выдання, і дыянетычны одытынг праводзіўся на рэгулярнай аснове ў 55 краінах. У наступным дзесяцігоддзі кніга вярнулася ў міжнародныя спісы бестселераў і ў сакавіку 1987 года яна ўвайшла ў гісторыю кнігадрукавання, стаўшы першай кнігай, якая вярнулася на ганаровае першае месца ў спіс бестселераў газеты “*Нью-Йорк Таймс*” – праз 36 гадоў пасля першай публікацыі – і заставалася ў гэтым спісе больш года. На гэты час было прададзена каля дзесяці мільёнаў экзэмпляраў кнігі.

Якімі б уражальнымі ні былі гэтыя лічбы, нельга выпускаць з вяду прычыну гэтага поспеху – людзі, якія чыталі кнігу, знаходзілі, што Дыянетыка працуе. І яны размаўлялі з іншымі пра *рэзультаты*. Толькі той факт, што Дыянетыка прыносіць *рэзультаты*, з'яўляецца прычынай няспыннай папулярнасці той кнігі, якую вы трымаеце сёння ў руках.

За палову стагоддзя з таго моманту, калі яна ўпершыню падобна выбуху прагрымела на ўвесь свет, Дыянетыка пранікла ў культуру незлічонай колькасцю спосабаў. Навука з таго часу пацвердзіла факт, які кожны дыянетычны одытар ведаў у 1950 годзе: не толькі тое, што ненароджаны плод чуе гукі, але і тое, што прэнатальны вопыт і вопыт нараджэння могуць аказаць істотны ўплыў на асобу дзіцяці. На самой справе, менавіта гэтыя адкрыцці, зробленыя ў Дыянетыцы, выклікалі рост руху за натуральныя роды, асабліва “роды ў цішыні”.

Аналагічна ў Дыянетыцы ўпершыню было выяўлена шкоднае ўздзеянне слоў, што гаворацца побач з непрытомным чалавекам. У канцы 1980-х ва ўніверсітэтах Злучаных Штатаў, Канады, Галандыі і Англіі былі праведзены эксперыменты з мэтай давесці: “Тое, што вы чуеце пад анестэзіяй, можа ўздзейнічаць на вас”. Сёння ў бальніцах па ўсім свеце прыняты ўказанні Л. Рона Хабарда адносна маўчання на працягу аперацый.

Так яно і адбываецца. Свет з цяжкасцю паспявае за новым.

А што ж з Л. Ронам Хабардам і яго даследаваннямі розуму? Як ведаюць многія, ён не спыніў сваёй працы пасля публікацыі кнігі “Дыянетыка: сучасная навука душэўнага здароўя”. Нягледзячы на ўсе тыя праблемы, якія Дыянетыка вырашыла ў галіне чалавечых паводзін і розуму, вопыт і з’явы, што былі агульнымі для людзей, якія яе выкарыстоўвалі, нараджалі новыя пытанні. Яны прывялі містэра Хабарда да далейшых даследаванняў, у цэнтры якіх было такое пытанне: калі нехта ў Дыянетыцы глядзіць на разумовы вобраз-карцінку, хто менавіта глядзіць на гэтую карцінку? Працягваючы свае даследаванні, Л. Рон Хабард прыйшоў да ашаламляльнай высновы: чалавек – гэта не яго цела і не яго розум, але духоўная істота. Чалавек не мае душы ці духу, чалавек ёсць дух. І гэтая жыццёвая сіла – сам чалавек – з’яўляецца крыніцаю ўсяго, што ёсць добрага, дастойнага, творчага і прыгожага ў свеце.

Такім чынам, уваходзячы ў сферу, што традыцыйна належала рэлігіі – царства духу і чалавечай душы – Л. Рон Хабард заснаваў рэлігію, Саенталогію. Гэтае слова паходзіць ад лацінскага *scio* (ведаць) і грэчаскага *logos*, што падразумявае такое слова ці знешнюю форму, праз якую унутраная думка выказваецца і робіцца вядомай. Такім чынам, Саенталогія азначае веданне пра веданне.

Сёння Саенталогія ўтварае аснову квітнеючай сусветнай рэлігіі – сапраўды самай хуткаўзрастальнай новай рэлігіі ў свеце.

У Дыянетыцы і Саенталогіі ўтрымліваецца дакладны маршрут да вышэйшых узроўняў здольнасцей і свабоды. Звяртаючыся як да розуму, так і да духу, кожны чалавек можа дасягнуць вышэйшых станаў існавання, і ў гэтым яму дапаможа мясцовы Цэнтр Дыянетыкі Хабарда альбо царква ці місія Саенталогіі.

Стандартнае прадстаўленне дакладнай тэхналогіі містэра Хабарда з'яўляецца распазнавальным знакам гэтых дыянетычных і саенталагічных арганізацый. Яны дапамагаюць студэнтам поўнаасцю зразумець і прымяняць прынцыпы, якія ён знаходзіць у “Дыянетыцы” і іншых матэрыялах. У іх можна атрымаць лекцыі містэра Хабарда і дэманстрацыі одытыngu, запісаныя на аўдыа- і відэакасеты. Яны падрыхтоўваюць сённыяшніх одытараў да прафесійнага ўзроўню і штодзённа праводзяць дыянетычны одытыng. Яны ствараюць кліраў.

Сённы шлях да кліра шырока расчынены, як бы далёка ад вас ні знаходзілася бліжэйшая арганізацыя. Групы вывучэння Дыянетыкі існуюць у гарадах і паселішчах па ўсім свеце. Дзе б вы ні жылі, вы можаце знайсці іншых людзей, зацікаўленых у тым, каб вывучыць Дыянетыку і адыгтаваць адзін аднаго.

Прачытаўшы гэтую кнігу, вы зрабілі першы крок да кліра. Пастарайцеся, чаго б гэта ні стала, зрабіць наступны.

Мост, пра які Л. Рон Хабард пісаў у канцы кнігі “Дыянетыка: сучасная навука душэўнага здароўя”, стаў рэальнасцю. Ён існуе для вас.

Аб аўтары

Л. Рон Хабард – адзін з найбольш шануемых і чытаемых аўтараў усіх часоў. Болей за 120 мільёнаў экзэмпляраў ягоных прац на больш чым пяцідзсяці мовах былі распрададзены па ўсім свеце. Адна з важнейшых прычын гэтага ў тым, што ягоныя кнігі з першых рук забяспечваюць людзей ведамі аб асновах жыцця і чалавечых здольнасцей – ведамі, якія набываюцца не існаваннем на абочыне жыцця, а праз найбольш поўнае *жыццё*.

“Каб пазнаць жыццё, вы павінны быць часткай жыцця, – піша ён. – Вы павінны спусціцца туды і *глядзець*, вы павінны прабрацца ва ўсе глухія куткі існавання, вы павінны пазнаёміцца з людзьмі ўсіх сартоў і масцей, раней чым здолеце ўрэшце вызначыць, што такое чалавек”.

Менавіта такім быў яго шлях. Ад прастораў ягонага роднага штата Мантана да ўзгоркаў Кітая, ад халоднага ўзбярэжжа Аляскі да паўднёвых ціхаакіянскіх астравоў, супрацоўнічаючы з рознымі людзьмі ў экспедыцыях ці абучаючы нявопытныя карабельныя каманды навуцы выжывання ў гады сусветнай вайны, Л. Рон Хабард па-сапраўднаму пазнаў, што такое чалавек і што такое жыццё.

Узброены вострым інтэлектам, бязмежнай энергіяй, бяскрайняй дапытлівасцю, унікальным падыходам да філасофіі і навукі, які ставіць над усім працаздольнасць і практычнасць, Рон распачаў сваё даследаванне жыцця і ягоных таямніц, калі яму яшчэ не споўнілася дваццаці.

Вандруючы па ўсёй Азіі і Ціхаму акіяну, ён пазнаў мудрасць філасофій Далёкага Усходу, назіраючы пры гэтым шырока распаўсюджаныя пакуты і беднасць. Калі мудрасць Усхода такая глыбокая, адкуль жа гэта ўсё, пытаўся ён.

Вярнуўшыся ў Злучаныя Штаты ў 1929 годзе, Рон вывучаў матэматыку і інжынерную справу ва Універсітэце Джорджа Вашынгтона. Ён быў сярод тых студэнтаў, якія аднымі з першых ў Амерыцы вывучалі курс ядзернай фізікі, і правёў свае першыя эксперыменты, якія мелі дачыненне да розуму, яшчэ ва ўніверсі-

тэце. Ён выявіў, што нягледзячы на ўсе поспехі, якіх чалавецтва дабілася ў фізічных навукх, працаздольная тэхналогія розуму і жыцця так ніколі і не была распрацавана. “Тэхналогіі”, якія існавалі ў галіне розуму, псіхалогія і псіхіятрыя, былі фактычна варварскімі, ілжывымі прадметамі – не болей працаздольнымі, чым метады лекараў-ведзьмакоў з джунгляў.

Рон паставіў перад сабой мэту – высветліць фундаментальны прынцып існавання, прынцып, які прывёў бы да уніфікацыі ведаў і растлумачыў бы сэнс самога існавання, тое, што намагаліся, але так і не здолелі дасягнуць іншыя філосафы.

Каб дабіцца гэтага, ён пачаў вывучаць чалавека ў самых розных абставінах і культурах. Улетку 1932 года, скончыўшы ўніверсітэт, ён арганізаваў шэраг экспедыцый. Першую з іх здзейсніў на востраў Марцініка, дзе ён вывучаў быт прымітыўных карыбаў. Вярнуўшыся ў Вест-Індыю праз некалькі месяцаў, ён вывучаў культуру іншых астравоў, у тым ліку Гаіці, і іх эзатэрычныя вераванні – вуду; пазней ён таксама вывучаў вераванні жыхароў ўзгоркаў Пуэрта-Ріка.

Пасля вяртання ў Злучаныя Штаты Рон пачаў абгрунтоўваць асновы тэорыі і ў 1937 годзе правёў серыю біялагічных эксперыментаў, якія прывялі яго да важнейшага адкрыцця, якое высветліла дынамічны прынцып існавання – агульны назоўнік усяго жыцця – **ВЫЖЫВАЙ!**

Маючы ў руках гэтыя адкрыцці, Рон у першыя тыдні 1938 года апісаў свае знаходкі ў філасофскай працы пад назвай “Экскалібур”. Пасля завяршэння гэтага гістарычнага рукапісу ён дазволіў некаторым людзям азнаёміцца з ім. Рэакцыя была вельмі эмацыянальнай, і многія выдаўцы выказалі гарачае жаданне апублікаваць гэтую працу. Але, нягледзячы на гэтыя прапановы, Рон ведаў, што не можа апублікаваць такую кнігу, паколькі яна не змяшчае практычную тэрапію. Гэта не значыць, што “Экскалібур” быў напісаны дарэмна, бо ўсе асновы, што там змяшчаліся, былі пазней выкарыстаны Ронам у яго іншых кнігах і матэрыялах.

Многія з яго даследаванняў фінансаваліся за кошт ягонай прафесійнай літаратурнай кар’еры белетрыста. Ён стаў адным з найбольш чытаемых аўтараў у залаты век прыгодніцкай і навукова-фантастычнай літаратуры на працягу 1930-х і 1940-х гадоў – за выключэннем гадоў службы ў ваенна-марскім флоце

ЗША падчас Другой сусветнай вайны. Стаўшы часткова інвалідам напрыканцы вайны, вясною 1945 года ён зноў сур'ёзна ўзяўся за сваю працу ў ваенна-марскім шпіталі Оўк-Нол у Оклендзе, штат Каліфорнія, дзе ён адыходзіў ад раненняў.

Сярод 5000 пацыентаў Оўк-Нол, – маракоў і марскіх пехацінцаў, – былі сотні былых амерыканскіх ваеннапалонных, вызваленых з японскіх лагераў на астравах Ціхага акіяну. Ён заўважыў, што медыцынскі персанал імкнуўся неяк дапамагчы былым ваеннапалонным, якія знаходзіліся ў жудасным фізічным становішчы з-за голаду і іншых прычын.

Імкнучыся хаця б часткова аблегчыць іх пакуты, Рон прымяніў тое, чаму навучыўся падчас сваіх даследаванняў. Ён зрабіў новыя важныя адкрыцці і распрацаваў метадыкі, якія зрабілі магчымым не толькі яго асабістае выздараўленне ад ран, але і дапамаглі іншым раненым зноў стаць здаровымі.

У наступныя гады ён патраціў тысячы гадзін на сістэматызацыю першай у свеце працаздольнай тэхналогіі розуму. Рон паступова прымнажаў матэрыялы сваіх даследаванняў, падрыхтоўваючы кнігу па гэтаму прадмету. Каб яшчэ болей удакладніць свае тэорыі, ён адкрыў офіс у Галівудзе, штат Каліфорнія, дзе ён мог працаваць з людзьмі з розных пластоў грамадства. Неўзабаве ён быў засыпаны просьбамі дапамагчы ад самых розных людзей.

Напрыканцы 1947 года ён закончыў рукапіс, дзе каратка выклаў свае адкрыцці наконт розуму. Гэты твор не быў апублікаваны ў той час, але хадзіў сярод сяброў Рона, якія яго перапісвалі і перадавалі адзін аднаму. (Гэты рукапіс быў афіцыйна апублікаваны ў 1951 годзе і цяпер носіць назву “*Дынамікі жыцця*”).

У 1948 годзе ён правёў тры месяцы ў псіхіятрычным шпіталі ў Саване, штат Джорджыя, дзе дапамагаў найбольш хворым пацыентам. “Я працаваў з некаторымі з іх, – успамінае ён, – гутарачы з імі і дапамагая ім у якасці, як кажуць, непрафесійнага практыка, гэта значыць дабраахвотніка. Гэта дазволіла мне пранікнуцца сацыяльнымі праблемамі, звязанымі з вар’яцтвам і забяспечыла мяне дадатковымі дадзенымі для маіх даследаванняў”. Гэта таксама дазволіла дабіцца выздараўлення ў многіх выпадках, якія лічыліся безнадзейнымі, і яшчэ раз даказала, што адкрыцці Рона былі прыдатныя для ўсіх людзей, у якім бы цяжкім стане яны ні знаходзіліся.

Калі вестка пра даследаванні Рона шырока распаўсюдзілася, паступава нарастаў патак лістоў, у якіх людзі прасілі дадатковых падрабязнасцей і патрабавалі, каб ён дэталізаваў новыя прымяненні яго адкрыццяў. Каб адказаць на ўсе гэтыя запатрабаванні, ён вырашыў напісаць і апублікаваць усеабдымную кнігу на гэты прадмет – “*Дыянетыка: сучасная навука пра душэўнае здароўе*”. З выхадам “Дыянетыкі” 9 мая 1950 года ўпершыню з’явіўся поўны і шырока даступны падручнік па прымяненню новай тэхналогіі. Грамадскі інтарэс разрастаўся, быццам той пажар, і кніга ўзляцела на вяршыню спіса бестселераў газеты “Нью-Йорк Таймс”, дзе заставалася тыдзень за тыднем.

Пасля выхаду ў свет гэтага феноменальнага бестселера час Рона амаль перастаў належаць яму, бо яго ўсё часцей запрашалі выступаць з дэманстрацыямі сваіх метадаў і даваць больш падрабязную інфармацыю аб Дыянетыцы. Пры гэтым ён працягваў даследаванні, інфармуючы публіку аб сваіх навейшых адкрыццях з дапамогай лекцый, а таксама бюлетэняў, часопісаў і кніг, што публікаваліся патокам.

Напрыканцы 1950 года, нягледзячы на тое, што дзсяткі тысяч чытачоў “Дыянетыкі” патрабавалі ад яго ўсё больш увагі і часу, Рон інтэнсіфікаваў свае даследаванні ў пошуках сапраўднай сутнасці “жыццёвай энергіі”, якую ў “Дыянетыцы” ён называў “цэнтрам усведамлення” альбо “Я”.

“Фундаментальным адкрыццём Дыянетыкі была дакладная анатомія чалавечага розуму, – пісаў ён. – Была адкрыта аберавальная сіла інграм. Былі распрацаваны працэдурны для іх сцірання. Карысць ад праходжання паўтузіна інграм перавышае ўсё тое, што чалавек быў здольны зрабіць для каго-небудзь калі-небудзь у гісторыі чалавечай расы.

Адкрыццё таго, што ахутваецца розумам, стала адкрыццём Саенталогіі.

Тое, што ахутваецца розумам, ёсць тэтан. Тэтан – гэта сам чалавек, не ягонае цела ці імя, не фізічны сусвет, не розум ці нешта іншае; гэта тое, што ўсведамляе сваё ўсведамленне; гэта індывідуальная істота, якая і ЁСЦЬ чалавек. Тэтан найбольш знаёмы ўсім як *вы*”.

Гэтыя адкрыцці сталі асновай прыкладнай рэлігійнай філасофіі Саенталогіі, даследавання духу ў дачыненні да сябе самога,

сусветаў і іншага жыцця. Выкарыстоўваючы тэхналогію Саенталогіі, можна вызваць пажаданыя змены ў акалічнасцях жыцця. Гэтая тэхналогія змяшчае Дыянетыку, жыццёва важную і фундаментальную галіну Саенталогіі, і пэўныя метадыкі, якія ўздываюць здольнасці і ўсведамленне чалавека на вышыні, якія раней лічыліся недасягальнымі.

Мэтай жыцця Рона было завяршыць даследаванні тайны існавання чалавека і распрацаваць тэхналогію, якая ўздыме яго на больш высокія ўзроўні разумення, здольнасцей і свабоды – і гэтай мэты ён поўнаасцю дасягнуў праз распрацоўку Дыянетыкі і Саенталогіі. Рон заўсёды лічыў: калі ён адзін будзе карыстацца вынікамі сваіх даследаванняў, гэтага будзе недастаткова. Ён прыкладаў многа намаганняў на тое, каб запісваць усе падрабязнасці сваіх адкрыццяў, каб і іншыя маглі карыстацца багаццем ведаў і мудрасці дзеля паляпшэння свайго жыцця.

“Я люблю дапамагаць іншым, – казаў ён, – і лічу найвялікшым здавальненнем у жыцці бачыць, як чалавек вызваляецца ад ценяў, якія азмрочвалі ягоныя дні.

Гэтыя цені здаюцца яму такімі густымі і так прыгнятаюць яго, што калі ён раптам бачыць, што яны ўсяго толькі цені, што ён можа глядзець праз іх, прайсці праз іх і зноў аказацца на сонейку, ён адчувае велізарную радасць. І я павінен прызнацца, што мая радасць пры гэтым не меншая за яго”.

Ягоныя працы – калі ўлічваць *толькі* тыя, што прысвечаны чалавеку, розуму і духу – змяшчаюць дзiesiąткі мільёнаў слоў у многіх кніжных тамах, рукапісах і магнітафонных стужках, дзе запісаны больш за 3000 ягоных лекцый і брыфінгаў.

Сёння ягоныя працы вывучаюцца і выкарыстоўваюцца штодзённа ў больш як тысячы центраў Дыянетыкі, цэркваў Саенталогіі, місій і арганізацый па ўсім свеце.

Л. Рон Хабард пакінуў сваё цела 24 студзеня 1986 года. Ягоная спадчына – поўнаасцю завершанае даследаванне і сістэматызацыя тэхналогіі Дыянетыкі і Саенталогіі.

Найвялікшымі сведчаннямі празорлівасці Рона з’яўляюцца чудаўныя рэзультаты ягонай тэхналогіі і тыя мільёны ягоных сяброў па ўсім свеце, якія нясуць ягоную спадчыну ў дваццаць першае стагоддзе. І колькасць цудаў, і колькасць сяброў растуць з кожным днём.

Гласарый

Θ: тэта, восьмая літара грэчаскага алфавіта, якую грэкі выкарыстоўвалі як сімвал для думкі, жыцця ці духу. (Кніга другая, раздзел шосты, № 1)

ad absurdum: лацінскі выраз, што азначае “да бязглуздзіцы”. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 35)

ambivalent: (чытаецца “эмбівэйлэнт”) англійскае слова, што азначае “супярэчлівы, супрацьлеглы”. (Кніга другая, раздзел трэці, № 7)

Pasteurella pestis: мікраарганізм, які выклікае бубонную чуму. (Кніга першая, раздзел трэці, № 19)

Q: сімвал, што выкарыстоўваецца для абазначэння формы энергіі ці сілы, якая хаця і невызначаная, аднак, па назіраннях, існуе. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 53)

абарыген: адзін з першых альбо з найбольш ранніх часоў вядомых насельнікаў рэгіёну, каранні жыхар. (Кніга першая, раздзел першы, № 3)

абераваны: чалавек, які не клір

аберацыя: адхіленне ад рацыянальнага мыслення ці паводзін. Гэтае слова паходзіць ад лацінскага “*aberrare*” (адхіляцца ад чаго-небудзь), якое складаецца з “*ab*,” прэч, і “*errare*,” блукаць. Гэта, у аснове, азначае памыляцца, рабіць памылкі, альбо, больш канкрэтна, мець фіксаваныя ідэі, якія не з’яўляюцца праўдаю. Слова таксама ўжываецца ў яго навуковым сэнсе. Яно азначае адхіленне ад прамой лініі. Калі лінія павінна ісці ад А да Б, то, калі яна “абераваная,” яна пойдзе ад А да нейкага іншага пункту, яшчэ да нейкага іншага пункту, яшчэ да нейкага іншага пункту, яшчэ да нейкага іншага пункту, і нарэшце дойдзе да Б. Калі браць гэта слова ў яго навуковым сэнсе, яно таксама азначае адсутнасць прамалінейнасці, альбо бачанне чагосьці ў скажоным выглядзе, як, напрыклад, чалавек бачыць

каня, але думае, што бачыць слана. Абераванымі паводзінамі былі б няверныя паводзіны, альбо паводзіны, не падтрыманыя розумам. Калі чалавек мае інграмы, яны імкнуцца засланіць яго нармальную здольнасць успрымаць ісціну і параджаюць абераваны погляд на сітуацыі, што затым выклікае абераваную рэакцыю на іх. Супрацьлеглым *аберацыі* станам з'яўляецца псіхічнае здароўе. Вось найбольш фундаментальны ўзровень аберацыі: “Калі ежа пахне добра, дык прэч ад яе!” Гэта адкрыта ідзе супраць выжывальнага намеру арганізму. (“Як чытаць гэтую кнігу”, № 10)

абмоўкі: памылкі ў размове, напрыклад, нядбайныя заўвагі. (Кніга другая, раздзел другі, № 14)

адвольны: заснаваны на ўласных сімпатыях, думцы, дзівацтве; народжаны капрызам. (Кніга першая, раздзел трэці, № 9)

адзінкі ўвагі: колькасць усведамлення. Кожны арганізм усведамляе да пэўнай ступені. Рацыянальны ці адносна рацыянальны арганізм усведамляе, што ён усведамляе. Пра адзінкі ўвагі можна сказаць, што яны існуюць у розуме розных людзей у рознай колькасці. (Кніга другая, раздзел чацвёрты, № 11)

адключыць: прымусіць інграму (ці інграмы) адысці прэч, не сціраючы яе (ix). (Кніга другая, раздзел шосты, № 4)

адмена: пагадненне з пацыентам пра тое, што ён не будзе літаральна тлумачыць ці выкарыстоўваць якім-небудзь чынам словы одытара, што б той ні казаў. Гэта прадухіляе выпадковае гіпнатычнае ўнушэнне.

Адраджэнне (Рэнесанс): вялікае ажыўленне мастацтва, літаратуры і навук у Еўропе ў 14-м, 15-м і 16-м стагоддзях, заснаванае на класічных (грэчаскіх і рымскіх) крыніцах. Яно пачалося ў Італіі і паступова распаўсюдзілася на іншыя краіны, адзначыўшы пераход ад сярэднявечнага свету (прыблізна 500 – 1450 гг. н.э.) да сучаснага. (Кніга першая, раздзел трэці, № 12)

адрэналін: гармон, што выпрацоўваецца наднырачнікамі. Ён стымулюе працу сэрца, павялічвае сілу мускулаў і г.д. (Кніга другая, раздзел першы, № 5)

адурманенасць: пачуццё стомленасці, санлівасці, затуманенасці (як пад уздзеяннем наркотыкаў). (Кніга другая, раздзел трэці, № 4)

адхіленні: парушэнні функцый розуму; душэўныя захворванні, вар'яцтвы. (Кніга першая, раздзел першы, № 11)

акопная хвароба: (псіхіятрыя) неўратычнае адхіленне, пры якім чалавек перажывае непакой, раздражняльнасць, дэпрэсію і г.т., часцяком пасля працяглага ўдзелу ў баявых дзеяннях. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 62)

АКТГ: (адрэнакортыкатропны гармон) гармон, які часам ужываўся для барацьбы з сімптомамі рэўматоіднага артрыту; ён стымулюе вытворчасць іншых гармонаў у целе. (Кніга другая, раздзел пяты, № 1)

акушэрскі: той, што мае дачыненне да акушэрства, галіны медыцыны, якая займаецца даглядам і лячэннем жанчын на працягу цяжарнасці, родаў і перыяду адразу ж пасля родаў. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 51)

Алімп: гара на паўночным усходзе Грэцыі, на якой, згодна з легендаю, жылі багі старажытнай Грэцыі. (Кніга першая, раздзел трэці, № 32)

алкаголік: чалавек, які пакутуе ад бескантрольнай цягі да алкаголю. (Кніга другая, раздзел другі, № 13)

альтруізм: імкненне бескарысліва дзейнічаць на карысць іншых. (Кніга першая, раздзел чацвёрты, № 1)

Аляксандр: Аляксандр III, вядомы як Аляксандр Вялікі (356 – 323 г. да н.э.); цар Македоніі (старажытнае царства, што знаходзілася на тэрыторыі сённяшняй Грэцыі і Югаславіі). (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 15)

амбіверсія: стан ці рыса характару, якая змяшчае элементы як інтраверсіі, так і экстраверсіі. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 64)

амніятычная вадкасць: вадкасць, у якой знаходзіцца зародак ці плод. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 14)

амніятычны мяшок: мембранны мяшок, дзе знаходзіцца плод, які развіваецца, і амніятычная вадкасць. (Кніга другая, раздзел дзесяты, № 6)

амулет: прадмет, які носяць на целе, таму што ён быццам бы мае магічную сілу ахоўваць ад траўмы ці зла. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 37)

амур: (ад франц. *amour*) каханне. (Кніга першая, раздзел трэці, № 30)

аналаг: рэч ці частка, якая падобна да нечага, ці якую можна параўнаць з нечым у пэўных адносінах. (Кніга другая, раздзел другі, № 19)

аналайзер: гл. аналітычны розум у гласарыі. (Кніга першая, раздзел пяты, № 1)

аналітычны розум: тая частка розуму, якая успрымае і захоўвае інфармацыю, атрыманую чалавекам з вопыту, каб кампанаваць праблемы, вырашаць іх, і накіроўваць арганізм па чатырох дынаміках. Ён разважае катэгорыямі адрознення і падабенства.

аналогія: тлумачэнне чагосьці пры дапамозе параўнання яго, частка за часткаю, з нечым падобным. (Кніга першая, раздзел трэці, № 4)

анемія: недахоп у крыві рэчыва, што пераносіць кісларод, што вядзе да бледнасці, агульнай слабасці і г.д. (Кніга другая, раздзел трэці, № 3)

Антон Мэсмэр: (1734 – 1815) аўстрыйскі ўрач, які распрацаваў практыку мэсмэрызму (гіпнатызму). (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 29)

антрапамарфічны: той, што ўяўляе сабою антрапамарфізм, ці для якога ўласцівы антрапамарфізм (перанясенне чалавечых псіхічных уласцівасцяў на з’явы прыроды, жывёл, расліны, прадметы; увасабленне). (Кніга трэцяя, раздзел пяты, № 3)

антыпатыя: моцная ці глыбока ўкаранелая непрыязнасць. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 16)

апартунізм: палітыка альбо практыка (як ў палітыцы, бізнэсе ці асабістых справах) прыстасавання дзеянняў, рашэнняў і г.д. да мэтазгоднасці ці эфектыўнасці, ахвяруючы пры гэтым этычнымі прынцыпамі. (Кніга першая, раздзел трэці, № 24)

“Арол – я выйграў, рэшка – ты прайграў”: апісанне “гульні ў адны вароты”. Фраза паходзіць з гульні, у якой манету падкідаюць у паветра і ідуць у заклад на тое, якім бокам угару яна ўпадзе. (Кніга другая, раздзел пяты, № 28)

артапедыя: галіна хірургіі, што вывучае лячэнне дэфармацый, хвароб і траўмаў касцей, суставаў, мышцаў і г.д. (Кніга другая, раздзел пяты, № 5)

артрыт: хвароба, якая выклікае запаленне, боль і нягнуткасць у суставах. (Кніга другая, раздзел другі, № 3)

Арыстоцель: (384 – 322 да н.э.) грэчаскі філосаф, вядомы па сваіх працах па логіцы, этыцы, палітыцы і г.д. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 10)

асвячоны: вылучаны альбо абвешчаны як святы. (Кніга першая, раздзел першы, № 6)

асіст: (ад англійскага “assist” – дапамога) просты працэс, які можна прымяніць да любога чалавека, каб дапамагчы яму хутчэй выздаравець ад захворвання ці траўмы ў выніку няшчаснага здарэння, альбо апамятацца ад расстройтва. (Кніга трэцяя, раздзел другі, № 2)

Асклепій: бог медыцыны і лячэння ў старажытнай грэчаскай і рымскай міфалогіі. (Кніга першая, раздзел першы, № 10)

астма: захворванне, як правіла, хранічнае, для якога характэрныя задышка, кашаль і пачуццё ўдушша. (Кніга другая, раздзел другі, № 5)

астральны двайнік: таксама называецца “*астральнае цела*”; згодна некаторым пльням філасофскай і рэлігійнай думкі, другое цела, якое мае кожны чалавек. Яно пабудавана з субстанцыі, якую немагчыма адчуваць органамі пачуццяў, і якая напаўняе ўсю прастору. Згодна гэтым вераванням, астральнае цела спадарожнічае чалавеку на працягу жыцця, можа пакідаць чалавечае цела па жаданню, і перажывае чалавека пасля яго смерці. Астральныя целы на самой справе – проста чыясьці памылка. Яны звычайна створаны самім чалавекам, а пасля гэтага містык намагаецца паверыць у іх рэальнасць. У найбольш распаўсюджаных практыках “астральных прагулак” ён бачыць астральнае цела як нешта асобнае, а потым імкнецца ўсяліцца ў яго. (Кніга другая, раздзел чацвёрты, № 5)

астыгматызм: дэфект вока ці лінзы, што не дазваляе належнай факусіроўкі. (Кніга другая, раздзел чацвёрты, № 12)

атамная бомба: бомба, якая ўжывае энергію расшчаплення атамаў, выклікаючы выбух магутнай сілы разам з асляпляльным святлом. (Кніга першая, раздзел першы, № 2)

аўдытар: чалавек, упаўнаважаны праводзіць аўдыт (праверку ці вывучэнне) бухгалтарскіх рахункаў. (Кніга другая, раздзел дзевяты, № 5)

аўтаномная нервовая сістэма: сістэма нерваў у целе, якая рэгулюе мімавольную дзейнасць органаў, напрыклад, кішэчніка, сэрца і залоз. (Кніга другая, раздзел пяты, № 19)

афініці: сіла прыцягнення, што існуе паміж двума людзьмі ці паміж людзьмі і іншымі жывымі арганізмамі. (Кніга першая, раздзел трэці, № 23)

ахілесавы пятак: асабліва ўразлівая ці адзіная ўразлівая частка, месца, зона ці нешта падобнае. Паводле грэчаскай міфалогіі *Ахілес* быў выдатным грэчаскім воінам. Немаўляткам маці

акунула яго ў раку Стыкс (адна з міфічных рэк у пекле), што зрабіла яго цела няўразлівым, акрамя пяткі, за якую маці яго трымала. Ён быў смяротна паранены стралою ў гэтую пятку. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 23)

базавая асоба: сам індывідуўм. Базавы індывідуўм – гэта не нешта схаванае і невядомое, гэта і не іншы чалавек, але канцэнтрат усяго лепшага і самага здольнага, што ёсць у чалавеку.

Барыморы: адносіцца да сямейства Барымораў, амерыканскіх акцёраў англа-ірландскага паходжання, одной з найбольш славытых сямей у гісторыі амерыканскай сцэны: Морыс Барымор (1847 – 1905) і яго трое дзяцей: Лаянэл (1878 – 1954), Этэль (1879 – 1959) і Джон (1892 – 1942). (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 14)

бастыён: нешта, што служыць цвярдэняю. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 36)

баўнсэр: (ад англійскага “to bounce” – адскокваць) інграмная каманда (такая, як “Тут нельга заставацца” ці “Пайшоў прэч!”), якая пасылае прэкліра па траку ў накірунку цяперашняга часу. (Кніга трэцяя, раздзел шосты, № 6)

бацыла: ў шырокім сэнсе, любая з бактэрыяў, асабліва якая выклікае хваробу. (Кніга першая, раздзел трэці, № 17)

бег у мяшках: спаборніцтва, у якім кожны з удзельнікаў скача наперад з завязанымі ў мяшку нагамі. (Кніга другая, раздзел шосты, № 3)

Бедлам: старая бальніца для душэўна хворых (поўная назва: святой Марыі Віфлеемскай) ў Лондане, якая карысталася дурною славаю з нагоды жорсткіх метадаў лячэння, якія прымяняліся да душэўна хворых. (Кніга першая, раздзел першы, № 12)

белая гарачка: буйныя трызненні (часовы стан крайняга душэўнага ўзбуджэння, які адрозніваецца неспакоем, блытанай моваю і галюцынацыямі), што паходзяць галоўным чынам ад празмернага ўжывання алкаголю і характарызуюцца пацэннем,

дрыжаннем, трывогаю і галюцынацыямі, якія выклікаюць страх. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 54)

Бергсан: Анры Бергсан (1859 – 1941), французскі філосаф, лаўрэат Нобелеўскай прэміі па літаратуры (1927). (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 1)

бесстаронні: не прыхільнік ніякага чалавека, групы, партыі ці ідэі; аб'ектыўны. (Кніга другая, раздзел дзевяты, № 9)

біяхімія: хімія жывых арганізмаў (Кніга першая, раздзел першы, № 25)

блюзнерства: абраза Бога ці нечага святога, а таксама пагарджанне імі. (Кніга другая, раздзел пяты, № 36)

боцман: малодшы афіцэр на караблі, які нясе адказнасць за аснастку, шлюпки, якары і г.д. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 6)

Брытанская Гвіяна: краіна ў паўночна-усходняй Амерыцы; былая брытанская калонія, якая стала незалежнай і увайшла ў Садружнасць у 1966 годзе. (Кніга першая, раздзел першы, № 5)

бубонная чума: вельмі небяспечнае заразнае захворванне, што суправаджаецца ліхаманкаю, азнобам і апуханнем лімфатычных залоз. Яно пераносіцца да людзей блыхамі ад пацукоў і вавёрак. (Кніга першая, раздзел трэці, № 18)

будуар: жаночая спальня ці прыватны пакой. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 67)

бурсіт: запаленне *бурсы*, сумкі паміж суставамі (мышцамі, скурай, і г.д.) і касцямі, прызначанай для памяншэння трэння. (Кніга другая, раздзел другі, № 4)

бэйсік: першая інграма на любым ланцугу падобных інцыдэнтаў; бэйсік азначае проста “найранейшы”.

бэйсік-бэйсік: першая інграма на першым ланцугу інграм.

Бэкан: Фрэнсіс Бэкан (1561 – 1626), англійскі філосаф і эсэіст, які настойваў, што даследванне павінна пачынацца з фактаў, якія

можна назіраць, а не з тэорый. (Кніга першая, раздзел першы, № 14)

Валунная плаціна: (афіцыйная назва – плаціна Гувера) адна з найвышэйшых плацін у свеце, на рацэ Каларада паміж паўднёвым краем Нявады і Арызонаю. (Кніга другая, раздзел восьмы, № 11)

“Веда”: найбольш старажытныя святыя пісанні індусаў. (Кніга першая, раздзел трэці, № 14)

вектар: фізічная велічыня, якая мае як лічбавае значэнне, так і накірунак, напрыклад, сіла ці хуткасць. (Кніга першая, раздзел пяты, № 3)

вівісекцыя: разразанне альбо анатаміраванне (звычайна – жывой тканкі). (Кніга трэцяя, раздзел першы, № 7)

вірус: мікраскапічная істота, якая можа размнажацца толькі ўнутры клетак жывых арганізмаў-гаспадароў – галоўным чынам бактэрыяў, раслін і жывёл. (Кніга другая, раздзел другі, № 1)

востры: кароткатэрміновы і моцны. (Кніга першая, раздзел трэці, № 8)

вуду: форма рэлігіі, заснаваная на веры ў вядзьмарства і магічныя рытуалы і практыкуемая некаторымі народамі Вест-Індыі і Амерыкі. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 66)

выкіпанне: стан, калі чалавек робіцца млявым і быццам бы спіць. Гэтая праява азначае, што быў злёгка рэстимуляваны нейкі перыяд у жыцці чалавека, калі ён быў непрытомным.

вэйланс: асоба. Тэрмін ужываецца, каб пазначыць запазычанне асобы іншага чалавека. Вэйланс – гэта замена самому сабе, якую чалавек прымае пасля таго, як ён страціў упэўненасць у сябе. Прэклір “у вэйлансе свайго бацькі” будзе дзейнічаць так, як быццам бы ён – бацька. (Кніга другая, раздзел трэці, № 6)

вэйлансная сценка: нешта накшталт ахоўнага механізма, пры дапамозе якога зарад кейса падзяляецца на адсекі, каб дазволіць чалавеку працаваць хаця б у некаторыя перыяды часу. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 25)

Вялікая плаціна Кулі: вялікая цэментная плаціна, размешчаная на рацэ Калумбія ў цэнтры Вашынгтона. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 9)

Вясёлыя Дзевяностыя: дзевяностыя гады дзевятнацатага стагоддзя, перыяд раптоўнага дастатку ў ЗША, выкліканы прамысловай рэвалюцыяй. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 9)

вяртанне: “накіраванне” часткі розуму у перыяд з мінулага на душэўнай, ці на душэўнай і фізічнай аснове, і перажыванне інцыдэнтаў, якія адбываліся ў мінулым чалавека, тым жа чынам і з тымі ж адчуваннямі, як гэта было раней.

“Газавая лямпа”: п’еса Патрыка Гамільтона (пазней называлася “Вуліца Анёлаў”), у якой муж намагаецца давесці сваю жонку да вар’яцтва. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 3)

Гален: (прыбл. 130 – 200 н.э.) грэчаскі ўрач, чые працы на працягу стагоддзяў былі стандартамі для анатоміі і фізіялогіі. Хаця Гален даў добрыя апісанні некаторых частак чалавечага цела і іх функцый, ягоныя назіранні і высновы па цыркуляцыі крыві былі далёкія ад правільных. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 8)

галы: кожны з народаў Галіі, якія размаўлялі па-кельтску. Галія – старажытны рэгіён ў Заходняй Еўропе. Большая частка яго ўваходзіць зараз ў склад Францыі і Бельгіі. (Кніга другая, раздзел другі, № 9)

гальванометр: прыбор для выяўлення і вымярэння слабых электрычных токаў. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка першая, № 7)

Гамлет: герой аднайменнай п’есы, трагедыі Ўілляма Шэкспіра (упершыню надрукавана ў 1603 годзе). Гамлет – гэта малады прынец, што помсціць за забойства свайго бацькі. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 12)

ганады: органы цела, што вырабляюць гаметы (спелыя сперматозоіды ці яйцаклеткі, здольныя ўдзельнічаць у апладненні). (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 22)

гармоны гіпофізу: разнастайныя рэчывы, якія выпрацоўваюцца гіпофізам – залозаю, размешчанай у асновы галаўнога мозгу. Яны аказваюць значнае ўздзеянне на рост і функцыі цела. (Кніга другая, раздзел пяты, № 17)

гаспадыня Сафія: выдуманая імя жанчыны – гаспадыні дома. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 26)

геаметрычная прагрэсія: паслядоўнасць лічбаў, як 1, 3, 9, 27, 81, і г.д., кожная з якіх атрымліваецца памнажэннем папярэдняй на пастаянную велічыню. (Кніга першая, раздзел трэці, № 5)

гебефрэнія: (псіхіятрыя) форма аберацыі, для якой характэрныя дзіцячыя ці неразумныя паводзіны. (Кніга другая, раздзел шосты, № 11)

Гегель: Георг Вільгельм Фрыдрых Гегель (1770 – 1831), нямецкі філосаф. Гегель прапанаваў філасофію, заснаваную на прынцыпе, што ідэя альбо здарэнне (тэзіс) нараджае сваю супрацьлегласць (антытэзіс), што вядзе да прымірэння супрацьлегласцяў. (“Як чытаць гэтую кнігу”, № 8)

гелій: адзін з хімічных элементаў, вельмі лёгкі, інэртны, бескаляровы газ; ён ужываецца для напаўнення паветраных шароў і г.д. (Кніга другая, раздзел шосты, № 2)

генетычны: той, што мае дачыненне да *генетыкі*, галіны біялогіі, што вывучае спадчыннасць і тое, якім чынам жывёлы і расліны перадаюць сваім нашчадкам такія характарыстыкі, як памер, колер і г.д. (Кніга другая, раздзел пяты, № 4)

Геракл: міфічны грэчаскі герой казачнай сілы і мужнасці, які пасля 12 подзвігаў, якія яму было прызначана здзейсніць (у тым ліку забойства некалькіх легендарных пачвараў), стаў неўміручым. (Кніга другая, раздзел дзевяты, № 1)

Гербэрт Спэнсэр: англійскі філосаф (1820 – 1903). Адзін з нешматлікіх сучасных мысляроў, што спрабавалі даць сістэматычнае тлумачэнне ўсім касмічным феноменам, у тым ліку разумовым і сацыяльным прынцыпам. (Кніга першая, раздзел першы, № 16)

гідраўлічныя помпы: машыны, пры дапамозе якіх энергія спаду вады выкарыстоўваецца, каб падняць частку вады на вышыню, большую, чым вышыня таго месца, адкуль вада падае. Гідраўлічныя помпы часам выкарыстоўваюцца як крыніцы сціснутага паветра ў інжынерных работах. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 26)

Гіпакрат: (460? – 370? да н.э.) грэчаскі ўрач, вядомы як “бацька медыцыны”. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 31)

гіпнааналіз: (псіхааналіз) выкарыстанне гіпнозу ці гіпнатычных наркотыкаў у спалучэнні з псіхааналітычнымі метадыкамі. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 3)

гіпнаскоп: прыбор, які ўжываецца, каб высветліць, ці з’яўляецца чалавек успрымальным да гіпнозу. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 4)

гістамін: рэчыва, што выдзяляюць тканкі пры алергічных рэакцыях; яно пашырае крывяносныя сасуды, стымулюе выдзяленне страўнікавага соку і г.д. (Кніга другая, раздзел пяты, № 2)

гіяцынт: расліна з сямейства лілейных, якую паўсюдна разводзяць з-за яе цыліндрычнага суквецця ароматных кветак разнастайных колераў. (Кніга першая, раздзел трэці, № 31)

глыбокі аналіз: тэрапія неўсвядомленага; форма псіхатэрапіі, якая намагаецца прабрацца праз неўсвядомленыя канфлікты, каб вырашыць праблемы паводзін чалавека. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 4)

гном: (фалькл.) любы з расы маленькіх, нязграбных, карлікападобных істот, што, як лічыцца, жывуць пад зямлёю і ахоўваюць свае скарбы. (Кніга першая, раздзел трэці, № 27)

групер: разнавіднасць інграмнай каманды, якая, літаральна зразумелая, азначае, што ўсе інцыдэнты знаходзяцца на траку часу ў адным месцы. “Мяне сціснула”, “Усё адбываецца адразу”, “Усё на мяне звальваецца адразу”, “Я з табою расквітаюся (=зраўняюся)”, і г.д. (Кніга трэцяя, раздзел шосты, № 9)

грызлі: мядзведзь грызлі; вялікі, люты мядзведзь карычневатага, шэраватага ці жаўтаватага колеру, што жыве на захадзе Паўночнай Амерыкі, мае горб на плячах і доўгія пярэднія кіпцюры. (Кніга другая, раздзел шосты, № 5)

даб-ін: праяўленне, пры якім чалавек несвядома дадае ў асяроддзе успрымання, якіх на самой справе няма. (Гэта фраза, узятая з кінаіндустрыі, азначае запіс дыялогаў і разнастайных гукаў, і увядзенне іх у фільм пасля таго, як ён зняты. Гэта робіцца для сцэн, дзе першапачатковы запіс дэфектны, для сцэн, дзе проста больш зручна дадаць дыялог і іншыя гукі пазней, і для пракату фільма за мяжой, калі патрабуецца новы дыялог на мове той краіны, дзе будзе ісці стужка.) (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 16)

данжон: умацаваная галоўная вежа замка. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 43)

Дантэ: псеўданім Дзюрантэ Аліг'еры (1265 – 1321), італьянскага паэта. Ён напісаў “Боскую камедыю”, у якой распавядае пра ўяўнае падарожжа аўтара праз пекла, чыснец і рай. (Кніга другая, раздзел пяты, № 34)

дасціпнікі: людзі, здольныя рабіць вясёлыя, разумныя заўвагі ў з’едлівай, забаўляльнай манеры. (Кніга другая, раздзел другі, № 28)

Джымі-пахан: выдуманая імя для злачынцы. “Пахан” на крымінальным жаргоне азначае “верхагод злачыннай групы”. (Кніга другая, раздзел дзевяты, № 6)

Джэймс Клерк Максвэл: (1831 – 1879) шатландскі фізік, якому належыць тэорыя аб тым, што электрычнасць і святло па сваёй фундаментальнай прыродзе – адно і тое ж. (Кніга другая, раздзел трэці, № 2)

Джэк Долтан: персанаж з меладрамы “Будзь пракляты, Джэк Долтан!” Уілбэра Браўна, напісанай у трыццатых гадах дваццатага стагоддзя. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 2)

дзеючыя асобы: персанажы п’есы ці апавядання (тут выкарыстоўваецца ў дачыненні да людзей, што прысутнічаюць у інграмах

абераванага чалавека). (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 3)

доктар Замба: выдуманая імя ўрача. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 27)

доктар Зануда: выдуманая імя “аўтарытэта”. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 25)

драматызацыя: узнаўленне абераваным чалавекам інграмнага зместу, цалкам ці часткова, у яго асяроддзі, што існуе ў цяперашнім часе. Абераваныя паводзіны – гэта цалкам драматызацыя. Ступень драматызацыі прама прапарцыянальная ступені рэстымуляцыі інграм, што выклікаюць яе. Драматызуючы, чалавек падобны да акцёра, які іграе сваю прадыктаваную ролю і праходзіць праз цэлы шэраг нерацыянальных дзеянняў. (Кніга другая, раздзел другі, № 30)

дынаміка: жыццёстойкасць, энергічнасць і настойлівасць у выжыванні; імкненне, імпульс і мэтай жыцця – Выжывай! – у чатырох сваіх праявах: сам чалавек, секс, група і чалавецтва.

дынамічны прынцып існавання: выжыванне. Мэтай жыцця можна лічыць бясконцае выжыванне. Можна паказаць, што чалавек, як форма жыцця, падпарадкоўваецца ва ўсіх ягоных дзеяннях і мэтах адзінай камандзе: “Выжывай!” Гэта не новая думка, што чалавек выжывае. Новаю думкаю з’яўляецца тое, што чалавекам кіруе *толькі* выжыванне. (“Як чытаць гэтую кнігу”, № 9)

дынастыя: паслядоўнасці змяняючых адзін аднаго правіцеляў, якія належаць да адной і той жа сям’і. (Кніга першая, раздзел першы, № 1)

дыскамфорт: пачуццё няўтульнасці. (Кніга трэцяя, раздзел першы, № 3)

дыферэнцыяльнае і інтэгральнае вылічэнне: (*матэматыка*) метады разлікаў у вышэйшай матэматыцы; спосаб правядзення разлікаў з велічынямі, якія ўвесь час мяняюцца, такімі, як хуткасць каменя, які падае, ці нахіл крывой лініі. Дыферэнцыяльнае і інтэгральнае вылічэнне вымярае маленькія фрагменты, каб

знайсці велічыню цэлага. У гэтым і заключаецца ўся тэорыя дыферэнцыяльнага і інтэгральнага вылічэння. (Кніга другая, раздзел другі, № 24)

дыябет: захворванне, пры якім цукар і крухмал не засвойваюцца цэлам як трэба. (Кніга другая, раздзел пяты, № 9)

Дыянетыка: тэхналогія духоўнага вылячэння. Яна займаецца ўздзеяннямі, якія дух аказвае на цела, і спраўляецца з імі. Яна можа аблегчыць, напрыклад, непажаданыя адчуванні і эмоцыі, наступствы няшчасных здарэнняў і траўм, а таксама псіхасамаматычныя захворванні (тыя, якія выклікаюцца ці ўзмацняюцца душэўным стрэсам). Дыянетыка азначае “праз душу” (ад грэчаскіх слоў *dia*, праз, і *psou*, душа). Больш падрабязнае яе азначэнне: “тое, што душа робіць з цэлам”.

дэман: разумовы механізм, усталяваны інграмай. Ён захоплівае частку аналайзера і дзейнічае як індывідуальная істота. Сапраўдны дэман – гэта дэман, які агучвае думкі ці паўтарае словы ўнутраным рэхам, альбо дае рознага роду складаныя парады, быццам бы рэальны, жывы знешні голас.

дэмаркацыйны: той, які ўсталёўвае межы альбо падзяляе нешта. (Кніга першая, раздзел трэці, № 1)

дэнаер: (ад англ. “to deny” – адмаўляць) від каманды, якая, зразумелая літаральна, азначае, што інграмы не існуе. “Я не тут”, “Гэта ні да чаго не вядзе”, “Я не павінен гаварыць пра гэта”, “Я не магу ўспомніць”, і г.д. Каманда, якая прымушае прэкліра адчуваць, што ніякага інцыдэнту няма. (Кніга трэцяя, раздзел пяты, № 5)

дэрвіш: член любога з разнастайных мусульманскіх братэрстваў аскетаў (людзей, якія вядуць жыццё, поўнае суровай самадысцыпліны, асабліва ў якасці акта рэлігійнай адданасці ці пакаяння); некаторыя з іх ужываюць танцы з кружэннем і спяванне рэлігійных псалмоў для таго, каб выклікаць калектыўны экстаз. (Кніга трэцяя, раздзел восьмы, № 9)

дэргматыт: запаленне скуры. (Кніга другая, раздзел пяты, № 6)

дэрэйлер: (ад англ. “derailer” – тое, што зводзіць з рэйкаў) каманда, якая зводзіць прэкліра з траку часу. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 17)

Жан Жак Русо: (1712 – 1778) французскі (народжаны ў Швейцарыі) філосаф, пісьменнік, палітычны тэарэтык і кампазітар, які даводзіў, што прырода – гэта добра, а цывілізацыя – дрэнна. (Кніга першая, раздзел чацвёрты, № 2)

Жаночы хрысціянскі саюз за цвярозасць: арганізацыя ў ЗША, якая праводзіць кампаніі супраць ужывання алкаголю. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 59)

зайздрасць да пеніса: (псіхааналіз) падаўленае жаданне дзяўчыны альбо жанчыны мець пеніс. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 7)

закіс азоту: бясколерны газ, які прытупляе боль, а ў некаторых пацыентаў выклікае радасць і часам нястрымны смех; вяселячы газ. Ужываецца як анестэтык.

залатое правіла: біблейскае павучанне пра тое, што чалавек павінен абыходзіцца з іншымі так, як, на яго думку, яны павінны абыходзіцца з ім. (Кніга другая, раздзел шосты, № 9)

залаты век: перыяд, у які нацыя, пэўнае мастацтва ці від дзейнасці чалавека знаходзяцца ў стане найвышэйшага росквіту. (Кніга першая, раздзел першы, № 8)

зарад: шкодная энергія ці сіла, што накопліваецца і захоўваецца ў рэактыўным розуме. Яна – ад канфліктаў і непрыемных здарэнняў, што адбываліся з чалавекам. (Кніга другая, раздзел другі, № 16)

зародак: дзіця ва ўлонні на працягу першых васьмі тыдняў свайго развіцця. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 13)

застоеная вада: вада, што збіраецца ў парожніх старых пнях, і лічыцца ў народзе сродкам ад бародавак. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 28)

заступнік: у Дыянетыцы гэта, у аснове, азначае кагосьці, хто абараняе чалавека, які знаходзіцца ў становішчы слабага, і набывае вельмі моцны ўплыў на гэтага чалавека. Слабейшы чалавек,

напрыклад, дзіця, нават пераймае характарыстыкі заступніка. Бывае можна знайсці, напрыклад, што ў чалавека хвора нага таму, што абаронца (заступнік) у ягоным дзяцінстве меў хворую нагу. (Кніга другая, раздзел дзесяты, № 4)

засцерагальнік: дрот ці стужка з легкаплаўкага металу, звычайна ўсталяваны ў пробцы, што ўключаецца ў электрычны ланцуг для засцярогі: калі ток становіцца надта моцным, метал плавіцца, размыкаючы такім чынам ланцуг. (Кніга другая, раздзел другі, № 15)

ахапіць у вілку: вызначыць, дзе знаходзіцца мішэнь, стрэліўшы з недалётам і з пералётам. Ужываецца ў пераносным сэнсе. (Кніга трэцяя, раздзел трэці, № 2)

зігота: першая клетка новага чалавечага арганізму. (Кніга першая, раздзел трэці, № 6)

зомбі: чалавек, які, здаецца, зусім не мае розуму альбо волі. Слова азначае ў рэлігіі вуду мерцвяка, ажыўленага, як кажуць, нейкай сілаю і прымушанага падпарадкоўвацца камандам. (Кніга першая, раздзел першы, № 13)

зрух вэйланса: перамяшчэнне прэкліра па камандзе одытара з аднаго вэйланса ў іншы. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка першая, № 3)

зулус: чалавек, які належыць да вялікага, у мінулым ваяўнічага, народу групы банту, што жыве ў паўднёва-усходняй Афрыцы. (Кніга другая, раздзел восьмы, № 4)

іголкаўколванне: кітайская практыка наколвання тканкаў цела тонкімі іголкамі для аблягчэння болю ці ў якасці мясцовай анестэзіі. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 65)

ідылічны: прыемны і прасты; пастаральны (характэрны для вясковага жыцця, ідэалізаванага як спакойнае, простае і натуральнае) альбо малюнкавы. (Кніга першая, раздзел трэці, № 34)

інграма: момант “непрытомнасці”, які ўтрымлівае фізічны боль ці балючую эмоцыю і ўсе ўспрыманні. Інграма недасягальная для

аналітычнага розуму як жыццёвы вопыт. Яна з'яўляецца адзінай крыніцай аберацый і псіхасаматычных захворванняў.

інграмная каманда: любая фраза, што ўтрымліваецца ў інграме.

індзейскі фокус з вяроўкаю: магічны фокус, у якім маг стварае ўражанне, што вяроўка вісіць у паветры, і ён ці ўзлазіць па ёй угару і знікае, ці накіроўвае ўгару іншыя рэчы, якія знікаюць. (Кніга другая, раздзел чацвёрты, № 9)

індуктыўны: той, што мае дачыненне да *індукцыі* (лагічнага разважання аб тым, што існуе агульны закон, паколькі існуюць асобныя выпадкі, якія здаюцца прыкладамі яго дзеяння), ці той, што скарыстоўвае яе. (Кніга другая, раздзел другі, № 2)

індуская тройца: прадстаўленне ў індуізме трох праяў Вярхоўнай Істоты: Брахмы, Вішну і Шывы, у кожнага з якіх свая касмічная функцыя. Брахма асацыіруецца са стварэннем, Вішну – з захаваннем і узнаўленнем, а Шыва – з разбурэннем і распадам. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 34)

індусы: прыхільнікі індуізму, рэлігійнай і сацыяльнай сістэмы, якая ўзнікла ў Індыі каля 1400 года да н.э., і ўключае веру ў рэінкарнацыю, пакланенне некалькім багам і каставую сістэму (нязменныя сацыяльныя класы, прыналежнасць да якіх перадаецца ў спадчыну) у якасці асновы грамадства. (Кніга другая, раздзел чацвёрты, № 1)

інсулінавы шок: стан комы, які з'яўляецца наступствам зніжанага ўтрымання цукру ў крыві, калі інсулін (рэчыва, якое дапамагае цэлу выкарыстоўваць цукар і іншыя вугляводы) прысутнічае ў залішняй колькасці. Інсулінавы шок выкарыстоўваецца псіхіятрамі як адна з форм шокавай тэрапіі ў “лячэнні” душэўных хваробаў. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 22)

інтраверсія: сканцэнтраванасць на сваім унутраным свеце. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 63)

іпахондрык: чалавек, які пастаянна праяўляе непатрэбную трывогу аб сваім здароўі. (Кніга другая, раздзел другі, № 18)

істэрычны: (псіхіятрыя) які мае дачыненне да *істэрыі* ці характэрны для яе. Істэрыя – гэта ў псіхіятрыі стан, для якога характэрныя павышаная ўзбуджальнасць, залішняя трывожнасць, сенсорныя і маторныя парушэнні, ці несвядомая сімуляцыя арганічных расстройтваў, такіх, як слепата, глухата і г.д. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 17)

Калігула: (12 – 41 н.э.) рымскі імператар (37 – 41 н.э.). Яго праўленне вызначалася крайняй жорсткасцю і тыраніяй. (Кніга другая, раздзел другі, № 8)

каматычны: звязаны з комаю (перыядам глыбокай, працяглай непрытомнасці, які звычайна ўзнікае ад сур’ёзнай траўмы ці захворвання). (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка першая, № 8)

кампульсіі: непераадольныя, паўторныя, нерацыянальныя імпульсы зрабіць нешта. (Кніга першая, раздзел першы, № 20)

кан’юнктывіт: запаленне кан’юнктывы, слізистой абалонкі, што пакрывае ўнутранае павека і частку вока. (Кніга другая, раздзел пяты, № 26)

кандэнсатар: прыбор, які захоўвае зарад электрычнасці. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 11)

канфуцыянства: сістэма маральнасці, выкладзеная Канфуцыем, кітайскім філосафам (551? – 479? да н.э.) (Кніга другая, раздзел восьмы, № 7)

капсуляванне: замыканне ў пузыры ці сумцы, альбо як быццам бы ў пузыры ці сумцы. (Кніга першая, раздзел другі, № 18)

кардыт: бяздымнае выбуховае рэчыва, якім начыняюць патроны і снарады. (Кніга першая, раздзел другі, № 9)

Карзібскі: Альфрэд Карзібскі (1879 – 1950), амерыканскі вучоны і пісьменнік; распрацаваў прадмет агульнай семантыкі, метадалогію, якая імкнулася палепшыць паводзіны людзей з дапамогаю разборлівага выкарыстання слоў і сімвалаў. (Кніга другая, раздзел другі, № 23)

кармінавы: чырвоны ці пурпурна-чырвоны; малінавы. (Кніга другая, раздзел чацвёрты, № 6)

катаклізм: любы вялікі пераварот, што выклікае раптоўныя і гвалтоўныя змены, такі, як землятрус, вайна і г.д. (Кніга першая, раздзел трэці, № 16)

каталізатар: (перан.) чалавек ці рэч, што дзейнічае як стымул, выклікаючы ці паскараючы пэўны вынік. (Кніга другая, раздзел дзесяты, № 2)

катаральны: звязаны з запаленнем слізістай абалонкі, асабліва носа ці гартані, што выклікае ўзмацненне цячэння слізі. (“Як чытаць гэтую кнігу”, № 6)

кейс: агульны тэрмін для чалавека, з якім працуюць ці якому дапамагаюць. Слова “кейс” таксама ўжываецца ў дачыненні да стану, у якім чалавек знаходзіцца, і які кантралюецца змесцівам ягонага рэактыўнага розуму. Кейс чалавека – гэта спосаб, якім ён рэагуе на навакольны свет з прычыны сваіх аберацый. (Кніга другая, раздзел першы, № 3)

кідкі: надта яркі; які кідаецца ў вочы (Кніга першая, раздзел другі, № 6)

Кінсі: Альфрэд Чарльз Кінсі (1894 – 1956), амерыканскі вучоны, які даследаваў сексуальныя паводзіны мужчын і жанчын. У 1947 і 1948 гадах ён апублікаваў кнігі з вынікамі гэтых даследаванняў: “Сексуальныя паводзіны мужчын” і “Сексуальныя паводзіны жанчын”, шырока вядомыя як “Справаздачы Кінсі”. Гэтыя кнігі абверглі тагачасныя ўяўленні пра прыроду сексуальных практык амерыканцаў і распаўсюджанасць таго ці іншага віду сексуальных адносін. (Кніга трэцяя, раздзел шосты, № 4)

Кітс: Джон Кітс (1795 – 1821), англійскі паэт, які лічыцца адным з найвялікшых паэтаў гэтай краіны. Ягонныя вершы не ведаюць роўных па высакароднасці, меладычнасці і вобразнаму багаццю. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 1)

клаўстрафобія: назойлівы страх, боязь закрытых памяшканняў. (Кніга трэцяя, раздзел шосты, № 13)

клептаманія: некантралявальная тэндэнцыя да крадзяжу рэчаў пры адсутнасці жадання пакарыстацца імі ці атрымаць ад іх прыбытак. (Кніга трэцяя, раздзел шосты, № 7)

клір: чалавек без аберацый. Ён рацыянальны, бо прымае найлепшыя магчымыя рашэнні, кіруючыся пэўнымі дадзенымі і сваім уласным пунктам гледжання. Клір не мае інграм, якія маглі б быць рэстимуляваны і парушылі б правільнасць яго разлікаў унясеннем ў іх патаемнай і памылковай інфармацыі. Стан клір з'яўляецца мэтай Дыянетычнай тэрапіі. Вытрымка і заняткі дапамогуць дасягнуць гэтага. Тэрмін паходзіць ад англійскага слова "clear", што значыць "ясны", "чысты". (Кніга першая, раздзел другі, № 1)

Кодэкс Одытара: збор правілаў (што рабіць і чаго не рабіць), якога прытрымліваецца одытар пад час одытыngu, што забяспечвае атрыманне прэклірам найвялікшых магчымых дасягненняў ад одытыngu. (Кніга трэцяя, раздзел трэці, № 5)

кол-бэк: інграмная каманда, якая прымушае прэкліра перамяшчацца назад, у іншае месца ў прасторы, і цягне прэкліра ўніз, ад цяперашняга часу ў інграму. Напрыклад, "вярніся сюды" і "падыдзі, калі ласка". (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 15)

контрвыжывальны: (англ. "contra-" – супраць, насупраць) скіраваны супраць выжывання (Кніга другая, раздзел другі, № 21).

контур: частка банка (размоўная назва для рэактыўнага розуму) чалавека, якая паводзіць сабе так, як быццам яна – нехта ці нешта асобнае ад чалавека, і якая альбо размаўляе з ім, альбо пачынае дзейнічаць па ўласнаму разуменню, а можа нават, калі яна дастаткова сур'ёзная, захапіць кантроль над ім пад час свайго дзеяння. (Кніга першая, раздзел другі, № 5)

корба: інструмент для свідравання. Складаецца са здымнага свёрдзела, замацаванага ў рукаятцы, якую верцяць. (Кніга першая, раздзел другі, № 7)

Крафт-Эбінг: барон Рыхард фон Крафт-Эбінг (1840 – 1902), нямецкі неўролаг і аўтар прац па сексуальнай паталогіі. (Кніга другая, раздзел пяты, № 32)

кровапусканне: выпускакне крыві з чалавека ў якасці тэрапеўтычнай працэдуры. (Кніга другая, раздзел пяты, № 24)

кронцыркуль: цыркуль для вымярэння дыяметра трубак ці круглых аб'ектаў. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 21)

“Кроў і пясок”: назва нямой стужкі з Рудольфам Валянціна ў адной з галоўных роляў. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 3)

крычаць гвалт: падаваць сігнал трывогі. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 31)

Крэпелін: Эміль Крэпелін (1856-1926), нямецкі псіхіятр; падзяліў псіхічныя адхіленні на розныя класы. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 60)

лайнэр: параход, пасажырскі самалёт і г.д., што рэгулярна курсіруе па пэўным маршруце. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 23)

ламы: паўднева-амерыканскія жывёлы, блізкія да вярблюдаў, але меншыя і без гарбоў. Лам разводзяць у якасці ўючных жывёлін, а таксама дзеля воўны, мяса і малака. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 40)

ланцуг: серыя інцыдэнтаў падобнага тыпу ці на падобную тэму. (Кніга другая, раздзел трэці, № 5)

ланцуговая ядзерная рэакцыя дзялення: большыя атамы могуць дзяліцца з утварэннем меншых атамаў, такіх, як атамы ёду і брому. Гэты працэс можа быць арганізаваны такім чынам, што кожнае дзяленне будзе выклікаць іншае дзяленне, гэтым самым запускаячы ланцуговую рэакцыю. Прыклад ланцуговай ядзернай рэакцыі дзялення – гэта працэсы, што адбываюцца ў атамнай бомбе. Тут выраз ужыты ў пераносным сэнсе. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 24)

лейтматыў: пераважная ідэя ці рыса. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 11)

Лесбас: грэчаскі востраў у Эгейскім моры. Слова *лесбіянскі* паходзіць ад імя гэтага вострава, ад эратызму і гомасексуальнасці, што прыпісваліся Сафо (старажытнай грэчаскай паэтцы з Лесбаса) і яе паслядоўніцам. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 16)

лесбіянства: гомасексуальныя адносіны паміж жанчынамі (Кніга другая, раздзел пяты, № 29)

Леўкіп: грэчаскі філосаф V ст. да н.э. (Кніга першая, раздзел трэці, № 25)

лізол: (*гандлёвы знак*) марка празрыстага карычневага алеістага раствору, што ўжываецца як сродак для дэзінфекцыі і антысептык. (Кніга другая, раздзел пяты, № 33)

лішай: захворванне скуры, якім хварэюць жывёлы і людзі. Яно выклікаецца паразітам, і для яго характэрны інтэнсіўны сверб, з'яўленне струпоў і страта валасоў. (Кніга другая, раздзел другі, № 32)

лішайнікі: любое з вялікай групы раслін, якія выглядаюць як нешта падобнае да моху і растуць плямамі на дрэвах, скалах і т.п. (Кніга першая, раздзел трэці, № 21)

логіка Арыстоцеля: лагічны метада Арыстоцеля, для якога характэрны *сілагізм*, аргумент ці форма разважання, у якім робяцца два сцвярджэнні, ці пасылкі, і з іх выводзіцца лагічная выснова. Прыклад: усе млекакормячыя – цеплакроўныя жывёлы (*вялікая пасылка*), кіты – млекакормячыя (*малая пасылка*); такім чынам, кіты – цеплакроўныя жывёлы (*выснова*). (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 27)

лок: аналітычны момант, у які ўспрымання падобныя да ўспрыманняў у інграме, і такім чынам рэстымулююць інграму, інакш кажучы, прыводзяць яе ў дзеянне. Пры гэтым успрымання цяперашняга часу памылкова тлумачацца рэактыўным розумам, азначаючы, што зараз мае месца тая ж самая сітуацыя, якая аднойчы ў мінулым выклікала фізічны боль. (Кніга другая, раздзел другі, № 31)

Лок: Джон Лок (1632 – 1704), англійскі філосаф, які выступаў супраць веры ў тое, што людзі нараджаюцца ўжо з пэўнымі ідэямі ў розуме. Ён заяўляў, што, насупраць, розум – гэта *tabula rasa* (чыстае месца) да таго моманту, калі вопыт не пачне “пісаць” па ім. (Кніга другая, раздзел чацвёрты, № 4)

Лукрэцый: (98? – 55 да н.э.) рымскі паэт, аўтар нескончанай працы “Аб прыродзе рэчаў”, дыдактычнай (вучэбнай) паэмы ў шасці кнігах, у якой прадстаўлена апісанне ўсёй навукі аб сусвецце. Мэтаю працы было давесці, даследуючы прыроду света, ў якім жыве чалавек, што ўсе рэчы, і чалавек ў тым ліку, дзейнічаюць па сваіх ўласных законах і на іх зусім не уплываюць звышнатуральныя сілы. (Кніга першая, раздзел трэці, № 15)

мазахістскі: тэрмін адносіцца да атрымання сексуальнай асалоды ад таго, што партнёр папіхае табою, дрэнна абыходзіцца з табою ці прычыняе табе фізічны боль. (Кніга трэцяя, раздзел восьмы, № 5)

Мазда і Арыман: багі ў зораастрызме, рэлігіі персаў да іх звяртаньня ў іслам. Мазда – дух сусветнага добра, а Арыман – яго галоўны праціўнік, дух зла. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 32)

Макбет: персанаж з аднайменнай п’есы Шэкспіра, што пакутаваў ад пачуцця віны за забойствы, якія ён учыніў на шляху да ўлады ў Шатландыі. (Кніга трэцяя, раздзел восьмы, № 7)

маментальны адказ: першае, што прыходзіць чалавеку ў галаву, калі яму задалі пытанне. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка першая, № 2)

манапалізаваць: атрымаць выключнае права вырабляць, прадаваць нешта, а таксама карыстацца нечым. (Кніга трэцяя, раздзел першы, № 6)

маніякальна-дэпрэсіўны: (*псіхіятрыя*) той, што мае душэўнае расстройство, пры якім стан чалавека мяняецца з крайнасці ў крайнасць: ад ўзбуджанасці да дэпрэсіі. (Кніга другая, раздзел другі, № 12)

маніякальны: той, для якога характэрны ўзбуджальнасць звыш нормы, перабольшанае пачуццё здароўя, палёт думкі, празмерная актыўнасць і г.д. (Кніга другая, раздзел пяты, № 20)

маньяк: чалавек, які пакутуе ад адной навязлівай ідэі альбо навязлівага інтарэсу. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 12)

Марскі Дзядок: персанаж з казкі “Сіндбад-мараход”, змешчанай у кнізе “Арабскія ночы”. Гэты дзядок, які здаваўся бяскрыўдным, залез на плечы паслужлівага Сіндбада і адмовіўся злезці. Ён сядзеў там многа дзён і начэй, пакуль Сіндбад не збег ад яго, напаіўшы яго дап’яна. (Кніга другая, раздзел восьмы, № 12)

марфін: прэпарат, што вырабляюць з опіуму і выкарыстоўваюць для аблягчэння болю. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 49)

марыхуана: высушанае лісце і кветкі кананель, што ўжываюцца ў форме цыгарэт як наркотык ці галюцынаген. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 57)

маторная стужка: сістэма кантролю розуму, якую ён ажыццяўляе праз рухальныя рычагі кіравання. З кожнага боку чэрапа ёсць па дзве панелі, адна над адной, і яны кантралююць супрацьлеглыя бакі цела. На адной з панеляў з кожнага боку рэгіструюцца думкі, а з другой панелі ажыццяўляецца кантроль мышцаў. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка першая, № 6)

Матэрхорн: гара на мяжы Швейцарыі і Італіі. (Кніга першая, раздзел трэці, № 29)

маўзер: марка армейскіх ці паляўнічых вінтовак. (Кніга другая, раздзел шосты, № 6)

маўклівае пагадненне: у выпадку, калі два прэкліры працуюць адзін з адным, па чарзе прымаючы на сябе ролю одытара, можа ўзнікнуць сітуацыя, калі кожны з іх не дае другому ўвайсці ў кантакт з пэўнымі інграмамі. Гэта “маўклівае пагадненне”. Можа здарыцца, што ў мужа і жонкі ёсць у мінулым агульны для іх перыяд, калі яны сварыліся і былі нешчаслівыя. Калі яны займаюцца кіраваннем адзін аднаго, яны пазбягаюць (не свядома,

а дзякуючы рэактыўнаму разліку) гэтага агульнага перыяду, пакідаючы такім чынам некранутымі інграмы балючых эмоцый.

медыцына цырульнікаў: спасылка да хірургіі, якую ў ранейшыя стагоддзі практыкавалі цырульнікі. Паколькі яны звычайна не мелі медыцынскай падрыхтоўкі, іх “лячэнне” было вельмі балючым, выклікала сур’ёзныя інфекцыі і часта смерць у выніку антысанітарных умоў. (Кніга другая, раздзел пяты, № 25)

меладрама: любы чуллівы пісьмовы твор, размова ці дзеянне, надта скіраваныя на эмацыянальнае ўздзеянне. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 8)

меланхолія: змрочны душэўны стан, асабліва калі ён звычайны для чалавека ці калі ён зацягнуўся; прыгнечанасць. (Кніга другая, раздзел шосты, № 10)

ментары: мудрыя і вартыя даверу дарадцы ці настаўнікі. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 11)

метафізіка: раздзел філасофіі, які мае справу з прыродай існавання, ісціны і ведаў. (Кніга першая, раздзел трэці, № 2)

механізм фаргетэра: (ад англ. “to forget” – забываць) фразы накшталт “Выкінь гэта з галавы”, “Калі я ўспомню пра гэта, я звар’яцею”, “Не магу ўспомніць”, і нават простае “Я не ведаю”, таксама як і галоўная з гэтага сямейства фраз, “Забудзь пра гэта!” Любая інграмная каманда, якая прымушае чалавека лічыць, што ён не можа ўспомніць. (Кніга трэцяя, раздзел пяты, № 6)

мігрэнь: разнавіднасць інтэнсіўнага галаўнога болю, што перыядычна вяртаецца. Звычайна гэты боль засяроджаны толькі ў адной частцы галавы; часта ён суправаджаецца пачуццём млоснасці, расстройтвамі зроку і г.д. (Кніга другая, раздзел пяты, № 7)

міелінавае пакрыццё: тлусты слой тканак, што пакрывае нервы. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 6)

місдырэктар: любая інграмная каманда, якая прымушае пацыента рухацца па траку такім чынам ці ў тым накірунку, што супраць-

леглы ўказаннем одытара ці жаданнем аналітычнага розуму прэкліра. (Кніга трэцяя, раздзел шосты, № 11)

містыцызм: веравання ці практыкі тых людзей, якія сцвярджаюць, што мелі перажыванні духоўнай прыроды, заснаваныя на інтуіцыі, медытацыі і г.д., праз якія яны спасцігнулі ісціны, невядомыя звычайным людзям. (Кніга першая, раздзел трэці, № 3)

міяпія: няздольнасць ясна бачыць тое, што знаходзіцца далёка, блізарукасць. (Кніга другая, раздзел другі, № 10)

Молах: у Бібліі старажытны бог фінікійцаў, якому яны прыносілі ў ахвяру дзяцей, спальваючы іх. Слова “*Молах*” стала азначаць усё, што патрабуе жудасных ахвяр. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 30)

мульти-: ад англ. “multy-“ – многа. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 18)

мумба-юмба: бессэнсоўная ці прэтэнцыёзная мова, звычайна прызначаная, каб заслانیць сутнасць, заблытаць слухача ці нешта накшталт гэтага. (Кніга трэцяя, раздзел пяты, № 2)

мыццё золата: аддзяленне (золата і інш.) ад залатаноснай пароды прамываннем яе ў латку. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка першая, № 11)

наменклатура: шэраг тэрмінаў, якія выкарыстоўваюцца для апісання рэчаў у межах пэўнага прадмета. (“Як чытаць гэтую кнігу”, № 4)

нанайцы: народ, спрадвеку паляўнічыя і рыбакі, якія насяляюць даліну ракі Амур у паўднёва-усходняй Сібіры і паўночна-ўсходняй Маньчжурый (рэгіён і былая адміністрацыйная адзінка на паўночным усходзе Кітая). (Кніга першая, раздзел першы, № 7)

Напалеон: Напалеон Банарт (1769 – 1821), французскі ваеначальнік і імператар Францыі (1804 – 1815). Ён вёў бліскучую кампанію за панаванне Францыі ў Еўропе, але скончыў крахам, і апошнія гады жыцця правёў як вязень на самотным брытанскім востраве. (Кніга першая, раздзел чацвёрты, № 3)

наркасінтэз: практыка, у якой выклікаюць сон з дапамогаю наркотыкаў, а потым размаўляюць з пацыентам, каб адкрыць схаваныя думкі. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 2)

неардынарны: не сярэдні, не звычайны; выдатны; прыметны. (Кніга першая, раздзел другі, № 20)

нейроны: галоўныя адзінкі, што складаюць нервы. Яны складаюцца з целаў клетак з ніцэпадобнымі часткамі, па якіх сігналы ідуць ад клетак і да іх. (Кніга другая, раздзел трэці, № 1)

неўралогія: навука аб нервах і нервовай сістэме, асабліва аб іх хваробах. (Кніга першая, раздзел другі, № 10)

неўрозы: эмацыянальныя станы, якія ўтрымліваюць канфлікты і эмацыянальную інфармацыю, што падаўляе здольнасці індывідуўма і перашкаджае яго дабрабыту. (Кніга першая, раздзел першы, № 19)

неўротык: чалавек, які не з'яўляецца душэўна здаровым, ці нармальным, у дачыненні да нейкага прадмета (як супрацьлегласць псіхотыку, які проста ненармальны наогул). (Кніга першая, раздзел другі, № 2)

німфаманка: жанчына, што пакутуе ад німфаманіі – нездарова падвышанай сексуальнай узбуджальнасці. (Кніга трэцяя, раздзел восьмы, № 10)

Нінявія: сталіца старажытнай Асірыйскай імперыі, што размяшчалася на ўсходнім беразе ракі Тыгр, насупраць сучаснага горада Мосул у Іраку. У Нінявіі знаходзіліся дзіўныя палацы і ўзоры скульптуры, якія былі знойдзены пры археялагічных раскопках. (Кніга другая, раздзел восьмы, № 10)

нірвана: у буддызме – найвышэйшы стан свядомасці, у якім душа вызвалена ад усіх жаданняў і прыхільнасцяў. (Кніга другая, раздзел пяты, № 11)

Ньютон: сэр Ісак Ньютон (1642 – 1727), англійскі матэматык і фізік. Будучы адным з найвялікшых геніяў, якіх ведаў свет, ён зрабіў тры навуковых адкрыцці фундаментальнай важнасці: папершае, метад змянення пераменных колькасцяў, што ўтварае

аснову сучаснага дыферэнцыяльнага і інтэгральнага вылічэння; па-другое, закон пра склад святла; па-трэцяе, закон сусветнага прыцягнення. (Кніга першая, раздзел першы, № 15)

Нэйшн, Кэры: (1846 – 1911) амерыканская жанчына-агітатар за цвярозасць, вядомая тым, што яна граміла шынкі сякераю. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 10)

нюхальны: які мае дачыненне да пачуцця паху. (Кніга першая, раздзел другі, № 11)

одытар: чалавек, навучаны і кваліфікаваны для таго, каб прымяняць працэсы і працэдуры Дыянетыкі да людзей з мэтай зрабіць іх лепшымі; называецца *одытарам*, таму што гэтае слова азначае “той, хто слухае”. (Кніга трэцяя, раздзел першы, № 1)

одытынг: прымяненне одытарам да чалавека працэсаў і працэдур Дыянетыкі. Адытаваць азначае слухаць і разлічваць.

опіум: препарат, які робяць з соку пэўных сартоў маку, яго кураць ці жуюць як стымулятар ці наркотык, а таксама выкарыстоўваюць у медыцыне як заспакаяльнае. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 48)

оргіі: шкодныя альбо амаральныя заняткі дзеля атрымання здавальнення. (Кніга першая, раздзел трэці, № 10)

пад перакрыжаваным агнём: пад агнём з некалькіх стрэльбаў ці гармат адначасова. (Кніга трэцяя, раздзел трэці, № 3)

пажынаць: набываць; збіраць. (Кніга трэцяя, раздзел трэці, № 4)

панацэя: сродак ад любых захворванняў ці непрыемнасцяў. (Кніга трэцяя, раздзел восьмы, № 6)

пансіянеры: людзі, якія рэгулярна харчуюцца, ці жывуць і харчуюцца ў чужым доме за плату. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 20)

паранаідальная шызафрэнія: (*псіхіятрыя*) душэўны стан, падобны да параноі (тыпу псіхозу, калі чалавек уяўляе сабе, што яго пераследуюць, ці што ён вельмі вялікая і значная персона), Для яго, аднак, характэрны таксама аўтыстычныя паводзіны

(аўтызм – стан розуму, што характарызуецца летуценнасцю, галюцынацыямі і занядбаннем знешняй рэальнасці) і паступовы распад асобы. (Кніга другая, раздзел другі, № 17)

паратырэоідны гармон: гармон, які адыгрывае важную ролю ў падтрыманні кальцыева-фасфатнага балансу цела. (Кніга другая, раздзел пяты, № 16)

парчызі: гандлёвы знак для настольнай гульні, у якой рухі фішак на дошцы вызначаюцца пры дапамозе кідання кубіка. (Кніга трэцяя, раздзел шосты, № 8)

парэз: захворванне мозгу сіфілітычнага паходжання, для якога характэрныя дэградацыя розуму, парушэнні мовы і мускульная слабасць, што паступова павялічваецца. *Гл. таксама сіфіліс* у гласарыі. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 23)

пастулаты: тое, што прынята за ісціну, асабліва ў якасці асновы для разважанняў. (“Як чытаць гэтую кнігу”, № 11)

Пастэр: Луі Пастэр (1822 – 1895), французскі хімік і біёлаг, які даказаў, што распад і гніенне выклікаюцца бактэрыямі, і распрацаваў сыраваткі і вакцыны супраць такіх хвароб, як халера і шаленства. (Кніга першая, раздзел першы, № 26)

паталагічна: шляхам, выкліканым хваробаю альбо зв’язаным з ёю. *Гл. таксама паталогія* ў гласарыі. (Кніга першая, раздзел першы, № 22)

паталогія: навука пра паходжанне, прыроду і цячэнне захворванняў, ці вивучэнне гэтых з’яў. (Кніга другая, раздзел пяты, № 3)

патэр: спецыяльны лексікон, які належыць пэўнай сферы дзейнасці. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 1)

Паўлаў: Іван Пятровіч Паўлаў (1849 – 1936), рускі фізіёлаг, вядомы па сваіх эксперыментах па вивучэнню паводзінаў сабак. (Кніга другая, раздзел дзевяты, № 2)

педантызм: непатрэбны націск на нязначныя альбо трывіяльныя моманты ведаў; праява шкалярскага недахопу здаровага сэнсу

альбо недахопу пачуцця суразмернасці. (“Як чытаць гэтую кнігу”, № 5)

пеніцылін: вельмі магутны антыбактэрыяльны прэпарат. (Кніга другая, раздзел восьмы, № 2)

перанясенне: (псіхааналіз) працэс, у якім і пры дапамозе якога пачуцці, думкі і пажаданні чалавека пераносяцца ад аднаго чалавека да іншага; асабліва ў псіхааналізе, калі гэты працэс накіраваны на псіхааналітыка. (Кніга трэцяя, раздзел пяты, № 7)

перцэпты: адчуванні ці ўражанні, якія чалавек можа распазнаць, і якія атрыманы розумам праз органы пачуццяў. (Кніга другая, раздзел першы, № 2)

пігмей: (перан.) вельмі маленькі чалавек. (Кніга другая, раздзел восьмы, № 9)

Пітсбург: горад на паўднёвым захадзе Пенсільваніі. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 41)

планктон: маленькія арганізмы з ліку раслін і жывёл, якія плаваюць альбо дрэйфуюць у вадзе, асабліва на паверхні ці блізка ад яе. Планктон з’яўляецца важнай крыніцай ежы для буйнейшых жывёл, такіх, як рыбы. (Кніга першая, раздзел трэці, № 22)

пластычны: той, які раптоўна і часта перамяшчаецца ад адной ідэі, інтарэсу, пачуцця і г.д., да чагосьці іншага; зменлівы. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 8)

плод: у чалавека – дзіця ва ўлонні маці ад канца другога месяца цяжарнасці да нараджэння. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 12)

пра: (ад англ. “pro-” – той, што дапамагае, спрыяе): спрыяльны (Кніга другая, раздзел другі, № 22).

прабёрка: трубка з тонкага, празрыстага шкла, закрытая з аднаго канца, якая ўжываецца ў хімічных эксперыментах і г.д. Тут гэтак слова выкарыстоўваецца ў пераносным сэнсе. (Кніга першая, раздзел першы, № 17)

прадбачанне: веданне здарэнняў ці дзеянняў да таго, як яны здарацца. (Кніга другая, раздзел чацвёрты, № 8)

празорлівасць: здольнасць да ўспрымання рэчаў, якія не знаходзяцца ў полі зроку, ці якія бачыць нельга. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 44)

праказа: хранічная інфекцыйная хвароба, выкліканая бактэрыямі, што пашкоджваюць скуру, мяккія тканкі, нервы і г.д.; для яе характэрны язвы, белыя лускаватыя струпы, дэфармацыя і знясіленне частак цела. (Кніга другая, раздзел восьмы, № 3)

прыродазнаўчая гісторыя: састарэлая назва апісальных навук пра прыроду (батаніка, заалогія, мінералогія). (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 28)

прытворства апосума: прытворства, што ты мёртвы, фокус, які выкарыстоўваюць апосумы (дробныя начныя звяры, што жывуць на дрэвах), каб абараніцца ад драпежнікаў. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 42)

прэклір: ад “прэ-клір”, чалавек, які яшчэ не клір; у шырокім сэнсе – чалавек, які атрымлівае одытынг і таму знаходзіцца на шляху да кліра; чалавек, які праз дыянетычны одытынг даведваецца больш пра сябе і пра жыццё. (Кніга другая, раздзел пяты, № 27)

прэнатальны: той што існуе ці адбываецца да нараджэння. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 1)

прэрэліз: індывідуўм, які пачаў і зараз праходзіць дыянетычную тэрапію.

прэфрантальная лобатамія: (*псіхіятрыя*) аперацыя, пры якой пераразаюць белыя валокны, што злучаюць прэфрантальныя і лобныя долі мозгу з яго ўнутранымі часткамі. (Кніга другая, раздзел пяты, № 23)

прэфрантальныя долі: частка мозгу непасрэдна за лбом. (Кніга другая, раздзел першы, № 1)

псеўда-: прыстаўка, што азначае “блізка ці зманліва падобны да (нечага пэўнага)”, як у словах “псеўдамедсястра”, “псеўдамаці”, “псеўдабацька”. (Кніга другая, раздзел шосты, № 8)

псіхаметрыя: вымярэнне псіхалагічных пераменных, такіх як інтэлект, здольнасці і эмацыянальная неўраўнаважанасць. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка першая, № 12)

псіхасаматычны: “*psicha*” адносіцца да розуму, а “саматычны” – да цела; тэрмін “псіхасаматычны” азначае розум, які робіць цела хворым, іншымі словамі, хваробы, якія былі фізічна створаны ў цэле разумовым адхіленнем. (Кніга першая, раздзел першы, № 23)

псіхічны: які належыць да чалавечай душы ці розуму; душэўны (супрацьлегласць *фізічнаму*). (Кніга першая, раздзел другі, № 4)

псіхозы: цяжкія формы душэўнага нездароўя; вар’яцтвы. (Кніга першая, раздзел першы, № 18)

птушка джаб-джаб: выдуманая істота з верша “Бармаглот” Льюіса Кэрала. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 20)

“П’яніца”: п’еса, напісаная Уільямам Х. Смітам і “Адным джэнтльменам” у канцы дзевятнацатага стагоддзя, драма на бытавую і маральную тэму з амерыканскага жыцця. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 6)

“пятля”: літаральна кажучы, адрэзак кінастужкі ці магнітнай стужкі, канцы якога злучаны, такім чынам утвараючы бясконцую стужку, так што робіцца магчымым бясконцае паўтарэнне запісу (напрыклад, забяспечваючы з дапамогаю паўторных спробаў сінхранізацыю, неабходную для дублявання фільма на замежнай мове). Ужываецца ў пераносным сэнсе. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 13)

рабочы ліст: поўны, безупынны запіс таго, што адбываецца ў сесіі, ад пачатку да канца. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 21)

разлік на заступніка: не больш чым проста ідыёцкае меркаванне, што кожны, хто з’яўляецца сябрам, можна застацца ім, толькі ў тым выпадку, калі стварыць прыблізна такія ж умовы, у якіх

ажыщывілася сяброўства. Гэта *разлік* на аснове таго, што можна адчуваць сябе ў бяспецы толькі побач з пэўнымі людзьмі, і што быць з імі побач можна, толькі будучы хворым, ненармальным, вартым жалю ці ўвогуле інвалідам. (Кніга другая, раздзел дзесяты, № 5)

ранг: адрозненне ва ўзроўні прэстыжу – чалавек у больш высокім рангу перадае перакананні чалавеку ў ніжэйшым рангу проста дзякуючы гэтай розніцы ў рангах. Одытар можа раптам знайсці, што ён не можа прыдбаць дастаткова высокага рангу ў вачах некаторых пацыентаў, каб праца з імі шла гладка. Для іншых жа ён можа мець настолькі высокі ранг, што яны вераць усяму, што ён ні казаў. Калі ў яго надта нізкі ранг, яму не вераць; калі ж яго ранг надта высокі, яму празмерна вераць.

ранішняя млоснасць: пачуццё млоснасці ў ранняй частцы дня, асабліва як характэрны сімптом першых месяцаў цяжарнасці. (Кніга другая, раздзел дзесяты, № 3)

рацыяналізацыя: апраўдальнае мысленне – выбачэнні чалавека, прызначаныя патлумачыць ягоныя нерацыянальныя паводзіны. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 33)

Рональд Рос: (1857 – 1932) брытанскі ўрач. (Кніга другая, раздзел дзесяты, № 1)

рыкол: узнаўленне ў памяці розных відаў адчуванняў з мінулага. Паходзіць ад англійскага слова recall, што значыць “выклікаць з мінулага”. (Кніга першая, раздзел другі, № 15)

Рэактыўны розум: тая частка розуму, якая збірае і захоўвае фізічны боль, балючыя эмоцыі, і імкнецца кіраваць арганізмам выключна на раздражняльна-адказнай аснове. Ён разважае толькі катэгорыямі тоеснасці. Называецца таксама рэактыўны банк і банк.

рэастат: электрычны прыбор, што ўжываецца для кантролю току пры дапамозе змены супраціўлення. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 5)

рэверы: стан рэверы – гэта на самой справе проста назва. Гэта этикетка, уведзеная для таго, каб пацыент лічыў, што яго стан

змяніўся і стаў такім, што яго памяць цяпер вельмі добрая, ці ён можа зараз рабіць нешта, чаго звычайна дагэтуль рабіць не мог. Праўда ж у тым, што ён так ці інакш быў здольны рабіць гэта заўсёды. Гэта не незвычайны стан. Чалавек зусім не спіць, але, калі яго папрасіць заплюшчыць вочы, у тэхнічным сэнсе ён знаходзіцца ў рэверы. (Кніга трэцяя, раздзел першы, № 2)

рэкамбінацыя: злучэнне чагосьці зноў у адзінае цэлае. (Кніга першая, раздзел другі, № 16)

рэлейная схема: электрычны ланцуг, у склад якога ўваходзіць рэле – аўтаматычны прыбор, што замыкае ці размыкае ланцуг, рэагуючы на нейкую пэўную з’яву. (Кніга другая, раздзел пяты, № 18)

рэпрэсіі: каманды, якія загадваюць, што арганізм не павінен чагосьці рабіць. (Кніга першая, раздзел першы, № 21)

рэстымулятары: тое, што пастаянна ўспрымаецца арганізмам у яго асяроддзі і нагадвае змесціва рэактыўнага розуму ці нейкай яго часткі. (Кніга другая, раздзел другі, № 29)

рэстымуляцыя: актывізацыя памяці мінулага дзякуючы абставінам у цяперашнім часе, што падобныя да абставін у мінулым. (Кніга другая, раздзел другі, № 27)

рэтра: (тут) старамодны, банальны ці прытарна-сентыментальны матэрыял, напрыклад, жарт, аповесць ці музыка. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 7)

рэўматычная ліхаманка: захворванне, больш распаўсюджанае сярод дзяцей, чым сярод дарослых. Для яго характэрныя высокая тэмпература, боль у суставах, а часта – хвароба сэрца. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 9)

рэцэсія: (ад англ. “recession” – адступленне, адыход) знікненне інграмы без поўнага яе скарачэння. (Кніга трэцяя, раздзел шосты, № 12)

садызм: атрыманне сексуальнага здавальнення ад панавання над партнёрам, дрэннага абыходжання з ім ці прычынення яму болю. (Кніга другая, раздзел пяты, № 30)

Саенталогія: філасофскае вучэнне. Гэта вывучэнне духа і работа з ім у дачыненні да самога сябе, сусветаў і іншага жыцця. Саенталогія складаецца са слоў scio, веданне ў самым поўным сэнсе слова, і logos, вучэнне. Само па сабе гэта слова літаральна азначае веданне таго, як ведаць. Саенталогія – гэта “маршрут”, шлях, а не дысертацыя ці агрэсіўна-самаўпэўненая сістэма ведаў. Праз яе практыкаванні і вывучэнне яе матэрыялаў чалавек можа знайсці для сябе ісціну. Такім чынам, гэта тэхналогія выкладзена не як тое, у што трэба верыць, а як тое, што трэба рабіць.

Сакрат: (каля 469 – 399 да н.э.) грэчаскі філосаф і настаўнік, які верыў у “дэмана”, голас якога засцерагаў яго кожны раз, калі ён быў гатовы прыняць нявернае рашэнне. (Кніга другая, раздзел другі, № 7)

сакрэт: (фізіялогія) рэчыва, якое выпрацоўваецца і выдзяляецца залозамі жывёл і чалавека. (Кніга другая, раздзел пяты, № 12)

Сакс Рамэр: псеўданім Артура Сарсфілда Уорда (1883 – 1959), англійскага пісьменніка, аўтара таямнічых трылераў, асабліва вядомага па серыі кніг, прысвечаных выдуманаму персанажу доктару Фу Манчу. (Кніга другая, раздзел пяты, № 35)

самакантроль: самагіпноз ці спроба праводзіць одытынг сабе самому без одытара. Самагіпноз, калі яго спрабуюць прымяніць у Дыянетыцы, – гэта, верагодна, рэч максімальна блізкая да бясплоднага мазахізму. Калі пацыент уводзіць сябе ў стан самагіпнозу і ажыццяўляе рэгрэсію, намагаючыся дабрацца да інцыдэнту з захворваннем, нараджэння ці прэнатальных інграм, ён не атрымае нічога, акрамя шкоды. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка першая, № 10)

саматычная стужка: фізічны індыкатарны механізм, што звязаны з часам. Одытар аддае загады саматычнай стужцы. Яе можна накіраваць у пачатак інграмы, і яна туды пойдзе. Саматычная стужка пройдзе праз інграму адпаведна хвілінам інграмнага часу, якія адлічвае одытар. Одытар можа сказаць: саматычная стужка пойдзе ў пачатак інграмы, потым – да моманту праз пяць хвілін

пасля пачатку інграмы, і г.д. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка першая, № 1)

саматычны: цялесны ці фізічны. Слова саматычны ужываецца ў Дыянетыцы для абазначэння любога фізічнага болю ці дыскамфорту, паколькі слова боль выклікае рэстимуляцыю, і паколькі ў мінулым яно прывяло да блытаніны паміж фізічным і душэўным болям.

саматычны розум: той розум, які накіроўваецца аналітычным або рэактыўным розумам і здзяйсняе іх рашэнні на фізічным узроўні.

санаторый: установа для лячэння хранічных хвароб. (Кніга першая, раздзел першы, № 9)

сапрэсар: (ад англійскага “supress” – падаўляць, прыгнятаць) знешнія сілы, якія памяншаюць шансы на выжыванне любой формы жыцця.

саркастычны: насмешлівы; рэзка-з’едлівы. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка першая, № 5)

свамі: уладар; пан – індусскі ганаровы тытул, асабліва рэлігійных настаўнікаў індуізму. (Кніга другая, раздзел пяты, № 10)

свядомы: той, які мае адчуванне ці ўспрыманне, альбо здольны да іх. (Кніга першая, раздзел другі, № 19)

секстант: інструмент, які выкарыстоўваюць штурманы для вымярэння вугла паміж накірункам на сонца, зорку і г.д., і гарызонтам, напрыклад, пры вызначэнні месцазнаходжання карабля. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 29)

семантычны: той, які адносіцца да розных значэнняў слоў ці іншых сімвалаў, ці які выцякае з іх. (Кніга другая, раздзел першы, № 4)

сілагізм: форма разважання, пры якой на падставе двух сцвярджэнняў робіцца выснова, напрыклад: “Усе людзі павінны памерці; я – чалавек; значыцца, я памру”. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 20)

сімбіёз: сумеснае існаванне падобных ці розных арганізмаў дзеля агульнай карысці. (Кніга першая, раздзел трэці, № 20)

сімвалічная логіка: сучасны тып фармальнай логікі, што ўжывае спецыяльныя матэматычныя сімвалы замест выказванняў і адносінаў паміж выказваннямі. (Кніга другая, раздзел другі, № 25)

сінусіт: запаленне аднаго ці некалькіх сінусавых поласцей у чэрапе. (Кніга другая, раздзел другі, № 6)

сіў: племя амерыканскіх індзейцаў, якое жыве на раўнінах паўночнай часткі Злучаных Штатаў і паўднёвай часткі Канады. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 30)

сіфіліс: заразная венерычная хвароба, якая пашкоджвае першапачаткова якую-небудзь лакальную частку цела, затым скуру і слізістую абалонку і, урэшце, косці, мышцы і мозг. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 61)

скапаламін: алкалоід, што выкарыстоўваецца ў медыцыне як заспакаяльны, снатворны сродак, а часам, разам з іншымі прэпаратамі, для аблягчэння болю. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 47)

скараціць: выдаліць увесь зарад ці боль з інцыдэнта. Гэта азначае – зрабіць так, каб прэклір прайшоў інцыдэнт з пачатку да канца (вярнуўшыся да яго ў рэверы) зноў і зноў, падбіраючы ўсю саматыку і ўспрымання, якія ёсць, такім чынам, як калі б гэты інцыдэнт адбываўся зараз. *Скараціць* азначае, у тэхнічным сэнсе, вызваліць ад аберавальнага матэрыялу настолькі, наколькі магчыма, каб забяспечыць прагрэс кейса. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 19)

слабінкі: невялічкія слабасці альбо недахопы характару; маленькія заганы альбо дэфекты. (Кніга трэцяя, раздзел першы, № 5)

сонік: рыкол, пры якім чалавек чуе “вухам розуму” гукі з мінулага.

спартанцы: грамадзяне Спарты, горада ў старажытнай Грэцыі, якія дазвалялі дзіцяці жыць толькі ў тым выпадку, калі ён

паказваў патэнцыяльную здольнасць стаць каштоўным для дзяржавы. (Кніга другая, раздзел дзевяты, № 8)

спрынцоўка: невялікі шпрыц са здымальнымі насадкамі для *спрынцавання*: прамывання часткі цела, органа ці поласці (напрыклад, похвы) струменям вады, часам з распушчаным у ёй лячэбным прэпаратам ці ачышчальным сродкам, у медыцынскіх ці гігіенічных мэтах. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 15)

стандартны банк памяці: запісы ўсяго, што было ўспрыята чалавекам на працягу жыцця да цяперашняга часу, акрамя фізічнага болю. Боль запісваецца не ў аналітычным, а ў рэактыўным банку.

стоікі: прадстаўнікі грэчаскай школы філасофіі, заснаванай Зэнонам прыкладна ў 308 годзе да н.э. Яны сцвярджалі, што людзі павінны быць вольнымі ад моцных пачуццяў і спакойна ўспрымаць тое, што адбываецца навокал, як непазбежны вынік волі багоў. (Кніга першая, раздзел трэці, № 28)

стрыхнін: горкае, вельмі атрутнае хімічнае рэчыва, што ў вельмі малых дозах выкарыстоўваецца як стымулятар. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 55)

стымулы: тое, што падахвочвае чалавека ці рэч да дзейнасці ці ўзбуджае іхнюю энергію, альбо тое, што выклікае рэакцыю ў органе ці ў тканіне цела. (Кніга першая, раздзел другі, № 8)

сульфаміды: група хімічных рэчываў з антыбактэрыяльнымі ўласцівасцямі. (Кніга другая, раздзел восьмы, № 1)

сурочыць: заваражыць; уздзейнічаць на (кагосьці) чарамі. (Кніга другая, раздзел дзевяты, № 3)

схаласт: чалавек, які праяўляе абмежаванасць, прытрымліваючыся традыцыйных вучэнняў, дактрын ці метадаў. (Кніга першая, раздзел другі, № 22)

сцерці: прымусіць інграму поўнасьцю “знікнуць” пры дапамозе паўторных праходжанняў, пасля чаго яна падшываецца як успамін і вопыт.

Сымон-прасцяк: дурань, персанаж з вядомага англійскага дзіцячага верша ананімнага аўтара. (Кніга другая, раздзел шосты, № 7)

сэлф-дэтэрмінізм: (ад англ. “*self*” – сам, “*determine*” – вызначаць) стан, у якім чалавек можа па ўласным выбары кантраляваць навакольнае асяроддзе ці знаходзіцца пад яго кантролем. Ён упэўнены ў сваіх зносінах з людзьмі. Ён разважае, але не абавязаны рэагаваць. (Кніга першая, раздзел другі, № 23)

тактыльны: які выкарыстоўвае адчуванне дотыку альбо мае дачыненне да яго. (Кніга першая, раздзел другі, № 3)

таламус: унутраная частка мозгу, адкуль ідуць сенсорныя (тыя, па якіх перадаюцца адчуванні) нервы. (Кніга першая, раздзел другі, № 12)

талісман: прадмет, які быццам бы прыносіць удачу. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 38)

Тарквемада: Томас дэ Тарквемада (1420 – 1498), першы вялікі інквізітар Іспаніі. Іспанская інквізіцыя, усталяваная пры Фердынандзе і Ізабэле ў 1478 годзе, была цэнтралізавана Тарквемадаю пасля яго прызначэння на пасаду вялікага інквізітара ў 1483 годзе. Ён заслужыў рэпутацыю (часткова заслужаную, часткова перабольшаную) вельмі жорсткага чалавека на працягу свайго кіраўніцтва іспанскай інквізіцыяй, якая, як лічыцца, нясе адказнасць за спаленне каля дзвюх тысяч чалавек між 1481 і 1504 гадамі. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 13)

тапэктамія: (псіхіятрыя) аперацыя, пры якой выдаляюцца часткі мозгу, як пры выразанні сэрцавіны з яблыка.

трак часу: прамежак часу жыцця чалавека ад зачацця да цяперашняга часу, на якім знаходзіцца паслядоўнасць здарэнняў ягонага жыцця. (Кніга другая, раздзел дзевяты, № 4)

трансарбітальная лейкатамія: (псіхіятрыя) аперацыя, пры якой пацыенту, што знаходзіцца ў электрашоку, утыркаюць па звычайнаму шылу ў кожнае вока, і цягнуць яго ўгару, раздзіраючы аналайзер на часткі. (Кніга другая, раздзел пяты, № 22)

трансфарматар: фокуснік ці акцёр, які хутка і неаднаразова мяняе сваё аблічча пад час выступлення. (Кніга другая, раздзел трэці, № 8)

туберкулёз: (сухоты) інфекцыйнае знясільваючае захворванне, што ўздзейнічае на розныя часткі цела. (Кніга другая, раздзел пяты, № 8)

тыраксін: гармон, які рэгулюе рост і развіццё цела. (Кніга другая, раздзел пяты, № 15)

тыяпентал натрыю: прэпарат жаўтавата-белага колеру, які прымяняюць унутрывенна як анестэтычны сродак агульнага дзеяння і як снатворны сродак. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 5)

Тэда Бара: сцэнічны псеўданім Тэадосіі Гудмэн (1890 – 1955), амерыканскай актрысы, якая іграла ролі жанчын-ліхадзеек у сарака фільмах, знятых з 1915 па 1919 год. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 4)

тэлепатыя: зносіны аднаго розуму з другім без выкарыстання мовы, пісьма, жэстаў і г.д. (Кніга другая, раздзел чацвёрты, № 7)

тэорыя “боль кіруе ўсім”: тэорыя, сутнасць якой у тым, што боль, нягоды ці іншае непрыемнае наступства, якое перажывае, альбо пад якое пападае арганізм, што рэагуе няправільна ў канкрэтных умовах, усталёўвае, пры дапамозе пазбягання, пажаданы ўзор выхавання альбо паводзін. (Кніга першая, раздзел трэці, № 33)

“тэра інкогніта”: невядомая зямля, рэгіён альбо прадмет, пра які невядома нічога. (“Як чытаць гэтую кнігу”, № 1)

тэстастэрон: мужчынскі палавы гармон. (Кніга другая, раздзел пяты, № 13)

тэхніка рэпітэру: паўтарэнне слова ці фразы, каб выклікаць рух па траку часу ў той інцыдэнт, дзе ўтрымліваецца гэтае слова ці фраза. Пасля таго, як одытар увёў пацыента ў рэверы, калі ён даведваецца, што пацыент, напрыклад, “не можа нікуды пайсці”, одытар кажа, каб пацыент паўтарыў гэтую фразу. Паўтарэнне яе зноў і зноў зацягвае пацыента назад па траку часу і прыводзіць яго

ў кантакт з інграмаю, што ўтрымлівае яе. (Кніга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 15)

у адключцы: у непрытомным стане. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 19)

узурпіруе: несправядліва прысвойвае сабе (права, прэрагатыву і г.д.). (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 10)

Уільям Гарвей: (1578 – 1657) англійскі ўрач і анатам, першаадкрывальнік механікі цыркуляцыі крыві. (Кніга другая, раздзел сёмы, № 9)

уключыць: зрабіць актыўнай. *Уключэнне* – гэта момант, калі асяроддзе навокал чалавека, які ў прытомнасці, але стомлены ці прыгнечаны, само па сабе падобнае да дрымотнай (неактыўнай) інграмы. У гэты момант інграма становіцца актыўнай. (Кніга другая, раздзел другі, № 26)

ураўненні Лорэнца-Фіцджэральда-Эйнштэйна: матэматычныя ўраўненні, распрацаваныя Хендрыкам Лорэнцам і Джорджам Фрэнсісам Фіцджэральдам, цесна звязаныя з працаю Эйнштэйна. Гэтыя ўраўненні, вядомыя таксама як скарачэнне Лорэнца-Фіцджэральда, утрымліваюць гіпотэзу, што цела, якое рухаецца, скарачаецца у напрамку руху, калі яго хуткасць блізкая да хуткасці святла. (“Як чытаць гэтую кнігу”, № 7)

успамін: усё, што падшыта пасля ўспрымання ў стандартныя банкі памяці і даступна для рыколу аналітычнага розума.

успрыманне: любы пачуццёвы сігнал, напрыклад, від, гук, пах і г.д.

уюдыісны: прысутны паўсюль адначасова. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 18)

утапічны: той, што належыць *утопіі*, ці той, што нагадвае *ўтопію* (любое ідэалізаванае месца, стан ці ідэальная сітуацыя). (Кніга другая, раздзел восьмы, № 8)

фабрыка хлусні: у тэхнічным сэнсе – фраза, якая ўтрымліваецца ў інграме і патрабуе, каб чалавек казаў няпраўду. Першапачаткова называлася *фабрыкатар*.

файл-клерк: слова з жаргону дыянетычных одытараў, што азначае механізм розуму, які дзейнічае як наглядчык за інфармацыяй. Одытары могуць атрымліваць маментальныя адказы непасрэдна ад файл-клерка ў якасці дапамогі таму, каб увайсці ў кантакт з інцыдэнтамі. Файл-клерку можна даць тэхнічную назву “адзінкі нагляду за банкам”, але гэтая фраза занадта ўжо нязграбная. (Кніга трэцяя, раздзел пяты, № 1)

Фарагут: Дэвід Глазга Фарагут (1801 – 1870), амерыканскі адмірал, які ваяваў на баку Саюза паўночных штатаў у грамадзянскай вайне ЗША і выйграў бітвы пры Новым Арлеане і ў заліве Мабіл. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка першая, № 4)

фенабарбітал: медыцынскі прэпарат, што ўжываецца для заспакаення нерваў, і каб выклікаць сон. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 46)

фенамін: таксама амфетамін, прэпарат, што выкарыстоўваецца як стымулятар. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 52)

фетышы: прадметы, ідэі і г.д., што выклікаюць безумоўную пачцівасць, павагу ці адданасць. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 39)

Філіп: Філіп II (382 – 336), цар Македоніі, бацька Аляксандра Вялікага. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 17)

фотасінтэз: працэс, у якім зялёныя расліны скарыстоўваюць сонечнае святло для пераўтварэння вуглякіслага газу (узятага з паветра) і вады ў складаныя рэчывы. (Кніга другая, раздзел дзесяты, № 7)

Франкенштэйн: персанаж фантастычнага рамана Мэры Шэлі “Франкенштэйн”, у якой швейцарскі студэнт стварыў пачвару ў чалавечым абліччы, а яна выйшла з-пад кантролю і знішчыла свайго стваральніка. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 2)

фрыгідны: хранічна няздольны да сексуальнага ўзбуджэння, ці той, якому паталагічна агідная сексуальная дзейнасць; ужываецца ў дачыненні да жанчыны. (Кніга трэцяя, раздзел восьмы, № 3)

фэн-тэн: кітайская азартная гульня, у якой кучку манет, фішак ці іншых прадметаў накрываюць кубкам, і гульцы робяць стаўкі на тое, колькі прадметаў застанеца, калі агульную іх колькасць падзяляць на чатыры. (Кніга другая, раздзел дзевяты, № 7)

хваёвы дзёгаць: густая, цёмная вадкасць, якую атрымліваюць сухой перагонкай (раскладаннем пры награванні ў адсутнасць паветра) хваёвай драўніны і выкарыстоўваюць для вырабу мазей, фарбаў на аснове дзёгцю і г.д. (Кніга першая, раздзел другі, № 14)

Хеопс: фараон старажытнага Егіпту, які валадарыў 23 гады (каля 2900 г. да н.э.). Хеопс вядомы як будаўнік піраміды Хеопса ў Егіпце, якая з'яўляецца адным з сямі цудаў свету. Егіпецкія піраміды будаваліся як усыпальні фараонаў; кожны манарх будаваў сваю пірамідку. (Кніга другая, раздзел восьмы, № 5)

хінін: горкае лякарства, якое ўжываецца для лячэння малярыі і як дабаўка ў тонікі. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 2)

хлараформ: бясколерная вадкасць з рэзкім салаткаватым пахам і смакам. Хлараформ хутка і лёгка выпарваецца. Калі чалавек удыхае яго пару, ён страчвае прытомнасць ці здольнасць адчуваць боль. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 50)

хларыд амонію: белае крышталічнае рэчыва, што атрымліваюць па рэакцыі аміяку з саянянай кіслатою; ён ужываецца ў медыцыне, а таксама ў сухіх гальванічных элементах, фарбах і г.д. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 58)

“хлеба і відовішчаў”: спасылка на тое, што ў старажытным Рыме практыкавалі раздачу людзям ежы і арганізацыю для іх афіцыйных публічных забаў (цыркавых прадстаўленняў на арэне) у намаганні прадухіліць хваляванні. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 7)

холдэр: (ад англ. “to hold” – трымаць) любая інграмная каманда, якая прымушае чалавека заставацца ў інграме, свядома ці несвядома. Холдэры – гэта такія фразы, як “Заставайся тут”, “Пасядзі тут і падумай аб гэтым”, “Вярніся і сядзь”, “Я не магу ісці”, “Я не павінен ісці”, і г.д. (Кніга трэцяя, раздзел пяты, № 4)

хранометр: прыбор для дакладнага вымярэння часу; вельмі дакладны тып гадзінніка, напрыклад, для выкарыстання ў навуцы. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 22)

цыяністы калій: вельмі атрутнае хімічнае рэчыва. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка другая, № 56)

Цэзар: Юлій Цэзар (100? – 44 да н.э.), рымскі генерал і дзяржаўны дзеяч. У працэсе сваіх захопніцкіх паходаў захапіў Брытанію ў 55 і 54 г. да н.э. Стаў дыктатарам Рыма ў 49 г. да н.э. (Кніга першая, раздзел чацвёрты, № 4)

цялеснае пакаранне: (права) фізічнае пакаранне, такое, напрыклад, як лупцоўка асуджанага бізуном; раней у гэтую катэгорыю ўключалася пакаранне смерцю, асуджэнне на некалькі гадоў і г.д. (Кніга другая, раздзел восьмы, № 6)

цяперашні час: час, які ёсць зараз, і становіцца мінулым па меры назірання. Гэта тэрмін, які ў шырокім сэнсе прымяняецца да асяроддзя, што зараз існуе. (Кніга першая, раздзел другі, № 13)

часам выпадае сямёрка: спасылка на гульню ў косці (падкідванне кубікаў), у якой выйграе той, хто першым выкінуў сем ачкоў. (Кніга другая, раздзел пяты, № 21)

Чынгіс-хан: (1162 – 1227) мангольскі заваёўнік большай часткі Азіі і ўсходняй Еўропы. Ён і яго войскі былі абсалютна бязлітасныя ў сваіх дзеяннях і, па звестках, забілі звыш мільёна чалавек толькі ў адным горадзе. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 14)

шаман: святар або лекар-вядзьмар сярод пэўных людзей, які сцвярджае, што ён адзін мае зносіны з багамі, і г.д. (Кніга першая, раздзел першы, № 4)

Шапенгаўэр: Артур Шапенгаўэр (1788 – 1860), нямецкі філосаф. Ён адстойваў пункт гледжання, што жаданні і пабудзальныя матывы людзей, а таксама сілы прыроды – гэта праявы адзінай волі, а менавіта волі да жыцця, якая з'яўляецца сутнасцю свету. Шапенгаўэр настойваў, што паколькі дзеянне гэтай волі азначае пастаяннае імкненне без задавальнення, жыццё складаецца з пакутаў, і што толькі кантралюючы волю інтэлектам, падаўляю-

чы жаданне ствараць сабе падобных, можна паменшыць пакуты. (Кніга другая, раздзел пяты, № 37)

шахматы: гульня, якая патрабуе ўменняў. У яе гуляюць на клетчатай дошцы два чалавекі, у кожнага з іх па 16 фігур, у тым ліку фігура пад назваю “кароль”. Для кожнай фігуры існуюць індывідуальныя правілы руху. Гульцы робяць хады па чарзе, і кожны імкнецца напасці на караля праціўніка такім чынам, што нельга будзе ні збегчы, ні абараніцца ад нападу, і калі гэта ўдаецца, гульня заканчваецца. (Кніга трэцяя, раздзел другі, № 1)

шкала тонаў: шкала, якая паказвае эмацыянальныя тоны чалавекі, якія, у парадку ад вышэйшага да ніжэйшага, выглядаюць наступным чынам: ціхамірнасць (найвышэйшы ўзровень), энтузіязм (на ступеньку ніжэй), кансерватызм, нуда, антаганізм, гнеў, схаваная варожасць, страх, гора, апатыя. (Кніга першая, раздзел трэці, № 7)

шматскладовы: (аб словах) той, які мае некалькі, асабліва чатыры ці больш, складоў. (“Як чытаць гэтую кнігу”, № 3)

шызафрэннік: (псіхіятрыя) чалавек, хворы на *шызафрэнню*, душэўнае захворванне, пры якім ён як быццам бы з’яўляецца двума людзьмі ўнутры самога сябе. Гэта тэрмін з псіхіятрычнай класіфікацыі і паходзіць ад лацінскага “*schizo*”, што азначае “расшчэплены”, і грэчаскага “*phren*”, што азначае “розум”. (Кніга другая, раздзел другі, № 11)

эгаэнтрычны: той, што разглядае ўсё ў адносінах да сябе; эгаістычны. (Кніга трэцяя, раздзел сёмы, № 21)

Эйнштэйн: Альберт Эйнштэйн (1879 – 1955), нямецкі фізік, грамадзянін ЗША з 1940 года, сфармуляваў тэорыю пераўтварэння масы ў энергію, што адкрыла шлях да распрацоўкі атамнай бомбы. (Кніга першая, раздзел першы, № 24)

экіпаж: каляска на коннай цязе, якую абслугоўваюць слугі. (Кніга першая, раздзел другі, № 17)

эксцэнтрычнасць: незвычайныя ці дзіўныя паводзіны, альбо своеасаблівая звычка. (Кніга першая, раздзел другі, № 21)

эктаплазма: святлівая субстанцыя, якая, па вераваннях, выходзіць са спірытычнага медыўма. (Кніга другая, раздзел чацвёрты, № 10)

Эліс: Генры Хэйвлак Эліс (1859 – 1939), англійскі крыміналаг і псіхолаг, які праводзіў даследаванні па псіхалогіі і сацыялогіі сексу. (Кніга другая, раздзел пяты, № 31)

Эмерсонавы: адносіцца да Ральфа Уолда Эмерсона (1803 – 1882), амерыканскага эсэіста, паэта і лектара. Эмерсон прымаў удзел у руху трансцэндэнталістаў, якое раіла людзям, каб тыя шукалі сілу, дадзеную Богам, унутры іх саміх. Найбольш вядомы яго твор – “Упэўненасць у сабе”. Творчасць Эмерсона, асабліва яго кароткія і дасціпныя выказванні і заклікі, такія як “Запражы ў павозку зорку”, служылі крыніцаю натхнення для многіх у дзевятнаццатым стагоддзі. (Кніга трэцяя, раздзел восьмы, № 11)

эндакрынны: той, які мае дачыненне да залозаў унутранай сакрэцыі. (Кніга першая, раздзел пяты, № 2)

эрудыцыя: дэманстрацыя ведаў, цяжка зразумелых для звычайнага чалавека. (Кніга трэцяя, раздзел дзевяты, частка першая, № 9)

эстраген: палавы гармон ці іншае рэчыва, здольнае развіваць і падтрымліваць жаночыя характарыстыкі цела. (Кніга другая, раздзел пяты, № 14)

эталон: стандарт для вымярэння ці меркавання. (Кніга другая, раздзел чацвёрты, № 2)

эфір: медыцынскі прэпарат для анестэзіі, напрыклад, перад хірургічнай аперацыяй. (Кніга другая, раздзел другі, № 20)

Юм: Дэвід Юм (1711 – 1776), шатландскі філосаф і гісторык. Юм быў вядомы сваім скептыцызмам. Ён настойваў, што ўсе веды заснаваныя ці на ўражаннях органаў пачуццяў, ці на лагічных узаемаадносінах ідэй. (Кніга другая, раздзел чацвёрты, № 3)

язычніцкі: нехрысціянскі; адносіцца да тых народаў, якія верылі ў шматлікіх багоў, напрыклад, да такіх, як старажытныя грэкі і рымляне. (Кніга першая, раздзел трэці, № 11)

“Янкi iдуць”: радок з песнi “Там”, напiсанай Джорджам М. Коэнам (1878 – 1942), амерыканскiм акцэрам, аўтарам песень, драматургам i прадзюсэрам. Гэтая песня – аб амерыканскiх войсках, пасланых у Еўропу для ўдзелу ў першай сусветнай вайне. (Кнiга трэцяя, раздзел чацвёрты, № 5)

ятрагенны: азначае хваробу, створаную ўрачамi. Аперацыя, падчас якой скальпель доктара саслiзнуў i выпадкова паранiў пацыента, можа выклiкаць хваробу цi траўму. Гэта будзе ятрагеннаю з’яваю, бо вiнаваты быў хiрург.

Паказальнік

- elan vital, 298
A=A=A, 88, 239
AA, *гл.* абераваная асоба
абераваная асоба, AA, 167; *гл.* таксама
аберацыя; абераваны
аберацыя (-і), *гл.* таксама вар'яцтва;
неўроз; псіхоз
абераваны (-я), 17, 105; *гл.* таксама
аберацыя; прэклір
адукацыйныя ўстановы і, 442
азначэнне, 58, 139
гіпнатызм і, 93
дыягназ, 246-247, 253
замах на аборт і, 178
заразнасць, *гл.* заразнасць аберацыі
класіфікацыя, 237-238
крыніца, 58, 74
прэклір і, *гл.* прэклір
састаўныя часткі, 82
аборт, *гл.* замах на аборт
адвольная велічыня, увядзенне, 114
адвольная структура, *азначэнне*, 518
адзінкі ўвагі, 267
адключэнне, 200
адкрыццё кейса, 220, 327-328, 359; *гл.*
таксама кейс
адмена, 262
адрэналін, 131
адукацыйная Дыянетыка,
азначэнне, 203
адукацыя (адукацыйны), навучанне,
аналітычнае мысленне і, 108-109
дзейсны метады тэрапіі, 200
заразнасць аберацыі і, 444
сістэма адукацыі, нікуды не
варта, 439
адурманенасці пачуццё, 103, *гл.*
таксама выкіпанне
адхіленне,
цела, 135
тыпы, 139
АКТГ, 124, 133; *гл.* таксама лекі і
наркатыкі
акуляры, 19-20
алергія (-і), 73, 126, 354
алкаголь, 470
Аляксандр Македонскі, 307-308; *гл.*
таксама манік
амаральнасць, 39-40
амбіверсія, 497
амнезійны транс, 129, 467; *гл.* таксама
гіпноз
амнезія, 77
амярцвенне ад страху, 179
аналайзер, *гл.* *аналітычны розум*
аналітычны розум, *гл.* таксама «Я»;
розум
адключэнне,
наркатычны гіпноз і, 192
самакантроль і, 472
азначэнне, 57
аналогія з вылічальнай машынай, 63
апраўданне і, 108, 287
аслаблены, 58
базавая асоба і, 167
дынамікі і, 69
засвоеная мадэль паводзін і, 57, 69
зусім не робіцца абераваным, 198
кантралёр і, 63
неаналітычныя моманты, 99
няздольны да памылкі, 64
паразітычны дэман і, 117
пачуццё часу, 75
разлічвае на падставе
адрозненняў, 433
стандартныя банкі памяці і, 65
узровень неабходнасці і, 151, 452
цела і, 68-69, 155
анестэзія, анестэтык (-і), *гл.* таксама
лекі і наркатыкі; гіпноз
блытаніна паміж снатворнымі
сродкамі і анестэзіяй, 467
ужываюцца пры
аперацыях, 82, 181, 480
усе анестэтыкі - яды, 100
апатыя,
у інграме, 159, 375
кейс апатыі не цікавіцца
інграмі, 403, 405
задобрыванне і, 397, 400

- здацца інграме - гэта апатыя, 233
- аперация (-і), хірургічная**, 219, 480; *гл. таксама інграма*
- абсалютная цішыня павінна панаваць пры, 158
- заражэнне аберацияй пры, 181
- трэба праходзіць як інграмы, 480
- ужыванне анестэтыкаў пры, 480
- аптымальнае рашэнне**, 51-52, 55
- артрыт**, 73, 126, 135, 252
- арыфметыка**, 434, *гл. таксама логіка*
- асацыятыўны рэстмулятар**, 314, 456; *гл. таксама рэстмулятар*
- асіст**, 228-229
- асоба**, 112, 267; *гл. таксама абераваная асоба; базавая асоба; вэйланс*
- астма**, 74, 126, 170, 200
- асяроддзе**,
- змена, 200, 496
- небяспека ці спачуванне ў, 155
- падыход да кейса астмы, 199-200
- рэстмулявальнае, 201, 496
- атэіст**, 144
- аўтагеннае захворванне**, 125; *гл. таксама псіхасаматычны*
- афініці**, 144-145; *гл. таксама эмоцыя*
- азначэнне, 145
- закон (-ы),
- быў абераваны, 317
- гіпноз і, 129
- разрыў афініці, 199
- рэстмуляцыя і, 87
- узмацненне, 402
- БА**, *гл. базавая асоба*
- базавая асоба**, **БА**, *гл. таксама асоба*
- азначэнне, 167, 505-508
- файл-клерк - узор БА, 267-268
- спыненне тэрапіі і, 505-508
- балючыя эмоцыі**, *гл. таксама эмоцыя; інграма; боль; смутак*
- каманды, 447
- прэнатальныя і ў пазнейшым жыцці, 333
- скажаюць банк, 338
- смех і, 163-164
- экстэрыярызацыя і, 335, 412-413
- банк**, *гл. рэактыўны розум; стандартны банк*
- баўнсэр**, *гл. таксама камандная фраза*
- азначэнне, 277, 279
- выкарыстанне, 361
- прыклады, 279, 423, 429-430
- трак рэгулоецца баўнсэрамі, 295
- бацькі**, *гл. таксама дзіця*
- варожасць да, 396-397
- заражэнне аберациямі ад, 185
- баяліўства**, 233
- белая гарачка**, 470
- блытаніна**, 432, 439, 518
- болі**, 134; *гл. таксама боль; саматыка*
- боль**, **фізічны боль**, *гл. таксама інграма; балючыя эмоцыі; непрытомны*
- азначэнне, 33, 35, 58
- аналітычны розум і, 76, 107
- інграма ўтрымлівае, 111, 135
- каманды, 448-449
- клеткі запісваюць, 172
- перакрыццё, *гл. перакрыццё*
- рэактыўны розум і, 57
- смерць і, 33
- будучае**, 25, 152
- бурсіт**, 73, 126
- бэйсік**, 421; *гл. таксама ланцуг; інграма*
- бэйсік-бэйсік**, 327; *гл. таксама ланцуг; інграма*
- азначэнне, 172
- вырашэнне кейса і, 234
- одытар спрабуе дасягнуць, 270, 327, 360, 372
- бэйсік-раён**, 269, 277, 292; *гл. таксама ланцуг; прэнатальны перыяд; трак часу*
- вайна**, 184, 520-522
- вар'яцтва**, *гл. таксама аберация; нерацыянальнасць; псіхоз*
- азначэнне, 40, 489-490
- арганічнае, 228, 255
- блытаніна і, 521
- генетычнае вар'яцтва, азначэнне, 180
- дыягназ, 491
- падабенства да, 81
- часовае і хранічнае, 104
- відэа**, 246, 247; *гл. таксама ўспрыманне; зрок*
- вітамін В1**, 469-470
- выдаленне зубоў**, 156
- выдзяленні**, 131
- выжыванне**, **выжываць**, *гл. таксама дынаміка, здацца графік выжывання, 34*

- дынамічны прынцып існавання, 31, 55
 залежыць ад правільных адказаў, 186
 захворванне і каштоўнасць для
 выжывання, 452
 здавальненне і, 35
 мэта, 56
 па прынцыпе «кіпцюроў і іклаў», 111
 патэнцыял, 56, 304
 розум і, 433
 сапрэсар, 41
 спектр, 257-258
 узор паводзін для, 51, 72
- выкіпанне**, 280, 445; *гл. таксама*
непрытомны
вылячэнне вераю, 229
вэйланс (-ы), *гл. таксама асоба;*
шызафрэнік
 азначэнне, 110
 драматызацыя, 112, 140
 дэрэйлер і, 432
 жэтоны і, 458
 зрух, 386-387, 459
 мультывэйланснасць,
 мультывэйлансны, 110, 167, 353
 падбор, 155-156
 пераможны вэйланс, 111, 140, 160
 сценка паміж прэклірам і
 эмацыянальны тон, 329
 экстэрыярызацыя і, 335
- вяртанне (вернуты)**, 21-23, 256-257, *гл.*
таксама рыкол; успамінанне;
рэверы; трак часу
 азначэнне, 21, 258, 295
 дадзеныя, 171
 знаёмства прэкліра з
 вяртаннем, 369, 370
 праверка здольнасці да, 22
 файл-клерк і, 260
- гальванометр**, 378
генетычнае вар'яцтва, азначэнне, 180
геранталогія, 132
гіпнатычнае ўнушэнне, *гл. унушэнне*
гіпноз, гіпнатызм, гіпнатычны,
 аберацыя і, 93
 азначэнне, 129, 493
 лабараторны інструмент, 79
 механізм фаргетэра і, 330
 наркатычны гіпноз, 166, 192; *гл.*
таксама наркасінтэз
 не апраўданы ў Дыянетыцы, 473
 падабенствы вар'яцтва і, 80-81
- пастгіпнатычнае ўнушэнне, *гл.*
 унушэнне
 рэвіфікацыя і, 21
 самагіпноз і, 473
 сон і, 103-104, 166-167, 263-264; *гл.*
таксама сон
 усталяванне маніка пры, 159
- глухі да тону**, 73
глыбокі аналіз, 166
гнеў, 152
 драматызацыя гневу-спачування, 157
- гомасексуалізм**, 141
- грамадства**,
 заразнасць аберацыі ў, 183-184, 185
 ідэальнае грамадства, 516
 кліры і, 186
 пакаранне і, 109
 палітычная Дыянетыка, 203, 225, 519
 першабытнае, 181-182
 цярпімасць да палавой
 ненармальнасці, 142-143
- групер**, 279, 430; *гл. таксама*
камандная фраза
 не ўжывайце на прэкліры, 362
 словы ў ім, спіс, 423
 трак часу і, 279, 294
- даб-ін**, *гл. таксама ўяўленне*
 кейс, 369, 443
 праверка рыколу на даб-ін, 251
 праява таго, што дзіця прымушаюць
 захоўваць сакрэтнасць, 406-407
 уяўленне, даб-ін замест
 рыколу, 248-249, 359
 фабрыкі хлусні і, 251, 410
- дабро** 14, 451, 515; *гл. таксама зло*
дадзеныя (інфармацыя), дадзенае,
 ад сваякоў, 504-505
 аналітычны розум і, 57, 63, 107, 146
 ацэнка, 439
 інтэлект і, 56
 мамэнтальны адказ і, 385
 «націснутая сямёрка» і, 27
 правільнасць, 508
 праўдзівага дадзенага дактрына, 146
 сістэма падшыўкі, у інграмах, 415-416
 файл-клерк і, 260-261, 428
- Дарвін, Чарльз**, 71, 513
двухвэйланснасць, азначэнне, 353; *гл.*
таксама вэйланс
дзеючыя асобы, 111
дзеянне па загаду, 85, 278

дзіця, дзеці, *гл. таксама плод;*

прэнатальны

вундэркінд, 310-311

выпадковыя здарэнні з, 195

даб-ін рыкол, 406

дзіця ў прэнатальны перыяд, *гл. плод захворванне (-і)*, 138, 206-207, 455; *гл.*

таксама захворванне

інграмы, 138, 206, 454-455

кліраванне і, 187, 206

нараджэнне, *гл. нараджэнне*

немагчыма сапсаваць

любоўю, 144, 188

пакаранне, 187, 194

прыдуркаватыя, 178

рэстимулятары, 187, 200, 201

самыя здаровыя, 214

страты заступнікаў, 333

сэлф-дэтэрмінаваныя, 188

шлюб і, 402

дзяцінства, 161, 178; *гл. таксама дзіця драматызацыя (-і),*

драматызаваць (-ны),

абераваны і, 421

азначэнне, 109-110

выклікаюцца інграмамі, 109

вэйланс, 109, 110-111, 160

гневу-спачування, 157

заразнасць, 180-181

ломка, 112

людзі пад уздзеяннем

стрэсу і, 180-181

няшчасныя здарэнні і, 133

прыклад, 110, 342-343

другая дынаміка, гл. дынаміка, другая

думаць, мысленне,

аналітычнае мысленне, 108-109

мысленне рэактыўнага розуму, 106

мысленне тоеснасцямі, *гл. тоеснасць*

тры тыпы, 108-109

уяўленне, 25

душэўнае здароўе, гл. таксама

рацыянальны

інграма зрыву і, 193

мост паміж вар'яцтвам і, 170

азначэнне, 435

рацыянальнасць і, 70

адносіны да закону, 104-105

успамінанне і, 464

душэўны (разумовы), гл. таксама

розум

арганічнае змяненне розуму, 474

выпрацоўка ўмоўных рэфлексаў у
розуме, 77

галасы, 118

захворванне, *гл. таксама* вар'яцтва;
псіхоз

лячэнне, 219

неарганічныя і арганічныя, 189, 255

старажытныя спосабы лячэння, 9-10

дынаміка (-і), гл. таксама выжыванне

азначэнне, 56

дынаміка выжывання, 37, 50, 151

заблакіраваныя дынамікі, 143, 179,

197, 312-313, 344

інграмы і, 57

інтэлект і, 57

паводзіны і, 51-52

сіла, 50

спектр, 257-258

эмоцыя і, 149

дынаміка, другая, гл. таксама дзіця;

секс

адхіленне па, 141-143

азначэнне, 50

заблакіраваная, 179

дынаміка, першая, 50

дынаміка, трэцяя, 50

дынаміка, чацвёртая, 50; гл. таксама

чалавек

дынамічны прыныцп існавання, 31

дыябет, 127-128

дыягназ, 237

галоўныя фактары ў, 246-247

гутарка прэкліра пра свае

інграмы, 497

душэўна хворы пацыент, 490

дыягностычны, апісанне, 273

каэфіцыент інтэлекту не мае вялікага
значэння ў, 254-255

одытар і, *гл. одытар*

правіла ў дыягностыцы, 243

разлікі адносна кейса, 511

успрыманні і, 246-247

«уяўны» боль, 448-449

Дыягностыка для душэўна хворых, 228,

491; гл. таксама Дыягностыка

дыягностычны, Дыягностыка,

азначэнне, 223

вайна і, 519

галіны, 203

галоўны націск у, 255

- гіпнатызм і, 262-264, 473
 гісторыя, 513
 даследаванні ў, 168, 437, 449
 дыягназ, апісанне, 253-254
 заканадаўства і, 223
 ідзе паралельна мысленню, 234
 іншыя практыкі і, 219, 222, 367, 391
 мінуўшчына і будучыня, 513
 «нельга» у Дыянетыцы, 389-391; *гл.*
таксама Кодэкс Одытара
 одытынг, мэта, 29, 364
 першая дапамога, 479
 прастата, 230
 прафілактычная Дыянетыка, 203
 стандартная працэдура,
 пераказ, 264 265
 судовая Дыянетыка, 515
 філасофская аснова, 513
 фундаментальная і галоўная памылка
 ў практыцы яе, 231
 хто можа практыкаваць, 222-223,
 як праводзіць яе працэдуры, 365-367
дэман (-ы), 114; гл. таксама контур;
дэманскі контур
дэнаер, гл. таксама камандная фраза;
механізм фаргетэра
 удзеянне на трак часу і, 295
 адмена і, 262
 азначэнне, 279
 прыклады, 279, 344, 428
 тэхніка рэпітэру на, 289-290
дэпрэсіўны, 81, 159; гл. таксама
маніякальны (манік)
дэрматыт, 126, 252
дэрэйлер (-ы), 431, 447; гл. таксама
камандная фраза
дэтэрмінаваны знешнімі сіламі,
 азначэнне, 300
жанчына (-ы),
 лепшыя одыгары для жанчын, 402
 прафілактычная Дыянетыка і, 213
 жанчыны-псіхотыкі, 193
жоўцевы пузыр, праблемы з, 252
жыццё,
 ёсць групавае намаганне, 42
 жыццёвая сіла,
 механічная тэорыя, 304
 інграмы расейваюць яе, 57
 тэрапія і, 163, 323
 мэта, 31
жэтон (-ы), 455-458
- ЗА, гл. замах на аборт**
задобрыванне, 397-398, 400
заікі, 213
закіс азоту, 156, 468, 491; гл. таксама
анестэзія; лекі і наркатыкі; гіпноз
закупорка, закупораны, гл. таксама
контур; перакрыццё
 перакрыцці і дэмань-
 закупоршчыкі, 120-121
 перыяды жыцця і людзі, 156, 396
 чалавек, закупораны, азначэнне, 330
 эмоцыя, 371
замах (-і) на аборт, ЗА, 178; гл.
таксама прэнатальны
 бэйсік-бэйсік раней за, 372
 забойства і аборт, 178
 звычайная справа, 208
 прыкметы, 178, 342-343
 разлік на заступніка і, 319-321
 тыпы ланцугоў, 388
 узаемны ЗА, азначэнне, 321
запор, 130, 388
зараджаны, зарад (-ы,),
 рух прэкліра наперад у тэрапіі і, 309
 электрычны зарад (аналогія), 333
 эмацыянальны зарад, *гл.* эмоцыя
 як пазбавіцца, 363
заразнасць аберацыі, гл. таксама
аберацыя
 азначэнне, 180-181
 крыніца, 180-181
 пры родах, 183
 у адукацыі, 443-444
 у палітыцы і вайне, 183-185
 у сям'і, 186
зародак, 175, 211; гл. таксама плод
засвоеная мадэль паводзін, 57, 69, 108;
гл. таксама контур
заспакаяльныя сродкі, 466; гл.
таксама анестэзія; лекі і
наркатыкі
заступнік (-і), гл. таксама разлік на
заступніка
 адыход яго ці ад яго, 328, 358
 адрачэнне, 329
 антаганіст і, 450-451
 жэтоны і, 456, 457-459
 одытынг са зрухам вэйланса, 386-387
 псеўдазаступнік нагадвае, 319
 страты ў дзяцінстве, 334

- утварэнне на працягу прэнатальнага перыяду, 210
- захворванне (-і), гл. таксама хвароба; псіхасаматычны; саматыка**
- аберацыя і каштоўнасць для выжывання, 453
- затрымка паміж рэстимуляцыяй і, 489
- ломка драматызацыі і, 112
- пачатак выклікаецца інграмамі, 137
- псіхасаматычнае, гл. псіхасаматычны
- трызненні пры, 82
- тыпы, 125
- зачацце, 175**
- звон у вушах, 414, 471**
- звычка, 57**
- здавальненне, 32-33, 35, 38-39, 45-47, 56-57; гл. таксама боль, выжыванне**
- жыццёвая сіла ўзмацняецца ім, 310
- устойліва, 146
- здацца, 197, 233; гл. таксама выжыванне**
- зігота, 35, 175, 211; гл. таксама зародак; плод; прэнатальны злачынца (-ы), 196, 519**
- зло, гл. таксама дабро**
- вайна «добра і зла», 451-452
- дабро і зло, а таксама юрыспрудэнцыя, 515
- чалавек і, 28, 195
- зона (-ы), гл. таксама тон**
- графік, 34
- зоны выжывання, 54
- одытар азначае, у якой зоне знаходзіцца прэклір, 254
- эмоцыя, сувязь з, 149
- зрок, 19-20, 246-247; гл. таксама відэа**
- зубны боль, 201**
- інверсія, азначэнне, 301**
- інграма (-ы), (інграмны), гл. таксама бэйсік; бэйсік-бэйсік; каманда, інграмная; камандная фраза; боль; непрытомны**
- аберацыя і, 369
- агульны назоўнік, 101, 372
- азначэнне, 58, 84, 95, 177, 204, 295, 509
- аналітычны розум, аналайзер, гл. таксама аналітычны розум
- аналітычная сіла не мае нічога агульнага з інграмамі, 207-208
- апраўданне інграмы, 287
- рэакцыя аналайзера на інграму, 244-245, 277-280
- арганічныя змяненні розуму і, 474
- балючых эмоцый інграма, гл. балючыя эмоцыі
- баўнсэр, гл. баўнсэр
- безэмацыянальная, 327-328
- бэйсік-інграма, гл. бэйсік; бэйсік-бэйсік
- гутарка з інграмы, 239, 280
- драматызацыя інграмы, гл. драматызацыя
- дынамікі стрымліваюцца інграмамі, 57, 312-313
- захворванне, пачатак выклікаецца, 137
- звычка і, 57
- інграма зрыву, азначэнне, 193
- інграма кейса Малодшага, 274
- інграма «пазбаўлення», 134-135
- інграмны банк, гл. рэактыўны розум
- інтэлект стрымліваецца, 57
- каманда (-ы) ў інграмах, 277, 427; гл. таксама
- каманда, інграмны; камандная фраза
- больш важныя, чым дзеянне ў іх, 344
- каманды спаць, 393
- нельга пралічыць, 272
- у хранічнай рэстимуляцыі, 294
- кейс апатыі і, 403, 405
- контрвыжывальная інграма, 199, 312
- азначэнне, 86, 342
- ахілесавы пята, 332
- рэстимулятар, 456
- локі, гл. лок
- магутнасць, 307
- мае сілу каманды, 122
- мова і, 276
- мысленне (інграмнае), 87, 285; гл. таксама думаць
- нараджэння, гл. нараджэнне
- падаўленая іншай інфармацыяй, 449
- падыход да, 220-221, 233
- палавога акту, 345
- перцепты і, 99
- першая інграма, 172
- познія інграмы, 424
- правыжывальная інграма, 312-313, 345

- прадухіленне, 205, 209
 «праяўка», 287, 501
 прэнатальная інграма (-ы), *гл.*
 прэнатальны
 сапраўднасць, 509-510
 сістэма падшыўкі, 415-416
 скарачэнне, 283-284
 скрыжавальная інграма,
 азначэнне, 193
 спачування інграма, *гл.* спачуванне,
 інграма спачування
 «спрыяльны» аспект, 307
 тон, 160
 трохдзённы аспект, 502
 тыпы, 86-87, 342
 узровень неабходнасці і, 151
 уключэнне інграмы, *гл.* уключэнне;
 лок
 успамін і, 84
 фраза (-ы), *гл.* камандная фраза
 хранічная, 144
 цыкл дзеяння, 127
 шокі і аперацыі, 476
 эмоцыя і слоўны змест, 346
інграмны локавы ланцуг, 106; *гл.*
 таксама ланцуг; лок
індывідуўм (-ы), *гл. таксама*
 дынаміка, першая; прэклір
 аптымальны, 16
 знаходжанне на спектры
 выжывання, 151
 сэлф-дэтэрмінаваны, 185-186
інсулінавы шок, 475
інтэлект, 56, 122
іншамоўны кейс, 407; *гл. таксама кейс*
іпахондрык, 81, 139, 354
 «істэрычная» слепата, глухата, 248
каламбуры, 272, 386
Калігула, 73
кальцыевыя адклады, 20
каляровая слепата, 17
каманда (-ы), *інграмная, гл. таксама*
 камандная фраза
 анестэзія і, 360
 больш важная, чым дзеянне ў
 інграме, 343
 выкіпанне і, 280
 інграма, мае сілу каманды, 122
 сапрэсары ў выглядзе інграмных
 каманд, 396
 тлумачэнне, 272
 трак часу рэгулюецца, 295
 уздзеянне на прэкліра, 294-295
камандная фраза (-ы), *гл. таксама*
 баўнсэр; каманда, інграмная;
 дэнаер; групер; холдэр;
 місдырэктар
 класы, тыпы, 279, 427, 446
 не выкарыстоўвайце камандныя
 фразы ў патэры, 362
каматычнае скарачэнне, 394, *гл.*
 таксама выкіпанне
кампульсія (-і),
 кампульсіўны, 80, 89, 399
кан'юнктыўіт, 170
кантралёр, 63; *гл. таксама файл-*
 клерк; «Я»
кантрацэптыў, 178, 388
каштоўнасць індывідуўма, 58
кейс (-ы), *гл. таксама прэклір*
 адкрыццё, *гл.* адкрыццё кейса
 гісторыя, 480-484
 затрымка, 407, 496
 класіфікацыі, 359
 Малодшага *гл.* кейс Малодшага
 паляпшэнне, адбываецца
 прапарцыянальна чаму, 324
 разлікі адносна, 511
 тып, тып кейса,
 акопнай хваробы кейс, 492
 засеў у цяперашнім часе, 369
 «інстынкту смерці» кейс, 355
 іншамоўны кейс, 407
 кейс, што супраціўляецца
 тэрапіі, 465
 кейс-манік, 307-308
 Малодшы, *гл.* кейс Малодшага
 моцнай эйфарыі кейс, 305
 «незвычайны» кейс, 368
 няздольны прытрымлівацца сваёй
 думкі, 445-446
 перакрыцці соніка і відэа
 без «даб-іну», 253
 «псіхотыка» кейс, 490
 хранічны сумнявальшчык, 440
 шпіталізаваны, 492
 уваходжанне, *гл.* адкрыццё кейса
кінестэзія, 66
клетка (-і), *клетачны*, 71; *гл. таксама*
 цела
 арганізм і, 96
 інграма і, 99, 172

- клір (-ы), гл. таксама рэліз**
азначэнне, 16, 151, 225
амбіверсія, 497
грамадства і, 186
дзеяннічае па Кодэксе
Одыгара, 235, 498
дзівацтва і, 464
інверсія, 301-302
мэта дыянетычнай тэрапіі, 29
не мае ніякіх «разумовых
галасоў», 118
прэнатальная інграма і, 174
ранейшыя дзеянні, 517
успрыманні, 17
ўяўленне, клір выкарыстоўвае, 25
час, неабходны для кліравання
чалавека, 501-504
этычны ўзровень, 498
як выглядае побач з нармальным па
сучасных мерках чалавекам, 226
«кнопкі», 103, 300-301, 457; *гл.*
таксама ўключэнне
- Кодэкс Одыгара, 234**
клір і, 498
парушэнне, 235, 236, 391, 498
выпраўленне, 417, 465
чаму важны, 245
- контур (-ы), 75, 117-119, 266; гл.**
таксама дэманскі контур
крытыка, 243
- ланцуг (-і) (ланцугі інграма), гл.**
таксама бэйсік; інграма
ланцугі слоў, 421-422
першы інцыдэнт на, 421
скрыжавальная інграма і, 193
тыпы, 388-389
- лекі і наркатыкі, 466; гл. таксама**
анестэзія; гіпноз
ахова розуму і, 219
блытаніна паміж снатворнымі
сродкамі і анестэтыкамі, 467
выклікаюць арганічныя змяненні
розуму, 474
гіпноз, наркатычны, 166, 192
пацыент, які просіць, каб яму далі, 263
прычына няпэўнага дзеяння, 133
псіхасаматычныя хваробы і, 147-148
эксперыменты на пацыентах пад
ўздзеяннем наркатыкаў, 128
- лёс, 204**
лесбіянства, 141
- логіка, 316, 434, 451**
- лок (-і), гл. таксама інграма;**
ўключэнне; рэстымуляцыя
аблягчэнне, 416-417
азначэнне, 94, 146, 394
гіпнааналіз і, 166
інграмны локавы ланцуг, 106
першасны лок, азначэнне, 394
любоў, каханне, 207, 398-399; гл.
таксама афініці
дзэці, 144, 455
здобыванне і, 397-398
- Малодшага кейс, 274, 395, 423; гл.**
таксама кейс; вэйланс
- маментальны адказ, 365, 384-385**
- маналогі, 208, 272, 414**
- манік (-і), (маніякальны), гл. таксама**
дэпрэсіўны
адпавядае фундаментальнай мэце, 308
азначэнне, 305
усталяванне пры гіпнозе, 81
эйфарыя і, 305, 502
- маніхейства, культ, 143**
- маніякальна-дэпрэсіўны, 159, 169; гл.**
таксама дэпрэсіўны; інграма;
манік
- марфін, 467; гл. таксама лекі і**
наркатыкі
- маторная стужка, 378; гл. таксама**
саматычная стужка
- маўклівае пагадненне, 411**
- маўчанне (цішыня), 158, 209, 213**
- маятнік Арыстоцеля, 257, 433-434**
- механізм пазбягання, 418**
- механізм чорнай пантэры, 197**
- мігрэнь 126, 292, 347-348**
- мікроб (-ы), 125, 137, 138, 180; гл.**
таксама хвароба; захворванне
- місдырэктар, 279, 365, 381-382, 430; гл.**
таксама камандная фраза
- мова, гл. таксама слова**
аманімы ў мове, 85
іншамоўны кейс, 407
камбінацыі слоў і аберацыі, 238
патэнцыяльнае вар'яцтва і, 95
у інграмах, 121, 275
фактар у інграмным мысленні, 276
- мозг, 134, 474, 478-479**
- мост, 170, 518, 525**
- Мэсмер, Франц Антон, 331**

мэта,

- мэта абераванага чалавека, 309
 тэрапіі, 243
 фундаментальная мэта, 308
наглядчык за банкам, азначэнне, 259-260; *гл. таксама* **файл-клерк**
нанайскі лекар, 9
Напалеон, 52, 74
нараджэнне, роды, *гл. таксама*
інграма
 інграма, 171, 174, 183, 199-200
 прэнатальны вопыт і, 165
 скарачэнне, 362
 у кліраванай маці, 214
наркасінтэз, 159, 166, 466; *гл. таксама*
лекі і наркатыкі; гіпноз
націснутая сямёрка, 27, 300-301; *гл. таксама* **аберацыя**
непрытомны (-асць), *гл. таксама*
свядомы (прытомны); інграма; боль
 азначэнне, 58, 66
 выкіпанне і, 280, 392, 446
 заразнасць аберацыі і, 180-181
 крыніца аберацыі, 77
 механізмы абароны інграмнага банка, 488
 наркатычная, 193
 праявы, 392
 трак часу і, 259
 эмоцыі навокал непрытомнага чалавека, 159-160
нерацыянальнасць, 26, 139, 434, 488; *гл. таксама* **аберацыя; вар'яцтва; рацыянальны**
нервовая сістэма, 76, 132; *гл. таксама* **мозг**
неўміручасць, 32, 56; *гл. таксама* **выжыванне**
неўроз (-ы), неўротык, *гл. таксама* **аберацыя; нерацыянальнасць**
 Дыянетыка для душэўна хворых і, 228
 праца з кейсам неўротыка, 365
 прыклад, 80
німфаманка, 354
норма, 95, 226
няправільнае, 515-516; *гл. таксама* **правільнае**
одытар (-ы),
 абавязак, 233
 азначэнне, 219

- ацэнка, 235, 246, 508
 вопытны, 504
 выкарыстанне каманднай фразы, 362
 інструменты, 365
 мэты, 227-228, 261
 навіязванне вылічэнняў прэкліру, 508
 «нельга», 389-391; *гл. таксама*
 Кодэкс Одытара
 павінен,
 не выдаваць таямніц прэкліра, 406
 стрымліваць сябе, 366
 падарункі одытара, 398
 падыход, 234, 362-363
 памылкі, 219, 231, 236, 336, 371, 417, 508-509
 парады, 220, 254, 488
 перашкоды, 243
 роля, 230-231
 рэстымуляцыя, 379, 498
 саюзнік прэкліра, 243
 сваяк прэкліра, 367
 ціск пагрозамі на прэкліра, 367
одытынг, 326-328; *гл. таксама* **тэрапія**
 азначэнне, 511
органы пачуццяў, 129, 249-250; *гл. таксама* **ўспрыманне**
оргіі, 38
паводзіны, *гл. таксама* **аберацыя**
 дынамікі і, 51
 нерацыянальныя, 57-58
 рацыяналізацыя і, 339
падвышаны слых, 128, 172; *гл. таксама* **сонік**
пакаранне,
 грамадства і, 109, 184
 заразнасць аберацыі і, 183-185
 не прыносіць ніякай карысці, 194
 цялесныя пакаранні дзяцей, 187
палавы акт, *гл. таксама* **дынаміка, другая; секс**
 на працягу
 цяжарнасці, 192, 210, 211, 274
 размова на працягу яго стане інграмнаю размоваю, 210
 тыпы ланцугоў, 388
палітычная Дыянетыка, 203, 225, 519; *гл. таксама* **Дыянетыка**
памяць (ўспаміны), *гл. таксама* **ўспаміnanне; стандартны банк**
 азначэнне, 85
 разладжаная электрашокам, 411

- адрозненне паміж
інграмаю і, 84, 269, 374
спектр, 258
- паразітычны контур (-ы), гл. контур**
паралітычнае кровазліццё ў мозг, 475
параліч, 179
парэз, 255
паталогія, 125, 138
патэнцыяльная каштоўнасць,
чалавека ці групы, 58
паўторнае перажыванне, 21, 257, 490;
гл. таксама вяртанне
пацыент, гл. прэклір
пачуццё, 316, 412; гл. таксама
ўспрыманне; перакрыццё
перабольшвальнік (-і), 447, 464
перакрыццё (-і), гл. таксама
камандная фраза
азначэнне, 448
аналайзера, 372
болю, 360, 412-413, 464
дэман-закупоршчык і, 120
з ім спраўляюцца з дапамогаю тэхнікі
рэпітэру, 370
кейс з, 253, 369
«пачуццяў», 412, 420
прыкметы, 447-448, 450
рыколу, 477
саматыкі, перакрыцці, 447-448
соніка, 275
эмоцый, 412-413, 448
- перанясенне, 264, 507**
плод, гл. таксама прэнатальны
высокі ціск крыві і, 347
запісвае ва ўлонні, 172
здольнасць да самааднаўлення, 177
не мае ЭСУ, 409, 410
палавы акт і, 192, 210
траўма, 207-208
- плынь свядомасці, 118; гл. таксама**
думаць
постгіпнатычнае ўнушэнне, гл.
унушэнне
правільнае, 515; гл. таксама зло;
дабро; няправільнае
правыжывальная інграма (-ы), 312-
313, 345; гл. таксама інграма
азначэнне, 86-87, 320, 345
разлік на заступніка і, 320
становіцца хранічнай, 144
- прайграванне, азначэнне, 363**
прастуда, 73, 126
прафілактычная Дыянетыка, 203, гл.
таксама Дыянетыка
прыдуркаватасць, 179, 477
прэклір (-ы), гл. таксама кейс
аберацыя, якой прэклір будзе
захоўваць вернасць, 315
адказнасць і, 497
азначэнне, 233
аптымальны прэклір, азначэнне, 252
інтраверсія, 496
кантакт з інграмаю, 280
класы, 490
няздольны бачыць свае аберацыі, 232
пазбягае інграмы, 336
паказчыкі і праявы,
бесцырымонны і схільны да
дзёрзкіх жартаў, 418
інграмная каманда ў гутарцы
прытомнага прэкліра, 295
перакрыцці, 447-448
разлік на заступніка, 328
сімуляцыя болю ці ран, 449
смах, 163
сорам за мінулае, 406
рух наперад у тэрапіі, 309
саматычная стужка і, 378
сваяк одытара, 367
супраціўленне, 243, 506
утойванне нечага ў сваім жыцці ад
одытара, 406
эктэрыярызацыя, 335
эмацыянальнае расстройтва ў жыцці
прэкліра пад час праходжання
тэрапіі, 465
- прэнатальны, прэнатальныя**
інцыдэнты, прэнатальная
інграма (-ы), гл. таксама інграма;
плод
больш сур'ёзныя інграмы, чым пасля
нараджэння, 207
жыллёвыя ўмовы, 414-415
прызнанне прэнатальных
інцыдэнтаў, 174
прэнатальная інграма адрозніваецца ад
прэнатальнай памяці, 175
раён, 332
уключаюцца момантамі страты, 333
- прэрэліз, азначэнне, 233, гл. таксама**
прэклір; рэліз

- прэфрантальная лобатамія**, 134, 202, 255, 475
псеўдазаступнік, 319, 329-330, 458; *гл. таксама* **заступнік**
псіхасаматычны (-я), псіхасаматычнае захворванне (-і), 124; *гл. таксама* **хвароба; захворванне; боль; саматыка**
аблягчэнне, 174
адбываецца, калі ўключаецца інграма, 177
азначэнне, 124
аўтагеннае захворванне, 125
з'яўляецца былой траўмай, 253
класы, 135
крыніца, 58, 95, 189
патак вадкасцей і, 135
прэклір захоўвае вернасць, 315
хранічнае, 144, 313
псіхоз (-ы), псіхотык, 490; *гл. таксама* **вар'яцтва**
«арганічныя псіхозы», 474
створаньня гіпнозам, 80-81
пстрычка пальцамі, 265; *гл. таксама* **маментальны адказ**
разлік (-і) (разліковы), аналайзер і, 151
разлік на заступніка, гл. разлік на заступніка
разлік рэактыўнага розуму, 87
рацыянальны, 441
сакрэтнасць і, 466
разлік на заступніка, 315-321; гл. таксама заступнік; разлік
азначэнне, 319
ахілесавы пята, 332
замах на аборт і, 318-319
калі падазраваць
наяўнасць, 327-328, 330
маўклівае пагадненне і, 411
паходжанне, 320
сапрэсары на траку часу, 398
супраціўленне кейса і, 468
разлік, звязаны з дурасцю, 468; гл. таксама разлік
разумнасць, 517, 520; гл. таксама
рацыянальны
рак, 127
ранг, азначэнне, 442
ранішняя млоснасць, 208, 209, 388
расшчэпленне асобы, 110; гл. таксама шызафрэнк; вэйланс
рацыяналізацыя, 339
рацыянальны (рацыянальнасць), гл. таксама нерацыянальнасць; душэўнае здароўе
ад чаго залежыць рацыянальнасць
разліку, 441
можа вывучацца толькі на клірах, 26
нерацыянальнасць і, 434-435
сэлф-дэтэрмінізм і, 186
тэст на, 437, 516
узор паводзін для выжывання і, 51
розум, гл. таксама аналітычны розум; рэактыўны розум
аналогія, 519
ахова, 219
галоўныя часткі, 63
непрытомнасць і, 77-78
розум ведае, як ён дзейнічае, 236, 506
функцыя, 56, 433
характарыстыкі, 219
час, трак часу і, 293-294
часткі, 266-267
рыкол (-ы), гл. таксама успамін; успамінанне; вяртанне
аптымальны, 23-24
базавая асоба і, 167-168
дыягназ і, 246-247
класы, 490
перакрыццё, 477-478
праверка, 251
стандартныя банкі і, 67
уяўленне і, 247-248
рэактыўнае мысленне, азначэнне, 109
рэактыўны розум (-ы), гл. таксама аналітычны розум; інграма; розум
азначэнне, 57
балючыя эмоцыі скажаюць, 338
гіпнатызм і, 493-494
дзейнічае на падставе двухзначнай
логікі, 316
думае толькі тоеснасцямі, 57, 273
ёсць у кожнага, 73
звычай і, 57
клеткі і, 99, 173
крыніца псіхасаматычных захворванняў, 189
літаральнасць, 122
механізмы абароны, 488

- пакаранне корміць, 196
сны і, 385
файл-клерк і, 259, 295
электрашок і, 411
як найлепш атакаваць, 233
- рэальнасць**
«глядзець у твар рэальнасці», 303
суб'ектыўная, 505
успрыманне і, 17, 23
- рэверы, 474; гл. таксама вяртанне**
аптымальнае, 261
выкарыстанне, на локу, 416
выяўляе, дзе чалавек знаходзіцца на траку, 384
разведка ў пошуках матэрыялу ў, 326-327
фіксацыя ўвагі на самім сябе і одытары, 359
- рэвіфікацыя, 21**
- рэгрэсія, 21, 257; гл. таксама вяртанне**
- рэліз (-ы), гл. таксама клір**
азначэнне, 226, 404
каштоўнасць, 226
колькі гадзін тэрапіі патрэбна, каб стварыць, 503
як ствараюць, 331
- рэстымулятар (-ы), гл. таксама кнопка; рэстымуляцыя**
азначэнне, 92, 102-104
асацыятыўны рэстымулятар, 314, 456-457
дзіця жыве з, 187
як спраўляцца з, за кошт перамены асяроддзя, 199-200
- рэстымуляцыя, рэстымулявальны, рэстымуляваць, 498; гл. таксама драматызацыя; ўключэнне; рэстымулятар**
адмена і, 262
асяроддзем, гл. асяроддзе
боль - рэстымулявальнае слова, 139
дзіцячае захворванне і, 137-138
одытара, 378, 498
прыклад, 91
псеўдазаступнік і, 458
узаемна рэстымулявальныя, азначэнне, 500
хранічная, 104, 294
шлюб і, 400
штучная, 311
- рэцэсія, 375; гл. таксама скарачэнне**
- сакрэтнасць, 389, 406-407, 466**
- самагіпноз, 473; гл. таксама гіпноз**
- самазабойца, 145**
- самакантроль, 402, 472-474**
- саматыка (-і), гл. таксама боль; псіхасаматычны**
азначэнне, 244
анестэтыкі і, 467
два тыпы, 392
знаходжанне, 296
перакрыццё, 447-448
прымета наяўнасці любой саматыкі, 448
сапраўднасць інграмы і, 510
скарачэнне, 376
стужка, гл. саматычная стужка
тэхніка рэпітэру і, 380-381
файл-клерк і, 291
- саматычная стужка, гл. таксама трак часу**
праца з саматычнай стужкай, 361, 378
працуе ва ўсіх перакрыццях, 412
тэхніка рэпітэру і, 380
эмацыянальны зарад і, 420
- саматычны розум, 57**
- сапрэсар (-ы), гл. таксама дынаміка**
аналітычны розум і, 151
замуроўвае эмоцыю ў інграме, 160
інграма сапрэсарнага тыпу, 313
мікроб дзейнічае як, 138
- сапрэсар выжывання, 40**
- свядомы (прытомны, прытомнасць), гл. таксама ўсведамленне; непрытомны**
аналітычны розум і, 83
глыбіня, 155
інграма і, 107
пастгіпнатычнае ўнушэнне ніжэй узроўню свядомасці, 89
- секс (-уальны), 141, 192, 401; гл. таксама палавы акт; дынаміка, другая**
- сенсорная стужка, 378; гл. таксама саматычная стужка**
- сімбіёт, сімбіятычны, 42, 50, 55**
- сінусіт, 73, 126, 354**
- сіфіліс, 492**
- скарачэнне, скараціць, гл. таксама сціранне; рэцэсія**
азначэнне, 373

- калі любая фраза ці слова ў інграме
не скарачаюцца, 422
сціранне і, 373
шкала тонаў і, 375, 417
- слова (-ы), гл. таксама мова**
аберацыя і, 238
адчуваць, слова мае два значэнні, 447
боль як слова, 140
дэман-закупоршчык і памылкі ў
словах, 120
ланцугі, 421
ты, слова ў інграмах, 121
тэхніка адзіночнага слова, 421
Я, калі гэта слова ўтрымліваецца ў
інграмах, 121
якія ўтрымліваюцца ў інграмах,
могуць «націскам кнопкі»
прымусіць абераванага чалавека
да дзеяння, 457
- слых, 20, 172, 248; гл. таксама сонік**
смерць, мёртвы, гл. таксама здацца
заступнік, страта, 327, 328-329
імпульс накіраваны ад, 32
«інстынкт смерці», 355
моманты, 337
няўдачы і, 56
- смех, 163-164, 418**
«смецце», 512
смутак, 161, 327, 329-330; гл. таксама
балючыя эмоцыі
сны, 272, 392-393
сон, гл. таксама выкіпанне; гіпноз
адключэнне аналайзера і пачуццё
«санлівасці», 103
выкіпанне і, 280, 392-393
гіпнатызм і, 103-104, 263
тое, што здарылася на працягу, 100
- сонік, гл. таксама слых; успрыманне**
азначэнне, 246
перакрыццё, 275
рыкол (-ы), 359, 490
«спад», 540
- спазненне рэстмулятара,**
азначэнне, 488
- спачуванне, інграма (-ы) спачування,**
гл. таксама інграма
азначэнне, 146
драматызацыя, 147, 160, 459-460
пастгіпнатычнае унушэнне і, 87
прыкідваецца, што яна
правыжывальная, 145
- псіхасаматычныя захворванні і, 242
супраціўленне прэкліра і, 315
схавана, 351
уздзеянне, 321-322
хранічнае псіхасаматычнае
захворванне і, 234, 452, 453-455
шаблон, што ляжыць у аснове, 313
ЭСУ і, 410
- спрынцаванне (-і),**
спрыцоўка, 178, 211, 388
«спрыяльная» інграма, 307; гл.
таксама інграма; манік
стандартны банк (-і), стандартны (-я)
банк (-і) памяці, гл. таксама
аналітычны розум; памяць
азначэнне, 65
апісанне сістэмы падшыўкі, 65-66
базавая асоба і, 167
змест, 65-66, 268
патэнцыяльны рыкол і, 68
файл-клерк глядзіць за, 259-260
- страх, 152, 153**
структура,
змяненне, 475
структура цела і інграма
спачування, 322
функцыя і, 97-98, 378
- стымулятары, 469**
судовая Дыянетыка, 515; гл. таксама
Дыянетыка
сумнявальшчык, 440, 443
схаваная варожасць, 400
схільнасць да няшчасных
здарэнняў, 204-205
- сціранне, сцерці, 403; гл. таксама**
скарачэнне
азначэнне, 270, 373
скарачэнне і сціранне, 365
- сэрца, 129-130**
сярэднявечча, 39
тактыльны, 129; гл. таксама
ўспрыманне
тапэктамія, 255, 475
творчае ўяўленне, 25
- тоеснасць (-і),**
дэрэйслеры і блытаніна ў тым, хто ты
ёсць, 43 і
мысленне, мысленне тоеснасцямі,
асацыятыўная
рэстмулятары і, 456

- прыклады мыслення
тоеснасцямі, 87, 273
у кейсе Малодшага, 274-275, 395
уклучэнне і, 94-95
рэактыўны розум думае
тоеснасцямі, 273, 328, 433
- тон, шкала тонаў, гл. таксама афініці;
эмоцыя**
выкарыстанне ў дыягназе, 254
вялікая страта і, 333
зоны, 36
інграмы і, 160, 329
сацыяльны арганізм,
адлюстраваны на, 519-520
скарачэнне інграм і, 374-375, 417
тон 0, 36, 519
тон 0.2, паралізаваны страхам, 153
тон 0.5, апатыя, 375
тон 0.6, жах, 153
тон 0.9, страх, 153
тон 1, 36, 519
тон 1.5, гнеў, 36, 375
тон 1.9, 36
тон 2, 36
аналайзер і, 152
грамадства ў тоне 2, 519
прэклір у раёне тону 2, 418
тон 2.5, нуда, 375
тон 3, 36
тон 4, 37, 418, 519
цыкл, 155
- трак часу, трак,**
групер і, 279
дэрэйлер і, 432
закупораныя раёны, 396
«засеў у цяперашнім часе», 369
інграмы і, 193
па-за тракам, 413, 490
позні канец, 383
прэнатальны, 333
рух па, 427
рэверы і, 384
стан, 265-266, 295
- транс, 263, 467; гл. таксама гіпноз**
- трансарбітальная
лейкатамія, 134, 202, 255, 475**
- траўма**
боль ад яе, 82
дыягностычная першая дапамога, 480
маўчанне і, 158, 210-214
прэнатальныя траўмы, 207-208
- туберкулёз, 127**
тыраксін, 131
**тыяпентал натрыю, 491; гл. таксама
анестэзія; гіпноз**
тэлепатыя, 413
тэорыя «боль кіруе ўсім», 47, 194
«тэра інкогніта», 1-2
- тэрапія,**
будучыня, 523
важнейшы прынцып у, 287
галоўная памылка, 231
дзейсныя метады, 199-201
дэвіз, які можна прымяніць да
ўсёй, 371
мэта, 29, 230, 263
пачатак, 220
рух наперад у, 309
узаемная, 481
фундаментальная аксіёма, 169
час у тэрапіі, 501-504
ацэнка, 229, 254, 504
парушэнні Кодэксу Одытара
павялічваюць, 498
- тэстастрон, 131; гл. таксама
эндакрынны**
- тэхніка (-і) (методыка),**
віды, 295-296
рэпітэру, гл. тэхніка рэпітэру
тэхніка адзіночнага слова, 421-422
этапы працэдуры, 326-328
- тэхніка адзіночнага слова, гл. тэхніка
рэпітэру**
- тэхніка рэпітэру, 280, 295; гл. таксама
тэхніка (методыка); тэрапія**
дэманстрацыя, 282-284, 289-290
зацягвае прэкліра назад па
траку, 281, 380
калі прэклір не працуе як
трэба па, 420
перасцярогі, 424, 427
скіраваная толькі на дзеянне, а не на
аберацьцю, 286
тэхніка адзіночнага слова, 421
як спраўляцца з перакрыжцямі пры
дапамозе, 494
- узаемапаразумеенне, паміж одытарам і
прэклірам, 402**
узаемнае кліраванне, 401
**уклучэнне, гл. таксама лок;
рэстымуляцыя**
азначэнне, 90

- запаволены характар, 488
 механіка, 102, 189-190
 моманты страты і, 333
 прадухіленне, 206
- улонне**, 172, 176, 414-415; *гл. таксама прэнатальны*
- «умоўнага рэфлексу (рэфлексаў) выпрацоўка»**, 69, 190-191
- унушэнне, гіпнатычнае ўнушэнне, гл. таксама гіпноз**
 дэнаеры і, 330
 інграма спачування, 89
 одытар і, 246, 495
 прыклад, 78
- урач (-ы)**,
 Дыянетыка і, 391
 заражэнне аберачыяй ад, 183
 неразуменне імі функцыі мозга, 475
 тып інграмнага ланцугу, 389
 які рэкамендуе аборт, 178
- усведамленне, гл. таксама свядомы**
 вострае ўсведамленне сябе, 301
 розум і, 219
 узровень, 265-266
 цэнтр усведамлення чалавека, 63
- успамінаць (успамінанне)**, 256-258, 390, 464; *гл. таксама рыкол;*
вартанне
- успрыманне (-і), гл. таксама органы пачуццяў**
 адрозненні ў, 18
 азначэнне, 17
 дыягназ і, 246-247
 дэман можа перашкаджаць яму, 121
 у склад інграмы ўваходзяць усё перцепты, 101
 экстрасэнсорнае ўспрыманне, 409
- уяўленне, уяўны, гл. таксама даб-ін**
 азначэнне, 25
 выкарыстанне «уяўленняў» прэкліра ў тэрапіі, 449
 дыягназ і, 247-248
 творчае, 25-26
- фабрыка хлусні**, 251, 447, 509; *гл. таксама даб-ін*
- фабрыкатар, гл. фабрыка хлусні**
файл-клерк
 азначэнне, 259-260
 базавая асоба і, 267, 505
 дыяграма месцазнаходжання, 266-267
 законы вяртання і, 294-295
- звартанне да, 261
 калі не выдае інфармацыі, 427
 не спрабуйце камандаваць ім, 270
 одытар і, 261, 292, 295; *гл. таксама одытар*
 эмоцыя ў банку перашкаджае яму, 415
- фаргетэр, фаргетэра механізм(-ы)**, 262, 331, 351; *гл. таксама камандная фраза*
- фундаментальная мэта**, 308, 311; *гл. таксама дынаміка*
- функцыя**,
 дыяграма функцый розуму, 266-267
 заўсёды ідзе перад структураю, 97
 слова выклікае змяненне фізічнай функцыі, 129
 уяўленне, яго функцыя, 151
 функцыі розуму, аксіёмы для одытара, 433
- хваляванне**, азначэнне, 275, 441
- хвароба (-ы)**, 135-137; *гл. таксама захворванне; псіхасаматычны*
 мікробная і немікробная тэорыя, 125
 што выклікаюць арганічныя змяненні розуму, 474-475
- хваробы сэрца, 73, гл. таксама сэрца хірургія, гл. аперацыя, хірургічная хлараформ**, 468; *гл. таксама анестэзія*
холдэр (-ы), гл. таксама камандная фраза
 адмена прадухіляе ўсталяванне, 262
 азначэнне, 279, 428
 знаходжанне ў тэрапіі, 366
 не выкарыстоўвайце на прэкліры, 362
 прыклад, 344
 словы, што ўтрымліваюцца ў, 423
 тэхніка рэпітэру і, 282, 420
 уздзеянне на трак часу і, 294
- цела**,
 аналітычны розум і, 68-69, 155
 прэклір па-за сваім целам, *гл. экстэрыярызацыя*
 супраціўляльнасць хваробе, 137
 уздзеянне інграмы на, 322
- Цэзар**, 52, 73
- цяжарнасць**, 209-212
- цяперашні час, гл. таксама час; трак часу**
 азначэнне, 383
 баўнсэр і, 279
 «засеў у цяперашнім часе», 361, 369

- місдырэктар і, 431
 праверка, ці знаходзіцца
 прэклір у, 366, 383-384
- чалавек, чалавецтва**, *гл. таксама*
дынаміка, чацвёртая
 злая частка, 28, 195
 мэга, 30
 паводзіны, 49, 51
 сэлф-дэтэрмінаваны арганізм, 44
 у афініці з, 47, 144-145
 фундаментальная прырода, 14
- час**, *гл. таксама трак часу*
 зрух, 294
 пачуццё часу аналітычнага розуму, 75
 перамяшчэнне прэкліра ў часе, 293
 ураўненне аптымальнага рашэння, 51
 файл-клерк і, 270
- чацвёртая дынаміка**, *гл. дынаміка,*
чацвёртая
- шлюб**, *гл. таксама дынаміка, другая*
 задобрыванне ў, 398
 разразнасць абераццй ў, 182
 «партнёрства рэактыўных
 розумаў», 399
- шок**,
 ад няшчаснага здарэння, 82
 кейсы электрашоку, 255, 475-476
 уздзяенне, 134, 411, 492
- шчасце**, 57, 189
- шызафрэннік**, *гл. таксама вэйланс*
 азначэнне, 169
 вар'яцтвы, 80
 наркасінтэз і, 166
 трак часу і, 268, 432, 491
- эвалюцыя**, 71
- эйфарыя**, 133, 305, 502; *гл. таксама*
манік
- экзагеннае захворванне**, 125; *гл.*
таксама захворванне
- экстраэксансорнае ўспрыманне, ЭСУ**,
 409-410
- экстэрыярызацыя**
 балючыя эмоцыі і, 335
- прэнатальнае «ЭСУ» і, 412
 праверка на, 360
 экстэрыязаванья віды, 335, 413
- электрашок**, *гл. шок*
электраэнцэфалограф, 298
эмоцыя (эмацыянальны), *гл. таксама*
афініці; тон
 балючыя, *гл. балючыя эмоцыі*
 дынамікі і, 149
 інграма (-ы) і, *гл. інграма*
 захоплення адзінкі, 488
 зарад, эмацыянальны зарад (-ы),
 знаходжанне, 396
 не праяўляе сябе, 357
 разрадка, 337-338, 363
 саматычная стужка і, 420
 перакрыцці, 412-413
 роля ў тэрапіі, 297
 смех і, 163
 стан, 163
 станючыя і адмоўныя, 149
 страты эмоцыя, 160-161, 329, 488
- эндакрынны**, 130-131
- эстраген**, 131
- эфір**, 468
- «Я»**, *гл. таксама базавая асоба; файл-клерк*
 азначэнне, 119
 дыяграма «Я», 266-267
 зніжэнне ўсведамлення «Я», 66
 наркотыкі і, 129, 467
 прырода «Я», 63-64
 тое, што схавана ад «Я», 120
 файл-клерк забяспечвае «Я»
 інфармацыяй з памяці, 260
яд (-ы), 100, 475; *гл. таксама анестэзія;*
лекі і наркотыкі
- язвы**, 126
- ятрагеннае захворванне**, 224, 228,
 255, 475-476

Іншыя кнігі Л. Рона Хабарда

Л. Рон Хабард напісаў больш за 40 мільёнаў слоў на прадмет Дыянетыкі і Саенталогіі, і цяпер на руках у чытачоў знаходзіцца больш за 120 мільёнаў яго твораў. Дзякуючы гэтаму ён з'яўляецца адным з найбольш папулярных і чытаемых аўтараў усіх часоў. Яго працы зараз перакладаюцца на ўсе буйнейшыя мовы Зямлі. Сярод яго іншых прац па Дыянетыцы – наступныя кнігі.

Эвалюцыя навукі

У гэтай кнізе Л. Рон Хабард прасочвае дакладную паслядоўнасць здарэнняў, што прывялі яго да адкрыццяў у галіне чалавечага розуму і да выяўлення той схаванай часткі розуму, якая нясе адказнасць за ўсе невыжывальныя паводзіны чалавека. 164 старонкі, у цвёрдым пераплёце.

Выдадзена на англійскай, італьянскай, японскай, нямецкай, галандскай, датскай, шведскай мовах, і на іўрыце. У мяккай вокладцы выдадзена на іспанскай, французскай і грэчаскай мовах.

Самааналіз

Абсалютна неабходная кніга, якая ўтрымлівае тэсты і метадыкі, заснаваныя на адкрыццях Дыянетыкі. Гэта кніга ўводзіць чытача ў найцікавейшую прыгоду – падарожжа ў свой унутраны свет і рэалізацыю сваіх патэнцыяльных магчымасцей. 254 старонкі, у цвёрдым пераплёце.

Выдадзена на англійскай, нямецкай, французскай, іспанскай, італьянскай, галандскай, датскай і шведскай мовах. У мяккай вокладцы выдадзена на партугальскай, венгерскай і грэчаскай мовах.

Навука выжывання

Рэвалюцыйным адкрыццём Л. Рона Хабарда, упершыню апісаным у гэтай кнізе, было вылучэнне “жыццёвай энергіі” як віда энергіі, што існуе асобна ад фізічнага сусвету. Менавіта ўздзеянне гэтай энергіі на фізічны сусвет нараджае ўсю гаму чалавечых паводзін і перажыванняў. 580 старонак, у цвёрдым пераплёце.

Выдадзена на англійскай, нямецкай і італьянскай мовах.

Дыянетыка 55!

Гэтая кніга, якую называюць “другой кнігай па Дыянетыцы”, утрымлівае абагульненне распрацовак і адкрыццяў, што адбыліся на працягу пяці гадоў пасля публікацыі кнігі “Дыянетыка: сучасная навука душэўнага здароўя”. Гэта аўтарытэтны і ўсеабдымны дапаможнік па эфектыўных зносінах. 274 старонкі, у цвёрдым пераплёце.

Выдадзена на англійскай, французскай, нямецкай, італьянскай, галандскай, шведскай, датскай мовах, і на іўрыце. У мяккай вокладцы выдадзена на іспанскай мове.

Каб атрымаць бясплатны каталог кніг Л. Рона Хабарда, пішыце ці тэлефануйце:

Издательская группа *НЬЮ ЭРА*

101000 Москва Главпочтамт

а/я 947

“Я заўсёды рад атрымліваць звесткі ад маіх чытачоў”.

Л. Рон Хабард

Гэта словы самога Л. Рона Хабарда, які заўсёды быў зацікаўлены ў атрыманні звестак ад сваіх сяброў і чытачоў. Ён удзяляў асаблівую ўвагу таму, каб не спыняць зносінаў з усімі, з кім яму даводзілася ўступаць у кантакт на працягу яго пяцідзятігадовай кар’еры прафесійнага пісьменніка, і перапісваўся з тысячамі сваіх прыхільнікаў і сяброў па ўсім свеце.

Выдаўцы працаў Л. Рона Хабарда хоцелі б прадоўжыць гэтую традыцыю і вітаюць лісты і каментарыі ад вас, ягоных чытачоў, як старых, так і новых.

Апроч таго, выдаўцы будуць рады выслаць вам інфармацыю аб усім, што вы б хацелі ведаць пра Рона, пра яго незвычайнае жыццё і здзяйсненні, а таксама пра ўсё тое мноства кніг, што ён напісаў.

Любы зварот, адрасаваны Кіраўніку справам Аўтара ў выдавецтве “*НЬЮ ЭРА*”, будзе неадкладна і ўважліва разгледжаны.

Издательская группа **НЬЮ ЭРА**

101000 Москва Главпочтамт

а/я 947

Як знайсці дыянетычнага одытара

Калі вы хочаце атрымаць дадатковую інфармацыю пра дыянетычны одытынг, лекцыі, практычныя заняткі ці семінары, сёння ж звяжыцеся з бліжэйшай да вас арганізацыяй, альбо наведайце ў Інтэрнэце сайт Дыянетыкі па адрасу:

<http://www.dianetics.org>

ЦЭРКВЫ САЕНТАЛОГІІ

Злучаныя Штаты

ALBUQUERQUE

Church of Scientology
8106 Menaul Blvd. N.E.
Albuquerque, New Mexico 87110

ANN ARBOR

Church of Scientology
2355 West Stadium Blvd.
Ann Arbor, Michigan 48103

ATLANTA

Church of Scientology
1611 Mt. Vernon Rd.
Dunwoody, Georgia 30338

AUSTIN

Church of Scientology
2200 Guadalupe
Austin, Texas 78705

BOSTON

Church of Scientology
448 Beacon Street
Boston, Massachusetts 02115

BUFFALO

Church of Scientology
47 West Huron Street
Buffalo, New York 14202

CHICAGO

Church of Scientology
3011 N. Lincoln Avenue
Chicago, Illinois 60657-4207

CINCINNATI

Church of Scientology
215 West 4th Street, 5th Floor
Cincinnati, Ohio 45202-2670

CLEARWATER

Church of Scientology
Flag Service Organization
210 South Fort Harrison Avenue
Clearwater, Florida 33756

Church of Scientology
Flag Ship Service Organization
c/o Freewinds Relay Office
118 North Fort Harrison Avenue
Clearwater, Florida 33755

COLUMBUS

Church of Scientology
30 North High Street
Columbus, Ohio 43215

DALLAS

Church of Scientology
Celebrity Centre Dallas
10500 Steppington Drive,
Suite 100
Dallas, Texas 75230

DENVER

Church of Scientology
3385 S. Bannock Street
Englewood, Colorado 80110

DETROIT

Church of Scientology
321 Williams Street
Royal Oak, Michigan 48067

HONOLULU

Church of Scientology
1148 Bethel Street
Honolulu, Hawaii 96813

KANSAS CITY

Church of Scientology
3619 Broadway
Kansas City, Missouri 64111

LAS VEGAS

Church of Scientology
846 East Sahara Avenue
Las Vegas, Nevada 89104
Church of Scientology
Celebrity Centre Las Vegas
1100 South 10th Street
Las Vegas, Nevada 89104

LONG ISLAND

Church of Scientology
99 Railroad Station Plaza
Hicksville, New York 11801-2850

LOS ANGELES AND VICINITY

Church of Scientology
4810 Sunset Boulevard
Los Angeles, California 90027

Church of Scientology
1451 Irvine Boulevard
Tustin, California 92680

Church of Scientology
1277 East Colorado Boulevard
Pasadena, California 91106

Church of Scientology
15643 Sherman Way
Van Nuys, California 91406

Church of Scientology
American Saint Hill
Organization
1413 L. Ron Hubbard Way
Los Angeles, California 90027

Church of Scientology
American Saint Hill
Foundation
1413 L. Ron Hubbard Way
Los Angeles, California 90027

Church of Scientology
Advanced Organization of
Los Angeles
1306 L. Ron Hubbard Way
Los Angeles, California 90027

Church of Scientology
Celebrity Centre International
5930 Franklin Avenue
Hollywood, California 90028

LOS GATOS

Church of Scientology
2155 S. Bascom Avenue, Suite 120
Campbell, California 95008

MIAMI

Church of Scientology
120 Giralda Avenue
Coral Gables, Florida 33134

MINNEAPOLIS

Church of Scientology
Twin Cities
1011 Nicollet Mall
Minneapolis, Minnesota 55403

MOUNTAIN VIEW

Church of Scientology
2483 Old Middlefield Way
Mountain View, California 94043

NASHVILLE

Church of Scientology
Celebrity Centre Nashville
1907 Old Murfreesboro Pike
Nashville, Tennessee 37217

NEW HAVEN

Church of Scientology
909 Whalley Avenue
New Haven,
Connecticut 06515-1728

NEW YORK CITY

Church of Scientology
227 W. 46th Street
New York, New York 10036-1409

Church of Scientology
Celebrity Centre New York
65 East 82nd Street
New York, New York 10028

ORLANDO

Church of Scientology
1830 East Colonial Drive
Orlando, Florida 32803-4729

PHILADELPHIA

Church of Scientology
1315 Race Street
Philadelphia, Pennsylvania 19107

PHOENIX

Church of Scientology
2111 W. University Dr.
Mesa, Arizona 85201

PORTLAND

Church of Scientology
323 S.W. Washington
Portland, Oregon 97204

Church of Scientology
Celebrity Centre Portland
708 S.W. Salmon Street
Portland, Oregon 97205

SACRAMENTO

Church of Scientology
825 15th Street
Sacramento, California 95814-2096

SALT LAKE CITY

Church of Scientology
1931 S. 1100 East
Salt Lake City, Utah 84106

SAN DIEGO

Church of Scientology
1330 4th Avenue
San Diego, California 92101

SAN FRANCISCO

Church of Scientology
83 McAllister Street
San Francisco, California 94102

SAN JOSE

Church of Scientology
80 E. Rosemary
San Jose, California 95112

SANTA BARBARA

Church of Scientology
524 State Street
Santa Barbara, California 93101

SEATTLE

Church of Scientology
2226 3rd Avenue
Seattle, Washington 98121

ST. LOUIS

Church of Scientology
6901 Delmar Boulevard
University City, Missouri 63130

TAMPA

Church of Scientology
3617 Henderson Boulevard
Tampa, Florida 33609-4501

WASHINGTON, DC

Founding Church of Scientology
of Washington, DC
1701 20th Street N.W.
Washington, DC 20009

Пуэрта Рыка

HATO REY

Church of Scientology
272 JT Piñero Avenue
Hyde Park, Hato Rey
San Juan, Puerto Rico 00918

Канада

EDMONTON

Church of Scientology
10206 106th Street NW
Edmonton, Alberta
Canada T5J 1H7

KITCHENER

Church of Scientology
104 King Street West, 2nd Floor
Kitchener, Ontario
Canada N2G 2K6

MONTREAL

Church of Scientology
4489 Papineau Street
Montréal, Québec, Canada H2H 1T7

OTTAWA

Church of Scientology
150 Rideau Street, 2nd Floor
Ottawa, Ontario, Canada K1N 5X6

QUEBEC

Church of Scientology
350 Bd Charest Est
Québec, Québec, Canada G1K 3H5

TORONTO

Church of Scientology
696 Yonge Street, 2nd Floor
Toronto, Ontario, Canada M4Y 2A7

VANCOUVER

Church of Scientology
401 West Hastings Street
Vancouver, British Columbia
Canada V6B 1L5

WINNIPEG

Church of Scientology
315 Garry Street, Suite 210
Winnipeg, Manitoba
Canada R3B 2G7

Велікабрытанія

BIRMINGHAM

Church of Scientology
Albert House, 3rd Floor
24 Albert Street
Birmingham, England B4 7UD

BRIGHTON

Church of Scientology
Third Floor
79-83 North Street
Brighton, England BN1 1ZA

EAST GRINSTEAD

Church of Scientology
Saint Hill Foundation
Saint Hill Manor
East Grinstead, West Sussex
England RH19 4JY

Advanced Organization Saint Hill
Saint Hill Manor
East Grinstead, West Sussex
England RH19 4JY

EDINBURGH

Hubbard Academy
of Personal Independence
20 Southbridge
Edinburgh, Scotland EH1 1LL

LONDON

Church of Scientology
68 Tottenham Court Road
London, England W1P 0BB

Church of Scientology
Celebrity Centre London
27 Westbourne Grove
London, England W2 4UA

MANCHESTER

Church of Scientology
258 Deansgate
Manchester, England M3 4BG

PLYMOUTH

Church of Scientology
41 Ebrington Street
Plymouth, Devon
England PL4 9AA

SUNDERLAND

Church of Scientology
51 Fawcett Street
Sunderland, Tyne and Wear
England SR1 1RS

Аўстрыя

VIENNA

Church of Scientology
Schottenfeldgasse 13/15
1070 Wien, Austria

Church of Scientology
Celebrity Centre Vienna
Senefeldergasse 11/5
1100 Wien, Austria

Бельгія

BRUSSELS

Church of Scientology
61, rue du Prince Royal
1050 Bruxelles, Belgium

Данія

AARHUS

Church of Scientology
Vester Alle 26
8000 Aarhus C, Denmark

COPENHAGEN

Church of Scientology
Store Kongensgade 55
1264 Copenhagen K, Denmark

Church of Scientology
Gammel Kongevej 3-5, 1
1610 Copenhagen V, Denmark

Church of Scientology
Advanced Organization Saint Hill
for Europe and Africa
Jernbanegade 6
1608 Copenhagen V, Denmark

Франція

ANGERS

Church of Scientology
6, avenue Montaigne
49100 Angers, France

CLERMONT-FERRAND

Church of Scientology
6, rue Dulaure
63000 Clermont-Ferrand, France

LYON

Church of Scientology
3, place des Capucins
69001 Lyon, France

PARIS

Church of Scientology
7, rue Jules César
75012 Paris, France

Church of Scientology
Celebrity Centre Paris
69, rue Legendre
75017 Paris, France

SAINT-ÉTIENNE

Church of Scientology
24, rue Marengo
42000 Saint-Étienne, France

Германія

BERLIN

Church of Scientology
Sponholzstraße 51-52
12159 Berlin, Germany

DUSSELDORF

Church of Scientology
Friedrichstraße 28
40217 Düsseldorf, Germany

Church of Scientology
Celebrity Centre Düsseldorf
Luisenstraße 23
40215 Düsseldorf, Germany

FRANKFURT

Church of Scientology
Kaiserstraße 49
60329 Frankfurt, Germany

HAMBURG

Church of Scientology
Steindamm 63
20099 Hamburg, Germany

Church of Scientology
Brennerstraße 12
20099 Hamburg, Germany

HANOVER

Church of Scientology
Odeonstraße 17
30159 Hanover, Germany

MUNICH

Church of Scientology
Beichstraße 12
80802 München, Germany

Church of Scientology
Celebrity Centre Munich
Landshuter Allee 42
80637 München, Germany

STUTT GART

Church of Scientology
Hohenheimerstr. 9
70184 Stuttgart, Germany

Ізраїль

TEL AVIV

College of Dianetics
12 Shontzion Street
PO Box 57478
61573 Tel Aviv, Israel

Італія

BRESCIA

Church of Scientology
Via Fratelli Bronzetti, 20
25125 Brescia, Italy

CATANIA

Church of Scientology
Via Garibaldi, 9
95121 Catania, Italy

FLORENCE

Church of Scientology
Celebrity Centre Florence
Via Silvestrina 12, 1st floor
50100 Florence, Italy

MILAN

Church of Scientology
Via Abetone, 10
20137 Milano, Italy

MONZA

Church of Scientology
Via Nuova Valassina, 356
20035 Lissone, Italy

NOVARA

Church of Scientology
Via Passalacqua, 28
28100 Novara, Italy

NUORO

Church of Scientology
Via Lamarmora, 102
08100 Nuoro, Italy

PADUA

Church of Scientology
Via Mameli, 1/5
35131 Padova, Italy

PORDENONE

Church of Scientology
Via Montereale, 10/C
33170 Pordenone, Italy

ROME

Church of Scientology
Via del Caravita, 5
00186 Roma, Italy

TURIN

Church of Scientology
Via Bersezio, 7
10152 Torino, Italy

VERONA

Church of Scientology
Corso Milano, 84
37138 Verona, Italy

Нідэрланды

AMSTERDAM

Church of Scientology
Nieuwe Zijds Voorburgwal 271
1012 RL Amsterdam Netherlands

Нарвегія

OSLO

Church of Scientology
Lille Grensen 3
0159 Oslo 1, Norway

Партугалія

LISBON

Church of Scientology
Rua da Prata 185, 2 Andar
1100 Lisbon, Portugal

Іспанія

BARCELONA

Dianetics Civil Association
Pasaje Domingo, 11
08007 Barcelona, Spain

MADRID

Dianetics Civil Association
C/ Montera 20, Piso 1° dcha.
28013 Madrid, Spain

Швецыя

GÖTEBORG

Church of Scientology
Värmlandsgatan 16, 1 tr.
413 28 Göteborg, Sweden

MALMÖ

Church of Scientology
Porslinsgatan 3
211 32 Malmö, Sweden

STOCKHOLM

Church of Scientology
Götgatan 105
116 62 Stockholm, Sweden

Швейцарыя

BASEL

Church of Scientology
Herrengrabenweg 56
4054 Basel, Switzerland

BERN

Church of Scientology
Muhlemattstr. 31, Postfach 384
3000 Bern 14, Switzerland

GENEVA

Church of Scientology
12, rue des Acacias
1227 Carouge
Geneva, Switzerland

LAUSANNE

Church of Scientology
10, rue de la Madeleine
1003 Lausanne, Switzerland

ZURICH

Church of Scientology
Badenerstrasse 141
8004 Zürich, Switzerland

Аўстралія**ADELAIDE**

Church of Scientology
24-28 Waymouth Street
Adelaide, South Australia 5000 Australia

BRISBANE

Church of Scientology
106 Edward Street, 2nd Floor
Brisbane, Queensland 4000
Australia

CANBERRA

Church of Scientology
43-45 East Row
Canberra City, ACT 2601
Australia

MELBOURNE

Church of Scientology
42-44 Russell Street
Melbourne, Victoria 3000
Australia

PERTH

Church of Scientology
108 Murray Street, 1st Floor
Perth, Western Australia 6000
Australia

SYDNEY

Church of Scientology
201 Castlereagh Street
Sydney, New South Wales 2000
Australia

Church of Scientology
Advanced Organization Saint Hill
Australia, New Zealand
and Oceania
19-37 Greck Street
Glebe, New South Wales 2037
Australia

Японія**TOKYO**

Scientology Tokyo
2-11-7, Kita-Otsuka
Toshima-ku
Tokyo, Japan 170-004

Новая Зеландыя**AUCKLAND**

Church of Scientology
159 Queen Street, 3rd Floor
Auckland 1, New Zealand

Афрыка**BULAWAYO**

Church of Scientology
Southampton House, Suite 202
Main Street and 9th Ave.
Bulawayo, Zimbabwe

CAPE TOWN

Church of Scientology
Ground Floor, Dorlane House
39 Roeland Street
Cape Town 8001, South Africa

DURBAN

Church of Scientology
20 Buckingham Terrace
Westville, 3630
Durban, South Africa

HARARE

Church of Scientology
404-409 Pockets Building
50 Jason Moyo Avenue
Harare, Zimbabwe

JOHANNESBURG

Church of Scientology
4th Floor, Budget House
130 Main Street
Johannesburg 2001, South Africa

Church of Scientology
No. 108 1st Floor, Bordeaux Centre
Gordon Rd., Corner Jan Smuts Ave.
Blairgowrie, Randburg 2125
South Africa

PORT ELIZABETH

Church of Scientology
2 St. Christopher's
27 Westbourne Road Central
Port Elizabeth 6001, South Africa

PRETORIA

Church of Scientology
307 Ancore Building
Corner Jeppe and Esselen Streets
Sunnyside, Pretoria 0002
South Africa

Аргенціна

BUENOS AIRES

Dianetics Association of Argentina
2162 Bartolomé Mitre
Capital Federal
Buenos Aires 1039, Argentina

Калумбія

BOGOTÁ

Dianetics Cultural Center
Carrera 30 #91-96
Bogotá, Colombia

Мексіка

GUADALAJARA

Dianetics Cultural Organization, A.C.
Ave. de la Paz 2787
Fracc. Arcos Sur
Sector Juárez, Guadalajara, Jalisco
C.P. 44500, México

MEXICO CITY

Dianetics Cultural Association, A.C.
Belisario Domínguez #17-1
Coyoacán, Centro
C.P. 04000, México, D.F.
Institute of Applied Philosophy, A.C.
Isabel La Católica #24
Centro Histórico de la Ciudad
de México
C.P. 06890, México, D.F.

Latin American Cultural Center, A.C.

Rio Amazonas 11
Colonia Cuahutemoc
C.P. 06500, México, D.F.

Dianetics Technological
Institute, A.C.
Avenida Chapultepec #40
Colonia Roma
C.P. 11590, México, D.F.

Dianetics Development
Organization, A.C.
Xola #1113, Esq. Pit_goras
Colonia Narvarte
C.P. 03220, México, D.F.

Dianetics Cultural Organization, A.C.
Calle Monterrey #402
Colonia Narvarte
C.P. 03020, México, D.F.

Венесуэла

CARACAS

Dianetics Cultural Organization, A.C.
Calle El Colegio, Edificio, El viñedo
Sabana Grande
Caracas, Venezuela

VALENCIA

Dianetics Cultural Association, A.C.
Avenida Luis Ernesto Branger
EDFF
Urbanización La Alegría
Locales PB 4 Y 5, C.P. 833
Valencia, Venezuela

САЕНТАЛАГЧНЫЯ МІСЦ, ЦЭНТРЫ “ДЫЯНЕТЫКА” І ДЫЯНЕТЫЧНЫЯ ГРУПЫ

Злучаныя Штаты

ALASKA

Church of Scientology
Mission of Anchorage
1300 E. 68th Avenue, Suite 208A
Anchorage, Alaska 99518

CALIFORNIA

Church of Scientology
Mission of Antelope Valley
423 E. Palmdale Boulevard, #3
Palmdale, California 93550

Church of Scientology
Mission of Bay Cities
2975 Treat Boulevard, Suite D
Concord, California 94518

Church of Scientology
Mission of Beverly Hills
109 N. La Cienega Boulevard
Beverly Hills, California 90211

Church of Scientology
Mission of Buena Ventura
180 N. Ashwood Avenue
Ventura, California 93003

Church of Scientology
Mission of Burbank
6623 Irvine Avenue
North Hollywood,
California 91606

Church of Scientology
Mission of Capitol
9915 Fair Oaks Boulevard,
Suite A
Fair Oaks, California 95628

Church of Scientology
Mission of the Diablo Valley
610 W. 4th Street
Antioch, CA 94509

Church of Scientology
Mission of Escondido
326 S. Kalmia Street
Escondido, California 92025

Church of Scientology
Mission of the Foothills
2254 Honolulu Avenue
Montrose, California 91020

Church of Scientology
Mission of Downtown Glendale
116 S. Louise Street
Glendale, California 91205

Church of Scientology
Mission of Marin
1930 4th Street
San Rafael, California 94901

Church of Scientology
Mission of Palo Alto
410 Cambridge Avenue, Suite C
Palo Alto, California 94306

Church of Scientology
Mission of Redwood City
617 Veterans Boulevard, #205
Redwood City, California 94063

Church of Scientology
Mission of River Park
1300 Ethan Way, Suite 100
Sacramento, California 95825

Church of Scientology
Mission of San Bernardino
5 E. Citrus Avenue, Suite 105
Redlands, California 92373

Church of Scientology
Mission of the
San Fernando Valley
7457 Densmore
Van Nuys, California 91406

Church of Scientology
Mission of San Francisco
701 Sutter Street
San Francisco, California 94109

Church of Scientology
Mission of San Jose
826 N. Winchester
San Jose, California 95128

Church of Scientology
Mission of Santa Clara Valley
2718 Homestead Road
Santa Clara, California 95051

Church of Scientology
Mission of Santa Rosa
895 Daniel Street
Sebastipol, California 95472

Church of Scientology
Mission of Sherman Oaks
13517 Ventura Boulevard, Suite 7
Sherman Oaks, California 91423

Church of Scientology
Mission of West Valley
9310 Topanga Canyon,
Prairie Street Entrance
Chatsworth, California 91311

Church of Scientology
Mission of Westwood
3200 Santa Monica Boulevard,
Suite 200
Santa Monica, California 90404

COLORADO

Church of Scientology
Mission of Alamosa
511 Main Street
Alamosa, Colorado 81101

Church of Scientology
Mission of Boulder
1021 Pearl Street
Boulder, Colorado 80302

Church of Scientology
Mission of Roaring Forks
827 Bennett Avenue
Glenwood Springs,
Colorado 81601

FLORIDA

Church of Scientology
Mission of Clearwater
100 N. Belcher Road
Clearwater, Florida 33765

Church of Scientology
Mission of Fort Lauderdale
660 South Federal Highway #200
Pompano Beach, Florida 33062

Church of Scientology
Mission of West Palm Beach
4727 Holly Lake Drive
Lake Worth, Florida 33463

Church of Scientology
Mission of Palm Harbor
565 Hammock Drive
Palm Harbor, Florida 34683

HAWAII

Church of Scientology
Mission of Honolulu
1920 Hoolehua Street
Pearl City, Hawaii 96782

ILLINOIS

Church of Scientology
Mission of Champaign-Urbana
312 W. John Street
Champaign, Illinois 61820

Church of Scientology
Mission of Peoria
2020 N. Wisconsin
Peoria, Illinois 61603

KANSAS

Church of Scientology
Mission of Wichita
3705 E. Douglas
Wichita, Kansas 67218

LOUISIANA

Church of Scientology
Mission of Baton Rouge
9432 Common Street
Baton Rouge, Louisiana 70809

Church of Scientology
Mission of Lafayette
104 Westmark Boulevard, Suite 1B
Lafayette, Louisiana 70506

MAINE

Church of Scientology
Mission of Brunswick
2 Lincoln Street
Brunswick, Maine 04011

MASSACHUSETTS

Church of Scientology
Mission of Merrimack Valley
142 Primrose
Haverhill, Massachusetts 01830

Church of Scientology
Mission of Watertown
313 Common Street #2
Watertown, Massachusetts 02172

MICHIGAN

Church of Scientology
Mission of Genesee County
423 N. Saginaw
Holly, Michigan 48442

MINNESOTA

Church of Scientology
Mission of Golden Valley
4320 Parklawn Avenue
Edina, Minnesota 55435

NEBRASKA

Church of Scientology
Mission of Omaha
843 Hidden Hills Drive
Bellevue, Nebraska 68005

NEVADA

Church of Scientology
Mission of Las Vegas
3355 Spring Mountain Road,
Suite 48
Las Vegas, Nevada 89102

Church of Scientology
Mission of Reno
200 Court Street
Reno, Nevada 89501

NEW HAMPSHIRE

Church of Scientology
Mission of Greater Concord
PO Box 112
Epsom, New Hampshire 03234

NEW JERSEY

Church of Scientology
Mission of Collingswood
118 W. Merchant Street
Audubon, New Jersey 08106

Church of Scientology
Mission of Elizabeth
339 Morris Avenue
Elizabeth, New Jersey 07208

Church of Scientology
Mission of New Jersey
1029 Teaneck Road
Teaneck, New Jersey 07666

NEW YORK

Church of Scientology
Mission of Middletown
45 Dolson Avenue
Middletown, New York 10490

Church of Scientology
Mission of Queens
56-03 214th Street
Bayside, New York 11364

Church of Scientology
Mission of Rockland
7 Panoramic Drive
Valley Cottage, New York 10989

PENNSYLVANIA

Church of Scientology
Mission of Pittsburgh
220 Nazareth Drive
Belle Vernon, Pennsylvania 15012

SOUTH CAROLINA

Church of Scientology
Mission of Charleston
4050 Ashley Phosphate Road
Charleston, South Carolina 29418

TENNESSEE

Church of Scientology
Mission of Memphis
1440 Central Avenue
Memphis, Tennessee 38104

TEXAS

Church of Scientology
Mission of El Paso
6330 North Mesa
El Paso, Texas 79912

Church of Scientology
Mission of Houston
2727 Fondren, Suite 1-A
Houston, Texas 77063

Church of Scientology
Mission of San Antonio
8410 Beach Drive, Suite 207
San Antonio, Texas 78758

WASHINGTON

Church of Scientology
Mission of Bellevue
15424 Bellevue-Redmond Road
Redmond, Washington 98052

Church of Scientology
Mission of Burien
15216 2nd Avenue SW
Seattle, Washington 98166

Church of Scientology
Mission of Seattle
1234 NE 145th Street
Seattle, Washington 98155

Dianetics Center
Mission of Spokane
1432 W. Francis, Suite B
Spokane, Washington 99205-5261

WISCONSIN

Church of Scientology
Mission of Milwaukee
710 E. Silver Spring Drive, Suite E
White Fish Bay, Wisconsin 53217

Канада

Church of Scientology
Mission of Beauce
11925 1e Avenue
Ville de St. Georges
Beauce, Quebec,
Canada G5Y 2C9

Church of Scientology
Mission of Halifax
2589 Windsor Street
Halifax, Nova Scotia
Canada B3K 5C4

Church of Scientology
Mission of Vancouver
101-2182 W. 12th Avenue
Vancouver, British Columbia
Canada V6K 2N4

Church of Scientology
Mission of Victoria
2624 Quadra Street
Victoria, British Columbia
Canada V8T 4E4

Велікабрытанія

Church of Scientology
Mission of Hove
59A Coleridge Street
Hove, East Sussex, England
BN3 5AB

Dianetics and Scientology
Mission of Bournemouth
42 High Street
Poole, Dorset, England
BH15 1BT

Ірландыя

Church of Scientology
Mission of Dublin
62/63 Middle Abbey Street
Dublin 1, Ireland

Індыя

Dianetics Center
of Ambala Cantt
6352 Punjabi Mohalla
Ambala Cantt 133001, India

Scientology Counseling
Centre Patiala
24 Sampooran Lodge
Ajit Nagar, Patiala 147001
Punjab, India

Пакістан

Dianetics Centre
A-3 Royal Avenue
(opposite Urdu College Block 13C),
Gulshan-E-Iqbal Karachi, Pakistan

Албанія

Church of Scientology
Mission of Tirana
Str: "Bardhyl" P. 18/2/3
Tirana, Albania

Аўстрыя

Scientology Mission Salzburg
Rupertgasse 21
5020 Salzburg, Austria
Scientology Mission Wolfsberg
Wienerstrasse 8
9400 Wolfsberg, Austria

Садружнасць

Незалежных Дзяржаў

Беларусь

Рэспубліканскі Цэнтр "Дыянетыка"
220017 Мінск, а/с 4
Беларусь

Казахстан

Алматынскі Цэнтр "Дыянетыка"
480000 Алматы
а/с 219, Казахстан
Карагандзінскі Цэнтр "Дыянетыка"
470061 Караганда
Ермекава 46, Казахстан
Саенталагічная місія
Паўладара
637000 Паўладар
а/с2105, Казахстан

Малдова

Кішыніёўскі Цэнтр “Дыянетыка”
272028 Кішыніёў
вул. Дакучаева 4-73, Малдова

Расія

Гуманітарны Цэнтр Хабарда
129301 Масква
вул. Барыса Галушкіна, 19А, Расія

Барнаўльскі Цэнтр “Дыянетыка”
656014 Барнаул
вул. Вадаправодная 95, Расія

Бранскі Цэнтр “Дыянетыка”
241037 Бранск
вул. Дакучаева 15-72, Расія

Дзімітраўградскі Цэнтр “Дыянетыка”
433510 Дзімітраўград-12
Ульянаўская вобласць, а/с189, Расія

Екацерынбургскі Цэнтр “Дыянетыка”
610066 Екацерынбург,
ул. Міру 8-24
Свярдлоўская вобласць, Расія

Хабараўскі Цэнтр “Дыянетыка”
680021 Хабараўск
вул. Панкова 13-332, Расія

Іжэўскі Цэнтр “Дыянетыка”
426006 Іжэўск
вул. Навастраіцельная 25-А, 67, Расія

Калінінградскі (Маскоўская вобласць)
Цэнтр “Дыянетыка”
141090 Калінінград

Маскоўская вобласць
вул. Фрунзе 24-13, Расія

Калужскі Гуманітарны Цэнтр
“Дыянетыка”
248016 Калуга
вул. Энгельса 9-13, Расія

Казанскі Цэнтр “Дыянетыка”
420089 Татарстан, Казань
вул. Латышскіх Стралкоў 33-171, Расія

Кіславодскі Цэнтр “Дыянетыка”
357746 Кіславодск
вул. Тэльмана 3-6, Расія

Кагалымскі Цэнтр “Дыянетыка”
626481 Кагалым, вул. Міру 2-12
Цюменская вобласць, Расія

Кастамукшскі Цэнтр “Дыянетыка”
186989 Кастамукша
вул. Героеў 2-20
Карэлія, Расія

Краснаярскі Цэнтр “Дыянетыка”
663080 Дзіўнагорск
вул. Наберажная 41-27
Краснаярская вобласць, Расія

Магнітагорскі Цэнтр “Дыянетыка”
455000 Магнітагорск
а/с3008, Расія

Мыцішчынскі Цэнтр “Дыянетыка”
141007 Мыцішчы, Маскоўская вобласць
2 Шчолкаўскі праезд 5/1-62,
Расія

Маскоўскі Цэнтр “Дыянетыка”
105094 Масква
вул. Бальшая Сямёнаўская 42, Расія

Мурманскі Цэнтр “Дыянетыка”
183766 Мурманск
зав. Русанава, 10-514, Расія

Ніжнекамскі Цэнтр “Дыянетыка”
423550 Ніжнекамск
Татарстан, вул. Урманчэ. 3-3, Расія

Ніжагародскі Цэнтр “Дыянетыка”
603074 Ніжні Ноўгарад
а/с 123, Расія

Цэнтр “Дыянетыка” Ноўгарада-I
173025 Ноўгарад
а/с 13, Расія

Цэнтр “Дыянетыка” Ноўгарада-II
173001 Ноўгарад
а/с 120, Расія

Навасібірскі Цэнтр “Дыянетыка”
630104 Навасібірск
Дастасёўскага 5-31, Расія

Цэнтр “Дыянетыка” Новага Урэнгоя
626718 Новы Урэнгой
вул. Юбілейная 1-41
Цюменская вобласць, Расія

Обнінскі Цэнтр “Дыянетыка”
249020 Обнінск,
вул. Гагарына 27, Расія

Омскі Гуманітарны Цэнтр Хабарда
644043 Омск, а/с 3768 Расія

Цэнтр “Дыянетыка” Омска-II
644099 Омск,

Плаўпачтамт, а/с999,
Расія

Арэнбургскі Цэнтр “Дыянетыка”

460024 Арэнбург
вул. Выставачная 25-213 Расія

Арлоўскі Цэнтр “Дыянетыка”

302000 Арол
пл. Палікарпава 32, Расія

Пензенскі Цэнтр “Дыянетыка”

440046 Пенза, ул Міру 55-89 Расія

Цэнтр “Дыянетыка” Пензы-II

440056 Пенза, вул. Рабава 6С Расія

Пермскі Цэнтр “Дыянетыка”

614000 Перм, а/с7026 Расія

Цэнтр “Дыянетыка” Петрапаўлаўска-

Камчатскага
683006 Петрапаўлаўск-Камчатскі
вул. Каўказская 30/1-31, Расія

Самарскі Цэнтр “Дыянетыка”

443001 Самара
вул. Ленінская 22-1-3, Расія

Саратаўскі Цэнтр “Дыянетыка”

410601 Саратаў
а/с 1533, Расія

Цэнтр “Дыянетыка”

Санкт-Пецярбург
191119 Санкт-Пецярбург
вул. Раз’ежжая 44, Расія

Сургутскі Гуманітарны Цэнтр

“Дыянетыка”
626400 Сургут,
вул. Лермантава 6-1,

Цюменская вобласць, Расія

Тальяцінскі Гуманітарны Цэнтр

“Дыянетыка”
445050 Тальяці, а/с14

Самарская вобласць, Расія

Троіцкі Цэнтр “Дыянетыка”

142092 Троіцк
вул. Сірэневая 10-87, Расія

Тульскі Цэнтр “Дыянетыка”

300000 Тула
Краснаармейскі праспект 7-127
Расія

Уфімскі Цэнтр “Дыянетыка”
450076 Уфа-76, а/с 7527 Расія

Уладзівастокскі Цэнтр “Дыянетыка”
690001 Уладзівасток

а/с 1-147, Расія

Валгаградскі Гуманітарны Цэнтр
“Дыянетыка”

400075 Валгаград, а/с 6 Расія

Варонежскі Цэнтр “Дыянетыка”

394000 Варонеж, а/с 146 Расія

Україна

Харкаўскі Гуманітарны Цэнтр Хабарда

310052 Україна

Харкаў 52

а/с 53, Україна

Херсонская саенталагічная місія

вул. Гастэла 4, Херсон, Україна

Крэменчугская саенталагічная місія

315326 Крэменчуг,

Палтаўская вобласць

вул. Міру 3-161, Україна

Ужгарадскі Цэнтр “Дыянетыка”

294000 Ужгарад

вул. Дабрыянскага 10-9

Україна

Чэшская Рэспубліка

Church of Scientology

Mission of Prague

Hornokrcska 60

140 00 Prague 4, Czech Republic

Данія

Church of Scientology

Mission of Aalborg

Boulevarden 39 St.

9000 Aalborg, Denmark

Church of Scientology

Mission of Copenhagen City

Bulowsvej 20

1870 Frederiksberg, Denmark

Hubbard Kursus Center

Virklundvej 5

8600 Silkeborg, Denmark

Church of Scientology

Mission of Lyngby,

Sorgenfrivej 3,

2800 Lyngby, Denmark

Hubbard Dianetik Forening
Odense
Kongensgade 68
5000 Odense C, Denmark

Фінляндия

Church of Scientology
Mission of Helsinki
PL 245, Peltolantie 2 B
01300 Vantaa, Finland

Франция

Église de Scientologie
Centre Hubbard de Dianétique
41, rue de Cheverus
33000 Bordeaux, France

Centre de Dianétique
de Marseille

2, rue Devilliers
13005 Marseille, France

Centre de Dianétique de Nice
28, rue Gioffredo
06000 Nice, France

Église de Scientologie
Mission de Toulouse
9, rue Edmond de Planet
31000 Toulouse, France

Германия

Scientology Mission Bremen e.V.
Osterdeich 27
28203 Bremen, Germany

Dianetik Lebensberatung
Scientology Dresden e.V.
Bischofsweg 46
01099 Dresden, Germany

Dianetik Göppingen e.V.
Scientology Mission
Geislingerstraße 21
73033 Göppingen, Germany

Scientology Heilbronn
Mission der Scientology
Kirche e.V.,
Keilstraße 6
74080 Heilbronn, Germany

Mission der Scientology Kirche
Karlstraße 46
76133 Karlsruhe, Germany

Scientology Mission Pasing
Baeckerstraße 31
81241 Munich, Germany

Scientology Kirche Bayern
e.V. Faerberstraße 5
90402 Nuremberg, Germany

Scientology Mission e.V.
Heinestraße 9
72762 Reutlingen, Germany

Scientology Mission Ulm e.V.
Eythstraße 2
89075 Ulm, Germany

Scientology Wiesbaden
Mission der Scientology
Kirche e.V.
Mauritiusstraße 14,
65183 Wiesbaden, Germany

Грция

Greek Dianetics and Scientology Centre
Patision 200
11256 Athens, Greece

Венгрия

Church of Scientology
Mission of Budapest
H. Budapest V.
Simmelweis ut. 2, Hungary

Church of Scientology
Mission of Erzsebetvaros
1071 Budapest VII Peterdy 39
IV/33, Budapest, Hungary

Church of Scientology
Mission District XVII
1052 Budapest
Karoly Krt. 4. III/10, Hungary

Church of Scientology
Mission of Terez Korut
1067 Budapest
Terez Korut 19. III. em. 33-34
Hungary

Church of Scientology
Mission of Dunaujvaros
2400 Dunaujvaros
Dozsa Gyorgy ut. 15 0/4
Hungary

Church of Scientology
Mission of Eger
3301 Eger, PF 215, Hungary

Church of Scientology
Mission of Győr
9026 Győr
Dozsa György Rakpart 1, Hungary

Church of Scientology
Mission of Kalocsa
6300 Kalocsa
Tavaszi ut. 44, Hungary

Church of Scientology
Mission of Kaposvár
7601 Kaposvár
PF 51, Hungary

Church of Scientology
Mission of Miskolc
3530 Miskolc
Vorosmarty 53 I/2, Hungary

Church of Scientology
Mission of Nyíregyháza
4400 Nyíregyháza
Rakoczi ut. 3 I/1, Hungary

Church of Scientology
Mission of Paks
7032 Paks
PF 10, Hungary

Church of Scientology
Mission of Pécs
7602 Pécs, PF 41, Hungary

Church of Scientology
Mission of Sopron
Sopron 9400
Balfi ut. 56, Hungary

Church of Scientology
Mission of Százhalombatta
2440 Százhalombatta
PF 69, Hungary

Church of Scientology
Mission of Szeged
6701 Szeged, PF 1258, Hungary

Church of Scientology
Mission of Szekesfehervar
8001 Szekesfehervar
PF 176, Hungary

Church of Scientology
Mission of Szekszárd
7100 Szekszárd
PF 165, Hungary

Church of Scientology
Mission of Tatabánya
2800 Tatabánya
PF 1372, Hungary

Church of Scientology
Mission of Tiszaujváros
Szederkenyi ut. 1
3580 Tiszaujváros, Hungary

Италия

Chiesa di Scientology
Missione di Aosta
Corso Battaglione, 13/B
11100 Aosta, Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Avellino
Via Derna, 3
83100 Avellino, Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Barletta
Via Cialdini, 67/B
70051 Barletta (BA), Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Bergamo
Via Roma, 85,
24020 Gorle (BG), Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Cagliari
Via Sonnino, 177
09127 Cagliari, Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Castelfranco
Via 8/9 Maggio, 59
Cornuda (Treviso), Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Como
Via Torno, 12
22100 Como, Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Conegliano
Via E. Cornaro, 12
31025 Santa Lucia di Piave, Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Cosenza
Via Duca degli Abruzzi, 6
87100 Cosenza, Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Lecco
Via Mascari, 78
22053 Lecco, Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Lucca
Viale G. Puccini, 425/B
S. Anna, 55100 Lucca, Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Macerata
Via Roma, 13
62100 Macerata, Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Mantova
Via Visi, 30
46100 Mantova, Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Modena
Via Giardini, 468/C
41100 Modena, Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Olbia
Via Gabriele D/Annunzio
Centro Martini
07026 Olbia (Sassari), Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Palermo
Via Mariano Stabile, 139
90139 Palermo, Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Ragusa
Via Cap. degli Zuavi, 67
96019 Vittoria (RG), Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Seregno
Via G. da Fossano, 40
22063 Cant_ (Como), Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Treviglio
Via Massari, 1
Ciserano (BG), Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Trieste
Via Mazzini, 44
34122 Trieste, Italy

Chiesa di Scientology
Missione di Vicenza
Viale Milano, 38D
c/o Complesso Polialte
36075 Montecchio Maggiore, Italy

Латвія

Dianetics Center of Riga
Laspesa Str. 27-4
Riga 1011, Latvia

Літва

Vilnius Centrinis Dianetika
Lietuva, Vilnius
Centrinis Pastas 2000

Македонія

Church of Scientology
Mission of Skopje
Naroden Front 5/13
91000 Skopje
F.Y.R. Macedonia

Румынія

Church of Scientology
Mission of Szekelyudvarhely
4150 Szekelyudvarhely
Odorheiu Secuiesc Str. M
Sasovenau 13, Romania

Іспанія

Asociación Civil Dianética
de Bilbao
C/ Juan de Garay, 3, 1A
48003 Bilbao, Spain

Centro de Eficiencia
Personal Dianética
C/ Hermanos Rivas 22-1-1
46018 Valencia, Spain

Centro de Mejoramiento Personal
C/ Viera y Clavijo, 33-2
35002 Las Palmas de Gran Canaria, Spain

Centro de Mejoramiento Personal
la Moraleja
Cuesta Blanca 213
28100 Madrid, Spain

Centro de Mejoramiento Personal
Urbanización Los Mirtos 65
4102 Sevilla, Spain

Centro de Mejoramiento Personal
de Cercedilla
Cambrils 19, 28034 Madrid Spain

Швеція

Dianetik huset
Grev. Turegatan 55
11438 Stockholm, Sweden

Scientologi-kyrkan
Hässleholmsmissionen
Vakken Verts All_n 8
26136 Landskrona, Sweden

Швейцарыя

Chiesa di Scientology
 Missione di Ticino
 Via Campagna, 30
 6982 Serocca D'Agno, Switzerland

Dianetik and Scientology
 Luzern Mission
 Sentimattstrasse 7
 6003 Luzern, Switzerland

Mission der Scientology Kirche
 Regensbergstrasse 89
 8050 Zurich, Switzerland

Югаславія

Grupa za Dijanetiku Subotika
 P.F. 7
 24220 Cantavir
 Yugoslavia

Аўстралія

Church of Scientology
 Mission of Inner West
 4 Wangal Place, Five Dock
 New South Wales 2046 Australia

Church of Scientology
 Mission of Melbourne
 55 Glenferrie Road
 Malvern 3144, Victoria Australia

Новая Зеландыя

Church of Scientology
 Mission of Christchurch
 PO Box 1843
 Christchurch, New Zealand

Ганконг

Тайвань

Church of Scientology
 Mission of Kaohsiung
 85 Tong-shin Road
 Shin-Shin District, Kaohsiung Taiwan

Church of Scientology
 Mission of Taichung
 82-2 Wu-Chuan-5 Street
 Taichung, Taiwan

Church of Scientology
 Mission of Taipei
 Sung-Chang Road #16
 Lane 63, Taipei, Taiwan

Паўднёвая Афрыка

Church of Scientology
 18 Trilby Street
 Oaklands, Johannesburg 2192
 South Africa

Church of Scientology
 Box 314
 Kwa-Xuma Jabulani,
 Soweto 1868, South Africa

Заір

Church of Scientology
 Mission de Kinshasa
 BP 1444 Fele No. 7
 Kinshasa/Limete, Zaire

Чылі

Church of Scientology
 Mission of Chile
 Calle Nuncio Laghi 6558
 La Reyna, Santiago, Chile

Church of Scientology
 Mission of Santiago
 Sebastian Elcano 1124
 Las Contes, Santiago, Chile

Калумбія

Asociación Dian_tica
 Bogotá Norte
 Avenida 13 #104-91
 Bogotá, Colombia
 Fundación para el Mejoramiento
 Carrera 20 No. 52-27
 Bogotá, Colombia

Коста Рыка

Instituto Tecnológico de Dian_tica
 300 Mts. sur de auto mercado
 en Los Yoses C.R.
 Apartado 1245700-1000
 San Jose, Costa Rica

Дамініканская Рэспубліка

Dianética Santo Domingo
 Condominio Ambar Plaza II
 Bloque II, Apto. 302
 Avenida Núñez de Cáceres Esq. Sarasota,
 Santo Domingo
 Dominican Republic

Эквадор

Church of Scientology
Mission of Guayaquil
Avda. Fco de Orellana #218
Frente a la gasolinera Shell
A lado de Univisa
Guayaquil, Ecuador

Гватэмала

Asociación de Cienciología
Aplicada Dianética
de Guatemala
11 Avenida "A" 32-28
Zona 5, Guatemala,
Guatemala

Мексика

Centro de Dianética Hubbard
de Aguascalientes A.C.
Hamburgo No. 127
Fraccionamiento del Valle 1A Sec.
C.P. 20080 Aguascalientes, Ags.
Mexico

Centro de Dianética Hubbard
de Satelite
Calle Alamo #93, 3er. Piso,
Local "B"
Sta. Monica, Tlalnepantla
Edo do Mexico 54040, Mexico

Centro Hubbard de Dianética
Tecamachalco
Isabel La Católica #32
Centro Histórico, Mexico, D.F.

Dianética y Cienciología Valle A.C.
Juarez 137
Norte San Pedro, G.G.
N.L. 66230, Mexico

Instituto de Dianética
Monterrey A.C.
Tulancingo 1262, Col. Mitras
Monterrey N.L., Mexico

Instituto de Filosofía Aplicada
de Bajío
Calle Manuel Doblado #111
Zona Centro, Leon Gto.
C.P. 37000, Mexico

Каб атрымаць любыя кнігі Л. Рона Хабарда, якіх няма ў вашай мясцовай арганізацыі, звяжыцеся з любым з пералічаных ніжэй выдавецтваў:

Bridge Publications, Inc.

4751 Fountain Avenue
Los Angeles
California 90029

Continental Publications

Liaison Office

696 Yonge Street
Toronto, Ontario
Canada M4Y 2A7

NEW ERA Publications

International ApS
Store Kongensgade 55
1264 Copenhagen K
Denmark

ERA DINÁMICA Editores,

S.A. de C.V.
Nicoles San Juan 208
Colonia Narvarte
C.P. 03020 Mexico, D.F.

NEW ERA Publications

UK, Ltd.

Saint Hill Manor
East Grinstead, West Sussex
England RH19 4JY

NEW ERA Publications

Australia Pty Ltd.

Level 3 Ballarat House
68-72 Wentworth Avenue
Surry Hills, New South Wales
2000 Australia

**Continental Publications
Pty Ltd.**

6th Floor, Budget House
130 Main Street
Johannesburg 2001
South Africa

NEW ERA Publications

Italia S.r.l.

Via Rucellai, 39
20126 Milano, Italy

NEW ERA Publications

Deutschland GmbH

Hittfelder Kirchweg 5a
21220 Seevetal-Maschen,
Germany

NEW ERA Publications France

E.U.R.L.

105, rue des Moines
75017 Paris, France

NUEVA ERA DINÁMICA, S.A.

C/ Montera 20, 1º dcha.
28013 Madrid, Spain

NEW ERA Publications

Japan, Inc.

3-4-20-503 Mita
Minato-ku, Tokyo, Japan 108

Выдавецкая група Нью Эра

129301 Масква

вул. Касаткіна, д. 16, корп. 1
Расія

Каб атрымаць любыя касеты з запісам лекцый
Л. Рона Хабарда, якіх няма ў вашай мясцовай арганізацыі,
звяртайцеся:

Golden Era Productions

6331 Hollywood Boulevard, Suite 1305
Los Angeles, California
90028-6313

ЗРАБІЦЕ ВАШ НАСТУПНЫ ШЛЯХ ДА

КЛІРА

АРГАНІЗУЙЦЕ ДЫЯНЕТЫЧНУЮ ГРУПУ

Проста прачытаўшы гэтую кнігу, вы ўжо зрабілі першыя крокі на шляху, што вядзе вас у самую захапляючую прыгоду вашага жыцця – даследаванне сапраўдных патэнцыяльных магчымасцей чалавечага розуму.

Праз Дыянетыку можна адкрыць яшчэ многа, многа больш. Пра розум. Пра сябе. Пра тое, якім вы можаце стаць.

Наступны крок у гэтым падарожжы – пачаць дыяне-

тычны одытынг. І найлепшы спосаб гэта зрабіць – далучыцца да дыянетычнай групы ці арганізаваць групу самому, і адытаваць адзін аднаго дзеля дасягнення стану клір, выкарыстоўваючы працэдуру, якую вы вывучылі ў гэтай кнізе.

З дапамогаю Дыянетыкі вы можаце дасягнуць большага поспеху, здароўя і шчасця для сябе, для сям'і і сяброў, чым гэта калі-небудзь здавалася вам магчымым.

За інфармацыяй і дапамогай у арганізацыі ўласнай мясцовай дыянетычнай групы звяртайцеся да Адказнага за ўтварэнне груп у раёне дзейнасці у бліжэйшым да вас офісе **I HELP:**

I HELP Europe

Store Kongensgade 55
1264 Copenhagen K, Denmark

I HELP CHN

Гуманітарны Цэнтр Хабарда
129301 Масква
вул. Барыса Галушкіна, 19А, Расія

I HELP Hungary

1438 Budapest
POBox 351, Hungary

I HELP ANZO

201 Castlereagh St., 3rd Floor
Sydney, New South Wales 2000, Australia

I HELP Africa

6th Floor, Budget House
130 Main Street
Johannesburg 2001, South Africa

I HELP Latin America

Pomona, 53
Colonia Roma, C.P. 06700
Mexico, D.F.

Паглядзіце, як выкарыстоўваць Дыянетыку, і аднавіце свой поўны патэнцыял

Засвойце тэхналогію Дыянетыкі, якая дзейнічае падобна выбуху, праглядзеўшы гэтую відэастужку.

За менш чым адну гадзіну вы пабачыце фундаментальныя прынцыпы і працэдуры кнігі “Дыянетыка” у яснай дэманстрацыі, выкладзеныя крок за крокам, так што вы зможаце прымяняць гэтую тэхналогію ўпэўнена і без сумненняў.

Вы пабачыце ў дакладнасці, як дзейнічае аналітычны розум, і якое адмоўнае ўздзеянне аказвае адзіная крыніца стрэсу, нешчаслівасці, балючых эмоцый і псіхасаматычных захворванняў – *рэактыўны розум*.

Вы пабачыце, як выглядае сесія дыянетычнага одытыngu, і, такім чынам, зможаце пачаць прымяняць гэтую тэхналогію ЦЯПЕР ЖА, каб пазбавіцца рэактыўнага розуму і дасягнуць большай упэўненасці, сумленнасці і даверу для сябе, для вашых сяброў і вашай сям’і.

Людзі па ўсім свеце засвойваюць дыянетычную працэдуру па гэтай відэастужцы. Гэта лёгка. Праглядзіце гэтую праграму, сядзьце разам з сябрам ці сяброўкай, і пачынайце.

Закажыце ВІДЭАСТУЖКУ, Як выкарыстоўваць Дыянетыку Наглядны даведнік па чалавечым розуме

Для заказу пашліце ваш чэк ці грашовы перавод на суму \$9.00 па адрасе:
Издательская группа **НЬЮ ЭРА** • 101000 Москва • Главпочтамт • а/я 947.

Бестселер газеты "Нью-Йорк Таймс" і міжнародны бестселер, які дапамог мільёнам людзей жыць здаровым і шчаслівым жыццём.

ДЫЯНЕТЫКА

Прададзена больш за 18 000 000 экзэмпляраў кнігі

Ці не здаецца вам, што існуе нейкі патаемны вораг, які дзейнічае супраць вас, негледзячы на тое, якія неймаверныя намаганні вы прыкладаете, каб выжыць? Ён сапраўды ёсць.

Ён называецца рэактыўным розумам. Гэта крыніца вашых непажаданых эмоцый, страху, няўпэўненасці ў сабе, псіхасаматычнага болю. Дыянетыка – адзіны спосаб пазбавіцца рэактыўнага розуму і вызваліць вашы сапраўдныя здольнасці.

Чытачы з усіх слаёў грамадства сцвярджаюць, што Дыянетыка дапамагла ім:

- Стаць больш упэўненымі ў жыцці
- Дасягнуць сваіх мэтаў
- Пачаць па-сапраўднаму паважаць сябе
- Жыць у згодзе з сабою
- Дабіцца поспеху ў той справе, якую яны абралі

Л. Рон Хабард – адзін з найбольш прызнаных і папулярных аўтараў усіх часоў. Прададзена больш за 120 000 000 экзэмпляраў яго прац на больш чым 50 мовах ва ўсім свеце. Яго рэвалюцыйныя адкрыцці дапамаглі мільёнам людзей дасягнуць сапраўднага шчасця і свабоды.

ISBN 5-7348-0035-X

9 785734 800355

**Купіце гэтую кнігу,
прачытайце яе,
карыстайцеся ёю.**

ПУБЛИКАЦЫЯ ПА ДЫЯЧЕЦЬДЫ

ПРЫНІМІТ ВІДПІСКА У РОНХАВАРА Д

new-era